2 CD

XARA3D 3 - TELJES VERZIÓ ÉS KEDVEZMÉNYES UPGRADE AKCIÓ!

MAGYAR PC MAGAZIN

1190 Ft • Előfizetéssel 833 Ft

6 II. évfolyam, 6. szám • 2003. június
http://www.pcmagazin.hu

Teljes verzió: Xara3D 3

MovieX bootolható médialejátszó

Xara3D 5 próbaverzió

Paint Shop Pro 8 próbaverzió

Mortal Szombat, a verekedős játék

Fénypontjaink

A hónap hardvere: Ati Radeon 9800 Pro

nethelye: www.terkepcentrum.hu

DVD-je: Harry Potter és a Titkok Kamrája

játékai: Rayman 3: Hoodlum Havoc • Indiana Jones and the Emperor's Tomb

Másoljunk DVD-t?!: Pinnacle InstantCopy

Kép-rendező: **Adobe Photoshop Album**

Távirányító mobil - Motorobot

Olcsó netmegosztás - **Netgear routerek**

Ati Radeon 9800 Pro és **Nvidia** GeForce FX 5200

HÁTÉR-infó

TESZTEK

17	alaplapgyártó netes terméktámogatása
9	felsőkategóriás számítógépház
12	digitális fényképezőgép
9	színes lézernyomtató
6	ingyenes tárhelyszolgáltató

03006
9 771588 928000

A PC Magazinnak ebben a számában kettő CD található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Áprilisi számukban olvastam a merevlemez-tesztről, és gondolkodóba estem. Egy népszerű hardverfórumon is olvasgattam bőszen a témáról, és kérdezni szeretnék néhány dolgot.

Kezdjük azzal, hogy 80 Gbyte-os Seagate Barracuda IV merevlemezt szeretnék venni, modellszáma: ST380021A. Az egyik boltban érdeklődtem, de csak ST380011A modellszámú példányt tudtak adni. Azt mondták, hogy az általam keresett típus már régi, nem tudnak ilyet beszerezni. A 11A végű Barracuda elnevezése 7200.7. A kérdésem a következő: A 7200.7 modellszámú Barracuda miben különbözik a Barracuda V-től (mind sebesség, mind zaj tekintetében)? A választásom azért esett a Seagate-re, mert ez a leghalkabb merevlemez, amit jelenleg kapni lehet (de ha tévednék, javítson ki).

Tisztelettel: Tóth Péter

A jelek szerint a 7200.7-es Barracuda némileg gyorsabb lesz elődjénél, legalábbis paraméterei és 8 Mbyte-os belső gyorsítótára ezt mutatja. Valószínű, hogy hangosabb nem lesz, így véleményem szerint nem fog vele rosszul járni. Ismereteim szerint valóban halknak mondhatók a Seagate meghajtók.

Jelenleg egy AMD 1500+ XP processzorom van, szeretném lecserélni egy 2000+ vagy 2200+-ra, de nem tudom, hogy az Abit KR7A-133-as alaplapom tudja-e kezelni az új thoroughbredes processzorokat.

Önök szerint bele lehet rakni valamelyik (Thoroughbred maggal készült 2000+, 2200+) processzort ebbe az alaplapba?

Előre is köszönöm!

Üdvözlettel: Lukács István

A gyártó webhelyéről letölthető BIOS-frissítéssel az alaplap tudja kezelni a Thoroughbred magos 2000+ processzort.
➪ ftp://ftp.abit.com.tw/pub/download/fae/kr7acx.exe

Köszönöm a májusi számukban kérdéseimre adott válaszát. Engedje meg, hogy pótlólag feltegyek még egy sokakat érdeklő kérdést: a lemeztöredezettség-mentesítésnél milyen file-okat jelölnek a sötétzöld és a fekete négyzetek, valamint a fehér négyzetek jobb felső sarkukban kis piros négyzettel? Ráadásul ezek a töredezettségmentesítő lefuttatása után sem szűnnek meg. Több könyvtárnyi szakkönyvet is feltúrtam már ez ügyben, de erre a speciális kérdésre sehol sem találok felvilágosítást. Mindenütt csak a piros, a kék, a világoszöld és a fehér négyzetekkel jelölt file-okról szólnak. Az érdekessége ennek az üzemmódnak, hogy a merevlemez hátsó traktusában egészen sötétzöld, majdnem fekete négyzetek is láthatók. Mellesleg a kis színes négyzetek mit szimbolizálnak? Egy klasztert vagy egy szektort a merevlemezen?

Válaszát megköszönve, üdvözlettel:

Kun Ákos

A töredezettségmentesítő futásakor látható térkép jelmagyarázata a *Jelmagyarázat* gomb megnyomása után látható. A zöld különböző árnyalatai a partíción való elhelyezkedést jelzik.

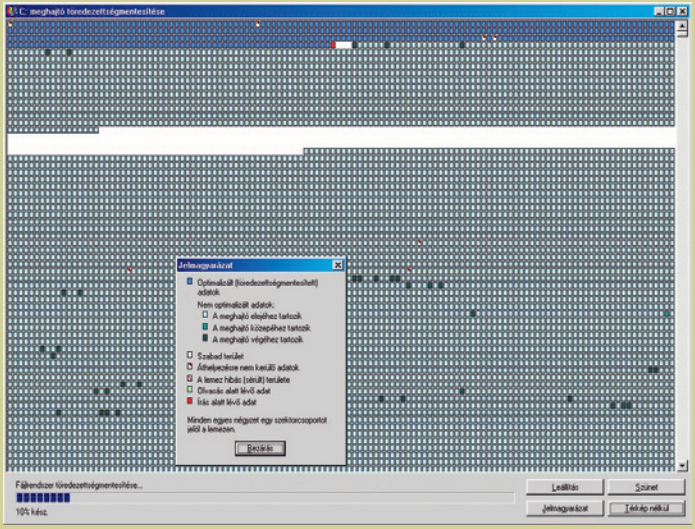

Lassan, de biztosan rendezget

Fekete tudtommal nincs, szerintem az sötétzöld. A kis piros négyzetes fehér téglalapok a nem mozdítható file-okat jelölik, ezek lehetnek rendszer-, vagy más, nem olvashatónak beállított file-ok. Tipikusan ilyenek a CD-ről átmásolt anyagok. A *dir /A:R c:\ /S* parancs kilistázza a csak olvasható file-okat. Legjobb tudomásom szerint egy téglalap egy szektort jelent.

Szeretném a segítségüket kérni egy problémával kapcsolatosan. Azért fordulok önökhöz, mert eddig mindent megpróbáltam e probléma kiküszöbölésére, de sajnos nem jártam sikerrel! [...]

Két operációs rendszer van feltelepítve a gépemre, az egyik egy Windows 98, a másik pedig egy Windows XP Professional SP1. Nos, a gond az XP-n jelentkezik, amikor egy filmet szeretnék lejátszani. Ugyanis a lejátszó (bármelyik is legyen az) csak a kép jobb felső sarkát jeleníti meg a filmből, azt is kinagyítva! A rendszerre AceMegaCodec Pack ProXP és DivX 5.03 kodek van telepítve, de kétlem, hogy ezekkel lenne a gond, mivel a Windows 98-ra is ugyanezek az eszközök vannak feltéve, és ott normálisan futnak a filmek! Tudom, erre önök azt válaszolhatják, hogy akkor miért nem ott nézem a videókat? Csupán azért, mert csak a Windows XP-t használom, és szerintem nem éri meg arra a pár percre átmenni a másik operációs rendszerre!

Segítségüket előre is köszönöm!

Mahammed Ali

Az AceMegaCodec Pack látszólag nagyon hasznos gyűjteménye a különféle videokodekeknek, de több probléma is van vele. Egyrészt a gyűjtemény ebben a formájában egyáltalán nem legális, másrészt komoly hibákat tud okozni az operációs rendszerben, amelyeket csak a rendszer újratelepítésével lehet megszüntetni. Számos DirectShow szűrőt telepít, amelyek gyakran hosszú láncként töltődnek be lejátszáskor, és mindegyik hozzátesz valamit a lejátszott képhez. Éppen ezért azt ajánlanám, hogy a Windows XP újratelepítése után egyesével telepítse azokat a kodekeket, amelyekre a videofile-ok lejátszásához feltétlenül szüksége van.

Legbiztonságosabban akkor jár el, ha a kodek telepítése előtt készít egy rendszerellenőrző pontot a *Start → Kellékek → Rendszereszközök → Rendszer-visszaállítás* programot elindítva, és abban a *Visszaállítási pont létrehozása* műveletet kiválasztva. Ha nincs megelégedve a kodekkel, akkor a *Rendszer-visszaállítás* művelettel meg nem történtté teheti a kodek telepítését, és próbálkozhat egy másikkal. Szerencsére ma már számos DivX kodek érhető el, így van miből választani.

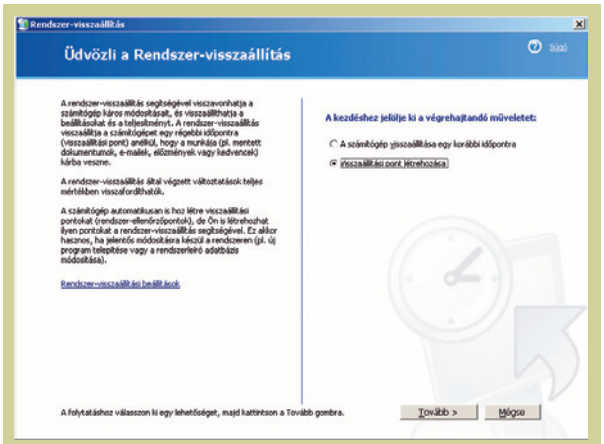

A rendszer-visszaállítás igen hasznos szolgáltatás

Ha nincs mód az újratelepítésre, akkor próbálja meg Zoom Playerrel lejátszani a videókat, ebben ugyanis mód van a szűrők listájának megtekintésére és az egyes szűrők beállítására.

Májusi számukban olvastam, hogy a Windows 98 nem szereti az 512 Mbyte-nál nagyobb memóriát. Ez a duplacsatornás DDR-SDRAM-os alaplapok terjedésével egyre nagyobb probléma lesz, de szerencsére van megoldás rá! Mindössze annyit kell tenni, hogy a System.ini file-ban két sor beírásával kordában tartjuk a Vcache-t. Meg kell keresni a „[vcache]" bejegyzést, és beírni utána a következő sorokat:
minfilecache=529026
maxfilecache=529026

A kulcsok után álló szám a maximális beírható érték, de kisebbet is írhatunk (igaz, 1 Gbyte memóriával nem nagyon kell spórolni). Ha új gépre telepítjük a Windows 98-at, nyugodtan indítsuk el a telepítést, ami rendben lezajlik, de a Windows bejelentkezése után a Vcache beállítása legyen az első dolgunk! Aki idegenkedik a System.ini file-ban való „kotorászástól", az használhatja a fenti művelet elvégzésére a Cacheman nevű ingyenes programot, ami magazinjuk valamelyik régebbi CD-mellékletén megtalálható.

Van egy problémám, amiben szeretném a segítségüket kérni! Közismert probléma az XP-ben, hogy Direct3D-s játékot futtatva a képváltási frekvencia 60 Hz, se több, se kevesebb. Szerintem így az XP játékra gyakorlatilag alkalmatlan, de sehol nem találtam (eddig) megoldást erre, a Service Pack 1 sem segített. (Talán majd a Service Pack 2?) Kérem, ha tudnak valamilyen megoldást, segítsenek!

Köszönettel: Kiss László

A Windows XP elvileg az alapbeállítás szerinti képfrissítési frekvenciára vált olyankor, amikor valamilyen alkalmazás megváltoztatja a felbontást vagy a színmélységet.
Ezt a frekvenciát a monitor paraméterei határozzák meg. Tény, hogy ez nem igazán működik az XP-ben, mindig 60 Hz-re állítja a képfrissítést. A Service Pack 1-nek ki kellett volna javítania ezt a hibát, de a jelek szerint ez nem sikerült tökéletesen.
A megoldást a RefreshForce nevű aprócska program jelenti, ami a monitor paramétereiből kiszámolja az egyes felbontásokhoz kapcsolódó maximális képfrissítési értékeket, és ezeket beírja a regisztrációs adatbázis megfelelő mezőibe. A RefreshForce

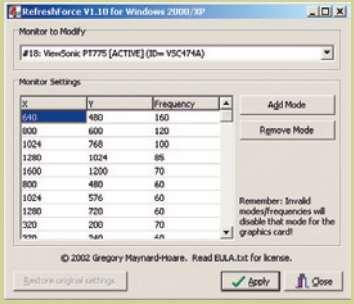

A képfrissítési értékek pontosítása

Windows XP-hez és Windows 2000-hez egyaránt használható, és a legtöbb esetben véglegesen (a következő újratelepítésig) megoldja a problémát, nemcsak a DirectX, hanem az OpenGL

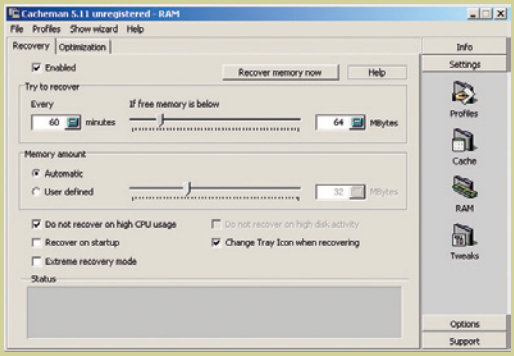

A gyorsítótár méretének szabályozója

alkalmazások esetében is. A program megtalálható CD-mellékletünk \CIKKEK könyvtárában.

- www.xp-refresh.net/
- www.pagehosting.co.uk/rf/
- \CIKKEK\AGORA\CACHEM511.EXE
- \CIKKEK\AGORA\REFORCE.ZIP

Tudnának ajánlani normális file-keresőt a Windows 98 SE beépítettje helyett? Olyan kellene, amelyben nincs korlátozva a maximálisan megtalálható file-ok száma, amely a keresés eredményét képes elmenteni TXT-be vagy HTML-be, mutatja a rejtett és a rendszerfile-okat, illetve amellyel külön lehet keresni mappákat és file-okat. Ja, és ha lehet, mindez legyen ingyenes, legalábbis otthonra.

Előre is köszi.

Attila

Ps.: Nem lesz több C64-es melléklet a lemezen?
Ps. 2: Mikorra várható, hogy a lemezmelléklet DVD-alapú lesz?

Számos olyan program található az interneten, amelyekkel ki lehet bővíteni a Windows beépített file-keresőjének szolgáltatásait, ilyen például a Far Manager nevű konzolos file-kezelő beépített keresője, amelynek tudását plug-in modulokkal még bővíteni is lehet. Érdemes még a CD-melléklet SAC-gyűjteményében is tallózni, mivel ott is számos olyan program található, amely többé-kevésbé megfelel az igényeinek.

Commodore 64 témakörben manapság nem jelenik meg annyi újdonság, hogy érdemes legyen komolyabban foglalkozni velük.

Ha összegyűlik megfelelő mennyiségű anyag, visszatérünk a témára.

Hogy mikor lesz a lemezmelléklet DVD formátumú, azt még nem tudjuk, annyit azonban már elmondhatok, van rá remény.

2002 elején vásárolt számítógépem valós, illetve vélt teljesítményével kapcsolatban akadtak problémáim. Sokan mondtak sokfélét, de úgy döntöttem, inkább szakemberhez fordulok tanácsért.

A konfig kb. így néz ki: az alaplap Azza P4X2-AV (számomra noname), Via P4X266-os chipkészlet, VT8233-as déli híd (Via Service Pack 4.32v). A processzor egy 1,5 GHz-es Pentium 4-es 478 lábon, 400 MHz-es FSB, a rendszermemória 128 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM (Samsung), és íme a videokártya: Riva TNT2 M64-es, 32 megás inno3D Tornado kártyán (125/125 MHz), amely egy 4x-es AGP csatolóval illeszkedik az alaplaphoz. DirectX 8.1-et használok Windows 98SE alatt. [...] A 3DMark 2000 Pro (a névjegyben ez állt) default módban futtatva csak 1903 pontot adott. Kérdem én, normális ez? Még 640x480/16 bitnél is csak 3780 3D markot kaptam! Vagy egy ilyen videokártya mellett még ennek is örüljek? A Vulpine GLMark (a teszt forrása: 2001/11-es CHIP) eredménye csodálatos, 6,7 képkocka/s. A Besenyő családnál a winnetou-s diavetítés jobb, mint amilyen ez volt... (1024x768, high detail, 32 bit texture.)

Van valami baj a géppel? Netán tényleg csak maga a grafikus kártya rontotta le ennyire az eredményt? Tudom, hogy a TNT2-esek nagyon-nagyon...nagyon gyengék (főleg az M64-esek), de ez ennyire befolyásolja a pontszámot? Egyébként tényleg félelmetes, hogy egy ilyen fontos alkatrészen spórolnak egy konfig alacsony ára érdekében. Azt hiszem, a gyenge alaplap is hozzájárult az „eredményhez". A proci 282 CPU 3D markot kapott. Ez jó?

Viszont akad itt néhány „érdekes" dolog. Egy régi CHIP-ben (2001/10) olvastam, hogy a 3DMark 2000-nél, idézem: „...nagyon sokak szerint a 2500 pont a minimum, hogy az adott konfiguráción tisztességesen fussanak a DirectX 7-es játékok 800x600-as és 1024x768-as felbontásokban." A gépemen mégis elég rendesen fut a már DirectX 8-as Medal Of Honor: Allied Assault 800x600-on, Medium texture detail mellett. Vagy a tisztességes futáson 500 képkocka/s-ot kell érteni? (Na jó, ez talán túlzás.) Az ennél a cikknél beírt olvasónak 500 MHz-es procija volt, a videokártyája is egy TNT2 M64-es (16 Mbyte). Azt hinném, hogy +16 Mbyte videomemória és +1 GHz órajel a procinál többet ér, mint 600 3D mark. (Annak a srácnak 1326 3D markja lett.)

Arra is gondoltam, hogy a memória is elég kevés. Windows 2000 és Windows XP alatt körülbelül 30 másodperccel a 3DMark indulása után az Asztal hátterében gyönyörködhettem. (Merthogy kidobott.)

Sajnos nem igazán értek az ilyesmihez (erről szól a levél...), és jó lenne, ha tudna mondani valami véleményt; tényleg tudni szeretném, miért is kaptam ezt a gyenge eredményt. Én a videokártyára gyanakszom, már csak azért is, mert a proci 1649 MHz-re való tuningolása után is ennyi pontot kaptam. Egyébként csodálom, hogy ezen az órajelen egyáltalán lefutott a teszt. (A rendszer indulásakor az üdvözlő hang akadozott, az egérkurzor szaggatottan mozgott; vélhetően a rendszer instabilitása miatt – ennyit a márkás alaplapról...) Az esetleges segítségét előre is köszönöm.

Tisztelettel: Vírus

A gyenge eredményt egyértelműen a videokártya okozza. A TNT2 M64 ma már elavultnak számít, főleg egy Pentium 4-alapú számítógéphez és a ma megjelenő játékok igényeihez képest. Persze minden viszonylagos, ezzel a kártyával is nagyon szépen futnak a néhány éves játékok, és mint tudjuk, nem biztos, hogy mindig a legújabb a legjobb.

Ha önnek elfogadható sebességgel fut a Medal of Honor, akkor nem kell azzal foglalkozni, hogy mennyit mért a 3DMark. Aki azért játszik, hogy szórakozzon, lazítson egy kicsit, és nem a versenyszellem hajtja, annak nem az a lényeg, hogy minél nagyobb felbontásban, minél nagyobb „frémrétet" érjen el, hiszen nem a konkrét látvány, hanem a játékélmény az, ami kikapcsolódást nyújt.

Ha mégis szeretné korszerűsíteni a gépet, akkor érdemes első körben a memóriát bővíteni, illetve mégiscsak lecserélni a videokártyát. A 3DMark 2000 által mért 282 CPU 3D mark megfelel a processzornak, én például 2 GHz-es Pentium 4-essel 297-et értem el.

[...] Sajnos már hosszú ideje, hogy a játékprogramokat meg sem tudom nézni a gépemmel (Pentium, Windows 95).

Többféle lejátszóval is rendelkezem, melyek eddig minden olyan videoformátumot kezeltek, amelyet Önök a CD-mellékleteiken használtak. Önök most változtattak, mivel az áprilisi, májusi CD-ken lévő AVI file-okat semmivel sem tudom lejátszani. A program azt üzeni: a videó nem érhető el, a következő kibontó nem található: vids:divx.

Mit lehet tenni? Nem áll módomban félévenként a gépemet korszerűsíteni.

Tisztelettel: Szvatkó Dezső + négy unoka

Sajnos a játékfejlesztők célja nem az, hogy a régi, ma már elavultnak számító gépeket is ellássák, éppen ellenkezőleg, a hardvergyártók is azt szorgalmazzák, hogy a játékok lehetőleg minél nagyobb igényeket támasszanak, különben ki venné meg a legújabb termékeket?

Ha azonban képesek vagyunk lemondani arról az egyébként el nem ítélhető vágyról, hogy mindig kipróbáljuk a legújabb játékokat, akkor igen jól el lehet szórakozni a régi windowsos, sőt DOS-os játékokkal is, amelyeknél a látványbéli hiányosságokat (amiket egyébként csak most érzünk, amikor ezek újak voltak, akkor nem) fantáziával lehetett pótolni.

A változtatás oka az volt, hogy jobb minőségben, illetve az eddigieknél helytakarékosabb módon tudjuk a CD-mellékleten közzétenni a filmelőzeteseket. Ennek elérése érdekében felhagytunk az eddig használt MPEG kódolással, s helyette DivX-et használtunk a videoanyagok tömörítésére. Azért használtunk eddig MPEG-et, mert azt minden platformon lehetett használni, így a Windows mellett Linuxon, OS/2-n, MacOS-en, sőt még Amigán is.

A DivX egy igen erőteljesen előretörő tömörítési megoldás, amelynek azonban volt egy komoly hátránya. Csak Windows rendszerek alatt volt használható, sőt eleinte még nem is volt legális. Mára ez már gyökeresen megváltozott, egyrészt vannak legálisan használható tömörítő, illetve lejátszó változatok, másrészt ma már minden platformhoz található lejátszó.

Windows alatt egyszerű dolgunk van, hiszen csak egy kodeket kell telepíteni, és utána bármilyen, AVI file-t lejátszó programmal meg lehet nézni a filmeket. Ez a kodek megtalálható minden CD-nken a \SEGEDLET könyvtárban. A neve ffdshow-xxxx.exe, ahol az xxxx a kiadás dátumát takarja. Csak el kell indítani, és ha feltelepült, az összes DivX tömörítésű videofile-t le lehet játszani bármelyik lejátszóprogrammal.

A májusi számban a CPU Odüsszeia 3000 című cikkbe egy sajnálatos hiba csúszott. Az összehasonlításban szereplő processzor dobozos kiszerelésű volt, forgalmazója pedig helyesen az Asbis.

➪ Asbis ✆ 236-1000

➪ www.asbis.hu

TARTALOM

Támpontozás

50 Milyen támogatást kapuk megvásárolt alaplapunkhoz a gyártó nethelyén? 17 gyártó szolgáltatását teszteltük.

Egyszer fent, egyszer lent

77 Kipróbáltuk az Ati új zászlóshajóját, a Radeon 9800 Prót! Teljesítménye több mint meggyőző...

Lapzárta után

10 Hírek
Microsoft: megjelent a Windows Server 2003 ● **IBM:** terítéken a ThinkPad G40 ● **Hewlett-Packard:** 5,1 megapixeles kamera ● **Elitegroup Computer Systems:** zöld notesz ● **Gaba Computer:** kényelmesen szerelhető számítógépházak ● **GamaxNet:** Senao-disztribúció ● **High-tech Information System:** minden egyben csodakártya ● **Minolta:** gyors és takarékos másoló-nyomtató ● **ECS:** teljesítményközpontú alaplap ● **Creative Technology:** a kék egér ● **Thermaltake Technology:** hűtőláda kilátással ● **Toshiba:** fekete-fehér többcélú gép, színes kiegészítéssel ● **Level One:** mini nyomtatószerver

Lemezszemle

16 Grafika, játék, videó
Ismét egy pár korong, ami kreativitásunkkal ingerkedik.
17 Szövegek a térben
Egy teljes, idő- és egyéb korlátozásoktól mentes programot üdvözölhetünk CD-mellékletünkön – a Xara3D 3-at.
19 Nyár eleji játékőrület
Starscape ● World War II: Frontline Command
20 Három a négyzeten
Az összesen kilenc. Júniusi freeware-vadászatunk során ennyi nagyvadat sikerült elejtenünk.
22 Magyarul könnyebb
A legjobb magyar nyelvű programok a Honosító Műhely kínálatából.
24 Segédeszköz a hálóhoz
Egy összetett alkalmazás a SAC gyűjteményéből: AATools 5.55.
25 Kisebb-nagyobb újdonságok
AcqURL 6.3 ● DSL Speed 2.01 ● Popcorn 1.31 ● SiteZ v1.1 ● BR's Photo-Archiver 3.5.6 ● WaveL ViewPic v 1.4 ● 1by1 – The Directory Player 1.35 ● ACDR (Audio CD Reader) v3.2 ● SoX: Sound eXchange 12.17.4 ● BIOS By-PASS 0.9 ● nnBackup v2.21 ● DOSPrint 2.2 ● FAQGenie 1.2.2
27 A bőség zavara
Ebben a hónapban a bőség zavarával küzdünk az OS/2-es programok kínálatában.
28 Ismét CD-t írunk
Image drive Linux alatt? Az eretneknek tűnő ötletnek van létjogosultsága!
29 A helyzet fokozódik...
Kémeink jelentik az Amiga frontjáról: AmigaOS 4 ugyan még nincs, de megjelent a MorphOS 1.3-as verziója...

Magazin

30 Mozgó világ
Hogyan lehet az ember mozgását számítógéppel rekonstruálni? A motion capture.
34 Hálózat, édes hálózat
A Royal Philips Electronics elképzelései a jövő behálózott otthonáról.
36 Tessék mozdulni!
A mobiltechnológia fordulópontot jelent a számítógépek fejlődésében – vélik az Intel vezetői.

Hardver

38 Látóhatár
AMD: egy új csapat előfutára ● **Intel:** kilapítva ● **Ali, SiS, Via:** támogatás minden oldalról ● **Fujitsu Labs:** érintetlen biztonság ● **Marvell:** még gyorsabb sorosan ● **Intel:** megállíthatatlan jövő ● **Ati, Nvidia:** gyengélkedő óriások ● **Nvidia:** az erő új oldala ● **AMD, Ati, Corsair, IBM:** nagy csapat az Opteron mögött ● **FIC, OCZ:** mindenben partnerek ● **QDI:** kempingalaplap ● **Matrox:** háromfejes ● **Intel:** Celeron-jövőkép ● **Sony Entertainment:** tavaszi szabászat ● **Plextor:** adatsűrítés ● **Ati Technologies:** széthúzott mezőny
42 Hírek
Canon: középkategóriás tintasugaras ● **Kodak:** OLED kijelzős digitális fényképezőgép; 3,1 megapixel, 14x zoom; fotónyomtató dokkolóegység ● **Albacomp:** noteszgép az Activa termékcsaládban ● **Apple:** háromheti zene a zsebben; tiszta Amerika ● **Magpix:** inkognitóban ● **DTK Computer Hungary:** külső ház meghajtóknak ● **Tally:** 400-asok klubja ● **Freecom:** gyorsulás kívül-belül
46 Gyorsteszt
Újra szól a Rambus DRAM: Abit SI7 ● **A Zen(e) legyen veled:** Creative Nomad Jukebox Zen ● **Szemrevaló MP3:** MPeye TS-110 ● **Mindenből egy kicsi:** Aiptek PocketDV 3100 ● **A megbízható egér:** Trust 350FL Security Scan Optical
49 Hordozható tévévevő
Noteszgéphez is használható a Pinnacle PCTV Deluxe USB tévévevője.
50 Támpontozás
Milyen támogatást kapuk megvásárolt alaplapunkhoz a gyártó nethelyén? 17 gyártó terméktámogatási szolgáltatását teszteltük.
57 E-mulziók II.
Nagy tavaszi tesztsorozatunk második fordulójában 12, bruttó 100 és 200 ezer forint közötti árú digitális fényképezőgép szerepelt.
65 Színkavalkád
Szebben, gyorsabban, olcsóbban. Mindössze ennyit várunk el egy nyomtatótól. Tesztünkben 9 színes lézernyomtatót vizsgáltunk meg.
71 Villanegyed
Milyen az igazán jó számítógépház? Tesztünkben a 15 ezer forintos határ feletti PC-otthonokat szemléltük meg.
77 Egyszer fent, egyszer lent
Kipróbáltuk az Ati új zászlóshajóját, a Radeon 9800 Prót! Teljesítménye több mint meggyőző...
80 Melyiket szeressem?
Bővítettük konfigurációajánlónkat. Az egyik „álomgépet" fizikai valójában is megvizsgáltuk.
83 Versenyképes házimozi
DivX formátumú filmeket nézhetünk számítógép nélkül, például a Technosonic MPEG-4-es lejátszójával.

Szoftver

84 Látóhatár
Apple: párduc, de nem rózsaszín ● **Microsoft:** beteges javítás ● **OpenOffice.org:** egy kicsi jövő ● **Nullsoft:** újjáalkotva ● **Microsoft:** Office-fejlesztő ● **Novell:** a munkacsoport bővítése ● **yellowTAB:** a cél előtt ● **Microsoft:** a Windows 2000 szervizelése ● **Microsoft:** kései Office ● **IBM:** Microsoft Office ellen Java Office
86 Hírek
Adobe: Acrobat 6.0 termékcsalád ● **Borland:** új stratégiai szoftver ● **MultiRáció:** MagyarOffice 1.1 alapváltozat
87 Újra támad a CodeRed
A CodeRed, azaz Vörös Kód idén is ugyanazt a hibát használta ki, mint két évvel ezelőtti megjelenésekor.
88 Gyorsteszt
Videoszerkesztő és DVD-öntöde: Sonic Foundry Vegas 4.0, Vegas +DVD ● **Extra a Vegashoz:** DVD Architect 1.0
90 Vírusok és hackerek ellen
Nevének csengésében a penicillinre hajazó PC-cillin a gyógyszerrel ellentétben a „megbetegedés" megelőzésében is jeleskedik.
92 Másoljunk DVD-t?!
Mióta világ a világ, az ember másol. Manapság például DVD filmeket. Erre használható a Pinnacle InstantCopy programja.

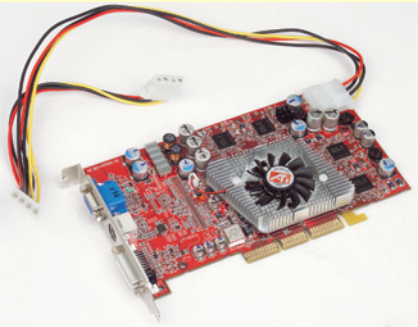

Másoljunk DVD-t?!

Mióta világ a világ, az ember másol. Manapság például DVD filmeket. Erre használható a Pinnacle InstantCopy programja.

92

94 Vírusíró legények
Milyen cél vezérli a vírusírókat? A rombolás szándéka? Gyakran nem ez.

96 Rendezett képek
Katalóguskészítő digitális fényképeinkhez: Adobe Photoshop Album.

97 Generációváltás a Microsoftnál
A frissülés a Microsoft Windows Server 2003-on is érződik.

99 Még mindig szoftverek
Bemutatunk néhány, a videók rögzítéséhez, szerkesztéshez szükséges szoftvert.

102 Webhelykészítés élesben
Megtanultuk kezelni. Most pedig élesben is kipróbáljuk: Macromedia Flash.

104 3D-s feliratok Xara módra
Ha már CD-mellékletünkre került a teljes Xara3D 3, használjuk is ki a lehetőségeit!

Linux

106 Látóhatár
KOffice.org: iroda – á-tól z-ig ● **MoviX Project:** önlejátszó CD ● **Ximian.com:** GNOME-ba drótozott iroda ● **Novell:** a nyílt forrás irányába ● **Sun Microsystems:** a szomszéd kertje...

107 Matatós programok
File-kezelő programok Linux alá.

109 SuSE jobbat!
Április végétől kapható a kaméleonos terjesztés legfrissebb változata. Véleményünket egyszerű összefoglalni: kiváló!

Kommunikáció

110 Látóhatár
Mozilla.org: madárház ● **Morpheus, Grokster, RIAA:** meglepő fordulat ● **Interactive Software Federation of Europe:** 18 éven aluliakat Postal 2-vel nem szolgálunk ki! ● **Madonna:** egyenlőtlen harc ● **Jupiter Research:** később többet fizetünk ● **Lufthansa German Airlines:** netezés repülőjeggyel ● **Kína:** cenzúra helyett ● **Novalogic, EA:** házi öldöklés ● **Opera Software:** Opera for Mac – igen vagy nem... ● **Irodalmi Rádió:** bevállalom, brádör! ● **Muhammed Szaid asz-Szahaf:** a nagyvilág Szalacsija ● **Szövetségi Kereskedelmi Bizottság:** spamstop! ● **DMCA:** ésszel él az ember ● **Fele sem igaz:** a net jobbik feléről

113 Hírek
Computer Associates: változás- és konfigurációkezelés ● **EMC:** új generációs online tárolási megoldás ● **IBM:** intelligens Tivoli ● **Intel, mmO2:** vezeték nélküli „forradalom" ● **KJK-Kerszöv:** politikai csatározások digitális rögzítése ● **Microsoft:** védett Wi-Fi-hozzáférés ● **Novell:** Zen-csomag ● **Kerio:** kisebb hálózatok védelme

116 Magyarország digitális térképe
Magyarország elektronikus atlasza a neten: www.terkepcentrum.hu.

117 Gyorsteszt
Olcsó, USB portra csatlakozó Wireless LAN kliens: Netgear MA101 ● **PC-s WAP-böngésző:** Klondike WAP Browser 1.5 ● **Felbukkanó átkok ellenszere:** Pop-up Zero Pro 7.0

118 Hely a neten
A net nyilvánossága mindenkinek adott. Ebben az ingyenes tárhelyszolgáltatók is segítenek. Közülük hatot teszteltünk.

122 Netmegosztás
Kis irodákban segítenek a Netgear útvonalválasztói internetelérés szétosztásában.

Mobil

123 Látóhatár
Symbian, America Online: zsebüzenet ● **PsiNT:** P800 a nappaliban ● **Opera Software:** újabb felvonás ● **Motorola:** motormánia ● **Sagem:** képbe jön ● **PalmSource:** nagyobb bőrönd ● **Group Sense PDA:** hibrid ikrek ● **BTexact:** mobilvideó ● **Sonicblue:** életmentő injekció ● **Atari:** kőkorszaki Gameboy

125 Hírek
Nokia: zene a fülnek ● **Metrowerks, Siemens:** CodeWarrior eszközök SX1 mobiltelefonhoz ● **Mitac:** PDA-k a magyar piacon

126 Gyorsteszt
Tökéletes útitárs: Acer TravelMate 803 LCi ● **Kékesszürke eminenciás:** Asus L4000H ● **Zöld jelzést kapott:** ECS Desknote Green 732

128 Kaputelefon és bébicsősz
A Motorobot háztartási eszközök távvezérlését teszi lehetővé mobiltelefonról.

Szakma

129 Látóhatár
Intel: magosítás ● **Intel:** összeesküvés-elmélet ● **Sony:** a jövő chipjei ● **Allied Business Intelligence Inc.:** számítógépjárművek ● **Legend Holdings, Lenovo, Lian Xiang:** névcserés támadás – kényszerűségből ● **Infineon Technologies:** mindenütt jó, de...

130 Hírek
Cisco Systems: díjazott partnerek ● **IBM:** Grid a CERN-nek ● **IVSZ:** a hazai informatika EU-integrációja ● **Samsung:** tízmillió tévékészülék ● **BalaBit, VirusBuster:** az év innovatív üzleti megoldása

132 Infrastruktúra plusz
A HP Technológia és Infrastruktúra Szakértői Központjának eddigi tapasztalatairól kérdeztük Rajki Pétert, a szakértői központ vezetőjét.

134 Üzleti megoldások a Microsofttól
Interjú Pascal Hureau-val, a Gartner Benelux államok, Franciaország és Svájc alkotta régiójának igazgatójával.

Korongok és kötetek

135 DVD-ajánló
Salieri és Mozart: Amadeus – rendezői változat ● **Akkor most ki itt a bolond?:** Száll a kakukk fészkére – extra változat ● **Egy igazán őrült szerelem:** Szeretni bolondulásig ● **A biblikus Monty Python:** Brian élete ● **Modern mese felnőtteknek:** Sztárom a párom – extra változat ● **Vigyázz, ha jön a vonat!:** Indul a bakterház

137 Tovább az Abszol úton
Harry Potter immár másodikos a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskolában...

138 Ide a kezeslábassal!
Végre készült egy igazán jó platformjáték: Rayman 3: Hoodlum Havoc.

139 Újra szól a hatlövetű
A LucasArts, megirigyelve a Tomb Raider-sorozat sikerét, elkészítette az Indiana Jones and the Emperor's Tomb játékot.

140 CD-ajánló
Kis ízelítők az állatok világából: Csodálatos állatvilág ● **Tavaszi szél vizet áraszt:** Virágaink ● **Szóhalmozó:** Szókincs

142 Könyvek
David Blatner: QuarkXPress 5 ● **Carey Bunks:** Egy korty GIMP ● **Jan P. Cibula–Simon Kägi–Sebastian Michel:** Macromedia Flash MX

Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
144 Impresszum
144 Hirdetőink
146 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

1by1 – The Directory Player 1.35 26
1Drop Soft 27
A.B.S. 128
A4 Tech AS-6 81–82
A4 WOP35 81–82
AATools 5.55 24
Abit 49–56
Abit SI7 46
Access Point Kft. 117,122
ACDR (Audio CD Reader) v3.2 26
Ace Media Player 2.2 22
Acer TravelMate 803 LCi 126
Acorp 49–56
AcqURL 6.3 25
Activision 111
Adobe Systems 86,96
Adobe Acrobat 6.0 86
Adobe Acrobat Reader 6.0 86
Advanced Hide Folders 4.0 20
Aiptek PocketDV 3100 48
Aiwa 123
Akai 123
Albacomp Activa Mobil 220E 44
Albacomp Activa Mobil 410M 44
Albacomp Rt. 44
Albatron 49–56
Ali 39
Alien Computers 81–82
AllFusion Harvest Change Manager 115
Allied Business Intelligence Inc. 129
AMD 38,40,129
AMD Athlon XP 2000+ 80–81
America Online 123
AmigaAMP 29
AmigaOS 3.5 29
AmigaOS 4 29
AmiNetRadio 29
AmiPR 29
Amouse 2.4 27
AMP Computers 81–82
Amplifier 29
Andante 34–35
Angelic Software 21
AOpen 49–56
AOpen FSP350-60PN 71–76
AOpen GF4MX440-V64 81–82
AOpen H600B 71–76
Apache 106
Apple 44,112
Apple iPod 44
Apple iTunes 46–47
Apple iTunes Music Store 44
Apple MacOS X 10.3 84
AquariusII 10
Arcanum Adatbázis Kft. 140
Asrock 49–56
Asus 49–56
Asus L4000H 126–127
Asus TUSL2-C 81–82
Asus V8460U Deluxe 77–79
Atari 2600 124
ATComp Kft. 45,48
Ati 38,40
Ati Radeon 9000 Pro 64 MB 77–79
Ati Radeon 9800 Pro 128 MB 77–79
Avance B031-Black 71–76
AviSynth 99–101
Axapta 134
Axelero Rt. 130
Axico Kft. 50,92–93
BabeAvoid 29
BalaBit 131
Battlefield 1942 111
BeFaster 3.1 22
Bell Research 36–37
BenQ DC 3310 57–64
BeOS 85
BiAdmin 11
BIOS By-PASS 0.9 26
Blaupunkt 123
Bluefish Computers 81–82
Borland C#Builder 86
Borland CaliberRM 86
Borland InterBase 110
Borland Software 86
BR's PhotoArchiver 3.5.6 25
BrainShare 2003 106
British Telecommunications 124
BTexact 124
CAD-handler 27
Call to Duty 111
Canon Bubble Jet i450 42
Canon Digital Photo Color 42
Canon Hungária 42
Canon PowerShot S45 57–64
Case Hungary Kft. 12,71–76
Casio QV 2100 45
Casio QV-R4 57–64
Catalyst 40
CDBurnerXP Pro 1.1.3 20
Cell 129
CERN 130
Chaintech 49–56
Chieftec CT360A 71–76
Chieftec DX-01BDU 71–76
Cisco Systems Magyarország 130
CJB 118–121
Cobion Orange Filter 115
CodeRed 86
CodeWarrior 125
Command & Conquer: Generals 111
Compaq 132–133
CompLex CD Jogtár 113
Computer Associates 115
Computer Associates Magyarország 115
Conflict: Desert Storm 111
Connexion by Boeing 110
Cooler Master ATC-210 71–76
Coolink AP-450DX 71–76
Corel 85
Corel Office for Java 85
CorelXara 104–105
Corsair 40
Creative Technology 15,46–47
Creative Nomad Jukebox Zen 46–47
Crown 123
CursorArts Company 20
CyberLink PowerDirector Pro 48
Cyberlink PowerDVD 44
Cédrus Számítástechnikai Kft. 10,77–79
D.C.Lax Kommunikáció 118–121
DANIS506 1.6.4 27
Dell 38
Delta Force: Black Hawk Down 111
Demo Stúdió 81–82
DEN-525 45
Denon 124
Desktop DNA 113
Desktop File Manager 108
DesXcape 34–35
DesXcape 150DM 34–35
DFI 49–56
Digitáltechnika Kft. 42
DirectoryOpus 107
DirectX 9 38
Doom 3 19
DOSPrint 2.2 26
DSL Speed 2.01 25
DTK CAS-73W 81–82
DTK CAS-74W4U2 71–76
DTK Computer Hungary 45,71–76
DTK PTP4007P 71–76
DVD Architect 1.0 88
E-Tech 12
eComStation 1.1 27
ECS 49–56
ECS Desknote Green 550 12
ECS Desknote Green 732 127
Elbatex – Hun Kft. 48
Elitegroup Computer Systems 12
Elitegroup Computer Systems ECS-L7S7A2 15
EMC Centera Compliance Edition 113
EMC Corporation 113
EMC Magyarország Kft. 113
Enermax EG301AX-VE(G) 71–76
Enermax EG301P-VE 80–81
EnGenius 12
Enternet Rt. 130
ePDF 27
Epox 49–56
Epox 8RDA+ 80–81
Epson AcuLaser C1900 65–70
Epson AcuLaser C900 65–70
EQUINOXE Partyn 29
Everblue 27
Exif Print 2.2 42
EXIF-O-Matic 1.1.6 27
Expert 71–76
Extra-Plan Kft. 142
F-Secure 115
FAQGenie 1.2.2 26
FIC AU13 40
FIC Corporation 40
Filesystem Abstraction library 106
FineView 0.68b9 23
Flash MX 102–103
Freecom FX-10 44
FreeSite 118–121
FreeWeb 118–121
Fujifilm FinePix S304 57–64
Fujitsu 38–39,123
Gaba Computer 6121A 11
Gaba Computer 6122S 11
Gaba Computer Kft. 11
Gainward Geforce4 PowerPack! Ultra/650-8X TV 80–81
GamaxNet Kft. 12
Gartner 134
Gatelock x200 90–91
Genius KB-10X 81–82
Gentoo 107
Gigabyte 38,49–56
GIMP 27,142
Girafa 2.10 20
Girafa.com Inc. 20
GNOME 106
Grokster 110
Group Sense 124
GroupWise 85
GTK 107
GTK+ 0.11.34 107
Haifa Research Lab 130
Half-Life 19
Hauppauge WinTV 16
Herta Kereskedelmi Kft. 48,71–76,80–82
Hewlett-Packard (HP) 10,38,132–133
HIS Excalibur Radeon All-In-Wonder 9700 Pro VGA 15
Honosító Műhely 22
HP Color LaserJet 1500L 65–70
HP Color LaserJet 2500 65–70
HP Direct Print 10
HP Instant Share 10
HP JetAdmin 11
HP Magyarország 65–70
HP Memories Disc 10
HP Photo & Imaging 10
HP PhotoSmart 850 57–64
HP Photosmart 8886 10
HP Photosmart 935 10
HP-UX 132–133
HRP 126
IBM 38,40,85,129–130,134
IBM Almaden Research Center 130
IBM ThinkPad G40 13
IBM Tivoli 115
IBM WebSphere Studio 5.0 115
IBM15506 27
iCarbon 2.1.3 20
Icon Számítástechnikai Rt. 113
ICQ 123
IDC 36–37
iDev.ch 20
ImageForge 3.36 20
Indiana Jones and the Emperor's Tomb 138
Infineon Technologies 129
Info Angel 1.52 Build 926 20
Infopatika 47–48
Informania Digitalmedia Kft. 140
Informatikai Vállalkozások Szövetsége 130
Infrared Remote Control for P800 123
Ingram Micro Hungary 65–70
Instant Messenger 123
Intel 36–40,114,129
Intel 875 40
Intel Celeron 2 1.30 81–82
Intel Centrino 36–37
Intel CSP 38
Intel Multimedia Extensions 129
Intel Personal Internet Client Architecture 114
Intel Solutions Summit 36–37
Intel XScale 34–35,114
International Broadcasting Burreau 111
Internet Explorer 123
InterWord Kft. 140
iPaq 123
iPronto 34–35
iProntoEdit 34–35
Irodalmi Rádió 112
iTunes 44
iTV 34–35
Java 50,134
Java 2 Platform, Enterprise Edition 85
Java Office 85
Jetway 49–56
Jinsung Zizon 71–76
Jupiter Research 112
Juventus Team 15,71–76
KDE 106
Kelly-Tech 71–76
Kerio MailServer 5.6 115
Kerio WinRoute Firewall 5 115
KJK-Kerszöv Kft. 113
Klondike WAP Browser 1.5 117
Kocka 1.0 23
Kodak EasyShare DX6340 42
Kodak EasyShare LS633 42
Kodak EasyShare Printer Dock 6000 42
Kodak LS443 57–64
KOffice Suite 1.2 106
KOffice.org 106
Komel Kft. 45
Kvint-R 65–70
Kvint-R Kft. 43
Large Hadron Collider 130
Legend Holdings 129
Lenovo 129
Level One 11
LG GCC4320B 80–81
Lian Li PC-65 71–76
Lian Xiang 129
LinCity 27
Linux 28,85,106–107,112–113
Live 365 34–35
LogicaCMG 34–35
Logitech 80–81
Lotus eSuite 85
Lotus SmartSuite 85
Lufthansa 110
Mac OS 11
MacOS 85,112
Macromedia Flash 102–103
Macromedia Flash MX 142
MadWizards 29
Magicomp 81–82
Magpix M2100 45
MagyarOffice Alap 1.1 86
Marantz 124
Marvell 39
Mason-Ikon 29
Matrox 38
Maxtor 6L040J2 81–82
McAfee 115
Media Show SE 48
Mega DV Manager 48
Metrowerks 125
Micase (Fortron-Source) WR300 71–76
Microsoft 84,114,134
Microsoft .NET 86
Microsoft Active Directory 115
Microsoft Internet Information Services 86
Microsoft Magyarország 10
Microsoft Netmeeting 48
Microsoft Office 85
Microsoft Office 2003 85
Microsoft Office 2003 Developer Edition 85
Microsoft Windows Server 2003 97–98
Midnight Commander 107
Mikland 81–82
Millennium P650 38
Minolta CF3102 12
Minolta Magyarország Kft. 12,65–70
Minolta-QMS magicolor 2300W 65–70
Minolta-QMS magicolor 2350 65–70
Mio 338 Plus 125
Miramar Systems 113
Mitac 125
Mitsubishi Electric 38
mmO2 114
Moffsoft 21
Moffsoft FreeCalc 1.1.0.3 21
Morpheus 110
MorphOS 1.3 29
Mortal Kombat 16
Mortal Szombat 16
Motorobot 128
Motorola 123
Motorola DragonBall 124
Motorola G18 GSM/GPRS 128
Motorola V60 123
Mouse and System Enhancement 27
Mouse Lite 15
MoviX 16,106
Mozilla Project 110
MP3.com 34–35
mp3PRO 34–35
MPeye TS-110 47–48
MPlayer 16,106
MR/2 ICE 2.37 27
MSI 49–56
Multimedia.hu 48
MultiRáció Kft. 86
MusicMatch 34–35
Musicmatch Jukebox Plus 7.5 44
MySQL 106
Napfény Kereskedelmi Kft. 44
Native Command Queuing 39
Navision 134
NEC 38
Netgear FM114P 122
Netgear MA101 117
Netgear RP614 122
Netlabs 27
NetPiac Kft. 135–136
NetWare 11,113
NetWare 7 106
Newisys 40
Nexus 118–121
nForce2 Ultra 400 40
nForce3 40
nForce3 Pro 150 40
Nikon Coolpix 4300 57–64
nnBackup v2.21 26
Nokia 123,125
Nokia 3300 125
Nokia 7650 123
Nokia 9210 Communicator 123
Noller&Breining Software 27
Norton Commander 107
NovaLogic 111
Novell 11,85,106,113
Novell eDirectory 113
Novell iFolder 113
Novell Magyarország 113
Novell Nterprise 85
Novell ZENworks 113
Nullsoft 84
Nvidia 38,40
Nvidia GeForce4 Ti 4200 128 MB 77–79
OCZ 40
Odin 27
Ogg 28
Oki C5100 65–70
Oki C7300 65–70
Oki Systems 65–70
Olympus m 300 Digital 57–64
OpenOffice.org 85,106
OpenOffice.org 1.0.3 84
OpenView 132–133
Opera 7.10 112
Opera Nokia 7650 123
Opera Software 112,123
Oracle 134
Orca II Avance B-031 80–81
OVMS 132–133
Paint Shop Pro 8 16
Palm OS 113
PalmOS 4.1. 124
PalmOS 5 124
PalmSource 124
Pan European Game Information 110
Panasonic 123
Panasonic GD87 123
Pannonline.hu Rt. 118–121
Parhelia-LX 38
PC-cillin 2002 90–91
Pegasos 29
Pentax Optio 33L 57–64
PeopleSoft 134
Philips Wireless Digital Multimedia Receiver 34–35
Phoenix 0.5 110
Phoenix Technologies 110
Photo Express 48
Photoshop Album 96
PHP 106
PicVideo 99–101
Pinnacle InstantCopy 92–93
Pinnacle PCTV Deluxe USB 50
Playstation 2 41
Playstation 3 129
Plextor 41
PlexWriter Premium 41
Pocket PC 113
Polaroid pedig PDC 2150 45
Poor Mans PDF 27
Popcorn 1.31 25
Popup Zero Pro 7.0 117
Port Multiplier 39
Port Selector 39
Prescott 38
PsiNT 123
Psion 123
Psion Revo+ 123
Pulsar Hungary 15,127
QDI 40,49–56
Qt 107
Quark Inc. 142
QuarkXPress 5 142
QueenCy 0.1.2c 27
R350 40
Radio Free Virgin 34–35
Rambus 46
Ramiris 46–47
Rayman 3: Hoodlum Havoc 137
RCE Hungary 71–76
Reaction 29
Real Power 10
Red Hat 7.2 106
ReplayTV 124
Ricoh Caplio G3 57–64
RIM BlackBerry 113
Rio 124
ROX-Filer 108
Roxio Easy CD Creator 5.3 44
Royal Philips Electronics 34–35
Rufusz Computer 81–82
S&T Magyarország Kft. 130
S.T.A.L.K.E.R. 19
Safari 112
SafetyPhone 128
Sagem myX-6 123
Samsung 46,80–81,123
Samsung 753S 81–82
Samsung Electronics 38,131
Samsung SyncMaster 765MB 80–81
Sanyo HD-Burn 41
Sanyo VPC-MZ3 57–64
SCi 111
Senao International 12
Serenity Systems 27
Sharp 38
Sharp GX-10 123
Sharp Zaurus SL-5000D 123
Shotcast 29
Shuttle 49–56
Siemens 123,125
SiS R658 46
SiteZ v1.1 25
slackware 8.0 16
Slawdog E-Solutions, Inc. 21
Slawdog Smart Shutdown 1.4 Build 0226 21
SMC EZCard 81–82
Softbe, Inc. 20
Solaris 113
Soltek 49–56
Sonic Foundry 88
Sonicblue 124
Sony 45,124,129
Sony Betamax 110
Sony Cyber-shot DSC-P72 57–64
Sony Entertainment 41
Sony SCPH-50000 41
SonyEricsson 123
SonyEricsson P800 123
Sophos 115
Sourceforge.net 107
sourceO2 114
SoureForge 16
Sowah 83,126–127
Sox 28
SoX: Sound eXchange 12.17.3 26
Soyo 49–56
SpamAssassin 115
Sparkle GeForce FX 5200 128 MB 77–79
SQL Server 2000 Enterprise Edition 10
Starscape 19
Storage Area Network Manager 1.2 115
Storage Manager 5.2 115
Storage Resource Manager 1.2 115
Streamium MC-i250 34–35
Sun Microsystems 106
Sun StarOffice 85
SuSE Linux 8.2 109
Sved Informatika Rt. 125
Sweex Black Pearl 71–76
SWI Kommunikációs Kft. 118–121
Symbian 123
Symbian Exposium 125
Symbian OS 123
Symbian Series 60 123
Synergon Informatika Rt. 130
Szerviz-Trade 81–82
Tally 43
Tally 8006L 65–70
Tally T2240 43
Tally T2340 43
TCL/TK 107
Teac CD552E 81–82
Technosonic MPEG-4 83
Technosonic RT-929 83
Technotrade Informatikai Rt. 12
Tenzing Communications 110
TextIt 1.0.12 21
ThermalTake HPC-420-302-DF 71–76
Thermaltake Pure Power 10
Thermaltake Technology Xaser II 10
ThermalTake Xaser III V2420A 71–76
Tiny Software 115
Tipotex 142
Titan TTC-CU5TB 80–81
Titan TTC-D5TB 81–82
Toshiba 38,129
Toshiba e-studio 3511 12
Toshiba e-studio 4511 12
Trend Micro 90–91
Tru64 Unix 132–133
Trust 350FL Security Scan Optical 48
Tőzsér és Máriás Szoftver Iroda Kft. 115
TÁR.HU Kft. 118–121
Ulead Photo Explorer 48
Ulead Video Studio 5 44
Unix 11
Unreal 2 19
Vegas +DVD 88
Vegas 4.0 88
Via 39,81–82
Video Mail 48
Virtual CD 28
VirtualDub 99–101
VirusBuster 131
Vision Computer 81–82
Visual Basic .NET 85
Visual C# .NET 85
Visual Studio .NET 2003 10
Visual Tools for Office 85
Wacom 27
WaveL ViewPic Version 1.4 26
webCDcreator 2.5 28
Websphere 85
WebText 50
Wentiltech 71–76
Western Digital WD1000BB 80–81
Winamp 3.0 84
Winamp 5 84
Windows 2000 84
Windows CE 113
Windows Server 2003 10
World War II: Frontline Command 19
X File Manager 108
X3 118–121
X3 Internet Stúdió 118–121
Xara 3D 3 16
Xara Studio 104–105
Xara3D 3.0 17–18,104–105
Xara3D 5.0 17–18
XaraX 104–105
Ximian 106
Ximian Desktop 2 106
Ximian.com 106
yellowTAB 85
Zeta 85
Zircon 124
Zorp 131

Microsoft

Megjelent a Windows Server 2003

A Microsoft Magyarország – 5 nappal az április 24-i San Francisco-i bejelentést követően – a Budapest Kongresszusi Központban 1500 fő részvételével megrendezett konferencia keretében mutatta be a Windows Server 2003-at.

A Windows Server platform segítségével a vállalatok a munkacsoportoktól egészen az adatközpontokig terjedő, a Microsoft .NET keretrendszerre épülő alkalmazásokat, hálózatokat és webszolgáltatásokat vezethetnek be, miközben többet hozhatnak ki meglévő informatikai beruházásaikból, és csökkenthetik az informatikai rendszerek működtetésének összköltségét.

A Microsoft a Windows Server 2003 kiszolgálóval egyidejűleg jelentette be a Visual Studio .NET 2003 és az SQL Server 2000 Enterprise Edition (64 bites) termék megjelenését is.

Ez a hármas integrált, együttműködésre kész infrastruktúrát biztosít, amelynek teljesítménye, skálázhatósága és megbízhatósága illeszkedik a manapság szűkösebb büdzsével rendelkező informatikai osztályok lehetőségeihez.

A nagy igénybevétel kezelésére tervezett Windows Server 2003 az első olyan Windows kiszolgáló, amely támogatja a 64 bites Intel Itanium rendszereket. Az informatikusokat nem, vagy csak ideiglenesen foglalkoztató kisvállalkozások számára a Windows Server 2003 egyszerűbbé teszi a kiszolgáló kezelését, ezáltal a technológia helyett az üzletvitelre koncentrálhatnak.

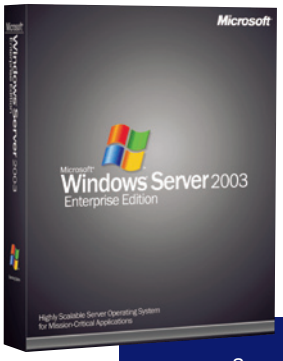

Windows Server 2003: a felhasználók csökkenthetik az informatikai rendszerek működtetésének összköltségét

Az operációs rendszer több változatban kerül forgalomba: Windows Server 2003 Datacenter Edition (32 és 64 bites változat), Windows Server 2003 Enterprise Edition (32 és 64 bites változat), Windows Server 2003 Standard Edition és Windows Server 2003 Web Edition.

A Windows Small Business Server 2003 a harmadik negyedévtől lesz elérhető.

A Windows Server 2003-ról mostani számunk Szoftver rovatában, illetve következő számainkban bővebben is olvashatnak.

- www.microsoft.com/hun/
- Generációváltás a Microsoftnál – PC Magazin 2003/06/97

Hewlett-Packard

5,1 megapixeles kamera

Hewlett-Packard kompakt, felsőkategóriás HP Photosmart 935 digitális fényképezőgépe 5 megapixeles felbontást, 3-szoros optikai és 7-szeres digitális – összesen 21-szeres – zoomot nyújtó Pentax lencsét, fejlett manuális beállítási lehetőségeket, valamint rendszerbe telepített súgóvarázslót bocsát a felhasználó rendelkezésére. Az elegáns formatervű, fémpánttal és fogantyúval ellátott kamerával hang- és videofelvételek készíthetők.

HP Photosmart 935: 3-szoros optikai és 7-szeres digitális zoommal

A 64 Mbyte-os SDRAM memóriával és 32 Mbyte-os SD memóriakártyával felszerelt eszköz kapacitása 96 kép tárolására elegendő, ami az SD/MMC memóriakártya-csatlakozónyílás révén továbbnövelhető.

A Photosmart 935 a HP Instant Share technológiát alkalmazza, amellyel a felhasználó 34 előre kijelölt címre (nyomtatóra vagy e-mail címre) küldheti el a fényképezőgépről legfrissebb fotóit. A HP Direct Print révén a képek kinyomtatásához az eszköz (USB kábellel) közvetlenül – azaz PC közbeiktatása nélkül – is csatlakoztatható a HP Photosmart, némely DeskJet, illetve multifunkciós nyomtatójához. A HP Memories Disc alkalmazást is tartalmazó, új HP Photo & Imaging szoftver segítségével a felhasználó DVD-lejátszón vagy PC-n megtekinthető, személyre szabott CD-t állíthat össze képeiből.

A digitális fényképezőgép kompatibilis a gépen belüli akkumulátorfeltöltést támogató, új HP Photosmart 8886 dokkolóállomással (az AC-adapter és az újratölthető akkumulátor a csomag része).

A HP Photosmart 935 májusban – e sorok közzétételével egy időben – kerül az üzletek polcaira, 160 és 180 ezer Ft közötti ajánlott kiskereskedelmi áron. A dokkolóállomással egy csomagban 180 és 190 ezer Ft között alakul a bruttó ár. A HP Photosmart 8886 dokkolóállomás ajánlott kiskereskedelmi ára 25 ezer Ft lesz.

- HP Magyarország vevőszolgálata ✆ 382-1111
- www.hp.hu /digitalis-kepalkotas/

Thermaltake Technology

Hűtőláda kilátással

A melegebb idő beköszöntével megérkeztek a magyar piacra a Thermaltake Technology Xaser II fantázianevű számítógéphházai. A családot két fő típus alkotja, az acélból készült 5000-es, illetve az alumíniumalapú 6000-es széria. Előbbi fekete, utóbbi ezüstszínű. Mindkét modell „panorámás" – átlátszó oldalfalú – kivitelben is kapható.

A házban található alkatrészek professzionális hűtéséről és áramellátásáról a tajvani cég saját fejlesztésű eszközei gondoskodnak. Alapkiépítésben valamennyi dobozban öt 21 dB zajszintű ventilátor forog, kettő-kettő elöl és hátul, egy pedig oldalt. A tornyok előlapján többfunkciós panel található. A beépített kijelző tájékoztat a rendszer aktuális hőmérsékletéről, egy kapcsolóval változtatható a ventilátorok fordulatszáma, és itt került elhelyezésre két USB és egy IEEE-1394-es port is. Az energiaellátást a Thermaltake Pure Power, illetve Real Power elnevezésű tápegységei biztosítják. Mindkét típusnak létezik 360 és 420 wattos változata, előbbiből két ventilátorral gyártott példányok is kaphatók. Aki hűtőládává változtatná a számítógéphházat, az beépítheti az AquariusII vízhűtéses rendszerét. A víz folyamatos keringtetése a ház belsejében elhelyezett pumpa feladata, a folyadékot pedig a 22 dB zajszintű radiátorhűtő tartja hűvösen.

Xaser II: a 6000-es sorozat átlátszó oldalfalú modellje

- Cédrus Számítástechnikai Kft. ✆ 433-4147
- www.cedruskft.hu
- www.thermaltake .com.tw

Level One

Mini nyomtatószerver

Hol van már az az idő, mikor egy nyomtatószerver akkora volt, mint egy PC-ház – ha nem éppen egy külön számítógép töltötte be ezt a szerepet? A miniatürizáció előrehaladtát jól szemlélteti a Level One új nyomtatószervere, amely a Centronics kábelcsatlakozó mérete miatt kisebb már nem is lehetne. Sajnos USB felületű nyomtatókat nem képes kezelni, ám támogatja a NetWare, TCP/IP, SMB (Service Message Block), AppleTalk (EtherTalk) és NetBEUI protokollokat, illetve a Windows, Unix, Novell és Mac OS operációs rendszereket. Alkalmas interneten keresztül történő nyomtatásra, és SNMP-n keresztül, a HP-féle JetAdmin programmal, illetve TCP/IP protokollt használva böngészőn keresztül is felügyelhető.

A Level One nyomtatószerver a nyomtatókábel mérete miatt kisebb már nem is lehetne

Windows 9x/Me/NT/2000 /XP felhasználók számára a BiAdmin programmal válik egyszerűvé a szoftveres telepítés és beállítás.

➪ www.leve-one.de

Gaba Computer

Kényelmesen szerelhető házak

A Gaba Computer 6121A és 6122S típusú számítógépháza elegáns, ezüstszínű burkolatot kapott, ami ízléses, a háztartásokban megtalálható egyéb szórakoztatóelektronikai cikkek közé jobban illeszkedő megjelenést biztosít. A két ház újdonsága az oldallapok rögzítésében rejlik, azok ugyanis – a felső sarkokban elhelyezett csatok segítségével – könnyed mozdulattal levehetők, ami egyszerű szerelhetőséget eredményez. Említést érdemel még a bővítőhelyeket elrejtő nyitható, illetve csúsztatható fedőlap, amely a látvány esztétikusabbá tétele mellett zajcsökkentő szerepet is kapott. Mára megszokott módon az USB port és a hangkimenet előre, pontosabban az előlap oldalára került. A szerelés kényelmét, valamint a legnagyobb alaplapok beépíthetőségét a ház méretei – 19x44x50 cm (szélesség/magasság/mélység) – szolgálják. Az 5,25 colos bővítőhelyek száma négy (6121A), illetve három (6122S), a 3,5 colosból viszont mindkét típusnál egyformán 6 található. Tuningolni vágyó felhasználók számára két beépíthető ventilátorhely nyújt megoldást a hőelvezetésre. A számítógép energiaellátásáról csendes, 350 W-os tápegység gondoskodik.

6122S: lecsatolható oldallap, a legfontosabb portok az előlap peremén

➪ Gaba Computer Kft.
✆ 215-1109
➪ info@gabatech.hu
➪ www.gabatech.hu

Minolta

Gyors és takarékos másoló-nyomtató

A gazdaságosan működő cégek egy másoló-nyomtató vásárlásakor nem a gép vételárát nézik, hanem a várható fenntartási költségeket: hosszabb távon a vételár eltörpül a nyomtatással, másolással járó kiadások mellett.

A Minolta új, CF3102 típusú színes digitális másoló-nyomtatójának lapköltsége – a gyártó összehasonlításában – a gazdaságosnak tartott irodai színes vagy fekete-fehér lézernyomtatók működési költségének harmada, fekete-fehér másolási költsége pedig megegyezik egy korszerű fekete-fehér digitális másológépével.

A CF3102 típusú színes, digitális gép nyomtatási felbontása 600x1800 dpi, percenként 31 lapot állít elő színesben és fekete-fehérben egyaránt. Megfelelő kiegészítőkkel a gyors másolás és nyomtatás nagy sebességű szkennelési és faxküldési lehetőséggel is kiegészíthető. A gép a Minolta új, polimerizált, gömbszemcsés festékezőjét használja, amely viaszt is tartalmaz – a viasz alacsony fixálási hőmérsékletet tesz lehetővé, és 256 g/m² papírsúlyig bármilyen minőségű és vastagságú hordozóra jó minőségű nyomtatást biztosít.

DiALTA Color CF3102: 31 lap/perc színesben

A CF3102 opciós finisher egységével kész kiadványok állíthatók elő: a lapok rendezhetők, lyukaszthatók, több pozícióban, akár gerincvonalban is tűzhetők és félbe-, vagy Z alakba hajtogathatók.

A CF3102 nyomtatási minősége online is letesztelhető a www.minolta.hu/tesztnyomtatas webhelyen, ahová a nyomtatandó file-ok feltölthetők: a Minolta Magyarország az elkészült színes nyomatot díjmentesen kiküldi az érdeklődő címére.

- Minolta Magyarország Kft.
  464-9003
- www.minolta.hu
- www.minolta.hu/tesztnyomtatas

GamaxNet

Senao-disztribúció

A GamaxNet Kft. disztributori szerződést kötött a Senao International céggel EnGenius márkanévvel jelzett vezeték nélküli (wireless) termékeinek kizárólagos magyarországi forgalmazására.

Az 1979-ben alapított tajvani Senao International gazdag termékválasztékával és termékeinek minőségével a vezeték nélküli hálózati eszközök gyártóinak élvonalába tartozik. Termékei között megtalálhatók az IEEE 802.11b, 802.11a és 802.11g szabványnak megfelelő eszközök, valamint ezek kétsávos kombinációi. Az eszközválasztékban egyaránt szerepelnek normál és növelt teljesítményű (100 mW, long range) PC kártyák (beépített antennával vagy antennacsatlakozóval), USB és CF kártyakliensek, hozzáférési pontok, hidak és útválasztók. Különleges elvárásoknak is megfelelnek a párazáró szekrénnyel szállított kültéri kivitelű eszközök. A GamaxNet arról is beszámolt, hogy a szintén általa képviselt E-Tech vezeték nélküli eszközeinek kínálatában a hozzáférési pontok, illetve hidak, USB kliensek és PC kártyák mellett a PCI wireless kártya is megjelent.

- GamaxNet Kft.
  372-7180
- www.gamaxnet.hu
- www.senao.com

Elitegroup Computer Systems

Zöld notesz

A Case Hungary Kft. megkezdte az Elitegroup Computer Systems (ECS) Desknote hordozható számítógépeinek forgalmazását.

A könnyű és vékony, mintegy 2,5 kg tömegű Green 550-es modell elegáns alumíniumborítást kapott. A külső megjelenés mellett a belső tartalom sem hanyagolható el. A noteszgép teljesítményéről legfeljebb 2,6 GHz-es Intel Pentium 4 mobil processzor, SiS651+692-es lapkakészlet és 2 Gbyte-ig bővíthető DDR memória gondoskodik. A G550 beépített DVD-ROM/CD-íróval rendelkezik, LCD kijelzője 15 colos, 1400x1050-es SXGA+ maximális felbontással. További jellemzői közül az 533 MHz sebességre képes FSB, az USB 2.0, az IEEE-1394 port és az integrált 10/100-as LAN-csatlakozás, valamint a 802.11 szabványú Wi-Fi-támogatás emelkedik ki. A gépre 2 év garanciát biztosít az ECS.

- Case Hungary Kft.
  450-2930
- info@case.hu
- www.case.hu

Toshiba

Fekete-fehér többcélú gép, színes kiegészítéssel

A Toshiba őszre forgalomba kerülő e-studio 3511 és 4511 többcélú irodai berendezése a fekete-fehér alapszolgáltatások mellett támogatja a színes másolást, nyomtatást és szkennelést is. A hálózatra csatlakoztatható géppel a fekete-fehér dokumentumok 35-45 oldal/perc sebességgel és a fekete-fehér oldalaknál megszokott költséggel készülnek. Színes üzemmódban percenként 11 oldal nyomtatható. Európai felmérések szerint az irodai környezetek többségében főleg fekete-fehér másolásra és nyomtatásra mutatkozik igény, a színes nyomatok előállítása eseti, főleg illusztrációt tartalmazó oldalakra korlátozódik – ezek részaránya azonban meredeken emelkedik. Az e-studio 3511 és 4511 a színes lehetőségekkel kiegészítve olyan megoldást nyújt, amellyel a fekete-fehér dokumentumok gyorsan és költséghatékonyan készíthetők el, csak a színes oldalak nyomtatása lassítja, illetve drágítja a folyamatot. Egy dokumentumon belül színes és fekete-fehér oldalak keverten is előfordulhatnak, ezeket a két gép figyelemre méltó módon automatikusan kezeli és nyilvántartja, akár a költséghely szerinti bontást is elvégezve. Az e-studio 3511 és 4511 beépített internet fax, fax routing szolgáltatással rendelkezik, a szkennelés eredményét a hálózat bármely számítógépére képes továbbítani. A hálózatkezelés és a szkennelési lehetőség a termékek alapszolgáltatásai közé tartoznak. A gépek kezelhetőségét könnyíti a nagyméretű, billenthető LCD érintőkijelző.

- Technotrade Informatikai Rt.
  471-6070
- www.technotrade.hu
- www.toshiba-europe.com

IBM

Terítéken a ThinkPad G40

Az IBM bemutatta az asztali számítógépek árfekvését a noteszgép formatervével és hordozhatóságával egyesítő ThinkPad G40-et, amelyet azoknak a felhasználóknak szán, akik minden képességgel rendelkező, de alkalmanként hordozható számítógépet igényelnek. A ThinkPad G40 célcsoportját a kis- és közepes méretű cégek, valamint oktatási és közigazgatási intézmények alkotják, ahol a felhasználók inkább hálózati áramot használnak akkumulátor helyett, azaz gyakran „ingáznak" a konnektorok között – elemzői becslések szerint ez a vállalkozói szférában használt noteszgépek mintegy 25%-ára jellemző.

A ThinkPad G40 különböző teljesítményű processzorokkal – akár 2,8 GHz-es Intel Pentium 4-gyel – készül, akkumulátorának üzemideje eléri a 3,5 órát, integrált modemen és Etherneten kívül egyes modelljei IEEE 802.11b szabványú Wi-Fi vezeték nélküli hálózati technológiát tartalmaznak, ami külön megrendelésre 802.11a/b szabványúra cserélhető.

A ThinkPad G40 képernyőmérete modelltől függően 14-15 col, XGA (1024x768) felbontással, acélzsanérokkal és megerősített panelszélekkel. Ehhez a ThinkPad díjnyertes billentyűzete társul, amit az újszerű, döntött, ComfortSlant formatervvel tökéletesítettek. A ThinkPad G40 további jellemzője a négy USB 2.0 port, valamint az Easy Pivot talp a gép hátulja alatt, amely lehetővé teszi a gép dőlésének egyszerű beállítását. Minden modellhez az IBM TrackPoint mutatóeszközének három, ergonomikus kialakítású változata tartozik.

Az IBM ThinkPad G40-en az [Access IBM] gomb is helyet kapott, amely egy sor, a gépen meglévő forrást, diagnosztikai megoldást aktivál, illetve az IBM támogatóportálján keresztül online frissítésekhez és szervizhez teremt kapcsolatot. Az [Access IBM] billentyűhöz minden új ThinkPad esetében a [Rapid Restore PC] (PC gyors helyreállítása) is kapcsolódik, amely egy gombnyomással indítható backup és helyreállítási megoldást nyújt, illetve képes a korábban mentett adatok, beállítások és alkalmazások helyreállítására egy szoftverhibát követően.

ThinkPad G40: a noteszgépet többnyire asztali gépként használó, konnektorok között ingázó felhasználóknak

A G széria ezenfelül ki tudja aknázni az IBM szoftverképeken alapuló Image-Ultra felügyeleti megoldásában rejlő lehetőségeket is.

A ThinkPad G40 vezeték nélküli alkalmazást támogató modelljeire előzetesen telepítik az IBM Access Connections 2.6 helykezelő (location manager) segédprogramot, amely a rendelkezésre álló hálózati csatlakozási lehetőségek széles körét automatikusan érzékeli, és sebesség, illetve prioritás alapján képes váltani a vezetékes vagy vezeték nélküli LAN-kapcsolat között.

➪ www-5.ibm.com/hu/products/pc/thinkpad/
➪ www.ibm.com/contact/hu/

ECS

Teljesítmény-központú alaplap

A Pulsar Hungary forgalmazásában megjelent a tajvani Elitegroup Computer Systems ECS-L7S7A2 típusú ATX formátumú alaplapja az AMD Socket A tokozású Athlon XP processzoraihoz. AGP 8x és hatcsatornás hangvezérlő található rajta, lapkakészlete SiS 746 (északi híd) és SiS 963 (déli híd), főmemóriája 3 Gbyte-ig bővíthető

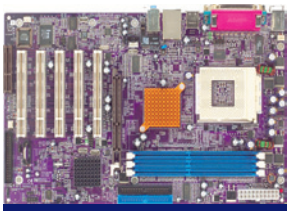

ECS-L7S7A2: az AMD Athlon XP processzoraihoz

DDR400/DDR333 /DDR266 memóriamodulokkal, a DDR400 esetében 2 Gbyte a felső határ. Az alaplapon hat USB 2.0-es port található, és választható integrált IEEE-139-4A vezérlővel is. Öt PCI bővítőhelyet kínál, valamint a szokásos hátlapi csatlakozókat.

- Pulsar Hungary Kft.
  219-0395
- www.pulsar.hu
- www.ecs.com.tw

Hightech Information System

Minden egyben csodakártya

A HIS Excalibur Radeon All-In-Wonder 9700 Pro VGA kártya – az Ati All-In-Wonder (AIW) grafikuskártyacsalád tagjaként – a 125 csatornás sztereó tévétuner mellett tartalmazza az összes manapság használt videobemenetet és -kimenetet. A múltban az AIW kártyák általában kicsit lassabbak voltak, mint normál felépítésű társaik. A 9700-assal viszont az Ati megtörte ezt a hagyományt, és az új AIW a többi Radeon 9700 kártyával megegyező teljesítményt képes nyújtani, sőt esetenként még túl is szárnyalja azokat. A kártya 0,15 mikronos gyártástechnológiával készült, nyolcrétegű nyomtatott áramköri lapra. A szükséges memória-sávszélességet a 256 bites memória interface-en kommunikáló, 128 Mbyte-os, 310 MHz-es órajelen futó DDR (620 MHz) memória biztosítja, amely 19,8 Gbyte/s-os adatátviteli sebességet tesz lehetővé. A kártyán a 325 MHz-en ketyegő Ati Radeon 9700 Pro (R300) grafikus processzor mellett a Theater 200 videodekóder és sztereó audioprocesszor is helyet kapott. Mivel egy ilyen nagy teljesítményű kártyának az AGP foglalaton felvehető energia mennyisége már nem elegendő, az áramellátást az Ati mérnökei egy 4 tűs floppy-tápcsatlakozóval oldották meg. A maximális felbontás 2048x1536 képpont, melyet az Excalibur 75 Hz-es képfrissítési frekvenciával képes megjeleníteni. Nemcsak tévénézés közben tesz kitűnő szolgálatot a Remote Wonder fantázianevű rádiófrekvenciás távirányító, amellyel akár a szomszéd szobából is vezérelhető a számítógép. Az AIW 9700 Prót forgalmazó Juventus Team szerint a kártya a különböző tesztek során nagyon stabilnak bizonyult, és a tuningolást is kitűnően bírta. Az AIW 9700 Prót elsősorban videoszerkesztés iránt érdeklődőknek és igényes játékosoknak ajánlják. A pénztárcájukat kímélő felhasználók számára a kisebb kártya, az Excalibur Radeon AIW 9000 Pro lehet a jó választás.

Excalibur Radeon All-In-Wonder 9700 Pro: 2048x1536 képpontos maximális felbontás 75 Hz-es képfrissítési frekvencia mellett

- Juventus Team
  469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.hightech.com.hk

Creative Technology

A kék egér

A Creative Technology ezüst-kék színösszeállításban pompázó Mouse Lite egere szimmetrikus formatervezésű, így balkezesek is kényelmesen használhatják. Az elegáns rágcsáló optikai technológiás, minden felületen tökéletes pontossággal használható, élettartama is jelentősen hosszabb, mint golyós társaié. A pozicionálásra szolgáló kék fény az egér felső részén is átdereng, ami igen látványossá teszi az eszközt. Két gombja mellett egy – harmadik gombként is működő – görgetőtárcsa teszi könnyebbé a használatot, akár a gépén tárolt dokumentumokban, akár az interneten navigál a felhasználó. A 2 év garanciával forgalomba kerülő egér korszerűségét tükrözi, hogy USB porton keresztül csatlakoztatható a számítógéphez.

Mouse Lite: USB porton keresztül csatlakoztatható a számítógéphez

- Ramiris Rubin Rt.
  412-4300
- www.ramiris.hu
- www.creative.com

Grafika, játék, videó

Ismét két korong, ami kreativitásunkkal ingerkedik. Elsőnek mindjárt itt van a Xara 3D 3 teljes verziója! Mint korábban többször, ez is kedvezményes alapként szolgál a továbbfejlesztéshez az újabb verziókra vágyóknak.

Magyar PC Magazin

Folytatva a grafikai programok felsorolását, egy másik nagy durranás régi kedvencünk, a Paint Shop Pro 8-as verziója. Bár nem szeretjük CD-inket nagy próbaverziókkal megtölteni, most kivételt teszünk; ez a közel 60 mega biztosan megér egy próbát. Kedvenc képszerkesztő programunk próbaverziója sajnos

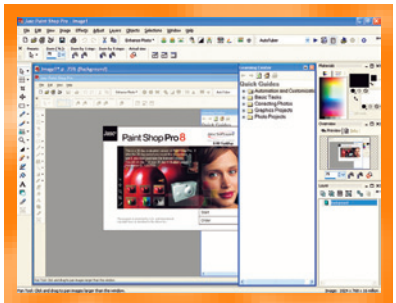

A felületet szinte újra kell tanulni, annyi a változás

mindössze 30 napig él, de addig mindent tud, amit a megvásárolható változat.

Mivel lapzártánkkor jelent meg a program, így a sok újdonság részletezésére már csak jövő hónapban kerülhet sor. Lesz mit bemutatnunk!

Mortal Szombat

Most biztos sokan súlyos nyomdahibára gyanakszanak, ám nem erről van szó! Ebben a hónapban egy roppant érdekes SoureForge-fejlesztésre bukkantunk, amely nem véletlenül kapta a Mortal Szombat elnevezést. Egy freeware játékról van szó, mely meglehetősen hasonlít a nagy öregre, a Mortal Kombatre – természetesen változtatásokkal.

Az alapötlet nem változott, verekedni kell egymással, ez esetben síkbeli ábrázolásban. De maradjunk még egy pillanatra a címnél, merthogy egy része magyarul is értelmes. Ez sem véletlen, hiszen a fejlesztők magyar fiatalok, akik hobbiból és nem kis lelkesedéssel dobták össze a programot. Hogy ne tudják megfogni őket mindenféle jogi dologgal, a szereplőket szanálták az eredeti programból. De akkor kik lettek a harcosok? Kifigurázott hírességek? Magyar közéleti személyiségek? Nem, a harcosok maguk a készítők és barátaik! A képek és a mozgások digitalizált álló-,

Vigyázzunk a hölggyel, mert visszaüt!

illetve mozgóképek, a nevek – minden valószínűség szerint – álnevek. A program még fejlesztés alatt áll, lenne mit bővíteni, fejleszteni rajta, de már ebben az állapotában is játszható.

A Mortal Szombat készítésekor odafigyeltek a bővíthetőségre is, ám egyelőre erre csak a készítők képesek. A Mortal Szombat vicces, „hobbiprogramhoz” képest szépen kivitelezett alkotás, reméljük, hamarosan fejlettebb változatával is találkozhatunk.

MoviX, a Set-top PC

A Cebiten több példát is láttunk már arra, hogyan alkotnak az egyes gyártók a számítógépből egyszerű médialejátszót. A Linux korlátlan lehetőségeit jelzi, hogy meglévő szoftverek felhasználásával hasonló megoldást lehet készíteni.

A MoviX projekt három szálon fut, a legkisebb az eMoviX, amelyik egy mini Linux terjesztés, amit be lehet ágyazni a CD-re a lejátszani kívánt videofilm mellé. Ezután nem kell mást tenni, mint betenni a CD-t a számítógépbe, és arról indítani a rendszert. Függetlenül attól, hogy milyen operációs rendszer fut a számítógépen, elindul egy minimális rendszer, ami egyből el is kezdi lejátszani az adott filmet.

A következő fokozat a MoviX, ami szintén rendszerindító CD-re kerül, de már nincs mellette film, lévén a rendszer ennél több helyet foglal el. Cserébe bootoláskor felismeri a számítógépben lévő perifériákat, így nemcsak CD-ről lehet vele filmet lejátszani, hanem az automatikusan felcsatolt merevlemezekről is. A kezelést karakteres menürendszer segíti. A MoviX² ugyanerre képes, a különbség annyi, hogy a kezelést X-alapú grafikus felületen lehet végezni.

A MoviX alapja az egyik legjobb linuxos médialejátszó, a magyar fejlesztésű MPlayer. Ennek köszönhetően a formátumok széles körét lehet vele megjeleníteni, illetve megszólaltatni, például MPEG, AVI, WMV, ASF kódolású filmeket, DVD-t, MP3 és OGG zenefile-okat stb.

A MoviX egy 2.4.20-as kernelre épülő, slackware 8.0 alapú rendszeren fut. Használatához legalább Pentium processzoros gépre, 96 Mbyte memóriára van szükség. Támogatja az összes IDE és SCSI vezérlőt, amit az említett kernel is ismer, és ami a legfontosabb, az összes népszerű videokártyával használható, amit az MPlayer tud kezelni. Ugyanez áll a hangkártyákra is, amelyikhez van ALSA meghajtó, az működik. Az sem probléma, ha a lejátszani kívánt műsort helyi hálózaton keresztül kell elérni, s hogy ne kelljen a fotelből felugrálni,

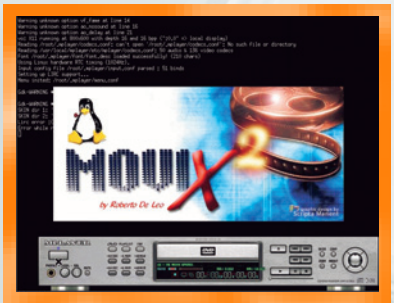

A MoviX/MPlayer grafikus kezelőfelülete

a Hauppauge WinTV kártyához mellékelt távirányítót lehet használni vezérlésre (egyelőre csak ezt). CD-mellékletünkön megtalálhatók a lejátszó CD elkészítéséhez szükséges forrásprogramok, a \MoviX könyvtárban.

A CD-nkre került MoviX egy ISO 9660-as CD image, így bármely operációs rendszer alatt CD-re égethető.

Szövegek a térben

Ismét egy teljes, idő- és egyéb korlátozásoktól mentes programot üdvözölhetünk CD-mellékletünkön – a Xara3D 3-at. A dél-angliai szoftverfejlesztő cég kicsi (telepítve is alig 2 Mbyte-os), fürge programjával gyorsan és kényelmesen készíthetünk látványos feliratokat, animációkat.

Weisz Tamás

A legújabb Xara3D ugyanolyan kicsi, gyors és kis étvágyú, mint legelső verziója volt 1997-ben: az 5.0-s verzió is megelégszik egy 486-os processzorral, 32 Mbyte memóriával és a Windows 95-tel – azt hiszem, ezt kevés mai fejlesztésű program mondhatja el magáról.

Betűk és képek

Mielőtt elkezdünk dolgozni egy új feliraton, érdemes először átméretezni a Xara3D ablakát akkorára, amekkora képet létre szeretnénk hozni. A kép – vagyis a munkaterület – méretét az állapotsor jobb alsó sarkában olvashatjuk le. (Ha a jellemző beállításra szolgáló kis ablakok egyikét rögzítjük a főablak bal vagy jobb széléhez, a program a már csökkentett méretet fogja mutatni.) Ha olyan kicsi, vagy olyan nagy (maximum 2000x2000 pixeles) képet készítünk, amekkorára nem lehet, vagy nem érdemes átméretezni a Xara3D ablakát, akkor figyeljünk arra, hogy a képarány megfelelő legyen, különben a végső képről lemaradhat egy-egy fontos részlet.

Ha ablakunk mérete már megfelelő, írjuk be a szöveget. Ezt megtehetjük közvetlenül a főablakban is (ekkor érdemes bekapcsolni a szövegkurzort a *Show/hide cursor* gomb vagy a [Ctrl E] billentyűkombináció megnyomásával), de a legtöbb esetben kényelmesebb a szövegjellemzők ablakában (*Window* → *Text* vagy [Alt T]) beírni a szöveget. Utóbbi ablakban akár karakterenként is beállíthatjuk a betűtípust (Font style), a betűméretet (Font size) és a betűstílust (félkövér, kurzív, körvonalas), az oldalarányt (Aspect ratio: 10-999%), a sor- (Line spacing) és betűtávolságot (Tracking), az alávágást (Kerining), illetve az alapvonalhoz képest történő eltolást (Baseline shift). Egyes jellemzőket

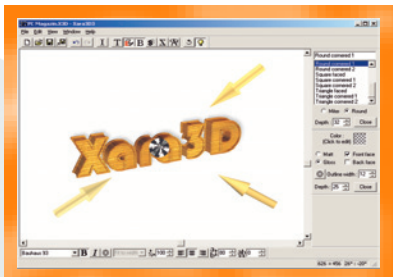

A negyedik „lámpa” vet árnyékot a háttéren

a főablak aljához rögzített szöveg eszköztáron is beállíthatunk. A legtöbb esetben érdemes az ablak szélességéhez igazodó betűméretet (Fit to width) választani, és csak akkor megadni pontokban, ha a szöveg egy része valamely okból kilóg az ablakból.

A Xara3D 3 egyik újdonsága, hogy nemcsak szövegeket, hanem (egyszerűbb) vektoros grafikákat is térbelivé tud alakítani. Ezeket a Windows Metafile (WMF), Windows Enhanced Metafile (EMF) vagy XaraX (esetleg Xara Studio

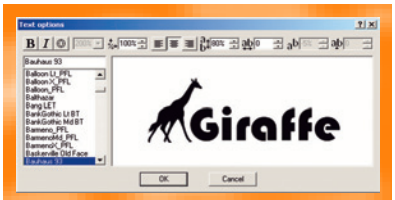

A szövegekbe WMF, EMF formátumú, vagy XaraX-szel készült képeket is beszúrhatunk

vagy CorelXara) formátumú képeket a *File* → *Import* (vagy [Ctrl Shift I]) paranccsal tölthetjük be, majd ugyanúgy kezelhetjük, mintha valamelyik betűkészlet egyik speciális karakteréről lenne szó (még dönthetjük, vagy körvonalassá is tehetjük őket).

Bepörögve

Következő lépésként feliratunkat – képünket – megfelelő pozícióba kell állítanunk. Vigyük az egérkurzort a Xara3D ablaka fölé, majd nyomjuk le, és tartsuk nyomva az egér bal gombját, így mozgassuk az egeret (akár a program ablakán kívülre is). Látható, hogy a felirat azonnal követi minden mozdulatunkat. Ha csak vízszintesen szeretnénk elforgatni a szöveget, akkor a mozgatás alatt tartsuk nyomva a [Ctrl] billentyűt, míg ha csak függőleges elmozdulásra van szükség, használjuk a [Shift] billentyűt.

Láthatjuk, hogy a Xara3D két gördítősávja folyamatosan követi a felirat mozgását, de ez persze visszafelé is igaz: a gördítősáv csúszkáit elmozdítva a

Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition

Használati Engedély

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát az újság birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a *support@2f.hu* e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.

A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

info

- Fontoló Stúdió ✆ 384-2142
- www.xara.fontolo.hu
- www.xara.com/xara3d
- A Xara3D régebbi verzióiról: CHIP 97/10/16; 98/5/11; 98/7/13;
- A Xara3D 3.02-ről: CHIP 99/02/10
- A Xara3D 4.0-ról: CHIP 2000/07/99
- A Xara3D 2.1 for CHIP-ről: CHIP 2001/10/98
- A Xara3D 5.0-ról: PC Magazin, 2002/2/94

szöveg elfordul. A sáv végein található nyilakra kattintva (vagy az [Alt] és a kurzormozgató nyilak megnyomására) 1-1, míg a sávra kattintva (vagy az [Alt Shift] és a kurzormozgató nyilak megnyomására) 15-15 fokkal fog elfordulni a feliratunk.

Szépen csiszolva

A Xara3D-ben minden szövegnek van bizonyos vastagsága, még akkor is, ha a kihúzás jellemzőinek ablakában (*Window → Extrude* vagy [Alt E]) a vastagságot (Depth) nullára állítottuk. Ebben az ablakban megadhatjuk, hogy fényes (Gloss) vagy matt (Matt) anyaggal dolgozunk-e, van-e elő- (Front face)

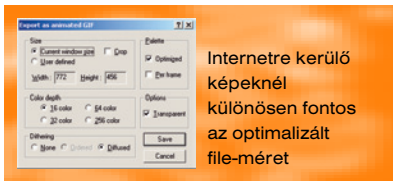

Internetre kerülő képeknél különösen fontos az optimalizált file-méret

és/vagy hátlapja (Back face), illetve körvonalas-e (Outline) a szöveg, és ha igen, milyen vastag ez a körvonal (Outline width).

Feliratunk másik nagyon fontos jellemzője, hogy az élei és sarkai hogyan vannak lecsiszolva. Ennek beállításait természetesen a fazettajellemzők ablakában (*Window → Bevels* vagy [Alt B]) találjuk. A listában 15 különböző élcsiszolási „eljárást" találunk, illetve azt a lehetőséget, hogy nem kérünk élcsiszolást. Ezenkívül megadhatjuk, mekkora legyen a csiszolás nagysága (Depth), illetve hogy éles (Miter), vagy kerekebb (Round) sarkokat szeretnénk-e látni.

Színek, minták és fények

Feliratainak fontos jellemzője, hogy milyen színűek, esetleg milyen a mintájuk, és az sem mindegy, milyen színű vagy mintájú háttér előtt látható a szöveg. Sőt az is lényeges, hogy milyen színű lámpákkal és honnan vannak megvilágítva a betűk.

A színeket ugyanabban az ablakban adhatjuk meg, ezért nagyon oda kell figyelnünk, mi olvasható éppen az ablak fejlécében, vagy ha rögzített állapotban van, akkor minek az aktuális színe látszik a mintán. A szöveg színét a *View → Text color* (vagy [Alt C]), a háttérét a *View → Background color* (vagy [Alt G]), míg a lámpákét a *View → Light color 1-3* (vagy [Alt 1-3]) művelettel állíthatjuk be (de a leggyorsabb és legbiztosabb mód, ha a kívánt elemre duplán kattintunk). Ha mintát szeretnénk „húzni" a szövegünkre vagy a háttérre, használjuk a *View → Text texture* (vagy [Ctrl Shift C]), illetve a *View → Background texture* (vagy [Ctrl Shift G]) műveletet.

Kedvezményes vásárlás

Mint ahogy a Xara Webstyle 2.1 esetében, a PC Magazin olvasói – miután regisztrálták magukat a Xara webhelyén – 25%-kal olcsóbban vásárolhatják meg 2003. június 30-ig a Xara3D legújabb, 5.0-s verzióját, akár az interneten, akár a Xara hazai képviseleténél, a Fontoló Stúdiónál. A program kipróbálható verziója megtalálható aktuális CD-mellékletünkön.

Ahogy említettem, fontos, hogy a három lámpa hol helyezkedik el, ez ugyanis jelentős mértékben befolyásolja a végső eredményt. A világítótestek pozíciója a *View → Display lighting* paranccsal, vagy a [Ctrl Tab] billentyűkombinációval tehető láthatóvá, illetve kapcsolható ki. A lámpákat jelképező nyilakat ugyanúgy mozgathatjuk, ahogy magát a szöveget, de vigyázzunk, mert ha a nyíl mellé kattintunk, akkor a feliratot fogjuk forgatni (szerencsére az *Edit → Undo* vagy a [Ctrl Z] parancs tetszőleges számú visszalépésre ad lehetőséget).

A Xara3D 3-ban található egy negyedik, kissé speciális lámpa is, amely a szöveg árnyékáról gondoskodik. Ennek beállítását a *Window → Shadow* (vagy [Alt S]) ablakban végezhetjük el.

Izgő-mozgó betűk

A Xara3D-vel nemcsak statikus, hanem mozgó feliratokat is készíthetünk. Ennek jellemzőit a *Window → Animate* (vagy [Alt A]) ablakban találjuk. Itt megadhatjuk, hogy egy „teljes kör" hány képkockából álljon (Frames per revolution), egy másodperc alatt hány képkocka jelenjen meg (Frames per second), GIF animáció esetén mennyi szünet (Pause) legyen két mozdulatsor között, milyen animációt végezzen a felirat (Style), illetve a kiválasztott stílustól függően néhány egyéb beállítást is tehetünk – például milyen irányba forogjon a szöveg, mekkora legyen a méretváltozás stb.

Az animációt a *View → Start animation* paranccsal vagy a [Ctrl Space] billentyűkombinációval indíthatjuk el és állíthatjuk meg.

Majdnem kész

Miután mindezzel megvagyunk – vagy akár menet közben is –, mentsük el az elkészült kép vagy animáció beállításait a szokásos *File → Save* (vagy [Ctrl S]) paranccsal. Ezután attól függően, hogy álló vagy mozgó feliratot készítettünk, használjuk a *File → Export bitmap* (vagy [Ctrl Shift E]), illetve a *File → Export animation* (vagy [Ctrl Shift X]) műveletet.

A Xara3D 5.0 legfontosabb újdonságai a 3.0-hoz képest

- Unicode-kompatibilitás (Windows 98 alatt is);
- változtatható nagyítás a *Text options* ablakban;
- számszerűen is megadható külön rajzablakméret;
- a szöveget három tengely körül forgathatjuk (a 3.0-ban csak x és y tengely körül forgathattunk), illetve elmozdíthatjuk a rajzablakban;
- karakterenként változtathatjuk a színeket, textúrákat, kihúzásokat, fazettákat és az animációs beállításokat;
- külön színezhetjük az elő- és hátlapokat, illetve az oldalakat, a textúrákhoz színszűrő rendelhető, változtatható a textúrák kezdőpontja;
- tíz új fazettatípus (például rolled, bumpy, ridged, fancy 1 és 2);
- az árnyék a képen is mozgatható, nem csak a lámpa elmozdításával;
- többoldalas animációkat készíthetünk;
- öt új animációtípus: step, fade, ripple, pulse, typewriter;
- az animációk bizonyos jellemzői időben eltolhatók;
- külön forgathatjuk a szövegeket és a fényeket;

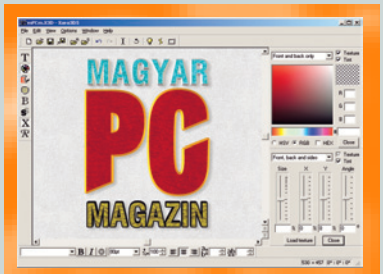

A Xara3D legújabb verziójában sokkal színesebb feliratokat készíthetünk

- az animációkat kockánként is ellenőrizhetjük az idővonalon;
- stílus- és animációs sablonok;
- előre definiált és importálható formájú gombokat készíthetünk;
- vektoros és bitmapes Flash animációkat exportálhatunk;
- 3D-s animált képernyővédőket exportálhatunk;
- egérkurzorokat és ikonokat exportálhatunk;
- miniatűrnézet az Intézőben;
- Pentium 4-re optimalizált kód;
- az X3D file-okhoz megjegyzéseket fűzhetünk.

Nyár eleji játékőrület

Letudván a májusi E3 játékkiállítást, elérkeztünk az egyik legszebb évszakhoz, a nyárhoz. Sokan mondják, hogy a számítógépes játékok piacán ez az uborkaszezon, ám erre mostani játékdemóink alaposan rácáfolnak.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Már most nyilvánvaló: 2003 a számítógépes játékok eddigi legerősebb éve lesz. Nemrég csodálhattuk meg a sajnálatosan rövidre sikeredett, ám lélegzetelállítóan gyönyörű Unreal 2-t, de már itt toporognak a vetélytársak – a Stalker, a Doom 3 és a Half-Life második része, hogy csak a legnagyobbakat említsem. De nézzük, mi került CD-mellékletünkre ebben a hónapban!

Starscape

Az apróbb, shareware játékok között milliónyi aszteroidaklónt találunk. Szinte mindegyik követi a jól bevált sémát: kövek (melyek szétlőve egyre kisebbek lesznek) repülnek minden irányba, no meg sokszor ellenfelek, akik visszalőnek. A játékos apró űrhajóban ténykedik, melynek irányítása erősen hasonlít a frissen felmosott folyosón való imbolygáshoz. Ha egy kicsit előremegyünk, be kell kapcsolni a fékezőrakétákat, különben csak csúszunk és csúszunk.

A Starscape figyelemre méltó darab az egyszerű lövöldözős játékok között. Első és legszembetűnőbb újdonsága, hogy bizony sztorija is van! De milyen cselekménye lehet egy efféle egyszerű játéknak? A Starscape gyönyörű, kézzel rajzolt grafikával kényezteti el a játékost. Anyahajónk az Aegis, melybe betérve fejlesztéseket, kutatásokat indíthatunk. Itt többnyire a hajónk „tápolásához" szükséges extrákat jelölhetjük ki, jobb motor, nagyobb lézerágyú, páncél stb. Az ezekhez szükséges alapanyagot speciális kövek szétlövésével és a nyersanyag begyűjtésével kell összeszednünk.

Ellenségek is leselkednek ránk, amelyeken kipróbálhatjuk a legújabb fejlesztéseket. A pályák végén főellenségekkel kerülünk szembe, legyőzésükhöz minden szerkentyűnkre és ügyességünkre szükség lesz. A sztoriban több szépséges hölgyemény is feltűnik, az egyik aggódik értünk és segít a navigálásban, a másik megjavítja hajónkat és így tovább.

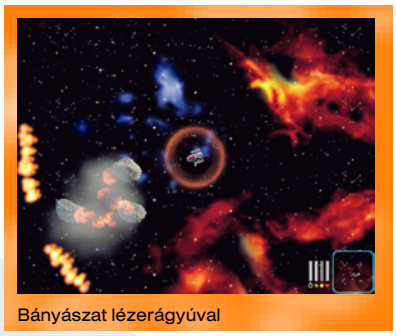
Bányászat lézerágyúval

A Starscape kiváló fejlesztés, ráadásul megmaradt az olcsóbb kategóriában. A kutatás és építés megjelenése e kategóriában nagyon nagy ötlet, így nemcsak az esztelen lövöldözésre kell koncentrálnunk, hanem sok múlik a fejlesztéseken is. A Starscape gépigénye normális, semmiféle extra hardverre nincs szükség, mégis kellemes grafika fogad minket. Érdemes megnézni, nagyon hangulatos alkotás!

info

- Starscape: www.moonpod.com /English/about_ss.php
- Frontline Command: www.frontlinecommand.com

World War II: Frontline Command

A májusban megjelenő World War II: Frontline Command egy neves fejlesztőcég legújabb mesterműve. A Bitmap Brothers valós idejű stratégiai játékot készített, amely a második világháború korába repít minket. Mint a szövetséges csapatok vezére, feladatunk az ellenséges német erők támadását visszaverni, előrenyomulásukat megakadályozni.

A játék során rengeteg korhű egységet irányíthatunk, realisztikus tájakon. A kipróbálható verzióban egy várost kell megtisztítanunk a német seregtől, ami összetett és nehéz feladat. Szerencsére kezdéskor kiválaszthatjuk a nekünk megfelelő nehézségi szintet, a teljes játékban pedig lesznek bemelegítő küldetések is.

Az 1944-ben játszódó Frontline Command az akcióra helyezi a hangsúlyt, ezért nem kell vesződnünk nyersanyagok gyűjtögetésével, de még csak egységeink „legyártásával" sem. Akció mindenekfelett – a cél, hogy minél kevesebb veszteséggel teljesítsük a küldetéseket.

Apropó, küldetések. A nagyméretű térképeken lépésről lépésre kell haladni, az utasításokat is itt kapjuk. Kezdés előtt tanulmányozhatjuk a térképet, persze azt nem tudhatjuk, hol lapul az ellen.

Megérkezett az erősítés

Erre jobb vigyázni, hiszen menet közben nem csak mi, hanem az ellenség is kaphat erősítést, így sokszor kényszerülhetünk stratégiánk villámgyors módosítására. Ha fokozatosan haladunk előre, szisztematikusan megtisztítva a terepet, nem érhet komolyabb kár. Érdemes figyelni a csata közben megjelenő feliratokra, amelyekből fontos információkat kapunk.

A játék grafikájára egy rossz szavunk sem lehet, térbeli ábrázolás, részletes és korhű modellek, árnyékok, valós tájak, gyönyörű effektusok és jól megvalósított időjárási körülmények kápráztatnak el. Mindehhez még csak különleges erőgépre sincs szükség, közepes konfiguráción is zökkenőmentesen fut a Frontline Command.

A napokban megjelenő játékot egymás ellen játszva is kipróbálhatjuk helyi hálózaton.

Három a négyzeten

Az összesen kilenc. Júniusi freeware-vadászatunk során ennyi nagyvadat sikerült elejtenünk. Bár méretre nem igazán sorolhatók a nagyok közé, hasznosságukhoz nem férhet kétség.

Herczeg József Tamás

A már szokásosnak számító Jegyzettömb-helyettesítők és internetes eszközök mellé ismét sikerült egy CD-író programot, egy freeware-ré lett legendás grafikai alkalmazást és több hatékony rendszerkezelő segédprogramot felhajtanunk.

Advanced Hide Folders 4.0.1

Ahol egy gépet többen használnak, biztos felötlött már, hogy milyen jó volna bizonyos mappákat vagy file-okat a többiek számára láthatatlanná tenni. Ahol a Windows ezt nem engedi, ott az Advanced Hide Foldersszel megtehetjük, csak előbb húzzuk az ablakára az elrejtendő mappát vagy file-t.

Az eszköztár aktiválógombjának megnyomása után a kiválasztott objektumnak nyoma sem marad az Intézőben. Sőt az Advanced Hide

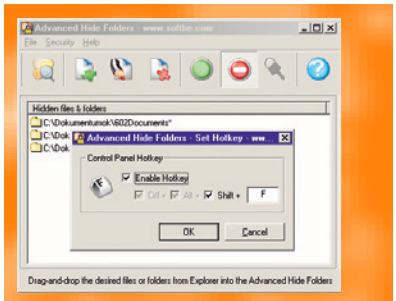

Advanced Hide Folders: önmagát is el tudja tüntetni a rendszerből

Folders mappáját is eltüntethetjük! Titkosított mappáinkról, file-jainkról csak az szerezhet tudomást, aki a megfelelő jelszót gépeli be.

➪ Fejlesztő: Softbe, Inc.; www.softbe.com

CDBurnerXP Pro 1.1.5

Az idén februárban útjára indított CDBurnerXP Pro írható vagy újraírható CD-re égeti az összeállított anyagot. Ezt a lemezképet ISO formátumba menthetjük, de a segédprogram beolvassa a más eszközökkel készített ISO file-okat is. Támogatja többszakaszos CD-k írását, a jó minőségű íráshoz a Burn-Proof technológiát használja. Adat- és audio-CD-t egyaránt készíthetünk vele, utóbbihoz WAV file-okat válogathatunk. A CDBurnerXP Pro audio-CD rippelésére is alkalmas. Windows 9x/Me alatt külön telepített – például Adaptec – ASPI-vezérlőt igényel, NT/2000/XP alatt ez már adott.

➪ Támogatott CD-írók: http://w1.737.telia.com/~u73702956/support.htm

➪ Fejlesztő: Stefan Haglund; http://w1.737.telia.com/~u73702956/index.htm

Girafa 2.10.15

A Girafa ingyenes webnavigációs szolgáltatás, igénybevételéhez csak az a feltétel, hogy az Internet Explorer 5-öt vagy újabb verzióját használjuk. A Girafa első futtatásakor regisztrálhatjuk magunkat a rendszerben. A szolgáltatás a böngészősáv helyén megjelenő panelban készíti el azon webhelyek főoldalainak bélyegképeit, melyeket felvettünk webhelygyűjteményünkbe. A gyűjteményből indított keresések által elért webhelyekről szintén készít miniatűröket.

Ha kijelöljük egy webhely külső címre mutató hivatkozását, a Girafa azt is vizuálissá teszi számunkra. Az így megjelenített helyeket a bélyegképre kattintva aztán ugyanabban vagy egy új ablakban kereshetjük fel. A technológia előnye abban rejlik, hogy egy adott webhely felkeresése nélkül vehetjük szemügyre a honlapot, ami nagy változást idézhet elő a keresőhelyek rendszerében.

➪ Fejlesztő: Girafa.com Inc.; www.girafa.com

iCarbon 2.1.3

A Svájcból származó iCarbonnal színes fénymásolóvá alakíthatjuk lapolvasóval és nyomtatóval felszerelt rendszerünket. Ehhez válasszuk ki a nyomtatót és a szkennert, majd állítsuk be a példányszámot és a másolás tulajdonságait, aztán nyomjuk meg a nagy kék gombot az indításhoz. A legördülő menüből elérhető beállításokat menthetjük, így megspórolunk pár kattintást és néhány másodpercet.

➪ Fejlesztő: iDev.ch – www.idev.ch/icarbon/index.php

ImageForge 3.36

Kezdetben vala a shareware ImageForge. Az évek folyamán háromtagú termékcsaláddá nőtte ki magát, aztán a CursorArts Company úgy döntött, hogy az alapprogramot ingyenessé teszi.

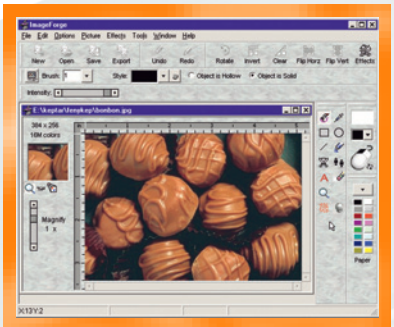

ImageForge: képszerkesztő – albumkészítés és diavetítés lehetőségével kiegészítve

A freeware változatban BMP, JPG, PCX, PNG, TIF, Targa és WMF képformátumokat, illetve AVI formátumú videókat tölthetünk be. Az ImageForge TWAIN-meghajtós lapolvasót és digitális fényképezőgépet tud kezelni.

A beolvasott képen alkalmazhatunk elmosást, élesítést. Szabályozhatjuk a fényerőt, automatikusan beállíthatjuk a kontrasztot, háromcsatornás gamma-korrekcióval finomíthatunk a szomszédos színeken. Egyszerűbb automatikus futtatású albumot (EXE), képernyővédőt készíthetünk vele, illetve zenés diavetítést állíthatunk össze a képek közti átmenetekkel.

➪ Fejlesztő: CursorArts Company; www.cursorarts.com/ca_imffw.html

Info Angel 1.61 Build 926

Az Info Angel információkezelő életünk négy területén kínál lehetőséget feljegyzéseink mappaszerkezetbe történő

csoportosításához. Címjegyzékében fényképpel illusztrálva tárolhatjuk barátaink, partnereink adatait. A határidőnaplóba beírt családi ünnepekre, tennivalókra üzenet megjelenítésével, dokumentum megnyitásával vagy alkalmazás futtatásával emlékeztet a megadott időpontban. A jegyzettömb egy

Info Angel: az információkezelők angyala, négy lehetőséggel

WordPad-szerű szövegszerkesztő, hiperlink- és táblázatkészítő támogatással. A jegyzeteket Word 6.0/95 formátumba exportálhatjuk, a TreePad és a KeyNote file-okat importálhatjuk. Könyvjelzőrendező nézetben helyi dokumentumok és webhelyek parancsikonjait vehetjük nyilvántartásba. A bal panel objektumaihoz mind a négy nézetben megjegyzéseket fűzhetünk, jelszóval védhetjük file-jainkat és mellékletet csatolhatunk hozzájuk.

➪ Fejlesztő: Angelic Software; www.angelicsoftware.com /infoangel.html

Moffsoft FreeCalc 1.1.0.3

A Moffsoft FreeCalc számológépen találunk néhány extragombot: egyetlen kattintással beüthetünk két vagy három nullát, a memóriában kivonást is végezhetünk. A végrehajtott műveleteket a virtuális papírszalagon követhetjük nyomon, amit szöveges file-ba menthetünk, vagy ki is nyomtathatunk. Ha a papírszalagon kétszer kattintunk egy számra, azt ismét hasznosíthatjuk. A szalag tartalmát egyetlen kattintással törölhetjük. Hat színséma közül választhatunk a Windows aktuális arculatához illően.

A pénzügyi műveleteket sajnos csak 30 napig tesztelhetjük, a többi lehetőség „örök”.

➪ Fejlesztő: Moffsoft; www.moffsoft.com/freecalc.htm

Slawdog Smart Shutdown 1.4 Build 0226

A Slawdog Smart Shutdown telepítésekor felismeri, hogy a Windows melyik verziójára telepítettük, ahhoz igazítja képességeit. Indítása után az óra mellett megjelenik egy kikapcsoló gombot ábrázoló ikon, amivel leállíthatjuk, készenléti állapotba tehetjük, vagy újraindíthatjuk a rendszert. Ehhez még hozzáadták az emlékeztető beállításának és az internetkapcsolat bontásának lehetőségét.

A globális beállításokban kiválaszthatjuk, hogy az ikonra kattintva – egyszeri vagy kétszeri bal és/vagy jobb egérkattintásra – melyik műveletet indítsuk. Ezeket a szokványos lehetőségeket megspékelték azzal, hogy információt tartalmazó profilokat hozhatunk létre az összes programbeállításról, a profilokhoz 40 változót használhatunk fel. A segédprogram parancssorról történő indítása nyolc paraméterrel történhet.

➪ Fejlesztő: Slawdog E-Solutions, Inc.; www.slawdog.com/products /smartsd/index.htm

TextIt 1.0.12

A TextIt a Jegyzettömb új, terjedelmes továbbfejlesztése, de a méretet megbocsáthatjuk a norvég szerzőnek, mert rakott művébe elrejthető és testre szabható eszköztárat, ASCII karaktertáblát, feloldotta továbbá a file-ok 64 Kbyte-os méretkorlátozását, és a program támogatja az internetes hivatkozásokat. A szerző átválthatóvá tette a betűtípust, külön menthetővé a kijelölt szöveget. A Jegyzettömb kevés

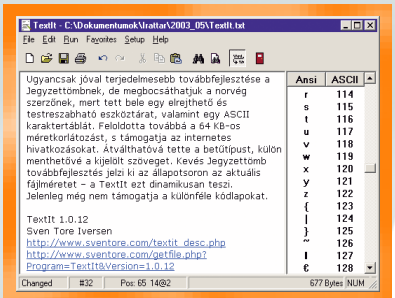

TextIt: a Jegyzettömb internetes hivatkozásokat támogató továbbfejlesztése

továbbfejlesztése jelzi ki az állapotsoron az aktuális file-méretet – a TextIt ezt is megteszi.

Jelenleg még nem támogatja a különféle kódlapokat.

➪ Fejlesztő: Sven Tore Iversen; www.sventore.com /textit_desc.php

Magyarul könnyebb

A Honosító Műhely (www.honositomuhely.hu) kínálata ismét örvendetesen gyarapodott. Összeállításunkban igyekeztünk közérdeklődésre számot tartó programokat válogatni.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A CD-mellékletünkön is szereplő újdonságok közül egy médialejátszót, egy netezést segítő programot, egy képnézegetőt és egy játékot mutatunk be röviden.

● *Ace Media Player 2.2.* \HONOSITO \MOZGOKEP\LEJATSZOK\AMPLAYER .EXE. Bár rengeteg médialejátszót fejlesztettek már, egy-egy formátumot (vagy annak legújabb változatát) csak a formátum hivatalos lejátszója hajlandó megjeleníteni. Az Ace Media Player olyan keretprogram, amely külső

Mindent egy lejátszóval

médiamotorokat használ. Támogatja a DivX, QuickTime, RealMedia és Windows Media formátumokat. Nincs más dolgunk, mint telepíteni a hivatalos lejátszókat, hogy aztán el is felejtsük őket – helyettük az Ace Media Playert használhatjuk.

Első ránézésre a program egyszerűsége a Winamp korai változataira hajaz. A sallangmentes külső apró, praktikus lehetőségeket rejt. A lejátszásba kényelmesen beletekerhetünk, a kép méretét és arányát kedvünkre alakíthatjuk, a kezelőfelületet vékony csíkká zsugoríthatjuk.

Az Audio Media Player automatikusan lejátszik audio-CD-t és video-CD-t, megnyithatunk MPL és MU3 formátumú lejátszási listákat, saját összeállításainkat pedig MPL file-ba menthetjük.

A készítők is felismerhették, mekkora örömet tud szerezni (és milyen könnyű megszokni), hogy végre nem egy lassú, „felpumpált" felületre kell tekintenünk. Sajnos a 30 napos próbaidő letelte után csak a regisztrációs kód megvásárlásával folytathatjuk a program használatát.

A program Windows 98/Me, valamint 2000/XP alatt fut.

● *BeFaster 3.1:* \HONOSITO \INTERNET\TELEFONKAPCSOLAT \BEFASTER.EXE. Az internetelérés sebessége soha nem lehet elég gyors. Ráadásul a sávszélességet nem mindig használják ki okosan a programok, illetve alapbeállításban a Windows rendszerek sem.

A BeFaster olyan, internetkapcsolatot optimalizáló eszköz, amely a forgalom eredményesebbé tételén túl meggátolja a kapcsolat megszakadását, és feléleszti a nem aktív modemeket. A program modemes, ISDN, DSL, T1, kábeles internetkapcsolat esetén egyaránt használható.

A Microsoft operációs rendszerei alaphelyzetben nem a leghatékonyabb, hanem a leginkább kompatibilis beállításokkal települnek. A BeFaster segítségével a rendszer netelérésre vonatkozó beállításaiba is belenyúlhatunk. Kezdő, vagy ahogy a program nevezi, alapfelhasználóknak a kapcsolat típusán és az optimalizálás kívánt jellegén kívül mást nem is kell megadniuk, a program magától elvégzi a szükséges beállításokat. A BeFasterrel beállíthatjuk az online, illetve hálózaton át űzhető játékok sebességét is.

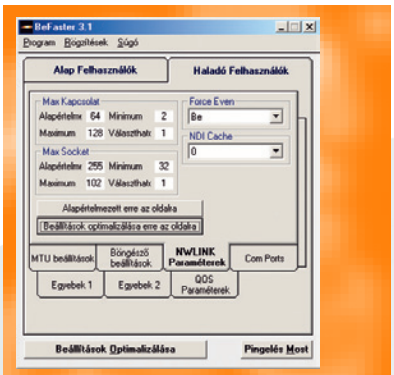

Gyorsabbnak tűnik a net – ennyit számít a hálózati kapcsolat helyes beállítása

Haladó felhasználók számára zavarba ejtően sok beállítási lehetőség kínálkozik – egyéni beállításainkat elmenthetjük SVX file-okba –, amelyek elvégzését követően a program rákérdez arra, hogy újraindítsa-e a Windowst a változtatások érvényesítése végett.

A kapcsolat megszakadásának elkerülésére automatikusan pingeket (felderítő üzeneteket) küld, illetve szükség esetén mesterséges adatforgalmat bonyolít. A program frissítését külön erre szolgáló menüpontból intézhetjük.

A BeFaster Windows 9x/Me, és NT/2000/XP alatt fut, shareware változatát 15 napig használhatjuk, ám a megváltoztatott beállítások a program eltávolítását követően is megmaradnak rendszerünkben.

● *FineView 0.68b9:* \HONOSITO \GRAFIKA\KEPNEZOK\FINEVW68B9

.ZIP. A Windows szerény képességű képnézője helyett használható ez az ingyenes, ám igényes program. Még telepítenünk sem kell, elég kitömöríteni egy mappába és indíthatjuk is.

A program a BMP, JPEG, PNG, TGA, SGI, IFF, PBM, PGM, PPM, PCD, PSD, PSP, PCX, MAG, ICO, CUR és DCR formátumú képfile-okat jeleníti meg, lejátssza az OGG, MID, WAV hangfile-okat és az audio-CD-ket is. A képeket elforgathatjuk, fekete-fehérré vagy barnítottá tehetjük. Ha egy képet példának okáért elforgattunk és bebarnítottunk, a következő fotóra lépve az is elforgatott és barnított lesz – de csak amíg nézegetjük. Szerencsére a módosítások mentését külön kell kérnünk.

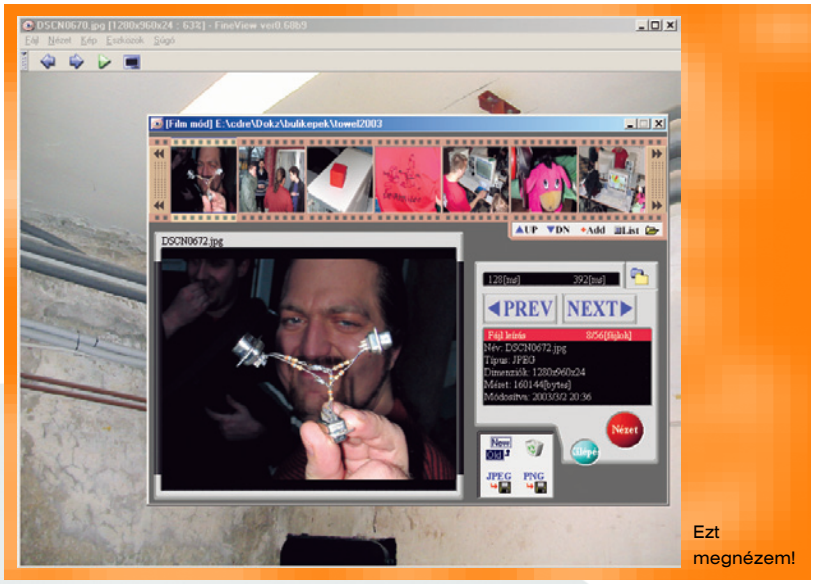

Ezt megnézem!

A betöltött képekből diavetítést rendezhetünk. A program „film" módban is üzemel: olyan ablakot nyit, amelynek felső részében az egymás után következő képek előnézeti képe filmkockaszerű keretbe foglalva látható. Itt kényelmesen átnevezhetjük, törölhetjük a képeket. A menük közt HTML oldalak szerkesztésénél is hasznos lehetőséget találunk: olyan HTML taget másolhatunk a vágólapra, amely az aktuális kép nevét és méreteit tartalmazza.

A FineView 0.68b9 Windows 9x/Me és NT 4.0/2000/XP alatt üzemeltethető.

● *Kocka 1.0:* \HONOSITO\JATEK \EGYEB\KOCKA.EXE. A régi, hagyományos játékok számítógépes adaptációi rendkívül kedveltek a felhasználók körében. A magyar fejlesztésű Kockában póker és fuccs kockajátékkal mulathatjuk az időt. A játékot nem kell telepíteni, egyetlen futtatható EXE file-ból áll, akár CD-mellékletünkről is indítható. Legfeljebb hat résztvevő játszhat a programmal, ennél kevesebb játékos esetén a számítógép felteszi a kérdést, hogy ő is részt vehet-e a játékban. A pontozólapon követhetjük nyomon az eredmény állását, mindkét játékhoz részletes leírás tartozik. Az egyszerű, zöld felület egyhangúságát hét választható kockaszínnel törhetjük meg.

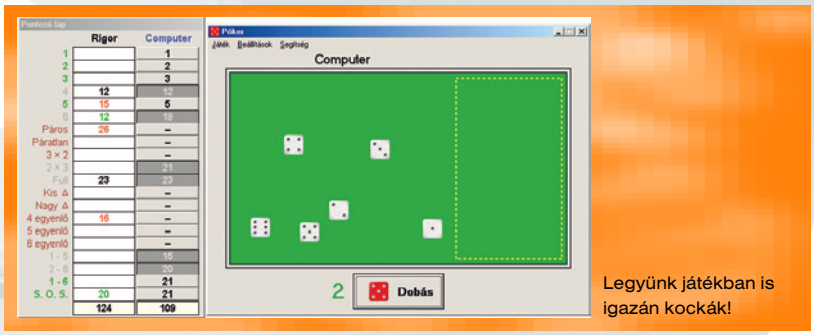

Legyünk játékban is igazán kockák!

A program Windows 9x/Me és NT/2000/XP alatt futtatható. Ingyenes, de ha elnyerte tetszésünket, elismerésünket forintosíthatjuk is, ha átutaljuk a megfelelő összeget a készítő bankszámlájára.

Segédeszköz a hálóhoz

A SAC-gyűjtemény könyvtárait böngészve leltünk rá egy összetett alkalmazásra, az AATools 5.55-re, amelyet minden hálózatba kötött gépen érdemes kipróbálni.

Sponga Tamás

Egyre gyakrabban találkozunk olyan shareware/freeware programmal, amely kimagaslik a mezőnyből: vagy a lehetőségek terén nyújt többletet, vagy a kidolgozottsága jobb. Az AATools (➪\sac\comm\aatools.zip) is ilyen program: a nagy átlaghoz képest messze többet nyújt azoknak, akik számítógépe valamilyen hálózat része. Tekintsük át a programcsomag részeit!

Port Scanner. A világhálón való bolyongás közben nem is sejtjük, milyen sokszor próbálnak mások gépünk belsejébe törni. Ehhez nyitott portokat keresgélnek számítógépünkön. A Port Scanner kábelmodemes, DSL és hagyományos modemes hozzáférésnél is segítséget nyújt a behatolók megelőzésében: a nyitott portokat magunk is felderíthetjük gépünkön. A programot futtathatjuk a háttérben, az AATools megadott időközönként automatikusan elvégzi a szükséges vizsgálatokat.

Proxy Analyzer (Proxy Checker). Különleges segédprogram, amivel az egy adatbázisba összegyűjtött proxyszervereket lehet kézben tartani. A program kezeli a SOCKS 4, 4a és 5 proxyszervereket is. A HTTP proxyk közül hármat ismer: a transparens proxyt (sima HTTP proxyszerver, nem anonymous), az anonymous proxykat és gateway proxykat.

RBL Locator. A kéretlen levelek száma egyre nő. Jól bejáratott, évek óta használt, ismerőseinknek megadott elektronikus levélcímeinkről nem jó lemondani, ugyanakkor a spamek küldői egyre erőteljesebben támadnak, amivel nehéz szembeszállni. Különféle szűrőket állíthatunk be, de még így is jó néhány kéretlen levél érkezik. Az RBL Locator (RealTime Black List) használatával naprakész tudnivalókat szerezhetünk a spamküldő rendszerekről. A program a lehető legtöbb információt kiírja egy-egy spam küldőjéről, így hatékonyabban konfigurálhatjuk spamszűrőnket.

Traceroute (TRACERT). Ha egy-egy letöltendő weboldal tartalma túl lassan érkezik meg hozzánk, érdemes utánanézni, milyen utakon is jár, míg gépünkre elér az adott csomag. A Traceroute szépen kilistázza az útba eső útvonalválasztókat (routereket). Bizony, sokszor kiderül, hogy az adatcsomag a fél világot bejárja, míg hozzánk elér – a lassúság oka nyilvánvaló.

Email Verifier. Igen bosszantó, ha elküldött elektronikus levelünk az adott címről hibaüzenet kíséretében visszapattan. Kimondottan idegesítő, ha egy nagyobb csatolt file is utazik ide-oda a küldeménnyel. Az Email Verifier folyamatosan ellenőrzi például a levelezőlistákon szereplő feladók címeit és az úgynevezett halott címeket, összegyűjti és egy listába menti azokat.

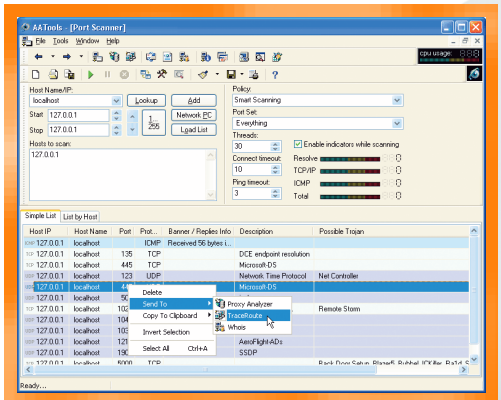

Port Scanner – gépünk portjai mennyire láthatók kívülről?

Links Analyzer. A program hasonlít az Email Verifierhez, csak ez az URL-eket és az Internet Explorer Favorites (Kedvencek) listáját vizsgálja, továbbá azokat a linkeket gyűjtögeti, amelyek megszűntek vagy megváltoztak. Beállítható, hogy a „döglött" linkeket külön gyűjtőbe mozgassa át – így marad esély a későbbi vizsgálódásra.

Whois. Aki szokott IRC-n beszélgetni, annak ismerős lehet a */whois* parancs. Az AATools Whois hasonló műveletet végez – a kiszemelt domainről listázza ki a lehető legtöbb információt: domain név, regisztrátor, névszerverek, utolsó változtatás időpontja stb.

Network Monitor. A trójai programok és egyéb károkozók elleni védelemben fontos lehet, hogy akármikor zárolhassuk bármelyik portot, illetve applikációt. A Network Monitorral kilistázhatjuk a hálózati kapcsolatokat, kérhetünk statisztikát, IP-címtáblát és IP-routing táblát, felsoroltathatjuk a hálózati adaptereket, interface-eket. Beavatkozhatunk a be- és kimenő adatforgalomba, zárolhatjuk a portokat.

Process Monitor (ProcMon): Ha a futó processzekről – köztük a rejtett alkalmazásokról – szeretnénk kielégítő információt kapni, használjuk a Process Monitort. Négy szempontból lehet vizsgálni a rendszert: processzek, modulok, meghajtók és szolgáltatások szerint.

System Info (SysInfo). A rendszer általános leírását végzi, egészen apró részletességgel: 105 féle – Intel, AMD, Via, Centaur/IDT, Rise, Transmeta, NexGen, UMC, IBM, Texas Instruments, C&T, IIT, ULSI – processzor órajelét adja meg tizedes pontossággal; kijelzi az L1/L2/L3 cache méretét; megadja 418 gyártó memóriamoduljainak típusát, méretét; felismeri a processzorok kiegészítő utasításfajtáit (például MMX, SSE, SSE2, 3DNow!). Emellett számos más apróságot, általában rejtve maradó tulajdonságot is megtudhatunk rendszerünkről.

Resource Viewer (ResView). A programmal .EXE és .DLL kiterjesztésű file-ok erőforrásaiba nézhetünk bele.

Registry Cleaner (RegClean). A legtöbben valószínűleg tudják, hogy a Windows különböző verzióira telepített programok többsége az eltávolítás végeztével hagy maga után némi szemetet – ezt takaríthatjuk el az AATools csomag utolsó alkalmazásával. A Registry Cleaner azokat a programmaradványokat is képes eltávolítani a rendszerből, amelyeket az *Add/Remove Programs* parancs ottfelejt. Az AATools telepítésével olyan segédprogram-gyűjteményhez jutunk, ami rálátást enged a rendszer bensőbb részeire. A felsorolt lehetőségek csak kis részét érzékeltetik az AATools valódi tudásának – nyugodtan kijelenthetjük, hogy a teljes csomagért fizetendő 50 dollár regisztrációs díj egyáltalán nem sok.

Kisebb-nagyobb újdonságok

Mire e sorok olvasóink elé kerülnek, a legtöbben már a nyári utazásokat, kirándulásokat fogják tervezgetni – talán útnak is indulnak néhány napon belül. Útravaló gyanánt álljon itt néhány kiváló program bemutatása.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A shareware és freeware alkalmazások népszerűek, sokan használnak olyan szoftvereket, melyek e kategóriák egyikébe tartoznak. Több olyan, kezdetben leginkább egyetlen termékről híressé vált céget ismerünk, amelyek 1-2 munkatárssal kezdtek dolgozni, ma pedig komoly nagyvállalatnak számítanak. Példaként említhetnénk a Jasc Software-t a Paint Shop Próval, az ACD Systemset képnéző, -konvertáló alkalmazásával, az ACDSee-vel vagy az Opera Software-t az Opera böngészővel. A fejlesztők köre folyamatosan bővül, az utóbbi 2-3 évben például a kínaiak fedezték fel a shareware-világ előnyeit, az általuk fejlesztett alkalmazások száma ma már több ezerre rúg.

● *AcqURL 6.3:* \SAC\COMM \ACQURL63.ZIP. Böngészés közben általában elmentjük a nekünk tetsző oldalak URL címeit. Egy idő után célszerű rendszereznünk a címeket, hiszen egy részüket sohasem vesszük elő, a felgyülemlő címek sokaságában viszont csak hosszas keresés után

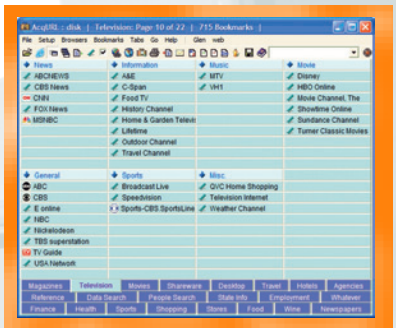

AcqURL – egy jól áttekinthető könyvjelzőkezelő

találjuk meg, amire valóban kíváncsiak vagyunk.

Az AcqURL kellemes és informatív felületű könyvjelzőkezelő. A grafikus felület jól átlátható, ábécé szerint sorolja fel a könyvjelzőket, külön színnel jelölhetjük meg bármelyik csoportot. A témakörök egy része az AcqURL ablakában látszik, a többi az ablak alsó részén fülekkel választható ki. A program lehetőségei közül néhány: elmenthetjük a könyvjelzőket például floppyra; a könyvjelzőket jelszóval védhetjük; összefésülhetünk több könyvjelzőfile-t. Az AcqURL kikeresi és törli egy webhely címét, ha az kétszer szerepel; ellenőrzi az adott webhelyek frissítéseit; lopakodó (stealth) módban fut és még sok mindent tud. Shareware, regisztrációs díja 35 USD.

● *DSL Speed 2.01:* \SAC\COMM \DSLX22.ZIP. Végre nálunk is terjed a szélessávú netelérés. Egyelőre nem túl gyorsan, de remélhetőleg egyre nagyobb tempóban kötik be az igénylőkhöz.

A DSL Speed optimalizálja a DSL (ADSL, IDSL, SDSL) kapcsolatot – az elérhető legnagyobb sebességet próbálja beállítani. Ehhez kicsit kutakodik a szolgáltatónál, és optimálisra állítja az MTU méretét, illetve mindazon jellemzőket, amelyek a fel- és letöltési sebesség szempontjából fontosak lehetnek. A program használható olyan, PPPoE protokollnak megfelelő kapcsolatoknál, mint például az Enternet300, Enternet 500, WinPoET, RasPPPoE, Bell Internet Hight Speed, Bell AccessManager, Verizon WinPoet, de PPPoA esetén nem működik. A DSL Speed shareware program, regisztrációs díja 25 USD.

● *Popcorn 1.31:* \SAC\COMM \POPCORN.ZIP. A Windowszal együtt adott Outlook Express a vírusírók kedvencévé vált az utóbbi években. Sokan azért keresnek más levelező-klienst, hogy megszabaduljanak a Microsoft célponttá avanzsált programjától.

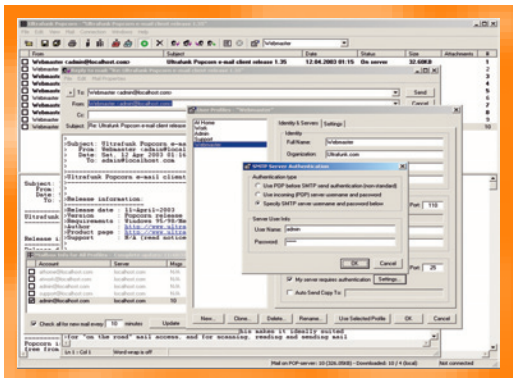

Popcorn – hordozható levelezőkliens

A Popcorn egyelőre nem túl ismert, bár a levelezők igényeit kielégítheti (több account, spamszűrő) – mindenképpen megér egy próbát. Méretéből adódóan elfér egy floppyn, így hordozható az egész posta. Telepíteni sem kell, elég a popcorn.exe file-t elindítani. Freeware.

● *SiteZ v1.1:* \SAC\COMM \SITEZ11.ZIP. A legelterjedtebb böngésző, az Internet Explorer mellett sokan használnak mást is: a Linux, OS/2 platformokon nagyon népszerű a Mozilla, illetve a Netscape. Jó volna, ha a felkeresett oldalak címeit mindegyik böngészőben használhatnánk. Segítségünkre lehet a SiteZ könyvjelzőkezelő, amellyel témakörönként rendezhetjük az elmentett címeket. Freeware.

● *BR's PhotoArchiver 3.5.6:* \SAC \GRAPH\PTARC356.ZIP. A digitális fényképezőgépek terjedésével megnőtt az igény a képfeldolgozó, -manipuláló, -katalogizáló alkalmazások iránt. Az pedig, hogy nem kell ügyelni arra, mire is kattintjuk rá a képet, megindította a képek áradatát. Egyelőre a legtöbb fotó CD-re kerül, csak kis hányadukból készül papírkép. A sok-sok eltárolt fotó kezeléséhez célszerű egy archiválóprogramot rendszeresíteni, például a PhotoArchivert.

A PhotoArchiver ablaka két részre oszlik: egyik felében bélyegképként látható az összes fotó, a másikban pedig a kiválasztott kép nagyban.
A bélyegnézet többféleképpen állítható be: kérhetjük, hogy csak a kis képek jelenjenek meg, de megadhatjuk, hogy a képek mellett az EXIF információk is olvashatók legyenek.
Készíthetünk olyan CD-t, ami automatikusan elkezdi megjeleníteni a képeket, amint a meghajtó ajtaját becsuktuk. A weboldalra kikerülő képek bélyegnézete, illetve a bélyegképekből nyíló nagy képek kódja néhány kattintás után elkészül.
A PhotoArchiver igen hasznos alkalmazás.

A fejlesztő 60 napos próbaidőt ad, a két hónap letelte után 29 USD-ért regisztrálható, persze csak akkor, ha közben megtetszett az alkalmazás.

● *WaveL ViewPic 1.4:* \SAC\GRAPH \WAVLVPIC.ZIP. A ViewPic is képnézegető. Képességei nem túl nagyok, de ahhoz elegendők, hogy gyors képnézőt használhassunk néhány fontosabb képszerkesztési lehetőséggel.
A kiválasztott fotókat megnézhetjük diavetítés formájában, bármelyik képet megtehetjük asztalunk háttérképének.
A ViewPic ismeri az elterjedt képformátumokat, azok között tud konvertálni; a fotókon állítható a fényesség, a kontraszt, a szín, az élesség, a homályosság, a kontúr, végezhetünk gamma-korrekciót.
Ha a ViewPic elnyeri tetszésünket, és szeretnénk hosszabb ideig használni, 15 USD-t kell fizetni a regisztrációért.

● *1by1 – The Directory Player 1.35:* \SAC\SOUND\1BY1_135.ZIP.
Az MP3-as lejátszóprogramok jellemzője, hogy lejátszási listából (playlist) veszik a különböző file-ok lejátszási sorrendjét.

Nos, a freeware 1by1 nem követi ezt a trendet, egyszerűbben dolgozik: könyvtáranként játssza le az MP3 file-okat. Az Explorerre emlékeztető felületén jelölhetjük ki azt a könyvtárat, amelyben a lejátszandó file-ok találhatók. A kijelölést segíti a beépített kereső.

● *ACDR (Audio CD Reader) v3.2:* \SAC\SOUND\ACDR32.ZIP.
A zenefile-ok tömörítésével helyet takaríthatunk meg, ezért sokan készítenek file-okat MP3, Ogg és más típusú kódolással.

Az ACDR használatával az audiofile-ok tömörítése három, egymást követő lépésben történik egy varázsló segítségével: kijelöljük a file-okat (a FreeDB segítségével megkereshetjük a dalok címét), utána megadjuk, hová szánjuk a tömörített file-t, milyen formátumban, mekkora bitrátával végezzük a tömörítés, majd az utolsó fázisban az ACDR elvégzi az átalakítást. MP3, Ogg, RA vagy WMA formátumokba alakíthatjuk az audiofile-okat.

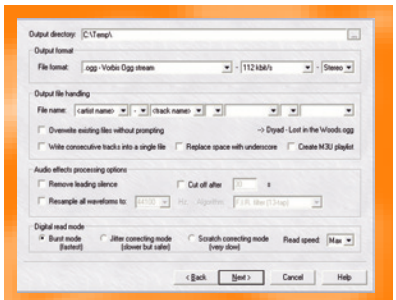
ACDR, az MP3-gyár

A program használata rendkívül egyszerű, a felsorolt tulajdonságok önmagukért beszélnek. Az ACDR minden lehetőségét, műveletét kipróbálhatjuk 30 napon át, további használatához 20 USD regisztrációs díjat kell fizetni.

● *SoX: Sound eXchange 12.17.4:* \SAC\SOUND\SOX12174. Sokféle audiofile-formátum létezik. Elég, ha arra gondolunk, hogy szinte mindegyik operációs rendszerhez saját formátum (is) tartozik. A SoX – Sound eXchange – segítségével megkönnyíthetjük közöttük az átjárást: az ismert formátumok között végezhetünk konverziót. Nem soroljuk fel az összes támogatott formátumot, csak a fontosabbakat: Amiga 8svx, Apple/SGI AIFF, Sun .au stílusúak (PCM, u-law, A-law, DEC-mutáns .au, Next .snd), Mac HCOM, Amiga MAUD, MP3, Psion Record.app, Sound Blaster .VOC, Ogg, Microsoft WAV, Psion A-law és WVe. Szabadon használható szoftver.

● *BIOS By-PASS 0.9:* \SAC \UTILDIAG\BIOSBP. A gépünk BIOS-ába való belépést jelszóval lehet védeni. Erre akkor van szükség, ha a számítógéphez szabadon hozzáférhet más is. De mi történik, ha elfelejtjük a jelszót? Semmi különös, mert a BIOS By-PASS segít abban, hogy a beállításokat töröljük, és visszaállítsuk a gyári alapbeállításokat. Az alkalmazás otthoni, iskolai és bármilyen más, nem üzleti jellegű felhasználásra ingyenes.

● *nnBackup v2.21:* \SAC\UTILDISK \NNBACKUP. A legtöbben nem végeznek rendszeres biztonsági mentést gépen tárolt adataikról – az első komolyabb adatvesztésig. A baj megelőzésére használható az nnBackup, ami mindössze 250 Kbyte, és alkalmas a könyvtárak tartalmának szinkronizálására. Az egyszerűségnek több előnye van: kis méret, gyorsaság, egyszerű használat. Aki fontos adatokat tárol, annak megéri kifizetni érte a 25 USD regisztrációs díjat.

● *DOSPrint 2.2:* \SAC\UTILTEXT \DOSPRINT.ZIP. Elsősorban hivatalokban és vállalatoknál, de néhány helyen otthon is használnak még DOS-os alkalmazásokat.
E szoftverekkel általában nyomtatni is szoktak. Bonyodalom akkor adódik, ha ezeket a programokat Windows alatt futtatja valaki – ilyenkor általában gondok vannak a nyomtatással.
A DOSPrint egy – a maga idejében szabvánnyá vált – Epson mátrixnyomtató emulátora. Olyan nyomtatókat is működtethetünk vele DOS-os alkalmazásokból, amelyek egyébként csak a Windows grafikus felülete alatt működnek. A támogatás kiterjed a párhuzamos portra és az USB-re csatlakozó nyomtatók körére is. A */CP1250* kapcsoló megadásával a DOSPrint kezelni fogja windowsos karakterkészletünket.
Ha nélkülözhetetlen DOS-os alkalmazás fut windowsos gépen, érdemes kifizetni a DOSPrint 40 USD-os regisztrációs díját. A szerző egyéni felhasználóknak és kisebb cégeknek engedményeket is ad.

● *FAQGenie 1.2.2:* \SAC\UTILTEXT \FAQGE122.ZIP. Minden valamirevaló szoftvernek van saját webhelye, ahol olvasható a program leírása.
A felhasználók visszajelzéseit, ismétlődő kérdéseit a fejlesztő össze szokta gyűjteni egy Frequently Asked Question (FAQ), azaz Gyakran Ismétlődő Kérdések (GYIK) elnevezésű részben, ahol természetesen a problémákra válaszol is.

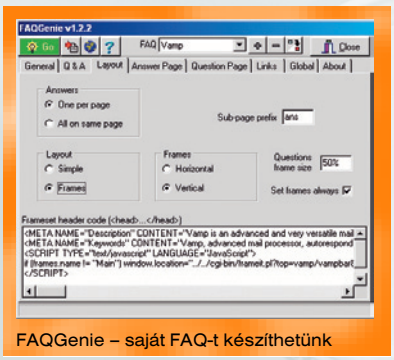
FAQGenie – saját FAQ-t készíthetünk

Efféle – kérdéseket, válaszokat tartalmazó – gyűjteményeket állíthatunk össze a FAQGenie-vel. Gazdag beállítási lehetőségeinek többsége a megjelenítésre vonatkozik – például megadhatjuk, hogyan legyen megosztva a képernyő a kérdés-válasz részben, egyszerű oldal legyen-e, vagy keretekből álljon stb. A CD-re a 30 napos próbaváltozat került (minden műveletet, lehetőséget megvizsgálhatunk), a további használathoz 35 USD-t kell leszurkolni.

A bőség zavara

Ebben a hónapban a bőség zavarával küzdünk. Valami történt a fejlesztőkkel – nagyon sok újdonság jelent meg. A legnagyobb hír kétségkívül az, hogy elkészült az eComStation.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

Az eComStation 1.1-es verziója Gold fázisban van: azaz ha nem derül fény valami rettenetes hibára, akkor már nem nyúlnak a kódhoz. Nemes gesztus a fejlesztő Serenity Systems részéről, hogy azok az eComStation 1.0-tulajdonosok, akik egy évre előfizettek az OS követésére (Upgrade Protection), ingyen megkapják az eComStation 1.1-et. :-) Amint eljut hozzánk az operációs rendszer, bővebben is beszámolunk tudásáról.

A Netlabs háza táján is sok a változás. Több párhuzamosan futó projektjük van, ezek egy része az utóbbi időben nem szolgált újdonsággal. De Adrian Gschwend most azt nyilatkozta, hogy több minden felgyorsul. Ennek már látható jelei is vannak, hiszen az X-es programok PM-es felületen történő futtatását biztosító Everblue Project felhasználásával már hosszabb ideje fut a LinCity. Ami viszont nagy dobás: megjelent a GIMP PM-es változata, aminek a hátterében az Everblue béta 1-es verziója áll. Emellett a Win32-es alkalmazások futtatására fejlesztett Odin is új lendületet vett, újra letölthetők lesznek a napi és a heti buildek.

Júniusi repertoárunk darabjait jelentősen meg kellett rostálnunk, mivel az újdonságokkal és frissítésekkel majd' egy CD-t lehetne telepakolni. Az itt bemutatott alkalmazásokon kívül jó néhány más szoftver is található az \OS2 könyvtárban.

Kezdjük néhány frissítéssel! CD-nkre került a DANIS506 1.6.4, az IBM1S506 helyett használható alaplapi meghajtó legfrissebb verziója, valamint a 2.37-es MR/2 ICE levelezőkliens, amelynek megjelenését több béta előzte meg. Szintén frissült az Amouse, a CD-re a 2.4 beta került – a Noller&Breining Software újabban mindig bétának nevezi azokat az Amouse egérmeghajtókat, amelyekbe frissítést épít be. Az aktuális verzió legfontosabb újdonsága a még jobb USB portos egértámogatás.

QueenCy 0.1.2c

Igazán jó grafikus alkalmazásból kevés van OS/2-re. A japán 1Drop Soft fejleszti a QueenCy festőprogramot, amelynek első verzióiból leszűrhetjük: ha így halad a fejlesztés, hamarosan ütős program válhat belőle. Már most figyelemre méltó tulajdonságokkal rendelkezik. Használhatunk rétegeket, rajzolhatunk Wacom IV és Wacom V táblán, az alapvető grafikus eszközök is adottak – színezések, korrekciók, szűrések, rétegműveletek, geometriai alakzatok rajzolása stb. A program szabadon használható.

Poor Mans PDF és ePDF

A borsos áron mért Acrobat termékek mellett van más lehetőség is PDF file-ok előállítására. Az Adobe dokumentum-formátuma annyira elterjedt, hogy úton-útfélen beleakadunk. Ezt ingyen is elő lehet állítani, amiben a PMPDF (Poor Mans PDF) és az ePDF lehet segítségünkre. A PMPDF új nyomtatómeghajtóként menti el a kijelölt file-okat PDF-ben, az ePDF pedig PS (PostScript) file-okat konvertál PDF-be. Mindkettő használatához szükség van a GhostScript 8.x-re.

Mouse and System Enhancement

Az MSE teljesen új, ingyenes alkalmazás, ami az egér és az OS/2 grafikus felületének lehetőségeit bővíti. A mindössze 300 Kbyte-os alkalmazás – méretéhez képest – bámulatos dolgokra képes. A fontosabb lehetőségek közül kiemeljük a beépített egyszerű számológépet, a 9 virtuális asztallapot, a több vágólapot kezelő vágólapmenedzsert. Az egér három gombjához 24 különféle műveletet rendelhetünk, de az egérkurzor az asztal négy sarkába történő húzásához is köthető egy halom parancs. Az MSE-be képlopót építettek, ami beállítható úgy is, hogy adott időközönként automatikusan készítsen képernyőmentést. Bővíthető a *File* beállítóablak (Open és Save), ahol ezután könnyebb a navigálás. Többféle rendszerfigyelő monitorablakot helyezhetünk az asztallapra – például swapfile-, processzmonitort, illetve olyan ablakokat, melyek a merevlemez foglaltságát, a CPU terheltségét, a virtuális memóriát stb. figyelik. Ablakszínezési lehetőségek is vannak, például a fejlécek lehetnek színátmenetesek, de akár iktathatunk képet, jobbgombos menüt, illetve órát is az ablakok fejlécébe. Az MSE freeware.

Ekkora tudású alkalmazások több megabyte-osak szoktak lenni, az MSE mindössze 300 Kbyte...

EXIF-O-Matic 1.1.6

A digitális fényképezőgépek árának csökkenése és az egyre tökéletesebb készülékek megjelenése magával hozza az eszközök gyorsuló terjedését. Az elkészített fotók – a látható képen kívül – olyan további információkat hordoznak, amikre néha szükségünk lehet. Ezeket EXIF információknak nevezik és sokféle adat található köztük: expozíciós idő, rekeszbeállítás, felbontás, készítés dátuma, de azt is megtudhatjuk, hogy használt-e vakut a fotós.

Mivel a legtöbb képszerkesztő alkalmazás az első mentéskor eltünteti az EXIF-adatokat, érdemes azokat kimenteni a képből. Az EXIF-O-Matic segítségével megmenthetjük ezeket az információkat, mivel a program egy HTML vagy TXT formátumú file-ba menti el az EXIF-adatokat. A program Java alkalmazás, ezért a futtatókörnyezetnek telepítve kell lennie. Az alkalmazás postcardware: a fejlesztő egy képeslapot vár programjának használóitól.

CAD-handler

Ha az OS/2 futásakor lenyomjuk a [Ctrl Alt Del]-t, a gép újraindul. Hacsak nem telepítünk fel valamilyen programot, ami kezeli ezt a billentyűkombinációt. Ezek közül a legújabb a CAD-handler, ami a [Ctrl Alt Del] lenyomására egy ablakot hoz fel, amiben választhatjuk az *unmount/remount filesystems* műveletet, a WPS újraindítását, illetve a *kill* parancsot választva ki is lőhetjük a megjelenített eljárásokat. A CAD-handler szabadon használható program.

Ismét CD-t írunk

Image drive Linux alatt? Az eretneknek tűnő ötletnek van létjogosultsága! Ha a CD írása előtt szeretnénk meggyőződni arról, hogy a CD-re valóban úgy és az kerül, ahogy és amit akarunk, akkor az image file-t egy loop eszközön keresztül csatoljuk – és máris megnézhetjük, mi kerül a CD-re.

Horváth Zsolt

Egy loop eszköz feltételezi valamilyen file-rendszer meglétét is, ám egy CD nem kizárólag ISO image-et tartalmazhat. Vegyük a legegyszerűbb példát: Super Video CD-t akarunk írni. A videoanyag RAW formátumban kerül fel a CD-re – innen kezdve a loop eszközzel végzett trükk nem működik. Ekkor lép színre a Virtual CD!

Virtual CD

A virtualcd.o kernelmodul betöltése után új eszközmeghajtó jelenik meg a rendszerben. A használatbavételhez természetesen létre kell hozni az eszközbejegyzéseket a /dev könyvtárban! Az új eszköz beállítását a vsetup programmal végezhetjük el. Használata egyszerű, paraméterként meg kell adnunk, hogy melyik virtuális meghajtóba milyen image-et akarunk betölteni. Itt persze az image szó nem helyes: valójában egy toc file-ról van szó, amely a CD felépítését adja meg – így ha ez több file-t ír le, akkor a Virtual CD több file-t fog használni a CD emulálásához. Ez a toc file valójában az a leíró-file, ami alapján a cdrdao megírná a CD-nket – tehát nem kell semmiféle különleges file-t készítenünk ahhoz, hogy megírandó korongunkat kipróbálhassuk.

A Virtual CD használatának nyilvánvaló előnye, hogy tetszőleges felépítésű CD szimulálható vele, így az eredmény tényleges írás nélkül tesztelhető. Persze ha az ember nem biztos az eredményben, akkor első menetben inkább újraírható CD-re szokás írni, de a Virtual CD modullal ez a lépés – és a rá fordított idő is(!) – megspórolható.

Miután a program előnyeit méltattam, essen pár szó a negatívumokról. A 0.4-es verziószám is jelzi: nem kiforrott programról van szó. Ennél azonban sokkal nagyobb probléma a dokumentáció hiányossága: a csomagban lévő dokumentáció csupán egy vázlat. Ez azért gond, mert a szokásosnak tekinthető configure–make páros hibátlanul dolgozik, elkészíti a konfigurálóprogramot – és ez minden. Kernelmodulnak se híre, se hamva – ami nélkül persze a konfigurálóprogram nem ér egy árva rézpetákot sem. Az persze sejthető, hogy a gyökérben lévő forrást kell fordítani, de annak érdemi módja már csak a webes leírásból derül ki. A helyes megfejtés: *gcc virtualcd.c -o virtualcd.o -c -I/usr/src/linux/include -O2 -D__KERNEL__ -DMODULE -Wall*, ami persze azt feltételezi, hogy leledzik egy kernelforrásunk az /usr/src/linux könyvtárban.

Újabb webCDcreator

Ha már megvan az image, írjuk is ki! A CD-író megosztásának egyik egyszerű – de nagyszerű – módját kínálja a linuxos Lemezszemlében már többször említett webCDCreator.

Bár a programról már nem először olvashatunk itt, legutóbbi említése óta a verziószám 2.0-ról 2.5-re nőtt – és ezalatt fejlődött annyit a program, hogy érdemes legyen ismét górcső alá venni. Ha valaki még nem ismerné, akkor dióhéjban vázoljuk a program működését: a CD-író gépen futó program nyit egy portot, amelyen keresztül képes más gépekkel kommunikálni. A kliens-gépeken a CD-írás eme formájához csak egy javás böngésző szükséges, más egyéb nem.

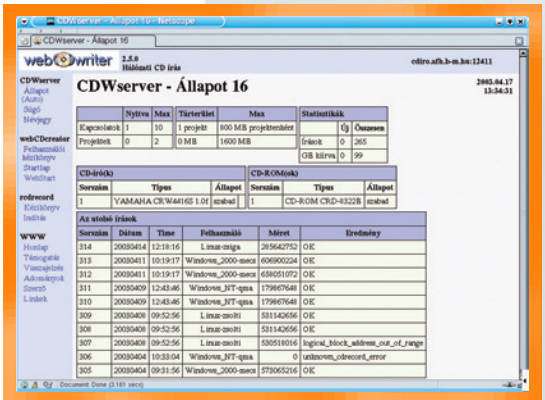

A lekérhető státusinformációk és statisztikák kinézete is sokat változott

A program telepítése után történő konfiguráláskor érdekes dologba ütközhetünk. Az audio-CD-k támogatása továbbfejlődött, így a webCDwriter az eredeti mpg123 mellett már az Ogg és a Sox programot is használni tudja. De ha ezek hiányoznak, akkor a telepítő javasolja, hogy kapcsoljuk ki az audio-CD-k támogatását – így viszont sima WAV file-ból sem fogunk tudni audio-CD-t írni.

Indítás után szembesülhetünk azzal az örömteli ténnyel, hogy a támogatott nyelvek között már szerepel a magyar. Sajnos örömünk itt sem teljes: a *Súgó* és *Mégsem* gombok mellett megjelenő harmadik gomb felirata: *Continue...*

A fejlődés apró buktatóin felülemelkedve már az első lépéseknél láthatjuk a változást: míg korábban csak adat-CD-t másolhattunk (és ehhez előbb okvetlenül más műveletet kellett végeznünk), most már a nyitó menüben is megjelenik ez a lehetőség, mellette az újraírható CD törlésével. Ha nem a CD-törlést választottuk, további adatokat kell megadnunk – mekkora kapacitású, illetve milyen jellegű eszközre akarunk írni. Itt már DVD-író is választható. A CD-kapacitás beállításának lehetősége szintén nem haszontalan, de ez a későbbiekben módosítható marad. Ha a nyersanyag nem volna üres, folytathatunk egy korábban megírt CD-t, de újraírható korong esetén automatikusan töröltethetjük is a CD tartalmát, ha szükséges.

A file-ok kiválasztására szolgáló panel „csupán" szebb, színesebb lett – de a program valójában MD5 ellenőrző összeget is generál a file-feltöltés ellenőrzéséhez, a válogatás alatt. Szerintem ugyan elegendő volna a feltöltéskor történő felolvasásnál generálni ezt, de inkább örüljünk az ellenőrzési lehetőségnek. Ezzel az opcióval a *CD égetése* menüpontban fogunk csak találkozni, ahol további új fejlesztésre is lelhetünk a *Másolatok száma* opciónál.

A helyzet fokozódik...

Az előző hónaphoz képest a helyzet hangyányit változott: AmigaOS 4 ugyan még nincs, de megjelent a MorphOS 1.3-as verziója, újra kaphatók a Pegasos alaplapok – az első legyártott széria napok alatt elfogyott –, és a MadWizards jóvoltából megjelent az első igazi demó MorphOS-re.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

A demó azon túl, hogy első ezen az új platformon, egyáltalán nem nevezhető kezdő kivitelezésűnek! 640x480-as felbontásban rezzenéstelenül pörögnek-forognak a bonyolult 3D-s objektumok, 3-4 egymás fölötti szinten zajlanak az események, MP3 file-ból szól a zene (az *Escape* billentyűvel átléphetjük az egyes részeket), az utolsó előtti szekció blitteres megoldásra emlékeztető extrém pókfigurája pedig kimondottan egyedivé teszi az alkotást. A fiúk ezért az EQUINOXE partin bemutatott demóért egy Pegasos alaplapot kaptak ajándékba...

➪ /amiga/scne /MWI-OwnLoveBalance.zip

BabeAnoid

Se szeri, se száma a falbontós játékoknak amigás játékgyűjteményekben, de ez nem tántorítja el a programozni vágyókat attól, hogy egy új változattal kedveskedjenek a bontás szerelmeseinek.

A BabeAnoid egy AMOS-ban írt játék – ebből kitűnik, hogy futtatóplatform gyanánt leginkább az ECS/AGA chipkészletű amigákat részesíti előnyben. A BabeAnoid minimális hardverigényével és maximális teljesítményével remekel ezen a játékokkal nem igazán ellátott piacon. Harminc különféle lerepülő bónusztárgyat (további labdák, fegyverek, bónuszbetűk, lemmingek stb.) kaparinthatunk meg, hat különféle labdaformával bonthatunk, plazma, pajzs vagy összevissza ugráló metódusban. Számtalan ellenség ronthatja esélyeinket a pálya leküzdésében, a hidakon pedig teleportokkal is közlekedhetünk. Egyes pályákon felfedezhetjük egy flipper alakzatát, máshol irgalmatlan sebességre kapcsol a játékmenet. Összefoglalva: egy ötletesen kidolgozott, kifogástalan minőségű és – nem utolsósorban – ingyenes játékot kaptunk Richard „DawnBringer" Fhagertől, aki „mindössze" nyolc évig dolgozott ezen a programon...

BabeAnoid – téglabontás újrafeldolgozva

➪ /amiga/game/babeanoid.lha

AmiPR

Lassan húsz évre tekint vissza az amigák képekkel szövődő kapcsolata, volt idő, mikor a versenytársak csak kullogtak a vezető platform és a jobbnál jobb grafikus alkalmazások után. Ez ma már nem így van, időnként az idősebbek próbálnak lépést tartani a fiatalsággal... Az AmiPR egy képböngésző (image browser), ami lehetővé teszi, hogy a merevlemezen lévő képekből automatikusan ikonok képződjenek, továbbá biztosítja, hogy az ikonok között egyszerűen el tudjunk igazodni anélkül, hogy mindegyikre rá kellene kattintanunk a tartalom megismerése végett.

A program beállítópanelja az AmigaOS 3.5-ben feltűnt Reaction rendszert használja, de a renderelő- és megjelenítőrészekhez nincs szükség az új rendszerre. A telepítés után a beállítópanel műveletei közül érdemes a *Scan*t elindítani, ami végignézi az összes becsatolt partíciót, képek után kutatva.

Természetesen magunk is meghatározhatjuk, hogy mely partíciókon működjön a böngészés. Érdekes lehetőség, hogy a megjelenítendő bélyegkép (thumbnail) mérete szabadon konfigurálható, keretét, színét, illetve megjelenítésének módját (dithering, glowing, maximálisan felhasználható színek száma stb.) egyaránt megszabhatjuk.

Preview módban egy kattintásra megtekinthetjük a képet többféle méretben, információkat kaphatunk annak formátumáról, felbontásáról és színmélységéről is.

A program ingyenes, készítőjét szinte biztos, hogy minden amigás ismeri: az ő nevéhez fűződnek a kiváló Mason-Ikon kollekciók.

➪ /amiga/util/AmiPR.lha
➪ www.masonicons.de /AmiPRIndex.html

Kezeljük pénzünket és rádiónkat!

Összeállításunk végére két, szintén jól sikerült programot hagytunk; az első egy otthoni pénzügyeinket karbantartó program, amely grafikus kezelőfelületével és eurókompatibilis fontkészletével minden elvárásnak megfelel. Több felhasználót tud kezelni, jelszóval védi és titkosítja az adatokat, előre definiált és automatikus tranzakciókat képes kezelni, akár évekre előre megtervezhetjük kiadásainkat és megtakarításainkat.

Kiadásaink végtelen folyama

Egy új amigás program dobogtatja meg a digitális hangfolyamok kedvelőinek szívét: az AmiNetRadio egy kombinált lejátszóprogram, amely a hagyományos MP3-on túl támogatja szinte az összes interneten előforduló hangformátumot. A program a Shotcast rendszeren túl képes MP3 file-okat is megszólaltatni helyi lemezről és hálózaton keresztül a letöltési sebességhez alkalmazott megfelelő puffereléssel.

Bőrözhető kezelőfelülete van, sorra jelennek meg hozzá a legváltozatosabb skinek. Képes használni az Amplifier és az AmigaAMP szkópjait, támogatja az openurl.libraryt, natív Power PC-s és MorphOS-hoz szánt változat is található a csomagban a 68k-s kiadás mellett. A program ingyenes, CD-mellékletünkön jó pár bőr is található hozzá.

➪ /amiga/util/homebank.lha
➪ /amiga/util/AmiNetRadio.lha

Mozgó világ

Ha az utcán sétálva megpillantunk valakit, amint lehajol valamiért a földre, rögtön tudjuk róla, hogy férfi vagy nő, idős vagy fiatal. Agyunk többek között az illető mozgásából, mozdulataiból következtet erre. Ezt a mozgássort, mint sok más természet által alkotott dolgot sem tudjuk pontosan rekonstruálni. Sem egy robot formájában, sem egy számítógépes játék vagy egy film készítésekor.

Tóth G. Gergely (tgeri@dpg.hu)

Mitévők legyünk, ha utánozni nem tudjuk? Másoljuk le! Persze az emberi mozgás lemásolásának ötlete nem új. Először a hetvenes években vetődött fel a gondolat, hogy az animált karakterek mozgását a hús-vér színészekről kellene másolni. A Walt Disney's használt először valami ilyesmit a Hófehérke készítésekor. Az akkor rotoszkópiának nevezett technika lényege az volt, hogy a rajzfilmbe tervezett jeleneteket először színészekkel játszatták el, majd ez alapján rajzolták meg a végleges Hófehérke és a hét törpe rajzfilmbeli mozdulatait.

A nagy áttörést a technika számára azonban 1988 hozta el. Ebben az évben fejlesztette ki egy deGraf Wahrman nevű kutató Mike-ot, a beszélő fejet. Ez tulajdonképpen számítógép által megjelenített fej volt, amit egy bábjátékos valós időben mozgathatott egy távirányító segítségével. Mike-ot, aztán még szintén ebben az évben egy másik, Waldo C. Graphics nevű CGI-karakter (Computer Generated Image, számítógéppel generált kép) követte – őt Jim Henson és csapata készítette. Ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy ez a technika lesz a jövő animátorainak fő kelléke az emberi mozgás számítógépre vitelekor. A technika az évek során sokat csiszolódott, és mára szinte minden játék és film készítésekor használják.

A nagy Shaquille O'Neal – mocapben is megy neki a zsákolás

Motion? Capture!

A folyamat önmagában egyszerűnek mondható. A motion capture (röviden mocap) alapvetően két fő fázisból áll. Első lépésben a mozgást rögzítik, majd ennek alapján hozzák létre a kívánt számítógépes karaktert.

A rögzítés a „live space"-ben történik. Ez az a terület, melyet több (általában legalább nyolc) kamerával körbevesznek, és amelynek padlóját sakktáblamintásra festik. A színész (újabban sportoló – de erről majd később) egy különleges mocap ruhába bújik, melyen pingponglabdához hasonló kicsi fényvisszaverő, illetve világító nyomkövetők (tracerek) vannak elhelyezve. A kamerák tulajdonképpen nem a színészt, hanem e golyócskák útját rögzítik egymáshoz, illetve a környezethez képest, és továbbítják egy közös adatbázisba. A sakktábla-talajra azért van szükség, hogy a kamerák pontos adatokat tudjanak szolgáltatni a számítógépnek az egyes tracerek térbeli helyzetéről. Az első fázis ezzel véget is ér.

Ezután egy programmal a számítógépes karakter virtuális csontvázának megfelelő pontjait és a nyomkövetőket párba állítják – mindegyik nyomkövetőhöz hozzárendelik a virtuális csontváz megfelelő pontját.

Ekkor a mozgás tulajdonképpen már elkészült, azonban még manuálisan módosítani kell néhány pont viselkedését a körülményeknek megfelelően. Ilyen eset az is, amikor a virtuális szereplő, például egy szamuráj vagy egy lovag nehéz páncélt visel a játékban (filmben), de a felvétel készítésekor a színész nem hordott ilyet. Ekkor a tracerek mozgását meg kell változtatni ennek megfelelően.

A következő feladat az animátorok számára az, hogy a csontváz köré megépítsék a CGI-karaktert. Ez kicsit bonyolultabb munka. A modernebb programokban annak érdekében, hogy ez is minél emberibb és természetesebb legyen, nemcsak csontváza, hanem izomzata is van az egyes számítógépes figuráknak. Ez azért segíti sokban a programozók munkáját, mert így elég „csak" egyszer megadni a test egyes részeinek a jellemzőit, azután az erre kifejlesztett program már elvégzi a munka javát – hellyel-közzel legalábbis.

Szméagol, a gollam

Hazánkban nemrég mutatták be a nagy sikerű Gyűrűk Ura című film második részét, a Két toronyt. Már az első részben is rengeteg számítógéppel renderelt tájat láthattunk, és sok csatajelenetben is használtak különböző számítógépes effektusokat, de a második részben még inkább jelen van ez a technika.

Önök tudták, hogy a film során előforduló harcosok több mint fele, főleg azok, akik nem az előtérben szerepelnek, nem hús-vér statiszta volt? Persze azért még nem kell féltenünk színészeinket attól, hogy munkanélkülivé válnának.

Most is megcsodálhattuk

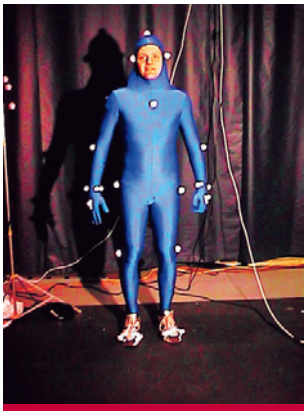

A mocap öltözet – nem divatos, mégis nagyon drága

info

- www.lordoftherings.net
- http://popularmechanics.com/technology/computers/2001/11/motion_sickness/index.phtml
- www.siggraph.org/education/materials/HyperGraph/animation/character_animation/motion_capture/history1.htm
- http://popularmechanics.com/technology/computers/2001/11/motion_sickness/index.phtml
- http://tiger2001.ea.com/pc_motioncapture.html

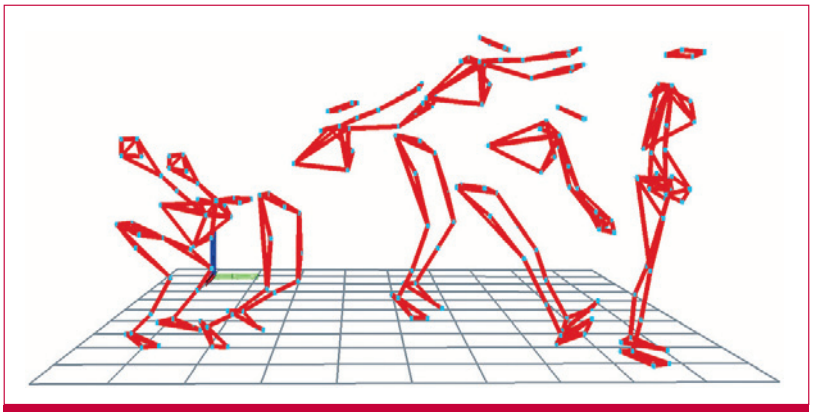

A virtuális csontváz a tracerek adatai alapján

Középföldé sohasem létezett tájait, és megrémülhettünk a gyűrűt kereső Sötét Lovag sárkányától is, de kétségkívül Szméagol karaktere volt a legelképesztőbb. Eddig is láthattunk már különböző filmekben CGI-szereplőket, de egyértelműen ő a viszi el a pálmát közöttük. Lehetséges, hogy azért, mert ő mégsem csak egy számítógép szüleménye. Szméagolt valójában Andy Serkis formálta meg. No nem egy nagyon jól kidolgozott jelmezt öltött magára, hanem ő szolgáltatta Szméagol mozgását – ez esetben is a motion capture technológia segítségével.

A film készítése során az egyes jelenetek felvételekor Andy is szerepelt a jelenetben, mintha a készülő filmben valóban ő alakítaná a gollamot. A felvételek alatt végig egy teljesen fehér ruhában játszott, hogy a későbbiekben őt ki tudják montírozni onnan. Ezután egy stúdióban – immár mocap ruhában, 25 kamerával körülvéve – Andy még egyszer eljátszotta az összes felvett jelenetet, de egyedül. Ezt követően az animátorok Andy mocapes felvételéből életre keltették Szméagolt. Andy nemcsak a mozgását adta Szméagolnak, de a mimikáját, különböző grimaszait, sőt hangját is ő szolgáltatta Tolkien teremtményének.

Ezek után már nem volt más hátra, a két felvételt egyesítették, és megszületett az, amit most a mozikban csodálhatunk meg.

Támadás!

A mai filmekben nemcsak a nem létező karakterek életre keltése okoz fejtörést a rendezőknek, de a monumentális csatajelenetek sem kivitelezhetők a hagyományos filmes technikákkal. Ez volt a helyzet a Star Wars – A klónok támadása című George Lucas-film esetében is. Itt egy-két jelenetben több ezer, esetenként még több ember szerepeltetését kellett megoldani. Ezeket a figurákat főként számítógéppel alkották, és többségük mozgását a motion capture technológiával valósították meg.

A Gyűrű-trilógia is bővelkedik sokszereplős csatajelenetekben. Peter Jackson az első rész, a Gyűrű szövetsége forgatásakor az új-zélandi Weta Digitalt és Giant Studiost kérte fel a számítógépes munkára. Ők mindegyik fajt (ember, elf, ork) külön motion capture-ölték. A minél tökéletesebb hatás érdekében még újfajta, kisebb tracereket is kifejlesztettek, hogy ne legyen probléma az sem, ha többszereplős, kosztümös jelenetet akarnak mocappel rögzíteni.

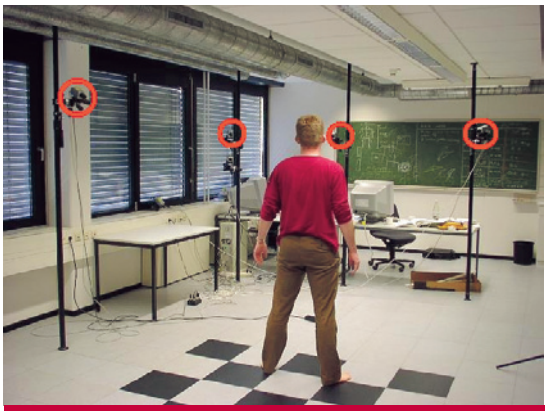

Live space – „az igazi valóság”

A team másik nagy feladata a mordori csata kivitelezése volt. Ehhez külön programot fejlesztettek ki, amelynek a Massive nevet adták. Ez a program képes volt arra, hogy egyszerre 45 ezer szereplőt jelenítsen meg úgy, hogy az egyes karaktereknek saját mesterséges intelligenciája legyen, és egymás ellen küzdjenek. Ha az egyik figura például megtámadja a másikat, akkor az védekezzen. Mindezt úgy, hogy a

mozgásokat a program egy motion capture-rel létrehozott animációs adatbázisból választotta ki véletlenszerűen.

A Giant Studios forradalmi, valós idejű mocap rendszerével Peter Jackson rendező előre megtervezhette a jeleneteket.

A mocapes részeket láthatóvá tették a jelenet számítógépes másolatában, Jackson pedig egy virtuális szemüveggel és egy belső virtuális kamerával elpróbálhatta a felvételt, és láthatta, mi hogyan nézne ki később a filmvásznon.

Hatás-ellenhatás

Az ezzel a technikával készülő filmeknél, és egyáltalán a számítógépes szereplőket, eszközöket felvonultató filmeknél felmerül még egy probléma. Mégpedig az, hogy ha teszem azt a CGI-karakter belelép egy valódi pocsolyába, akkor a „valódi" víznek mozognia, fröcskölnie kell. Azt gondolhatnánk, ez nem nagy probléma, de összetettebb jelenetekben már nagyon kicsi eltérések is zavaróak lehetnek a film megnézése során. Ezért nagyon fontos, hogy az animátorok által készített részek teljes összhangban legyenek a valódi forgatáson felvett jelenetekkel.

Zidane lő, és góóól!

Korunkban nemcsak a filmekben szereplő CGI karakterek mozgásának kell a lehető legélethűbbnek lennie, hanem a játékok közül a nagy népszerűségnek örvendő sportjátékok kedvelői is meg kell, hogy kapják a magukét. A sportjátékok szereplői – legyen szó fociról, teniszről, golfról, vagy kosárlabdáról – mind-mind élő sportolók. Emiatt is fontos, hogy például Magic Jordan figurája a játékban ne csak úgy nézzen ki, mint az NBA sztárja, hanem úgy is mozogjon. Ezt mivel mással érhetnék el, mint a motion capture-rel? A legnagyobb sportolók mind mocap ruhát öltenek, és kezdődhet is teljesen egyedi

A csillogás mindent megért

A baseballt is elérte a végzete

mozgásuk digitalizálása. Ekkor persze kicsit módosítják a live space-t, ahol a játékosok mozoghatnak – vagy egy kosárpalánk kerül oda, vagy például Tiger Woods, a nagy golfjátékos esetében a golfütő, melynek mozgását szintén tracerek követik nyomon. Igazi sportolók számítógépes játékban való szerepeltetésében egyébként az Electronic Arts sportjátékokért felelős részlege, az EA Sports jár az élen.

Tiger Woods. Golfozni tudni kell – és ő tud

No, nem csupán sportjátékokban találkozhatunk sztárok mozdulataival. Itt van mindjárt a még csak készülőfélben lévő, Rise to Honor munkacímet viselő akciójáték. Ehhez a játékhoz a híres filmszínészt, Jet Lit kérték fel, mégpedig arra, hogy jelenítse meg a játék főszereplőjének mozgását. Így a kész termékben Jet Li összetéveszthetetlen harcmodorával, mozgáskombinációival és harci stílusával találkozhatunk majd.

Régi idők mozija

A motion capture nemcsak elképzelt lények életre keltését, illetve ma élő sztárok mozgásának megörökítését teszi lehetővé, hanem alkalmas egykori filmcsillagok feltámasztására is.

Mindannyian emlékszünk még a Casablancára és abban Humphrey Bogart és Ingrid Bergman felejthetetlen alakítására. Korunknak is megvannak a nagy színészei – de egyikük sem pótolhatja őket. A mocap azonban most is a segítségünkre siet. Éveken belül megszülethet az első film, melyben ismét Bogart alakítja a hősszerelmest. Mégis hogyan? A folyamat hasonló a már tárgyalt motion capture mozgást rögzítő változatához, azzal a különbséggel, hogy ebben az esetben a színész csak az arcára kap tracereket. Ezután, mintha szokásos forgatás zajlana, megkezdődhet a film elkészítése. A hatás akkor lesz tökéletes, ha a Bogartot „alakító" színész megfigyeli a nagy elődd mimikáját, és az alapján próbál játszani. Miután a jeleneteket rögzítették, az animátoroké a főszerep, akik a filmen kicserélik a színész arcát Bogartéra – és már kész is az új Bogart-mozi.

Jóból is megárt a sok

A mocap technika rengeteg helyen és sok mindenhez alkalmazható, de megvannak a maga korlátai, van amikor nem ez a célravezető megoldás. Ez volt a helyzet a nemrég megjelent Splinter Cell című játék elkészítésekor is. Az animátorok először motion capture-rel próbálkoztak, de hamarosan rájöttek, hogy a nagyon bonyolult mozgások, mozdulatok nyomkövetése túl nagy feladat, és azt talán még nehezebb elérni, hogy a mozgássor folytonos is maradjon. Ezért úgy döntöttek, a játékot teljes egészében kézi animációval készítik el.

Csapó, ennyi!

A motion capture technológia nem új keletű, de csak az elmúlt egy-két évben kezdték észrevenni a filmesek és a játékkészítők a kiaknázatlan lehetőségeit. Valószínűleg öt-tíz év múlva is találkozni fogunk majd mocap ruhába bújt színészekkel, és a „levegővel" harcoló szereplőkkel a forgatásokon – reméljük azonban, hogy a motion capture megmarad az olyan részletek megvalósítására, amelyeket nem tudnak színészek eljátszani, és nem fogja teljesen átvenni a hús-vér szereplők helyét a mozikban.

Csemegék

- www.hardwired.hu /dl.hw?id=283&dl=1
  E rövidfilmben a Star Wars univerzumban játszódó egyik játékhoz készítenek mocappel egy karaktert. Érdemes megnézni, mert egyszerre láthatjuk benne a színésznőt és a „végterméket", az animált őslakost.

- www.hardwired.hu /dl.hw?id=719&dl=1
  Ezen a felvételen Jet Li beszél arról, hogyan készül vele a játék, amelyben az ő mozdulatai játsszák majd a főszerepet. A játékból is láthatunk néhány, már elkészített jelenetet.

- www.lordoftherings.net/film /exclusives/video.html
  Itt bekukkanthatunk a Gyűrűk Ura kulisszái mögé. Több filmrészlet is csak arra vár, hogy megtudjuk belőlük például azt, hogyan készült Szméagol, a gollam.

Hálózat, édes hálózat

A Royal Philips Electronics szélessávú hálózati környezetként látja a jövő otthonát, amelyben a vezeték nélküli kapcsolaton keresztül kommunikáló eszközök által mindenkor és mindenütt hozzáférhető a digitális tartalom, elérhetők a szolgáltatások. A Connected Home elnevezés azonban a koncepciónál már most lényegesen többet, valódi termékeket is takar.

Kis Endre

A hálóra csatlakozó otthon lakóinak kevesebb vesződséget okoznak majd a kábelek, külön életet élő dobozok helyett intelligens eszközök fogják körülvenni őket, amelyek a fejlett technológiát diszkréten elrejtve, a felhasználás céljának leginkább megfelelő formában jelenítik meg a tájékozódást, tanulást, munkát és szórakozást szolgáló digitális tartalmakat.

– Connected Home víziónk a szórakozás, a nappali szoba határain túlra is kiterjedve az otthoni élet egészét felöleli – mondja Gerard Kleisterlee, a Philips vezérigazgatója.

– A háztartási gépek, a világítástechnika és az egészségügy területén szerzett tudásunknak és tapasztalatainknak, illetve megvalósított fejlesztéseinknek köszönhetően képesek vagyunk az otthoni élettér egészét átfogó megoldást nyújtani. De törekvéseinket nem korlátozzuk kizárólag a technológiai innovációra: versenytársainkkal, partnereinkkel és a kormányzati szférával is élénk párbeszédet folytatunk azért, hogy a hálóra csatlakozó otthon valóban új távlatokat nyisson, és értékeket közvetítő környezetként gazdagabbá tehesse a benne lakók életvitelét.

Miként arról előző számunkban olvashattak (⇨ A háló kibogozása – PC Magazin, 2003/5/32), Kleisterlee idei Cebiten elhangzott szavait a Philips a Connected Home koncepcióba illeszkedő kész termékek bemutatásával támasztotta alá. A kiállítás közönsége láthatta a kereskedelmi forgalomban már kapható Streamium internetrádiót és az iPronto univerzális távirányítót, a DesXcape vezeték nélküli intelligens kijelző bejelentésére pedig egyenesen Hannoverben került sor. De nem hiányozhatott a standról a digitális tartalmat rögzítő és különböző eszközök számára szétosztó médiacenter sem, amelyet a Philips Wireless Digital Multimedia Receiver néven állított ki.

Szól az internetrádió

A Streamium MC-i250 vezeték nélküli kapcsolaton – beépített, 802.11b szabványú Wi-Fi hálózati kártyán és a kereskedelmi forgalomban kapható, szabványos vezeték nélküli útválasztók (elérési pontok) bármelyikén – keresztül csatlakozik a szélessávú internetelérést biztosító kábelre vagy DSL vonalra.

A felhasználó így otthonának bármely pontjáról elérheti az olyan online zenecsatornák – többnyire előfizetéses – szolgáltatását, mint az Andante, a Live 365, az MP3.com, a MusicMatch és a Radio Free Virgin, valamint az interneten is sugárzó több ezer rádióállomás műsorát. Teheti mindezt egyetlen gombnyomásra, mintha hagyományos rádiót kapcsolna be, mivel a szélessávú internetelérés állandó online kapcsolatot biztosít, hifi hangminőség mellett.

A Streamium MC-i250 emellett az otthoni vezeték nélküli hálózatra csatlakozó PC-n tárolt MP3 és mp3PRO kódolású zenefile-ok lejátszására is képes.

A cég a szélessávú internetelérést kiaknázó szórakoztatóelektronikai eszközök támogatására egy webalapú, kiterjesztett kezelőfelületet is létrehozott, amely a My.Philips.com címen érhető el. A protokollok és szerverek dedikált infrastruktúrája köré épülő felületen a felhasználó beállításokat végezhet és menthet el kedvenc előadóit, dalait, irányzatait és műfajait illetően – gyakorlatilag személyre szóló zenecsatornát hozva létre –, amelyeket a Philips bármely jelenlegi és jövőbeni Streamium modelljéről, illetve a technológiát támogató eszközéről bárhol és bármikor elérhet.

Az online tartalom mellett az MC-i250 a hagyományos mini hifitornyokhoz hasonlóan CD-lejátszót és FM/AM rádiót is tartalmaz, így az írott és újraírott kompaktlemezek és az ultrarövid-, illetve középhullámon sugárzott rádióműsorok is megszólaltathatók általa. A 2x50 watt teljesítményű Streamium hangdobozai csúcsminőségű alumíniumötvözetből készülnek, és a Philips saját, wOOx hangfal-technológiáját vonultatják fel, amely a kettős felfüggesztésű mélysugárzóknak és azok dedikált erősítő-áramköreinek köszönhetően nagyobb hangerőt és élvezetesebb hifi minőséget eredményez. Az MC-i250 áprilisban került az európai üzletek polcaira.

Streamium MC-i250: zeneszó a világhálóról – gombnyomásra

Kötetlen keretek között

A DesXcape 150DM a Philips 15 colos, aktív mátrixos érintésérzékelő LCD technológiájára és az Intel XScale processzorára épülő, mindössze 2,4 kg tömegű multifunkciós intelligens kijelző (smart display). Az eszköz Wi-Fi – 802.11b szabványú, 11 Mbit/s átviteli sebességű – vezeték nélküli kapcsolaton keresztül beltérben 50, szabadban 100 méteres hatósugárban teszi elérhetővé a Windows XP operációs rendszert futtató személyi számítógép összes

szolgáltatását a gépen tárolt dokumentumokkal, kép- és hangfile-okkal, videókkal együtt.

Az elegáns formatervezésű, XGA felbontású DesXcape érintésérzékeny kijelzőjén keresztül vezérelhető, sőt a kézírás-felismerés révén a tollal történő adatbevitelt is támogatja. Mivel az Intel XScale platformját kimondottan alacsony energiafelvétel jellemzi, a beépített sztereó hangszórókat is tartalmazó intelligens kijelző akkumulátoros üzemideje mintegy 5 órás. A felhasználó így az íróasztaltól távol is elérheti elektronikus leveleit, lejátszhatja a PC-n tárolt zenefile-okat, megnézheti digitális fotóit és videofelvételeit, továbbá böngészheti a világhálót – miközben a kijelzőt kézben vagy ölben is tarthatja, illetve egy szellemesen képtartónak nevezett lábbal kitámasztva például a konyha- vagy a dohányzóasztalon is felállíthatja. Ebben a helyzetben vezeték nélküli billentyűzet és egér is használható a DesXcape-hez, amelyhez egyébként USB portokkal ellátott asztali állvány is tartozik, így a nosztalgiázók vezetékes perifériákat is csatlakoztathatnak hozzá.

A DesXcape 150DM egyetlen szépséghibája, hogy – első körben legalábbis – csupán öt nyugat-európai országban kerül forgalomba, igazi luxuscikkhez méltó, 1699 eurós áron.

Európában az év második felében kerül az üzletekbe – az Egyesült Államokban már kapható – az iPronto, a Philips univerzális távvezérlője, amely egy szintén Wi-Fi vezeték nélküli hálózati kapcsolaton keresztül kommunikáló, nagy felbontású, 6,4 colos érintésérzékeny LCD kijelzőben öltött testet. A beágyazott Linux operációs rendszert futtató, könnyű eszköz segítségével a felhasználó a hálóra csatlakozó háztartásban található, IR/RF/Ethernet-alapú kommunikációra képes készülékek sorát vezérelheti – a házimozirendszertől a világításon és a légkondicionáláson át a biztonsági kamerákig.

Az iProntoEdit szerkesztőszoftver segítségével testre szabható a grafikus kezelőfelület – például a vezérelt eszközöket jelképező egyedi ikonokkal díszítve –, beállítható a kényelmi fokozat, a többablakos üzemmód stb. Az iPronto a távirányítók hagyományos lehetőségei mellett fejlett szolgáltatások gazdag palettáját vonultatja fel. Az elektronikus műsorkalauz és a médiumválasztó révén a felhasználó tájékozódhat kedvenc programjaival kapcsolatban, böngészhet az interneten és elérheti e-mailjeit, sőt a jövőben szoftverkiegészítéseket tölthet le, újabb szolgáltatásokkal ruházva fel az eszközt. Az iPronto hardverfelépítése is tükrözi ezt a bővíthetőséget: beépített mikrofont és hangszórókat is tartalmaz, távirányítók esetében kevésbé megszokott módon. Így készen várja azokat a szoftverfejlesztéseket, amelyek hangfelismerésre, MP3 file-ok lejátszására, telefonhívások fogadására és kezdeményezésére is képessé teszik majd.

Otthoni multimédiás platform

A hálóra csatlakozó otthon középpontjába más gyártókhoz hasonlóan a Philips is egy digitális tartalmak rögzítésére, tárolására és elosztására szolgáló eszközt állít: a Multimedia Home Platform (MHP) szabványaira épülő set-top boxot, a Digital Multimedia Receivert. A vezeték nélküli technológiát alkalmazó DMR az interaktív alkalmazások és az őket futtató terminálok közötti kommunikációt valósítja meg, a különböző forrásokból – földi műsorszórásból, műholdról és a szélessávú internetről – származó digitális tartalmat (szöveg-, kép- és zenefile-okat, videókat) az otthoni hálózatra csatlakozó eszközök egész során téve elérhetővé.

iPronto: az univerzális távirányító szolgáltatásai szoftverfrissítéssel bővíthetők

A DMR képességeit a Philips demók keretében illusztrálta az idei Cebiten felállított standján. Az innovatív IT-megoldásokat szállító, londoni székhelyű LogicaCMG-vel karöltve például olyan alkalmazást mutatott be, amellyel a felhasználó a tévékészülék képernyőjén olvashatja a mobiltelefonjára beérkező rövid szöveges üzeneteket (SMS-eket), és ugyanott válaszolhat is rájuk. Egy másik bemutatón pedig abba is belekóstolhatott a hannoveri közönség, hogy az Astra műholdról érkező iTV műsorokkal miként lehet interakcióba lépni a DMR segítségével.

A Connected Home koncepció az itt említett eszközök mellett a Philips számos digitális termékét felöleli a plazma- és LCD-tévéktől a DVD-írókon és -újraírókon át a házimozirendszerekig, MP3-lejátszókig – de a közeljövőben a háztartási gépekre is ki fog terjedni.

Mi több, a Philips Giulio Cappellinivel, a neves olasz bútortervezővel közösen olyan exkluzív bútorcsalád kialakításán dolgozik, amelybe szervesen illeszkednek a szórakoztatóelektronikai eszközök. A termékcsaládnak több Philips készülék (két FlatTV modell, egy DVD házimozirendszer, egy LCD kivetítő és egy Pronto Pro univerzális távirányító) is részét képezi – kanapéba, bárpultba vagy polcrendszerbe építve.

A Paesaggi Fluidi elnevezésű bútorcsalád a technológia és a formatervezés harmonikus ötvözésével újszerű, a hálózatra csatlakozó otthonokhoz méltó megközelítést kíván meghonosítani a lakberendezés terén.

DesXcape 150D: a vezeték nélküli intelligens kijelzőn keresztül távolról is elérhető a személyi számítógép minden szolgáltatása

Tessék mozdulni!

A napjainkra beért mobiltechnológia fordulópontot jelent a számítógépek fejlődésében és felhasználásában, olyan horderejű változás hírnöke, amilyen a kilencvenes évek elején a multimédia megjelenését követte – mutattak rá az Intel vezetői a vállalat európai viszonteladói és megoldásszállítói hálózatának idei csúcstalálkozóján. A rendezvényen Dave King, a processzorgyártó kelet-európai, közel-keleti és afrikai regionális igazgatója az értékek átrendeződéséről nyilatkozott magazinunknak.

Kis Endre

A termékfejlesztés és a piaci stratégia kulisszatitkaiba bepillantást engedő tanácskozást az európai, közel-keleti és afrikai (EMEA) régió 43 országát képviselő több mint 400 rendszerintegrátor részvételével rendezték április 8-9-én Berlinben. Ami azt jelenti, hogy a térségben tevékenykedő szinte összes Intel Premier Provider – azaz legmagasabb – fokozatú partner részt vett a konferencián.

Az Intel Reseller Channel program – a csatorna – azonban ennél lényegesen kiterjedtebb, világszerte 115 ezer, az EMEA-régióban 28 ezer tagvállalatot ölel fel. Térségünkben 7 ezerre tehető az Intel Reseller Program és 20 ezer fölötti az Intel Product Integrator Program tagjainak száma. Előbbi táborát kis mennyiségben szállító integrátorok és tanácsadók alkotják, utóbbi tagjai Intel márkájú termékekkel látják el az EMEA IT-piacát, az értékesítési hálózat összforgalmának 90%-át bonyolítva le. Ebben a régióban az Intel 35 felhatalmazott disztribútorral működik együtt, amelyeknek mintegy 150 telephelyére szállít. A csatorna összességében 76 ország több mint 50 ezer vállalata számára értékesíti az Intel termékeit az EMEA-térségben, és a processzorgyártó óriás itteni bevételeinek több mint 30%-a ebből származik.

Érthető, ha az Intel – úgy technológia, mint marketing vonatkozásában – minden háttérinformációt és erőforrást igyekszik megadni rendszerintegrátorainak; de számunkra sem lehet érdektelen, ha olykor tájékozódhatunk arról, miként akarnak eladni nekünk az IT-cégek.

A mágikus M

A berlini találkozón Thomas Kilroy, az Intel kereskedelmi és marketingcsoportjának alelnöke és a Reseller Channel ágazat vezérigazgatója mondott nyitóbeszédet. Kilroy az Intel Centrino mobiltechnológia jelentőségét – amely a nagy teljesítményt alacsony energiafogyasztással és nagy átviteli sebességű vezeték nélküli hálózati kapcsolattal ötvözi, valódi mobilitást biztosítva – az 1993-ban bejelentett Pentium processzorokéhoz hasonlította, amelyek megnyitották az utat a multimédia térhódítása előtt. Akkor az egyre nagyobb teljesítményű rendszerek és a csillapíthatatlan erőforrás-igényű alkalmazások iránt mutatkozó lankadatlan kereslet – az évtized hátralevő részére – meredeken felfelé ívelő pályára állította az ágazatnak ezt a szegmensét.

Az Intel Centrino márciusi premierje a New York-i Times Square-en a mobiltechnológia jelentőségéhez méltó külsőségek között zajlott

Mára alapvetően megváltozott a helyzet. Az IDC adatai szerint a PC-piac 2002-ben világviszonylatban mindössze 3,7%-kal nőtt – a 2001-es negatív eredményt követően – a fogyasztók mérsékelt érdeklődése és a vállalatok óvatos beruházási stratégiája miatt.

Kilroy viszont idén további növekedésre számít. Várakozásait a fejlett technológia vonzerején túl arra alapozza, hogy Nyugat-Európában a kis- és középvállalatok 33%-a még nem épített helyi hálózatot, a háztartások 56%-ában pedig nincs személyi számítógép. A fogyasztói szegmensben eladott PC-k 66%-a még mindig első gépét vásárló felhasználó kezébe kerül. A vállalati szférában ugyanakkor mintegy 50 millióra tehető azok száma, akik 3-5 éves, vagy ennél is régebbi asztali gépet használnak munkahelyükön.

– A fejlődő piacokon évek óta 30% körüli növekedést érünk el, ami tíz évvel ezelőtt Nyugat-Európára volt jellemező – mondja Dave King, az Intel kelet-európai, közel-keleti és afrikai régiójának igazgatója. – A térségben ebből a szempontból Oroszország áll az élen, szorosan mögötte Ukrajna, majd Csehország, Magyarország és Lengyelország következik. Ezeken a piacokon 2002-ben is legalább a harmadával növeltük eladásainkat az azt megelőző évhez képest.

– Az említett országokban az otthoni PC-k elterjedtsége viszonylag szerény mértékű, jóllehet az emberek többsége nyitott az új technológia irányába: legtöbbjük rendelkezik mobiltelefonnal, jelentős részük pedig személyi számítógép beszerzéséhez szükséges vásárlóerővel is. A változás jelei azonban itt is mutatkoznak. A PC-k megjelentek az áruházak és hipermarketek polcain, ahol szórakoztató-

elektronikai termékekkel versenyeznek a fogyasztók kegyeiért. A technológia széles körben hozzáférhetővé vált – a recesszióval fenyegető időkben ez szerepet játszott a kereslet ébrentartásában.

– A kelet-európai régióban a növekedés másik hajtóerejét a kormányzati szektor beruházásai jelentik; a térség szinte összes országában futnak olyan projektek, amelyek lényegesen befolyásolják az eladott PC-k mennyiségét. A térség tíz országa jövőre az Európai Unió tagja lesz, így a közintézmények működését összhangba kell hozniuk az uniós szabványokkal. Az említett országokban ezért már megkezdődött az adóbevallásokat, a forgalmiadó-visszaigényléseket kezelő, továbbá a szavazatszámláló rendszerek frissítése, az EU leendő határ menti tagállamaiban pedig megindult a vám- és bevándorlásügyi szerveket támogató rendszerek fejlesztése is.

Thomas Kilroy, az Intel alelnöke és a Reseller Channel vezérigazgatója a berlini tanácskozás pódiumán: egy terméknemzedékkel a versenytársak előtt

Az olcsó technológia fényűzése

A Bell Research jelenlegi legfrissebb, 2002-es adatai szerint Magyarországon 2 millióra tehető a használatban levő személyi számítógépek száma: az 1 főnél többet foglalkoztató gazdálkodó szervezetek mintegy 805 ezer, a költségvetési szférában működő közel 15 ezer intézmény pedig körülbelül 360 ezer asztali gépet üzemeltet. Mintegy 780 ezer háztartásban található legalább egy működő személyi számítógép, ami 20%-os PC-penetrációt jelent. A háztartások 1%-a egynél több személyi számítógéppel rendelkezik, így a privát szférában használatban lévő PC-k száma összesen 844 ezerre becsülhető. Ha ezek a mutatók 2002 óta számottevően javultak – ami júliusban kiderül –, akkor is bőven marad még hely a további növekedéshez.

– A fejlődés következő foka pedig az asztali gépek használatáról a mobilitásra való áttérés lenne, feltéve, hogy Magyarország is végig kívánja járnia ugyanazt az utat, amit a nyugat-európai országok már megtettek tíz évvel ezelőtt – mondja Dave King. – De miért akarná ezt? Az eltelt évtized tapasztalatai adottak, ezeket hasznosítva, a közbeeső állomásokat átlépve érdemes egyenesen a mobilitást megcélozni. A fejlődő országok előtt nyitott a lehetőség, hogy technológiai infrastruktúrájukat tekintve egyetlen lépéssel az élvonalba kerüljenek. A mobiltechnológia persze drágább, mivel feleannyi ideje létezik, mint maga a PC. A két évtizedes fejlesztés sokak számára elérhető szintre nyomta le az asztali gépek árát. De ha belegondolunk, a notebookok sem megfizethetetlenek: 1200 dollárért nagy teljesítményű, a legfejlettebb technológiát képviselő gépek kaphatók, amelyek élettartama eléri a 3-4 évet.

– Ez a technológiai ugrás olyan lehetőség, amit nem szabad kihagyni. Jómagam 21 éve vagyok az Intelnél, így több terméknemzedék életútját kísérhettem végig. Németországban például azt tapasztaltam, hogy a vállalati IT-szakemberek már az első vásárlást követően belátták: nem feltétlenül a legalacsonyabb vételár mellett juthatnak hozzá a legjobb, elvárásaiknak leginkább megfelelő technológiához, ezért másodszorra már az értéket keresték. Magyarországon sok vállalat és intézmény a második, harmadik, negyedik projektjénél tart, de beszerzéskor továbbra is az árat tartja a legfontosabb szempontnak. Rendszerintegrátorainkon és viszonteladóinkon keresztül ezért külön figyelmet fordítunk az ismeretterjesztésre és az oktatásra, Magyarországon külön munkatársunk foglalkozik ezzel, úgy a kormányzat, mint a magánszektor területén. Szeretnénk, ha a döntéshozók belátnák: az olcsó vásárlás olyan fényűzés, amit nem engedhetnek meg maguknak.

A valódi mobilitás – forradalom lesz?

Az Intel Channel Operation idei berlini tanácskozásán a legnagyobb processzorgyártó európai megoldásszállítói és viszonteladói arról hallhattak előadásokat, hogy a dotkom-lufi kipukkanását követően – a kedvezőtlen gazdasági környezet hatására – a teljesítményközpontú felfogás miként adja át helyét a felhasználó számára nyújtott értéket hangsúlyozó szemléletmódnak a technológia megítélésében. Az ágazat összes szegmensének termékfejlesztésében és piaci stratégiájában megnyilvánuló paradigmaváltást – Thomas Kilroy előadása kapcsán – kliensoldali technológián keresztül szemléltettük. Továbbra is a desktopnál maradva: miként illeszkedik ebbe az irányzatba a tavaszi IDF-en elhangzott bejelentés, amely szerint az Intel az év vége felé a nagy teljesítményű – eddig csak szerverekben alkalmazott – 64 bites architektúrát az asztali gépeken is hozzáférhetővé teszi?

– A bitek száma önmagában nem jelent sokat a teljesítmény vonatkozásában – mondja Dave King. – Amikor annak idején a 16 bites architektúráról áttértünk a 32 bitesre, három évbe telt, mire a fejlettebb technológia előnyeit kihasználó és kifejezésre juttató alkalmazások száma elérte a kritikus tömeget. A 32 bites architektúra előtt még fényes jövő áll. A Pentium 4 és a Celeron processzorcsalád teljesítményét nemrégiben növeltük 1 GHz-cel, és bejelentettük a mobil számítógépekbe szánt Pentium-M processzorokat. Még mielőtt a 64 bites architektúra az asztali gépekben valóban releváns lesz, a Hyper-Threading technológiát képviselő Pentium 4 processzorok nemzedékei kerülnek piacra.

– A 64 bites architektúrára épülő asztali gépeknek is kialakul majd egy viszonylag szűkebb piaca a kimondottan teljesítményigényes környezetekben. Az Intel Centrino technológia bejelentése és a részét képező Pentium-M processzorok bemutatása után már két külön ágon folytatjuk asztali és mobil számítógépekbe szánt termékeink fejlesztését. Fordulóponthoz érkeztünk a PC evolúciójában. A személyi számítógép mára olyan sokrétű eszközzé érett, amelyet a digitális életmódot magáénak érző felhasználó mindenkor és mindenütt karnyújtásnyira akar tudni. Az Intel Centrino technológia – tíz évvel a notebook megjelenése után – elérhetővé tette ezt a valódi mobilitást, ami új inflexiós pont a piacon. A mobil számítógépek sikere a mobiltelefonokéhoz lesz mérhető – és továbbra is biztosítani fogja a felhasználók számára legteljesebb élményt nyújtó PC helyét a digitális világ középpontjában. Két-három év múlva az otthoni környezetben is lejátszódik majd az az információkezelést forradalmasító folyamat, ami a vállalatoknál már megkezdődött – a szélessávú internetnek, a vezeték nélküli hálózatoknak és a mobil számítógépeknek köszönhetően.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Egy új csapat előfutára

AMD

Az AMD végre-valahára bemutatta Athlon 64 architektúrájú Opteron processzorait. A 0,13 mikronos gyártástechnológiával készülő magok AMD Socket 940-es foglalatot használnak. Három generáció számozását kell jól az eszünkbe vésnünk: a 100-as széria egyprocesszoros rendszerek alapja lehet, a 200-as a duál processzorosoké, míg a 800-as a négy-nyolc processzoros szerverekbe való. Kezdetben mindegyik kategóriában három versenyzőt indít az AMD, 1,4 GHz-es, 1,6 GHz-es és 1,8 GHz-es órajellel. Mindegyik változatot felszerelték hőelvezető és lesarkazásvédő sapkával.

A mag tulajdonságai minden esetben megegyeznek, ezek a teljes mértékben 64 bites architektúra (regiszterek), 64 Kbyte plusz 64 Kbyte elsődleges gyorsítótár, 1 Mbyte, 16 csatornás másodlagos gyorsítótár, integráltan maximum DDR266-os memóriamodulokat támogató memóriavezérlő és HyperTransport csatlakozás. A processzorokhoz egyelőre csak az AMD által fejlesztett chipkészlet érhető el, AMD 8111, 8131, 8151 chipekkel. Számos cég máris bejelentette új (többnyire két- és négyprocesszoros) alaplapjait a chipkészletekre építve.

Az AMD az új termék bevezetésével egy időben komoly árcsökkentéseket hajtott végre AMD Athlon és Athlon MP szériában. Az Intel hasonlóan cselekedett – az AMD Opteron bejelentését megelőzően csökkentette a vetélytárs, azaz a Xeon kategóriás processzorainak árát.

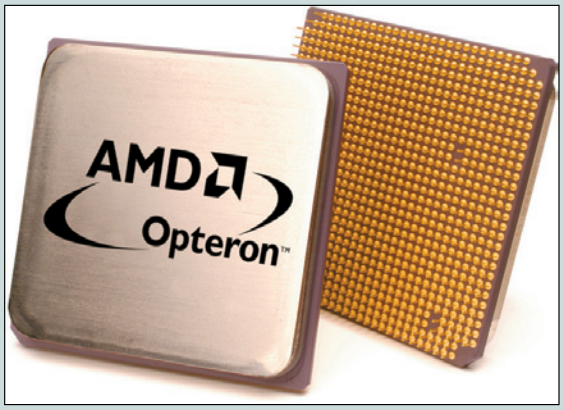

Opteron – 64 bites processzor, 32 bites áron

Megállíthatatlan jövő

Intel

Az Intel Prescott kódnevű harcosáról egyre több információ lát napvilágot – még ha nem is mindig teljesen hivatalosan. Ezek szerint a 90 nm-es technológiával készülő CPU fizikai mérete 109 mm² lesz, 800 MHz-es PSB-t használ, kereken 1 Mbyte másodszintű, valamint 16 Kbyte elsőszintű gyorsítótárral gazdálkodik, és kezdetben Socket 478-as tokozásban jelenik meg. Az eredeti változatot 2004-ben felváltja a Socket T LGA 775, amely egy láb nélküli koncepció. A 3,4 GHz-en startoló (és feltehetőleg 5 GHz-en tetőző) CPU-ban kijavítják a Hyper-Threading gyermekbetegségeit, 13 új, összetett utasítást építenek a mikrokódba, javítják az utasítás-előrejelző egységet, az egész számos szorzást, hozzákevernek némi kiegészítő írási puffert, elérhetővé teszik a La Grande technológiát, és a fogyasztást is a minimálisra csökkentik. Még idén kiderül, min dolgozott olyan sokat az Intel az utóbbi időben, és hogy újabb királyt köszönthetünk-e a Prescott személyében, vagy csak egy elengedhetetlen ráncfelvarrást kapott az oly sikeres NetBurst mikroarchitektúra.

Háromfejes

Matrox

A Matrox kártyái ugyan (majdnem)mindig az élmezőnybe tartoztak, de valami folyton hiányzott az átütő sikerhez. A hardcore gamerek még véletlenül sem döntenek a kanadai cég grafikus chipjeit tartalmazó videokártyák mellett – bár nem is ők az elsődleges célközönség.

A Matrox két új videokártyát jelentet meg a második félévben, amelyek lelke a Parhelia-LX chip lesz, és AGP 8x felületen csatlakoznak a számítógéphez. A cég visszatér a régi névhez, azaz nem a Parhelia, hanem a Millennium sorozat folytatódik. A kisebb kártya a Millennium P650-es, amely 64 Mbyte memóriával és DualHead képességgel lesz felvértezve, míg a nagyobb Millennium P750-re 128 Mbyte memóriát szerelnek és – ahogy a Parhelia-512 esetében már megismerhettük – három monitort tud egyszerre működtetni (TripleHead). A cég főként professzionális 3D-s alkalmazásokat futtató felhasználóknak és az üzleti szegmens számára kínálja majd két új videokártyáját.

➪ www.matrox.com

Kilapítva

Intel

A mobiltelefonok piaca az okos telefonoktól kaphat új lendületre. Ezekben a készülékekben komoly mennyiségű memóriára is szükség van, amelyeknél a roppant alacsony fogyasztás és a még kisebb fizikai méret a fő követelmény. Az Intel új tokozási technológiája, a CSP (Chip-Scale Packaging) lehetővé teszi 0,8-1 mm vastag chip készítését. Az első chipek megjelenése őszre várható, 256 Mbites kapacitással, 2004-ben pedig ez az érték egészen 1 Gbitig fog felmenni, amiből kialakítható akár SRAM, PSRAM vagy LP-SDRAM is.

Az Intel a CSP-alapú moduloktól reméli a jelenlegi 20%-os memóriapiaci részesedésének növekedését. A vetélytársak között olyan cégeket találunk, mint például a Mitsubishi Electric, a Sharp, a Fujitsu, az AMD, a Samsung Electronics és a Toshiba.

Gyengélkedő óriások

Ati, Nvidia

A két legádázabb ellenség, az Ati és az Nvidia hasonló hasfájásban szenved, egyikük sem képes megfelelő mennyiségben előállítani videochipeket. Ez a gond az Nvidia esetében némileg égetőbb, mivel az Ati már majd egy éve piacon van DirectX 9-es gyorsítójával, amely a mai napig versenyképes darab. Mivel azonban az Ati egyelőre nem képes az R350-et kellően nagy tételben előállítani, valószínűsíthetően még egy ideig nem tud komoly előnyre szert tenni az Nvidia ellenében. Az Ati lankadatlanul gyártja chipjeit, azonban azok kiosztásakor a nagyobb rendszerintegrátor cégek, mint például az IBM, az NEC, a Dell és a HP, elsőbbséget élveznek a többi, „egyszerűbb" kártyagyártóval szemben. Legutóbb még a cég egyik legkomolyabb stratégiai partnere, a Gigabyte is csupán a rendelése felét kapta meg.

Támogatás minden oldalról

Ali, SiS, Via

A Via Technologies végre-valahára megegyezett az Intellel a Pentium processzor licenceit illetően. Ennek értelmében a cég még négy évig készíthet akár a legújabb, 800 MHz-es sínsebességű Intel processzorhoz is chipkészletet, de kénytelen minden legyártott darab után fizetni az Intelnek, valamint három éven belül egy új, az Intelétől eltérő lábkiosztású és sínű architektúrát kell kidolgoznia elkövetkezendő x86-kompatibilis processzoraihoz.

Miután ezzel elhárultak az akadályok az Intel processzorokhoz illő alaplapok tömegtermelése elől, a bejelentést hamarosan újabbak követték, melyekből megtudhatjuk a chipkészletgyártók idei terveit. A Via a PT800, PT880 és PT890 chipekkel indul harcba a két nagy rivális ellen. A PT880 személyében nagyjából az Intel Canterwooddal megegyező tudást kapunk, azaz itt is megjelenik a dupla csatornás memóriavezérlő, sőt a Via által felkarolt QBM (Quad Band Memory) előnyeit is kihasználhatjuk, amit a PT800-zal még nem tehetnénk. A PT890-et már a DDRII-es szabványnak megfelelően tervezik, 2004-es év eleji megjelenéssel és szintén dupla csatornás memóriavezérlővel.

A SiS-t sem kell féltenünk, bár tény, hogy a Via újbóli legális megjelenésével veszíteni fog piaci részesedéséből. A cég már el is indította a 648FX sorozatot, amely csupán a 800 MHz-es PSB támogatásában hoz újdonságot. Igazi újdonságot a 655FX jelent majd, amely dupla csatornás memóriavezérlőt fog tartalmazni, és csak jelentős késéssel, valamikor a harmadik negyedévben kerül a piacra. A 659FX-szel a SiS tovább erősíti az RDRAM-vonalat, nem is akármilyen tudással. A chipkészletben egy – minden bizonnyal – elemi erejű, négycsatornás, 1200 MHz-es modulokat is támogató memóriavezérlő fog lapulni.

Az Ali meglehetősen szűkszavú volt, mindössze egy chipkészletet jelentett be, M1683 néven, szimpla memóriavezérlővel.

Még gyorsabb sorosan

Marvell

A képregényeket kiadó Marvelére kísértetiesen hasonlító nevű Marvell cég kifejlesztette a világ leggyorsabb soros ATA vezérlő chipjét. A jelenlegi maximális, 1,5 Gbites másodpercenkénti forgalommal szemben a 88SA8050 chip pontosan kétszer gyorsabb, 3 Gbit/s sebességű adatátvitelre képes. A szabvány számozása is ugrott egy teljes egységet, ez esetben már a Serial ATA II-ről van szó.

A fizikai réteget is tartalmazó 88SA8050 chip a soros ATA II kábeles megoldásán felül sorosan csatlakoztatott SCSI és az optikai kábeles fizikai csatlakozásokat is támogatja. A chip további erőssége, hogy visszafelé kompatibilis a SATA I-es szabvánnyal (amely még csak mostanában kezd elterjedni), valamint támogat olyan technológiákat, mint a Native Command Queuing, a Port Multiplier és a Port Selector. A soros ATA fényes jövő előtt áll, a mobil eszközöktől kezdve a szerverekig széles határok között alkalmazható skálázhatósága, olcsósága és nagy teljesítménye miatt.

➪ www.marvell.com

Érintetlen biztonság

Fujitsu Labs

Az ujjlenyomat-felismerő szerkezetek már könnyen hozzáférhető biztonsági eszközök. Ám hatékonyságuk sajnos nem mindig kifogástalan, nehéz ugyan őket becsapni, ám néha az „eredeti" ujjlenyomatot is nehezen fogadják el, a felhasználó többször is kénytelen nekifutni egy-egy bejelentkezésnek. Ennek fő oka, hogy az ujját mindig más-más pontra helyezi, és az üvegfelület is könnyen piszkolódik. A Fujitsu ezen próbál segíteni, ugyanis legújabb eszközével nem kell fizikai kontaktust teremtenünk, elegendő néhány centi távolságra odatartanunk hozzá tenyerünket.

Nem fogdosni!

Az ugyancsak biometrikus elven működő felismerőrendszer a véredényminták alapján azonosítja be a tenyeret, amely szintén egyedi tulajdonság, azaz minden embernél más a mintázat.

A pontosság egészen jó, 1%-nál is kisebb a rendszer tévesztési aránya, és mindössze 0,5% az esélye a téves felismerésnek.

Az augusztusban megjelenő, egérbe integrált felismerőberendezést követően a cég tervezi más eszközökbe is beépíteni a technológiát.

Mindenben partnerek

FIC, OCZ

A minőségi memóriamoduljairól híres OCZ egyezséget kötött a FIC Corporation alaplapgyártó céggel, amelynek értelmében

Dobozolt siker

a FIC AU13-as alaplapja mellett egy kis meglepetést is fognak találni a vásárlók.

Na persze nem tökéletes a meglepetés, mivel az nForce2-es chipkészletű alaplaphoz gyárilag választott OCZ memóriapárosokat ki is kell fizetni. A gyárilag összepárosított alaplap és memória némileg olcsóbb lesz, mintha külön-külön szereznénk be az összetevőket. Emellett biztosak lehetünk abban is, hogy az így kapott memóriamodulokkal fut igazán optimális sebességgel a rendszer.

Egyelőre más memóriamodul-gyártó nem jelentett be hasonló együttműködést, ám a már eddig is jó kapcsolatban lévő gyártók közti barátság és kölcsönös támogatás továbbra is megmarad.

➪ www.fic.com.tw/product/motherboard/1stmainboard_detail.aspx?model_id=118

Kempingalaplap

QDI

A QDI roppant érdekes és egyedülálló kialakítású alaplappal rukkolt elő. A legújabb, Intel 875-ös (Canterwood) chipkészletre épülő lapjuk eredetileg egy teljes méretű, minden földi jóval felszerelt példány. Ha azonban kisebb házban szeretnénk elszállásolni, az alaplap alsó felét egyszerűen le lehet szerelni, miáltal microATX méretűre zsugorodik a P4I875P alaplap. A QME-nek (Quick Magic Extension) köszönhetően az alapkiépítésben 3 PCI sínnel szerelt alaplapra még két PCI foglalat varázsolható. A technológiának talán több értelme lenne, ha az alapkivitel lenne microATX, amihez szükség esetén be lehetne szerezni a kiegészítő modult, minimális többletköltségért.

➪ www.qdigrp.com/qdisite/eng/news/20030414.htm

Széthúzott mezőny

Ati Technologies

A játékosoknak szánt újabb és újabb csúcsteljesítményű grafikus processzorok piacra dobásának hajszájában némi változás várható. Az egy-egy új termék kifejlesztésére fordított energia és pénz eddig nagyon szűken térült meg a 12-18 hónapos termékciklus alatt. Az Ati úgy döntött, hogy a nyereséges működés érdekében grafikus termékei életciklusát meghosszabbítja 18 hónapra – nyilatkozta David Orton, az Ati elnöke. A jelenlegi helyzetben feltételezhető, hogy az Ati nagyon biztos a legújabb grafikus chipjeinek teljesítményében (van is rá alapja), és abban is, hogy egyelőre az R350-es GPU-nak nincsen ellenfele. A következő nagy dobás az R400 lesz, aminek valószínűleg jócskán csúszik az eredetileg júniusra tervezett megjelenése – várhatóan karácsonyi ajándéknak szánja az Ati.

Celeron-jövőkép

Intel

Nem kell aggódni az alsó kategóriás gépekbe szánt Intel Celeron processzorok jövőjéért – a némileg módosított Roadmap szerint. A jelenlegi leggyorsabb – Northwood magos – 2,4 GHz-es Celeron működési sebességét nagyban csökkenti a mindössze 128 Kbyte-os másodszintű gyorsítótár. Az Intel ütemtervében azonban egyelőre az szerepel, hogy az L2 cache mérete és a 400 MHz-es rendszerbusz is változatlan marad, inkább a processzor működési frekvenciáját növeli az Intel. A tervek szerint még idén, a harmadik negyedévében megjelenik a 2,6 GHz-es, majd év végén a 2,7 GHz-es, 2004 első negyedévében pedig a 2,8 GHz-es Celeron. A hírek nem szólnak arról, hogy a harmadik negyedévben megjelenő Intel Kyrene chipkészlet csak a Pentium 4-hez, vagy a Celeronokhoz is használható lesz-e.

➪ www.intel.com/products/roadmap

Az erő új oldala

Nvidia

Az AMD Opteron bejelentése után az Nvidia azonnal közzétette: készül az nForce3 az Opteron és az Athlon 64 processzorokhoz.

A Hamarosan megjelenő nForce3 Pro 150 egyetlen chipet takar (egyben van az északi és a déli híd), AGP 8x támogatással, valamint Ethernet, USB 2.0, Ultra ATA RAID és AC'97-es vezérlőkkel megspékelve. A 250-es változat ezenfelül a Gigabites LAN és soros ATA vezérlőket is kap. A chipek 3,6 Gbyte/s sebességgel kommunikálnak a processzorral. Az Nvidia a Barton magos AMD processzorok tulajdonosaira is gondolt. Nemsokára kapható lesz az nForce2 Ultra 400, amely hivatalosan is támogatja a 400 MHz-es PSB-jű Athlon processzorokat.

Nagy csapat az Opteron mögött

AMD, Ati, Corsair, IBM

Az Nvidiával vállvetve több cég is az AMD mellé állt, és teljes mértékű támogatásáról biztosította a céget és a nagyérdeműt. Így tett az Ati, amely Catalyst fantázianevű videokártya-meghajtó programját igyekszik tökéletesen optimalizálni az új processzorra. A kiváló memóriamodulokat gyártó Corsair is bejelentette, készen áll az Opteron dupla csatornás memóriavezérlőjével 100%-osan kompatibilis memóriamoduljaival, akár nagy kapacitásban is. Szerverekbe szánt processzorhoz illően a modulok közt ECC-s hibajavítóval felszerelt példányok is vannak.

A számos kisebb szervergyártó cég mellett a Kék Óriás is bizalmat szavazott az Opteronnak. Az Intel-alapú xSeries család mellett az IBM a Newisys (egykori IBM-dolgozók cége) által tervezett AMD rendszereket készül piacra dobni. Mivel még a négyprocesszoros

A közös kedvenc

változat vételára is 10 ezer dollár alatt marad, ez nagy lökést adhat az Opteronnak az olcsó szerverek piacán.

➪ www.corsairmicro.com/main/PR_Opteron.html

Adatsűrítés

Plextor

A DVD térhódítása ellenére több cég is próbálkozik a jó öreg CD életének meghosszabbításával. E próbálkozások egy része a jelenlegi standard kapacitás(ok) növelésére irányul. A Sanyo még tavaly szeptemberben mutatta be HD-Burn CD-írójának prototípusát, ami a 80 perces (700 Mbyte) lemezre 1,4 Gbyte-ot képes írni.

HD-Burn - 1,4 Gbyte egyetlen CD-n

Most a Plextor jelent meg egy olyan íróval, ami a 80 perces korongra 1 Gbyte, míg a 99 percesre 1,2 Gbyte adatot képes felírni. Gyanítható, hogy a PlexWriter Premiumban alkalmazott „GigaRec" eljárás erősen

Plextor Premium – az utolsó CD-író a cégtől

hasonlít a Sanyo HD-Burn technológiájára. A PlexWriter Premium egyéb – hagyományos – területen is megállja a helyét. Jellemzői közé tartozik az 52-szeres írási vagy 32-szeres újraírási sebesség, a pufferkiürülés elleni védelem, a 8 Mbyte-os pufferméret és a PoweRec technológia (Plextor Optimised Writing Error Reduction Control).

- www.plextor.be/English/press/press_premium.html
- www.sanyo.co.jp/

Tavaszi szabászat

Sony Entertainment

A Sony Entertainment 2000. március 4-én dobta piacra a Playstation 2-t Japánban, míg Európában egy évvel később, 2001 januárjában

Frissített Playstation 2: DVD-lejátszás kiemelve

jelent meg a konzol, aminek összesített eladási száma már bőven túl van az 50 millión.

A Sony úgy gondolta, hogy egy kis modellfrissítéssel jót tesz a konzolnak és a jövőbeni vásárlóknak is. Az SCPH-50000 típusjelű Playstation 2 DVD-olvasója ezért már képes olvasni a DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD+RW formátumban megírt lemezeket is – ezeket ugyanis hivatalosan eddig nem támogatta. A DVD-lejátszás kiemelése egyértelműen látszik, például a távirányítóra (SCPH-10420) felkerült a lemezkiadás

(eject) gomb. A fontosabb változások közé tartozik az is, hogy levették a Firewire csatolót a konzolról – egyelőre magyarázat nélkül.

E sorok megjelenésekor már kapható lesz Japánban, az európai megjelenés még nem ismert.

- www.playstation.com
- www.playstation.jp

Kodak

OLED kijelzős digitális fényképezőgép

A Kodak 3 megapixeles EasyShare LS633 digitális fényképezőgépét nagyméretű (56 mm-es), organikus LED (OLED) kijelzővel látta el. A Kodak sokéves kutató-fejlesztő munkájának eredményeként immár több mint 40 szabadalommal rendelkezik ezen a területen. Az OLED technológia lényege, hogy fénykibocsátó pixeleket jelenít meg, így nincs szükség a háttér megvilágítására, ami vékonyabb kialakítást és kisebb energiafelvételt, ugyanakkor élesebb képet, élénkebb színeket és nagyobb (165 fokos) rálátási szöget eredményez.

Az LS633 professzionális minőségű Schneider-Kreuznach Variogon objektívje 10-szeres – 3-szoros optikai és 3,3-szeres digitális – zoomot biztosít. A képek készítését mátrix fénymérés és multizónás autofókusz támogatja, négy további üzemmód pedig különleges fényviszonyok között újabb lehetőségeket ad a kreatív fotósnak. A kamerával hangos videofelvételek rögzíthetők és játszhatók le, miközben 3-szoros optikai zoom is használható. A videofelvétel hosszát csak a szabad memória mérete korlátozza.

A Kodak EasyShare gépeknél megszokott szolgáltatá-sok – mint az automatikus állókép-forgatás, képküldés e-mailben, nyomtatás, kedvenc képek kezelése – szintén rendelkezésre állnak, 16 Mbyte belső memória és MMC/SD kártyahely mellett. A géphez EasyShare dokkoló- és nyomtatódokkoló-állomás is használható, ami megkönnyíti a számítógéphez való csatlakozást és az akkumulátor töltését.

EasyShare LS633: mozi a fényképezőgépen

3,1 megapixel, 14x zoom

A Kodak másik újdonsága, az EasyShare DX6340 digitális fényképezőgép szintén Schneider-Kreuznach Variogon objektívvel, 4-szeres optikai és 3,5-szeres digitális zoommal rendelkezik. A képek készítését ennél a modellnél is mátrix fénymérés és multizónás autofókusz támogatja, öt programmód teszi lehetővé a kézi beállításokat. Az A és az S expozíciós módban a felhasználó megválaszthatja a rekesz- vagy a zársebességet is.

EasyShare DX6340: a látszat nem csal

A 3 megapixel felbontású fényképezőgép 46 mm-es TFT kijelzője kül- és beltéri fényviszonyok között egyaránt jól látható.

Hanggal együtt rögzíthetők és játszhatók le videofelvételek, emellett megtalálható az LS633-nál említett lehetőségek mindegyike a képmegosztó szolgáltatástól a dokkolóállomásig.

Fotónyomtató dokkolóegység

Hogyan kaphatunk legegyszerűbben hosszú élettartamú nagyítást az EasyShare digitális fényképezőgéppel készített digitális felvételről?

Tegyük a gépet a Kodak EasyShare Printer Dock 6000 fotónyomtató dokkolóegységbe, és nyomjuk meg a nyomtatás gombját. A termoszublimációs nyomtató 10x15 cm-es tartós nyomatot készít, amelyet a szalag laminálórétege a víztől is megvéd.

A dokkolóhoz tévékészülék is csatlakoztatható, amelynek képernyőjén diavetítés keretében is megtekinthetők a felvételek.

Emellett rendelkezésre állnak az EasyShare dokkolók szokásos kényelmi szolgáltatásai is: a digitális felvételek gombnyomásra áttölthetők a számítógépre, miközben feltöltődik a fényképezőgép akkumulátora is.

EasyShare Printer Dock 6000: papírkép gombnyomásra, közvetlenül a fényképezőgépről

A dokkolóegységből történő nyomtatáshoz nincs szükség számítógépre, de a fotók papírra vitele a számítógépről is lehetséges különféle alkalmazásokból, USB-s kapcsolaton keresztül – így a nyomtató igazolványképek készítésére is alkalmas.

A fotónyomtató dokkolóegység a Kodak legújabb, 6000-es sorozatú CX és DX, valamint a 600-as sorozatú LS digitális fényképezőgépekkel használható.

40 kép nyomtatásához elegendő készlet vásárolható hozzá, amely a fotópapírt és a színeket, valamint a laminálóréteget felvivő szalagot tartalmazza.

- Digitáltechnika Kft.
  221-6779
- kodak@dit.hu
- www.dit.hu

Canon

Középkategóriás tintasugaras

A Canon új, középkategóriás tintasugaras nyomtatója, a Bubble Jet i450 a Microfine-Droplet technológiát alkalmazza, ami 2 pikoliteres tintacseppeket eredményez. A fúvókák (Micro-Nozzles) mindössze 10 mikronos átmérője biztosítja a tintacseppek pontos elhelyezését a papíron. A 2 pikoliteres cseppméret csökkenti a fotóknál (különösen a homogén felületeknél) tapasztalható szemcsézettséget, így az i450 közel olyan minőséget produkál, mint a hagyományos, hatféle festékkel dolgozó tintasugarasok. Az említett technológiáknak köszönhetően a nyomtató felbontása 4800x1200 dpi. A korábbi Canon nyomtatók mechanikájának továbbfejlesztésével az i450 sebessége mintegy 30%-kal nőtt az elődéhez képest. Fekete-fehér módban egy perc alatt 18 oldallal készül el, míg színes módban 12 oldallal. Az i450 közvetlen nyomtatás üzemmódja számítógép igénybevétele nélkül is lehetővé teszi fotók nyomtatását egy kompatibilis (például Canon) digitális fényképezőgép, illetve videokamera csatlakoztatása után. A nyomtatóhoz a

Bubble Jet i450: közvetlenül csatlakoztatható digitális fényképezőgéphez

Tally

400-asok klubja

Piaci elemzések szerint a legrégebben alkalmazott nyomtatási technológia, a mátrixnyomtatás esetében a felhasználók egyre gyorsabb és nagyobb teherbírású készülékeket keresnek. Erre az igényre válaszolva a Tally 300-as termékcsaládját továbbfejlesztette a 400-asok klubjába – azaz egyetlen, kedvező árfekvésű, alsókategóriás modell kivételével felszámolja kínálatában a 400 karakter/s alatti sebességtartományt.

A Tally ennek megfelelően két új nyomtatót jelentett be, 80 karakteres készüléke a T2240, míg az A/3-as modell 2340-es típusjellel kerül forgalomba.

A nyomtatókkal havonta átlagosan kinyomtatható oldalszám 40%-kal, 10 ezer oldalról 14 ezerre nőtt, míg a nyomtatási sebesség 409–413 karakter/s között mozog a 24 vagy 9 tűs nyomtatófej alkalmazásától függően.

Az irodai munkahelyek egyik legjellemzőbb „környezetszennyezése" a számítástechnikai berendezések által okozott zaj. Ezért a T2240 és a T2340 zajkibocsátását a mátrixnyomtatók esetében igen kedvező, 53-54 dB körüli értékre szorították a tervezők. További újdonság, hogy a nagyobb terheléshez igazítva a nyomtatófej élettartamát másfélszeresére, 300 millió karakterre növelték.

A Tallytól megszokott módon a 2 éves garancia az új modellek esetében is kiterjed a nyomtatófejre – a teljes időtartam alatt – a készülék egyéb alkatrészei mellett!

A T2240 mátrixnyomtató elődjéhez képest változatlan áron kerül forgalomba, míg a széles nyomtatásra is alkalmas T2340 mindössze két százalékkal kerül többe.

- Kvint-R Kft. ✆ 477-4050
- www.tally.hu

Az A/3-as nyomtatásra is alkalmas T2340 két traktorral

Canon Digital Photo Color alkalmazást mellékelik, amely optimalizált színkezeléssel segíti a fotók élethű megjelenítését. Az Exif Print 2.2 – ami a digitális fényképezőgépek által képfileokban tárolt speciális információk feldolgozására szolgál – szintén megtalálható a csomagban.

- Canon Hungária ✆ 237-5900
- www.canon.hu
- www.canon-europa.com

Freecom

Gyorsulás kívül-belül

A Freecom menetrendszerűen frissítette külső és belső optikai meghajtóit. Az FX-10 jelzésű, USB 2.0 portra csatlakozó, külső DVD+R/W-író ezentúl 4-szeres sebességgel tudja írni az egyszer írható DVD-ket, míg a DVD+RW-ket továbbra is 2,4-szeres sebességgel kezeli.

A Freecom FX-10-es expressz CD-sütője

A CD-k esetében 16-szoros írási és 10-szeres újraírási sebesség érhető el.

Az olvasási sebességek is megnyugtatóak, a meghajtó 12-szeres sebességgel kezeli a DVD-t és 40-szeressel a CD-t. Az FX-10-nek létezik hasonló paraméterekkel bíró belső, gépbe szerelhető változata is.

A dobozban szokásos módon rengeteg szoftvert találunk. CD- és DVD-írónak itt a Roxio Easy CD Creator 5.3-as verziója, a DVD-lejátszó szerepét a Cyberlink PowerDVD-je tölti be, míg videoszerkesztőnek a (sajnos nem a legújabb) Ulead Video Studio 5-öt kapjuk.

A külső meghajtó megközelítőleg 120 ezer forintért kapható.

- Napfény Kereskedelmi Kft. ✆ 463-9030
- www.multimedia.hu
- www.freecom.com

Albacomp

Noteszgép az Activa termékcsaládban

Az Albacomp Rt. megkezdte saját összeszerelésű hordozható számítógépeinek forgalmazását a hazai piacon. A legnagyobb magyar tulajdonú PC-gyártó vállalat vezetése idén, év elején döntött úgy, hogy saját gyártmányú, jó minőségű asztali számítógépeinek összeszerelése mellett – Albacomp Activa márkanév alatt – hordozható számítógépek összeszerelésébe és forgalmazásába kezd. Az idei terv 2000 noteszgép értékesítése, ami az 50 ezresre becsült hazai piacon mintegy 4%-os részesedést jelent.

Az Albacomp elsőként az otthoni, valamint kis- és közepes irodai felhasználásra tervezett Albacomp Activa Mobil 410M és 220E típusú hordozható számítógépeit vezeti be a magyar piacra.

Az Activa Mobil hordozható számítógépek alapját a Távol-Keleten nagy sorozatban gyártott részegységek képezik, amelyek 70%-os készültségben kerülnek az Albacomphoz, és azok összeállítása, konfigurálása a cég székesfehérvári összeszerelő üzemében történik. Az alapelemek kiválasztása előzetes vizsgálatsorozaton alapult, ahol tesztelik a kompatibilitást és a minőségi jellemzőket. Az Albacomp a hordozható számítógépek elektronikájához is maga adja a szerviztámogatást, így egy esetleges meghibásodáskor rövid határidőn belül képes elhárítani a hibát.

Mindkét Activa noteszgépbe Intel Pentium processzort és Toshiba merevlemezt építettek. A két mobilszámítógép rendelkezik a multimédiás csúcsgépek teljes eszközkészletével: 1 Gbyte-ig bővíthető DDR memóriával, IEEE-1394-es porttal, SVHS tévékimenetel, 3D-s hangkártyával. A vevő választhat: szereltethet gépébe DVD-lejátszót, vagy DVD és CD korongokat író/olvasó kombó meghajtót. Hálózati kártya, belső modem és floppymeghajtó is található a magyar nyelvű billentyűzettel rendelkező noteszgépekben.

A hordozható Activák kétféle képernyőmérettel, ennek megfelelően kétféle kiépítésben kerülnek a boltokba. A 220E változat alapkiépítésben 2 GHz-es Intel Pentium Celeron processzorral, 256 Mbyte memóriával, floppy- és DVD-meghajtóval, 20 Gbyte-os háttértárral rendelkezik. A 410M-es változat hasonló alapkiépítésben kapható, de extraként 2,4 GHz-es Pentium 4 processzorbővítés rendelhető hozzá.

- Albacomp Rt. ✆ 06-22-315-414
- notebook@albacomp.hu
- www.albacomp.hu

Apple

Háromheti zene a zsebben

Az Apple bemutatta iPod hordozható MP3-lejátszójának harmadik generációját, amely akár 7500 dalt is képes tárolni, mégis könnyebb, vékonyabb, mint két CD-tok. Az új iPod 15 és 30 Gbyte-os változata elegáns dokkolóegységgel is kiegészült, amely egyszerűvé teszi a Macintosh számítógéphez vagy PC-hez való csatlakozást. A dokk ezenkívül analóg csatlakozót is biztosít hifi berendezésekhez és aktív hangszórókhoz.

Az iPod akkumulátora önműködően töltődik, ha a készüléket a dokkba helyezik. Az Apple Auto-Sync technológiájának köszönhetően a lejátszó csatlakoztatáskor önműködően képes összehangolódni a számítógépen tárolt zenegyűjteménnyel, és mindig naprakészen tartja a saját merevlemezén tárolt dalokat. Az előző iPod-generáció sikereire építve az új modellek is mozgó alkatrésztől mentes vezérlőtárcsát használnak, de most már a gombok is érintésre érzékenyek, ráadásul sötétben világítanak.

iPod: akár 7500 dal is tárolható rajta, mégis könnyebb és vékonyabb, mint két CD-tok

Az MP3 formátum mellett az új iPod AAC kódolású fileokat is le tud játszani, ami azonos tárigény mellett lényegesen jobb hangminőséget nyújt. A legnagyobb, 30 Gbyte kapacitású iPod akár 7500 dalt is képes tárolni, ami három hétre elegendő zenét jelent, ismétlések nélkül.

Az új, 10, 15 és 30 Gbyte-os iPod modellek májusban, e sorok közzétételével egy időben kerülnek az üzletekbe. Mac számítógépeken használatukhoz IEEE-1394-es port és Mac OS X 10.1.5 vagy újabb operációs rendszer szükséges. PC-n IEEE-1394-es vagy USB 2.0-s csatlakozó, illetve Windows Me/2000/XP a rendszerigény.

Tiszta Amerika

Itt adunk hírt arról, hogy az Apple – a legnagyobb lemezkiadókkal együttműködve – megkezdte iTunes Music Store szolgáltatását, amely az Egyesült Államokban élő felhasználók számára lehetővé teszi

Magpix

Inkognitóban

A digitális fényképezőgépek egyre gazdagabbá váló palettáján új színfolt a Magpix M2100 modell – amelyet korábban a Casio QV 2100-ként, a Polaroid pedig PDC 2150-ként forgalmazott, a márkanévhez méltó áron.

Magpix M2100: névtelen létére sokat tud

A fix, 41 mm-es objektívvel, 16 Mbyte belső memóriával és 2-szeres digitális zoommal rendelkező géppel – 2,1 millió pixeles Sony gyártmányú CCD-jének köszönhetően – jó minőségű, 1600x1200-as felbontású képek készíthetők. A felhasználó egy sor kézi beállítást is végezhet, például a közeli felvételek készítése, az expozíciós idő korrigálása vagy a fehéregyensúly módosítása tekintetében. A gépen optikai kereső, 1,5 colos színes TFT LCD kijelző, USB port, tévékimenet, vaku és SD memóriakártya-hely található. Az M2100 ára tudásához mérten igen kedvező, nettó 27 800 Ft.

- ATComp Kft. ✆ 431-3445
- mail@atcomp.hu
- www.atcomp.hu

DTK Computer Hungary

Külső ház meghajtóknak

A DTK Computer Hungary kínálatában DEN-525 néven olyan külső meghajtóház jelent meg, amelybe az 5,25 colos merevlemez, a CD- vagy DVD-író pillanatok alatt beszerelhető. A mobil megoldás további előnye, hogy ezek a meghajtók akár hot-swap módon, azaz menet közben is a számítógéphez csatlakoztathatók.

A megfelelő átviteli sebességről NEC USB 2.0-s vezérlőprocesszor, a tápellátásról pedig a házhoz tartozó hálózati adapter gondoskodik. A DEN-525 végfelhasználói ára nem éri el a nettó 10 ezer forintot.

- Komel Kft. ✆ 246-8411
- komel@komel.com
- www.komel.com

dalok, albumok keresését és online megvásárlá- sát hitelkártya segítségével. A közel 280 ezer dalt kínáló iTunes

iTunes Music Store: közel 280 ezer dal, darabja 99 cent

Music Store legális lehetőséget biztosít az iTunes szoftver és az iPod hordozható MP3-lejátszó tárának feltöltésére jobbnál jobb zenékkel. Szerzői jogi és regionális disztribúciós okokból ez a szolgáltatás egyelőre csak az USA-ban érhető el.

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ✆ 250-3260
- www.apple.hu

Abit SI7 alaplap

Újra szól a Rambus DRAM

Rixer György

Sokan már a Pentium 4-es architektúra melletti megjelenésekor temetni kezdték a Rambus memóriát magas ára, illetve szintén magas implementálási költsége (értsd: drága alaplapok) miatt. A siratóének pedig mintha csak erősödne a duálcsatornás Intel DDR lapkakészletek megjelenésének hajnalán. Ettől függetlenül azonban tény, hogy aki komoly teljesítményű Pentium 4-es rendszert épített a múltban, mindenképpen el kellett gondolkodnia a RDRAM alternatíván is.

A Rambus cég azonban még nem óhajtja bedobni a törülközőt, hanem előre menekül, és egyre gyorsabb specifikációval ellátott memóriákat kínál a piac számára. Ezen törekvés egyik eredménye a jelen gyorsteszt tárgyát képező Abit SI7 alaplap, amely a SiS legújabb rambusos készletét, az R658-at használja. A készlet valódi – mint kiderült elméleti – újdonsága a PC4800-as (lényegében effektíve 1200 MHz-en hajtott mód) Rambus modulok támogatása.

A normál ATX méretű, ATX 2.03 tápigényű (ATX + ATX12V) lapon Socket 478-as foglalat kap helyet, amelybe bármilyen 400 vagy 533 MHz-es PSB-t igénylő Celeron vagy Pentium 4 processzor beilleszthető. A készlet, illetve az alaplap támogatja a Hyper-Threading-es CPU-kat, azonban a legújabb, 800 MHz-es PSB-t használókat nem. Az R658-as készlet két darabból áll, mégpedig magából a névadó R658-as északi és a 963UA déli hídból, melyeket 1 Gbyte/s áteresztőképességű busz köt össze. A két darab 232 tűs RIMM foglalat maximálisan 2 Gbyte-nyi memóriát fogadhat, de nem kell mindkettőt megtölteni. A készlet elméletileg támogatja a teljes Rambus sebességskálát (PC3200/4200/4800), ám nekünk nem sikerült az SI7-et PC4800-as módban életre keltenünk, a legfrissebb fejlesztői BIOS és az alaplaphoz mellékelt „PC4800" feliratú Samsung modul használata mellett sem. Az alaplap PC4200-as modulnak (1066 MHz) detektálta a 256 megás memóriát, és az ezután következő legalacsonyabb tuningfokozatként 1400 MHz feletti sebességet kínált fel az amúgy igen pöpec SoftMenu tuningrészleg. Ezzel a lehetőséggel nem éltünk, mert utáljuk az égett Rambus memória szagát, ezért a tesztek során az SI7 PC4200 módban használta a Samsung modult.

Az Abit SI7 felszereltségi mutatója igen magas. Egy 8x-os AGP és öt PCI foglalat mellett négy USB 2.0 csatlakozó és két UDMA/133 csatorna adja az alaphangot, amelyhez hozzájön a Realtek gyártmányú, hatcsatornás AC'97-es audiovezérlő SPDIF kimenettel, valamint a Broadcom fémjelezte 10/100-as Ethernet vezérlő. Akad az SI7-en egy szintén Realtek gyártotta Firewire vezérlő két porttal és egy Silicon Image jegyezte, RAID-képes Serial ATA vezérlő két csatornával. Ez utóbbinál azonban spórolt az Abit, ugyanis egyetlen SATA kábel sem kapott helyet a dobozban, helyette be kell érnünk egy Serillel SATA/IDE átalakítóval. Az egyéb extrák kategóriájába tartozik a fedélzeti diagnosztikai panel és a Power On, Reset, illetve a POST debug léptető gombok. A termék kézikönyve jó, a mellécsomagolt szoftverek mennyisége lényegében zéró.

Abit SI7: kihasználatlan potenciál

A táblázat adataiból kiolvasható, hogy az Abit SI7 teljesítménye – legalábbis az általunk használt fejlesztői BIOS-szal – nem túl egetrengető, az ott látható eredményeknél még PC4200 memóriás módban is jobbakat vártunk. Látható, hogy az impresszív PCMark 2002 memória-alrendszer adta eredményhez nem társul a valós élet alkalmazásaiban, illetve a tesztprogramokban elért kimagasló eredmény.

Ebben a formában az R658 és a rá építkező SI7 bizony semmivel sem gyorsabb egy, a már szinte nyugdíjaséveit taposó Intel i850E készletes alaplapnál, legfeljebb ára miatt lehet kedvezőbb vétel a SiS-es megoldás.

Temetni persze nem kell az SI7-et, hisz könnyen elképzelhető, hogy egy később kiadott BIOS verzióval lényegesen magasabb teljesítményre és már valós PC4800 támogatásra lesz képes az alaplap. Afelől azonban ne legyenek illúzióink, hogy a jelenleg itthon még hiánycikknek számító PC4800-as Rambus modulok ára barátságos lesz.

Az Abit SI7-et a cég tajvani képviseletétől kaptuk tesztelésre.

- www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/pt_main_back.jsp?pPRODUCT_TYPE=MotherBoard&pMODEL_NAME=SI7
- SiS R658 készlet: www.sis.com/products/chipsets/oa/pentium4/r658.htm
- SiS 963 déli híd: www.sis.com/products/chipsets/southbridge/96x.htm#963
- A Rambus DRAM hivatalos oldala: www.rambus.com/products/rdram

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Abit SI7
Alaplapi chipkészlet	SiS R658
3DMark 2000 v1.1 – default futás	12 752 3D mark
3DMark 2001 SE – default futás	12 288 3D mark
Qukae III Team Arena 1.27h – timedemo, mpdemo1, 640x480x16 bit, Fastest grafika	239,3 képkocka/s
PCMark 2002 Free	
CPU score	5887 pont
Memory score	6250 pont
HDD score	762 pont

Tesztkonfiguráció: Intel P4 2,4B GHz processzor Coolink COOL 401 CPU hűtővel, 256 Mbyte PC4800 RDRAM memória, Asus V8460U Deluxe videokártya, Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-meghajtó, Enermax EG365P-VE tápegység, Windows XP Professional SP1 operációs rendszer, DirectX 9.0, Detonator 43.45, SiS AGP driver 1.13.03, SiS IDE driver 2.03.02.

Creative Nomad Jukebox Zen

A Zen(e) legyen veled

Erdős Márton

Legutóbbi MP3-as walkmantesztünk merevlemezes versenyzői közül szolgáltatásaival magasan kiemelkedett a Creative készüléke. Akkor legnagyobb negatívumaként a tömegét és fizikai méreteit említettük. A Creative-nál meghallgatásra találtak a panaszok, és a cég egész rövid idő alatt elkészült a Zen névre hallgató, zsugorított példánnyal.

A Zen DSP-je (Digital Signal Processor) már ismerős lehet a korábbi példányokból, van itt EAX, valós idejű MP3-tömörítés, WMA- és WAV-támogatás és még hosszasan sorolhatnánk – ez már közelít a tökéletes-hez. A Zen a PC-vel való kapcsolattartás terén is előrébb lépett, immáron USB 2.0-s (lefelé kompatibilis) csatlakozáson repíthetjük át szélsebesen a zeneszámokat a lejátszóba. Eh-

hez a Creative PlayCentert mellékeli a cég, ami az egyik legjobb, legprofibb szoftver, amit MP3-lejátszóhoz kaphatunk (hát igen, ott van még az Apple i-Tunes).

A Zen 268 grammos tömege tekintélyes, de nem vészes.

Nomad Jukebox Zen: szép és majdnem tökéletes

Kinézetre az iPodra próbál kicsit hasonlítani, ami nem baj. Alumíniumborítás, nagyméretű kijelző, jól elhelyezett gombok, kicsi méret – minden egyben. Ami az előző Jukeboxhoz képest kimaradt, az az opcionális Firewire csatlakozási lehetőség (változattól függően), a négy hangszórós kimenet, a vonali bemenet és az EAX kapcsoló. Később beszerezhetünk hozzá távirányítót, amivel felvételt is lehet készíteni, akár a távirányítóba épített FM rádióból is.

A Zenhez jó minőségű, nyakpántos fejhallgató és övre csatolható hordtáska is jár. A file-hordozásra is alkalmas Zen legnagyobb erőssége a 20 Gbyte-os kapacitás.

A sok mindenre elegendő kapacitás mellett hibátlan hangminőséget is élvezhetünk, akár „hangszínezőkkel", akár azok nélkül – kinek mi az ízlése. A beépített lítium-ion akkumulátornak köszönhetően ez a műélvezet egyhuzamban akár 14 óra hosszat is tarthat. Használatbavétel előtt érdemes kitanulni a készülék kezelését, különben a rengeteg zeneszám között pillanatok alatt el lehet veszni. Odafigyelés nélkül szinte semmi esélyünk sincsen arra, hogy kezeljük a Zen minden funkcióját, még a gombok lezárásához is oda kell néznünk a kijelzőre.

Természetesen ezek a problémák távvezérlő használatával megszűnnek. A Creative Nomad Jukebox Zen ára bruttó 112 500 Ft, a garancia 2 év. A kiegészítő FM rádiós távirányító-fülhallgató ára bruttó 19 875 Ft.

- Ramiris (kereskedőház)
- www.ramiris.hu
- www.creative.com
- www.nomadworld.-com/products/jukebox_zen

MPeye TS-110

Szemrevaló MP3

Erdős Márton

Az MP3-lejátszókat gyártó cégek egyre szaporábban jelentetik meg újabbnál újabb csodakészülékeiket. A technológia mind elterjedtebb, a szükséges hardver pedig olcsóbb, vagyis egyre népszerűbb kicsi MP3 walkmannel rohangálni.

Az MPeye TS-110 távol-keleti gyártó terméke, de nem szabad első látásra ítélni! Az apró készülék USB 1.1-es csatlakozáson keresztül tölthető fel, és mindössze három gombot és egy kék háttérvilágítású, pontmátrixos kijelzőt találunk rajta. A 35 grammos „kicsike" egyetlen AAA ceruzaelemmel 13 órán keresztül képes üzemelni, akár lejátszás, akár diktafon üzemmódban.

Bekapcsolás után ér bennünket az első meglepetés – saját kezdőképet tölthetünk fel a készülékbe! Ha nem is túl hasznos, feltétlenül jó tulajdonság. A jól látható kijelzőn egyszerű menüket, nagy ikonokat tartalmazó szoftver fogad, melyet szükség esetén frissíthetünk is. A beállításoknál minden fontos dolgot megtalálunk, semmiben nem szenvedünk hiányt. A hangszínszabályozót saját ízlésünk szerint is beállíthatjuk, de természetesen előre rögzített hangzásképet is választhatunk.

Lejátszáskor elsőre kicsit zsúfoltnak tűnhet a kép, de hamar meg lehet szokni. Mindennek megvan a maga helye, és hát a sok információ bizony sok helyet foglal. Az MPeye legnagyobb erőssége az irányítás, melyet két többfunkciós gomb segít. A gombokat lefelé és fölfelé is eltekerhetjük (végállással), valamint középen nyomógombként funkcionálnak. A kezelést megtanulni pár másodperc, és a menüben való eligazodás sem

MPeye TS-110: ennek James Bond is örülne

tart sokkal tovább. Ezután akár odafigyelés nélkül is váltogathatunk a számok között, szabályozhatjuk a hangerőt stb. A TS-110 képes a félbehagyott lejátszást is folytatni, ami hosszabb mixek esetén jöhet jól.

A mellékelt fülhallgató egy átlagos darab, ennél jobb minőségre van szükség, hogy az erősítő meg tudja mutatni, mire képes. A dobozban találunk még

egy nyakba akasztó zsinórt és egy hordozó tasakot is – kinek mire van szüksége. Az MPeye-ra érdemes vigyázni, mert az alumíniumborítás gyönyörű, ám kissé sérülékeny.

A walkman egyetlen hátránya a PC-s szoftver. Sajnos ez egy roppant fapados – húzd oda, feltöltöm, semmi több – típusú alkotás, ne számítsunk sokra. Halvány remény van rá, hogy a későbbiekben elkészül egy jobb szoftver, esetleg egy plug-in Windows Media Playerhez vagy Musicmatch Jukeboxhoz. A három színben választható TS-110 128 Mbyte-os vagy 256 Mbyte-os kiszerelésben szerezhető be, a későbbiekben nem bővíthető memóriakártyával. A 128 Mbyte-os példány ára egy év garanciával bruttó 44 900 forint, a 256 Mbyte-osé pedig 57 900 forint.

- Infopatika ✆ 216-6592
- www.infopatika.-hu/ts110/ts110.html
- www.mpeye.co.kr

Aiptek PocketDV 3100

Mindenből egy kicsi

Nagy Zoltán

A PocketDV 3100 elnevezés kissé csalóka, hiszen a DV betű az egyre népszerűbb kazettás digitális videorögzítési technológiát juttatja eszünkbe, és erre még a fényképezőgép külseje is rájátszik, hiszen kamera módjára nyitható a keresőként használható, 1,5 col képátlójú TFT LCD kijelző. Igen, ez alapvetően egy fényképezőgép, ami azonban képes mozgóképfelvételre is. Ne várjunk azonban tőle komoly felbontást és minőséget, a 320x240 képpontos felbontás és a 10 képkocka/s sebesség legfeljebb internetes felhasználáshoz lehet elég, bár már ott is elavultnak számít. PC-re kötve, webkameraként alkalmazva már akár 24

Aiptek PocketDV 3100: kétségtelenül kamerára hasonlít

képkocka/s sebességet vagy 640x480 képpontos felbontást is el lehet vele érni. A kép mellé hangot is rögzít, és csak diktafonként is lehet használni, a felvételek hosszát a tárolókapacitás korlátozza. A visszajátszáshoz van egy apró hangszórója is. A PocketDV mégis inkább fényképezőgép 1600x1200 képpontos optikai és 2048x1536-os interpolált felbontással. Előbbiből 40, utóbbiból 30 darabot tud rögzíteni egy 32 Mbyte-os CF kártyára. Elsősorban a nyári szezonban, kültéren lehet jó hasznát venni, mivel vakuja nincs. Van ellenben egy kis domború tükre az objektív alatt, ami az önportrék készítését segíti elő.

A kezelése kifejezetten egyszerű, két külön nyomógombbal lehet fényképezni, illetve mozgóképet rögzíteni, és egy külön gomb szolgál a menü kezelésére. Az LCD kijelzőn láthatók az alapvető üzemmódkijelzések, például a felbontás, a minőségi beállítás, a digitális zoom mértéke (ez egyébként 1-2-szeres értékek között állítható). A telep kímélése végett az LCD-t ki is lehet kapcsolni, ekkor az LCD felett lévő kis ablakot lehet optikai keresőként használni. A be- és kikapcsolás az LCD kinyitásával, illetve becsukásával történik.

A készülékhez mellékelnek egy garnitúra, azaz két darab ceruzaelemet, csuklószíjat, egy 32 Mbyte-os CF kártyát, USB- és videokábelt, tokot és egy miniállványt. A meghajtóprogramok mellett a Mega DV Manager, a CyberLink PowerDirector Pro, a Media Show SE, a Video Mail, a Microsoft Netmeeting, az Ulead Photo Explorer és a Photo Express program található. Mindezért bruttó 44 500 Ft-ot kell fizetni egy év garancia mellett.

- ATComp ✆ 431-3445
- www.atcomp.hu /aiptekind.htm
- www.aiptek.de/de

Trust 350FL Security Scan Optical

A megbízható egér

Erdős Márton

Már jó néhány biometrikus biztonsági eszközre „tehettük rá kezünket”, ezek sorát most egy egérbe épített ujjlenyomat-felismerő bővíti. Az USB-re csatlakozó, vezetékes Trust 350FL Security Scan Optical optikai elven működő, ötgombos, görgős, vagyis jól felszerelt egér. A tenyérrész kellős közepén találjuk az ujjlenyomat-leolvasót. A szerencsés kialakításnak köszönhetően mindennapi használat mellett nem zavaró az üveglap, és ha nem túl koszos a kezünk, nem fogjuk bepiszkítani sem. Az egér nagy előnye, hogy jobbkezesek és balkezesek egyaránt használhatják.

A mellékelt szoftver telepítése egyszerű és gyors. Jól konfigurálható, többfunkciós (az indításkori beléptetés mellett a képernyővédő jelszavát is kiváltja, valamint egyes file-ok védelmére is alkalmas), egyszerűen használható és valóban biztonságos. Újraindítás után csak egy automatikusan létrehozott, jelszavas superroot felhasználónk van, ezzel bejelentkezve vehetünk fel új felhasználót a rendszerbe. A program „ráül” az eredeti belépési rendszerre, és beállítástól függően vagy csak ujjlenyomatos, vagy ujjlenyomatos és a Windows saját azonosítása után lehet hozzáférni az operációs rendszerhez. A telepítés utáni első beállítást érdemes gondosan odafigyelve elvégezni, hogy később ne kelljen a superroothoz fordulnunk azért, hogy egyáltalán hozzáférjünk a számítógéphez.

A felhasználók felvétele során a szoftvert meg kell „tanítanunk” a felhasználók ujjlenyomataira: ehhez mindenkitől három különbözőre van szüksége. Egy ablakban mi is láthatjuk, amit a letapogató érzékel. Ez azért fontos, mert a piros kör közepébe illesztve ujjlenyomatunk közepét, könnyebb mindig ugyanabban az állásban rátenni ujjunkat. A letapogatás érzékenységét állíthatjuk is, a jószívű értékeléstől egészen a szigorúig. A Trust 350FL egérhez jár egy tartó, ami ugyan szép, de a hasznossága megkérdőjelezhető.

Trust 350FL Security Scan Optical: távol tartja a betolakodókat – csak el ne lopják!

Az egeret magyar Windows XP alatt próbáltuk ki. A biztonsági program elsőre, hibátlanul feltelepült. Az ujjlenyomat-vizsgáló és a beléptetőszoftver jól vizsgázott, az egér azonban lehetne valamivel ergonomikusabb is. A tömege rendben van, de a mérete kicsit nagy, tehát nem ez lesz a quakerek első számú választottja. A gombok közepes minőségűek, ám a két oldalsó gomb teljesen rossz helyen van. Mozgatás közben könnyen benyomhatjuk bármelyiket, ami rengeteg bosszúságot okozhat. Szerencsére szoftverből kiiktathatjuk őket.

A Trust 350FL Security Scan Optical egér ára 2 év garanciával bruttó 24 990 Ft.

- Multimedia.hu ✆ 463-9030
- www.multimedia.hu /termek.php3?tabla =kiegpc&sor=19&a=0
- www.trust.com/products /default.htm?artnr=13092

A Gyorstesztben szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD XP 2100+ processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A processzort az Elbatex biztosította. A konfigurációt a CHIP Magazin mutatta be részletesen, teszteredményekkel, 2002/9. számában.

- Herta Kereskedelmi Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- Elbatex – Hun Kft. ✆ 329-0842
- www.elbatex.hu

Hordozható tévévevő

Egyre kevesebb indok hozható fel az asztali PC-k használata mellett a noteszgépekével szemben. A kevesek egyike: akadnak olyan eszközök – például a tévékártya –, amelyeket nem lehet noteszgépben használni.

Nagy Zoltán

Már hosszabb ideje lehet kapni USB portra köthető tévévevőket, de ezek minőségük miatt a feledhető kategóriába tartoznak. E külső dobozok működése általában hasonló: a videojelet egy MPEG kódolólapka tömöríti annyira, hogy át tudja nyomni az USB porton. Ez a chip a tévévevők legkritikusabb pontja, mivel alapvetően ez határozza meg a látható kép minőségét.

A Pinnacle PCTV USB dobozában kiváló minőségű MPEG-2 kódoló foglal helyet, amelynek jelét USB 2.0-s porton továbbíthatjuk. Persze a legtöbb noteszgépnek még nincs nagy sebességű USB csatolója, de ez nem jelent komoly problémát, hiszen az USB 1.1-es sebessége is elegendő a DVD minőségű kép és hang átviteléhez, legfeljebb ilyenkor nem használjuk az USB portot más adatok továbbítására. USB 2.0-s csatoló használatával még feljebb tornászhatjuk a bitrátát – és ezzel a kép minőségét, aminek akkor van jelentősége, ha a műsort rögzíteni és később szerkeszteni is szeretnénk.

Elöl találhatók a video- és hangbemenetek...

A tévévevő

A PCTV USB tévévevője a hazai viszonyok között kiválóan használható akár monó, akár sztereó adás vételére.

A vevőben tuner mellett van kompozit és S-video bemenet is, valamint egy infravevő a távirányító vételéhez.

A használathoz egy PC-s programot kell telepítenünk a számítógépre, ami megjeleníti az MPEG adatfolyamot. Ezzel a szoftverrel lehet a műveleteket vezérelni, a behangolástól kezdve a tévéműsor nézésén át a felvétel készítéséig. Mivel a PC-be eleve MPEG adatfolyam érkezik, ezért a felvétel egyszerűen zajlik, mert az adatfolyamot csak menteni kell.

Ugyanilyen könnyen készíthetünk időeltolásos felvételt, hiszen a számítógépnek nem kell a betömörítéssel foglalkoznia, csak a file kezelésére és lejátszására kell ügyelnie.

A vevő tévé módban képes a levegőben, illetve kábelen továbbított csatornákat is fogni, de ennek az a feltétele, hogy ne *Hungary*t válasszunk a tévé első beállításakor, a csatornák keresésekor. A 90-es évek elején még volt nálunk SECAM rendszerű adás, de azóta alkalmazkodtunk a tőlünk nyugatabbra lévő országok sugárzási módjaihoz és csatornakiosztásához. Ezért nyugodtan választhatjuk akár Ausztriát, akár Németországot a beállításkor – így valószínűleg az összes csatornát megtalálja a rendszer. Ha mégsem, akkor csatornaszám, vagy akár frekvencia alapján is be lehet hangolni a hiányzó adót, ami rögtön lehetőséget teremt a kézi finomhangolásra is.

A kezeléskor – például csatornaváltás során – meg kell szokni, hogy a kép egy kis késleltetéssel reagál a módosításokra. Ennek oka a kódolás és a dekódolás közben alkalmazott pufferelésben keresendő. A csúszás idővel megszokható, azt viszont már nehezebben tolerálhatjuk, hogy az élő műsor is 13-14 másodpercet késik a valós időhöz képest. Ugyanígy problémás a távirányító használata is, ami nem közvetlenül vezérli a dobozt: a vezérlőjel az USB csatoláson keresztül a PC-be jut, ahol egy kis rezidens szoftveren keresztül irányítja a PCTV programját, mintha mi onnan próbálnánk meg érvényesíteni változtatásainkat. El tudnék képzelni ennél egyszerűbb, hatékonyabb módszert is.

A tévéadások legtöbbjéhez mellékelnek teletext információt is, amit itt egy WebText elnevezésű program jelenít meg. Ez tulajdonképpen egy HTML-be ágyazott Java alkalmazás, így használatához szükség van egy böngészőre.

A program kezelése egyszerű, gyorsan lépkedhetünk vele a teletext oldalai között, főleg miután mindet beolvasta és tárolta a memóriájában. A tévéműsor megtekintése nélkül is olvasgathatunk, a program képes a megfelelő csatornát beállítani a vevőn.

Képminőség

A PCTV USB Deluxe képminőségét alapvetően a beállított felvételi minőség határozza meg – azon egyszerű oknál fogva, hogy ezt a beállítást fogja használni a doboz MPEG kódolója. Ezért a legjobb minőséget érdemes választani tévénézéshez, míg a felvételi módot attól függően állítsuk be, hogy a felvétellel mi a szándékunk a későbbiekben. Ha csak megnézni és letörölni akarjuk, választhatunk helytakarékos tömörítést, de ha szeretnénk megőrizni és feldolgozni, akkor a legnagyobb felbontást és a legmagasabb bitrátát válasszuk, már csak azért is, mert az alacsony bitráták látható blokkosodást és egyéb képhibákat okoznak (ez nem a PCTV USB hibája, hanem az MPEG tömörítés sajátságainak tudható be).

...hátul pedig az antenna- és a tápcsatlakozó

A bitráta mellett a felbontással is játszhatunk, mondjuk 320x240-es felbontással, magas bitráta mellett élvezhető lesz a kép.
A használható felbontások: 160x120, 240x180, 320x240, 640x480 és 768x576 képpont.

Aki képes elviselni a cseppet sem kevés késleltetést, vagy netán noteszgépen szeretne tévézni, videofelvételeket készíteni, annak bátran merem ajánlani a Pinnacle tévévevőjét – bruttó 79 688 Ft-os ára ellenére is –, mert jó minőséget biztosít USB csatolón keresztül.

info

- Axico ✆ 342-3255
- www.axico.hu
- www.pinnaclesys.hu

Támpontozás

Amikor megvásárolunk egy alaplapot, akkor a termék fizikai manifesztációján és hardveres, illetve szoftveres kiegészítőin túl kapunk két immateriális „tartozékot" is: a garanciát és a terméktámogatást. A felhasználó természetesen annak örül, ha a garancia csak passzív lehetőség marad, ám a terméktámogatással – és főként annak online formájával – a legtöbb vásárló találkozik a későbbiekben.

Rixer György

Az alaplapok online terméktámogatása magában foglalja az egyes gyártók webhelyéről vagy FTP szervereiről letölthető tartalmakat, kinyerhető információt, továbbá minden itt található olyan adatot, amely valamilyen formában segítséget nyújt a felhasználóknak a termékek használatában, hasznosításában.

Magunk mögött hagyva a némileg hivatalos stílusú nyelvezetet, azt mondhatjuk, hogy egy alaplapgyártó webhelye lényegében első benyomásul szolgál potenciális vásárlói felé, ezért nem mindegy, hogyan néz ki, mennyire felhasználóbarát a navigálhatósága és mennyi hasznos információt tartalmaz. Aki pedig már megvette a cég egyik termékét, és kérdése, problémája, letöltenivalója van vele kapcsolatban, meglátogatván a gyártó webhelyét, messzemenő következtetéseket vonhat le arra nézvést, hogy a jövőben is ettől a cégtől kívánja-e beszerezni az alkatrészeket számítógépébe, vagy sem.

Kicsit közhelyszerűen hangzik, de a teszt során megbizonyosodtam arról, hogy az egyes gyártók webhelye és a cég általános attitűdje között bizony sok rokonság fedezhető fel. Sőt, kis túlzással – és néhány esettől eltekintve – analógiáról is beszélhetünk.

A gyakorlat

A mindennapi életben a magyar vásárlók leginkább a BIOS image file-ok letöltése révén kerülnek kapcsolatba a gyártók webhelyével – ha már birtokolnak egyet az adott cég termékei közül. Emellett sokan és sokszor keresik fel a gyártók webhelyét, mielőtt letennék a voksukat egyik vagy másik gyártmány mellett, azaz a termékkatalógust böngészik.

A vásárlók sokkal kisebb hányada használja ki azt a lehetőséget, hogy a tech support részlegnek (terméktámogatási részleg, de ezt még itthon sem hívja így senki) kérdéseket lehet feltenni a gyártó termékeivel kapcsolatban. Erre általában csak a hozzáértőbb réteg vetemedik, illetve azok, akiknek a problémáját itthon sem a terméket árusító kisker üzlet, sem a hardveres fórumok nem tudják megoldani. Kicsit emlékeztet engem ez a szitu arra, amikor belátjuk: ha semmiképpen sem jutunk dűlőre a cuccal, akkor itt az ideje kinyitni a gépkönyvet – azaz ideje volna az autentikus forráshoz fordulni.

Abit – állta a sarat

A tech support mellőzésének két oka is van. Egyrészt az átlagos felhasználó sokszor nem is tud erről a lehetőségről, másrészt sokakat visszatart az a tény, hogy a tech supportosokkal leginkább angolul lehet szót érteni. Illetve kínaiul, japánul, spanyolul stb., de az angol a tuti nyerő nyelv ebben az esetben. Mit mondjak, a teszt tanulsága alapján a tech supportos emberkék jó része is hadilábon áll az angol nyelvtannal és a szókinccsel, tehát aki alapfokon beszéli a nyelvet, nyugodtan belevághat egy ilyen kérdezz-felelekbe, semmi ok az aggodalomra.

A teszt tartalma

A tesztmetodikát az említettek figyelembevételével igyekeztük kialakítani erre a rendhagyónak is mondható tesztre. Ennek megfelelően megvizsgáltuk az egyes webhelyek navigálhatóságát a BIOS letöltése és a terméktámogatás elérésének viszonylatában, illetve megnéztük, milyen segítséget nyújtanak az egyes webhelyek a BIOS felsütésével kapcsolatban, ami kényes műveletnek számít.

Vizsgáltuk, hogy hány nyelven érhető el az adott gyártó webhelye – viszont mindig a központi, vagy annak hiányában az angol nyelvű site alapján alkottunk véleményt.

Végül mindegyik webhely kapott egy szubjektívnek nevezhető osztályzatot egy tízes skálán. A szubjektív szempontok értékelése mellett (például mennyire tetszett a tesztelőnek az adott webhely külleme) objektív elemek is elbírálásra kerültek, például hány törött linkbe futottunk bele (természetesen a webhelyek legfontosabb részeit mind végigkattintgattuk), az adott cég hogyan viszonyul discontinued (már nem gyártott és sokszor már nem is támogatott) termékeihez stb.

Acorp – cserbenhagyásos terméktámogatás

A teszt második része valódi terepmunka volt. Minden cégnek három e-mailt küldtünk, különböző problémákkal (de az egyes kérdéskörökön belül a probléma hasonló volt, legtöbbször csak a gyártó és a modell neve változott a levélben), és megnéztük, hogy válaszolnak-e rájuk érdemben az általunk elfogadhatónak vélt három teljes munkanapon belül.

Az akció során megpróbáltuk összes kreativitásunkat latba vetni, hogy ne bukjunk le, mint újságírók, így időbeli eltolással mentek ki az egyes csoportok e-mailjei, illetve háromféle e-mail címet használtunk három különböző névvel. Ezenfelül arra is gondoltunk, hogy az egyes csoportok levelei más és más megszólítással kezdődjenek, és eltérő stílusban íródjanak. Afelől pedig biztosak voltunk, hogy a tech supportos emberkék nem szórakoznak az IP cím azonosításával és más efféle vad dolgokkal.

A táblázat értelmezése

Mint arról fentebb már esett szó, mindig a gyártó angol nyelvű HQ-jának (Headquarter – főhadiszállás, székhely) webhelyét „elemeztük", de a site minden olyan nyelvi változatát feltüntettük, amelyet sikerült elérni a teszt idején – olykor ugyanis belefutottunk törött linkbe vagy „örökké töltődő" oldalba.

A *Hány kattintással tudok BIOS-t letölteni az alaplapomhoz?* kérdés arra utal, hogy a főoldalról indulva hány egérkattintásra van szükség ahhoz, hogy a merevlemezemre elkezdjen letöltődni a BIOS image file (tömörítve vagy anélkül, kiegészítőkkel vagy anélkül).

A tech support elérhetőségénél nagyjából ugyanez volt az alapelv, csak itt a levelezőprogram ablakának felnyílása, vagy a kitöltendő webes formanyomtatvány betöltődése volt a kritérium. Mivel sok helyen a nyomtatvány kitöltése akadályokba ütközött (megesett, hogy a kötelező sorozatszám begépelése, minden szükséges adat megadása után sem léphettünk tovább stb.), ezért a technikai segítség esetében egy közvetlen e-mail címet vadásztunk kérdéseink útnak indításához. Ettől függetlenül, amelyik webhelyen ez volt az alapbeállított technikai segítség, ott a webes nyomtatvány elérhetőségét számoltuk kattintásokban.

Feljebb már esett szó a webhelyek szubjektív jellegű értékelését kifejező általános osztályzatról, itt csak annyit tennék hozzá a témához, hogy az „osztályzatba" nem számított bele a cégek válaszlevelekben nyújtott teljesítménye.

Az e-mailek tartalma

A három, próba gyanánt küldött e-mail esetében olyan problémákat választottunk ki, amelyek még egy gyakorlatlanabb tech supportos dolgozót sem állíthattak megoldhatatlan akadály elé. Mi több, az általunk felvetett kérdések jó része némi utánajárással megtalálható volt az adott cég webhelyének termékinformációs részében (termékismertető oldal, CPU-támogatási táblázat, gyakran ismétlődő kérdések, Knowledge Base stb.). Így amellett, hogy a szakember rátermettségét vizsgáltuk, olykor a türelmét is próbára tettük, ezenfelül ellenőrizhetővé vált a válaszok korrektsége.

A „KT333-probléma" esetében kiválasztottuk az adott cég egyik Via KT333 chipkészletet használó modelljét, és csak annyi volt a kérdés, hogy az adott termék támogatja-e a Barton magos AMD Athlon XP-ket. Ennek persze előzetesen utánanéztünk a gyártó webhelyén.

AOpen – robusztus rendszer szépséghibákkal

Az „i845E-probléma" a fenti kérdés inteles változata, amikor is a gyártó egy i845E-s modelljének esetében kérdeztünk rá, támogatja-e a 3,06 GHz-es, Hyper-Threading-es Pentium 4-et.

A „BX-probléma" abban állt, hogy kiválasztottuk a cég egy régebbi – ha volt, akkor i440 BX készletes – alaplapját, és rákérdeztünk: bele lehet-e rakni egy újonnan vásárolt Ati Radeon 9500 Pro grafikus lapkakészletű videokártyát anélkül, hogy az egész rendszer épségét kockáztatnánk. Ez volt a legproblémásabb kérdés, ennek megfelelően erre érkezett a legtöbb „homályos" vagy „ingatag" válasz, amelyek lényegét így adhatnánk vissza: „Elvileg oké, de ki kell próbálni, hogy a gyakorlatban is így van-e." Nos, egy ilyen választól a felhasz-náló – kiváltképp ha kezdő – nem nyugszik meg. Ugyanakkor mi sem tartunk a raktá-runkon mind a tizenhét cégtől régi BX-es lapokat, ezért a gyakorlatban nem tudtuk ellenőrizni a határozottnak tűnő válaszokat sem. Itt tehát főleg az döntött, hogy meny-nyire látszott hozzáértőnek a magyarázat.

Megjegyzendő, hogy némelyik válasz mellé odabiggyesztettük a táblázatba, hogy „gyenge angoltudás". Nos, ezt a kitételt csak azok az e-mailek kapták meg, ahol a válaszoló tech supportos szakember láthatóan hadilábon állt az angol nyelvvel; a kisebb elírásokat, hibákat nem vettük zokon, hiszen mi sem beszéljük anyanyelvi szinten az angolt.

A nyelvi gond egyébként egy helyen, a Shuttle BX-es problémával kapcsolatos válaszában csúcsosodott ki, ahol a „drót" túloldalán ülő terméktámogató emberkének annyira hiányos volt az angoltudása, hogy egyszerűen nem értette meg a kérdésünk lényegét, és teljesen másra válaszolt – mindezt gyarló angolsággal. Egyébként egyetlen cégre sem süthetjük rá általánosságban, hogy munkatársai rosszul beszélnek és írnak angolul, a nyelvtudás mértéke ugyanis alkalmazottanként más és más.

Végül azt kell kitárgyalni, vajon milyen a terméktámogatás azoknál a cégeknél, amelyek csak egy levelünkre – vagy egyetlenre sem – válaszoltak a megadott három napon belül. Az alacsonyabb árkategóriás termékekkel versenyző cégek esetében ezt nem tartottuk kirívónak (Acorp, ECS), illetve volt, ahol láthatóan technikai problémákba ütköztünk (Gigabyte).

Előfordult azonban egy szinte megmagyarázhatatlan eset, mégpedig az MSI-é. Egy árva mukkot sem küldtek a három munkanapon belül – és cikkünk írásának időpontjában már a hatodik munkanapon is túlvagyunk, válasz eddig sehol –, pedig az MSI reputációja világszerte nagyon magas. Két dolgot tartunk lehetségesnek. Egy: itt is technikai probléma lépett fel (ám visszadobott levelek ebben az esetben nem voltak), kettő: a cég tech supportos dolgozói nincsenek elegen, ezért túlterheltek – az MSI a világ egyik legnagyobb alaplapgyártója a volument tekintve (emellett a világ most már legnagyobb videokártya-gyártója, továbbá más üzletágakban is érdekelt).

Asrock – kezdőhöz képest jó teljesítmény

Mindezzel csak hangsúlyozni akartuk: attól még, hogy egyes cégek levelezős terméktámogatásával pórul jártunk, nem jelenti azt automatikusan, hogy másnak, máskor nem lesz szerencséje. Kétszeresen igaz ez a neves gyártókra. Ettől függetlenül a lelkiismeretesen válaszoló cégek neve mellé mindenki felvéshet egy képzeletbeli piros pontot.

Abit

A cég alapvetően felhasználóbarát webhelyet hozott létre, amelyen azért itt-ott

Gyártó	Abit	Acorp	Albatron	AOpen	Asrock	Asus	Chaintech
A webhely címe *	www .abit-usa.com	www.acorp .com.tw/English /Default.asp	www.albatron .com.tw /index_en.html	www .aopen.com	www .asrock.com	www.asus .com/index.htm	www .chaintech.com .tw/tw/eng/
A webhely nyelvi változatai az angol mellett	japán, kínai	japán, kínai, német, orosz, spanyol	kínai	japán, kínai, spanyol, német, olasz	nincs	francia, japán, kínai, koreai, német, olasz, orosz	francia, kínai, lengyel, koreai, orosz
Hány kattintással tudok letölteni BIOS-t az alaplapomhoz?	6	4	3	4	3	5	5
A BIOS sütéséhez szánt ismertető	részletes, képekkel illusztrált leírás	rövid ismertetés (a BIOS image file-hoz csomagolt DOC file-ban)	részletes leírás képernyő-mentésekkel (letölthető PDF file-ban is)	nincs (a cég legtöbb alaplapja az EzWinFlash windowsos BIOS-sütő segédprogramot használja, ehhez van letöltési link, régebbi alaplapok esetében azért elkelne a segítség)	rövid, lépésről lépésre történő leírás	célratörően rövid, részletes, néhány képpel/képernyő-mentéssel illusztrált leírás	nem találtunk
Hány kattintással tudok levelet küldeni a tech support részlegnek?	2	2	3	3	2	2	2
A webes formanyomtatvány címe *	nincs	www.acorp .com.tw/English /Question /Default.asp	nincs	http://club.aopen .com.tw/tss /default2.asp	nincs	www.asusmall .com.tw/forms /complaint_TSD .asp	www.chaintech .com.tw/tw/eng /Support /HowToGet-Support.asp
A tech support részleg e-mail címe *	technical @abit-usa.com	fae@acorp.com.tw	IAsupport @albatron.com.tw	Európában nincs	info @asrock.com.tw	tsd@asus.com	nincs feltüntetve
A webhely összesített, szubjektív értékelése (maximum 10 pont)	7,0 pont	4,5 pont	7,5 pont	7,5 pont	5,0 pont	7,5 pont	6,5 pont
A KT333-problémára érkezett-e válasz 3 munkanapon belül?	igen	nem	nem	igen	igen	igen	nem
Érdemi volt-e a KT333-problémára adott válasz?	igen	értelemszerűen nem	értelemszerűen nem	igen	igen	csak egy link a probléma megoldásához	értelemszerűen nem
Az i845E-problémára érkezett-e válasz 3 munkanapon belül?	igen	nem	igen	igen	igen	nem	igen
Érdemi volt-e az i845E-problémára adott válasz?	igen, de a Pentium 4-re hibásan, Pentium IV-ként hivatkoztak	értelemszerűen nem	igen	igen, gyenge angoltudás	igen	értelemszerűen nem	igen
A BX-problémára érkezett-e válasz 3 munkanapon belül?	igen	nem	igen	igen	igen	igen	nem
Érdemi volt-e a BX-problémára adott válasz?	igen	értelemszerűen nem	igen (de kezdő felhasználónak nem sok segítséget nyújtott volna), gyenge angoltudás	igen (kimerítő magyarázat, extra-információval)	igen	igen	értelemszerűen nem

*: a webcímeket és az e-mail címeket az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumban CD-mellékletünkön is közzétesszük a \CIKKEK könyvtárban.

akad hiba – például a BH7 kézikönyv letöltésére való link egy másik alaplap gépkönyvének letöltését teszi lehetővé stb. A leveles megmérettetésben is jól szerepelt az Abit, ezért elmondhatjuk: a hazánkban igen nagy népszerűségnek örvendő márka ezen a téren is bizonyított.

Acorp

Már egy korábbi cikkünkben is elmaraszztaltuk az Acorp webhelyének küllemét, mint kritikán alulit, ám a helyzet azóta sem változott. Csúnya kinézet, a szövegben tonnaszámra fordulnak elő oda nem illő (@, idézőjel stb.) karakterek. Tovább rontják a helyzetet a be nem töltődő képek, és a rengeteg typo (elírás). A web-hely gyatra angolságára sincs mentség.

A cég tech supportjának webes formanyomtatványa használhatatlan, helyesen kitöltött mezőket sem képes értelmezni, elvágva ezzel a továbblépés útját.

Mivel a leveles terméktámogatási megmérettetésben egyetlen kérdésünkre sem kaptunk tőlük időben választ, ezért az összkép nagyon lesújtó. Habár az Acorp a harmadik vonalat képviseli az alaplapgyártás minőségét tekintve, a gyártó termékei sokszor nagyságrenddel jobbak, mint a webhelye. Nagy kár ezért a káros önreklámozásért, egyben megmagyarázhatatlan a cég hozzáállása. Azt ugyanis megértem, hogy gyártástechnológiában feljebb lépni dollármilliók kérdése – ami nem mindig akad a mellényzsebben –, ám egy tisztességes gyártói webhely és online terméktámogatási rendszer kialakítása már csak tízezreké (természetesen szintén dollárban).

Chaintech – helyes irányba álltak

Albatron

Az egyelőre csecsemőkorban leledző gyártó webhelye alapvetően informatív és jól navigálható, ám itt-ott még csiszolásra szorul. Elhagyható lenne például a túl sok gördítősávot alkalmazó küllem, ami sokszor zavaró: nem tudja az ember, mihez is kell nyúlnia, hogy az adott lap lefelé gördüljön. Az Albatron oldalán néhol szintén megjelennek fura, oda nem illő karakterek, ám számuk nem vészes – az olykor felmerülő gyenge angoltudás zavaróbb volt.

	DFI	ECS	Epox	Gigabyte	Jetway	MSI	QDI	Shuttle	Soltek	Soyo
	www.dfi .com.tw /index_us.jsp	www .ecs.com.tw	www.epox .com/html /default.asp	http://tw .giga-byte.com	www.jetway .com.tw/evisn /index.html	www .msi.com.tw	www.qdigrp .com/qdisite /eng/index.htm	www.shuttle. com/new/	www.soltek.de /English/home /01.htm (Flash Europe szerver)	www .soyousa.com
	francia, kínai, német, orosz, spanyol	francia, kínai, német, spanyol	japán, kínai, német, orosz, spanyol	kínai, német, orosz, spanyol	kínai	francia, holland, horvát, japán, lengyel, koreai, német, orosz, portugál, spanyol, szlovén	francia, kínai, német	kínai, német, orosz	francia, holland, kínai, német, olasz, orosz, portugál, spanyol	kínai, portugál, spanyol
	nincs adat (egy nagy fehér téglalap jött be a letölthető BIOS-ok linkjei helyett)	3	4	2	3	4	3	4	5	4
	a szolgáltatásra klikkelve egy üres pop-up ablak jött fel	közepesen hosszú leírás képernyő-mentésekkel és képekkel, a három BIOS-gyártó céghez külön-külön lap	tömör instrukciók a BIOS image file mellé csatolt readme file-ban	nagyon részletes leírás rengeteg képpel, képernyő-mentéssel	tömör leírás TXT file-ban, magyarázat az awdflash program használatához	a BIOS image file mellé csatolt DOC file-ban részletes, lépésről lépésre történő leírás	tömör instrukciók külön weboldalon	két részletes, többoldalas, illusztrált, letölthető PDF file	tömör leírás TXT file-ban, ami az oldalon belül jelenik meg keretben, sortördelés nélkül	tömör, lépésről lépésre megadott instrukciók
	2	2	2	2	1	2	3	2	2	3
	www.dfi.com.tw /Contact /pdf_twn2.jsp	www.ecs.com .tw/support /form_hq.htm	www.epox.com /html /motherboard-contact .asp?lang=1	http://tw.giga-byte .com/Motherboard /Support/eService /ServiceCenter .htm	http://210.200 .216.68/tech /index.html	nincs	nincs	www.shuttle .com/new/support /tech/tech.htm	www.soltek.de /English/faq/q&a .htm	www.soyousa .com/support /contactsupport .php ?contactsupport=1
	techsupport @dfiweb.com	support_tpe @ecs.com.tw	support@epox.nl	english @gigabyte.com.tw	tech @jetway.com.tw	support @msi.com.tw	technical@qdi.nl	nincs feltüntetve	support @soltek.com.tw	nincs feltüntetve
	az említett technikai problémák miatt értékelhetetlen	6,0 pont	8,0 pont	9,0 pont	6,0 pont	9,0 pont	6,0 pont	8,0 pont	7,5 pont	9,5 pont
	igen	nem	igen	nem	igen	nem	igen	igen	igen	igen
	igen (egyszavas válasz)	értelemszerűen nem	igen	értelemszerűen nem	igen	értelemszerűen nem	igen	csak egy link a probléma megoldásához	igen, sőt küldtek egy béta BIOS-t a probléma megoldásához	igen
	igen	nem	igen	a mailszerver visszadobta a levelet	igen	nem	igen	igen	igen	igen
	csak egy link a probléma megoldásához	értelemszerűen nem	igen	értelemszerűen nem	a válaszban adott információ ellentmond a cég webhelyén található adatoknak	értelemszerűen nem	igen	igen, gyenge angoltudás	igen	igen
	igen	nem	igen	a mailszerver visszadobta a levelet	igen	nem	igen	igen	igen	igen
	igen	értelemszerűen nem	igen	értelemszerűen nem	nem (a termék discontinued voltára való hivatkozással elhárították a kérdést)	értelemszerűen nem	igen (rendkívül részletes magyarázat)	nem (nem a kérdésre válaszoltak), gyenge angoltudás	nem (a válasz valószínűleg nem helyes)	nem (homályos válasz), gyenge angoltudás

Végül szólni kell a Dr. Pro fantázianév alatt futó tech support információs alsiteról, amely egyelőre sajnos jóval kevésbé informatív és profi, mint azt neve is sugallná – a helyzetet súlyosbítja egy igen gyenge animáció is.

A cég szakembere válaszolgatott a leveles kérdéseinkre, ezen a területen tehát nem tapasztaltunk problémát. Összességében az Albatron webhelye jó alap egy idővel éretté váló, profi „cégtáblához”.

AOpen

Az AOpen webhelye rengeteg információval és lehetőséggel van megrakva, ám figyelembe véve a cég múltját és reputációját, kissé sok gyenge pont található rajta. Hiba, hogy a főoldalon a karakterkészlet mérete az egyes szekciókon belül is véletlenszerűen változik. Lehet, hogy ez csak az általunk használt böngésző miatt volt, hiszen a kevéssé ismert Internet Explorer 6-ot használtuk (kevésbé hozzáértők kedvéért kiegészítjük ironikus szavainkat: az Explorer különböző verziói a jelenleg legelterjedtebb webböngészők, közülük is a 6-os család a legfrissebb eresztés). Némelyik oldalon egyes grafikus elemek nem tudtak letöltődni, ám ezek mennyisége elenyésző volt. Ami sokkal inkább zavaró: a tech support kérdezz-felelek (FAQ) részében fellelhető válaszok hiányos angolsága. Ennél jóval kevesebb hiba miatt is repülne valaki a Rigó utcából – már az alapfokú vizsgáról is.

Epox – a gyors válaszok mestere

A webes tech support adatlapot csak olyan trükkök bevetésével tudjuk elküldeni, amelyekre a kezdő felhasználó nem jöhet rá. Ejtsünk szót azonban a webhely versenytársakéhoz képest is kiemelkedő szolgáltatásáról, a discontinued termékek támogatását megvalósító AOpen Museumról. Hagyományőrzés felsőfokon – egy jeggyel emelte az osztályzatot önmagában.

A levelezős részben az AOpen már kitett magáért, hozta az elvárt színvonalat. Az AOpen webhelye, illetve terméktámogatása stabil alapokon nyugszik, és sokat nyújt azoknak a terméktulajdonosoknak, akik hajlandók elviselni a rendszer kisebb hibáit.

Asrock

Az összeállításban szereplő gyártók közül a legrövidebb múltra visszatekintő cég az Asrock. Ennek megfelelően webhelye is csak minimális mennyiségű információt tartalmaz, így nem meglepő, hogy termékeinek leírása kimerül egy összehasonlító táblázatban. Valószínűleg nem véletlen, hogy az Asrock átvette az Asus „minden kattintásomra egy újabb pop-up ablak a válasz" elképzelését, ami hosszabb keresgélés esetén a desktop káoszához vezethet – ajánlom a két webhelyet az entrópia kutatóinak figyelmébe. A főoldalon megjelenő „ASRock is solid as rock" szlogen már a gagyi kategóriájába tartozik, lehúzza az egész tartalmat.

Ahol – meglepő módon – igazán remekelt a cég, az a levelezős terméktámogatás. Mindhárom levelünkre egy napon belül jött válasz, kielégítő tartalommal. Ezt a gyorsaságot és színvonalat az Asrockon kívül egyedül az Epox tudta hozni.

Tekintetbe véve, hogy az Asrock kimondottan a költséghatékony alaplapokra koncentrál, az általa nyújtott kombinált terméktámogatási szolgáltatás jónak is nevezhető, bár kétségtelen: van még mit hegeszteni ezen a weboldalon.

Asus

Az Asus központi webhelye a pop-up ablakok Mekkája, egyben rengeteg információ és letölthető stuff lelőhelye. Amit korábban is tudtunk róla: sokszor szenved sávszélesség-problémákkal, a Download szekció olykor több napig is elérhetetlen. A rengeteg link között nekünk sikerült töröttet is találni, és sajnos olykor a nagy Asus webhelye is szenved a tajvani angol nyelvjárás tüneteitől.

A terméktámogatási részt átlagos teljesítménnyel abszolválta a cég. Bár semmi különös nem hiányzik az Asus oldalairól – és a hozzáállással sincs baj –, azért a jövőben is inkább a vasuk minősége, mintsem a terméktámogatás ötcsillagos volta miatt fogjuk a gyártó termékeit vásárolni.

Gigabyte – légy a levesben

Chaintech

Sok-sok hónappal ezelőtt egy személyes találkozás alkalmával róttuk fel a Chaintech kelet-európai PR-osának, hogy bizony gyengécske a cég webhelye, pláne annak tükrében, mekkora pénzt fektetett a gyártó akkor még új családjainak (Summit/Apogee/Zenith) piaci bevezetésébe. Sokáig nem történt semmi, de amikor tesztünk megkezdődött, és ellátogattunk a Chaintech központi webhelyére, még a régi küllem, ám egy üzenet is fogadott minket: nemsokára megnyitja kapuit egy újratervezett site! Az esemény pár napon belül be is következett, ennek okán az értékelés már a cég friss erőfeszítéseit tükrözi.

A Chaintech oldalának információtartalma és használhatósága átlagos, ám a régebbi manifesztációhoz képest komoly az előrelépés. Hibaként róttuk fel a BIOS felsütésének leírását tartalmazó dokumentum hiányát, illetve azt, hogy a discontinued termékekről mintha elfelejtkezett volna a cég. Azt viszont meg kell hagyni, a „lehetőségekre nézvést egyszerű, ám mégis pofás" webhely díját nálunk a Chaintech site-ja vitte volna el, ha lett volna ilyen kategóriánk.

A levélküldés nem volt zökkenőmentes – ennek folyományaként gőzünk sem volt arról, hogy két levelünk elment-e egyáltalán, mert csak a harmadiknál jelent meg „Thank You" oldal, a másik két esetben egyszerűen vissza lettünk irányítva egy korábbi oldalra. Thank You-val honorált e-mailünkre kaptunk is választ, tehát él a levelezős terméktámogatás a cégnél, bár a menedzselése még hagy kívánnivalót maga után.

A Chaintech terméktámogatási, bemutatási rendszere tehát biztató és előremutató tüneteket produkál, ám sok munkát kell még fektetniük ebbe a kiforratlan, új webhelybe, hogy majd teljes fényében ragyoghasson, és szolgálhassa látogatóit.

DFI

A Diamond Flower oldalai elméletileg rendben vannak, de tesztelésük alkalmával nem tudtunk kisajtolni belőlük semmiféle

BIOS-ra vonatkozó információt vagy letöltési lehetőséget.

E problémától valószínűleg nem független, hogy a sávszélesség hiányosnak tűnt, nagyon lassú és problémás volt a töltődés – más kérdés, hogy talán az internet egyéb részei tréfáltak meg bennünket. Objektív problémaként róható fel azonban a discontinued termékek leírásának kicsiny száma, illetve az, hogy a webes tech support formanyomtatvány szőrszálhasogatónak nevezhető.

A levelezős terméktámogatási részben rendben teljesített a cég, de a fent jelzett töl-tődési problémák, és a gondok homályos eredete miatt eltekintettünk a webhely konkrét értékelésétől.

ECS

Az Elitegroup központi webhelyének megalkotásakor a könnyű használhatóságot helyezték előtérbe a programozók, a küllem viszont kissé „szögletes". Az egyes alaplapokhoz tartozó meghajtószoftverek közötti keresgélés igen körülményes. A régebbi termékek támogatása hiányzik, azokról kizárólag az Awards (Díjak) részben emlékeznek meg.

Egyetlen levelünkre sem kaptunk választ a terméktámogatási részlegtől, és ezen nem is igazán csodálkoztunk (ahogy az Acorp esetében sem). Az ECS a világ legnagyobb alaplapgyártója mennyiség tekintetében, tehát lehet, hogy az MSI-féle „behavazott terméktámogatási részleg" szindrómával állunk szemben, de az is megeshet, hogy a webhelyen feltüntetett tech support e-mail címmel van valami gond. A lényeg: kérdéseinkre nem kaptunk válaszokat.

Epox

Az Epox webdesignerei az egyszerű kinézet mellett tették le a voksot, amit felhasználóbarát kezelhetőséggel párosítottak. Érdekes, hogy a máshol discontinued névvel illetett, már nem gyártott termékeket itt a „mature" (érett) szekcióban találjuk meg. Valaki nagyon korrekt akart lenni politikailag az Epox háza táján. A cég oldalain szörfözve néha az az érzésünk

MSI – elnémulva

támadt, hogy kicsit több infót is rakhattak volna adott lapra vagy szekcióba a tartalom feltöltői.

A levelezős részben remekelt az Epox: mindhárom levélre két órán(!) belül korrekt válasz érkezett. Ez az irányadó példa a többiek számára. Az Epox terméktámogatási rendszere tehát felnő alaplapjainak magas minősége mellé, és ha egy kevéske (értsd: minden, ami belefér a felhasználók okításának kategóriájába) extrainformációt is elhintene itt-ott a lapjain a cég, akkor lényegében etalonnak lenne tekinthető ez a megvalósítás.

Gigabyte

A Gigabyte központi webhelyéről szinte csak pozitívan lehet nyilatkozni: alacsony sávszélességű elérésre tervezett, ám mégis csinos, könnyű rajta navigálni és kifejezetten informatív.

A problémák a levelezős részben kezdődtek, ahol a tech support e-mail címéről visszapattantak a leveleink. Ezt nagy valószínűséggel technikai hiba okozhatta a Gigabyte részéről, amit feltehetően kijavítanak majd. Addig azonban – adatok hiányában – a teljes rendszer átfogó értékelésétől el kell tekintenünk.

Jetway

A Jetway angol webhelye magán viseli a túlságosan leegyszerűsített küllem jegyeit, amit sok helyen rossz angolság súlyosbít. A BIOS image file-ok letöltési részében problémás az egyes típusokhoz tartozó image-ek beazonosítása, ezenfelül csak egy régebbi verziójú (8.08-as) awdflash.exe tölthető le. Pozitívum, hogy a webes formanyomtatvány egy kattintásnyira van a főlaptól.

A levelezős rész – bár mindhárom kérdésünkre érkezett válasz – felemásra sikeredett. A tech support részleg munkatársai a KT333-mal kapcsolatos problémát még sikerrel vették, de az i845E-problémára adott válaszuk ellentmondott a webhelyen található információnak. Ez elég csúnya hiba. A BX-es problémát elhárították maguktól, mondván: már nem gyártják a terméket. Ez sem szép dolog.

A Jetway teljesítménye tehát felemás, ám tekintetbe véve, hogy szintén harmadik

vonalba tartozó gyártó, elfogadható – és mindenképpen nagyságrenddel jobb, mint az Acorpé.

MSI

Az MSI esetében kísérteties a hasonlóság a Gigabyte ügyéhez, ugyanis itt sem tudtunk kicsikarni egy fia választ sem a cég tech supportos szakembereitől.
A különbség csak annyi, hogy itt egyetlen visszadobott e-mail sem volt. Fentebb már fejtegettük az MSI némaságának lehetséges okait, mindenesetre a feloldásáig átfogó értékelést nem tudunk adni a gyártó ez irányú tevékenységéről.

A központi webhely külleme elfogadható, félúton van az ésszerű és a csicsás megvalósítás között. A webhely struktúrája nagyon jó, ám épp a főoldalon a felugró almenürendszer túlbonyolítja és kissé átláthatatlanná teszi a képet.

Amire nem lehet panasz, az az információ mennyisége, amely csak úgy ömlik mind a termékekről, mind a technológiáról – és mindezt kiegészíti egy tisztességes Buyer's Guide (vásárlási tanácsadó). Ez utóbbi lényegében magazinunk konfigurációajánlójának egy leegyszerűsített formája.

Ami nem tetszett az MSI webhelyében: az átlagosnál – és az elfogadottnál – több önfényezés. Véleményünk szerint egy olyan cég esetében, amelyik hosszabb időn keresztül képes minőségi termékekkel előrukkolni, a kevesebb hype többet ér, mert a melldöngetést nem igazán díjazzák a – hozzáértő – felhasználók.

QDI

A QDI webhelyére jellemző a sávszélességgel való takarékoskodásból adódó egyszerűség, amit feltétlenül értékel az a modemes felhasználó, akinek csak egy új BIOS file-ra van szüksége, és nem egy csicsás Flash animációra. Az oldalakon néha megjelennek fura karakterek, illetve olykor nehézkes a termékek közötti navigálás, ezzel együtt nagyjából rendben van a QDI online kirakata.

A levelezős részben mindhárom kérdésünkre időben érkezett válasz a gyártó tech supportos emberétől, sőt a BX-es problémát hosszasan körbejárta a cég munkatársa. Ez a rész tehát jelesre vizsgázott, és összességében sincs oka panaszra annak, aki QDI alaplapjával kapcsolatban segítséget keres problémáinak megoldásához.

Shuttle

Az űrjárók webhelyének megtekintésekor a pofás jelző ötlött először az eszembe, ám a csinos külcsín alatt megfelelő mennyiségű információ is lapul. A hibákról szólva meg kell említeni a discontinued termékek hanyagolását, illetve azt, hogy a webes tech support nyomtatvány tetején nincs közvetlen e-mail cím feltüntetve, ami azért probléma, mert a kitöltendő adatlap kissé túlbonyolított.

A levelezős részben mindhárom esetben kaptunk választ a Shuttle szakembereitől, ám kettőben az angoltudás igen gyenge volt, az egyik esetben nem is a kérdésre válaszolt a gyártó munkatársa, feltehetőleg nem értette meg (ez a többi cég munkatársainak sikerült, tehát nem a mi nyelvtudásunkban volt a hiba).

A Shuttle formálisan tehát mindenben eleget tesz a terméktámogatási követelményeknek, ám rendesen kössük föl a gatyánkat, ha szót kívánunk érteni a cég tech supportos munkatársaival.

Soltek – nyugtázva

Soltek

A cég központi webhelyét (és minden nyelvi változatáét) a lehetőségeket tekintve spártaiság jellemzi, itt-ott néhány elszórt fura karakterrel. A webhely töltődése kissé lassú (ezt már korábban is tapasztaltuk).
A pozitívumok között szerepel az egyszerű webes tech support adatlap és a discontinued termékek jó támogatása.

Mindhárom levelünkre kaptunk választ. A KT333-as probléma megoldására a cég munkatársa küldött egy béta BIOS-t, ám felhívta a figyelmünket arra, hogy nem ez a százszázalékos megoldás. Amennyire meg voltunk hatódva ettől a szokatlan erőfeszítéstől, annyira lesújtó volt, hogy a BX-es problémára nagy valószínűséggel helytelen válasz érkezett. Mindent összevetve azonban a Soltek webes terméktámogatása megállja a helyét.

Soyo

A nálunk nem túl sok disztribútorral rendelkező alaplapgyártó cég központi webhelye kifejezetten elnyerte a tetszésünket. Az egyszerű, lényegre törő külső hatalmas mennyiségű termék- és technológiai, technikai információt rejt. A terméktámogatás kiemelt szerepet kap a webhelyen, a tech support nyomtatvány kitöltése gyerekjáték. Hasznos, máshol nem látható extra az alaplapok CPU-támogatási táblája mellett az FSB-támogatás feltüntetése is, és a discontinued rész tartalma sem hanyagolja a márka régebbi típusait.

A levelezős részben háromból három az arány (vagy mondhatnám III/III, de ennek kicsit érdekes felhangja lenne), ahol is két választ korrektnek minősítettünk, egyet pedig homályosnak és gyenge angoltudást tükrözőnek. E fiaskó ellenére a Soyo webes terméktámogatásáról csak elismerően tudunk nyilatkozni. Ha a Soyo webhelyét az Epox levelezős tanácsadásával párosítanánk, megkapnánk az ideális terméktámogatást.

Outro

Minden lényeges, a teszttel összefüggő tényt említettünk a cikkben, ezért már csak néhány megjegyzés volna hátra. A teszt során természetesen szélessávú elérést használtunk, a képernyőmentések esetében megjelenő modemes piktogram a jobb alsó sarokban mindössze annak az eredménye, hogy a képeket a cikk szerzője otthoni gépén lopta.

Soyo – az egyik etalonnak számító terméktámogatási oldal

A tesztben megjelenő értékelés a cégek webhelyeinek április elején-közepén jellemző állapotára vonatkozik, elképzelhető, hogy magazinunk megjelenéséig több helyen is változnak majd. Fentebb már említettem, de szeretném megerősíteni: attól még, hogy egyes cégek tanácsadó munkatársai nem válaszoltak, nem biztos, hogy a jövőben sem fognak. Ezzel kapcsolatban egy érdekes statisztikai adat: a kiküldött 51 (17x3) levélből 35-re érkezett válasz, ami 68,6%, azaz több mint 2/3-os arány. Ezt jónak találjuk, figyelembe véve a három munkanapos határidőt (más kérdés, hogy azokra a levelekre, amelyekre három napon belül nem válaszoltak, a későbbiekben sem jött visszajelzés).

E-mulziók II.

Elérkeztünk nagy tavaszi tesztsorozatunk második fordulójához. Ezúttal a bruttó 100 és 200 ezer forint közötti digitális fényképezőgépek jellemzőit tettük vizsgálatunk tárgyává.

Csábi József

A digitális fényképezőgépek legfontosabb ismérvének általában a felbontást tartjuk. Ebből a szempontból a tesztelt kategória java a 3-4 megapixeles zónába esett, ez alól csak a Sanyo gépe volt kivétel. Ha a képeket nemcsak digitális formában kívánjuk tárolni, hanem ki is akarjuk nyomtatni vagy előhívatni hagyományos fotópapíron (erre már sok helyen van lehetőség), akkor ezekkel a gépekkel körülbelül 20x15 cm-es nyomatokat vállalhatunk be nagyobb minőségi kompromisszum nélkül.

Ilyen árú gépek esetében a felhasználó már joggal várja el minél több manuálisan (is) állítható paraméter meglétét, hiszen aki ennyi pénzt rászán egy fényképezőgépre, az valószínűleg már nemcsak egyszerűen kattintgatni akar, hiszen arra egy olcsóbb is megteszi. Ennek a követelménynek az indulók közül jó néhány igyekezett megfelelni, de teljes alkotói szabadságot csak kevés biztosított közülük.

BenQ DC3310

A táblázat

A mérések teljesen kompatibilisek az előző teszttel, így a módszerekkel kapcsolatban ott leírtak igazak erre a tesztre is.

A táblázatban szereplő műszaki adatokra is lényegében ugyanez érvényes, de bekerült néhány új sor. Ezek jelentőségét röviden áttekintjük az alábbiakban.

Akik csak a gépekre kíváncsiak, azok (kizárólag saját felelősségükre) átugorhatják ezt a részt.

info

- A tesztképek megtalálhatók CD-nken: \CIKKEK\DIGICAM
- E-mulziók: PC Magazin, 2003/5/60
- Photoshop plug-in digitális kamerához: PC Magazin, 2003/5/92

Jelen tesztben szereplő gépeknél gyakrabban fordul elő, hogy állványról használják őket. Egy réges-régi mondás szerint a jó fotóst arról lehet megismerni, hogy állvány van nála. Ez persze nem mindig igaz, mindenesetre a gyakran állványt használóknak előnyösebb, ha a fényképezőgép alján lévő menet, amelyik az állványra csatlakozik, fémből készül. Panorámaképek készítésekor nagy jelentősége van a menet elhelyezkedésének is, ekkor fontos, hogy az objektív optikai tengelye alatt legyen.

Bizonyára sokakkal előfordult már, hogy épp a fényképezőgép menüjében ügyködtek (mondjuk valamilyen eseményen), amikor hirtelen le kellett volna kapni egy vissza nem térő pillanatot. Ilyen helyzetben jön jól, ha a gép az exponáló gomb megnyomására kilép a menüből, és azonnal lehet vele felvételt készíteni.

A gépek nagy részén állítható a file-sorszámozás módja. Egyik lehetőség a folytonos, a másik pedig az, amikor a fényképezőgép mindig elölről kezdi a sorszámokat.

Canon PowerShot S45

Előbbi azért jobb, mert így elkerülhető a file-nevek ütközése, ha a számítógépen egy könyvtárba másoljuk a képeket.

Ebben a kategóriában már feltűnt néhány versenyző, amely képes hisztogramot megjeleníteni, vagyis grafikonon ábrázolja a képen belül a képpontok világosság szerinti eloszlását. Segítségével könnyen ellenőrizhető a világos és sötét képpontok eloszlása és azonnal látható, ha a fotó alul- vagy túlexponált.

Az automatikus képforgatás egy kényelmi szolgáltatás. Egyes gépek érzékelik, ha nem vízszintesen, hanem függőlegesen tartjuk, és automatikusan elforgatva rögzítik az így készült fotókat, így nem kell azokat utólag, külső program segítségével elforgatni.

A táblázatba ezúttal sem került a színtérre vonatkozó információ, mivel ezt egyik modellnél sem adják meg (feltehetően mindegyiknél sRGB), illetve a külső vaku csatlakoztatási lehetősége, mert egyiknél sem volt ilyen opció. Ezek után lássuk külön-külön az egyes indulókat!

BenQ DC3310

A BenQ nevezett modellje volt a mezőny egyik legszerényebb tagja – árban és tudásban egyaránt. A tesztelt gépek között ez volt az egyetlen, amelyre 2 év garanciát vállal a forgalmazó. Tervezői sajátos designt álmodtak a készüléknek, amit talán nosztalgikusnak lehetne nevezni, mivel kicsit a hatvanas évek műszaki eszközeit idézi.

Objektívje fix gyújtótávolságú, zoomolásra csak digitális formában van mód. Egyedi lehetőség az önkioldó késleltetésének szabályozhatósága, amit 1 másodperces lépésközzel változtathatunk.

Canon PowerShot S45

Az S45 kezelőfelülete nagyon hasonlít az előző tesztben itt járt A60-éra, ami nyilván nem véletlen. Akkor is tetszett ez a felület, most sem volt másképp. Ezt a masinát is a Canon speciálisan digitális fényképezőgépekbe fejlesztett Digic célprocesszora vezérli. Ez gondoskodik a különböző műveletek (fénymérés, élességállítás, képek elmentése stb.) gyors elvégzéséről. Jól teszi a dolgát, lomhának semmiképp sem nevezhető az S45 (természetesen a kategórián belül).

A mezőnyben csak ez a versenyző tudott RAW formátumban menteni (a nagyobb gépeknél ez ma már szinte kötelező), de ekkor is alig kellett

várakozni az exponálás után.
A RAW formátumról annyit érdemes tudni, hogy veszteségmentes tömörítéssel tárolja a CCD-ről nyert feldolgozatlan adatokat, így később a mellékelt szoftverrel kedvünkre megváltoztathatunk bizonyos beállításokat (fehéregyensúly, színtelítettség stb.). A RAW formátum általában jóval kevesebb helyet foglal a memóriakártyán, mint a TIFF (a fényképezőgépek tömörítetlen TIFF formátumban szoktak menteni), feldolgozásához viszont mindenképp szükséges a mellékelt szoftver, esetleg a Photoshophoz nemrég megjelent speciális plug-in.

Casio QV-R4

Az S45 AF rendszere szintén eltér az átlagtól: Flexizone módban – a négyirányú vezérlőt kvázi joystickként használva – a kép közepén, egy kereten belül szabadon mozgathatunk egy AF pontot. Ez videokamerákból lehet ismerős és különösen állvány használatakor teszi kényelmessé a fókuszálást.

Ha manuálisan akarunk élességet állítani, akkor kérhetjük a fókuszpont környékének kinagyítását az LCD-n, így jobban láthatjuk ténykedésünk eredményét. Érdemes még megemlíteni, hogy szpot fénymérés használatakor a fénymérés az aktív fókuszponthoz kapcsolható.

A módválasztó tárcsán található C állás számomra is újdonság volt. Ez a kezelés kényelmét szolgálja, az egyéni ízlés szerint elmentett beállítások itt hívhatók elő.

A normál expozíciósorozat mellett (különböző világosságú képek) élességsorozat is készíthető, ami elsősorban makrók készítésekor lehet hasznos. Ebben a módban a képsorozat úgy készül, hogy közben kismértékben változik a fókusztávolság.

Panorámafelvételek egyaránt készíthetők vízszintes és függőleges irányultsággal, ezek a képsorozatok később a mellékelt PhotoStitch szoftverrel fűzhetők össze.

A beépített intervallum-időzítővel előre megadott időközönként készíthetünk adott számú képet.

A szokásos megvilágításrögzítés (AE lock) mellett az S45 a vakus expozíciót is tudja rögzíteni (FE lock). Ehhez egy mérővillanást bocsát ki, így a vakus felvételeknél is van mód a kép átkomponálására a fénymérés után.

A vaku egyaránt szinkronizálható a zárműködés elejére vagy végére, ami speciális effektusok létrehozását teszi lehetővé.

Az elkészült képeknek nemcsak a hisztogramját tudja megmutatni, hanem azt is, hogy a fotó mely részeit exponáltuk túl esetleg.

A fotókhoz egy külön gombbal legfeljebb 1 perces hangjegyzeteket fűzhetünk.

Ha a fenti szolgáltatásokra úgy tekintünk, mint habra a tortán, akkor még olyan mazsolaszemeket is lehet ezen a habon találni, mint például a különböző műveletekhez különböző jellegű és erősségű hangok rendelhetők, választható az indítókép/-hang és a menü háttere, illetve a távolságértékek mértékegysége.

Casio QV-R4

A QV-R4 legérdekesebb szolgáltatása a Best Shot mód. Ennek aktiválása után jó néhány előre meghatározott szituáció közül választhatunk (pl.: háromnegyedes porté, portré épület előtt stb.), a fényképezőgép pedig minden paramétert úgy állít be, hogy a lehető legideálisabb legyen. Bizonyos esetekben még sziluettet is rajzol a keresőképre, ami mutatja a fotóalany előirányzott helyét.

Fujifilm Finepix S304

A kevésbé tapasztalt felhasználóknak ez hasznos lehet, de a dörzsöltebbek valószínűleg mellőzni fogják, ha nem akarnak sablonos képeket gyártani.

A képkomponálást segíti továbbá a keresőképre vetíthető 3x3-as rács is.

Azt viszont minden felhasználó erényként fogja értékelni, hogy számos funkciónál (érzékenység, fehéregyensúly, fénymérés módja stb.) megadható, hogy kikapcsolás után megjegyezze-e a gép az adott beállítást.

Az elkészült képek felbontása kisebbre vehető, illetve a képszélek levághatók.

Egy képet úgy is létrehozhatunk, hogy a jobb és bal oldalát külön exponáljuk, és ezek „összeragasztását" a gépre bízzuk.

Időzített felvételeknél nemcsak az időközt és a képek számát adhatjuk meg, hanem azt is, hogy mennyi idő múlva készüljön el az első fotó. A QV-R4 tervezői gondoltak a sokat utazókra is, mivel a szerkezet ébresztőóraként is megállja a helyét, sőt még zónaidő is beállítható rajta.

Fujifilm Finepix S304

Az S304 – kinézete alapján – a mezőny nagy részétől eltérően inkább a bridge kategóriába sorolható, ami egyfajta átmenetet képez a kompakt és tükörreflexes gépek között. Sajátossága a méretes, 6-szoros átfogású zoom és a felpattintható vaku.

A nagy zoom-tartomány ára a kicsit erősebb mértékű kromatikus aberráció a sarkokban, de ennyi áldozatot megér a nagyobb szabadság.

HP PhotoSmart 850

Nagyobb kézzel megáldott felhasználóknak a fogása és a zoom kezelése először kényelmetlen lehet, meg kell találni a megfelelő fogásmódot rajta. Menüje egyszerű, az alapdolgok könnyen beállíthatók, de különleges funkciókkal nem rendelkezik.

A képkomponálást a keresőképre rajzoltatható 3x3-as ráccsal könnyíthetjük meg.

HP PhotoSmart 850

A HP nevezettje szintén a bridge kategóriába sorolható.
A mezőnyben ez a fényképezőgép rendelkezett a legnagyobb – 8-szoros átfogású – zoom objektívvel (Fuji gyártmányú), aminek ráadásul a fényereje is egészen jó.
A szabadság ára ez esetben az átlagnál valamivel nagyobb geometriai torzítás és kromatikus aberráció.

A menüben az alapdolgok mellett beállítható, hogy az LCD monitorról átkapcsoljon-e automatikusan a kis

elektronikus keresőre, ha azt a szemünkhöz emeljük.

Az elkészült képek későbbi rendszerezését segíti, hogy legfeljebb 30 másodperc hosszúságú emlékeztető hangjegyzet fűzhető hozzájuk. Természetesen ebből a modellből sem maradhatott ki a HP Instant Share funkciója, ami megkönnyíti a fotók kinyomtatását, illetve elküldését e-mailben.

Kodak EasyShare LS443

A videokimenettel rendelkező gépek közül ez volt az egyetlen, ami nem küldi ki a keresőképet a kimenetre, vagyis a TV out csak megjelenítésre használható. Ennek nincs nagy jelentősége, de nekem a tesztelésnél jól jött volna, ha tudja...

A HP nyilván a sokat utazók kedvére kívánt tenni, amikor a mellékelt tápegységhez különböző szabványú dugvillákat is csomagolt. Más gépnél nem találkoztunk ilyen figyelmességgel. A PhotoSmart 850 kapható dokkolóegységgel egybecsomagolva és anélkül is, nálunk a dokkolóval kiegészített változat járt, így a táblázatban ennek az ára szerepel.

Kodak EasyShare LS443

A módválasztó tárcsa közepén található kis pöcök a menüvezérlő, ami olyan, mint egy apró joystick. A makró funkció nem a szokott módon (egy erre szolgáló gombbal) érhető el, hanem külön állást kapott a módválasztó tárcsán.

Kikapcsolás után csak bizonyos beállítások maradnak meg, ezért ha fotózási szokásunk eltér a gyár által előirányzottól, akkor ezeket a beállításokat minden bekapcsolás után el kell végezni. A felhasználó kiválaszthatja, hogy az autofókusz-rendszer a kép közepe alapján vagy egy nagyobb területet figyelembe véve állítsa be az élességet.

A menüben kapcsolható be a dátumbélyegző, illetve itt aktiválhatjuk a hosszú záridők használatát is (0,7 és 4 másodperc között). A videofelvételek hosszát csak a memória(kártya) mérete korlátozza.

Nikon Coolpix 4300

A Kodak EasyShare – hasonlóan a HP megoldásához – a fényképek kinyomtatását és e-mailben történő továbbítását igyekszik leegyszerűsíteni.

Az LS443 alaptartozéka a dokkolóegység, amin keresztül tölthető a gép akkumulátora, illetve a képek a számítógépre menthetők.

Nikon Coolpix 4300

A Coolpix 4300 – több Nikon modellhez hasonlóan – rendelkezik a Best Shot Selector (legjobb kép kiválasztása) funkcióval. Ennek bekapcsolása után a gép egy legfeljebb 10 képből álló sorozatból csak azt a fotót menti el, amelyet az élesség alapján a legjobbnak ítél.

A gépnek területérzékeny AF rendszere van, a fókuszpont kiválasztása történhet automatikusan vagy manuálisan. Élességállítási módból a szokásos egyszeres mellett követő is rendelkezésre áll, ami mozgó témák esetén előnyös.

A normál expozíciósorozaton kívül fehéregyensúly sorozatot is készíthetünk, ekkor értelemszerűen különböző fehéregyensúly-beállítással készülnek az egymást követő fotók. A Multi shot 16 elnevezésű üzemmód érdekes, bár gyakorlati haszna nem túl nagy, segítségével egy kis felbontású képekből álló sorozatot (16 darab kép) készíthetünk, amelyek egy képfile-ban kerülnek elrendezésre (4x4).

A menü beállításainak egy részéhez meghatározható, hogy kikapcsolás után megmaradjon-e a beállított érték. A képek későbbi feldolgozását megkönnyíti, hogy a felvételek mappákba rendezhetők, amelyeket mi magunk is elnevezhetünk. Emellett kérhetjük, hogy a fotók exponálásánál használt beállításokat egy szövegfile-ban is részletezze a fényképezőgép. A képek

Műszaki adatok

Gyártó, típus	BenQ DC 3310	Canon PowerShot S45	Casio QV-R4	Fujifilm FinePix S304	HP PhotoSmart 850
Termék weboldala	www.benq.co.uk /Products/DigiCam/index .cfm?product=120	www.canon-europa.com/	www.casio.co.uk /digitalcameras/qv_r/	www.fujifilm.co.uk /fujidc/s304/index.html	http://h10010.www1.hp .com/wwpc/us/en/un /WF05/15179-64213 -64342-12117-75970 .html
Műszaki adatok					
Érzékelő mérete/effektív képpontok száma	CCD/3,15 millió képpont	1/1,8 CCD/3,87 millió képpont	1/1,8 colos CCD/3,94 millió képpont	1/2,7 colos CCD/3,15 millió képpont	1/1,8 colos CCD/3,89 millió képpont
ISO érzékenység/automatikus választás	100	50, 100, 200, 400/●	100, 200/●	100	100, 200/●
Objektív gyújtótávolsága; fényerő*	38 mm; f/3,0	35–105 mm; f/2,8–f/4,9	37,5–112,5 mm; f/2,6–f/4,8	38–228 mm; f/2,8–f/3,0	37–300 mm; f/2,8–f/3,1
Zoompozíciók száma	nincs zoom	7	7	20	14
Élességállítás (automatikus/manuális)	●/❍	●(9 pontos AiAF/FlexiZone AF)/●	●/●	●/❍	●/❍
AF segédfény	❍	●	●	❍	●
Legkisebb élesre állítható távolság (normál/makró módban)	70/30 cm	50/10 cm	40/14 cm	80/10 cm	50/10 cm
Záridő-intervallum	1/30–1/500 s	15–1/1500 s	2–1/2000 s	3–1/1500 s	16–1/2000 s
Felvételi módok	program	automata, program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális, portré, tájkép, éjszakai felvétel, rövid záridő, hosszú záridő, panoráma, saját beállításokkal	automata, manuális, éjszakai felvétel, Best shot, páros felvétel, időzített felvétel	automata, program, rekeszprioritás, portré	automata, rekeszprioritás, záridő-prioritás, portré, tájkép, sport
Sorozatfelvétel mód	●	● (kb. 2,5 kép/s Large/Fine módban)	●	❍	❍
Önkioldó	5–25 s	2, 10 s	2, 10 s, x3 mód	10 s	10 s
Képzajcsökkentő elektronika	n.a.	● (1,3 s-nál hosszabb záridőnél automatikus)	n.a.	n.a.	n.a.
Fénymérési módok	középre súlyozott, középső részleges, szpot	teljes mezős kiértékelő, középre súlyozott, szpot, AF ponthoz kapcsolt szpot	többmezős kiértékelő, középre súlyozott, szpot	64 zónás mátrix	teljes mezős átlagoló, középre súlyozott, szpot
Expozíciókorrekció tartománya; korrekció lépésköze	±2 Fé; 1 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	-2,1–+1,5; 0,3 Fé	±3 Fé; 1/2 Fé
Fehéregyensúly	automata, napfény, felhős, neon, műfény	automata, napfény, felhős, műfény, neon1, neon2, vaku, mérés alapján1, mérés alapján2	automata, napfény, felhős, műfény, neon, mérés alapján	automata, napfény, felhős, neon1, neon2, neon3, műfény	automata, napfény, felhős, műfény, neon, mérés alapján
Kereső/dioptriaállítás	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/●	0,33 colos elektronikus, 110 000 képpont/❍	elektronikus/●
LCD monitor mérete (képpontok)/fényerőállítás	1,8 colos TFT (120000)/2 fokozat	1,8 colos TFT (118000)/2 fokozat	1,6 colos TFT (84960)/❍	1,8 colos TFT (62000)/11 fokozat	2 colos TFT (n.a.)/❍
Állványmenet pontosan az objektív optikai tengelye alatt	❍	●	❍	❍	●
Állványmenet anyaga	fém	fém	fém	fém	fém
Beállítható felbontás	2048x1536, 1024x768, 640x480 képpont	2272x1704, 1600x1200, 1024x768, 640x480 képpont	2304x1712, 2240x1680, 1600x1200, 1280x960, 640x480 képpont	2048x1536, 1600x1200, 1280x960, 640x480 képpont	2272x1712, 1136x848 képpont
Tömörítési módok	2-féle JPEG (EXIF 2.1)	3-féle JPEG (EXIF 2.2), RAW	3-féle JPEG (EXIF 2.2)	2-féle JPEG (EXIF 2.2)	3-féle JPEG (EXIF 2.2)
Mozgókép mód	QuickTime Motion JPEG, 320x240 képpont/hang	AVI Motion JPEG, 320x240 képpont/15 fps/ hang; 160x120 képpont/ 15 fps/hang	AVI Motion JPEG, 320x240 képpont/15 fps	AVI Motion JPEG, 320x240 képpont/10 fps/ hang, 160x120 képpont/ 10 fps/hang	MPEG 1, 288x208 képpont/30 fps/hang
Mikrofon/hangszóró	●/●	●/●	❍/❍	●/●	●/●
Azonnali felvételkészítés menühasználat közben	❍	●	❍	❍	●
Beállítható file-sorszámozás	●	●	●	❍	❍
Hisztogram	❍	●	●	❍	❍
Automatikus képforgatás	❍	● (kikapcsolható)	❍	❍	●
Állítható képjellemzők	❍	kontraszt, képélesség, színtelítettség	élesség, színtelítettség, kontraszt, színkiemelés (vörös, zöld, kék, bőrszínek)	képélesség	❍
Képeffektek	szépia, fekete-fehér	élénk, semleges, lágy, fekete-fehér, szépia	fekete-fehér, szépia, színszűrés (vörös, zöld, kék, sárga, rózsaszín, bíbor)	❍	fekete-fehér, szépia
Beépített memória/memóriafoglalat	❍/Compact Flash Type I	❍/Compact Flash Type I/II	11 Mbyte/Secure Digital, MultiMedia Card	❍/xD Picture Card	❍/Secure Digital
Vaku expozíciókorrekció	❍	● (± 2 Fé/1/3 Fé)	● (± 1 fokozat)	–0,6–+0,6/0,3 Fé	❍
Számítógépes interface	USB	USB	USB	USB	USB
Videokimenet	PAL, NTSC	PAL, NTSC	❍	❍	PAL, NTSC
Magyar nyelvű menü/kézikönyv	❍/❍	❍/●	❍/❍	❍/●	❍/●
Áramforrás	700 mAh Li-ion akkumulátor	570 mAh Li-ion akkumulátor	1000 mAh Li-ion akkumulátor	4 AA alkáli elem vagy NiMH akkumulátor	4 AA alkáli/lítium elem vagy NiMH akkumulátor
Mellékelt tartozékok	700 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 16 Mbyte-os Compact Flash kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, PhotoImpression, PhotoBase, VideoImpression, Photo Printer Pro	570 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 32 Mbyte-os CompactFlash kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, ZoomBrowser EX/ImageBrowser, PhotoRecord, PhotoStitch, RemoteCapture, File Viewer Utility, ArcSoft PhotoImpression, ArcSoft VideoImpression	1000 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, USB kábel, csuklószíj, Photo Loader 2.1, Photohands 1.0	4 AA alkáli elem, adapter 55 mm-es szűrőkhöz, USB kábel, szíj, FinePixViewer 3.2, ImageMixer VCD for FinePix	4 AA 1600 mAh NiMH akkumulátor, töltő, dokkolóegység, 32 Mbyte-os Secure Digital kártya, szíj, USB kábel, videokábel, HP fénykép és képalkotó szoftver
Méret	99x71x43 mm	112x58x42 mm	90x59x31 mm	99,7x77,3x69,3 mm	120x85x120 mm
Tömeg (áramforrás és memóriakártya nélkül)	205 g	260 g	200 g	295 g	388 g

*Megjegyzés: A termékek webcímét XLS és TXT formátumban CD-mellékletünkön is közzétesszük a \CIKKEK könyvtárban. *: 35 mm-es formátumra átszámítva. **: Az előre rögzített értékeknél ±3*

	Kodak LS443	Nikon Coolpix 4300	Olympus µ 300 Digital	Pentax Optio 33L	Ricoh Caplio G3	Sanyo VPC-MZ3EX	Sony Cyber-shot DSC-P72
	www.kodak.com/	www.nikonusa.com/	http://cf.olympus-europa.com/	www.pentax.com/	www.ricoh.co.jp/r_dc/dc/products/g3/index.html	http://web.sanyo.de/	www.sony-europe.com/view.x?loc=eu&prod=32112
	CCD/4,20 millió képpont	1/1,8 colos Interline CCD/3,87 millió képpont	1/2,51 colos CCD/3,15 millió képpont	1/2,7 colos Interline CCD/3,15 millió képpont	1/2,7 colos CCD/3,15 millió képpont	1/1,8 colos CCD/1,92 millió képpont	1/1,8 colos CCD/3,15 millió képpont
	100, 200, 400/● (100, 200)	100, 200, 400/●	80–320/csak automatikus	100, 200, 400/●	125, 200, 400, 800/●	100, 200, 400/ ● (100, 200)	100, 200, 400/●
	35–105 mm; f/2,8–n.a.	38–114 mm; f2,8–f/4,9	35–105 mm; f/3,1–f/5,2	38–114 mm; f/2,6–f/5,0	35–105 mm; f/2,6–f/4,7	37–111 mm; f/2,7–f/4,9	39–117 mm; f/2,8–f/5,6
	5	15	20	7	14	15	9
	többmezős AF/❍	5 mezős AF/●	● (iESP AF)/❍	5 pontos AF/●	●/●	többmezős AF/●	3 pontos AF/5 távolságérték állítható
	●	❍	[-]	❍	❍	❍	● (kikapcsolható)
	60/13 cm	30/4 cm	50/20 cm	40/10 cm	30/1 cm	50/10 cm	50/10 cm
	4–1/1000 s	8–1/1000 s, B idő (legfeljebb 60 s)	1/2–1/1000 s	4–1/1500 s	8–1/2000 s	16–1/2500 s	2–1/2000 s
	automata, sport, éjszakai felvétel, tájkép, makró	automata, program, manuális, portré, party/belső tér, éjszakai portré, tengerpart/havas táj, tájkép, naplemente, múzeum, tűzijáték, éjszakai tájkép, makró, kópia, ellenfény	program, portré, tájkép+portré, tájkép, éjszakai felvétel, önarckép	program, éjszakai felvétel, panoráma, 3D kép, lágy, szörf/hó, naplemente, illusztráció, tájkép, virág, portré, önarckép	automata, portré, sport, tájkép, éjszakai felvétel, szöveg, nagy érzékenység	program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális	automata, program, alkonyat, portré alkonyatkor, tájkép, tengerpart, havas táj
	●	●	● (HQ módban 1 kép/s 4 képig)	●	●	●	●
	10 s	3, 10 s	12 s	2, 10 s	2, 10 s	10 s	10 s
	n.a.	● (kikapcsolható)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	●
	mátrix, középre súlyozott, szpot	256 mezős mátrix, középre súlyozott, szpot, AF ponthoz kapcsolt szpot	teljes mezős ESP, szpot	többmezős kiértékelő, középre súlyozott, szpot	256 mezős mátrix, középre súlyozott, szpot	többmezős kiértékelő, középre súlyozott, szpot	teljes mezős kiértékelő, szpot
	±2 Fé; 1/2 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé	±1,8 Fé; 1/3 Fé	±2 Fé; 1/3 Fé
	automata, napfény, műfény, neon	automata, mérés alapján, napfény, műfény, neon1, neon2, neon3, felhős, vaku **	automata, napfény, felhős, műfény, neon	automata, napfény, felhős, műfény, neon, vaku, mérés alapján	automata, napfény, felhős, műfény, neon, mérés alapján	automata, napfény, felhős, neon, műfény, mérés alapján	automata, napfény, felhős, műfény, neon
	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/❍	❍/❍	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/❍	optikai átnézeti/❍
	1,8 colos TFT (n.a.)/❍	1,5 colos TFT (110000)/5 fokozat	1,5 colos TFT (134000)/15 fokozat	1,5 colos TFT (134000)/32 fokozat	1,6 colos TFT (80000)/9 fokozat	1,5 colos TFT (110000)/❍	1,5 colos TFT (123000)/9 fokozat
	❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	fém	műanyag	fém	műanyag	műanyag	műanyag	fém
	2448x1632, 1800x1200, 1224x816 képpont	2272x1704, 2048x1536, 1600x1200, 1280x960, 1024x768, 640x480 képpont	2048x1536, 1600x1200, 1280x960, 1024x768, 640x480 képpont	2048x1536, 1600x1200, 1024x768, 640x480 képpont	2048x1536, 1280x960, 640x480 képpont	2000x1496 (interpolált), 1600x1200, 640x480 képpont	2048x1536, 2048x1360, 1632x1224, 1280x960, 640x480 képpont
	1-féle JPEG (EXIF 2.2)	3-féle JPEG (EXIF 2.2), TIFF	2-féle JPEG (EXIF 2.2)	3-féle JPEG (EXIF 2.2)	2-féle JPEG (EXIF 2.2), TIFF (csak szöveg módban)	3-féle JPEG (EXIF 2.2), TIFF	2-féle JPEG
	QuickTime Motion JPEG, 309x206 képpont/hang	QuickTime Motion JPEG, 320x240 képpont/15 fps	QuickTime Motion JPEG, 320x240 képpont/15 fps, 160x120 képpont/15 fps	AVI Motion JPEG, 320x240 képpont/15 fps	AVI Motion JPEG, 3 20x240 képpont/15 fps/ hang, 160x120 képpont/ 15 fps/hang	QuickTime Motion JPEG, 640x480/320x240/ 160x120 képpont/ 15 fps/30 fps/hang	MPEG VX, 640x480 képpont/16 fps/hang; MPEG Video mail, 160x112 képpont/8 fps/ hang
	●/●	❍/❍	❍/❍	❍/❍	●/●	●/●	●/●
	●	●	●	●	❍	●	❍
	❍	●	❍	❍	●	●	●
	❍	❍	❍	●	❍	❍	❍
	● (kikapcsolható)	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	❍	kontraszt, fényerő, képélesség	❍	képélesség, kontraszt, színtelítettség	képélesség	színárnyalat, színtelítettség, világosság	❍
	fekete-fehér, szépia	fekete-fehér	szépia, fekete-fehér, átméretezés	szépia, vörös, zöld, kék, fekete-fehér, fekete-fehér+vörös, fekete-fehér+zöld, fekete-fehér+kék	❍	fekete-fehér, vörös, hegyek, tenger	szépia, szolarizáció, fekete-fehér, negatív
	16 Mbyte/Secure Digital, MultiMedia Card	❍/Compact Flash Type I	❍/xD Picture Card	❍/CompactFlash Type I	8 Mbyte/Secure Digital, MultiMedia Card	❍/CompactFlash Type I/II	n.a./Memory Stick, Memory Stick Pro
	❍	❍	❍	❍	❍	❍	● (± 1 fokozat)
	USB	USB	USB	USB	USB	USB	USB 2.0
	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC	PAL, NTSC
	❍/●	❍/●	❍/●	❍/●	❍/●	❍/●	❍/❍
	1050 mAh Li-ion akkumulátor	680 mAh Li-ion akkumulátor	1090 mAh Li-ion akkumulátor	2 AA alkáli/lítium elem vagy NiMH/Ni-Cd akkumulátor, 1 CR-V3 lítium elem	2 AA alkáli elem vagy NiMH/Li-ion akkumulátor	1090 mAh Li-ion akkumulátor	2 AA 2100 mAh NiMH akkumulátor
	1050 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, dokkolóegység, USB kábel, videokábel, csuklószíj, Kodak EasyShare	680 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, USB kábel, videokábel, objektívsapka, csuklószíj, Nikon View 5, Adobe PhotoShop Elements	1090 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 16 Mbyte-os xD Picture Card, csuklószíj, távirányító, USB kábel, videokábel, távkioldó, Camedia Master 4.1	1 CR-V3 lítium elem, 16 Mbyte-os CompactFlash kártya, USB kábel, videokábel, csuklószíj, nézőke a 3D-s képekhez, ACDSee 3.1, ACD photostitcher	2 AA alkáli elem, USB kábel, videokábel, csuklószíj, Kodak EasyShare	1090 mAh Li-ion akkumulátor, töltő, 16 Mbyte-os Compact Flash kártya, USB kábel, videokábel, Ulead PhotoExplorer 7.0SE Platinum, Real Color Equalizer 3.0	2 AA 2100 mAh NiMH akkumulátor, töltő, USB kábel, videokábel, 16 Mbyte-os Memory Stick, csuklószíj, Pixela Image Mixer
	110,5x66x39 mm	95x69x52 mm	99x56x33,5 mm	105x63x41,5 mm	123,9x36,4x56 mm	99x55x32,5 mm	119,5x57,7x32,6 mm
	225 g	230 g	165 g	230 g	160 g	210 g	259 g

fokozat – kivéve neon.

Mérési eredmények és kereskedelmi adatok

Gyártó, típus	BenQ DC 3310	Canon PowerShot S45	Casio QV-R4	Fujifilm FinePix S304	HP PhotoSmart 850
Mérési eredmények					
Felbontás középen (vízszintesxfüggőleges)	1305x999 képpont	1606x1202 képpont	1468x1096 képpont	1274x1020	1389x1121 képpont
Felbontás a sarokban (vízszintesxfüggőleges)	1255x903 képpont	1530x1093 képpont	1468x1096 képpont	1255x979	1092x1027 képpont
Dinamikatartomány	5 Fé	7,3 Fé	6 Fé	6,4 Fé	<5,2 Fé
Képzaj ISO 50/100/200/400/800	n.a./4,03/n.a./n.a./n.a.	2,20/2,90/4,25/6,61/n.a.	n.a./3,66/4,39/n.a./n.a.	n.a./3,66/n.a./n.a./n.a.	n.a./2,26/6,21/n.a./n.a.
Párna- vagy hordótorzítás nagy látószögnél (vízszintes/függőleges)	+0,55/+0,90%	+0,45/+0,85%	+0,70/+1,25%	+0,65/+1,30%	+0,85/+1,50%
Párna- vagy hordótorzítás tele állásnál (vízszintes/függőleges)	n.a.	+0,05/+0,20%	+0,15/+0,30%	–0,40/–0,65%	–0,40/–0,60%
Kromatikus aberráció nagy látószögnél	0,11%	0,18%	0,17%	0,20%	0,25%
Kromatikus aberráció tele állásnál	n.a.	<0,05%	<0,05%	0,34%	0,35%
Megvilágítás csökkenés a sarokban nagy látószögnél	18%	16%	26%	13%	16%
Megvilágítás csökkenés a sarokban tele állásnál	n.a.	4%	4%	11%	11%
Megvilágítás csökkenés a sarokban vaku használatakor (zoom:50 mm)	33%	25%	19%	20%	19%
Fehéregyensúly-állítás pontatlansága					
Automata – műfény/napfény/neon/vaku	5/4/32/4	10/10/36/3	30/5/35/6	9/7/12/4	4/2/11/3
Előre programozott – műfény/napfény/neon/vaku	8/5/39/n.a.	5/3/26/7	4/8/35/n.a.	7/9/32/4	4/2/14/n.a.
Mérés alapján – műfény/napfény/neon/vaku	n.a.	4/5/4/3	5/5/7/n.a.	n.a.	5/5/7/n.a.
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Ramiris (disztributor)	Canon Hungária ✆ 237-5900	Digitcam ✆ 235-0570	Digitcam ✆ 235-0570	HP Magyarország ✆ 382-1111
Forgalmazó weboldala	www.ramiris.hu	www.canon.hu	www.digitcam.hu	www.digitcam.hu	www.hp.hu
Ár (bruttó)	109 863 Ft	180 000 Ft	156 250 Ft	150 000 Ft	150 000 Ft
Garancia	2 év	1 év	1 év	1 év	1 év

*Megjegyzés: A termékek webcímét XLS és TXT formátumban CD-mellékletünkön is közzétesszük a \CIKKEK könyvtárban. ***: Wide range módban mért érték. ****: Zárójelben az NR módban*

áttöltését az Auto transfer funkció hivatott megkönnyíteni, ami a mellékelt Nikon View szoftverrel működik együtt.

A 4300-ashoz mellékelt akkumulátor egy kicsit alulméretezettnek tűnt, tartalék beszerzése mindenképpen javasolt.

Olympus µ 300 Digital

Az Olympus versenyzője nagyon ízléses külsőt kapott, nemcsak fényképezőgépként, hanem akár dísztárgyként is megállná a helyét. A szokásos kompakt méretnél valamivel kisebb, így akár zsebre is vághatja a gazdája.

Tartalmazza az Olympus gépeknél szokásos Pixel mapping funkciót, ami arra szolgál, hogy kiiktassa a CCD-n idővel esetleg meghibásodó képpontok zavaró hatását.

Panorámaképek készítése vízszintes és függőleges irányban egyaránt lehetséges a géppel, egy sorozat legfeljebb 10 képből állhat, melyek a mellékelt Camedia Master alkalmazással forraszthatók össze.

A 2 in 1 üzemmód arra szolgál, hogy két külön exponált képet egybeolvasszunk, hasonlóval a Casiónál találkozhattunk.

A menüben beállítható, hogy a képek index formátumú megjelenítésekor 4, 9 vagy 16 fotó kerüljön egyszerre a monitorra. Ha kívánjuk, az egyes beállításokat a gép kikapcsoláskor meg tudja jegyezni.

Olympus µ 300 Digital

Pentax Optio 33L

A Pentax gépen nincsen optikai kereső, ezt az LCD forgathatóvá tételével ellensúlyozták a tervezők.

Ha nem használjuk, a kis monitor befordítható, így elkerülhető annak esetleges sérülése.

A 33L kuriózuma a 3D mód, amellyel sztereó képek készíthetők. Ezek megtekintéséhez egy speciális nézőkét is mellékelnek a géphez.

Az AF rendszernek megadhatjuk, hogy csak egy kis területet használjon az élességállításhoz, vagy pedig egy szélesebb mező alapján végezze el ezt a műveletet.

Expozíciósorozatokból széles választék áll rendelkezésre. A hagyományos (különböző világosságú képeket eredményező) mellett készíthetünk olyan sorozatokat is, amelyeknél a fehéregyensúlyt, a színtelítettséget, a képélességet vagy a kontrasztot változtatja a gép.

Az Optio menürendszere meglehetősen szépre sikerült, ha akarjuk, a különböző beállítási lehetőségek animálva váltogatják egymást a képernyőn, emellett a háttérszínt is a nekünk leginkább tetszőre állíthatjuk.

A paraméterek jelentős részéhez megadható, hogy a beállított érték megmaradjon-e kikapcsolás után, vagy minden visszaálljon a gyári értékre.

A gép ismeri a világ jó néhány nagyvárosának elhelyezkedését és a hozzá tartozó zónaidőket. Így elég csak kijelölni, hogy melyik városban vagyunk (már ha szerepel a listán), és a gép ennek megfelelően kezeli az időeltolódást.

Ricoh Caplio G3

A gyártó állítása szerint ebben a kategóriában ez a fényképezőgép rendelkezik a legkisebb zárkésleltetéssel (shutter lag), ami annyit jelent, hogy az

A teszthez a Digitcam (✆ 235-0570; www.digitcam.hu) biztosította azt a kombinált memóriaolvasót, ami jelentősen megkönnyítette a munkámat.

	Kodak LS443	Nikon Coolpix 4300	Olympus µ 300 Digital	Pentax Optio 33L	Ricoh Caplio G3	Sanyo VPC-MZ3EX	Sony Cyber-shot DSC-P72
	1569x905 képpont	1471x1154 képpont	1353x1014 képpont	1350x1010 képpont	1246x899 képpont	1119x810 képpont	1462x1020 képpont
	1224x842 képpont	1444x1101 képpont	1353x1014 képpont	1200x898 képpont	1157x837 képpont	1081x784 képpont	1310x957képpont
	6,4 Fé	6,5 Fé	5,4 Fé	6,4 Fé	6,5 Fé	6,5 (7,3***) Fé	6,6 Fé
	n.a./2,95/5,22/9,08/n.a.	n.a./3,09 (3,18)/4,54 (4,50)/7,29 (7,21)/n.a.****	5,12 *****	n.a./3,46/4,40/7,08/n.a.	n.a./4,57******/5,99/ 8,55/15,19	n.a./4,45/5,19/8,23/n.a.	n.a./3,91/5,63/7,70/n.a.
	+0,60/+1,40%	+0,50/+0,95%	+0,50/+0,90%	+0,55/+1,25%	+0,65/+1,25%	+0,60/+1,15%	+0,70/+1,15%
	–0,40/–0,80%	+0,10/+0,25%	+0,05/+0,05%	+0,25/+0,40%	+0,35/+0,60%	+0,05/+0,10%	+0,30/+0,50%
	0,14%	0,18%	0,22%	0,17%	0,14%	0,14%	0,23%
	<0,05%	0,15%	0,20%	0,11%	0,11%	<0,05%	0,14%
	21%	13%	13%	14%	31%	13%	11%
	12%	8%	4%	7%	12%	1%	9%
	23%	6%	18%	19%	15%	14%	25%
	7/4/9/6	10/1/10/3	33/14/55/5	20/4/53/1	15/4/21/8	26/4/30/3	25/12/24/3
	6/7/33/n.a.	5/10/26/1	11/12/51/n.a.	6/7/51/n.a.	2/10/19/n.a.	1/5/51/n.a.	2/6/34/n.a.
	n.a.	2/3/3/n.a.	n.a.	2/3/1/n.a.	11/9/8/n.a.	3/7/4/n.a.	n.a.
	DIT Digitáltechnika ✆ 221-6779	Digitcam ✆ 235-0570	Olympus Hungary Kft.	Slach ✆ 479-5880	Ricoh Hungary ✆ 270-9797	Digitcam ✆ 235-0570	Sony Hungária ✆ 346-8200
	www.dit.hu	www.digitcam.hu	www.olympus.hu	www.pentax.hu	www.ricoh.hu	www.digitcam.hu	www.sony.hu
	149 990 Ft	185 000 Ft	139 990 Ft	120 000 Ft	107 500 Ft	130 000 Ft	129 990 Ft
	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

*mért értékek. *****: ISO 80-as érzékenység. ******: ISO 125-ös érzékenység.*

exponáló gomb megnyomása és az expozíció kezdete között mindössze 0,14 másodperc telik el. Ezt nem tudtuk lemérni, de kétségtelenül gyorsan reagál a szerkezet.

A normál megvilágítás mellett fehéregyensúly-sorozat készítésére van módunk. Manuális élességállításnál kérhetjük a keresőkép közepének nagyítását a pontosabb beállításhoz. Választhatunk fix tárgytávolságokat is (2,5 m, illetve végtelen), ekkor megspóroljuk az automata fókusz működésének időszükségletét.

A képek komponálásához segítségül hívhatjuk a már több gépnél említett 3x3-as rácsot.

A fotókra igény szerint dátumbélyegző kerülhet, s hangjegyzeteket is fűzhetünk hozzájuk. Ráadásul a G3 rendelkezik külön diktafon funkcióval is. Említést

érdemel a szöveges üzemmód, amikor egy speciális egybites (vagyis átmenetek nélküli fekete-fehér) képet készít a gép. Ennek köszönhetően egyfajta hordozható dokumentumszkennerként használható.

S-count módban 16 kis felbontású fotó kerül egy képfile-ba, ezzel több masinánál is találkozhattunk, gyakorlati haszna egyelőre kérdéses.

Az M-count mód egy fokkal hasznosabbnak tűnik, eredménye megegyezik az imént említettel (16 kép egyben), de ekkor az exponáló gomb nyomva tartása alatt a gép folyamatosan megjegyzi az utolsó 2 másodpercben készült fotókat, és a gomb felengedésekor ezeket menti el.

Akkor jöhet jól, ha nagyon nem akarunk lemaradni egy pillanatról.

Ezzel a készülékkel is készíthetünk időzített felvételeket a képek számának, illetve az exponálásuk közötti időtartam megadásával.

Pentax Optio 33L

Sanyo VPC-MZ3EX

A VPC-MZ3EX volt a mezőny egyetlen 2 megapixeles tagja, amit a Sanyo különböző egyedi megoldásokkal igyekezett ellensúlyozni.

Rendelkezik mind a 4 klasszikus felvételi móddal (program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális), de ezek sajnos csak elég körülményesen érhetők el.

A gép igazi érdekessége a színkezelés rugalmassága, ami egészen egyedülálló. Minden színcsatornához külön-külön beállítható az árnyalat (hue), a színtelítettség (saturation) és a világosság (brightness).

Ezzel nagyon különleges hatások hozhatók létre, ha valakinek van kedve és ideje játszadozni.

A Wide range mód akkor lehet hasznunkra, ha olyan témát fotózunk, aminek nagy a megvilágításterjedelme, vagyis nagyon erősen és gyengén megvilágított témák is szerepelnek a képen.

Ekkor két képet készít a gép, egy sötétebbet és egy világosabbat, majd ezek egymásra másolásával hozza létre a végleges fotót. A mérések szerint jól beválik a módszer, mert valóban megnő a dinamikatartomány. Értelemszerűen csak állványról és statikus témákhoz lehet használni, mert különben a két felvétel között eltelt idő alatt változna a kép.

Ricoh Caplio G3

Sanyo VPC-MZ3EX

A Quick shot mód lerövidíti a gép reakcióidejét, mivel ekkor nem végzi el olyan pontosan az egyes beállításokat (fénymérés, fehéregyensúly stb.).

A képekhez 4 másodpercnyi hangjegyzet csatolható, a hangminőség 2 fokozatban állítható, emellett szöveges megjegyzést is adhatunk a felvételekhez. A kész fényképek felbontása kisebbre vehető. Egyéni megoldásokat tesz lehetővé, hogy az elkészült fotókba – az általunk kijelölt keretbe – belefotózhatunk egy másik képet.

Sony Cyber-shot DSC-P72

A mozgóképekből kiemelhetünk egy-egy képkockát, és azt elmenthetjük külön is.

Esetenként jól jöhet az a videofelvételeknél aktiválható szűrő, ami csökkenti a neoncsövek felvételen látszódó villódzását.

A kezdő felhasználóknak segíthet a súgó funkció: kiírja az egyes menüpontok mellé az azokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

A Sanyo tesztelt gépe nemcsak fényképező-gépként, hanem webkameraként is használható.

Sony Cyber-shot DSC-P72

A Sony versenyzője már az előző tesztre megérkezett, de az ára miatt csak ebben a mezőnyben indulhatott. Menüje nagyon jóra sikerült, amikor kilépünk belőle, megjegyzi az utoljára használt opciót, és legközelebb ugyanoda lép vissza, a beállításokat pedig kikapcsolás után is megtartja.

A P72 is ismeri azt a már többször említett módot, ami egy 16 darabból álló képsorozat elemeit egy fotóként menti el. Burst 2 módban két képet exponál közvetlenül egymás után. Clip módban szintén két fotó készül, ezekből 120x108 képpontos animált GIF-et gyárt. Ez érdekes, de nincs sok gyakorlati haszna.

A fotókhoz 5 másodperces hangjegyzet csatolható.

A fényképek az általunk meghatározott mappákba kerülnek a memóriakártyán, ami megkönnyíti a későbbi rendszerezést.

Díjak

A díjkiosztás – szokás szerint – nem kevés fejtörést okozott, ami egyértelműen jelzi a mezőny kiegyensúlyozott voltát.

Vásárlási Ajánlatot végül a következők kapnak: Casio QV-R4, Kodak EasyShare LS443, Pentax Optio 33L és Sony Cyber-shot DSC-P72.

A Sanyo VPC-MZ3EX-et Különdíjjal jutalmazom a felvonultatott speciális szolgáltatásaiért. A Tesztgyőztes cím odaítélése ezúttal valamivel könnyebb volt, mint a Vásárlási Ajánlatok kiosztása. Összességében a leginkább meggyőző teljesítményt a Canon PowerShot S45 nyújtotta, ezért megkapja e kitüntető címet.

A CD-n található (1-es sorozatú) tesztképek sárgás árnyalata ne riasszon meg senkit. Ez csak amiatt volt, hogy szándékosan automatán hagytam a fehéregyensúlyt, megvilágítás gyanánt pedig 3200 K színhőmérsékletű lámpákat használtam, a gépek nagy része pedig ehhez nem alkalmazkodott tökéletesen. Ezeken a képeken (mint az előző tesztben írtam) a felbontást és a képzajt vizsgáltam.

Színkavalkád

Szebben, gyorsabban, olcsóbban. Mindössze ennyit várunk el egy nyomtatótól, vagy éppen egy kiadványtól. Ezért a színes lézernyomtatók fejlődése és az ebből (is) adódó áresése sok vállalkozóban beindította a pavlovi reflexeket. Mi tagadás, bennünk is.

Győri Ferenc

Az ígéret szép szó, bár manapság nem sokat ér. De ha mi legutóbb azt ígértük, hogy a következő számban színes lézernyomtatók tesztje következik, akkor jöhet eső, jöhet hó, akár Irigy Hónaljmirigyek is potyoghatnak az égből, itten bizony tesztelés lesz!

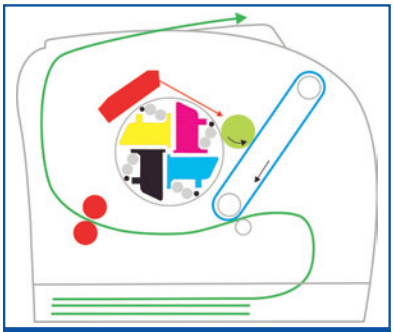

A négymenetes nyomtatás ötletesen helytakarékos

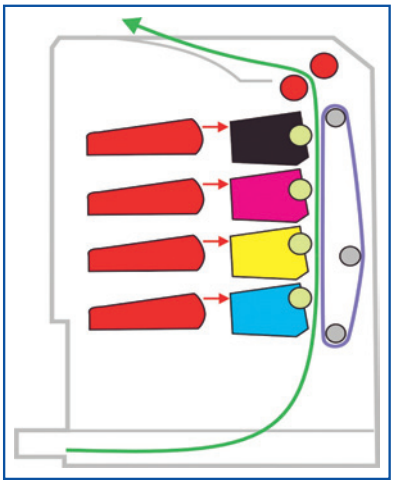

Az egymenetes módszer viszont gyors

Merre is fejlődik a színes, lézeres nyomtatás? Nos, leginkább arra törekednek a gyártók, hogy minél szélesebb körben elérhetők legyenek termékeik, vagyis minél inkább leszorítsák a termékek árát és az üzemeltetés költségét. Persze a technológia is fejlődik (végtére ezáltal csökken a régebbi módszereket használó készülékek ára), de ehhez először is szót kell ejteni a „régiekről”.

A lézernyomtató működése meglehetősen bonyolult. Először a képhenger töltést kap, ami alapvetően taszítja a toner hasonló töltésű szemcséit, ennek eredménye egy fehér lap lenne. A nyomtató ezért a kiszámolt bittérkép alapján (amelyet vagy a gazdagép számolt ki és továbbított Windows-alapú vezérlőnyelvvel, vagy nyomtatószabvány szerint átküldött adatok alapján maga a nyomtató számolt ki) csökkenti vagy átváltja a töltést azokon a helyeken, ahol a fekete festéknek lennie kellene.

Ezt végzi a lézersugár tükrökkel pásztázva vagy a LED fényforrás több száz gyújtólencsével. Az így kapott terület már sokkal vonzóbb a tonerszemcsék számára, így a kép felkerül a képhengerre. Közben a papírlap elindul útjára, és a képhengerrel való találkozáskor az éppen aktuális terület egy még erősebb, a tonerével ellentétes töltést kap, így a szemcsék a nagyobb vonzásnak engedelmeskedve átkerülnek az erősebb töltésű lapra.

Ezután a papír továbbhalad, és következik a beégetés, amikor nagy hő és nyomás segítségével – ahogy a folyamat nevéből is látszik – belepréselik és -olvasztják a papírba a hő hatására folyékonnyá vált szemcséket.

Utójátékképpen még hátra van a henger megtisztítása a maradéktól. Ez persze csak a kezdetekben volt igaz, amikor még elfért a nyomtatókban az A/4-es kerületű henger, mára a henger mérete jelentősen lecsökkent, így a felvitel folyamatos, ami komolyabb időzítést és ezzel több számolást kíván a nyomtató részéről.

A színes nyomtatás alapja ugyanez a folyamat, csak négyszer ismétlődve, a modern idők követelte helytakarékosság miatt összezsúfolt „forgótáras” tonerekből ugyanis egyszerre csak egy tud hozzáférni a képhengerhez. Így a papírnak többször el kell haladni a henger, vagy modernebb gépek esetén az átvivőszíj előtt, ami a hengertől továbbítja a tonert. Ez a négymenetes nyomtatás (1. kép).

Az egymenetes nyomtatás az, amikor a tonerek egymás mellett/alatt állnak, és mindegyik egyszerre dolgozhat (2. kép). Előnye a gyorsabb munka és az elméletileg jobb képminőség (mivel egyszerre kerül fel az összes szín), hátránya a nagyobb hely- és költségigény. Bár ez utóbbira némileg rácáfol, hogy mindkét, tesztünkben szereplő Oki nyomtató egymenetes LED technológiával dolgozik.

Bár a színes nyomtatás egyre terjed, még mindig különlegességnek számít, ezért meg is kell adni az árát – vagy éppen fordítva... Úgy gondoltuk, a SOHO kategória piacán is megvan már a helye ezeknek a készülékeknek, hiszen egy ízléses kiadvány sokat számíthat a tendereken. De nem akartuk túlfeszíteni a húrt, így a felső határt 500 ezer forintban állapítottuk meg. Eredetileg az előző teszt felső határánál, 250 ezer forintnál terveztünk egy választóvonalat, ám a kínálatot látva inkább a háromszázezres határ mellett döntöttünk.

Így tesztelünk mi

Mivel a készülékek feltöltésére nem volt szükség, a dobozokkal való küzdelem végeztével kezdődhetett az érdemi teszt. A gép az USB csatlakozás létrejöttekor azonnal felismerte a nyomtatókat, és kérte a telepítőlemezt.

Előző havi intelmeim a telepítésről nyilván alapjaiban rázták meg az ipart, ezért a cégek elhatározták, hogy bebizonyítják, milyen jól is működött a procedúra. Méghozzá azzal, hogy most megmutatják, milyen, amikor TÉNYLEG rosszul mennek a dolgok.

Ezúttal ugyanis kezdetben csak az átlagos hibákat tapasztaltam, ám néhány esetben a teszt megkezdésekor kiderült: mégiscsak hibádzik valami – ezután jöhetett a vidám hibakeresés és -elhárítás.

A telepítéshez képest a teszt súlyozottan könnyű és élvezetes munkát jelentett. A kezdet egy 10 oldalas, fejléces üzleti

Epson AcuLaser C1900 – könnyed és felhasználóbarát

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Epson AcuLaser C900	HP Color LaserJet 1500L	Minolta-QMS magicolor 2300W
Webhely *	www.epson.hu/product/printer/acul_c900/	www.hpshop.hu	www.minolta.hu/
Műszaki adatok			
Nyomtatási technológia	színes lézer	színes lézer	színes lézer
Névleges nyomtatási sebesség (fekete-fehér, színes)	16 lap/perc, 4 lap/perc	16 lap/perc, 4 lap/perc	16 lap/perc, 4 lap/perc
Legnagyobb felbontás (felbontásnövelő megoldásokkal)	2400x600 dpi	600x600 dpi	1200x600 dpi
Processzor	48 MHz VR4305	150 MHz OTI-4110	200 MHz PowerPC
Memória (alap/maximális)	16/144 Mbyte	16/16 Mbyte	32/32 Mbyte
A tesztelt nyomtató memóriája	16 Mbyte	16 Mbyte	32 Mbyte
Memóriabővítés típusa	SDRAM	❍	❍
Csatolók	USB 1.1, párhuzamos	USB 2.0	USB 1.1, párhuzamos
Méret üzemi helyzetben (szélesség x magasság x mélység)	42,9x40,6x52,1 cm	48,2x32,5x45,1 cm	35,6x39,2x50,0 cm
Tömeg	29,0 kg	21,5 kg	25,0 kg
Legnagyobb üzemi zajszint	54 dB(A)	52 dB(A)	54 dB(A)
A használható adagolók összkapacitása	200 lap	125 lap	200 lap
Maximális papírtömeg	163 g/m²	177 g/m²	163 g/m²
Nyomtatóvezérlő-nyelvemulációk	gazdagépalapú	gazdagépalapú	gazdagépalapú
PostScript	❍	❍	❍
Meghajtóprogramok	Windows 98/Me/2000/XP, MacOS 8.1	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/2000/XP
Nyomatminőséget javító technológiák	Epson AcuLaser colour ASIC	HP ImageREt	Fine ART
Kétoldali nyomtatás	❍	kézi	kézi, opcionális
Rendelhető tartozékok	kétoldalas nyomtatási modul, 500 lapos lapadagoló, PostScript kártya, memória	250 vagy 500 lapos alsó adagolótálca, külső USB Jetdirect nyomtatószerver	kétoldalas nyomtatási modul
Mérési eredmények			
Teljesítményfelvétel energiatakarékos üzemmódban	6,6 W	18,4 W	13,6 W
Legnagyobb mért teljesítményfelvétel	779,2 W	509,6 W	767,5 W
Szövegnyomtatás (fekete-fehér/színes)	54,88/175,68 s	70,41/174,51 s	52,41/167,36 s
Grafikus nyomtatás (fekete-fehér/színes)	25,72/44,10 s	29,81/62,13 s	23,99/56,04 s
Összetett nyomtatás (fekete-fehér/színes)	27,23/46,41 s	30,35/63,50 s	24,88/67,62 s
Első lap elkészülési ideje (fekete-fehér/színes, energiatakarékos üzemből bemelegedéssel)	80,55/106,20 s	22,67/40,91 s	15,60/30,35 s
A PC Magazin értékelése			
Szövegminőség (fekete-fehér, maximum 86 pont)	84,0 pont	84,0 pont	84,0 pont
Grafikus minőség (fekete-fehér, maximum 100 pont)	68,8 pont	68,4 pont	69,9 pont
Szövegminőség (színes, maximum 50 pont)	40,0 pont	45,0 pont	47,5 pont
Grafikus minőség (színes, maximum 50 pont)	37,2 pont	37,5 pont	40,4 pont
Felszereltség	19,0 pont	16,0 pont	16,0 pont
Ergonómia	8,0 pont	11,0 pont	12,0 pont
A termék súlyozott pontszáma (képminőség, sebesség, lapköltség és kereskedelmi adatok alapján)	29,3 pont	27,3 pont	29,8 pont
Ár–teljesítmény viszony	104 pont	122 pont	133 pont
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Ingram Micro Hungary ✆ 237-7031	HP Magyarország ✆ 382-1111	Minolta Magyarország ✆ 464-9000
Webcím	www.ingrammicro.hu	www.hp.hu	www.minolta.hu
Garancia	1 év	1 év, következő munkanapi helyszíni javítással	1 év (2 évvel bővíthető)
Ár (bruttó)	280 990 Ft	224 000 Ft	223 750 Ft
Toner és előhívó henger külön cserélhető	❍	❍	❍
Fekete toner lapkapacitása	4500 lap	5000 lap	4500 lap
Fekete toner ára (bruttó)	16 200 Ft	23 800 Ft	23 462 Ft
Képhenger lapkapacitása (fekete-fehér üzemmódban)	45 000 lap	20 000 lap	45 000 lap
Képhenger ára (bruttó)	29 590 Ft	49 990 Ft	41 900 Ft
Színes toner lapkapacitása	4500 lap	4000 lap	4500 lap
Színes toner ára (bruttó)	45 350 Ft	28 800 Ft	33 525 Ft
Képhenger lapkapacitása (színes üzemben, vagy színes henger esetében)	11 250 lap	5000 lap	11 250 lap
Képhenger ára (bruttó)	29 590 Ft	49 990 Ft	41 900 Ft
Fekete-fehér lapköltség (kiegészítő egységek költségeit is beleértve, papírköltség nélkül)	4,77 Ft	7,26 Ft	6,35 Ft
Színes lapköltség (kiegészítő egységek költségeit is beleértve, papírköltség nélkül) ***	13,23/14,79 Ft	9,70/17,2 Ft	7,45/11,38 Ft

*: a webcímeket az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumban CD-mellékletünkön is közzétesszük a \CIKKEK könyvtárban. **: A második érték a folyamatos tónusú

	Oki C5100	Tally 8006L	Epson AcuLaser C1900	HP Color LaserJet 2500	Minolta-QMS magicolor 2350	Oki C7300
	www.okihu.hu/	www.kvint-r.hu /page.php?news=16	www.epson.hu/product /printer/acul_c1900/	www.hpshop.hu /category.my?idt=250	www.minolta.hu/	www.okihu.hu/
	szines egymenetes LED	szines lézer	szines lézer	szines lézer	szines lézer	szines egymenetes LED
	20 lap/perc, 12 lap/perc	24 lap/perc, 6 lap/perc	16 lap/perc, 4 lap/perc	16 lap/perc, 4 lap/perc	17 lap/perc, 4 lap/perc	24 lap/perc, 20 lap/perc
	600x1200 dpi	2400x600 dpi	2400x600 dpi	600x600 dpi	1200x1200 dpi vagy 600x600x4 dpi	600x1200 dpi
	450 MHz Oki MEGA	16 MHz i80960JA + 33 MHz ASIC	300 MHz PowerPC	300 MHz QED	200 MHz PowerPC	450 MHz Oki MEGA
	32/288 Mbyte	64/192 Mbyte	32/1024 Mbyte	64/256 Mbyte	128/384 Mbyte	64/1024 Mbyte
	32 Mbyte	192 Mbyte	32 Mbyte	64 Mbyte	128 Mbyte	64 Mbyte
	SDRAM	SDRAM	SDRAM	SDRAM	SDRAM	SDRAM
	USB 2.0, 10/100 hálózati	10/100 hálózati, párhuzamos	USB 1.1, 10/100 hálózati, párhuzamos	USB 1.1, párhuzamos	USB 1.1, 10/100 hálózati, párhuzamos	USB 1.1, párhuzamos
	40,0x34,2x52,8 cm	50,0x41,0x52,0 cm	49,6x52,6x52,1 cm	48,2x37,6x45,1 cm	35,6x39,2x50,0 cm	43,0x43,0x62,0 cm
	20,0 kg	39,0 kg	34,3 kg	23,9 kg	25,0 kg	47,5 kg
	54 dB(A)	55 dB(A)	54 dB(A)	52 dB(A)	54 dB(A)	56 dB(A)
	450 lap	250 lap	200 lap	375 lap	200 lap	630 lap
	203 g/m²	163 g/m²	163 g/m²	177 g/m²	163 g/m²	203 g/m²
	gazdagépalapú	gazdagépalapú	ESC/PageS	PCL 5c, PCL 6	PCL 5e, PCL 6	PCL 5c
	❍	❍	❍, opcionális	Adobe PostScript 3	Adobe PostScript 3	Adobe PostScript 3
	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/NT 4.0/2000/XP, MacOS 8.6	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, MacOS 8.1, Unix, Linux	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, MacOS 8.1, OS/2, Unix, Linux	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, MacOS 8.1, Unix, Linux	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, MacOS 8.1, Unix, Linux
	Auto Color Balance	Tally rendering enchancement	Epson AcuLaser colour ASIC	HP ImageREt	contone, folyamatos tónusú nyomtatás, Fine ART	Auto Color Balance
	kézi, opcionális	❍, opcionális	❍	kézi	kézi, opcionális	kézi, opcionális
	második lapadagoló, kétoldalas nyomtatási modul	második lapadagoló, kétoldalas nyomtatási modul	kétoldas nyomtatási modul, 500 lapos lapadagoló, PostScript kártya, memória	250 vagy 500 lapos alsó adagolótálca, EIO belső Jetdirect nyomtatószerver	kétoldalas nyomtatási modul, 500 lapos papírkazetta, digitális szines szkenner, merevlemez	második, harmadik lapadagoló, 10/100 hálózati kártya, kétoldalas nyomtatási modul, merevlemez
	20,1 W	25,7 W	9,9 W	22,3 W	10,0 W	36,2 W
	713,8 W	987,1 W	798,6 W	496,8 W	791,2 W	822,4 W
	47,19/69,53 s	45,80/125,99 s	49,30/165,20 s	52,56/167,65 s	49,92/140,72 s	36,00/42,76 s
	22,29/35,67 s	28,29/41,79 s	21,62/31,44 s	24,48/44,95 s	44,91/57,94 s	17,95/28,10 s
	23,05/42,19 s	28,41/43,17 s	23,91/35,14 s	31,22/54,29 s	26,13/62,37 s	20,18/31,55 s
	55,85/69,53 s	135,55/91,79 s	49,95/83,35 s	18,94/32,91 s	19,68/62,54 s	47,79/50,23 s
	82,0 pont	82,0 pont	84,0 pont	84,0 pont	84,0/84,0 pont **	84,0 pont
	65,8 pont	66,2 pont	72,5 pont	76,6 pont	76,0/81,0 pont **	78,3 pont
	45,0 pont	42,5 pont	40,0 pont	47,5 pont	47,5/47,5 pont **	45,0 pont
	38,2 pont	38,5 pont	39,5 pont	41,4 pont	38,9/44,8 pont **	40,2 pont
	22,0 pont	23,0 pont	23,0 pont	26,0 pont	25,0 pont	29,0 pont
	13,0 pont	8,0 pont	8,0 pont	13,0 pont	11,0 pont	15,0 pont
	32,3 pont	29,5 pont	31,0 pont	31,0 pont	30,9 pont	39,0 pont
	113 pont	119 pont	72 pont	87 pont	82 pont	78 pont
	Oki Systems ✆ 327-4070	Kvint-R ✆ 477-4050	Ingram Micro Hungary ✆ 237-7031	HP Magyarország ✆ 382-1111	Minolta Magyarország ✆ 464-9000	Oki Systems ✆ 327-4070
	www.okihu.hu	www.kvint-r.hu	www.ingrammicro.hu	www.hp.hu	www.minolta.hu	www.okihu.hu
	1 év, helyszíni javítással (a LED fejre élettartam-garancia)	2 év	1 év	1 év, következő munkanapi helyszíni javítással	1 év (2 évvel bővíthető)	3 év, helyszíni javítással (a LED fejre élettartam-garancia)
	287 000 Ft	247 375 Ft	433 125 Ft	357 000 Ft	374 875 Ft	498 750 Ft
	●	❍	❍	❍	❍	●
	5000 lap	12000 lap	4500 lap	5000 lap	4500 lap	10000 lap
	14 625 Ft	48 875 Ft	16 200 Ft	23 800 Ft	23 462 Ft	15 800 Ft
	22 000 lap	60 000 lap	45 000 lap	20 000 lap	45 000 lap	30 000 lap
	34 625 Ft	96 125 Ft	29 590 Ft	49 990 Ft	41 900 Ft	42 625 Ft
	5000 lap	7200 lap	4500 lap	4000 lap	4500 lap	5000 lap
	40 625 Ft	55 875 Ft	45 350 Ft	28 800 Ft	33 525 Ft	72 125 Ft
	22 000 lap	15 000 lap	11 250 lap	5000 lap	11 250 lap	30 000 lap
	48 687 Ft	96 125 Ft	29 590 Ft	49 990 Ft	41 900 Ft	61 750 Ft
	5,27 Ft	8,56 Ft	4,77 Ft	7,26 Ft	6,35 Ft	3,67 Ft
	11,12 Ft	17,06 Ft	13,23/14,79 Ft	9,70/17,20 Ft	7,45/11,38 Ft	17,57 Ft

*nyomtatásra utal. ***: a magyarázatot lásd a keretes szövegrészben.*

dokumentum kinyomtatása volt fekete-fehér és színes üzemmódban, hogy kiderüljön: mennyire volt jó tipp a névleges sebesség.

Ezek után jött a minőségvizsgálat egy igen bonyolult és kissé gonosz tesztábra, valamint egy még bonyolultabb szöveges-képes prezentáció képében, amelyeket szintén kinyomtattunk színesben és fekete-fehérben egyaránt. Ekkor volt a legjobb esély arra, hogy kiderüljenek a hibák – vagy legalább az, hogy az alapbeállítás rossz felbontást ad, amikor is kezdődhetett elölről a móka. A kezelőpulttal rendelkező nyomtatókon ezek után átállítottuk (előre is elnézést, ha netán úgy maradt) az energiatakarékos mód időzítését, hogy – ismét mindkét módban – megmérjük az első lap kinyomtatásához szükséges időt. Kezelőpult híján pedig vártunk – és közben ellenőriztük, van-e egyáltalán alvó módja a készüléknek. Majd következhetett az értékelés.

HP Color LaserJet 2500 – dizájnerektől dizájnereknek...

Epson

A két Epson nyomtató meglehetősen hasonlít egymásra – korántsem véletlenül. Talán az ebből adódó megkülönböztetési vágy (vagy néhány ismerős és haragtartó csomagoló az Ingram Micrónál) az oka, hogy a nagyobbik modell saját méreténél közel kétszer nagyobb dobozban érkezett. Már csak ezért is a kisebb testvérrel kezdtem.

Az Epson AcuLaser C900 kedvesen egyszerű darab, hasonlóan szolid telepítővel. (Mivel a készülék nemcsak a névsorban állt elöl, hanem tesztelésére is elsőként került sor, a visszafogottságból helytelen következtetéseket vontam le.)

Sokkal helyesebbnek bizonyult az a megállapítás, hogy a színes nyomtatók gyártói nem feltétlen akarják az orrunkra kötni, milyen felbontásban is dolgoztatjuk éppen a készüléküket. A C900 esetében a felbontás a gyors/finom (fast/fine) kapcsolóval szabályozható a kezelőprogramból, amire szükség is lesz, mert fekete-fehér grafikákhoz csakis finom módban kaphatunk használható képet. Színes képekhez az eredeti beállítások is tökéletesek.

A helyesen beállított készülékkel az eredmény is kellemesebb. A feketék kellően erősek és határozottak, főleg nagyobb tételben alkalmazva, amikor már kissé komor hatást tudnak kelteni; az egészen vékony és világosabb vonalakkal már egy kicsit jobban meggyűlt a készülék baja. Színes módban a képek világosabbak, ezáltal vidámabbak is, egyetlen probléma talán a magenta helyenként túlzott használata.

A nagyobbik testvér csomagolása természetesen csak egy időre rettentett el, némi könnyed bányászat után (és – a klasszikusok nyomán – egy kis segítséggel a barátaimtól) délcegen állt az asztalon az Epson AcuLaser C1900.

Az elsőre szembetűnő különbség egy kisebbfajta kezelőpult, amin az alapvető beállításokat zavarhatjuk kellően össze. A készülék telepítése embert próbáló volt. Ezúton is tiszteltetem az előttem tesztelő kollégát, akinél ottmaradt a telepítőlemez, majd küldje a Jáksót pezsgőstül! Merthogy telepítőlemez híján sem áll meg az élet természetesen, a netről könnyedén letölthető a kezelőprogram, csakhogy az nehezebben birkózott meg a feladatával, kellett hozzá egy-két segítő lökés. Érdemes inkább ellenőrizni a doboz tartalmát vásárláskor!

A gyors-/finombeállítási lehetőség családban marad, ahogy az ebből adódó, minőséggel kapcsolatos probléma is a kis felbontású fekete-fehér nyomtatáskor. Ezen túllépve a C1900 a kisöccséhez hasonló alapokon nyomtat, bő fekete festékezéssel, de eredményein meglátszott, hogy ez a készülék magának számolja a nyomtatnivalót, így jobban is illik hozzá. Ezzel javult a világos, ám vékony vonalak (szinte minden nyomtató mumusa) megrajzolása, élénkültek a színek is, a nagyméretű fotónál pedig kifejezetten jól sikerült megjeleníteni az árnyékokat.

HP

Ezúttal a HP volt a meglepetésfelelős, mivel kínálatából eredetileg csak a Color LaserJet 2500 állt rendelkezésünkre, ám kevéssel később kiderült: az éppen még szupertitkos, majd csak megjelenésünk előtt nem sokkal nyilvánosságra hozandó, árbajnoknak szánt 1500L-re is vethetnénk egy-két kósza pillantást. Persze kaptunk az alkalmon.

Minolta-QMS magicolor 2350W – kicsi a bors...

Az első találkozás igen kellemes volt, főként mivel a Color LaserJet 2500 elég csinosra sikeredett. A tesztünkben szereplő legtöbb nyomtató deli és jóképű, ám mindegyiken látszik, hogy kemény munkára termett. A Color LaserJet 2500 ehhez képest könnyed és elegáns, vidám színösszeállítással, már-már díszítőelemnek is elmegy. Gratulációm a dizájnercsapatnak!

A kategóriában megszokottnak számító digitális, szöveges kezelőpult sajnos hiányzik, ám néhány további LED-del és a gombok jól átgondolt felosztásával ezt részben pótolták. A telepítéssel – ahogy a gyártótól már megszokhattuk – nem akadt gond, az időtartamot kivéve. De a közel ötperces várakozásért cserébe már elsőre is jól működő rendszert kaptam.

A LaserJet 2500 nagy előnye, hogy a nyomtató mindig harcra kész, így meglehetősen jó tempóban dolgozik. Beállításaival sem kellett trükközni, alapállapotban is igen jó minőségben nyomtatott szöveget és grafikát is. Különösen jól szerepelt a vékony és halvány vonalak papírra vetésekor, a fekete-fehér képek árnyalata szintén kimagasló lett. A színes nyomatok minősége is nagyon jó, ám a LaserJet 2500-at is rajtakaptam egy-egy alkalommal, hogy az indokoltnál több magentát használ.

A Color LaserJet 1500L-nek csak felbukkanása volt meglepő, mivel megjelenése egy az egyben a 2500-as sorozat mása. A változások belül keresendők. Kevesebbet – kevesebbért. Ha reklámszövegnek nem is jó, de nagyjából ez az 1500L lényege. Kevesebb memória, kisebb processzorteljesítmény igen agresszív árazással párosulva.

A telepítés ezúttal sem volt igazán problémás, bár kétszer kellett nekifutni, és a kezdeti bemelegedési zajok elsőre kissé rémisztőnek tűntek. A fekete szín erejét ezúttal nem sikerült olyan tökéletesen elkapni, mint a nagyobbik modellnél, így a nyomat néha kissé halvány volt. A színes beállítások is kissé világosak lettek, ami remek élénk színeket adott az ábrákhoz, ám ez egyes képeknél (főként emberábrázolás esetén) már túlzóan élénknek bizonyult.

Minolta-QMS

A Minolta hiperagresszív antialkoholista kampányának (vagy félreértettem valamit?) újabb állomásához érkezett. Az eredeti magicolor 2300W mellé előállt egy egyszerűbb és látszatra ugyanakkora, ám sokkal többet tudó modellel, a magicolor 2350-nel – és némi meglepetéssel.

A 2300W – mint nevéből is sejthető – a számítási feladatok Windowsra testálásával éri el az elődjénél is kedvezőbb árat. Amiből egy keveset rögtön vissza is fordítottak külsejére, ami igen elegánsra sikeredett, különösképpen a logó kidomborodó közepe. De nem ártott volna

néhány forintért egy fedőt is adni a lapadagolóhoz, az Epson megoldásához hasonlóan.

A telepítés nem volt ugyan tökéletes, de könnyen rá lehetett venni a készüléket a munkára. A 2300W szintén nem egy alvós típus, így jókedvvel, nagy sebességgel kezdett hozzá a teendőkhöz.

Az első meglepetés az üzleti levél megérkezésekor ért, ami már használ némi színt, legalábbis emlékeztem szerint, de a papíron ennek nyomát sem találtam. Miután az összes színes feladatot úgy kaptam vissza, hogy csak a fekete szöveges felületek voltak láthatók (az A4-es kép helyett megérkező üres oldal különösen tetszett), azt gondoltam, itt az idő körülnézni a kezelőprogram mélyén. A leggyanúsabbnak tűnő „Színillesztés" kikapcsolásával a probléma rögvest megoldódott, a készülék boldogan vette használatba ellustult tonereit.

Oki C5100 – ideális nyomtató munkacsoportoknak

A fekete-fehér képekkel már eleinte sem akadt gond, a fekete szinte tökéletesen lett beállítva, csak a leghalványabb vonalakkal bajlódott néha. Hogy kiköszörülje a csorbát, színes módban különösen kitett magáért a 2300W – csak a sárga használatát vitte néha túlzásba.

A magicolor 2350 igazán különleges darab a maga nemében, mivel képes az úgynevezett folyamatos tónusú nyomtatásra. Hagyományos nyomtatásnál egy pontba vagy kell festék, vagy nem, éppen ezért akad gond a világosabb árnyalatokkal, amelyek különféle miniábrák (ne feledjük, a 600 képpont egy hüvelyknyi vonalra esik – azaz ebben a felbontásban egy pont 0,042 mm!) megjelenítésével érhetők el, ám ez néha meglátszik a nyomaton. Folyamatos tónussal azonban a készülék egy pontba 16-féle árnyalatban képes nyomtatni, ezzel jelentősen javul a képminőség és a színhűség.

A készülék külsejében megegyezik a 2300-as sorozat darabjaival, ám meghajtóprogramjai – bár ez remélhetően csak az újdonság mellékhatása – még csiszolásra szorulnak. Már telepítésük is elég problémás volt, ám a java csak ezután következett. A PCL5 meghajtóval CorelDraw alól hibásan nyomtatott a készülék – sebaj, a gép több nyelven beszél, jó lesz majd a PCL6. Csakhogy a második próbára később került sor, és a nyomtató úgy megsértődött ezen, hogy újracsatlakoztatva a géphez nem volt hajlandó együttműködni a már telepített meghajtói egyikével sem. Kezdhettük az ismerkedést elölről.

Apró nehézség támadt még a fekete-fehér nyomtatás beállításával, ugyanis a nyomtatónak van külön fekete-fehér meghajtóprogramja, a normál kezelőprogramban kissé eldugták ezt az opciót, de nem lehetetlen rátalálni.

A nyomat minőségét látva azonban megérte minden vesződség. A fekete határozott és erős, szinte tökéletes, a halvány vonalak is elég jól láthatók, a színek is teltek, élénkek, még kis telítettségnél is egyenletesek, ahogy az a folyamatos tónustól el is várható. A driverek pedig remélhetően megújulnak és tökéletesednek, mire lapunk megjelenik.

Oki

Az Oki továbbra is a maga útját járja LED technológiájával. Rengeteget lehet vitázni a LED és a lézer előnyeiről, hátrányairól, de egy biztos: míg a lézeralapú készülékekből az árhatárba csak négymenetesek fértek be, addig az Oki az egymenetes színes LED technológiájával biztos sebességrekorder.

A kisebbiknek nevezhető Oki C5100 már megjelenésével is kilóg a mezőnyből. Komor és méretes külseje, professzionális vezérlőpultja komoly munkát sejtet, inkább irodákba, mint otthonokba szánt készülék.

A telepítés elsőre sikertelen volt, másodszorra simán lezajlott, talán csak némi időre volt szüksége a készüléknek.

A kezelőfelület igen jól átlátható, a szokásos színbeállításoknál kicsivel nagyobb teret enged. Érdemes az engedékenységet kihasználni és a legjobbra állítani a nyomatminőséget – mind a fekete, mind a színes képeknek jót tesz.

A fekete grafikák egy kissé halványra sikeredtek, de élességükre nem lehet panasz. Színes nyomtatásnál már sokkal jobb a helyzet, a színek élénkek – bár a magenta néha túlságosan is –, a tónusok jók, sőt a teljes oldalas fotón nagyon szép bőrt sikerült elővarázsolnia a C5100-nak.

A C7300 veszélyes jószág, puszta látványával képes sérvet okozni. Láthatóan professzionális termék, és ez minden szempontból beigazolódott a későbbiekben.

A telepítés problémamentesen zajlott, a kezelőprogramban bóklászva kiderült, hogy a készülék alapbeállítása a „legjobb” mód – amit kissé furcsállottam, hiszen nem ezzel szokás kezdeni, de az eddig tapasztaltak alapján amúgy is erre állítottam volna előbb-utóbb –, ami elegáns gesztus, józan önkritika. Az egyetlen apró hiba (mert valaminek lennie kell...) a tálca érzékelőjében lapult, ugyanis az még félig telepakolva (ami a C7300 kapacitása mellett nem csekélység) is azt jelezte, mindjárt kifogy a papír.

Nem fogyott ki a papír. Pedig kissé megfuttattam a C7300-at, elvégre nagy sebességű nyomtató. Igaz, hogy kiírt teljesítményétől elmaradt (hiszen a képfeldolgozás ideje a névleges értékekbe nem számít bele), de így is igen fürgén adogatta a lapokat, amelyeknek a minőségére is maradt ideje ügyelni. A fekete grafikák ez alkalommal hajszálnyit sötétebbek lettek, mint az optimális lenne, de ez egyáltalán nem ment a minőség rovására – csupán depressziósoknak nem ajánlott, ők válasszák inkább az C5100-at. A vékony és halovány vonalakkal ennek a készüléknek is meggyűlt a baja, ellenben az egyenletes felületeket elsőrangúan jelenítette meg.

A színek teltek és erősek, ennélfogva átmenetük néha kevésbé látszik, de a képek igen élénkek.

Tally

Nem mondhatnám, hogy a Tally 8006L modelljével felhőtlenül indult a kapcsolatunk, a készüléknek ugyanis nincs USB csatlakozója. Ez aztán vidám, másfél órás játszadozásba torkollott egy crosskábellel és a tesztgép állítgatásával, míg végül rászántam magam a kézikönyv tüzetesebb átolvasására.

Tally 8006L – biztos alapokon

A könyvecske (ami ügyetlenül többször is Hitachiként hivatkozik a készülékre) középesen bonyolult leírásából kiindulva végül sikerült összehozni a kapcsolatot. Ebből is látszik: a 8006L irodai nyomtató, mert jó, ha akad a közelében egy ráérő rendszergazda. Már csak termete miatt is, mert a kategóriájában megszokott forgótáras elhelyezéssel szemben a tonerek egymás alatt vannak – bár a készülék négymenetes.

A nyomtató kezelőprogramjából sokféle beállításra nyílik lehetőség. Erre szükség is lesz, mivel a normál beállítással készült fekete-fehér kép... viccnek kicsikét erős.

Nagyobb felbontásra kapcsolva is akad még némi gond a képpel: nagyon világos. Ez szövegnyomtatásnál előnyös lehet, de grafikák esetében a legjobb, ha normál, vagyis színes üzemmódban dolgozunk, és a képet alakítjuk fekete-fehérré egy képszerkesztő programmal, ha mindenáron ragaszkodunk a monokróm kivitelhez.

Színesben már sokkal jobban teljesített a 8006L, főként mivel továbbra is a nagyobb felbontással dolgoztattuk. A színek igencsak életerősek, de ettől nem lettek túl sötétek a képek. A színkezelési menüpontok hatása is azonnal látszódott, a színek fotó módban sokkal élénkebbé váltak.

És a győztes nem más...

Amikor a fekete-fehér lézernyomtatókkal kapcsolatban olyan bölcsességekre ragadtattam magam, mint például „Nyomtatók esetében nem mindig könnyű dönteni, hiszen más felhasználási területek más igényeket támasztanak”, még fogalmam sem volt arról, mennyivel bonyolultabb lehet a döntés a színes nyomtatók között. Ugyan tartottam magam az eredeti és jól bevált értékrendhez, de ebbe még bele kellett kalkulálni a majdani tulajdonos igényeit. Aki színes lézernyomtatót vásárol, nyilván akar majd színesben is nyomtatni rajta, de mennyit? Minden oldalt, minden másodikat, ötödiket, tizediket? Mennyire számít a fekete-fehér, illetve a színes üzemmód lapköltsége?

Salamoni vagy sokkal inkább Nagy Sándor-i döntéssel arra jutottam, hogy színes nyomtatók esetében a színes és fekete-fehér képminőség egyaránt fontos, de lapköltség terén a színesé a döntő szerep. Szerencsére a táblázat adataiból mindenki összeállíthatja a maga rangsorát, így a demokrácián sem esik csorba. A belépő mezőnyben a fő szempont a színes nyomtatás lapköltsége, ezt követi a képminőség, majd jön az ár és a sebesség, végül a felszereltség és a kezelhetőség. Ezek alapján most nincs Tesztgyőztes. Az Oki C5100 és a Minolta-QMS magicolor 2300W fej-fej mellett haladt, de egyik sem tudott igazán felülkerekedni. A színes lapköltség szinte megegyezik, a fekete-fehér lapköltségben ugyan erősebb az Oki, de az kevésbé számít, képminőségben pedig a Minolta az erősebb – ahogy árban is, viszont sebességben megint az Okinál az előny.

E párbajból fontos következtetéseket lehet levonni. A Minolta-QMS magicolor 2300W ajánlott a kisebb házi stúdiókba, ahol a minőség a fontosabb, míg az Oki C5100-nak nagy hasznát láthatja egy iroda, ahol gyakrabban és nagyobb mennyiségben van szükség színes szóróanyagra.

A komolyabb készülékek versenyében nőtt a képminőség jelentősége – hiszen főként ennek növeléséért döntenek a felhasználók a drágább készülékek mellett. Ezért új technológiájával, remek képminőségével, kellemes árával és lapköltségével a Tesztgyőztes cím a Minolta-QMS magicolor 2350-et illeti. Lapköltsége miatt ugyan nem jutott a legjobbak közé, de mégis említésre és Különdíjra érdemes a HP Color LaserJet 2500.

A készülék jó minőségben és megfelelő sebességgel dolgozik, felszereltsége és ára is megfelelő – ha sikerül leszorítani lapköltségét, igazi nagyágyú lesz. De ez más modellekről is elmondható lenne, viszont a LaserJet 2500 emellett fantasztikusan jól néz ki, valóságos dizájnelem egy modern irodában – ezért is az elismerés.

A lapköltség buktatói

A lapköltség kiszámolása meglehetősen bonyolult művelet volt. Mindjárt az alapkoncepció csalóka: 5%-os fedettséggel számolunk minden esetben, ami azt jelenti, hogy egy egyszerű üzleti levelet nyomtatunk ki feketében, vagy éppen ciánkékben. Ez összevetéshez jó, de valós életben történő nyomtatáshoz ezzel számolni nem szabad. Először is az 5% valóban csak egy egyszerű levél; egy teljes oldalas kép színesben elérheti a 240-260%-os fedettséget, vagyis a hivatalosan 5000 lap kinyomtatásához elegendő tonerrel nem lehet 5000 képet megfestetni – akármilyen csábító az általunk számolt elméleti lapköltség, könnyen 10-20-szorosára nőhet a valóságban.

Másik kényes téma a kellékanyagoké. A legtöbb nyomtatóhoz szükségesek kellékanyagok: olajozó, hulladéktároló, átvivőszíj stb. – ezek felsorolása változatosságuk miatt kissé helyigényes lett volna. A végösszegbe persze beleszámítottak, bár legtöbbször 1 forint alatti tételek voltak hosszú élettartamuk miatt. Ám éppen a hosszú élettartam okán egy-egy ilyen tétel ára elérheti a 60-80 000 forintot, ami hiába elenyésző összeg laponként, ha vadonatúj kell belőle teljes áron. Így ezekről a tételekről minden esetben előre meg kell kérdezni az eladót.

Ami még bonyolította a helyzetet, és a táblázat „Színes lapköltség” sorában látható kuszaságot okozta, az nem más, mint az 5%-os elv és a négymenetes nyomtatás együttállása. Ha valóban egyetlen alapszínnel dolgozunk, akkor lehetséges, hogy csak egyszer megy végig a papír a szalagon, és egyszer íródik adat a képlemezre. Az így kapott elméleti lapköltség az első szám. Ám ha több színnel nyomtatunk, akkor a négymenetes technológia értelmében az egyes kellékanyagokat többször vesszük igénybe. Ez a valósághoz közeli ár a második szám a négymenetes készülékeknél.

Villanegyed

Előző háztesztünkben az olcsóbb, alsókategóriás házakat eresztettük össze, meghúzva egy felső árhatárt. Könnyű kitalálni, hogy a minőségi házakat e 15 ezer forintos határ felett leljük meg, mindenféle csodákkal, a hasznos és jól használható extráktól kezdve egészen a hardcore optikai tuningig. Nézzük hát a kategória képviselőit!

Erdős Márton

Előző háztesztünk igencsak hosszúra sikeredett, ami a témafelvezető első tesztek velejárója (Házalási tanfolyam – PC Magazin, 2003/3/64). Mivel az alapfogalmakat, a gépépítés fontosabb mozzanatait és a jó ház kiválasztásához szükséges tudnivalókat már – remélhetőleg – minden kedves olvasónk ismeri, mostani tesztünkben elég lesz az itt megjelenő sajátosságokra, a tesztelés menetében végzett apróbb kiegészítésekre és a különlegességekre kitérnünk. Lássuk, milyen az élet a bruttó 15 ezer forintnál drágább házak világában!

A képeket elnézve egyértelmű, hogy e házak árába egy komolyabb tervezőcsapat fizetését is beleszámították. A küllem mellett a könnyebb szerelhetőségre, a jobb anyagok használatára és a kényelmi tulajdonságok beépítésére helyezték a hangsúlyt.

AOpen H600B: nyugodtan barátkozzunk vele

Szemfényvesztés

A legtöbb ház vastag fémből, a legjobbak alumíniumból készültek, ezzel elérve – többek között – a kiváló fizikai stabilitást. A fém sem az a fém, amiből az előző kategória házai készültek: vastagabb, masszívabb, jobb minőségű.

Az alumínium legfeltűnőbb tulajdonsága az ára, amely igencsak borsos. A magas árért cserébe egy halom jó tulajdonsága is van. Az alumínium könnyű – aki gyakran cipeli gépét LAN-partikra, annak nem mindegy, hány kiló plusszal rohangál. Ennél fontosabb, hogy az alumínium hővezetése sokkal jobb, mint más, olcsóbb anyagoké. Az alumíniumházban üzemelő konfiguráció átlaghőmérséklete többfoknyival alacsonyabb, mint amekkora más anyagú házakban lenne. Külön szempontként emelendő ki: az alumíniumházak szépsége és nagyon profi kinézete.

Sajnos van rossz tulajdonságuk is: sérülékenyek. Egy fémtárgy könnyen végzetes karcolást ejthet az alumíniumházon (e szépséghibát azért a legtöbb felhasználó túléli).

Az olcsó házak kategóriájában minden ház előlapja műanyag volt, itt azonban már több helyen találkozhatunk fém előlapú házakkal, ami egyértelmű előnyként könyvelendő el. Az átlátszó oldallap is sokkal gyakoribb a felső kategóriában, csakúgy, mint a többi optikai tuning.

A látszat minden

A mezőnyben több házat is felszereltek gyárilag némi látványfokozó eszközzel, megoldással. Leggyakrabban LED-es vagy hidegkatódos világítással találkozhatunk, amiket a gyártók minden elképzelhető variációban és mennyiségben alkalmaznak. A legszolidabb változat, amikor az előlapon egy felirat mögé rejtenek némi világítást – ez szerény, mégis látványos. A következő lépcsőfokon már átlátszó oldallappal találkozunk, ami mögé egy hidegkatódcsövet rejtenek, amely hangulatosan bevilágítja a ház belsejét.

Avance B031-Black: csábítóan sok 5,25 colos meghajtóhely

Igen ám, az átlátszó oldallap! A felhasználók tábora itt megoszlik, egyesek szerint nagyon dizájnos, mások teljesen feleslegesnek tartják. Szerintük nincs értelme belátni egy halom kábel és ketyere közé. Nos, nem nekik készült az átlátszó oldallap.

Aki ilyen házba szeretné gépét költöztetni, számoljon azzal is, hogy ezentúl kínosan ügyelnie kell a rendre (vagy nem, mert a hiúság nem jó tulajdonság). A rengeteg kábelt szépen el kell vezetni, amihez segítséget nyújthatnak a kábelrögzítő drótok, patentok. Emellett nem árt soros ATA csatolós merevlemezt vagy hengeres IDE kábelt beszerezni.

A fénycső mellett leginkább a világító házhűtő ventilátorok terjednek.

Ezek átlátszó, teljesen hétköznapi ventilátorok, melyek kávájában (vagy máshol, de körben) LED-eket rejtettek el. Forgás közben szép – de a hidegkatódénál gyengébb – fénnyel árasztják el gépünket. Léteznek már hidegkatódcsővel szerelt ventilátorok is – hátha akad, aki pont erre vágyik és erre akar költeni.

Akadnak különböző mintázatú – akár világító – ventilátorrácsok, fluoreszkáló bővítőhelyek és kábelek, de újabban már gyártanak teljesen átlátszó, plexiből készült házakat is, amelyeket csakis kesztyűvel szerelhetünk, az ujjlenyomatok elkerülése végett (különösen fontos ez, ha sokat garázdálkodunk, stílszerűen: mi vagyunk a warezcsászárok). Találkozhatunk még világító IDE kábellel is, ami aztán már tényleg mindennek a teteje.

Az infantilizmus határtalan, legújabb őrületként hangérzékeny vezérlőt szerelnek a világítótestekre (legtöbbször a fénycsövekre). Így például játék közben a lövéseknél kéken izzik a házunk, máskülönben sötét marad.

info

- www.sharkoon.com/html/index_eng.htm
- http://coolink.hu

Műszaki adatok

Gyártó és típus	AOpen H600B	Avance B031-Black	Chieftec DX-01BDU
Termék webhelye *	http://english.aopen.com.tw /products/housing /h600-series.htm	www.avancecorp.com /product/b031.htm	www.chieftec.com/products /dragon/dx01wd.htm
Műszaki adatok			
Számítógépház			
Szabvány	miditorony	miditorony	miditorony
Fémlapok élei	elhajlított	elhajlított	eldolgozott
Méret (szélességxmélységxmagasság)	197x453x475 mm	191x530x450 mm	202x476x540 mm
Tömeg (tápegység nélkül)	9,1 kg	12,6 kg	12,0 kg
Borítás anyaga	acél	acél	acél
Előlap anyaga	műanyag	műanyag	műanyag
Szín	fekete, szürke	fekete, szürke	fekete
Levehető előlap	●	●	●
5,25 colos egységek rögzítése	sínnel	sínnel	sínnel
Oldallaprögzítés	kézzel is használható csavarral	műanyag patenttel	kézzel is használható csavarral
Kiszerelhető az alaplaplemez?	❍	● (műanyag patent)	❍
Alaplaptartók típusa	csavarok	fémklipszek	csavarok
Ventilátorhelyek (elöl/hátul/felül/oldalt)	1/2/❍/2	❍/2/❍/2	2/2/❍/❍
Házhűtő ventilátor	hátul	❍	❍
Összeszerelési útmutató	●	●	❍
5,25 colos meghajtóhelyek száma	4	6	4
3,5 colos meghajtóhelyek száma (kivezetett/belső)	2/3	2/2	2/4
Rejtett előlap meghajtóhoz (floppymeghajtó/CD-meghajtó)	❍/❍	❍/●	❍/❍
Kivehető merevlemezkeret	● (2)	❍	● (2)
Előlapi kivezetések (USB/mikrofon/fejhallgató/IEEE-1394)	2/1/1/❍	❍	2/❍/❍/1
Oldallap vastagsága	0,90 mm	1,00 mm	1,15 mm
Zárható előlap/oldallap	❍/●	●/●	●/●
Kártyavaklapok vannak?	●	●	●
ATX alaplaphátlapok	1	1	1
Háznyitásjelző érintkező	❍	●	❍
Átlátszó oldallap	❍ (opcionális)	❍ (opcionális)	❍ (opcionális)
Talpak mérete, típusa	nagy, kihajtható	nagy, kihajtható	nagy, kihajtható
Gyárilag beszerelt tápegység	●	❍	●
Tápegység			
Gyártó, típus	AOpen FSP350-60PN	❍ **	Chieftec CT360A
Szabvány	ATX 2.03	❍	ATX 2.03
Névleges maximális kimeneti teljesítmény	350 W	❍	360 W
Ventilátorok száma	1	❍	1
Ventilátor szabályzása	●	❍	●
Ventilátor fordulatszámának monitorozása	❍	❍	●
Szabványos tápcsatlakozók száma	9	❍	6
Floppycsatlakozók száma	2	❍	3
Hálózati kapcsoló	●	❍	●
Monitor-tápkimenet	❍	❍	❍
110 V-os üzemmód	❍	❍	●
Aktív PFC	●	❍	●
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	RCE Hungary ✆ 309-4700	Herta ✆ 322-2232	Kelly-Tech ✆ 350-1246
Webcím	www.rce.hu	www.herta.hu	www.kellytech.hu
Ár (bruttó ajánlott kiskereskedelmi) tápegységgel/tápegység nélkül	30 125 Ft/❍	❍/15 001 Ft	40 000 Ft/❍
Garancia	2 év	2 év	élettartam-garancia

*: A webcímeket XLS és TXT formátumban CD-mellékletünkön is közzétesszük a \CIKKEK könyvtárban. **: A házat a forgalmazók tápegység nélkül szállítják.

A nagyágyúk

A kilenc induló nagyjából két kategóriára oszlott, de a határvonalat roppant nehéz meghúzni. Vannak 30 ezer forint körüli összegért kapható házak, ami adott esetben nem is tűnhet pénzkidobásnak, és persze vannak minden földi jóval megáldott méregdrága házak is.

Sokan a fejükhöz kapnak: ki az az őrült, aki 50-60 ezer forintot (vagy akár többet) ad ki egy házra, ha egyszer 10-15 ezerért is lehet kapni megfelelőt. Nos, nekik ajánlom, hogy egyszer nézzenek meg közelebbről is egy ilyen palotát, szerelem lesz első látásra. Persze ez nem jelenti azt, hogy ezután ilyen háza legyen mindenkinek – sok esetben tényleg felesleges pénzkidobás.

A táblázatot egy-két helyen módosítottuk, a mezőny tulajdonságaihoz igazodva. A fedél típusa minden esetben kétoldalas, azaz mindkét oldalát külön-külön szerelhetjük. A tápegység állása is

	Cooler Master ATC-210	DTK CAS-74W4U2	Jinsung Zizon	Lian Li PC-65	Sweex Black Pearl	PC MAGAZIN Különdíj ThermalTake Xaser III V2420A
	www.coolermaster.nl /pruducts/case/atc /atc210.html	www.dtkcomputer.hu /termek.php?a=csl&id=4	www.comcase.com /zizon.htm	www.lian-li.com.tw/english /product.php?action =viewPD&prdid=815	http://shop.juventus-team.hu /termekveg.php?tid =58711071	www.thermaltake.com /products/xaser3/v2000a.htm
	miditorony	miditorony	miditorony	miditorony	miditorony	miditorony
	eldolgozott	elhajlított	elhajlított	eldolgozott	elhajlított	eldolgozott
	195x505x450 mm	193x475x440 mm	200x480x435 mm	210x490x450 mm	199x502x445 mm	200x567x539 mm
	6,5 kg	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	8,5 kg
	alumínium	acél	acél	alumínium	acél	alumínium
	alumínium	műanyag	műanyag	alumínium	műanyag	alumínium
	ezüst	fehér	fekete, szürke	ezüst	fekete, kék	ezüst
	❍	●	●	●	●	●
	csavarral	sínnel	csavarral	csavarral	csavarral	sínnel
	kézzel is használható csavarral	kézzel is használható csavarral	kézzel is használható csavarral	kézzel is használható csavarral	kézzel is használható csavarral	kézzel is használható csavarral
	● (sínes)	❍	❍	● (sínes)	❍	❍
	csavarok	csavarok	fémklipszek	fémklipszek	csavarok	csavarok
	❍/1/1/❍	1/1/❍/❍	1/1/1/❍	2/1/1/❍	2/2/❍/❍	2/2/1/2
	1 hátul, 1 felül	❍	hátul	2 elöl, 1 hátul, 1 felül	hátul	2 elöl, 2 hátul, 1 elöl, 1 oldalt
	●	●	❍	●	❍	●
	4	4	4	4	3	4 (1 Hardcano)
	2/4	2/2	1/6	3/5	2/5	2/6
	❍/❍	❍/❍	●/●	❍/❍	❍/❍	❍/❍
	❍	●	❍	●	❍	❍
	2/❍/❍/❍	2/❍/❍/❍	2/❍/❍/❍	2/❍/❍/❍	2/1/1/1	2/1/1/1
	1,05 mm	1,00 mm	0,90 mm	1,10 mm	1,05 mm	1,05 mm
	❍/❍	❍/❍	❍/❍	❍/●	❍/●	●/●
	●	●	❍	●	● (2)	●
	1	1	1	1	2	1
	❍	❍	❍	❍	❍	●
	❍	❍ (opcionális)	●	● (opcionális)	❍	● (opcionális)
	kicsi	kicsi	kicsi	kicsi	kicsi	nagy, kihajtható
	❍	●	●	❍	❍	●
	Enermax EG301AX-VE(G)	DTK PTP4007P	Micase (Fortron-Source) WR300	Coolink AP-450DX	❍ **	ThermalTake HPC-420-302-DF
	ATX 2.03	ATX 2.03	ATX 2.01	ATX 2.03	❍	ATX 2.03
	300 W	400 W	300 W	400 W	❍	420 W
	2	1	1	2	❍	2
	●	●	❍	●	❍	●
	●	❍	❍	❍	❍	●
	6	6	5	6	❍	9
	2	2	2	2	❍	3
	●	❍	●	●	❍	●
	❍	●	❍	❍	❍	❍
	❍	❍	●	●	❍	❍
	●	❍	❍	●	❍	●
	Expert ✆ 450-2430	DTK Hungary ✆ 412-3400	Case ✆ 450-2930	Kelly-Tech ✆ 350-1246	Juventus-Team ✆ 469-5847	Wentiltech ✆ 390-1019
	www.expert.hu	www.dtkcomputer.hu	www.case.hu	www.kellytech.hu	www.juventus-team.hu	www.wentiltech.hu
	73 000 Ft/56 125 Ft	22 175 Ft/❍	22 000 Ft/❍	65 500 Ft/46 500 Ft	❍/21 300 Ft	74 875 Ft/❍
	1 év	2 év	5 év	3 év	2 év	3 év

egységesen vízszintes, ezért ezt sem említjük külön. Házhűtő ventilátort szinte minden esetben kaptunk, sokszor többet is, ezért azt is feltüntetjük, ezek hova vannak gyárilag beszerelve. Érdekes, hogy a felsőbb régióban egyre kevésbé divat a kislemezt és/vagy a CD-meghajtót rejtő előlap.

Új adat az oldallap vastagsága, mely az előző tesztből hiányzott. Tolómérővel mértük, milyen vastag a házak fala. Sok házat felszereltek zárható elő- és oldallappal, ami jó biztonsági megoldás. Szinte az összes házhoz tartoznak kártyahelyekre való vaklapok, melyek később is szerelhetők. Ugyebár az alacsonyabb árkategóriában kitörhető, egyszer használatos fémlapokat találtunk... Non plusz ultraként itt-ott felbukkant a háznyitást jelző érintkező is, melyet sok alaplap képes kezelni.

Az átlátszó oldallap nem minden esetben szériatartozék, de feltüntetjük, ha opcionálisan megvásárolható ilyen

kiszerelés is. A talpak is nagyobb szerepet kaptak e kategóriában, az igazán stabil házak nagyméretű, kihajtható lábakra állíthatók.

Tesztünkben nem volt alapkövetelmény, hogy tápegység is legyen a házhoz, így néhány ház „csupaszon", táp nélkül érkezett. Külön jelezzük, ha csak tápegységgel együtt lehet megvásárolni a házat. A tápegység adatainál fontos megemlíteni, milyen típusú táppal van dolgunk, hány ventilátor dolgozik belül, és ezek fordulatszáma mérhető-e.

Az egyik legfontosabb kérdés a PFC kiegészítő megléte. A Power Factor Correction áramkör egy kiegészítő szabályozóegység,

Chieftec DX-01BDU: ez bizony nem papírkutya!

amely a tápegység koefficiens (hatékonysági) mutatóját javítja nagymértékben. Három megoldás létezik. Az első, amikor kihagyják, ám az európai szabványok szerint bizonyos PFC áramkört kötelező tartalmaznia a tápegységnek. A legáltalánosabb a passzív PFC, ami a váltóáramú bemeneten kapacitív szűrőt alkalmaz, javítva a tápegység leadott teljesítményét. Az igazi megoldás az aktív PFC, ami persze drágább. Az aktív PFC nagyban csökkenti a torzítást, korrigálja a bemeneti feszültséget és 95% fölé emeli a tápegység hatékonyságát. Az igazán jó tápegységek ilyen áramkört tartalmaznak.

AOpen H600B

Az AOpen sajnos kevésbé elterjedt márka Magyarországon, pedig a gyártó házai kiváló minőségűek. Aki szerelt már AOpen házba gépet, tudja, mit jelent ez. Sehol egy éles kiszögellés, semmi takarékoskodás, semmi „gagyi".

A tesztre érkezett ház fekete színű előlapja nem hivalkodó, előkelő profizmust sugall. A belső kialakításból látszik, a készítők ismerik a házépítés minden csínját-bínját. A házban több ventilátorhelyet is

Cooler Master ATC-210: luxuskivitel, luxusár

találunk, még az oldallapon is elhelyeztek kettőt a merevlemezek megfelelő hűtéséhez. Ventilátorból egyet kapunk gyárilag, viszont jár hozzá ventilátorvaklap, amit csak ennél a háznál kapunk. Ezzel elzárhatjuk a nem használt szellőzőnyílást, így a működő ventilátor – valószínűleg – hatékonyabban képes hűteni. Az összeszereléshez részletes leírást is mellékelnek, ami házak esetében ritkaság.

Az AOpen házai gyárilag szerelt tápegységgel érkeznek, amiből itt egy új fejlesztést kapunk, érdekes megoldásokkal.

A tápegység hátlapja lyukacsos, ráadásul hátul nincsen ventilátor. A tápegységben egyetlen nagyméretű ventilátor kapott helyet, méghozzá alul – lassan forog, ezáltal szinte tökéletesen zajtalan működést biztosít. Nagy méretének köszönhetően hatékonyan szívja ki a gép belsejéből a meleg levegőt, lehűtve ezzel a tápegység melegedő alkatrészeit. A ventilátor fordulatszáma hőmérséklettől függően változik. Az AOpen profizmusát bizonyítja az aktív PFC áramkör és a kilenc normál méretű tápcsatlakozó is.

- ⊕ Jó alapanyagok, egyszerű szerelhetőség, jó szellőzés, kiváló tápegység, példaértékű összeszerelési útmutató – igazán jó ház, méltatlanul alacsony a népszerűsége.
- ⊖ Viszonylag vékony fémből készült, kissé puritán az előlap.

Avance B031-Black

Az Avance háza már ismerős lehet olvasóink előtt. Egy régebbi számunk Gyorsteszt rovatában már bemutattuk a komolyabb változatot (➪ Ház kacsalábon – PC Magazin, 2003/4/45), amitől a kisebb változat sem tér el sokban. Itt is hat nagyméretű helyet találunk, ami egyedülálló a mezőnyben. Sajnos emiatt az előlapi hűtést mellőznünk kell, és merevlemezből is csupán kettőt applikálhatunk. Persze beépítő kerettel nagy helyre is szerelhetünk merevlemezt, de az roppant macerás eljárás.

A ház további érdekessége az oldalsó, kihajtható merevítő, amibe egy ventilátort is szerelhetünk. Sajnos ventilátor nem jár a házhoz.

A visszafogott, de dizájnos, kihajtható előlap jó megoldás, ráadásul a felső helyre rejtett előlapos CD-meghajtót is szerelhetünk, melyet az ajtó kinyitása nélkül is elérünk.

A házban matricák segítenek a szerelésben, ami amúgy sem túl nehéz, köszönhetően az ötletes megoldásoknak. Alul egy kis dobozban találjuk a csavarokat, síntartozékokat, szerelékeket.

A ház gyengéje a műanyag patentos oldallaprögzítés, ami könnyen kezelhető, de nem mindig egyszerű bepattintani a lapot a helyére, és nem is tűnik túlságosan strapabírónak.

- ⊕ Hat nagyméretű hely, szép előlap, stabil felépítés, egyszerű szerelhetőség, sok patent, alsó tárolódoboz, olcsó.
- ⊖ Kevés merevlemezhely, nincs gyárilag beszerelt ventilátor, a műanyag patentok nem túl strapabírók.

Chieftec DX-01BDU

A nevet már sokan hallhatták, akik pedig nem, jegyezzék meg! A legtöbb hasonló kategóriájú ház alapját Chieftec ház adja – elég csak körülnézni a neten, főként ilyeneket találunk. Sok cég vásárol a gyártótól alapkiszereléséű Chieftec házat, amit utána saját elgondolása szerint módosít és dob piacra. Ilyen például az előző számunkban

DTK CAS-74W4U2: csak amire szükség van

bemutatott vízhűtéses Koolance ház is (➪ Felvizezett masina – PC Magazin, 2003/5/46).

A Chieftec házai gyárilag beszerelt tápegységgel kaphatók, ám ettől nem kell megijedni, a Chieftec tápegységek kiváló minőségű példányok élettartam-garanciával.

A ház kinyitható műanyag előlapja rejt mindent, ami csak rejthető, beleértve a ki/bekapcsoló és újraindító gombokat is. A házat gondosan lezárhatjuk kulcsokkal, távol tartva az illetéktelen felhasználókat és a tolvajokat (az utóbbiakat persze nem igazán, mert azok felkapják a gépet, aztán uzsgyi – a szerk.). Talán a Chieftec fémlapja a legvastagabb, ami tekintélyes tömeget és masszivitást kölcsönöz a háznak.

A fekete monstrum szerelése egy álom, minden a helyén van, minden könnyedén és pontosan illeszkedik. Merevlemezkeretből kettőt is találunk, ráadásul mindkettő egyetlen mozdulattal

kiszerelhető a házból.
A Chieftec egyedi tulajdonsága az oldallap speciális levétele. Egy nagyobbacska fogantyú elhúzása után könnyedén kinyithatjuk, vagy akár le is vehetjük az oldallapot. Az új változat az elődök apróbb hiányosságait is javítja: itt már van előlapi USB és IEEE-1394 (Firewire) csatlakozó.

A Chieftec házához színben és küllemben illő, vezeték nélküli egeret, billentyűzetet, további kiegészítésként átlátszó oldallapot vásárolhatunk kedvező áron.

Jinsung Zizon: vajon mitől Digital?

- ⊕ Etalon a szakmában. Kiváló tápegység, 2 kivehető merevlemezkeret, erőteljes felépítés, élettartam-garancia még a tápegységre is.
- ⊖ Nem kapunk ventilátort, még mindig műanyag előlap (igaz, minőségi alapanyagból), nincs összeszerelési útmutató.

Cooler Master ATC-210

A számítógépházak egyik nagyágyúja. A minden porcikájában alumíniumból készült ház meglehetősen könnyű, amit a forgalmazó által hozzáadott Enermax tápegység ellensúlyoz.

A házat szerelni igazi élmény, de az alumínium miatt nem árt óvatosnak lenni. Az oldallapot eltávolítva hozzáférhetünk minden fontosabb alkatrészhez, ám az alaplapot nem így kell beszerelnünk. Ahogy a részletes és jól használható leírás is mutatja, az alaplaptartó keretet hátrafelé ki lehet húzni. Ebbe könnyedén beszerelhetjük az alaplapot és az összes kártyát, majd a helyére visszacsúsztatva már csak a kábeleket kell elrendezni – és készen is vagyunk. A tápegységgel is hasonló a helyzet, egy keretet kell rácsavaroznunk, majd becsúsztatnunk a megfelelő helyre. Viszont az 5,25 colos, illetve a 3,5 colos meghajtókat csavarral kell beszerelnünk, még csak kivehető merevlemezkeret sincsen.

Lian Li PC-65: szögletesen tökéletes

A ház előlapja különlegesen szépre sikeredett. Kék plexiüveg ajtó rejti meghajtóinkat és a kapcsolókat. Csak a két USB csatlakozó kivétel, ezekhez csukott ajtó mellett is hozzáférhetünk.

A Cooler Master két ventilátort is ad a ház mellé, egyet hátra, egyet felülre. A felső szekciót áram alá helyezve a kék előlapba rejtett világítás is energiához jut (persze igény esetén ki lehet kötni), megvilágítva ezzel a plexiüvegbe mart ATCS feliratot. A rövidítés az Active Thermal Convective System kifejezést takarja, ami az alumínium hűtésre gyakorolt jótékony hatását jelzi.

Az opcionálisan mellé adott tápegységre nem lehet panasz, igaz, nem a legerősebb, ám az Enermax név garancia a minőségre.

- ⊕ 100% alumínium, tetszetős előlapi ajtóval és világítással, jó hűtési megoldások, kihúzható alaplaplemez.
- ⊖ Kevés ventilátorhely, nincs kiszerelhető merevlemezkeret, a meghajtók csavarral rögzíthetők, drága.

Sweex Black Pearl: csiszolatlan gyémánt

DTK CAS-74W4U2

A DTK háza visszafogott kinézetű, semmi csicsa, semmi extravagáns megoldás. Ez vonatkozik a belsejére is: könnyű szerelhetőség, megfelelő minőség. Az 5,25 colos meghajtókat elég csak a helyükre csúsztatni, majd az előre applikált sínekkel rögzíthetjük őket. Ötletes, jól használható megoldás, kérdés: a műanyag pöckök mennyi szerelést képesek átvészelni. Ha gáz van, a forgalmazó biztosít utánpótlást.

Hűtésben nem a DTK a legjobb, be kell érnünk egy elülső és egy hátsó ventilátorhellyel, amihez gyárilag nem is jár hűtés. Sajnos merevlemezből sem építhetünk be túl sokat, a két előlapra is kivezetett hely mellett kettő marad a merevlemezeknek.

Jó hasznát vehetjük a függőleges merevítőoszlopnak, melyre kártyatartó klipszeket is szerelhetünk. A tápegység komolyabb, passzív PFC áramkörös, 400 wattos DTK példány, teljesen megbízható. Sajnos a hűtése a tápegység alkatrészeire korlátozódik, mivel az alján nincs szellőzőrács.

- ⊕ A szolid küllem ellenére, ami kell, megtalálható benne, jó meghajtórögzítés, merevítőoszlop, jó tápegység.
- ⊖ Nagyon egyszerű kinézet, kevés ventilátorhely, a tápegység szellőzése.

Jinsung Zizon

A Jinsung előző tesztünkben is indított versenyzőt. A most vizsgált darab a Zizon, a cég egyik legkomolyabb háza, de így is az alacsonyabb árkategóriába tartozik. A mezőnyhöz képest kicsit vékonyabb fémből készült ház fekete színben pompázik, némi szürke díszítéssel. A házhoz alapkiépítésben jár az átlátszó oldallap, az ablak ugyan elég kicsi, de a célnak megfelel, hidegkatód-világítással szép látványt érhetünk el.

A Zizon a hűtést tekintve is jónak mondható, az elülső és hátsó ventilátorhelyek mellett felül is van egy. További érdekesség, hogy az előlap mögött világítás bújik meg, amit bekötve a Digital, a Power és a Reset feliratok világítanak. Olcsó megoldás, de jól mutat.

A tápegység az előző tesztben már megismert Micase típus, amely tulajdonképpen Fortron-Source gyártmány. Ha nem is túl ismert, de megbízható márka.

- ⊕ Jó hűtési megoldás, világító előlap, jó felépítés, sok merevlemezhely, 5 év garancia.
- ⊖ Gyenge minőségű műanyag, egyszerű belső, nincs kényelmi szolgáltatás, elavult tápegységszabvány.

Lian Li PC-65

A számítógépházak piacán a Chieftec mellett a Lian Li házai is etalonnak számítanak. Ezt a márkát is sok cég vásárolja, majd átalakítja saját elképzeléseinek megfelelően.
A Chieftecnél eggyel magasabb kategóriát képviselő ház minden porcikája alumíniumból készült. A letisztult, szögletes doboz tulajdonképpen vérprofi ház, minden kényelmi szolgáltatással. Kihúzható alaplaplemez, négy, gyárilag beszerelt ventilátor, melyekből a két első fordulatszáma az előlapon szabályozható.

További extra, hogy a levegőbeömlésért felelős ventilátorok előtt porvédő szűrő

van, megakadályozva, hogy por jusson a gép belsejébe.

A gyártótól még polírozópapírt is kapunk, amivel az apróbb szennyeződéseket eltávolíthatjuk, és tükörsimára csiszolhatjuk a felületet.

A forgalmazó Coolink tápegységet ajánl a házhoz. A Coolink minden szükséges előírásnak megfelel (még a magyaroknak is), emellett minden védő és szabályzó áramkört tartalmaz. Mellette szól még nagy teljesítménye és jó szellőzése is.

- ⊕ Az egész alumínium, szép, masszív, könnyű szerelhetőség, jó hűtés, kiváló tápegység.

ThermalTake Xaser III V2420A: házban nagy

- ⊖ Túl szögletes, kevés előlapi kivezetés (csak két USB csatlakozó).

Sweex Black Pearl

A Sweex is szerepelt már előző háztesztünkben, méghozzá extrém darabbal. A mostani tesztre sem hétköznapi példány érkezett, furcsa kék előlapi ajtó, koromfekete kivitel. Akinek nem tetszene az ajtós megoldás, a házban található készlettel le is cserélheti, oldalélt téve a helyére.

Alul a kis ablak mögött meglepően sok kivezetést találunk, az aljzathoz nagy kábel tartozik a gépen belül – érdekes, jó megoldás. Belül az egyszerűség jellemző, elegendő ventilátorhely, sok merevlemezhely, de csak három 5,25 colos meghajtó szerelhető be.

A negyedik az alsó lenne, ám ezt a helyet a kivezetések foglalják el. A ház tápegység nélkül érkezett.

- ⊕ Lecserélhető előlapi ajtó, egyszerűség, rengeteg előlapi kivezetés.
- ⊖ Túl egyszerű belső, kevés 5,25 colos meghajtóhely.

ThermalTake Xaser III V2420A

Elérkeztünk a teszt utolsó és egyben legnagyobb házához.

A ThermalTake legújabb, hármas Xaser szériájából való V2420A nagy méretei ellenére is pehelysúlyúnak mondható, ami a 100%-os alumíniumkivitelezésnek köszönhető. A masszív és gyönyörű alumínium előlap ajtóként használható, elrejtve a meghajtókat a kíváncsi szemek elől.

A felső nagyméretű helyen egy Hardcano szabályozóegységet találunk, amely 4 ventilátor sebességét képes állítani, emellett két hőmérsékleti érték kijelzésére alkalmas. Beállíthatunk egy felső riasztási értéket is. Ha erre nincs szükségünk, kiiktathatjuk, vagy ha egy optikai meghajtót fontosabbnak tartunk felülre szerelni, ezt is megtehetjük.

A ház tetején kis fedőlap alatt rejlenek a kivezetett csatlakozók, USB portok, IEEE-1394 csatlakozó, valamint a szükséges mikrofon- és fejhallgató-bemenetek és -kimenetek. Az előlap alján nagyméretű ThermalTake felirat látható, amely mögött természetesen világítás is van.

A házban hét ventilátor fogad – mind ThermalTake TT8025A típusú –, melyek rendkívül halk működésükről híresek. Nem kötelező mindegyiket bekötnünk, ám szellőzés szempontjából vitathatatlanul ez a legjobb megoldás. A légbeömlésért felelős ventilátorok előtt természetesen megtaláljuk a porszűrőket is.

A látványelemként szolgáló alkatrészeket a Kelly-Techtől és a Wentiltechtől kaptuk tesztelésre.

A Cooler Master büszkesége

A teljes kényelem elérése érdekében nem csak az 5,25 colos meghajtók, de még a merevlemezek is sínes megoldással szerelhetők be. A tágas belső térben egyszerű a szerelés, mindenhez könnyen hozzáférhetünk. A stabilitást merevítők biztosítják.

Tápegységnek 420 wattos ThermalTake dukál, ami tulajdonképpen egy Chieftec tápegységnek felel meg. A tápegységen kilenc nagyméretű csatlakozót és persze aktív PFC áramkört, két ventilátort és mindenféle védelmi áramköröket találunk.

- ⊕ Alumínium, gyönyörű, minden porcikájában igazi minőség, tökéletes házhűtés, könnyen szerelhető, beépített Hardcano modul, jó ventilátorok, masszív kialakítás, kiváló tápegység, sínes megoldás a merevlemezeknél is, világító előlap, a tápegységre élettartam-garancia.
- ⊖ A Hardcanóval csak három 5,25 colos meghajtóhelyünk marad, ennyi extrának bizony az ára is megvan.

Ezt kérném!

A mezőny nagyon erős, rengeteg egyéni megoldással, jól használható extrával és gyönyörű házakkal találkoztunk. Már csak az a kérdés, melyik a legjobb mind közül?

Ahogy már említettem, ez esetben szinte lehetetlen meghúzni a határvonalat drága és olcsó között. Talán az a néhány ház, amely 40 ezer forint alatt marad tápegységgel együtt, alacsonyabb árfekvésűnek mondható.

Sharkoon hidegkatódcső: házvilágítás powered by Jedi

Ebben a mezőnyben az AOpen okvetlenül megérdemel egy Vásárlási Ajánlatot, és – természetesen – a Chieftec viszi el a pálmát.

A felsőbb régióban aztán már tényleg háttérbe szorul az ár. A Cooler Master marad alul, magas ára és a többiekhez mérten alacsony felszereltsége miatt, második a Lian Li, jó hűtési megoldásával és eleganciájával.

Az első helyezett a ThermalTake Xaser III-as szériájának csúcsa, a V2420A.

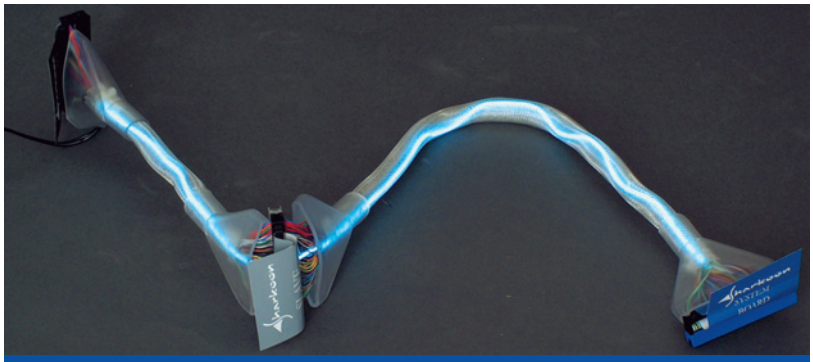

Sharkoon IDE kábel: a legfontosabb kiegészítő?

Egyszer fent, egyszer lent

A sors fintora, hogy az e havi, friss grafikus chipkészleteket bemutató tesztünkben az Ati új zászlóshajója, a Radeon 9800 Pro mellett az Nvidia belépő szintű FX-es GPU-ját, a GeForce FX 5200-at húzhattuk próbapadunkra. Természetesen nem egymás ellen versenyeztek, ám a teszt végére azért nyilvánvalóvá vált, melyik megoldás az életképesebb a maga szegmensében.

Rixer György

Lapzárta előtt néhány nappal kaptuk kézhez az Ati egyik kanadai gyártósorán készült, a rajta levő címke alapján tesztpéldánynak minősített („Not for resale") Radeon 9800 Pro chipes videokártyát. Az előbb említett, számokkal és vonalkóddal teleírt címkéről azt is megtudhattuk, hogy a kártya az R350-es GPU hivatalos bejelentése után nem sokkal gördült le a gyártósorról, dátumszerűen március 18-án. Ez jelentőségteljes motívum, ugyanis ennek fényében biztosak lehetünk abban, hogy az általunk tesztelt referenciakártya már a végső, hivatalosan bejelentett specifikációkkal rendelkezik.

Ati Radeon 9800 Pro

A kártyát kezdetleges csomagolásban, driver-CD és kábelek nélkül kaptuk, egyedül a kiegészítő tápcsatlakozó volt bedugva a nyák megfelelő foglalatába. Igen, a Radeon 9800 Pro GPU-s kártyák – a Radeon 9700-akhoz hasonlóan – kiegészítő tápcsatlakozóval rendelkeznek, és igen, a 9800 Pro energiaigénye nagyobb, mint a 9700 Próé. Ennek megfelelően, aki ilyen chipkészletű videokártyával akar építeni magának egy normális gépet (és nem egy „szörnyszülöttet", amelyben az R350 kap egy 1.3-as Celeront), az ne is álmodjon arról, hogy megússza 350 wattosnál gyengébb – és persze minőségi – tápegységgel.

Maga a Radeon 9800 Pro kártya, legalábbis a nálunk járt, 128 Mbyte memóriával kiszerelt változat külsőleg nem sokban tér el a 9700-aktól, az ilyen irányú változás leginkább az esztétikailag áttervezett GPU-hűtésben és a robusztusabb feszültségstabilizátor-hűtésben érhető tetten. A 9700-akhoz hasonlóan a 9800 Pro továbbra is normál DDR, BGA (Ball Grid Array) tokozású memóriát használ, amelyeket nem hűt semmi. Az Ati Radeon 9800 Pro kártya lelkét képező GPU-ról bővebben előző számunkból tájékozódhatnak olvasóink (➪ Újabb háború küszöbén – PC Magazin 2003/5/83).

Az AGP 8x csatolófelületű kártya hűtője – legalábbis ha összevetjük egy GeForce FX 5800 Ultra zajszintjével – kifejezetten halk, és komolyabb igénybevétel esetén sem melegszik fel számottevően. A Radeon 9800 Pro 128 MB kártya befoglaló méretei megmaradtak közepesnek, tehát senkinek sem jelenthet majd gondot a beszerelése. Ami a kimenetválasztékot illeti, az is maradt a régi: egy VGA, egy DVI-I és egy S-Video TV-kimenet.

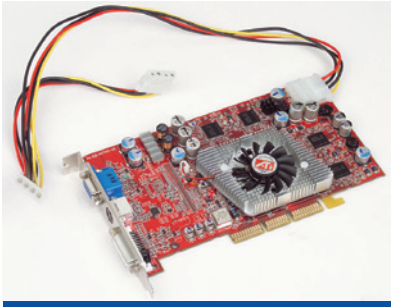

Ati Radeon 9800 Pro – harapós 3D-motor

A Powerstrip teszteléskor rendelkezésre álló legfrissebb verziójának (3.40 build 385) tanúsága szerint a kártya az Ati által beharangozott referenciasebességektől (mag: 380 MHz, memória effektíve 680 MHz) egy hajszálnyival elmaradt (378/675 MHz).

Tesztünk befejezésekor sajnos nem állt még rendelkezésünkre GeForce FX 5800 vagy 5800 Ultra chipkészletű grafikus kártya, hogy egy valós versenytárssal vessük össze a 9800 Pro tudását, de ami késik, nem múlik. Más kérdés, hogy ennek az összevetésnek a gyakorlati haszna megkérdőjelezhető, hisz a Radeon 9800 Pro igazi vetélytársa a májusi E3-on debütáló NV35 (lapunk megjelenésekor ez már múlt időben értendő), és nem az NV30. Ennek megfelelően – kissé talán sportszerűtlenül – a rendelkezésünkre álló legerősebb nvidiás megoldást, egy GeForce4 Ti 4600-at tettünk meg a Radeon 9800 Pro pofozógépének. Amint az a táblázatból is kiolvasható, nem egy súlycsoport a két megoldás.

Nagyon impresszív a 9800 Pro által a 3DMark 2001 SE-ben elért 14 ezer fölötti pontszám, illetve a 3DMark03-ban a bő ötezres végeredmény, ám a kártya igazi ereje azért az RtCW-tesztben mutatkozott meg. Habár ezt a benchmarkot láthatóan a CPU és némiképp a driver is visszafogta, az mégis megdöbbentő, hogy teljesítménye lényegében semmit sem esett, amikor 1024x768/32 bit felbontásban/színmélység mellett bekapcsoltuk a négymintás élsimítást, vagy éppen átváltottunk 1600x1200-as felbontásra. Mielőtt még szoftveres problémára kezdtünk volna gyanakodni, a 9800 Pro nagy kegyesen veszített mintegy 20 százalékot a teljesítményéből az 1600x1200/32 bit felbontásban, négymintás élsimításnál. Képzeljünk el egy autót, amelyben teljesen mindegy, hogy egyes vagy négyes fokozatba kapcsolunk, ugyanúgy húz, és csak ötösben passzíroz kicsit kevésbé az ülésbe gyorsításkor. Nos, ez videokártyában jelenleg az Ati Radeon 9800 Pro. Látható, hogy az architektúra egyrészt a 256 bites memóriabusz, másrészt a technológia fejlettsége okán remekül kezeli az élsimítási feladatokat.

Mint említettük, az általunk használt, 2,4 GHz-es, 533 MHz PSB-jű Pentium 4 bizony visszafogta a Radeon 9800 Prót. Ennek megfelelően azt tanácsoljuk, hogy aki egy ilyen erőgépbe – mármint a videokártyába – fekteti a pénzét, az lehetőség szerint szerezzen be mellé

info

- ➪ www.nvidia.com/view.asp?PAGE=fx_5200
- ➪ Készen állsz? – PC Magazin, 2003/2/46
- ➪ Atom Ati – PC Magazin, 2002/1/54

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Asus V8460U Deluxe	Ati Radeon 9000 Pro 64 MB	Ati Radeon 9800 Pro 128 MB	Nvidia GeForce4 Ti 4200 128 MB referenciakártya	Sparkle GeForce FX 5200 128 MB
Termék weboldala	www.asus.com.tw /vga/agpv8460 /overview.htm	http://mirror.ati.com /products/pc /radeon9000pro /index.html	mirror.ati.com /products/pc /radeon9800pro /index.html	www.nvidia.com /view.asp?PAGE =geforce4ti	www.sparkle.com.tw /Intranet/asp/news /news_content /sp_2003_03_25.htm
Műszaki adatok					
Grafikus processzor gyártója/típusa	Nvidia GeForce4 Ti 4600	Ati Radeon 9000 Pro	Ati Radeon 9800 Pro (kódnév: R350)	Nvidia GeForce4 Ti 4200	Nvidia GeForce FX 5200
Csatoló interface	AGP 4x	AGP 4x	AGP 8x	AGP 4x	AGP 8x
Hardveres DirectX-kompatibilitás foka	DirectX 8.1	DirectX 8.1	DirectX 9.0+	DirectX 8.1	DirectX 9.0+
Grafikus mag/memória effektív órajele	301/651 MHz	275/549 MHz	378/675 MHz	250/444 MHz	250/405 MHz
Fedélzeti memória mennyisége/típusa (időzítése, gyártója)	128 Mbyte DDR SDRAM/BGA tokozás	64 Mbyte DDR SDRAM/TSOP tokozás	128 Mbyte DDR SDRAM/BGA tokozás, Samsung	128 Mbyte DDR SDRAM	128 Mbyte DDR SDRAM/TSOP tokozás, Samsung, 5,0 ns
Memóriabusz szélessége	128 bit	128 bit	256 bit	128 bit	128 bit
Maximális elméleti memória-sávszélesség	10,4 Gbyte/s	8,8 Gbyte/s	21,6 Gbyte/s	7,1 Gbyte/s	6,5 Gbyte/s
Két monitor használatának támogatása	●	●	●	●	●
A teszteléshez használt meghajtószoftver típusa	Nvidia Detonator 43.45	Ati Catalyst 3.2	Ati Catalyst 3.2	Nvidia Detonator 43.45	Nvidia Detonator 43.45
Mérési eredmények					
3DMark 2001 SE – 1024x768x32 bit (default futás)	12 247 3D mark	8189 3D mark	14 039 3D mark	10 660 3D mark	7679 3D mark
3DMark 2001 SE – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	6643 3D mark	2434 3D mark	11 832 3D mark	4871 3D mark	3048 3D mark
3DMark 2001 SE – 1600x1200x32 bit	8115 3D mark	4759 3D mark	11 269 3D mark	6362 3D mark	4151 3D mark
3DMark 2001 SE – 1600x1200x32 bit, 4 mintás élsimítás	2745 3D mark	nincs elég fedélzeti memória a kártyán ehhez a módhoz	7735 3D mark	1870 3D mark	1313 3D mark
3DMark03 build 313, default futás	1838 3D mark	1303 3D mark	5361 3D mark	1490 3D mark	1456 3D mark
Return to Castle Wolfenstein 1.1 – wpd 1.03, timedemo, checkpoint, 1024x768x32 bit, High Quality	130,3 képkocka/s	117,5 képkocka/s	123,7 képkocka/s	125,9 képkocka/s	82,2 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1024x768x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	108,1 képkocka/s	31,9 képkocka/s	123,3 képkocka/s	83,1 képkocka/s	59,0 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality	108,2 képkocka/s	65,8 képkocka/s	121,4 képkocka/s	84,7 képkocka/s	37,7 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	36,7 képkocka/s	nincs elég fedélzeti memória a kártyán ehhez a módhoz	97,3 képkocka/s	27,9 képkocka/s	25,5 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, HardOCP benchmark V2.1, D3D, 1600x1200, High Quality, Average FPS					
– antalus	62,1 képkocka/s	27,8 képkocka/s	101,9 képkocka/s	43,7 képkocka/s	26,7 képkocka/s
– asbestos	94,2 képkocka/s	48,8 képkocka/s	153,7 képkocka/s	70,5 képkocka/s	40,2 képkocka/s
– citadel	78,8 képkocka/s	39,4 képkocka/s	104,4 képkocka/s	56,8 képkocka/s	30,6 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: Abit SI7 alaplap, Intel Pentium 4 2,4B GHz processzor, Coolink COOL 401 CPU-hűtő, 512 Mbyte PC4200 RDRAM, 20 Gbyte-os Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-meghajtó, Enermax 350W ATX 2.03 tápegység, Samsung SyncMaster 900IF; magyar Windows XP Professional SP1, DirectX 9.0.

legalább egy 2,8 GHz-es, 800 MHz PSB-jű Pentium 4-et, vagy egy 2800+-os, Barton magos Athlon XP-t. Senki ne tartson minket elszállt fazonoknak: az év végén érkező játékok egy része (például a Doom III, a Half-Life 2 vagy a S.T.A.L.K.E.R.) bizony igényeli majd ezt a tömérdek megahertzet.

A mi Radeon 9800 Pro mintakártyánk közepesen jó tuningalanynak bizonyult, mivel a magórajel stabil üzem mellett 430 MHz-ig volt emelhető (+13%), mialatt a memória effektíve 766 MHz-en tekert (szintén +13%). Ilyen körülmények között a tesztkonfigunknak sikerült hatezer pont közelébe (5952 3D mark) kerülnie a 3DMark03-ban.

Az Ati Radeon 9800 Prója remek megoldás és egyben befektetés a keményvonalas játékrajongóknak, akiknek persze nagyon komolyan a zsebükbe kell nyúlniuk. Ezen cikk írásának időpontjában, május legelején a hazai kiskerekben még nem lehetett Radeon 9800 Pro készletes kártyát kapni, ám mivel külhonban már lehet, nagyjából 400 USD áron, ezért feltehetőleg itthon bruttó 110 ezer forinton fog nyitni a 128 Mbyte-os változat. Bár érdemes kivárni, amíg őszre kissé megszelídül ezen termékek ára, ettől még tény marad, hogy az ilyen produktumba fektetők egy teljes játékfejlesztői ciklusra (ezen fogalmat itt most hely hiányában sajnos nem tudjuk kifejteni), azaz nagyjából két és fél, talán három évre bebiztosíthatják magukat videokártyafronton.

GeForce FX 5200

Az Nvidia GeForce FX 5200 GPU technológiai részleteit a fentiekben már hivatkozott cikkben elemeztük, most pedig eljött az ideje, hogy megnézzük, fennmarad-e a víz színén az Nvidia legújabb belépő szintű ajánlata. Az itthon kevéssé ismert, a nemzetközi porondon azonban már bizonyított Sparkle jegyzi a szerkesztőségünkbe elsőként beérkezett GeForce FX 5200 chipkészletű grafikus kártyát. A figyelemfelkeltő dobozban érkező jövevény 128 Mbyte fedélzeti memóriával lett ellátva, ezenfelül a mostanra már az alsó kategóriában is általánossá váló „egy VGA-, egy DVI-, egy TV-kimenet" hátlapi konfigurációval rendelkezik.

A kisméretű kártyán, a GPU tetején közepes méretű aktív hűtő foglal helyet. A kártyához járó kézikönyv fedlapja harmonizál a doboz képi világával, emellett a maga kategóriájában jónak mondható. A kézikönyvön felül kapunk még a kártya mellé egy driver-CD-t, egy DVI/VGA átalakítót és egy S-Video videokábelt. Különösebb hozzáadott szoftverrel nem büszkélkedett a Sparkle ezen kártyája, azonban – szokatlan módon – a meghajtót telepítő szoftver „beszélt" magyarul is.

Most pedig lássuk a kártya – és lényegében a GeForce FX 5200 – 3D-ben nyújtott teljesítményét. Előzetes meggondolás alapján az FX 5200 versenytársául egy Radeon 9000 Pro és egy GeForce4 Ti 4200 chipkészletes videokártyát tettünk meg. Bár azt előre sejtettük, hogy a GeForce4 Ti sebességét nem tudja majd elérni az FX 5200, de úgy véltük, azért a közelébe jöhet. Nos, nem jött, sőt olykor még a Radeon 9000 Prótól is kikapott.

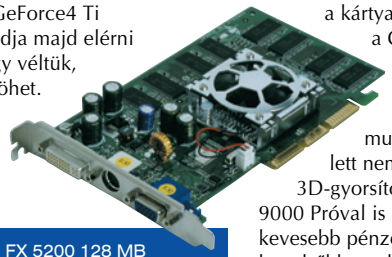

Sparkle GeForce FX 5200 128 MB – egyensúlyvesztés

A mérési eredményekből két dolog válik nyilvánvalóvá ezzel a megoldással kapcsolatban. Az első, hogy az élsimítás kezelése jóval hatékonyabb az FX 5200 esetében, mint a korábbi költséghatékony kategóriájú grafikus chipkészleteknél. A második, hogy a mostanra már alacsonynak számító effektíve 400 MHz körüli memória-órajel biztosította 6,5 Gbyte/s-nyi memória-sávszélesség bizony kevés, és láthatóan visszafogja a 250 MHz-en ketyegő FX 5200 GPU-t. A fentiek fényében elmondható, hogy a GeForce FX 5200 kiegyensúlyo-zatlan architektúra, amelynek a memória-sávszélesség a gyenge pontja – ellenpontját képezi a viszonylag erős GPU, teljes DirectX 9.0 funkcionalitással. Mivel a kártya képminősége jó volt, ezért a GeForce FX 5200 128 Mbyte azokat érdekelheti, akik csak néha játszogatnak a számítógépükkel, és inkább munkára használják azt, emellett nem szánnak túl sok pénzt egy 3D-gyorsítóra. Persze ők egy Radeon 9000 Próval is ugyanolyan jól járnak, kevesebb pénzért. Aki hasonló pénzügyi keretből komolyabban gondolja a 3D-s játékok kergetését, az felejtse el az FX 5200-at, és fordítsa figyelmét a csak némileg drágább GeForce4 Ti 4200 8X és Ti 4800 SE grafikus készlettel szerelt 128 megás kártyák felé.

A teszthez az Ati kártyákat a cég hollandiai képviselete, míg a Sparkle VGA vezérlőt a Cédrus Számítástechnikai Kft. (✆ 433-4147, www.cedruskft.hu) biztosította számunkra.

Melyiket szeressem?

E havi kínálatunk: egy elérhető árú mindenes konfiguráció és egy másik, olcsóbb mindenes – persze korántsem kiegyenlített erőviszonyokkal –, valamint egy meglepetésteszt.

Győri Ferenc

Olvasónk ezúttal a széles körben ismert (és rettegett) igénnyel állt elő: „ebből is egy kicsit, abból is egy kicsit". Az efféle elveknek megfelelő konfigurációk esetében az egyszeri eladó kockadobással döntheti el, vajon a felsorolt felhasználási területek mennyire hangsúlyosak.

Esetünkben az eredeti elképzelés egy olcsó mindenes gép összeállítása volt az egyik alacsonyabb összegért (150 000 vagy 200 000 Ft), de az alkatrész-igényléssel szembesülve hamar kiderült: a legmagasabb árkategóriába (250 000 Ft) tartozó gépre lesz szükség. Hiába, amilyen hasznos manapság több lábon állni, olyan költséges is. Hogy a kiadásokat azért alacsonyan tarthassuk, a Herta szakembereitől kértünk segítséget.

Az Orca legújabb háza már ismerős lehet néhány oldallal korábbról – bizony, ez a fekete Avance. Kényelmes, igény szerint bővíthető, hűthető, az ára is akciós, egyedül a tápegység hiányzik belőle. Az így keletkezett űrt kiválóan kitölti az Enermax EG301P-VE. A 300 W-os teljesítmény a konfigurációt könnyedén elviszi a hátán, de a táp más szempontból is megbízható.

Az alaplap szintén ismerős lehet valahonnan. Ezúttal nem írok ki pályázatot (így is tartozom még az oklevelekkel), az Epox nForce2-es lapja, a 8RDA+ előző számunkban szerepelt (⇨ Athlonista dualizmus – PC Magazin, 2003/5/73). Már ott is dicséret illette remek alaptulajdonságaiért, azóta stabilitása is bizonyítást nyert.

A processzor szerepét ezúttal egy Athlon XP 2000+ alakítja, ára kedvező, teljesítményére sem lehet panasz, könnyedén megfelel a „néha játszanék is" elvárásnak. A Titan CU5TB hűtővel kapcsolatban eleinte kissé bizonytalan voltam, vajon elegendő-e egy ilyen rendszer hűtéséhez, különösen nyáron.

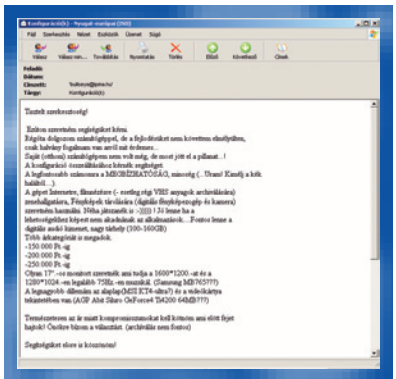
Isten hozott a valótlan világban, Neo!

Végül hagytam magam meggyőzni, és a Herta szakembereinek állítása igazolást is nyert.

Az 512 Mbyte memória mennyisége nem volt kétséges (ez egyike mániáimnak), inkább csak annak sebessége. A processzorral egy sebességen lévő memória híján az összeállított gép tuningolhatósága csökkent, de úgy tűnt a levélből, olvasónk nem kíván ilyen praktikákhoz folyamodni.

Az elvárt GeForce4 Ti4200-alapú videokártya viszont gyárilag emelt órajelen fut, no de a másodpercenként ezzel járó 1-2 további képkockába csak beletörődik az ember, ha nagyon muszáj...

Merevlemezből a 100-160 Gbyte-os kívánalom teljesült egy 100 Gbyte-os Western Digital Caviar meghajtóval. Persze mire ezek a sorok megjelennek, könnyen lehet, hogy megint esik egy nagyot a merevlemezek ára – akkor a meghajtót könnyedén lecserélhetjük 120 gigásra. Az ennél nagyobbakkal jobb vigyázni, hiszen nem minden operációs rendszerrel működnek együtt maradéktalanul. A lemez rendszeres tehermentesítéséről az LG kombó meghajtója gondoskodik.

A Hertától megszokott Logitech termékpalettáról ezúttal két OEM

Az én hősöm!

terméket kapunk: egy optikai görgős egeret, valamint egy multimédiás billentyűzetet, minőségüket és tudásukat tekintve kedvező áron, ráadásul a ház színéhez illő feketében.

A monitor kiválasztását megkönnyítette olvasónk, ha ő már amúgy is a Samsung 765MB-vel flörtöl, miért ne teljesedhetne be a kapcsolat. Igaz, ezzel – a kedvezmények ellenére – kissé átléptük a megadott 250 000 forintos keretet, de a 765 MB mindent tud, ami az elvárások közt szerepel. Bár a magam részéről az ajánlott 1280x1024/79Hz helyett inkább 1024x768-as felbontásban nézném, 100 Hz-es frissítéssel.

A puding próbája

És most következik, Höllgyeim és Urrraim a hatttalmas meglepetés! Nem, elefánt sajnos nincs benne, bohóctréfának is legfeljebb az Unreal Tournament 2003-mal tett próbálkozásom tekinthető. Egyszerűen csak úgy döntöttünk, a gondolatban jól összepasszoló konfigurációt – biztos, ami biztos – megvizsgáljuk összerakva. Hamarosan meg is érkezett a Herta által kiagyalt gép.

Áprilisi számunk törzsolvasói hibakereső játékára a helyes válasz: az aktív hűtés az északi hídon, az ugyanis az eredeti modellről (ahogy az márciusi számunk alaplaptesztjében, a 62. oldalon olvasható) hiányzik, csupán a későbbiekben lett opcionálisan rendelhető.

A törzsolvasói oklevelet nyerte: B. Zoltán, CS. Péter, K. András László, M. Zoltán, N. János, S. Krisztián, Sz. Gyula.

Minden megfejtőnek gratulálunk!

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kiskereskedelmi, illetve nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac április végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@ipma.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Mindenes multimédiás monstrum

- Orca II ház – Avance B-031 ATX miditorony, három 5,25 colos, kettő 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely, kihajtható előlap, fekete színű kivitelben (12 500 Ft)
- Enermax EG301P-VE – 300 W-os ATX táp, állítható sebességű ventilátor, alacsony zajszint, ATX +12V 1.1- és ATX 2.03-kompatibilis (16 000 Ft)
- Epox 8RDA+ – ATX formátum, Socket A foglalat, Nvidia nForce2 SPP-128 + MCP-T chipkészlet, 333 MHz buszsebesség, 1 AGP8X, 6 PCI, 3 DDR memóriahely legfeljebb 3 Gbyte PC3200 memóriának, UDMA-133 támogatás, Realtek ALC-650 hatcsatornás hangchip, Realtek 10/100 hálózati vezérlő, 4+2 USB 2.0 csatlakozó, két IEEE-1394-es csatlakozó (32 000 Ft)
- AMD Athlon XP 2000+ – 1666 MHz alapórajel, Thoroughbred mag, 266 MHz-es FSB, 128 Kbyte első-, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 3DNow! Pro (23 250 Ft)
- Titan TTC-CU5TB – Athlon XP-hez 2 GHz-ig, névleges fordulatszáma 3500 fordulat/perc, legfeljebb 28 dB(A) zajszint, maximum 2,4 W-os teljesítményfelvétel (5000 Ft)
- 512 Mbyte memória – 2x256 Mbyte-os, PC2700 DDR memóriamodul, Samsung (18 500 Ft)
- Gainward Geforce4 PowerPack! Ultra/650-8X TV – Nvidia GeForce4 Ti4200-8X GPU, 270 MHz mag-, 540 MHz memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, tévékimenet, DirectX 8-támogatás (43 650 Ft)
- Western Digital WD1000BB – Caviar sorozat, 100 Gbyte névleges tárolókapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-100 csatoló, átlagos keresési idő 8,9 ms (29 500 Ft)
- LG GCC4320B – CD: 32-szeres írás, 10-szeres újraírás, 40-szeres olvasás, DVD-olvasás: 16-szoros, 2 Mbyte puffer, (ExacLink kiürülésvédelemmel) átlagos keresési idő 91 ms (27 400 Ft)
- Optikai digitális kimenet (3650 Ft)
- Floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2500 Ft)
- Logitech billentyűzet – OEM, magyar kiosztás, multimédia gyorsgombok, fekete (4500 Ft)
- Logitech OEM egér – optikai letapogatás, görgő, PS/2-es vagy USB csatoló, fekete (3750 Ft)
- Samsung SyncMaster 765MB – 17 colos képátmérő, 16 colos látható képátló, Dynaflat MagicBright képcső, 0,24 mm képpontméret, vízszintes frissítés 30–85 kHz, függőleges frissítés 50–160 Hz, legnagyobb felbontás 1600x1200/68 Hz, ajánlott felbontás 1280x1024/79 Hz, 3 év garancia (54 625 Ft)

bruttó 264 525 Ft (alkatrészáron 276 825 Ft)

Amint az eredményeiből látható, a legutóbbi nagyteszt (➪ 8 óra szórakozás – PC Magazin, 2002/3/68) mezőnyéből maga mögött hagyta az akkori Athlon 2000+ processzoros összeállítást, sőt 3D-s teljesítményben szinte a teljes mezőnyt, az akkori árnál úgy 50 ezer forinttal olcsóbban, ahogy az az idő múlásával várható is volt. A gép stabilitásával sem akadt probléma, a 24 órás nyúzótesztet gond nélkül teljesítette, sőt néhány órával többet is futott, mégsem vált instabillá egy program alatt sem.

Előre a múltba

Dúl a retro feeling – már csak ilyen magyarosan persze –, és néhányan nehezményezték, hogy mostanában kissé elhanyagolom az Intel processzorokat. Mivel olcsó játékgépet akartam összeállítani, utóbbi tény továbbélni látszott – hiszen jó teljesítményre olcsón még mindig az Athlon XP képes leginkább –, ám a nosztalgiázás ihlető hatása fordított az eseményeken.

Nem is olyan rég a Celeron név még nem a vásárló átverését jelentette a szememben, hanem egyfajta Pentium lightot (ahogy az Athlon-oldalon is létezett Duron). A Celeron-evolúció csúcsa a Tualatin magos széria volt. Gyors, olcsó, tuningolható, ám önmagában is erőteljes. Bár az újabb „P4" generáció buszsebessége nagyobb, a Tualatin másodszintű gyorsítótárának köszönhetően még mindig méltó ellenfele (sőt...) utódjának. Ez talán másoknak is eszébe juthatott, legalábbis ez a legvalószínűbb magyarázata annak, hogy a Tualatinok ismét megjelentek a boltok kínálatában, méghozzá igen nagy számban.

info

- Genius KB-10X: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-10x.htm
- Maxtor 6L040J2: www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_d740x_ultra_ata_133/index.htm
- Samsung 753S: http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_753s.html
- A4 WOP35: www.kellytech.hu/hun/mouse/a4tech/wop35.htm
- A4Tech AS-7: www.kellytech.hu/hun/speaker/a4tech/as6.htm
- AMD Athlon XP: http://athlonxp.amd.com/
- AOpen GF4MX440-V64: www.aopen.com/products/vga/gf4mx440-v64.htm
- Asus TUSL2-C: www.asus.com/prog/spec.asp?m=TUSL2-C&langs=01
- DTK CAS-73W: www.komel.com/index.php?page=termek&id=103&m=100
- Enermax EG301P-VE: www.enermax.com.tw/eg265p-ve-fma.htm
- Epox 8RDA+: www.epox.nl/english/products/motherboard/8rda%2B.htm
- Gainward Geforce4 PowerPack! Ultra/650-8X TV: www.gainward.com/c-1.html?id=76
- Intel Celeron: www.intel.com/products/desktop/processors/celeron/detail.htm#onethreeghz
- LG GCC4320B: www.lge.com/c_product/catalog/product_information.jsp?mdl_pfx=4CDWS&mdl_cod=GCC-4320B&mdl_mak=1&navigation=1,20,5
- Samsung SyncMaster 765MB: http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_765mb.html
- SMC 1244TX: www.smc.com/index.cfm?action=products_show_product&productcode=SMC1244TX
- Teac CD552E: www.teac.com/DSPD/52XCDROM.htm
- Titan TTC-CU5TB: www.titan-computer.de/cu5tb.htm
- Titan TTC-D5TB: www.titan-cd.com/product.asp?model_no=TTC-D5TB/E
- Western Digital Caviar WD1000BB: www.westerndigital.com/en/products/products.asp?DriveID=11&Lang=1

Intel inside!

- DTK CAS-73W – ATX miditorony 300 W-os tápegységgel, három 5,25 colos, egy 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely, elülső USB kivezetés (14 250 Ft, Demo Stúdió)
- Asus TUSL2-C – ATX formátum, Intel 815EP lapkakészlet, Tualatin-kompatibilis, Socket 370 foglalat, 133 MHz-es buszsebesség, 1 AGP, 6 PCI bővítőhely, 3 memóriahely (maximum 512 Mbyte SDRAM), ATA-100 csatoló, négy USB csatoló, hatcsatornás hangchip (25 440 Ft, Vision Computer)
- Intel Celeron 2 1.30 – 1300 MHz, Tualatin mag, FC-PGA2 foglalat, 100 MHz-es rendszerbusz, 32 Kbyte első- és 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár (11 468 Ft, Mikland)
- Titan TTC-D5TB – Intel Pentium III/Celeron 2-höz 1,4 GHz-ig, névleges fordulatszám: 2800 fordulat/perc, 1,92 W teljesítményfelvétel, maximum 30 dB(A) zajszint (3120 Ft, Vision Computer)
- 256 Mbyte memória – PC133 SDRAM modul, Via, 2 év garancia (8000 Ft, Magicomp)
- AOpen GF4MX440-V64 – Nvidia GeForce4 MX 440 GPU, 250 MHz-es mag-, 400 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, tévékimenettel (11 800 Ft, Magicomp)
- Maxtor 6L040J2 – D740X sorozat, 40 Gbyte névleges tárterület, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-133 csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (17 200 Ft, Alien Computers)
- Teac CD552E – 52-szeres sebesség, IDE csatoló, átlagos elérési idő 120 ms, 128 Kbyte puffer, tálcás, OEM (5115 Ft, Bluefish Computers)
- SMC EZCard – 10/100 Mbit/s-os hálózati kártya, 32 bites PCI csatoló, hálózati kezelőprogram (3750 Ft, Rufusz Computer)
- Floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2250 Ft, Rufusz Computer)
- A4 WOP35 – optikai egér, 5 gomb (4 programozható), 2 görgő, PS/2 csatoló (4255 Ft, AMP Computers)
- Genius KB-10X billentyűzet – PS/2-es, 107-112 gomb, magyar kiosztás, csuklótámasszal (2108 Ft, AMP Computers)
- A4 Tech AS-6 – sztereó hangszórópár, 2x10 W, 120 W P.M.P.O., átviteli frekvencia: 60 Hz - 20 kHz (1663 Ft, AMP Computers)
- Samsung 753S – 17 colos képátmérő, 16 colos valós képátlójú, lyukmaszkos képcső, képpontméret 0,27 mm, vízszintes frissítés 30–70 kHz, függőleges frissítés 50-160 Hz, legnagyobb felbontás 1280x1024/66 Hz, ajánlott felbontás 1024x768/88 Hz, 3 év garancia (37 125 Ft, Szerviz-Trade)

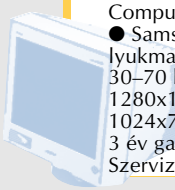

bruttó 147 544 Ft

A videokártya-piac ismét változik, a GeForce4 MX-ek ára csökken, de a Ti sorozat még mindig elég borsos árú, ilyen konfigurációba talán túlzás is lenne. Rixer kolléga közelmúltban készített felmérése azt mutatja, hogy ezen a CPU+VGA vezérlő (Celeron 2 + GeForce4 MX) összeállításon még sok mai játék is elfut – ha nem is a legjobb beállításokkal – 1024x768-as felbontásban. Amúgy felhívnám a figyelmet egy Gamer nevezetű lapra, amihez havonta adnak egy régebbi játékot... Türelmesebbek megvárhatják, amíg az új FX sorozat 5200-as modelljei 20 000 Ft alá esnek, úgy tűnik, teljesítményük alig valamivel jobb egy Nvidia MX440 kártyáénál, de támogatják a DirectX 9.0-t, ami a későbbiekben komoly előny lehet.

Merevlemezből már leváltott ugyan a D740X, de remek sorozat volt, így illik az összeállításba. A Teac név elég jól cseng ahhoz, hogy rábízzuk lemezeinket az 52-szeres sebesség ellenére. Az árakat figyelve lemondtam a DVD-olvasóról, de egyszer úgyis ki kell majd cserélni a CD-meghajtót.

A monitor jól bevált, egyszerű 17 colos modell, ami komoly előrelépés méretben, frissítése is kíméli a szemet, így nyugodtan és élvezetesen irthatjuk az ellent.

Hát így sikerült leszorítani a költségeket, hogy még némi játékra is legyen esély. Aki játékgépben ennél is kisebb befektetésre vágyik (elég sok ilyen kérés érkezik), annak a kollégák ötletét továbbfejlesztve figyelmébe ajánlanék egy kissé rendhagyó, ám működőképes megoldást: egy használt 486-os vagy pentiumos gép irodai feladatokra, és egy Playstation 2 vagy Xbox a vadonatúj fejlesztésű játékokhoz.

Mérési eredmények – Herta konfiguráció

PCMark 2002 processzor pontszám	5071 pont
PCMark 2002 memória pontszám	3728 pont
PCMark 2002 merevlemez pontszám	1115 pont
WinRAR tömörítés idő	203 s
Virtual Dub kódolási idő	121 s
3D Mark 2001	10255 pont
UT 2003Demo, 1600x1200, medium detail	52,93 képkocka/s
UT 2003Demo, 1600x1200, high detail	50,06 képkocka/s
CD Speed, átlagos olvasási sebesség	26,06-szoros
CD Speed, legnagyobb olvasási sebesség	32,51-szeres
CD Speed, átlagos elérési idő	73 ms
HD Tach, átlagos olvasási sebesség	39,55 Mbyte/s
HD Tach, maximális olvasási sebesség	48,15 Mbyte/s
HD Tach, átlagos elérési idő	13,4 ms
Legnagyobb energiafelvétel	158,9 W

Helyhiány miatt haladjunk nagy lépésekben. A CPU adott, méltó helye lesz a maga idejében jól bevált alaplapon, az Asus TUSL2-C-n. Hűtőből elég egy olcsó, csendes típus – rokonszenv alapján szabadon variálható.

256 Mbyte memória manapság nem árt, meg is fizethető, de vigyázni kell, mert a legfrissebb SDRAM-ok néha nem kompatibilisek a régebbi alaplapokkal, vagy csak a memóriamennyiség felét képesek használni. Egyes források szerint ez megoldható, ha csak egyoldalas RAM-ot használunk, de jobb a boltban előre szólni és kikérni az eladó véleményét, így elkerülhető a hosszas vita egy esetleges csere miatt.

Forgalmazók adatai

- Alien Computers ✆ 413-0450, www.aliencomputers.hu
- AMP Computers ✆ 302-8737, www.amp.hu
- Bluefish Computers ✆ 214-4587, www.bluefish.hu
- Demo Stúdió ✆ 329-2367, www.demostudio.hu
- Herta ✆ 322-2232, www.herta.hu
- Magicomp ✆ 215-3695, www.magicomp.hu
- Mikland ✆ 488-7690, www.mikland.hu
- Rufusz Computer ✆ 203-0382, www.rufusz.hu
- Szerviz-Trade ✆ 363-4667, www.szerviztrade.hu
- Vision Computer ✆ 214-7875, www.visioncomputer.hu

Versenyképes házimozi

DivX formátumban őrzött filmek megnézéséhez ma már nem kell számítógép, hiszen – ahogy a Cebiten is láttuk – egyre több távol-keleti gyártó dob piacra DivX-szel tömörített képsorok lejátszására is alkalmas DVD-lejátszót.

Nagy Zoltán

Két olyan berendezést kaptunk tesztünkhöz a Sowahtól, amelyek ha nem is közvetlenül, de kapcsolódnak a számítástechnika világához, miközben szórakoztatásra, kikapcsolódásra szolgálnak.

A Technosonic márkanév talán még nem ismerős, de a készülékeket látva bátran állíthatjuk: hamar be fog kerülni a köztudatba. Mindkét termék várhatóan júniustól kapható a magyar üzletekben.

Technosonic MPEG-4 lejátszó

Tesztpéldányunk még nem a végleges változat volt, ennek ellenére jól szerepelt. Képminőségére egyáltalán nem lehet panasz, főként ha a SCART csatlakozóban lévő RGB kimenetről vezetjük a képet a tévébe. DVD lemez lejátszásánál csak apró kezelési kényelmetlenségekkel lehet találkozni.

Ha nem DVD-t helyezünk a készülékbe, akkor egy szép grafikus menüt kapunk. Ebben kiválaszthatjuk, milyen típusú file-okat szeretnénk lejátszani. Választhatunk zenét (MP3), videót (DivX) vagy képeket (JPEG). Döntésünk után a meghajtó megkeresi a lemezen található összes, megadott típusnak megfelelő file-t.

A kigyűjtéskor figyelmen kívül hagyja a könyvtárstruktúrát, név szerint rendezi sorba a file-okat. Ugyanez történik JPEG formátumú képek lejátszásakor is. Mivel a legtöbben könyvtárakba különítjük el az egyes albumokat, a név szerinti rendezés nem szerencsés megoldás.

Ha DivX formátumú képsorokat szeretnénk lejátszani, akkor nincs más dolguk, mint kiválasztani a listáról a filmet, és máris indul a lejátszás. A készülék kezeli az MP3 és az AC3 hangsávot is – akár úgy, hogy ő maga dekódolja, akár úgy, hogy változatlan formában küldi tovább az adatfolyamot a digitális kimenetre. Ha térhatású hangot szeretnénk kapni, mindenképpen a digitális kimenetet válasszuk, mert a lejátszónak csak sztereó analóg kimenete van.

A Technosonic készüléke a DivX file-ok közül azokat tudja lejátszani, amelyek kompatibilisek az MPEG-4 formátummal, így a DivX 3 és a DivX 5 különleges beállításaival tömörített file-okat sem tudja kezelni.

DVD mellett DivX-et is lejátszik

A képminőség főként a tömörítés minőségétől függ, de egy jól tömörített DivX formátumú műsor képe csak gondos odafigyelés után különböztethető meg egy DVD lemezről lejátszott film képétől.

A készülék vékony, hátul mindössze egy SCART aljzat, egy S-Video kimenet, egy optikai és egy RCA digitális hangkimenet található egy sztereó hangkimenet társaságában. Az előlapon sötét plexiüveg mögött található a kijelző, amely a legszükségesebb információkat közli. Minden műveletet távszabályzóval vezérelhetünk, melynek gombjai foszforeszkálnak a sötétben.

A lejátszó összességében jól használható gép. A firmware apróbb hibáit könnyen kijavíthatjuk egyszerű frissítéssel, remélhetőleg már dolgoznak is rajta a fejlesztők – már csak azért is, mert észrevételeinket a forgalmazó továbbította nekik. A lejátszó ára várhatóan 53 000 Ft lesz, egy év garanciával.

Technosonic RT-929 erősítő

A Technosonic erősítője a filmek megtekintéséhez szükséges minimális lehetőségeket biztosítja csak, de használata nem jelent megalkuvást: hangminősége az átlagon felüli igényeket is kielégíti.

A dekóder a legújabb Crystal DSP lapkát rejti magában, képes Dolby Digital, DTS, MPEG, PCM és MP3 formátumú adatfolyam dekódolására, és fogadja a 96 kHz-es, 24 bites jeleket is, melyeket konvertálás nélkül, teljes sávszélességben dolgoz fel. A dekóder egy koaxiális (RCA) és egy optikai digitális bemeneten fogadja a jeleket. Ezenkívül három analóg sztereó bemenete van – az innen érkező jelekből Pro Logic II-es dekóder alkot térhatású hangzást, ha szükséges.

Bekapcsoláskor az utoljára beállított hangerővel indul, de folyamatosan hangosít a megadott szintig, így nem válhat sokkolóvá az indítás.

Aktív hangfalrendszer tulajdonosai vonzónak találhatják, hogy a készüléknek van hatcsatornás erősítetlen kimenete is. Az erősített és az erősítés nélküli kimenet nem működik egyszerre, így akár az is megoldható, hogy két külön helyiséget hangosítson, felváltva.

Kezdő házimozi-erősítőnek kiváló

Ha épp nem filmet nézünk, és CD-gyűjteményünk darabjait sem akarjuk bolygatni, bekapcsolhatjuk a rádiót. A középhullámú és URH CCIR vevőbe 30 állomást lehet programozni.

Az erősítő kis méretéből arra következtethetünk, hogy belseje elég tömött lehet, a végerősítő és a többi áramkör által termelt hő nehezen távozik. A biztonságos üzemelést és a hosszabb élettartamot többek között egy hűtőventilátor biztosítja, ami nem forog mindig, csak ha kell.

A Technosonic erősítőjét jó minősége és kimondottan kedvező ára miatt egyszerűbb házimozirendszerekhez ajánljuk, de akkor is kiválóan használható, ha számítógépet szeretnénk – annak digitális kimenetét felhasználva – hozzákapcsolni a házi szórakoztatóközponthoz.

Az RT-929 erősítő bruttó ára körülbelül 52 000 Ft lesz.

info

- Sowah ✆ 350-4539
- www.sowah.hu

Sponga Tamás

Párduc, de nem rózsaszín

Apple

Az Apple MacOS X operációs rendszere óriási váltás volt a klasszikus Mac OS-hez képest. Az alapjaitól újraírt operációs rendszer első verziója 2001. március 24-én jelent meg, azóta több frissítésen esett át. A következő „nagy”, azaz dobozos verziót jelenleg Panther fedőnéven gyúrogatják az Apple fejlesztői, és az első bemutató (preview) változattal szeretnének megjelenni a Worldwide Developers Conference előtt, június 23. és 27. között San Franciscóban. A 10.3-as verziószámmal megjelenő új operációs rendszerről egyelőre nincsenek információink.

Panther – új, dobozos MacOS X 10.3

➪ www.apple.com/macosx/

Újjáalkotva

Nullsoft

A Windows platform talán legnépszerűbb médialejátszójának, a Winamp 2.x-es sorozatának fejlesztése közben – mintegy három évvel ezelőtt – úgy döntött a Nullsoft, hogy egy alapjairól újraírt Winampot készít. Ennek eredménye a tavaly augusztus elején megjelent Winamp 3.0 – audio- és videolejátszási képességekkel, SouthCast-támogatással stb. Az új generáció kiadása óta eltelt időszakban a 2.x-es verzió fejlesztése sem állt le – ami bölcs dolognak tűnik utólag, hiszen nagyon sok probléma volt, illetve van a Winamp 3-mal. Miután március második felében kiadták a 2.9-es, majd április 18-án a 2.91-es verziót, a Nullsoft fejlesztői úgy döntöttek, a sok vihart okozó Winamp 3-at kicsit pihentetik, és a következő néhány hónapban tüzetesen átnézik a médialejátszó kódját, kijavítják a sok-sok bugot. A médialejátszó következő generációja a Winamp 5 lesz, ami a mostani 2-es és a gatyába rázott 3-as sorozat számozásából (2+3=5) adódik. A fejlesztők szeretnék a 2.xx-es sorozat és a kissé elhamarkodott 3-as sorozat előnyeit és tulajdonságait – például az oly népszerű bőrözés eredményeit – egyesíteni a Winamp 5-ben. Az új sorozat megjelenését a nyár végére ígérik.

Winamp 3 – egy kis pihenő

➪ www.nullsoft.com
➪ www.winamp.com/
➪ http://classic.winamp.com/

A Windows 2000 szervizelése

Microsoft

A Windows XP-vel sokan elégedettek, de elégedetlenkedő is bőven akad. A különféle szakfórumokon gyakran olvashatók olyan vélemények, miszerint a Windows 2000 a Service Pack 3-mal kiegészülve sokkal stabilabb, mint csinosabb utódja, az XP. A Windows 2000 támogatásaként fog megjelenni a most készülő Service Pack 4, ami jelenleg RC (Release Candidate) build 4.068 állapotban van. Az új Service Pack 4 hivatalosan a Betaplace-ről tölthető le, .NET Passport hozzáféréssel, de – ahogy az a Microsoft termékei esetében egyáltalán nem meglepő – pár perces keresgéléssel már található olyan hely is, ahol nem kérnek jelszót...

➪ www.betaplace.com

Beteges javítás

Microsoft

A programokhoz, operációs rendszerekhez kiadott javítócsomagok feladata (általában) a kisebb-nagyobb hibák javítása, hiányosságok pótlása. A közelmúltban több online fórumon és levelezőlistán is megjelentek olyan vélemények, amelyek szerint az MS03-013 jelzésű biztonsági javítás telepítése után egyes Windows XP-t futtató gépek lassabban indítanak és futtatnak programokat, mint a telepítést megelőzően. A Microsoft tud a problémáról, de az ügy még nem sokat haladt előre, mivel a Windows Update alkalmazás továbbra is telepíteni akarja a javítást. A Windows 2000 esetében is hasonló a helyzet, az ahhoz még márciusban kiadott – szintén biztonsági rést befoltozó – javítás és a 2001. december és 2002. február között megjelent hotfixek nem férnek meg egymás mellett azokon a gépeken, amelyeken a Service Pack 2 van. A Microsoft felhívja a felhasználók figyelmét, hogy a javítás telepítése előtt nézzék meg a ntoskrnl.exe verziószámát. Ha ez 5.0.2195.4797 és 5.0.2195.4928 közötti, akkor nem ajánlott a javítás telepítése.

➪ www.microsoft.com/security/security_bulletins/ms03-013.asp
➪ www.microsoft.com/technet/treeview/default.asp?url=/technet/security/bulletin/MS03-007.asp

Egy kicsi jövő

OpenOffice.org

Az irodai csomagok közül az OpenOffice.org sokak rokonszenvét elnyerte már, amit nem csak szabad felhasználhatóságának köszönhet. A jelenlegi 1.x.x-es ágból az 1.0.3-as jelent meg legutóbb, de a fejlesztők már az 1.1-es változatot gyúrogatják, aminek március végén megjelent az első béta verziója. Az OpenOffice 1.1 béta verziójába számos újdonság került. Több helyen változott a kezelőfelület, bővült a kezelhető file-formátumok köre (PDF, Macromedia Flash, DocBook, néhány PDA Office-formátuma, XML és XHTML, Complex Text Layout – CTL). További újdonságot jelentenek a különleges betűkészletek (thai, hindi, arab, héber), a kibővített Java-integráció, a különböző add-on összetevők támogatása, a MySQL adatforrás támogatása, a makrórögzítő stb. Az új, 1.1-es verziónak is csak Linuxra, Windowsra és Solarisra fordított binárisai tölthetők le.

➪ www.openoffice.org/dev_docs/source/1.1beta/features.html
➪ www.openoffice.org/dev_docs/source/1.1beta/#howtodownload

A cél előtt

yellowTAB

A BeOS-hez egykor nagy reményeket fűztek, jelenleg azonban meglehetősen szűk felhasználói réteg kedvenc operációs rendszere. Az egyszerre több irányba fejlesztett rendszer változatai közül a legígéretesebb a yellowTAB műhelyéből fog kikerülni Zeta néven, mindjárt három változatban: Home Edition, Deluxe Edition és Developer Edition.

A BeOS utódjának szánt Zeta fejlesztése a végső fázisba ért, jelenleg a második online felmérés zajlik arról, milyen hardverek támogatását szeretnék látni a felhasználók az operációs rendszerben. A yellowTAB az idei Cebiten bemutatta a Zetát, ami felkeltette többek között az IBM érdeklődését is.

A témához kapcsolódik, hogy elkezdődött a magyar BeOS disztribúció faragása, ami néhány hazai BeOS-fan nevéhez fűződik.

- www.yellowtab.com/
- www.beos.hu

Kései Office

Microsoft

A Microsoft az Office 2003 irodai programcsomagjának megjelenését júniusra tervezte. A tavaly októberben

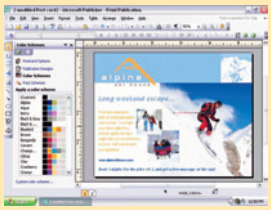

Már az Office család része, de még különálló alkalmazás a Publisher DTP program

megjelent első béta változat óta elég sok vihar dúlt a programcsomag körül, melyek egy részéről mi is beszámoltunk.

A Microsoft úgy döntött, júniusban újabb bétát jelentet meg. A bétateszt elhúzódása nyilvánvalóan nem fogja lehetővé tenni, hogy még a nyáron kiadják a végleges Office 2003-at. A Beta 2 márciusi megjelenése óta fény derült néhány hibára – a júniusban megjelenő béta ezek javítását, illetve apróbb módosításokat tartalmaz majd. A tesztidőszak meghosszabbítása miatt a végleges verzió leghamarabb nyár végére készülhet el, ami azt jelenti, hogy a boltok polcaira október-november környékén teszik ki a szoftvercsomagot.

- www.microsoft.com /office/preview /default.asp
- http://office.microsoft .com/

A munkacsoport bővítése

Novell

A Novell nyitása a Linux platform felé egyre szembetűnőbb. A cég április közepén jelentette be, hogy MacOS és Linux alá is kiadja hamarosan a GroupWise kliensszoftvert.

A munkacsoportoknak szánt szoftvercsomag a Novell Nterprise termékcsaládba tartozik, és biztosítja a szerver–kliens kapcsolat gördülékeny megvalósítását. Használatával megoldható a csoportos feladat- és naptárkezelés, a dokumentumkezelés, az elektronikus levelezés és az azonnali üzenetküldés (instant messaging). A MacOS és Linux alá írt változatok megjelentetésével a Novell a (Windowshoz képest) kisebb piaci részesedésű desktop rendszerek bekapcsolását teszi lehetővé a GroupWise rendszerekbe. A jelenleg fejlesztés alatt álló kliensek megjelenése az év második felében várható.

- www.novell.com /products/groupwise/

Microsoft Office ellen Java Office

IBM

Az irodai programcsomagok közül a Microsoft Office a legelterjedtebb – a piac 85-90 százalékát uralja. A maradék 10-15 százalékon osztozik a többi programcsomag, melyek közül a Sun StarOffice, illetve nyílt forráskódú változata, az OpenOffice.org népszerűsége és elterjedtsége növekszik leginkább. Az IBM úgy gondolta, beszáll az irodai programcsomagok versenyébe – igaz, már jelenleg is kínál egyet Lotus SmartSuite néven (a Lotust 1995-ben az IBM felvásárolta).

A jelenlegi ötlet egy Java-alapú irodai csomag, amit az IBM a Websphere szoftver mellé adna. Az egyelőre Java Office néven emlegetett szoftvercsomag ötlete nem új, hiszen a Lotus és a Corel is próbálkozott már hasonlóval a Lotus eSuite és a Corel Office for Java formájában – végül is mindkettő hamvába holt próbálkozásnak bizonyult. A J2EE (Java 2 Platform, Enterprise Edition) alapokon futó Java Office a szokásos összetevőket fogja tartalmazni: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációkészítő stb. És persze árgus szemekkel követjük majd fejlődését.

A hajdani Java-alapú Office csomagok: Lotus eSuite...

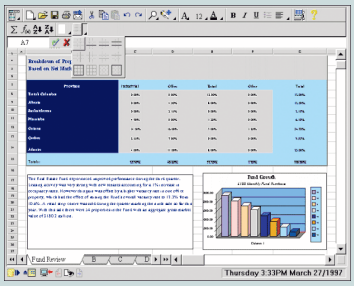

...és Corel Office for Java

- www.research.ibm.com /journal/sj/373/briggs .html

Office-fejlesztő

Microsoft

A Microsoft úgy döntött, nem adja ki az Office 2003 Developer Edition változatát, helyette a Visual Tools for Office lesz az az eszköz, amivel a fejlesztők Visual C# .NET és Visual Basic .NET nyelven írhatnak kiegészítő alkalmazásokat a Word 2003-hoz és az Excel 2003-hoz.

A redmondi cég szerint az új fejlesztőeszközzel az Office 2003 alkalmazásait az igényeknek megfelelőbben alakíthatjuk, mint a jelenleg használatos Visual Basic for Applications (VBA) eszközzel (igaz, utóbbi továbbra is használható lesz). A Visual Studio Tools for Office (kódnevén Trinity) tartalmazza a .NET rendszer 1.1-es verzióját is. A Trinity első bétája április végén jelent meg, a végleges változatot még a nyáron szeretné kiadni a Microsoft.

- http://msdn.microsoft .com/vstudio/techinfo /officetools/default.asp
- www.microsoft.com /office/preview /developer/default.asp
- www.microsoft.com /downloads/details .aspx?FamilyID =9e0b1b7c-4ab5-40d2 -b4d9-5817ab0bc 1e5&DisplayLang=en

MultiRáció

MagyarOffice 1.1 alapváltozat

A MultiRáció Kft. bejelentette a MagyarOffice Alap 1.1-es termékverzióját, amelyet a közeljövőben a termékcsalád összes tagja követni fog. Az 1.1 Alap szoftvercsomag jelentős fejlesztéseket tartalmaz, amelyek biztosítják az együttműködést különböző irodai rendszerek felhasználói között. A fejlesztések magukban foglalják a hálózati mentések biztonságosabbá tételét, a zökkenőmentes integrációt Windows XP-hez, a magyar nyelvű felhasználói környezet visszajelzései alapján továbbfinomított szűrőket, a MinimálLinux és a levelezőrendszer lehetőségeinek bővítését. A MagyarOffice 1.1 Alap átfogó megoldást kínál azoknak, akik kedvező árú és egyben teljes funkcionalitású, minden feladatkört ellátó irodai csomagot keresnek: szöveg- és weblapszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutatókészítőt és rajzprogramot, valamint ingyenes MinimálLinux operációs rendszert is tartalmaz a szoftvercsomag.

A frissített magyar nyelvű helyesírás-ellenőrző, a magyar sablonok, varázslók mellett online felhasználói kézikönyv is támogatja a felhasználókat. A csomag javasolt végfelhasználói ára 1 licenc megvásárlása esetén nettó 18 ezer Ft, és érvényesek rá a szokásos – licencszámhoz, illetve felhasználói körhöz (például közbeszerzéshez, oktatáshoz stb.) kötődő – MagyarOffice-kedvezmények. A regisztrált ügyfelek számára ingyenes terméktámogatást nyújt a MultiRáció Kft.

A Magyar Innovációs Alapítvány 2002-ben meghirdetett pályázatán a MultiRáció Kft. a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Innovációs Díját nyerte el, A MagyarOffice irodai szoftvercsalád kifejlesztése és piaci bevezetése című pályázatával.

A MagyarOffice 1.1 Alap változatát hamarosan a termékcsalád többi tagja is követni fogja

- MultiRáció Kft. ✆ 363-4510
- magyaroffice@multiracio.hu
- www.magyaroffice.hu

Borland

Új stratégiai szoftver

A Borland Software bejelentette alkalmazások életciklus-felügyeletére (ALM, application lifecycle management) kidolgozott stratégiáját a Microsoft .NET keretrendszerre, amely a szoftveralkalmazások életciklusának definíciós, tervezési, fejlesztési, tesztelési és üzembehelyezési fázisait foglalja magában. A stratégia szorosan integrált termékekből álló megoldás, amely lehetővé teszi, hogy a vállalatok kézben tarthassák a fejlesztést a kezdeti követelményektől a tervezésen, fejlesztésen, tesztelésen át egészen az üzembe helyezésig, karbantartásig.

A Borland CaliberRM olyan alkalmazások rövid átfutási idejű fejlesztésében segíti a vállalatokat, amelyek mind a teljesítmény, mind a hatékonyság iránt támasztott követelményeknek megfelelnek. A Borland Together ControlCenter elemző, tervező és modellező képességekkel ruházza fel a fejlesztőcsapatokat, az önműködő mintafunkció pedig a Microsoft .NET keretrendszer alkalmazásainak gyors fejlesztését teszi lehetővé. A Borland C#Builder for the Microsoft .NET Framework a Microsoft .NET keretrendszer első független fejlesztőkörnyezete. Az életciklus-felügyeleti megoldás részét képező Optimizeit Profiler a fejlesztett alkalmazások tesztelését és leszállítását gyorsítja. A Borland StarTeam szoftverfejlesztő készlet pedig egy nyílt Java és COM API, amely testreszabott megoldások fejlesztését támogatja a Microsoft .NET keretrendszer alatt.

A Borland .NET keretrendszerre kifejlesztett, alkalmazások életciklus-felügyeletét megvalósító stratégiája az adatbázis-alkalmazások széles tárházát támogatja, beleértve a Borland InterBase nagy hatékonyságú, beágyazható adatbázist is.

A .NET keretrendszerre fejlesztett Borland CaliberRM, StarTeam, Optimizeit Profiler és az InterBase adatbázis már jelenleg is kapható. A Borland C#Builder a közeljövőben jelenik meg.

- www.borland.hu
- http://bdn.borland.com

Adobe

Acrobat 6.0 termékcsalád

Az Adobe Systems bemutatta az Adobe Acrobat 6.0 termékcsaládot, amelynek tagjaival a felhasználók hatékonyan állíthatják elő, oszthatják meg, korrigálhatják és archiválhatják a dokumentumkezelés szabványának számító PDF formátumú file-okat.

A termékcsalád legátfogóbb tagjával, az Acrobat 6.0 Professional segítségével az összetett, grafikailag gazdag szedésekkel dolgozó üzleti, kreatív és műszaki szakemberek javíthatják a dokumentumcsere, a korrektúra és az archiválás folyamatait. Az Acrobat 6.0 Standard új, feladathoz kötött felülete a munkacsoportokat segíti a dokumentumok korrektúrájánál. A csak mennyiségileg licencelhető Acrobat Elements segítségével pedig a nagyvállalatok az olcsó Adobe PDF-készítés lehetőségével ruházhatják fel az alkalmazottak munkaállomásait, ami megbízható dokumentumtovábbítást eredményez.

A vállalat emellett bejelentette az Adobe Reader új, 6.0-s verzióját is, amely ingyenesen letölthető a www.adobe.com címről. A számos munkaállomás- és mobileszköz-platformot is támogató Adobe Reader az üzleti dokumentumoktól és űrlapoktól a Photoshop Album diabemutatókon át az elektronikus könyvekig és a beágyazott multimédiáig a legjobb alkalmazás Adobe PDF file-tartalmak megtekintéséhez, kezeléséhez és kinyomtatásához. Az angol nyelvű Acrobat 6.0 Professional és Acrobat 6.0 Standard Windows 98 Second Edition/NT/2000/XP, illetve Mac OS X v10.2.2 operációs rendszerre május végén – e sorok közzétételével egy időben – kerül forgalomba. Az Acrobat 6.0 Professional 449 dolláros ajánlott fogyasztói áron lesz beszerezhető. Az Acrobat 4.0 és Acrobat 5.0 regisztrált felhasználói 149 dolláros ajánlott fogyasztói áron frissíthetnek. Az Acrobat 6.0 Standard 299 dolláros ajánlott fogyasztói áron lesz beszerezhető, a frissítés ajánlott ára pedig 99 dollár. Mindkét terméket az Adobe licencprogramok keretében is be lehet majd szerezni.

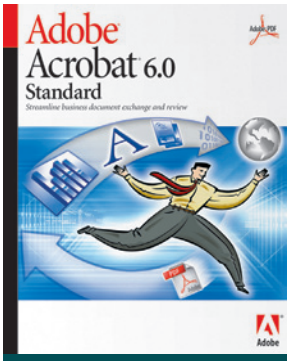

Acrobat 6 Standard: a legújabb mutatvány a dokumentumkezelés arénájában

Az Acrobat Elements Windows 98 SE/Me/NT/2000/XP operációs rendszerre készített angol, francia, német és japán nyelvi változatai már kaphatók. A kizárólag Adobe licencprogram keretében beszerezhető termék induló ára ezer munkaállomásra szóló licenc esetén munkaállomásonként 28 dollár. Az Acrobat 6.0 termékcsalád más nyelvi változatainak elérhetőségére vonatkozó információk a lenti webcímen olvashatók.

- www.adobe.com /products/acrobat

Újra támad a CodeRed

2001 júliusában egy új kártevő jelent meg az internet világában. A CodeRednek, azaz Vörös Kódnak elnevezett féregprogram – főként a Windows 2000 Server rendszereken futó Microsoft Internet Information Services (IIS) webszerver egy puffer-túlcsordulási hibáját kihasználva – rendkívüli gyorsasággal terjedt szét.

Dévényi Viktor, Kádár Attila

A féregprogram egyedisége abban rejlett, hogy kizárólag a memóriában rejtőzködött, file-okat, illetve regisztrációs bejegyzéseket nem hozott létre az áldozatul esett számítógépen. Az eredeti féreg – büntetőrutinként – a Fehér Ház webszervere ellen intézett elosztott szolgáltatásmegtagadás (DDoS) típusú támadást.

A Microsoft biztonsági rést befoltozó javítása egy hónappal a féreg megjelenése előtt már elérhető volt (➪ www.microsoft.com/technet/security/bulletin/MS01-033.asp).

2001 augusztusában fedezték fel a CodeRed II-t, amely már trójai dropperként is működött, azaz egy rejtett távvezérlő programot is telepített, ami teljes külső hozzáférést nyújtott a fertőzött számítógépek erőforrásaihoz, a rajtuk tárolt bizalmas információkhoz.

Ezzel el is érkeztünk cikkünk apropójához: az idén márciusban megjelent CodeRed.F (más néven Bady vagy I-Worm.Bady) a korábbi változatoktól eltérően nem tartalmaz terjedési időkorlátot, de ugyanazt az IIS-en lévő rést használja ki, mint a CodeRed első, már több mint másfél éve megjelent verziója.

Elgondolkodtató, hogy a sebezhetőség ismeretében még mindig akadnak szerverek, amelyeken a biztonsági javítás nincs telepítve, hiszen azóta is jelentek meg a CodeRed mintájára készült új féregprogramok, például a Nimda. Mindezek ellenére a CodeRed az F-Secure cég szakértői szerint jóval nagyobb mértékben terjedt, mint azt az előzetes várakozásokban jósolták, ami azt jelenti, hogy számos IIS webszervert futtató gépet még mindig nem láttak el javítással.

Miért lehetséges ez?

Több okból is, és ezek közül csak egy a rendszergazda figyelmetlensége. Sajnos bármilyen, Windows 2000-et futtató szerver általános összetevőinek telepítésekor az IIS is felkerül a gépre, akár van rá szükség, akár nincs. Ha egy vásárló szoftverrel együtt vesz gépet (OEM), egyrészt olcsóbban jut hozzá a programhoz, másrészt nem kell bíbelődnie a telepítéssel. Ennek hátránya az lehet, hogy ilyenkor többnyire csak az általános összetevők kerülnek a gépre, melyek közt esetünkben az IIS is megtalálható, potenciális prédát jelentve a CodeRed és a hozzá hasonló károkozók számára. Hab lehet a tortán, ha a felhasználó esetleg nincs is tudatában annak, hogy internetre kötött webszervert (IIS) üzemeltet.

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		37.60	I-Worm.Klez
2.		10.75	I-Worm.Sobig
3.		9.03	I-Worm.Lentin
4.		3.30	I-Worm.Avron
5.		2.62	Macro.Word97.Thus
6.		1.38	I-Worm.Tanatos
7.		1.21	Macro.Word97.Marker
8.		1.13	Worm.Win32.Opasoft
9.		1.04	I-Worm.Hybris
10.		0.69	Win95.CIH
11.		0.58	Worm.Win32.Randon
12.		0.57	VBS.Redlof
13.		0.51	Backdoor.Death
14.		0.51	Win95.Spaces
15.		0.49	I-Worm.Roron
16.		0.49	Trojan.PSW.Oip
17.		0.48	Backdoor.NetDevil
18.		0.45	Win32.HLLP.Hantaner
19.		0.42	TrojanDropper.Win32.Delf
20.		0.41	TrojanDropper.Win32.Yabinder

2003. márciusi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab – www.kaspersky.com és www.viruslist.com)*

A felhasználástól függetlenül már a telepítéskor ügyelni kell arra, hogy az IIS ne maradjon a szervergépen, ha nincs szükség rá, mivel a szükséges javítófoltok telepítése nélkül csak hálózatunk sebezhetőségét növeljük vele. A már telepített IIS-t a *Programok módosítása vagy eltávolítása* ablak *Windows összetevők hozzáadása, vagy eltávolítása* műveletének kiválasztásával, és az *Internet Information Services (IIS)* melletti pipa eltávolításával lehet kiiktatni.

Problémához vezethet a tájékozatlanság is, azaz ha a rendszergazda nem rendelkezik naprakész információkkal az általa felügyelt rendszerrel kapcsolatos biztonsági kérdésekben. Érdemes és ajánlatos ezért a szaklapokat, az internetes biztonságtechnikával foglalkozó webhelyeket és levelezőlistákat folyamatosan figyelemmel kísérni. Bár tökéletes és 100%-os biztonságot megvalósítani nem lehet, de a javítások telepítésével legalább az ismert sebezhetőségi pontok és biztonsági hiányosságok kiküszöbölhetők.

Fontos tudni, hogy a CodeRedhez hasonló, a programok hibáit kihasználó és csak a rendszermemóriában megkapaszkodó férgek ellen a hagyományos, file-műveleteken alapuló antivírus programok nem képesek védelmet nyújtani, mivel a fertőzés nem hagy számukra megtalálható nyomot. A fertőzést egy újraindítás megszünteti ugyan, de az újrafertőződés mindaddig folytatódhat, amíg a hibajavító foltot nem telepítik.

A példából jól látható, hogy ez egy általános probléma, melynek rövid időn belül nem lesz megoldása, ugyanis a napjainkban megjelenő programok túl bonyolultak ahhoz, hogy egy ember megfelelően átlássa őket, a csoportmunka pedig magában hordozza a hibázás lehetőségét. A piaci verseny miatt lerövidült tesztidőszak pedig nem elég az összes programhiba kiszűrésére.

A programok összetettsége és a rövid tesztidőszak miatt a felhasználói programok az eddigiekhez hasonló, számítógépes bűnözők által kihasználható hibákkal kerülnek forgalomba. Ezzel sajnos együtt kell élnünk, de a kockázat csökkentése, illetve a megfelelő biztonság érdekében mindig telepítsük a megjelent javításokat és frissítéseket.

●

Az aktuális vírusokra figyelmeztető friss hírek cégünk webhelyén rendszeresen olvashatók, az alábbi címen: www.2f.hu és www.virushirado.hu.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Dvorák Bence

Sonic Foundry Vegas 4.0, Vegas 4.0 +DVD

Videoszerkesztő és DVD-öntöde

A házi videoszerkesztés szerelmeseinek talán nem kell bemutatni a Sonic Foundry Vegas nevű programját, mellyel különleges, videoanyag vágására szolgáló hardver nélkül is kényelmesen szerkeszthetünk videót, ha gépünk processzora elég gyors. A most megjelent Vegas 4.0 +DVD – hűen a kor szelleméhez – mindennel fel lett vértezve DVD anyagok készítéséhez.

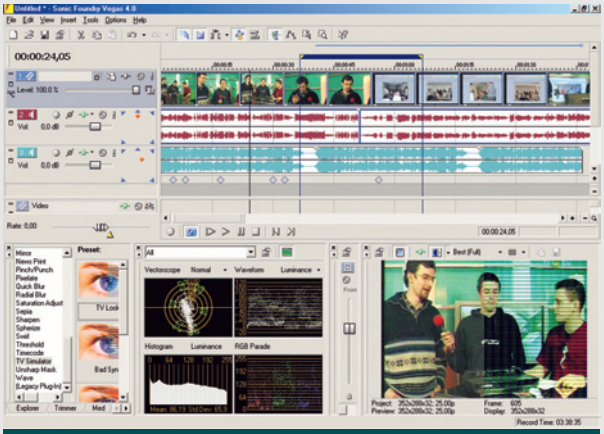

Vegas 4.0: most már 5.1-es hangzással

A Vegas 4.0 és a Vegas 4.0 +DVD közt annyi a különbség, hogy utóbbiban a Vegas 4.0 mellé megkapjuk a Sonic Foundry AC-3 Encoder plug-int, illetve a DVD Architect 1.0-t. Így a Vegas +DVD tökéletes megoldást kínál a videofeldolgozás minden lépéséhez, méghozzá profi színvonalon.

A Vegas korábbi változatainak kiemelkedő képessége volt, hogy speciális célhardver nélkül is közel valós idejű, effektussal tarkított képet tudtak megjeleníteni. Ezt a lehetőséget kicsit továbbfejlesztették a 4.0-s verzióban. Egy kapcsolóval kettéoszthatjuk az előnézeti képet oly módon, hogy a kép bal felén az effektus nélküli, jobb oldalon pedig az effektussal díszített anyag jelenjék meg. Így sokkal szemléletesebb az effektusok hatása, ami különösen színkorrekciós eljárásoknál bizonyul hasznosnak.

A színkorrekciós lehetőségek bővültek, külön használhatunk elsődleges és másodlagos korrekciós szűrőket. A színkorrekciós lehetőségek segítségével komor színvilágú felvételeinket is megvadíthatjuk.

A televízióban sugárzott úgynevezett broadcast videoadás a színek szűkebb sávját használja, mint a számítógép képernyőjén is látható RGB színrendszer. Amikor egy sugárzásra kerülő anyagot készítünk, ügyelnünk kell a sugárzási sávon kívül eső színekre, mivel azok zajt, illetve egyéb gondokat okozhatnak a képen, túl azon, hogy a végeredmény a tervezettől eltérő színekben fog pompázni. A színkorrekcióhoz négy különböző nézettel rendelkező szkópot használhatunk. Segítségükkel pontosabban állíthatjuk be a kép élességét, a fényerőt, illetve megkönnyítik a színkorrekciót.

Újdonság a Video Bus sáv. Ez egy speciális videosáv, amit a *View* menüben kapcsolhatunk be. Csak egyetlen lehet belőle, mivel ez reprezentálja a végleges kimenetet. Itt a leendő vágott, effektusokkal megspékelt anyagon további simításokat végezhetünk, kulcskockákra igazíthatjuk az effektusokat. Három burkológörbével vezérelt effektust is alkalmazhatunk: a fade to colort (sáv áttűnése egy színbe, például feketébe), a motion blurt (a mozgások elkenése) és a supersamplinget, ami a képkockák közé további képkockákat illeszt, egyenletesebbé téve a mozgást, például lassításkor.

A *Media Pool* menüpontba bekerült a *Video Capture* lehetőség, amellyel DV-ről vagy analóg szalagról rögzíthetünk anyagot. A *Print to tape* művelettel közvetlenül videoszalagra rögzíthetjük művünket, ha van megfelelő videokimenet. Ez a módszer kevesebb számolással jár, mint a hagyományos renderelés.

A hangkezelést érintő legtöbb újítás a DVD-kompatibilitás jegyében fogant, így 24 bites, 96 kHz frekvenciájú hangokkal is dolgozhatunk, keverhetünk 5.1-es csatornát is. A program több mint 30 valós idejű DirectX hangeffektust (equalizer, reverb, timegate, time compress/expand, delay stb.) tartalmaz. A gyorsabb munka érdekében bekerült a Vegasba az ASIO-támogatás.

A hangsávok időben és térben történő pozícionálása a következőképp történik: a hangsáv mellett az öt hangfalat és a hangsáv helyzetét jelző kis piktogramot kell beállítanunk, ekkor az aktuális kurzorpozícióban automatikusan újabb kulcs rögzül.

A Vegas 4.0 Windows 98SE/Me és 2000/XP alatt fut. A Vegas 4.0 listaára 489,97 dollár, míg a Vegas +DVD-é 699,95 dollár.

DVD Architect 1.0

Extra a Vegashoz

Bár a DVD Architect 1.0 különálló programként indítható, csak a Vegas 4.0-val egy csomagban kapható. A program támogatja a szabványos AVI, MPEG-1 és MPEG-2 mellett a RealMedia 9 és Windows Media 9 formátumokat is.

DVD-gyár a megszokott Vegas-féle ergonómiával

A megnyitott anyagot MPEG-2 formátumba tömöríti, a hangot akár 5.1-es AC-3 formátumba is képes átkódolni.

A DVD Architect a Vegasé hoz hasonló kényelmes felülettel rendelkezik, profi menüalapú DVD-t állíthatunk össze változatos hátterekkel, gombokkal, mozgó menükkel.

A menük feliratai hoz tetszőleges betűtípust, színt és méretet választhatunk, árnyékolási effektussal cicomázhatjuk azokat.

A programban beépített XML-alapú sablonokat használhatunk munkánk során, melyeket saját készítésűekkel is bővíthetünk.

A program a Vegas 4.0 könyvjelzőit automatikusan felismeri és importálja chapter pontokként. A film fejezetekre osztását a DVD Architecten belül is elvégezhetjük: húzd és ejtsd módszerrel állóképeket beszúrva diavetítést készíthetünk a beillesztett képekből, a vetítéshez háttérzenét rendelhetünk. A DVD-készítés lépésein varázsló segítségével is végighaladhatunk.

Sütés előtt a készülő művet egy szimulált DVD-lejátszóban, valós időben tekinthetjük meg. A DVD Architect a legtöbb DVD-R/RW, DVD+R/RW írót támogatja.

➪ www.sonicfoundry.com /products/vegasfamily.asp

Vírusok és hackerek ellen

Nevének csengésében a penicillinre hajazó PC-cillin a gyógyszerrel ellentétben nem csupán a kórokozók kiirtásában és a gyógyításban, hanem a „megbetegedés" megelőzésében is jeleskedik.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A Trend Micro PC-cillin otthoni felhasználók vagy kisvállalkozások védelmét szolgálja vírusok és átlagos hackerek ellen. A program víruskereső és személyi tűzfal egyben, továbbá webhelyek szűrését is végzi. A PC-cillin barátságos, könnyen átlátható kezelőfelületű – a felhasználóbarát külső mögött fejlett technológiai háttér húzódik.

A tesztgépen már fel volt telepítve egy Norton AntiVirus, így arra is fény derülhetett, hogy a PC-cillin nem tűri a konkurenciát: addig nem volt hajlandó települni, amíg el nem távolítottuk a Symantec víruspajzsát. Ez azért van így, mert egy rendszeren két valós idejű vírusirtó jelenléte a rendszer összeomlását okozhatja.

A többi vírusvédelmi programhoz hasonlóan a PC-cillin is az óra mellé kuporodik, ott egy eseményektől függően változó ikon jelzi működését. Innen közvetlenül indíthatjuk a főprogramot, ki-be kapcsolhatjuk a valós idejű monitorozást, elérhetjük a beállítópanelt, illetve megnézhetjük a valós idejű állapotot. Ez utóbbi ablakában nemcsak a forgalmi információkat tekinthetjük meg, de egy feltűnően nagy gombbal vészzárat (Emergency Lock) is alkalmazhatunk. Amint látjuk, hogy külső támadás érte gépünket vagy vírus kezdett garázdálkodni rajta, a vészzárral rögvest blokkolhatunk minden hálózati forgalmat.

Vírusok, utamból kotródjatok!

A víruskereső a fertőzött file-okat kívánság szerint fertőtleníti, átnevezi, letörli vagy karanténba teszi, ahogy azt illik. Persze erre ritkán lehet szükség, mivel a program folyamatosan megfigyelés alatt tarthatja a gépet, ellenőrzi a leveleket, a Java és ActiveX programok tevékenységét. A PC-cillin a manapság fenyegető script-vírusok ellen is kínál megoldást. Az új ScriptTrap technológia nemcsak az ismert scriptvírusoktól véd, hanem az új, ismeretlen scriptalapú fenyegetésektől is. A ScriptTrap a felhasználó beavatkozása nélkül, automatikusan kutatja fel a scriptalapú vírusokat azok tevékenysége alapján.

Jó látni, milyen egészséges a gépünk

A hagyományos antivírus csomagok csak átvilágítják a merevlemezen található file-okat, ám a rendszerben már működő trójai programokkal nem foglalkoznak. Már a PC-cillin telepítésekor, magától elindul a Trojan System Cleaner (TSC), amely e trójai típusú kártevőket hivatott eltávolítani.

A TSC észleli a trójai programok tevékenységét, helyreállítja az általuk módosított rendszerfile-okat, megszünteti a trójai folyamatokat, és törli az általunk elhintett veszélyes file-okat. A Trojan System Cleaner minták alapján végzi munkáját. Amikor elindítjuk, automatikusan utánanéz a mintaadatbázis frissítésének a neten.

Védelem drót nélkül

A PC-cillin azokról sem feledkezik meg, akik munkájuk során PDA-t használnak. Ezek a kézieszközök is képesek az internetre csatlakozni, file-okat csereberélni a PC-vel, így könnyen megfertőződhetnek víru-sokkal vagy vírusos file-ok hordozóivá vál-hatnak. A Trend Micro PC-cillin for Wire-less vírusvédelmi csomagja Palm, Pocket PC vagy Epoc készülékeken használható.

Tűzfal otthonra is

A PC-cillin személyi tűzfala ideális azon gépek védelmére, melyek állandó netkapcsolattal (xDSL, kábel) rendelkeznek. A tűzfal konfigurálása nem igényel különösebb szakirányú ismereteket, legegyszerűbb esetben három biztonsági szint közül választhatunk.

A legalacsonyabb szinten mindössze a forgalmat figyeli és korlátozza a tűzfal – ez csak azoknak hasznos, akik keveset használják a netet. Közepes szinten már a trójai tevékenységeket is figyeli, és ellenőrzi a forgalmat is. A legmagasabb szinten a trójaik blokkolása mellett belépési pontokat is letilt, ám így például szerverként nem tudjuk használni gépünket. A laikusokat megnyugtathatja, hogy a telepítést követő alapbeállításban a legmagasabb védelmi szinten működött a tűzfal.

Ezenfelül listát készíthetünk a megbízható webhelyekről, hostnév, IP cím, IP tartomány, vagy IP cím és alhálózati maszk alapján, továbbá blokkolhatunk portokat.

Naprakészen, frissen

A program regisztrációja egyszerűen történik: a regisztrációs weboldalon pár kérdésre kell válaszolni, melynek folyományaként megkapjuk e-mailben a licenckulcsunkat, amit aztán a PC-cillin regisztrációs ablakába kell bemásolnunk. A regisztráció után egy éven át folyamatosan hozzáférhetünk a program frissítéseihez, a megjelenő legfrissebb vírusmintákhoz, információkat kapunk a leendő frissítésekről és a legújabb vírusokról. A PC-cillin automatikusan

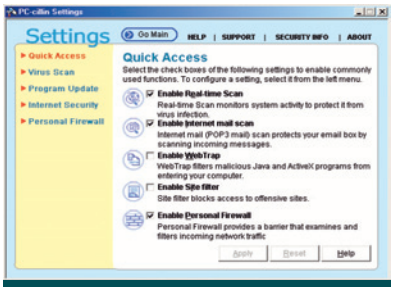

A védelem könnyedén konfigurálható

info

- www.trendmicro.com/
- 2F 2000 Kft. ✆ 488-7700
- support@2f.hu
- www.2f.hu

megkeresi és letölti a legújabb frissítéseket a Trend Micro ActiveUpdate szerveréről. Ez tartalmazza a vírusmintákat tartalmazó fileokat, programfrissítéseket – a főprogramhoz és a PC-cillin for Wirelesshez egyaránt. Nagyobb víruskatasztrófa esetén, vagy új vírus megjelenésekor gyakori gond lehet a frissítést tartalmazó külföldi szerverek terheltsége, ezért a 2F 2000 Kft. külön magyarországi tükörszerverrel garantálja a gyorsabb és biztosabb letöltést. A PC-cillin 2002 Windows 98/Me/2000/XP rendszer alatt működik.

Keményített megoldás

Aki egyszerűbb védelmen töri fejét, és szeretné biztonságban tudni internetre csatlakozó gépét (vagy helyi hálózaton csatlakozó gépeit) a vírusokkal és hackerekkel szemben, tűzfal- és vírusirtó programok beszerzésén kezd gondolkodni. Haladóbb elképzelés, ha védelmi vonal gyanánt egy különálló tűzfalat üzemeltetünk. Profi rendszergazda esetén utóbbi a legbiztosabb megoldás, ám kisebb hálózatoknál ez rendkívül költséges. A Trend Micro olcsó eszközt kínál, amely komolyabb szaktudás nélkül is egyszerűen konfigurálható.

A Trend Micro GateLock x200 egy olyan plug and play internetes biztonsági berendezés, amely átfogó biztonsági megoldást nyújt vírusok, trójai programok, hackerek és egyéb jogosulatlan betolakodók ellen. A GateLock hardveralapú tűzfal- és vírusellenes eszköz, amely egyben DHCP (dinamikus IP-címkiosztó) szerverként is működve lehetővé teszi több gép között az internetelérés biztonságos megosztását.

Az eszköz xDSL, kábeles vagy bérelt vonalas internetelérés esetén használható. Igazán 5-10 gépből álló helyi hálózatokhoz ideális, használata 30 IP címre korlátozott. Az eszköz támogatja a Routing Information Protocol (RIP) for IP 1 és 2 verziókat. Ez az útválasztási protokoll egyszerűen használható, jó teljesítményt biztosít kis és közepes méretű hálózatok számára.

A GateLock telepítése rendkívül egyszerű, a tápegység bedugásán kívül egy kábelt az internet (xDSL, kábelmodem stb.) felé, egyet pedig a hálózati kártyába kell dugni. Az elegáns dobozkán apró LED-ek jelzik, hogy az egyes funkciók (antivirus, anti-hacker, PC/HUB, Internet) rendben működnek-e. Külön telepítőlemez nem jár a GateLockhoz – néhány hálózati beállítást követően az eszköz IP címét beírva bármilyen webböngészőből elvégezhetjük a szükséges beállításokat.

A GateLock beállításaink alapján az internetkapcsolat bontását, illetve a felcsatlakozást és a kapcsolattartást automatikusan végzi. A tűzfalon három különböző biztonsági szint közül választhatunk. A legalacsonyabb szint a hackerek által elkövetett támadások kevesebb típusa ellen nyújt védelmet, a helyi hálózat pedig látható marad az internetről. A közepes szint már hathatós védelmet jelent a hackerekkel szemben, és kívülről „láthatatlanná" teszi a belső hálózatot is. A legmagasabb szinten mindezek kiegészülnek egyéb gyanús tevékenységek logolásával. A GateLock automatikusan értesítést küld a megadott e-mail címre a hackerek esetleges támadásairól, illetve tájékoztat a Trend Micro szoftverfrissítéseiről. A GateLock internetes tartalomszűrésre is képes spam- és URL-szűrők használatával. Vírusvédelme kiterjed a teljes levélforgalomra. Külön érdekesség, hogy a webalapú levelezők esetén is végez szűrést, bár ez csak azoknál a levelezőknél működik, melyekre a GateLock fel van készítve. A GateLockot jelszóval védhetjük, szoftverét és vírusdefinícióit automatikusan frissíti, ám ezt kézzel is kezdeményezhetjük. A jövőben kapható lesz a GateLock x200 nagyobb testvére is, ami már hubként is működtethető, illetve rendelkezik központosított vezérlési lehetőséggel. Az x200-as modell nettó listaára 45 325 Ft, amihez a nyár közepéig tartó akció keretében egy 1 felhasználói licences PC-cillint is adnak.

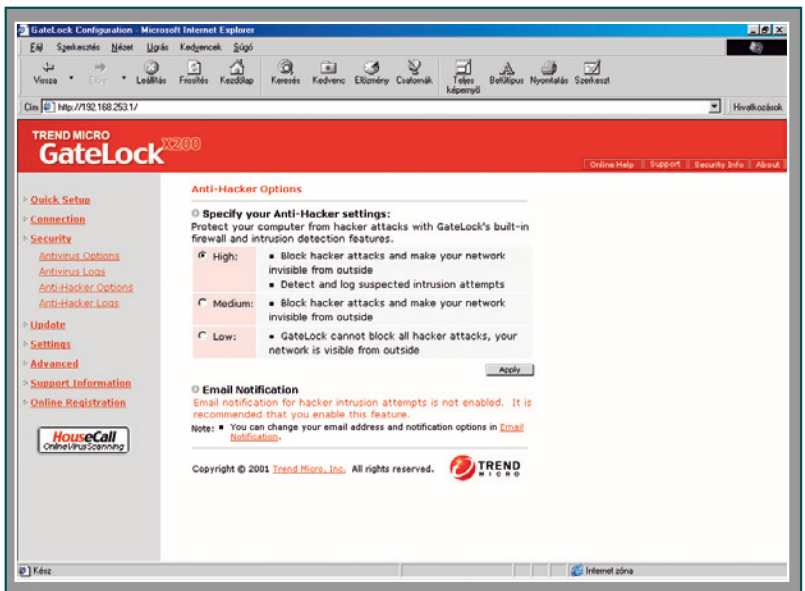

A GateLock x200 bármilyen operációs rendszer alatt konfigurálható, webes felületen keresztül

Egyszerű és áttekinthető védelem

A Trend Micro család

A PC-cillin szoftver ára egy licenccel 13 475 Ft, amihez a követés ára a második évtől 4900 Ft. Nagyobb tétel esetén rendkívül kedvezményes árképzéssel számolhatunk, például 25 licenc ára 110 250 Ft, melyhez 33 075 Ft a követés.

Természetesen az otthoni és kisirodai számítógépek védelmén túl a vírusvédelmi iparág harmadik legnagyobb szereplője nagyobb vállalati rendszereknek is védelmet nyújt.

- OfficeScan Corporate Edition: vállalati munkaállomások vírusvédelme Windows platformon;
- ServerProtect: vállalati kiszolgálók vírusvédelme Windows, Linux, Novell, NAS platformokon;
- ScanMail for Microsoft Exchange 4.x/5.x/2000: levelezőkiszolgálók védelme;
- ScanMail for Lotus Notes/Domino: Windows, Linux, Sparc, IBM iSeries, pSeries, zSeries levelezőkiszolgálók védelme;
- ScanMail for Openview: HP-UX levelezőszerverek vírusvédelme;
- InterScan VirusWall for Windows, HPUX, Linux, Sparc: az SMTP, POP3, FTP, HTTP protokoll vírusvédelme;
- eManager: tartalomszűrési és sávszélesség-felügyeleti eszközöket tartalmazó opció az átjárókat védő termékekhez;
- Webprotect Anti-Virus for ISA 2000 Server: a Microsoft ISA proxyszerver és tűzfal vírusvédelme;
- Web Manager és Applet Trap: internetes, illetve webes biztonságpolitikai és sávszélesség-kezelő eszközök;
- PortalProtect for Microsoft SharePoint Portal Server: vállalati csoportmunkakiszolgálók védelme;
- TMCM konzol: a teljes körű Trend Micro központi felügyeletkezelés eszköze.

Másoljunk DVD-t?!

Mióta világ a világ, mióta az első valamirevaló (nem feltétlenül képzőművészeti) alkotás – vagy ha úgy tetszik: használati tárgy – megszületett, az ember egyik legjellemzőbb és bizonyos értelemben leghasznosabb tevékenysége a másolás.

Polcz Péter (ppeter@cdgrab.hu)

Másolás alatt nem csupán egy-egy kézzelfogható tárgy vagy alkotás ikertestvérének létrehozását kell érteni. Kopírozásra sarkalló ösztöneink jóval korábbra, távolabbra nyúlnak vissza, hiszen maga a természet is gyakran alkot ismétléssel, másolással bizonyos élőlényeket, jelenségeket.

Szabad, nem szabad...

Korunk informatikai világában sajnos a másolás szó negatív töltetet hordoz, mivel a köztudatban elítélendő tevékenységgel párosul. Nem csoda, hiszen az illegális szoftverkereskedelem és a jogdíjas filmek, dalok elképesztő méretű internetes terjesztése sok kárt okoz a kiadóknak, fejlesztőknek.

A nagy cégek ezért tűzzel-vassal próbálnak mindenféle másolást betiltani, egyúttal magát a másolást törekednek olyan színben feltüntetni, mintha az legalább akkora bűn volna, mint mondjuk a drogkereskedelem vagy a betöréses rablás. Voltaképp igazuk is van, csupán azt a morális határvonalat nehéz megtalálni, amelyen túllépve már ők gázolnak bele a privát szféra – számomra – sokkal jobban védendő területére, midőn megpróbálják megmagyarázni, mit tehetünk, mit nem tehetünk drága pénzen megvásárolt filmjeinkkel, hangfelvételeinkkel.

Vitán felül áll, hogy a DVD-n tárolt filmek végre elhozták otthonunkba a mozi fantasztikus élményét. Nem próbálunk senkit arra sarkallni, hogy hivatalos beszerzés helyett ezentúl csak DVD-re másolt filmekkel bővítse gyűjteményét. De bárhogy is szépítjük: a Pinnacle InstantCopy programját bizony kimondottan arra tervezték, hogy DVD korongon lévő filmjeinket merevlemezre, CD-re vagy DVD-író birtokában DVD lemezre menthessük. Az utóbbi két adathordozó kapacitása jóval kisebb, mint a gyárilag nyomott kétrétegű DVD lemezeké, ezért elkerülhetetlen az adatfolyam kisebb méretre való tömörítése.

A másolásról minden országban máshogy nyilatkozik a szerzői jogokat védő törvény, hazánkban meglehetős szigorral jár el a vonatkozó passzus, így minden olvasónkat óva intjük attól, hogy saját maga által birtokolt filmjein kívül bármilyen más (kölcsönkért, hivatalosan kölcsönzött) DVD lemezről biztonsági másolatot készítsen a program segítségével.

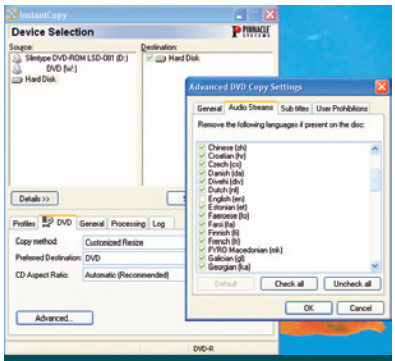

A felesleges hangsávoktól gyorsan megszabadulhatunk

Sokakban felmerülhet a kérdés: vajon a filmek forgalmazói miért nem perelték be az InstantCopy fejlesztőjét? Nagyon egyszerű a válasz: mert az InstantCopy pont azon a kényes határvonalon egyensúlyoz, ahol még nem lehet belekötni. De a szoftver a felhasználót is őrületbe kergetheti, mert a másolásvédett DVD tartalmát először a merevlemezre kell varázsolni – ehhez viszont már nem ad segítséget a program. Olyan külső segédprogramot kell igénybe vennünk, amely sok szempontból illegálisnak minősül (hazánkban saját adathordozóinkról sem készíthetünk biztonsági másolatot, ha mégis rászánjuk magunkat, fel kell törnünk a kérdéses adathordozón használt elektronikus másolásvédelmet). Ehhez mi sem adhatunk segítséget, tehát a lépést – bízva olvasóink leleményességében – kihagyjuk, és a program használatának ismertetésekor abból indulunk ki, hogy a merevlemezen már ott van a másolandó DVD korong teljes tartalma, természetesen az undok CSS biztonsági kódolástól már megfosztott állapotban.

Aggályok az MPEG-gel kapcsolatban

A DVD-Video formátum az MPEG-2 képtömörítő algoritmusra épül. A különböző MPEG formátumok merőben másképp tárolják a képi adatokat a számítógépes világban korábban elterjedt – AVI file-okban használatos – képtömörítő eljárásokhoz képest. Az MPEG adatfolyamában ugyanis nem diszkrét képkockák, hanem képkockacsoportok (úgynevezett GOP-ok) találhatók.

Egy csoporton belül csak néhány olyan képkocka van, amely önállóan, teljes egészében dekódolható, az MPEG csak egy bizonyos képkockát tárol teljes mértékben, a többi képkocka adatai az ilyen – I, azaz Intra Frame – képkockához képest mért eltérésük alapján tárolódnak. A hivatkozás történhet előre (P, azaz Predicted), vagy akár két irányba (B, azaz Bidirectional) is.

Ebből következik, hogy az MPEG file-on belül egy-egy konkrét képkocka tartalmát (ha nem I Frame-ről van szó) csak úgy lehet kinyerni, ha megkeressük és feldolgozzuk az adott képkocka felépítéséhez szükséges környező képkockák tartalmát is. Ezért nehézkes az MPEG file-ok utólagos módosítása, vágása, hiszen ha nem pontosan egy képkockacsoport mentén szeretnénk elvágni az anyagot, akkor az óhatatlanul is csonkított képcsoportokat minden egyes vágási pont mentén újra kell kódolnunk, egészen addig, amíg az egymásra hivatkozó képkockák ezt megkövetelik.

A leírtakból talán kitűnik, hogy az MPEG szabványú tömörítés nem egyszerű feladat, különösen nem a DVD-Video formátumnál használatos MPEG-2

Info

- www.pinnaclesys.com
- Forgalmazó: Axico Kft. ✆ 342-3255
- www.axico.hu
- Az összehasonlítható képek CD-mellékletünkön találhatók: \CIKKEK\INSTANTCOPY\

esetében, ahol ugyan magas adatátviteli szélesség (bitráta) áll rendelkezésünkre, de az anyagot nagyon jó minőségben, teljes felbontásban (PAL esetén 720x576 képpont) kell rögzítenünk. Az MPEG-2-es kódolású file lejátszása, azaz dekódolása is viszonylag nagy processzorteljesítményt igényel (napjainkban szerencsére már nem okoz gondot az 1 GHz felett száguldozó gépek számára, de egy 233 MHz-es Pentium II-n még nagy dolog volt), de a file létrehozása, kódolása sokkalta többet kíván. A jó minőségben, több menetben dolgozó MPEG tömörítőprogramok (Cinema Craft Encoder, TMPGEnc) az átkódolandó anyag lejátszási (valós) idejének többszörösét igénylik, ha a forrásul szolgáló file minőségét szeretnénk minél jobban megőrizni.

Ezért is lepett meg minket nagyon, amikor a Pinnacle Systems az InstantCopyt úgy reklámozta, mint olyan programot, amely egy filmet valós lejátszási idejének kétszerese alatt képes átkódolni kisebb méretbe, a minőség jelentős károsodása nélkül. A több ezer (!) dollárba kerülő MPEG tömörítő-programok sem ígérnek ilyet, ezért kétkedéssel fogtam bele egy olyan film átkódolásába, amelynek eredeti DVD-kiadása egyfajta etalon a DVD-Video rajongói között, részletes képe és fantasztikus hangminősége miatt.

A végeredmény

A Pinnacle InstantCopy (demója letölthető a www.pinnaclesys.com címről) indítása után először ki kell jelölnünk a forrást, esetünkben a merevlemezünkön található könyvtárat, amelyben a film eredeti lemezén található összes file megtalálható CSS kódolástól mentes állapotban. A program kezelése roppant egyszerű, meg kell adnunk, milyen célformátumot szeretnénk – én a DVD-R beállítást alkalmaztam. Ha gépünkben nincs DVD-író, akkor egy image file-t fog létrehozni a szoftver, amelyet a későbbiekben egy másik gépen az InstantCopyval vagy akár a DVD Decrypter programmal is felírhatunk egy DVD korongra.

Úgy döntöttem, hogy a film DTS hangsávját elhagyom, mert túl nagy helyet foglalna az amúgy is szűkös lemezen, de a kétcsatornás rendezői kommentárt megtartottam. A feliratok és nyelvek kiválogatásakor mindent elhagytam, csak az angol és magyar

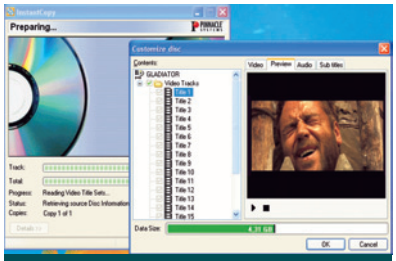

A legdurvább tömörítési hibákra szerencsére már az előnézetben fény derül

vonatkozású alkotóelemeket tartottam meg. A program számítása szerint a filmet tartalmazó videofile-t így mintegy 76%-ára kell tömöríteni, hogy a végeredmény elférjen egy írható lemezen.

Nem maradt más hátra, mint elindítani a programot. A 2 GHz-es Pentium 4 processzorral szerelt noteszgépen három és fél órát vett igénybe az átkódolás. A végeredmény minőségét első lépcsőben úgy vizsgáltam, hogy az eredeti és a másolatként kapott filmből ugyanazokat a képkockákat (digitálisan) kinyertem, és egymás mellé helyeztem. Bizony a Pinnacle Systems InstantCopy sok részletet elsumákol a gyors áttömörítés kedvéért.

A CD-mellékleten fellelhető illusztrációkon jól látható, hogy a pajzsok szegecsei és az arcok éle mentén sok részlet elveszett. A televíziós tesztelés során azonban nem is ezek tűntek fel, inkább azokban a jelenetekben látszott szembetűnő változás, amelyekben az eredeti képanyagban homogén, szép színátmenetet láthatunk. A másolaton ugyanezek az átmenetek durvák, pixelesek voltak, a sötét tónusú hátterek nem álltak, hanem folyamatosan „zizegtek”. Ettől eltekintve a Pinnacle InstantCopy az átkódolási időhöz mérten nagyon jó munkát végzett.

A program gyaníthatóan az eredeti DVD-s forrás GOP-struktúráját is egy az egyben átveszi, ezzel időt takarít meg az analizálás során, az MPEG tömörítés jellege miatt sok helyen azonban éppen ez bosszulja meg magát – az alacsonyabb adatátvitel ugyanis helyenként másfajta képkockacsoport-elrendezéssel kompenzálható lenne, de ilyen mélységű MPEG-átvitelre ennyi idő alatt nem lenne képes egy szoftver sem.

A Pinnacle Systems szoftvere tehát tisztességes, jó munkásember módjára dolgozik, de csodát ne várjunk tőle. Egy igényesebb tömörítőprogram használatával (Cinema Craft Encoder) nagyságrendekkel szebb képet érhetünk el, viszont ilyenkor a megfelelő tömörítési beállítások megtalálása és a DVD-Authoring a mi nyakunkba szakad.

A program tehát gyorsan, egyszerűen kezelhető, a végeredmény minden asztali lejátszóban megtekinthető, de a képminőség láthatóan romlik, és a program tapasztaltabb felhasználóknak sem hagy érdemleges beleszólást a tömörítés paramétereinek meghatározásába.

Az InstantCopy Windows 98 SE/Me vagy 2000/XP operációs rendszer alatt fut, legalább 64 Mbyte memória, 500 MHz-es processzor ajánlott hozzá – és persze 1–5 Gbyte szabad terület a merevlemezen. A szoftver bruttó ára 16 000 Ft.

Vírusíró legények

„Íme, itt vagyunk! Miután hosszú ideje írjuk a vírusokat, és bukdácsolunk vizsgáinkon, mi, a 29A, egy spanyol vírusíró csoport, közzétesszük első cikkünket. Tehát láthatod, hogy a 29A nem csak egy mítosz, mint azt sokan hiszik.”

Mátrai József (víruselemző, VirusBuster Kft.)

Az interneten rengeteg hasonló „mottójú” webhely létezik, ahol betyárkodni lehet. Ezek a magukat VXER-eknek (VX = Virus Exchange, vagyis víruscserebere) nevező csoportok örök ellentétben állnak velünk, AVER-ekkel (AV = AntiVirus). E cikk megírásához olyan nagy anyag áll rendelkezésre, hogy bármennyi időt el tudnék tölteni újabb és újabb víruskódok, illetve egyéb publikációk elolvasásával. Az internet révén a programok készítői és gyűjtői gyorsan tudnak egymással cserélni, így a mennyiségi növekedés nem meglepő.

Először is le kell szögeznünk: a vírusok általában nem okoznak kárt, és a kárt okozó új programok általában nem vírusok, tehát tömeges készítésük fő oka nem a károkozás. Ha bárki megnézi egy antivíruscég webhelyén, hogy a legfrissebb vírusadatbázisba miféle programokra készült felismerés, láthatja, többnyire trójai programok vannak felsorolva. Az „antivíruscég” elnevezés hagyományt őriz, valójában az „antimalware cég” volna pontos (a malware a vírusok és trójaik összefoglaló neve).

Tapasztalatom szerint a legtöbb vírus tevékenysége, miután a felhasználó egy szűz gépen elindított egy fertőzött programot, a következő:

- A vírus először végignézi az aktuális könyvtárat, vannak-e benne programfile-ok. Windowsos grafikus felhasználói felület használata esetén egy folyamat aktuális könyvtára az a mappa, melyben az egérrel a felhasználó ráklikkelt a program ikonjára, vagy olyan dokumentum ikonjára, amelyet az adott programmal lehet megnyitni. Parancssoros rendszerek és a Norton Commander-szerű kezelőfelületek mindig kijelzik, melyik könyvtár az aktuális.
- Következő lépésként a vírus beleírja magát a programok közül abba, amelyikbe még nem költözött be. A vírusok többsége csak egyféle típusú file-t tud megfertőzni, például DOS-os EXE formátumúak általában nem másznak bele a DOS COM, a Windows 16 és 32 bites, a Linux ELF 32 bites és más programfile-okba.
- Aztán következik az eredeti program futtatása, ez a program vírusfertőzés előtti állapota.

Tehát a fő cél a mindent elárasztó, gyorsan terjedő program készítése volna? Ez sem igaz. Gondoljunk bele, hogy a Windows rendszerekben általában egy mappában csak egy programfile van, vagy egy programhoz tartozó programfile-ok csoportja. Sok vírus fertőz a Windows mappában is, de Windowst sem érdemes (sem törvényesen, sem törvénytelenül) telepíteni manuális file-másolást használva.

A Linux ELF futtatható file-okat fertőző programok sem mennek messzire a készítőtől vagy telepítőtől, mert a linuxos programokat csomagfile-okban (például a tipikus .DEB, .RPM file-ok) vagy forráskódban terjesztik. Mi, szakmabeliek ezt a jelenséget úgy mondjuk, hogy a vírusírók többsége állatkerti vírusokat gyárt, nem pedig vadon élőket.

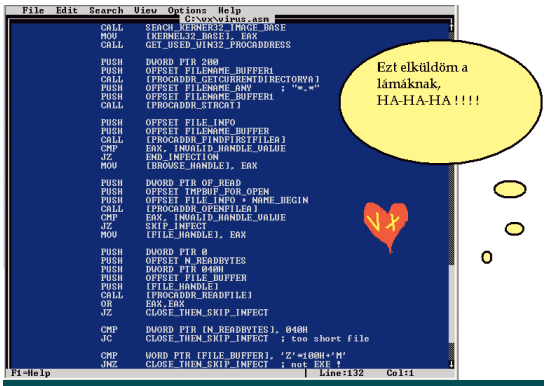

Egy VXER képernyője (ahogy a szerző képzeli)

A büszke elkövetők

A programozás nemcsak munka, hanem öröm, büszkeség, szenvedély, hovatartozás. Olyan emberek is szeretnek „nagyszakemberkedni”, akik nem rendelkeznek megfelelő képességekkel. Őket nevezik lámának, az angol lamer szó után.

Egyszer egy file-t küldtek be a laborba elemzésre. A rövid program másfél képernyőnyi helyet foglalt el, hamar végigolvastam. Valójában nem működött, mert egy valóban működőképes 97 byte-os vírus forráskódját (Trivial.97) DOS-os COM file-formátum helyett DOS-os EXE file-ra fordította le valaki. Ha a program kódját nem is értette, de legalább az assemblert már tudta kezelni az illető. Egy jól működő vírus mitől lesz jobb a többinél, ha nem a károkozás és az elterjedtség a célja? A cseles programozási trükköktől! A lényeg: ki tud rövidebb vírust írni. A DOS-os COM file-okat fertőző vírusok sokkal kisebbek is lehetnek, mint 100 byte. Néhány windowsos rokon kihasználva a programfile-okban lévő információtárolás nem 100%-osan takarékos voltát, a file méretének növelése nélkül is tud fertőzni. Igaz, ezek nem tudják bármelyik programot megfertőzni.

Mental Driller vírusíró legény célja a minél bonyolultabb polimorf dekóder készítése. A polimorf vírussal fertőzött file-ok nem tartalmaznak a vírusra jellemző minden fertőzött file-ban levő konstans byte-sorozatot. Egy ilyen titkosítva tárolt kód elolvasása előtt a titkosított részt ki kell kódolni. A programot végre kell hajtani addig az utasításig, ahol a dekóder befejezi a vírus visszatitkosítását és elkezdődik a vírus végrehajtása. Ezen a ponton a memória tartalmából lehet file-ba menteni, majd elolvasni a már rejtjelezetlen programot. A programok nyomkövetésére készült legtöbb eszköz (debugger) akkor tudja megállítani az elemzés alatt álló programot, ha megadjuk neki, hogy melyik utasításnál kell megállítani a szoftvert. Egy bonyolult dekóder azonban minden néhány byte-os rész kikódolása után hosszú számolással dönti el, melyik lesz a következő végrehajtandó utasítás.

Az egyik nagymellényű VXER pont úgy nevezi magát, ahogy a nekem munkát adó antivíruscég. Több helyen jelen van, pedig van saját, gazdag webhelye is. Rendszeresen csereberél másokkal, cikkeket ír, minél nagyobb ismertségre vágyik. A tömény technikai dolgokon kívül próbálja szórakoztatni és megnevettetni az embereket, valószínűleg sikertelenül. Egyik vírusa a humor rovatban megpróbálta bebizonyítani egy fényképpel, hogy kémei ott jártak egy antivírus-konferencián. Valójában egy céges webhelyről letöltött képre rakta rá Mr. Beant, hasa alatti

névkitűzővel. Vírusírásban kevéssé aktív, egy idén általam elemzett Buster.511-ben megtalálható az aláírása, de az csak egy egyszerű DOS-os COM-fertőző, nem olyan csavaros, mint Mental Driller művei.

A bináris fejű roy g biv célja minél olvashatatlanabb programkód készítése. A magas szintű nyelvek (C++, Basic, Delphi) szóba sem jöhetnek. Tán assemblert sem használ, szerintem bináris editorral dolgozik.

Olvassunk bele egyik művébe (agyrémébe)! A Windows 32 bites program elején egy fejléc áll, melyben ez olvasható, „emberi" nyelvre fordítva (a 0x-szel kezdődő számok jelölések a 16-os számrendszerben, a file byte-jainak sorszámozása 0-tól indul és nem 1-től): „Ez egy Windows 32 bites program, 1 betöltendő szekcióval (résszel). Az első szekció a file első byte-jától kezdő-dik, 4,5 Kbyte hosszú és betöl-tendő a folyamat memóriaterületére 0x00401000-től kezdődően. Minden szekció file-beli kezdete 512-vel oszt-ható címen van, és a program végrehajtása a memóriában 0x004013E7 címen lévő utasítással indul."

Aki mindezt többször figyelmesen elolvassa, jogosan kérdezheti, hogy az 1 mióta osztható 512-vel? A Microsoft file-formátum dokumentuma nem mondja meg, hogyan lehet egy ilyen ellentmondást feloldani. Első tesztem során a program jól működött, a Windows 98 nem jelzett semmiféle hibát, és végrehajtotta a programot. Valójában a szekció betöltése nem a file első, hanem a nulladik byte-járól indul, azaz a program végrehajtása a Windows egy nem dokumentált képességének kihasználásával indul.

A program elsőre végrehajtott utasítása és az azt követő programsor helyesen olvasva a következő:

Memóriacím	Utasításkód	Assemblykód	
004013E7	E8 49 FD FF FF	CALL	00401135H
004013EC	B9 AF B0 33 B9	MOV	ECX 0B933B0AFH

Viszont roy g biv első byte-nulladik byte trükkje miatt úgy néz ki, mintha egy byte-tal hátrébb kezdődne a program futása.

004013E7	49	DEC	ECX
004013E8	FD	STD	

elejéről indul. Szorgalmas munka bináris editorral!

Zombie-nak sikerült eddig a legbonyolultabb file-fertőzési technikát kifejlesztenie Win32.Zmist című alkotásában (➪ Win32-es vírusok – PC Magazin, 2002/1/107). Ennek a vírusnak valószínűleg az antivírusprogramok működésének tanulmányozása a célja.

Egy file fertőzésének logikája 3 véletlenszerűen igaz vagy hamis feltételen alapul:

1. Ha az 1/10-es valószínűség nyer, akkor a file megfertőzése helyett csak annyi történik, hogy a vírus minden utasítás után beszúr egy következő utasításra mutató ugróutasítást. Az így módosított program ugyanúgy működik, mint az eredeti, és nem tartalmazza a vírust, csak a „Zombie-fertőzést jelző" egy byte-os aláírást.

2. Ha a 9/10-es valószínűség nyer, akkor a vírust titkosítva kell betenni a file-ba, egyébként titkosítás nélkül, a 3. pont szerint.

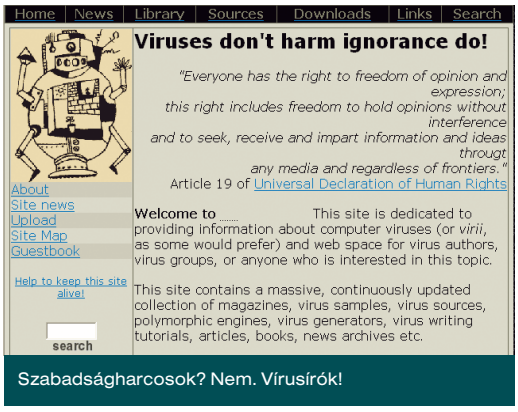

Szabadságharcosok? Nem. Vírusírók!

3. Ha a 9/10-es valószínűség nyer, akkor a vírust működőképesen kell berakni a file-ba, egyébként működésképtelenül. A működésképtelen vírust tartalmazó program egy olyan lexikonra hasonlít, amelyben nincs ilyen hivatkozás: „lásd a vírus címszó alatt". Bármelyik utasításnál jár a számítógép a végrehajtásban, soha nem jut el a vírusos részig.

Mire jók a Win32.Zmist által módosított file-ok? Meg lehet nézni, vajon az antivírusprogramok csak az élő vírusos file-okat detektálják-e, vagy a halott vírusosokat is. Esetleg lecsapnak már az aláírásra is? Vajon lassabban nézik végig az aláírással ellátott, de nem vírusos file-okat, mint bármi mást? Meg tudják oldani a hibátlan felismerést?

Kiből lesz a vírusíró?

Főleg fiatal fiúkból, férfiakból, úgy 14–24 éves kor között. Szóhasználatuk és humoruk erre utal. Sokszor hallani olyan hangokat, amikor valaki számítógépbetyárokról beszél, és nagyot akar mondani, hogy nem kelekótya tinédzserekről van szó, hanem komoly, hivatásos szakemberekről. Végzetes hiba lenne egy hobbiprogramozó tizenéves jelentőségét bagatellizálni.

A VXER-ek webhelyein időnként interjúk is felbukkannak a programok mellett, melyekben név nélkül mutatják be magukat e csoportok, illetve vírusírók.

Az így szerzett információk persze nem olyan értékesek, mint a személyesek, de a gyakorlati tapasztalatoknak nem mondanak ellent, ezért félig-meddig őszintének tekinthetők.

Olvasom sorban az interjúkat. Az első interjúalany Bozo, 17 éves srác. 9 éves kora óta számítógép-mániás, már 10 egyszerű vírust írt. Mint sokan mások (közülünk is), ő is még a Commodore-korszak szülöttje. Utána jön Blonde, aki szerint a vírusírásnak mindenképpen törvényesnek kellene lennie.

A nyilatkozók többsége még tanuló, szüleik tartják el őket. Felelőtlenül élnek. Egyikük a „Miből élsz?" kérdésre így válaszolt: „Semmiből, de mindig jól elköltöm a kölcsönkért pénzt." Épp oly természetesnek tartják a hobbijukat, mintha becsületes programokat készítenének. Minket, AVER-eket egyszerű fafejeknek tartanak, akik csak a magukét hajtogatják – ők a jók, az okosok stb. Szerintük még arra sem mutatunk hajlandóságot, hogy műveiket a felismerés elkészítésekor úgy nevezzük el, ahogy a szerző szerette volna.

Vajon milyen erkölcse van egy VXER-nek? Amikor megkérdezték tőlük, hogy „Bűnösnek éreznéd-e magad, ha egy programod kárt okozna egy kórházban?", a legtöbben igennel feleltek. Csak néhányan mondták, hogy nem, mert a vírust szabadon engedő illető a hibás.

„Olvasóink többségének feltehetőleg több mint egy vírusa van, és képes önállóan a megalkotásukra, szóval nem az a tipikus láma, aki romboló kódot keres, hogy szétbXXX...arkácsolja az iskola számítógépét" – írják a 29A honlapján, és hozzáteszik, hogy náluk nem szabad romboló kódot elhelyezni.

●

Ahogy a VXER-ek egyre többen vannak, az AVER-eknek is folyton növelniük kell létszámukat. Ezeknél a cégeknél a minél nagyobb céggé válás a létfenntartás feltétele. A létszám és a munkamódszerek fejlesztésével érjük el, hogy minél több malware-nek (vírus, féreg, trójai stb.) készüljön el az ellenszere naponta. Egy VXER számára kemény munka a nehezen olvasható, bonyolult programkód elkészítése, vagy épp egy nem dokumentált Windows-rutin felderítése. Még keményebb dolog az antivíruscégek közti cserék során a világ minden részéből áramló kódtömeg elemzése, melyekben nem mi akarunk egy-két új dolgot mutatni másoknak, hanem több ezren nekünk. És aki erre vállalkozik, az a kemény legény.

A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
www.virusbuster.hu

Rendezett képek

Akinek van – vagy volt – digitális fényképezőgépe, az tudja: rövid idő alatt is olyan sok kép „szabadul el” a merevlemezeken és a CD-ken, hogy egyre nehezebb és nehezebb megtalálni a keresett fotókat.

Weisz Tamás

Ha például szükség van arra a felvételre, ami tavaly nyáron készült Füreden, és amelyen a nagyi mellett ott van mindkét lurkó, bizony néha hosszú-hosszú keresgélés kezdődik. Részben az ilyen gondok megoldására készítette el az Adobe a Photoshop Albumot.

Rend a lelke

A Photoshop Album segítségével a felvételeinket katalógusba rendezhetjük, majd az egyes képeket elláthatjuk címkékkel.

A képeket közvetlenül betölthetjük a katalógusba digitális fényképezőgépből, kártyaolvasóból vagy szkennerből, de a korábban készülteket akár merevlemezről és CD-ről is. A CD-k átfésülése során lehetőségünk van arra, hogy a rajtuk található képek kicsinyített másolatát töltsük be a katalógusba, így később a lemez nélkül is látni fogjuk, milyen fényképekről is van szó.

Ezután következik a munka csak kézzel végezhető része: a képeket el kell látnunk címkékkel. Az alapértelmezés szerinti négy kategóriát – személyek, helyek, események és egyéb – továbbiakkal bővíthetjük, illetve az egyes kategóriákon belül alkategóriákat alakíthatunk ki. Ezekben tetszőleges számú címkét hozhatunk létre, amelyeket azután egyszerű, „rádobálós” módszerrel rendelhetünk hozzá a kijelölt képekhez.

A program automatikusan kigyűjti az EXIF információkat a digitális fényképezőgépekkel készült file-okból, bár az adatok közül igazából csak a készítés időpontja alapján tudunk keresni. Pedig milyen érdekes volna, ha a keresést aszerint is végezhetnénk, hogy mely képek készültek 10 méterről vagy messzebbről, 4-es vagy szűkebb blendével :-)

Ha ilyen lehetőségeket nem is kínál a program, azért a fenti kérdésünkre – tavalyi nyár, Füred, nagyi és két unoka – valóban pillanatok alatt választ kaphatunk, sőt a karácsonykor készülő naptár tizenkét oldalára is lesz megfelelő fotónk.

De az említettek mellett sok egyéb lehetőséget is biztosít a Photoshop Album képeink átfésülésére. A szokásos – file-név, cím, megjegyzés alapján történő – kereséseken túl megadhatjuk, mely időpontok között készült képek érdekelnek bennünket, vagy akár közvetlenül egy naptáron is megnézhetjük, hogy bizonyos napon hány képet készítettünk, illetve melyek azok. A program megjegyez (majdnem) minden műveletet, amelyet elvégeztettünk vele, így a keresés akár aszerint is történhet, hogy mely képeket olvastattuk be előző héten, mely fotókat nyomtattuk ki előző szombaton, melyekből rendeltünk online nyomtatást, vagy mely fotókból készítettünk naptárat, netán digitális fotóalbumot.

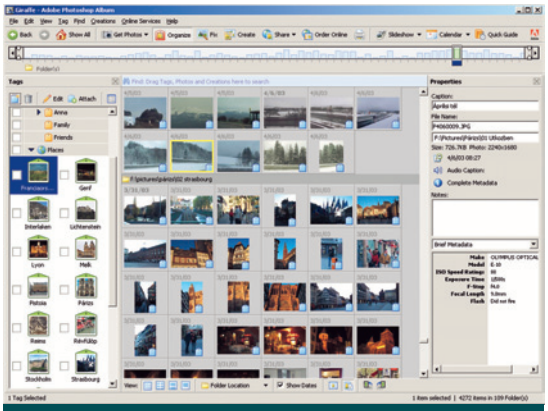

Ennyi kép között nehéz eligazodni

Szép képekből szép ajándékok

A Photoshop Album lehetőséget kínál arra – ha jelentős korlátozásokkal is –, hogy képeink apró-cseprő hibáit kijavítsuk. Annyit nem tud a program, mint a névadó „nagy tesó”, de arra azért alkalmas, hogy eltüntethessük a nyusziszemeket, javítsunk a képek színein, kontrasztján, levágjuk a felesleges részeket, és – nem utolsósorban – elforgassuk a nem megfelelő helyzetben álló fotókat.

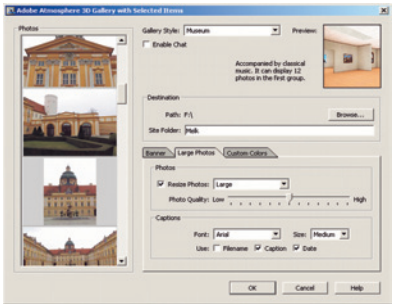

Látványos séta a képek között

Az így kicsinosított képekből azután – ahogyan arra már utaltam – különböző szép összeállításokat készíthetünk a programhoz kapott, illetve internetről letölthető sablonok segítségével. Létrehozhatunk fotóalbumokat (a fejlesztők külön terveztek nyomtatáshoz, illetve képernyőn való megjelenítéshez szánt sablonokat), elektronikus és hagyományos üdvözlőlapokat, naptárakat, automatikus diavetítéseket, video-CD-ket, webes fotógalériákat, valamint látványos, 3D-s „tárlatokat”. Utóbbiak – esetleg a HTML oldalak kis „csiszolása”, magyarítása után – bármely profi webhely ékességeivé válhatnak.

A megalkotott „ajándékokat” – típustól függően – kinyomtathatjuk helyi vagy on-line nyomtatón, elmenthetjük PDF formátumú file-ba (amit azonnal el is küldhetünk e-mailhez csatolva), vagy CD-re égethetjük közvetlenül a programból.

●

A Photoshop Album véleményem szerint nagyon hasznos program mindenkinek, aki digitális kamerát használ, és aki szeretne rendet tartani fényképei között. A szoftver gépigénye nem túl nagy (Pentium III, 128 Mbyte memória, 150 Mbyte szabad terület a merevlemezen, aminél a fotók úgyis jóval többet igényelnek), viszonylag sok – több mint 4000 – képet is elfogadható sebességgel kezelt közepesen erős gépen.
A program ára bruttó 18 625 Ft.

info

- www.adobe.com/products/photoshopalbum/
- www.adobe.com/digitalimag/

Generációváltás a Microsoftnál

Aki már hozzájutott a Microsoft új kiszolgálótermékének próbaváltozatához, és hagyományos módon, egértologatással szerette volna felfedezni a benne rejlő újdonságokat, nem sok mindent talált. Pedig rengeteg új, hasznos szolgáltatás került bele – rendszerszinten, és éppen ezért nem látszanak.

Fóti Marcell (marcellf@netacademia.net)

A rendszerszolgáltatások nem szépségükkel hivalkodnak, csendben teszik a dolgukat. Közülük ismertetek egy csokorra valót. Talán a legkevésbé látványos újdonság az arctalan kiszolgáló megvalósítása.

Headless Server

Mit értünk ezalatt? A kiszolgáló-alkalmazások (például SQL Server) futtatására szakosodott Windowsok általában egy szerverszobába zárva tengetik mindennapjaikat.

Mivel ebben a teremben igencsak hideg van, senki emberfia be nem teszi oda a lábát. A Windows verzióit évek óta lehet távolról irányítani a beépített Terminal Services segítségével, „majdnem" minden feladat elvégezhető távolról is.

Kézenfekvőnek tűnik az ötlet, hogy egy ilyen gépre ne pazaroljunk se monitort, se billentyűzetet, se egeret – úgysem használná senki. Sőt, videokártyát se szereljünk bele! Igen ám, de a Windows eddigi verziói (grafikus operációs rendszerről lévén szó) nem tették lehetővé, hogy minden beviteli-kiviteli eszközétől megfosszuk a masinát. A Windows 2003 ezt is elviseli, ezzel teljesen új alkalmazási környezetben lesz használható.

Természetesen ehhez az is kell, hogy ne csak „majdnem" minden, hanem az összes feladat elvégezhető legyen távolról is. A redmondi csapat ezt ígéri. Ide kapcsolódik még az Emergency Management Services (EMS), ami nem más, mint – billentyű és egér híján – soros vonali (!) „kezelőfelület", gyakorlatilag VT100 terminál. A történelem ismétli önmagát.

Volume Shadow Copy

Kutakodásunkat folytatva a megbúvó szolgáltatások között egy igazi ínyencfalatra bukkanunk. Ez nem más, mint az árnyékmentő. Hogy közelebb férkőzzünk a dolog lényegéhez, tegyünk egy kis kitérőt a szalagos mentések és az ókori görögök világába. Onnan visszatérve megmutatom, mire jó az árnyékmentő nekünk, felhasználóknak.

Mindenki ismeri Akhilleusz és a teknősbéka történetét? Röviden: Akhilleusz – a hős – kiváló erőnlétben van, és villámgyorsan fut, míg a teknős épphogy csak vánszorog. De bárhogy teker Akhilleusz, a teknőst sohasem érheti utol: mire ő odaér, ahol a teknős korábban volt, az állatka már továbbcsoszogott. Paradox helyzet!

Most tegyük fel, hogy tetszőlegesen gyors mentőegységünk van, mert a világ minden pénze rendelkezésünkre áll az adatok biztonságának megteremtésére. A mentés akkor jó, ha a szalagon az eredeti adatoknak úgynevezett konzisztens állapota rögzült – tehát a szalagon pillanatfelvétel van. Elképzelhető-e, hogy a világ leggyorsabb mentőegysége csupán a sebességénél fogva képes legyen az esetek 100%-ában pillanatfelvételt rögzíteni a szalagra? A válasz: nem. Bármilyen gyors is a mentés, bizonyos időigénye mégiscsak van. Mi lesz, ha Bözsi néni pont félidőben üti le az [Enter]-t, és módosít bizonyos – mentendő – adatokat? A szalag „időben szétmaszatolódott" állapotot fog tartalmazni!

Ez ellen persze számtalan módon lehet védekezni. Itt van mindjárt az offline mentés, amikor a mentésre kerülő adatok változatlanságát az adatbázis átmeneti leállításával biztosítjuk. Más megoldást használnak a nagy adatbázis-kezelők (Oracle, SQL Server): amíg a mentés tart, a módosított adatok nem az éles adatterületre, hanem egy segédfile-ba (rollback szegmens vagy logfile) kerülnek, és csak a mentés végeztével engedjük meg a fő adatbázisfile(-ok) módosítását.

De mit tegyünk, ha egyik módszer sem kivitelezhető? Ha nem engedhető meg az adatbázis-műveletek leállítása sem, ugyanakkor az alkalmazói szoftver nem elég kifinomult ahhoz, hogy saját maga biztosítsa a mentések

A NetAcademia e témához kapcsolódó tanfolyamai

- Windows 2003 Expert Workshop (2 nap)
- PKI Workshop (2 nap)
- WMI-programozás (2 nap)

www.netacademia.net

konzisztenciáját. Ilyenkor jön jól a Shadow Copy!

Árnyékmentés esetén a mentési folyamat a következő: a mentőszoftver „szól" a Windowsnak, hogy bizonyos file-okat menteni szeretne. Ettől kezdve a Windows árgus szemmel figyeli a kiválasztott file-okat, vajon érkezik-e rájuk vonatkozó írási művelet. Ha ilyesmit tapasztal, engedélyezi ugyan a műveletet, de előtte a file eredeti változatát (blokkírás esetén a módosítandó blokkokat) félreteszi magának, no meg a mentést végző szoftvernek. Így biztosítható, hogy mentés során a kijelölt file-okról konzisztens, a mentés kezdetét megelőző állapotú másolat készüljön. Minél gyorsabb a mentés, annál kevésbé „elavult" a szalagon található másolat.

Mire jó ez nekünk? Hacsak nem mi készítjük a mentéseket, ez ebben a formában nem túl izgalmas. De erre a korábbi állapotot félretevő algoritmusra a Microsoft további szolgáltatásokat is épített. A Volume Shadow Copy bekapcsolásával ugyanis olyan partícióhoz (kötethez) jutunk, amelyen minden file-művelet előtt eltárolódik a file korábbi változata! Ha a felhasználók telepítik a VSC-bővítményt, képessé válnak saját adataik korábbi változatainak felkutatására, visszaállítására!

Halál a GUI-ra!

A Windows 2003 számtalan új, parancssorban elhelyezkedő programmal lep meg minket.

Ezek szerepe kettős: egyfelől – a már említett Headless Server miatt – szükség van/volt/lesz az összes felügyeleti művelet grafikától mentes végrehajtására, másfelől nagy tömegű adatmódosításra (például a címtárban) sohasem volt jó módszer az egerészés – csak eddig nemigen volt más lehetőségünk. Illetve volt: a programozás.

A kismillió parancssori eszköz közül találomra kiválasztottam a WMIC.EXE-t, amely a Windows Management Infrastructure rendszerkomponens programozás nélküli elérésére való.

Hogy mi az a WMI? Egyszerű hasonlattal élve: szakajtónyi COM-komponens, amelyek segítségével az operációs rendszer lehetőségeit programozottan el lehet érni.

De a programozáshoz keveseknek fűlik a foga, így hát kaptunk egy konzol-programot, ami a WMI majdnem minden lehetőségét azonnal a kezünkbe adja.

Minden további elméletet sutba vágva, íme egy példa az operációs rendszer verziószámának lekérdezésére:

C:\>wmic os get version
Version
5.2.3763

Akit az elmélet is érdekel (WMI séma, WMI osztályok, WQL lekérdezési nyelv, scriptírási lehetőségek stb.), egyrészt fellapozhatja a tech.net magazin 2003. márciusi számát, ahol részletes cikket olvashat a WMI-ről, másrészt eljöhet WMI-tanfolyamra a NetAcademia Oktatóközpontba – ez itt a reklám helye.

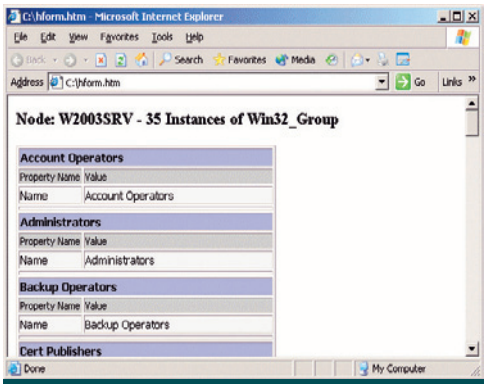

1. A csoportok neve és SID-je, HTML-ben!

A következő példában a Windowsban definiált csoportok nevét és SID-jét listázzuk ki, HTML formátumban:

wmic group get name, SID /format:htable

Az eredmény az 1. képen látható.

Lenyűgöző, nemde? Most indítsunk el egy számológépet!

wmic process call Create "calc.exe"

Aztán állítsuk le!

wmic process WHERE Name="calc.exe" call Terminate

Ez is megvolt, sőt túl is lőttünk a célon, mert ez a parancs az összes CALC névre hallgató processzt bezárta. :-)

Végül állítsuk le a Windowst (power off):

wmic os WHERE Primary=True call Win32Shutdown 8

Mielőtt bárki megrémülne, jó, ha tisztázzuk. Először is, ezek a lehetőségek eddig is megvoltak a Windowsban, scriptből lehetett őket meghívni; másodszor: minden parancs használata jogosultságfüggő.

Csak az állíthatja le a *wmic* utasítással a gépet, aki „gyalog" is képes volna erre – azaz ShutDownTheSystem joggal bír!

Házi feladat: távkezelés – a szomszédos számítógép leállítása. (Segítség: további egy kapcsoló a *wmic* parancsban.)

Certificate Services

Most evezzünk biztonságosabb vizekre! Tengernyi újdonságot tartalmaz a Windows beépített tanúsítványszolgáltatója, a Certificate Services. Ez a jószág X.509-es tanúsítványokat bocsát ki a kérelmezőknek.

Hogy minek ez nekünk?

Van egy pár biztonsági szolgáltatás, ami tanúsítványok nélkül nem működik. Ilyen az SSL, az S/MIME (titkosított levelezés és digitális aláírás), az IPSec (az SSL-hez hasonló, de IP-rétegben dolgozó adatfolyam-titkosító szolgáltatás), az EFS (titkosított file-rendszer) és még sok egyéb.

Az egyik legfőbb újdonság, hogy míg a Windows 2000 CA csak számítógépeknek hajlandó automatikusan tanúsítványt adni, addig utódja, a Windows Server 2003 már felhasználóknak is (2. kép).

Ezzel megnyílik az út a képzetlen felhasználók előtt is a digitális aláírás

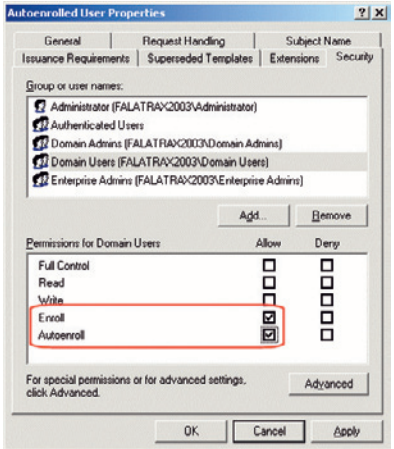

2. Jogosultságok egy automatikusan kérhető tanúsítványon

használata felé. Szintén a tudatlan felhasználók „helyzetbe hozására" utal az a tény, hogy az új tanúsítványszolgáltató kulcskezelést is végez, magyarán képes elmenteni a felhasználók publikus és privát kulcsát későbbi helyreállítás céljából.

Aki kicsit is járatos a nyílt kulcsú technológiában, tudhatja, hogy az RSA-kulcspár általában az ügyfélnél generálódik, a privát kulcs pedig ott is marad.

Akkor vajon hogyan képes ezt elmenteni a CA szerver? Ez a szó legszorosabb értelmében is kulcskérdés. Csak abban az esetben végezhető kulcsmentés, ha a kulcspárok generálása is központilag történik.

A biztonsági újítások egyébként sok-sok meglepetést fognak szerezni a gyanútlan rendszergazdáknak, mert ez a Windows már nem az a Windows. De erről majd legközelebb.

A szerző a NetAcademia vezető oktatója. MCSE, MCT, MCDBA

Még mindig szoftverek

Sorozatunk előző részében már foglalkoztunk a videók rögzítéséhez, szerkesztéshez nélkülözhetetlen szoftverekkel és a kezelésükhöz szükséges alapismeretekkel. A témát azonban nem merítettük ki.

Nagy Zoltán

Mindenekelőtt egy pontatlanságunkat szeretnénk kiigazítani, amelyet a PAL rendszer magyarázatánál vétettünk. Azt már előző alkalommal említettük, hogy a PAL rendszerű videojel függőleges felbontása 625 sor, ez azonban csak technikailag igaz. A tévékészüléknek tudnia kell, mikor kezdjen új képet, ezt pedig a képváltó jelek tudatják vele. Ezek a jelek a kép utolsó 50 sorában találhatók, így legfeljebb 575 hasznos sorunk marad. A 4:3-as képarányból következik, hogy a vízszintes felbontás elméletileg 767 képpont kellene, hogy legyen, ami 7,37 MHz sávszélességet venne igénybe, figyelembe véve, hogy egy sor kirajzolására a szabvány 52 µs időt enged.

Igen ám, de a PAL rendszer video-sávszélessége 5 MHz, ezért analóg rendszerben vízszintesen ne várjunk 500 képpontnál nagyobb tényleges felbontást.

Az antennáról vett tévéadás függőleges felbontása (nem a fizikai, állandó, hanem a tényleges) a gyakorlatban mintegy 330 sor, VHS magnóé körülbelül 240 sor, az S-VHS videofelvételé mintegy 400 sor, a Hi-8 rendszerű felvételé hozzávetőlegesen 400 sor, a DV felvételé megközelítőleg 500 sor, a DVD felvételé pedig mintegy 550 sor.

Váltott vagy nem váltott sor?

Az emberi szemet jellemzi egyfajta tehetetlenség: bizonyos időintervallumon belül történő változásokat már nem tud megkülönböztetni, azok egybemosódnak számára. Ennek a jelenségnek köszönhetjük a mozgókép, később pedig az elektronikus képtovábbítás és rögzítés (televízió) lehetőségét. Ez a tehetetlenség akkora, hogy másodpercenként 24 képnél többet (ez egyénenként változó) már nem tudunk megkülönböztetni egymástól. 24 kép másodpercenként – ez a mozgógépek (és így természetesen a filmkamerák) sebessége is szerte a világon. A gyakorlatban viszont előfordul, hogy vibrálni látjuk a képet, ami erősen megterheli az agy látóközpontját, ezért célszerű emelni a villogás frekvenciáját.

A moziban ezt úgy valósítják meg, hogy nemcsak képváltáskor, hanem egy képkocka kivetítése alatt is letakarják egyszer a képet. Az analóg tévéműsorok – legyen az PAL vagy NTSC, esetleg SECAM rendszerű – váltott soros letapogatással működnek. Ez azt jelenti, hogy például PAL esetén másodpercenként nem 25 képet, hanem 50 félképet látunk. Ez már biztosan meghaladja a szem megkülönböztető képességének határát, de újabb problémákat vet fel, ha számítógépen szeretnénk képet feldolgozni. A teljes képet (szaknyelven frame-et) alkotó két félkép ugyanis időben észlelhető eltéréssel követi egymást, vagyis a tartalmuk nem lesz homogén. Ez tévén nem okoz problémát, mert a készülékek éppen ennek megfelelően váltott soros letapogatással dolgoznak, a szem tehetetlensége pedig összemossa a félképeket.

Ha viszont a számítógép monitorán nézzük a képet (de ugyanezzel a problémával szembesülnek a 100 Hz-es tévék gyártói is), akkor egyszerre jelenik meg a két félkép, ami mozgás ábrázolásakor „fésűs kép” jelenséget okoz. Ha azonban nem váltott soros, hanem – szaknyelven – progresszív felvételt szeretnénk a tévén megjeleníteni, akkor éppen a váltott soros üzemmód miatt lesz probléma. Míg a váltott soros felvételben a mozgás megosztódik a félképek között, a progresszív felvételen ez az átmenet nincs meg, így kicsit darabosabbnak tűnik a mozgás.

Az interlace jelenségével attól függően kell számolnunk, hogy mit szeretnénk kezdeni a végeredménnyel. Ha tévéből vagy videóról rögzített felvételünket feldolgozás után tévén szeretnénk viszontlátni, érdemes interlaced formában hagyni, de ha később főként monitoron

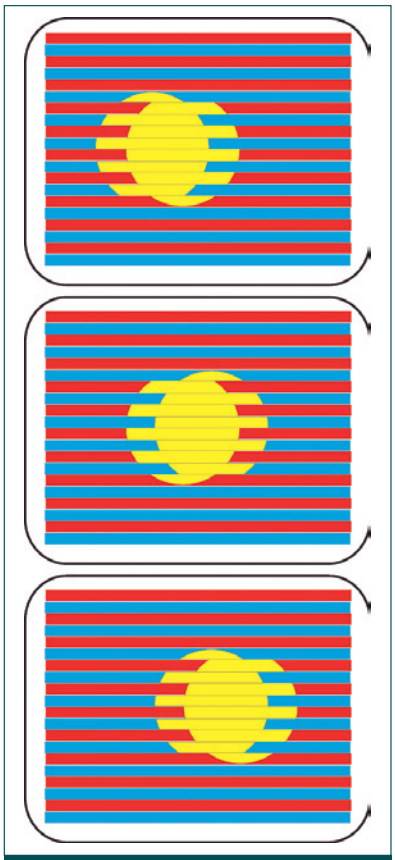

Mozgás tévén (váltott soros mód)

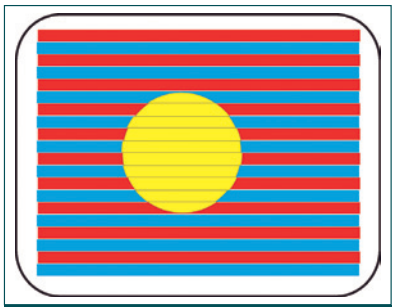

A kép tévén és számítógépen is sorokból tevődik össze

info

- www.jpg.com
- www.virtualdub.org
- www.videotools.net/uk/index.php
- Az AviSynth 2.5 megtalálható a XI. PC Magazin CD-n.

nézzük majd, iktassunk valamilyen deinterlace eljárást a feldolgozásba. Ennek legegyszerűbb módja, ha a két félkép egyikét elhagyjuk, és a megmaradó tartalmával töltjük ki a hiányzó sorokat. Hátránya, hogy a mozgásfázisok fele ilyenkor elvész, ami lejátszáskor meglátszik: nem lesz folyamatos a mozgás, és a kép részletessége is csorbát szenved.

Ennél szebb, jobb eredményt kapunk, ha a két félkép tartalmát egymáshoz keverjük, ekkor ugyanis megmarad az álló képrészek részletgazdagsága. Persze ennek is van hátránya: a mozgó képrészletek mellett szellemkép látható, ami lejátszás közben zavaró lehet.

A legegyszerűbb és legbiztosabb módszer talán a váltott soros videó átméretezése, amit szinte mindig elvégzünk, hiszen egy tévéről vagy kazettáról digitalizált képet nem érdemes 720x576 képpontos felbontásban tárolni. Az átméretezés során automatikusan megszűnik a váltott sorok által okozott fésűeffektus.

Röptömörítés

Könnyen belátható, hogy egy videofile a YUV vagy más formában súlyozott leképezés ellenére is igen sok helyet foglal, ráadásul jelentősen igénybe veszi a számítógép erőforrásait, főként a merevlemez átviteli kapacitását. Ezt kiküszöbölhetjük, ha felvétel közben azonnal tömörítjük a videoanyagot.

Tömöríthetünk veszteség nélkül és veszteségesen. A veszteségmentes tömörítés főként azok körében népszerű, akik tökéletes minőségre vágynak. Aprócska probléma, hogy az elérhető hatásfok ekkor nem túl nagy, ezért ritkán használják. A veszteséges tömörítést valószínűleg mindenki ismeri, hiszen a videotömörítők többsége így dolgozik – például a DivX, az MPEG és még sorolhatnám. A veszteséges tömörítésnél a méret és a minőség egyenesen arányos, vagyis minél nagyobb a file, annál jobb a minősége és fordítva.

Milyen tömörítőt használjunk tehát felvételkor? Kézenfekvőnek tűnhet, hogy a már jól bevált DivX kodeket vessük be. Elvileg a DivX 5, illetve az XviD is alkalmas erre a teljesítménye alapján, de a gyakorlatban mégsem működnek makulátlanul. Mindkettő esetében számottevő a képkockaveszteség, főleg akkor, ha a minőség érdekében megemeljük a bitrátát vagy a felbontást, esetleg mindkettőt. Más megoldást kell tehát keresnie annak, aki rendszeresen szeretne tévéműsort rögzíteni számítógépével.

A JPEG képtömörítő eljárást szinte minden felhasználó ismeri, hiszen a JPEG az egyik legelterjedtebb képformátum az interneten. Ez veszteséges tömörítés, amely az emberi látás azon korlátját használja ki, hogy a színárnyalat változására a szem

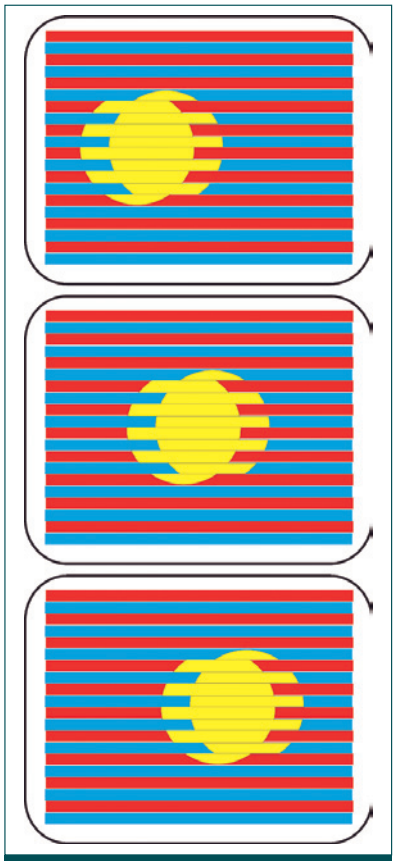

Mozgás monitoron (progresszív mód)

kevésbé érzékeny, mint a fényesség változására, ezért a tömörített képen csökkenti a színárnyalatra vonatkozó információmennyiséget, hogy kisebb méretű képet kapjunk. Alapjaiban ehhez hasonló az MJPEG, amely minden egyes képkockát önmagában tömörít. Legfőbb előnye, hogy egyszerűbbé és könnyebbé válik a további feldolgozás.

Amikor a processzorok teljesítménye még jócskán elmaradt a maiakétól, valós időben csak külön hardvereszközzel lehetett MJPEG tömörítést végezni – vagyis rögzítőkártyával, melyen külön lapka végezte a tömörítést. A modern processzorok már képesek a tömörítést maguk is elvégezni. Nem is kell hozzá a legújabb Pentium 4-es, egy jó Pentium III-as konfigurációval már megfelelő minőségben tömöríthetünk felvétel közben.

Legkönnyebben a PicVideo MJPEG tömörítője érhető el. Ez nem ingyenes program, tehát annak kifizetődő a használata, aki rendszeresen kíván videót tömöríteni. Beállítása kifejezetten egyszerű, a tömörítés minősége 20 fokozatban állítható egy csúszkával: a legmagasabb fokozat eredményezi a legjobb képet és a legnagyobb file-méretet. 15-18-as fokozatra állítsuk a tömörítőt, mert kisebb fokozat már látható minőségromlást eredményez, a nagyobb pedig túlságosan leterheli a processzort. Egyes kártyák rögzítőprogramja MPEG formátumba tömörít, külön kapható alkalmazások is használják ezt a formát – ilyen például a Cyberlink PowerVCR programja.

Az MPEG nagy előnye, hogy helyigénye jóval alacsonyabb, mint az MJPEG-é, és olyan trükkökre képes, mint például az időeltolásos tévénézés.

Hátránya, hogy nem szerkeszthetjük az anyagot korlátlanul.

A tömörítés lényege, hogy egy kijelölt képkockához viszonyítva – amit kulcsképnek nevezünk – meghatározott ideig csak a változást rögzítjük. Mivel csak a kulcskép tartalmazza a teljes képet, újratömörítés nélkül csak kulcsképnél vághatunk. Persze a kulcsképek soha nincsenek ott, ahol szeretnénk, bár a modern tömörítők már megpróbálják észlelni a jelenetváltást, és ha ez sikerül, oda illesztik be a kulcsképet.

Egyes felvevőprogramok azzal kecsegtetnek, hogy MPEG kódolásban a felvételt egyből abban a formátumban rögzíthetjük, amelyben tárolni is szeretnénk. De ne higgyünk a csábító ajánlatnak! Törődjünk bele, hogy igazán jó minőség csak offline tömörítéssel érhető el. Ha lehetőség van rá, válasszuk a DVD formátumot, ami 720x576 képpontos felbontást jelent MPEG-2 formátumban, magas bitrátával. Ez jó kiindulópont egy újratömörítéshez, főleg akkor, ha a végeredményhez csak egy generáció felhasználásával jutunk el, vagyis összesen csak egyszer kell áttömöríteni. Ahogy a videokazettán lévő filmek nehezen viselik a többszöri átmásolást, úgy a digitális videók is megsínylik, ha többször kicsomagoljuk és újra betömörítjük őket.

Utómunkák

A felvétel után – a használt rögzítőprogramtól függően – több 2 Gbyte-os, vagy egyetlen hosszú, sok gigabyte-os AVI vagy MPEG file-unk marad, amiben felesleges részek is találhatók, például reklámok vagy más, nem kívánt részletek. Ha a további tömörítés előtt ezektől meg akarunk szabadulni, több eszközt is választhatunk. Az AVI formátumú file-ok esetén a VirtualDub programmal

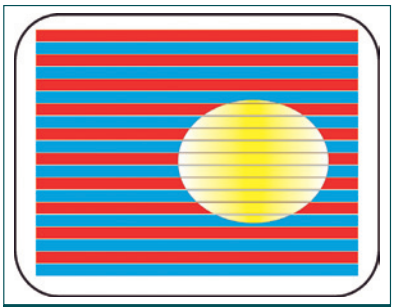

A deinterlace megváltoztatja a képtartalmat

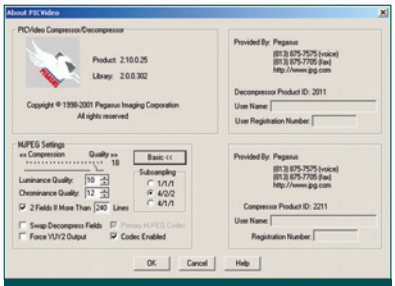

A PicVideóban egyszerűen állíthatjuk a tömörítés mértékét

dobálhatjuk ki a felesleges részeket – feltéve, hogy MJPEG-gel vagy más, képkockánként tömörítő kodekkel tömörítettük az anyagot.

A VirtualDubot már ajánlottam felvételek készítéséhez is, nem véletlenül. Használata egyszerű. Nagy előnye, hogy a szegmentált felvételt egyben tudja kezelni, automatikusan betöltve az összes szegmenst (de mi is megadhatjuk az egymás után következő file-okat).

A VirtualDub négyféle módban használható. *Full processing mode*-ban a program minden képkockát 32 bites RGB képpé konvertál, és keresztülfuttatja a felhasználó által kiválasztott szűrőkön, majd újra tömöríti a kiválasztott kodekkel. Ez a leglassabb üzemmód.

A *Slow repack* üzemmód RGB formátumúra csomagolja ki a videót, de nem 32 bitesre, hanem a rögzítésnek megfelelő színmélységűre, amit aztán visszatömöríthetünk kívánság szerint. Szűrőket ekkor már nem alkalmazhatunk, viszont a *Slow repack* gyorsabb, mint a *Full processing* üzemmód.

A *Fast repack* mód még ennél is gyorsabb, mivel a kicsomagoló kodek kimenete és az újratömörítésre használt kodek bemenete közvetlen összeköttetésben áll. Szűrőket ekkor sem használhatunk, és a kodekeknek is illeszkedniük kell egymáshoz (például ha a kicsomagoló kodek YUV formátumot használ, akkor csak olyan kodekkel tudunk visszatömöríteni, amely kezeli a YUV formát).

Számunkra most a leghasznosabb a *Direct stream copy* mód, ami a bemeneti file-t módosítás nélkül bemásolja egy kimeneti file-ba. Látszólag ennek nincs sok értelme, de így szerkeszthetjük, vághatjuk a videoanyag tartalmát a minőség romlása nélkül.

A betöltött filmben képkockánként a jobbra-balra nyilakkal lépkedhetünk; ha a nyilak mellett az [Alt] gombot is nyomjuk, akkor 50 kockát ugrunk előre vagy hátra. Pontosan ráállhatunk a kivágandó részre, melynek kezdetét a [Home], végét az [End] gombbal jelölhetjük ki. A [Del] megnyomásával azonnal kitörölhető a nemkívánatos rész. A kidobálás végeztével mentsük a kész file-t új néven, de előtte még ellenőrizzük, hogy a *Video → Direct stream copy* és az *Audio → Direct stream copy* menüpont legyen kiválasztva.

Ez a módszer használható DivX file-ok esetében is azzal a már ismert megkötéssel, hogy a vágás kulcsképnél kezdődhet csak. Ha véletlenül mégsem oda állítjuk be a kezdőpontot, a VirtualDub automatikusan a beállított pozíció előtti kulcsképtől kezdi a vágást.

AviSynth frame szerver

A VirtualDub használata gyors és célravezető, ha a videoanyagot valamilyen AVI formátumban (leggyakrabban DivX-ben) szeretnénk archiválni. De ha mást, például SVCD-t szeretnénk készíteni, akkor ne ezzel a programmal dolgozzunk, mert egy plusz ki- és becsomagolást iktat a feldolgozásba, ami óhatatlanul rontja a minőséget.

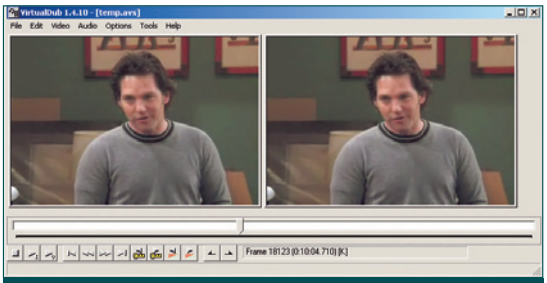

A VirtualDub *Frame* mezője mögötti számot írjuk fel, hogy az AviSynthtel vághassuk az anyagot

Az AviSynth viszont segít. A program úgynevezett frame szerver alkalmazás: egy leírófile alapján virtuális videofile-t készít a vele kompatibilis videofeldolgozó programoknak. A videofeldolgozók úgy tudják kezelni azt, mintha valódi file lenne. Az AviSynth is ingyenes, telepítése egyszerű, használatát könnyen megtanulhatjuk.

Az .AVS leírófile gyakorlatilag egy programnyelv a megfelelő utasításokkal és függvényekkel. A függvényeket a hagyományos módon használhatjuk: a függvény neve után zárójelbe írjuk a paramétereket, vesszővel elválasztva, több függvényt pedig ponttal kapcsolhatunk egymáshoz.

Először töltsük be a feldolgozandó videoanyago(ka)t az *AVISource(„file-név”)* utasítással. Ha az .AVS és a betöltendő AVI file ugyanabban a könyvtárban van, nem kell a teljes elérési útvonalat megadni, az AviSynth az .AVS file könyvtárában fogja keresni a file-t. Így hálózaton keresztül akár másik gépről is megnyithatjuk az .AVS file-t (feltéve, hogy azon a gépen is telepítve van az AviSynth).

Paraméterként egyszerre több file-t megadhatunk, vesszővel elválasztva, de ha szegmentált file-ról van szó, ezt egyszerűbben megtehetjük a *SegmentedAVISource(„file-név”)* paranccsal. A szegmentált file-ok elnevezésének formátuma ekkor *file-név.xx.avi* legyen, paraméterként *file-név.avi*-t kell megadni.

Ha most elmentjük a file-t, az már megnyitható a VirtualDubbal, de akár a Windows Media Playerrel is. A VirtualDub ismeri az AVS kiterjesztést, a Windows Media Playert viszont fel kell készíteni a fogadásra: a *File → Megnyitás* panelban kérjük minden file-típus kezelését, vagy írjuk be a teljes file-nevet. A további munkához mégis inkább a VirtualDubbal töltsük be az .AVS file-t, majd nyissuk meg szövegszerkesztővel is.

Írjuk át a tartalmát úgy, hogy jobban hasonlítson egy programkódra, megkönnyítendő a további munkát. A videót egy változóba töltsük, ezzel dolgozunk majd tovább. Az .AVS file-t tehát így alakítsuk át:

Nyers = SegmentedAVISource(“capture.avi”)
Vagott = Nyers.Trim(100,1000) + Nyers.Trim(1020,2000)
Return Vagott

A *Nyers* nevű változó tartalmazza a betöltött videót. A *Trim(kezdete,vége)* függvénnyel vághatunk ki egy tartományt a teljes anyagból (a fenti példában az 1000 és 1020 közé eső tartományt), a „+” művelettel pedig egymáshoz fűzzük a kivágott részeket.

A kivágások pontos körülhatárolásához a VirtualDubra van szükség, amelyben a fentebb leírt módon kereshetjük meg az eltávolítandó részeket. De most a VirtualDub ablakának alsó részére koncentráljunk, jegyezzük fel az ott található *Frame* kijelző értékét, majd írjuk be a *Trim* megfelelő paramétereként. A függvénnyel végzett művelet eredménye a *Vagott* nevű változóba kerül. Az utolsó sor *Return* utasítása a *Vagott* változó tartalmát adja vissza mint kimeneti file-t.

Mentsük, majd a VirtualDubbal nyissuk meg a file-t – a vágott anyag tárul elénk, mindenféle köztes file nélkül. Gond esetén hibaüzenetet jelzi, hogy a leírófile melyik sorában van a hiba.

A vágáson kívül más műveleteket is végezhetünk a videón. Előfordul, hogy a képen megjelenik egy néhány pixel széles fekete sáv, amit egyrészt felesleges tárolni, másrészt ronthatja a tömörítés minőségét. Ezért már a néhány pixeles sávokat is érdemes levágni. Ezt a *Crop(bal,fent,jobb,lent)* utasítással végezhetjük el, értelemszerűen paraméterezve, tehát a *bal* a bal oldalról, a *fent* a fentről eltávolítandó oszlopok, illetve sorok számát, a *jobb* és a *lent* pedig a kimeneti kép szélességét, illetve magasságát jelzi. Tehát ha például 720x576 képpont méretű képpel dolgozunk, melynek bal oldaláról 4, jobbról 5, alulról pedig 6 képpont szélességű csíkot szeretnénk levágni, akkor az utasítás formája *Crop(4,0,711,570)* legyen.

Webhelykészítés élesben

A Macromedia Flasht bemutató sorozatunk a végéhez közeledik. Az előző hat részben megpróbáltunk bepillantást nyújtani a Flash fejlesztés világába az alapfogalmaktól az interaktív animációkig. A végére hagytuk egy valódi, „éles" feladat megvalósítását.

Sümegi András

A Flash MX képességeit leginkább a webes fejlesztéseknél tudjuk kiaknázni. Most egy egyszerűbb, Flash-alapú webhely megalkotásának főbb lépéseit szeretném bemutatni. Ez egy egyetemi kutatócsoport webhelye, amely HTML formában már régóta létezik, de tartalma kissé elavult. Jellegénél fogva statikus oldalakból áll.

A felújítás során azért döntöttünk mégis a Flash mellett, mert a kutatócsoport a jövőben egyre több interaktív oktatóanyaggal szeretné bővíteni a kínálatot. Így a meglévő statikus anyagból kiindulva egy egységes szerkezetű, dinamikus webhely fog kialakulni. Az alábbiakban – és sorozatunk következő, befejező részében – a fejlesztés főbb mozzanataira összpontosítunk. Az elmondottakat bárki hasznosíthatja saját weblap készítésénél.

A célkitűzés

Mindenféle multimédiás és webes fejlesztés első – és gyakran elhanyagolt – lépése a feladat pontos megfogalmazása és a fejlesztés céljainak kitűzése. A gyakran tapasztalt „leülök, bekapcsolom a gépet és nyomom a Flasht" módszer az összetett feladatoknál zsákutcákkal, többszöri újrakezdéssel, időpocsékolással, nemritkán teljes kudarccal fenyeget. Az első lépéseknél elmére, papírra és ceruzára van szükség, nem számítógépre. Ha már az egyszerűbb feladatoknál rászoktatjuk magunkat a vázlatkészítésre, akkor a bonyolultakkal is könnyebben megbirkózunk.

Mindenekelőtt tisztáznunk kell, kiknek szól a webhely és milyen céllal. Azt sem árt tudni, hogy milyen nyersanyagok állnak rendelkezésre, mikorra, mennyi pénzből kell elkészülnie a műnek. Esetünkben a célcsoport: egyetemi hallgatók, oktatók 19-től 119 éves korig. Rendeltetés: az intézmény bemutatása, kutatási eredmények, oktatási anyagok közzététele. A kezelőfelület legyen könnyen kezelhető és áttekinthető. A küllem puritán, a korábbival azonos színvilágú. Határidő: tegnap, pénz talán holnap – bíztató feltételek, vágjunk bele!

info

- Mintaprogramjaink CD-mellékletünk \CIKKEK\FLASH5 mappájában találhatók.

Az előkészületek

A következő állomás a szerkezeti vázlat elkészítése. Ez egy ábra, ami a webhely felépítését, fő szerkezeti egységeit, a navigáció útvonalait mutatja be (az angol szakirodalomban: navigation flowchart). A diagram rajzolására több program létezik, lapunk régebbi CD-mellékletein is akad belőlük. De ha más nincs, megteszi egy csomagolópapír is.

A másik fontos dokumentum a forgatókönyv (vagy storyboard). Ez a rajzfilmkészítésből örökölt ábrasor a fontosabb jelenetek vázlatos rajzát tartalmazza rövid megjegyzésekkel kiegészítve. Elkészítéséhez nem kell művészien rajzolni, például egy emberalakot bátran jelölhetünk háromszöggel is. A szerkezeti vázlat egyes részeihez, az animációk és az interaktivitás megtervezéséhez valószínűleg részletesebb ábrákat is kell készítenünk.

A szakirodalomban sokféle dokumentáció készítésére szolgáló módszerről olvashatunk. Vannak alaposabb és felületesebb, egyénieskedő és szabványos eljárások. A téma iránt érdeklődő olvasóknak a Flash Biblia II. kötetét ajánlom. Egy mintát követve előbb-utóbb mindenkinek kialakul a saját jelölésrendszere.

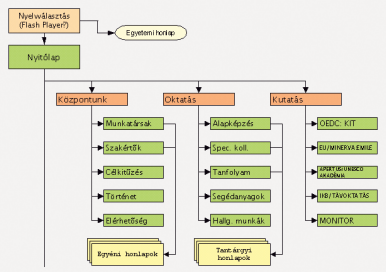

A fejlesztés egyik legfontosabb dokumentuma a szerkezeti vázlat. Kezdetben csak egyszerű formában készítjük el, később alkothatunk részletesebb, fejlesztői változatot is

A példaként bemutatott webhely meglehetősen statikus, kevés az esemény. A storyboard három képkockára redukálható, így most alig több egy vázlatos képernyőtervnél. Dinamikus, eseménydús webhelynél sokkal több részből állna

Az előkészítés utolsó fázisa a képernyőelemek megtervezése. Rajzolni a Flashsel is egészen jól lehet (mint ahogy az sorozatunk első részéből is kitűnt), de előfordul, hogy nagyobb tudású rajzolóprogramra van szükség. Mindenki a sajátjára esküszik, én a CorelDraw-t javaslom. A Corel webhelyéről szabadon letölthető szűrőkkel kiegészítve a program képes SWF formátumba exportálni. Készíthetünk vele teljes oldalterveket, vagy megrajzolhatjuk a grafikai elemeket különkülön. Az egyenként exportált SWF fileokat sorban importáljuk és helyükre tesszük a Flashben. A példafeladatban ezt az eljárást követtem az egyetem címerénél és a témaköröket illusztráló kis grafikáknál, melyeket Corellel rajzoltam meg.

A kezdőoldal

A webhely első oldala egy egyszerű HTML oldal, az index.html. A webszerver ezt a

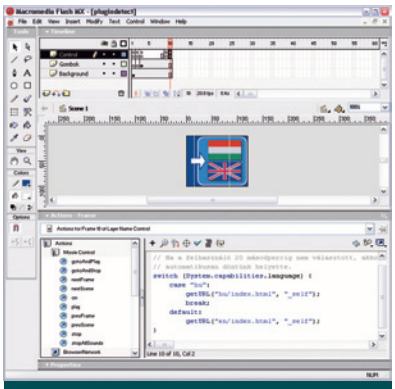

A nyelvválasztó Flash gombnak több funkciója van. Ez ellenőrzi a Flash plug-in meglétét és képes a rendszer nyelvének automatikus észlelésére is

dokumentumot adja ki, ha valaki beírja böngészőjébe a kutatócsoport hálózati címét. Az oldalon csak egyszerű üdvözlőszöveg van meg egy kis Flash mozi, amely két egyszerű gombot mutat a felhasználónak – ezekre kattintva érhetjük el az angol, illetve a magyar webhelyet.

A nyelvválasztás mellett arról is meg kell győződnünk, hogy a felhasználó rendelkezik-e megfelelő Flash plug-innel – ha nem, akkor telepíteni kell. Ha ez sem megy, akkor fel kell kínálni egy natív HTML-oldalt, amin elmondjuk, mi a gond. A plug-in detektálására többféle módszer ismert, vannak egyszerű trükkök, és vannak igen összetett JavaScript, VBscript programok is. Most egy egyszerű, de megbízható eljárást fogunk használni, aminek két fontos eleme van: az index.html és a plugindetect.swf. Mindkét file meglelhető a CD-mellékletünkön.

Az index.html-ben megtaláljuk a Flash által generált HTML forrás egy részletét. Ez két fontos taget tartalmaz: az <object>-et és az <embed>-et. Az object tag codebase attribútumában megadhatjuk a Flash lejátszó minimális verziószámát (version=6,0,29,0). Ha egyáltalán nincs plug-in, akkor az embed tag hatására megkezdődik az automatikus telepítés a Macromedia webhelyéről.

Tegyük fel: volt egy plug-in telepítve. Még mindig nem biztos, hogy a megfelelő verziójú. Ennek kiderítése a plugindetect.swf feladata, ami egyúttal a nyelvválasztó gomb is.

Tíz kockából áll. Az elsőben ellenőrizzük a Flash-lejátszót. Itt a getVersion() függvényt használjuk, ami a Flash 5 óta létezik és „WIN 5,0,17,0" alakban adja vissza a platformra és a lejátszó verziójára vonatkozó információt. Nekünk csak az első szám fontos: ha ez legalább 6, akkor nincs gond, ugorhatunk a harmadik kockára. Ha kevesebb, akkor a második kockában automatikusan a noplugin.html-t töltjük be. A harmadik képkockától látszik a két gomb, egy az angol, egy pedig a magyar webhelyhez. Itt felírjuk a pontos időt, majd várunk, hogy a felhasználó kattintson. A 9. kockában figyeljük az időt, és csak akkor engedjük a 10. kockára a lejátszást, ha a felhasználó 15 másodperc alatt nem tudta eldönteni, melyik nyelvet használja. Ebben az esetben döntünk helyette, a rendszer nyelve alapján.

Nagyon fontos: mielőtt a plug-in-detektáló Flasht SWF-be exportáljuk, kapcsoljuk ki a mozi tömörítését. Ehhez kattintsunk a *File → Publish Settings* menüre, majd a megjelenő beállítóablakban a *Flash* fülre. Itt kapcsoljuk ki a *Compress Movie* jelölőnégyzetet. Ha ezt nem tesszük meg, akkor nem fog működni a detektor, mert a régebbi Flash Playerek nem tudják feldolgozni a tömörített mozikat, az SWF helyén csak egy fehér négyzetet jelenítenek meg. Ha nincs tömörítés, akkor lefuttatják a mozit, de az ismeretlen utasításokat figyelmen kívül hagyják. A 4-es vagy régebbi plug-in az első kockában lévő getVersion() függvényt nem ismeri, ezért egyszerűen átlép rajta, nem csinál semmit, így nem tudunk mit vizsgálni. Az eredmény: nem ugrunk a nyelvválasztó gombokhoz, hanem a második kockán betöltjük a magyarázkodó dumát.

Végül egy kis védelem a hibák ellen: ha 20 másodperc múlva sem történik semmi, akkor probléma van. Az index.html fejlécébe helyezzük el a *<meta http-equiv="refresh" content="20; URL=noplugin.html">* taget. Ez 20 másodperc múlva átirányítja a felhasználót a noplugin.html-re.

A bemutatott módszer – az automatikus nyelvdetektálást kivéve – Flash 5-tel is működik. A megfelelően módosított fileokat a CD-mellékletünkön, a FLASH5 mappában találja az olvasó.

A főoldal

A flashes webhelyek kialakításakor alapvetően kétféle technikát követhetünk.

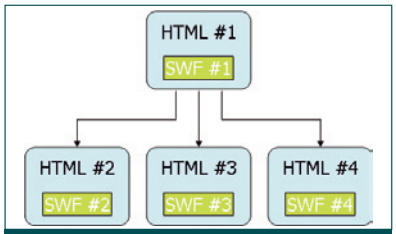

A webhelyek felépítésénél kétféle módszert követhetünk. Az egyik, hogy minden Flasht külön HTML-be ágyazunk...

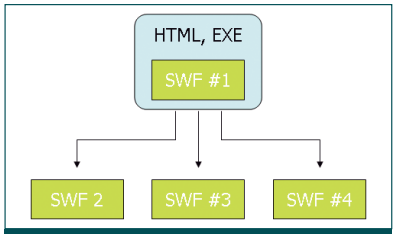

...a másik, hogy egyetlen HTML-t készítünk, amibe elhelyezzük a főmozit. Ez tölti be a többi SWF file-t

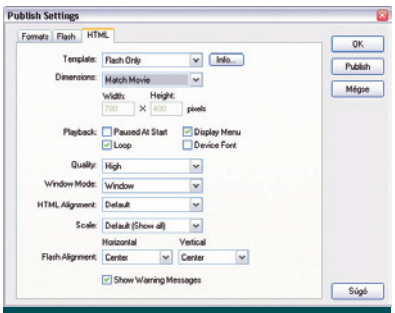

A Flash a lefordított SWF file-hoz HTML-oldalt is tud generálni. Mi az alapbeállításokat használtuk

Az egyik: minden egyes SWF file-t külön HTML oldalba ágyazunk, majd a HTML-ek között navigálunk. A másik módszer: egyetlen HTML oldalt készítünk, amiben elhelyezzük a főmozit. Ez fogja betölteni a további részeket. A két megoldást most vegyesen használjuk. A webhely gerince a második módszerrel készül, de a beadott hallgatói munkák önálló HTML oldalakon kapnak helyet. Célszerű a webhelyet több SWF file-ra bontani, különben lassan fog letöltődni, ami kínos lehet. Nagyjából 0,5 Mbyte-os méretig még elviselhető a sebesség. A felosztás további előnyökkel is jár: nemcsak a mozi méretét csökkenti, hanem az áttekinthetőséget is javítja. Ráadásul egyszerre kevés dolog lesz a Flash Player memóriájában, ami a kisebb teljesítményű gépeknél fontos.

Ha egy többnyelvű Flash kevés szöveget és sok animációt, AS programot vagy képet tartalmaz, akkor talán érdemes egyetlen többnyelvű SWF file-t készíteni, ami mindig a választott nyelvnek megfelelő bőrt alkalmazza. Ehhez kiválóan felhasználhatjuk, hogy a Flash képes XML file-okból adatokat beolvasni.

Most másik utat választunk, külön angol és magyar webhelyet készítünk. Az egyszerűség kedvéért csak a magyar ággal foglalkozunk, az angol ugyanígy épül fel.

A magyar kezdőoldal a webhely hu nevű mappájában lévő index.html. Ez az oldal is nagyon egyszerű, hiszen csak egy Flash animációt tartalmaz a közepén. A böngésző ablakában a menüsor, a gombok és egyéb kacatok mellett 800x600-as felbontású monitoron nagyjából 780x400 képpont marad. Egy kis Java scripttel eltüntethetnénk ezeket, de mivel ez sokakat zavar, nem tesszük.

Készítsünk egy új Flash mozit 780x400-as méretben. A háttérszín kékje nálam a #113366 kódú szín lesz. A *File → Publish Settings* menü alatt kapcsoljuk be a HTML-exportot. A *HTML* fülön ellenőrizzük a HTML-generálás beállításait, majd exportáljuk a mozit. A kapott HTML-kód minimális módosítással felhasználható magyar kezdőlapként. Az object tag elé írjuk be: * *, az *</object>* mögé: * * – hogy minden böngészőben középre kerüljön a Flash. Próbáljuk ki művünket!

– folytatjuk –

3D-s feliratok Xara módra

CD-mellékletünk egyik kiemelkedő darabja a teljes, időkorlátozás nélküli Xara3D 3, ezért úgy gondoltam, hogy – a CD-khez szánt borítók és füzetek készítését egy időre felfüggesztve – nézzünk meg egy-két egyszerűbb trükköt, tekintsük át, hogyan készíthetünk látványos feliratokat ezzel a programmal.

Weisz Tamás

Nem pusztán az a célom, hogy egy-egy konkrét felirattípus elkészítésén lépésről lépésre végighaladjunk, inkább szeretnék rávilágítani arra, milyen sokat tud ez a szövegek térbelivé alakítására szolgáló kis program. Sőt – ahogy látni fogjuk – ennél többre is képes.

Bemelegítés

Először is nézzük meg réges-régi, aranyba foglalt szövegünket, amelynek készítését még 1999 augusztusában – vagyis még a múlt században – mutattam be (➪ Aranyba öntött szavak – CHIP, 1999/8/115).

Miután beírtuk a szöveget – akár közvetlenül a képbe is begépelhetjük, de használhatjuk a *Window → Text* (vagy [Alt T]) ablakot is –, a betűket aranyszínűre festhetjük a *View → Text color* (vagy [Alt C]) művelettel (például R: 194; G: 159; B: 18), vagy – és inkább ezt javaslom – ráhúzhatunk egy előre elkészített aranymintát a *View → Text texture* művelettel (vagy [Ctrl Shift C]).

A minta szinte bármely rajzolóprogrammal elkészíthető, amely létre tud hozni nagyon sötét barnából (R: 75; G: 35; B: 0) aranyszínűbe (R: 255; G: 205; B: 0) tartó függőleges színátmenetet. A minta ne legyen se túl nagy, se túl széles, de jó, ha legalább olyan magas, mint amekkora a felirat, különben csíkos lesz a festés a betűkön.

A mintát lehetőleg BMP vagy PNG formátumba mentsük el (JPG file-ba mentve a minta foltos lehet, GIF esetén pedig legfeljebb 256 szín jelenhet meg rajta).

A Xara3D-ben a felirat színét jelentősen befolyásolja, hogy milyen színű a három lámpa, amivel megvilágítjuk, és a lámpák elhelyezkedése sem mindegy. Ezért kapcsoljuk be a lámpák megjelenítését a *View → Display lighting* (vagy [Ctrl Tab]) paranccsal, és helyezzük a fényforrásokat a szöveg köré körülbelül 120 fokonként.

A lámpák színének beállítására szolgáló ablakot háromféleképp érhetjük el: a *View → Light color 1,2,3* művelettel, az [Alt 1,2,3] billentyűkombinációval (a számok a lámpák sorszámára utalnak), vagy ha duplán kattintunk a lámpákat szimbolizáló nyilak egyikére. A bal oldali lámpa színe legyen R: 230; G: 204; B: 126, a jobb alsóé R: 215; G: 179; B: 90, míg a jobb felsőé R: 140; G: 68; B: 23.

Ugye milyen aranyos?

Miután (vagy mielőtt) kiválasztottuk a háttér színét (*View → Background color* vagy [Alt G]), illetve mintáját (*View → Background texture* vagy [Ctrl Shift G]), állítsuk be a szöveg vastagságát a *Window → Extrude* (vagy [Alt E]), illetve kazettájának típusát a *Window → Bevels* (vagy [Alt B]) ablakban. Sokat lehet – és érdemes – kísérletezni e két ablakban, én csak azt javasolnám, hogy a kihúzás opciói (Extrude options) között válasszuk ki a fényes felületet *(Gloss),* és kapcsoljuk be az előlap *(Front face)* kitöltöttségét. Ezután nincs is más dolgunk, mint elmenteni az elkészült feliratot Xara3D formátumban (*File → Save* vagy [Ctrl S]) és valamilyen további feldolgozásra alkalmas formátumban (*File → Export bitmap* vagy [Ctrl Shift E]).

Fontos fények

A Xara3D-ben a fények szerepe kiemelkedő, nézzünk erre három példát!

Ne is nyúljunk előző feliratunkhoz, hagyjuk változatlanul az összes beállítását, még az aranyszínű mintát is rajtahagyhatjuk. Az egyetlen fontos módosítás: szövegünket alakítsuk körvonalassá. Ezt három helyen is megtehetjük:

- alaphelyzetben a program ablakának aljához rögzített szöveg-eszközsoron: *Window → Text toolbar* vagy [Ctrl T];
- a korábban már említett szövegjellemzők ablakban: *Window → Text* vagy [Alt T];
- a már szintén érintett kihúzás ablakban: *Window → Extrude* vagy [Alt E].

Az alapszínek is szépen csillognak

Bármelyiket is választjuk, nincs más dolgunk, mint benyomni az *Outline* gombot – és szövegünk közepe már el is tűnik. Ha a körvonalat túl vastagnak vagy vékonynak találjuk, akkor ezen a kihúzás ablakában tudunk változtatni.

Miután ezzel megvagyunk, kapcsoljuk be a lámpák megjelenítését a *View → Display lighting* (vagy [Ctrl Tab]) paranccsal. Az első lámpát vigyük

a szöveg mögé és színezzük át zöldre (R: 0; G: 255; B: 0). A másodikat helyezzük el a szöveg bal szélén és állítsuk át kékre (R: 0; G: 0; B: 255). Végül a harmadik fényforrást állítsuk be úgy, hogy az szemből, lentről és jobbról világítsa meg szövegünket piros fénnyel (R: 255; G: 0; B: 0).

Ha most kikapcsoljuk a fényforrások megjelenítését (ismét a *View* → *Display lighting* vagy [Ctrl Tab] parancs) – hogy közelebbről láthassuk feliratunkat –, majd elkezdünk kísérletezni azzal, hogy mennyire változik az összhatás a betűk színének vagy mintájának megváltoztatásakor, akkor láthatjuk: mindez inkább csak a szöveg színeinek intenzitását változtatja, árnyalatait alig.

A három fényforrás mellett található egy különleges negyedik is. Igazából nem is világít, mégis ez az egyetlen, amely árnyékot vet a háttérre. Ahhoz, hogy a „lámpát" pozícionálni tudjuk, és megadhassuk a színeit, először is be kell kapcsolnunk a *Window* → *Shadow* (vagy [Alt S]) ablakban. Utána az árnyékvető lámpa irányát és színét hasonlóan adhatjuk meg, mint a „normál" fényforrásokét. De az árnyékot nemcsak eredeti feladatára használhatjuk, hanem különleges hatások elérésére is.

Hagyjuk bekapcsolva a körvonal gombot, de válasszunk egy kerek(ebb) betűtípust, és a feliratot forgassuk be pontosan szembe – vagyis úgy, hogy a státussor jobb szélén mindkét szög nulla fokos legyen.

A hátteret állítsuk feketére (*View* → *Background color* vagy [Alt G] – R: 0; G: 0; B: 0), a szöveg színét pedig kékre (*View* → *Text color* vagy [Alt C] – R: 0; G: 0; B: 255). A lámpákat (*View* → *Display lighting* vagy [Ctrl Tab]) helyezzük el úgy, hogy mindegyik szemből és oldalról világítsa meg a feliratot halványszürke vagy fehér fénnyel (R/G/B: 192-255).

Ezután már nincs is más dolgunk, mint bekapcsolni az árnyékot, majd pedig beállítani, hogy (lehetőleg) pont szemből vessen kék színű háttérfényt szövegünk mögé.

Az árnyék átlátszóságát (Transparency) vegyük alacsonyra (körülbelül 10%-ra), az elmosódottságát (Blur) pedig közepesre (40-60). Érdemes eljátszogatni ezekkel az értékekkel, mert a jó beállítás jelentősen függ a választott betűtípustól és a körvonal vastagságától is.

Amikor az árnyék világít

Sőt hogy lássuk, néha milyen jó szolgálatot is tesz egy jól beállított árnyék, állítsuk mindhárom fényforrás színét feketére, és kapcsoljuk ki a szöveg körvonalassá alakítását. Ismerős valahonnan az így kapott kép? Próbáljuk meg talán zöld színű (R: 0; G: 255; B: 0), 20-30%-os áttetszésű, kicsit kevésbé elmosott (Blur: 30-50) árnyékkal. Ha ehhez még letöltjük – mondjuk a www.dafont.com-ról – az XFiles betűtípust...

Valahonnan ismerős ez a stílus

Kép a képben

Végül nézzük meg, hogyan készíthetünk a Xara3D-vel látványos és – ami sok esetben fontos – „kivakarhatatlan" vízjelet képeinkre. Ennek egyetlen feltétele, hogy a képek mérete kisebb legyen, mint a program ablakának maximális mérete.

Válasszunk ki egy képet kollekciónkból, és ha szükséges, kicsinyítsük le akkorára, hogy beleférjen majd az ablakba.

Nézzük meg, hogy mekkora a kép, és méretezzük át a Xara3D ablakát ugyanekkorára – az ablak belsejének(!) pontos méretét az állapotsor jobb szélén, a szöveg elforgatását mutató számok mellett olvashatjuk.

Miután beállítottuk a munkaablak méretét, a kiválasztott képet töltsük be háttérképnek (*View* → *Background texture* vagy [Ctrl Shift G]) és szövegtextúrának (*View* → *Text texture* vagy [Ctrl Shift C]) egyaránt. Ekkor is nagyon fontos, hogy a szöveg pontosan szembe legyen, vagyis az állapotsor jobb szélén mindkét szög nulla fokot mutasson.

Most már nincs más dolgunk, mint világosszürke vagy fehér fényekkel megvilágítani három oldalról, hogy a felirat – ami ez esetben a vízjel szerepét tölti be – szélein és élein szép becsillanások jelenjenek meg.

Sajnos a Xara3D 3-ban csak a kép középére tudjuk elhelyezni feliratunkat. Ahhoz, hogy onnan elmozdíthassuk, az 5.0-s verzióra van szükségünk, amely lehetőséget kínál arra, hogy az [Alt] billentyű nyomva tartása közben a szöveget elmozgassuk középről. Ekkor viszont az *Options* → *Texture* (vagy [Alt X]) ablakban az X és Y csúszkákat húzogatva el kell tolnunk a felirat textúráját (Front, back and sides vagy Front and back only) annyival, hogy a szövegre kerülő kép a helyére kerüljön.

●

A Xara3D 3 egyik fontos újdonsága, hogy nemcsak szövegeket, hanem Xara Studióval, CorelXarával vagy XaraX-szel készült képeket (a XaraX újabb, mint a Xara3D 3, így mentéskor korábbi verziónak megfelelő formátumot válasszunk), továbbá Windows Metafile és Enhanced Windows Metafile (WMF és EMF) formátumú képeket is betölthetünk a *File* → *Import* (vagy [Ctrl Shift I]) paranccsal. Így nemcsak szövegeken, hanem például egyszerűbb emblémákon is kipróbálhatjuk az itt bemutatott effektusokat.

A jól ismert Bevel-effektus – kicsit másképp

Sponga Tamás

Iroda – á-tól z-ig

KOffice.org

Az irodai fronton a Linux jelenleg még kispályás, de az előrejelzések, a gyarapodó támogatók és a növekvő fejlesztőtábor láttán könnyen felmérhető, hogy terjedése lassan ugyan, de növekedni fog – a Windows rovására.

A Linux legnépszerűbb grafikus felhasználói felületének, a KDE-nek – számtalan alkalmazás mellett – kiegészítője a KOffice Suite irodai programcsomag. Jelenleg az 1.2-es az utolsó stabil verziója, de már dolgoznak az 1.3-ason, amiből az első béta már megjelent. A verziószám egytizednyi ugrása nagyon sok változást, újdonságot takar: parancssoros nyomtatási lehetőség az új *–print* kapcsoló megadásával, automatikus elválasztás támogatása, új függvények a KSpread számolótáblában. Bekerül a csomagba a Kexi adatbázis front-end, és még nagyon sok kisebb-nagyobb frissítés, újítás jellemzi az új KOffice-t. Az 1.3-as verzió végleges kiadásának megjelenését ősz elejére ígérik.

- www.koffice.org /announcements /changelog-1.3beta1 .phtml

Önlejátszó CD

MoviX Project

Audiofile-ok meghallgatására, filmek nézegetésére számtalan lejátszóprogram létezik, ezek azonban kötöttek az adott operációs rendszerhez, ráadásul szükségük van egy halom kodekre, hogy a létező formátumok jó részét képesek legyenek lejátszani.

A MoviX projekt nagyon egyszerű logikára épül. Az audio-, illetve videofile-okat (például MP3, Ogg Vorbis, DivX, XviD, MPEG, QuickTime, WMV, ASF stb.) tartalmazó CD-n van egy mini-Linux is, aminek semmi más dolga nincs, mint a felírt adatok lejátszása. Így az adott formátumokhoz alakíthatjuk a lejátszót és az alá telepített összes kodeket.

A MoviX a hazai fejlesztésű Mplayer médialejátszóra épülő Linux disztribúció. A CD-meghajtó ajtajának becsukódása után automatikusan elkezdi lejátszani az audio- vagy videofile-okat, nincs szükség a gépen lévő (bármilyen) operációs rendszer betöltődésére. Sőt, ha nincs merevlemez, az sem baj, mert a MoviX a CD-ről fut.

- http://movix.sourceforge .net/
- www.mplayerhq.hu

A szomszéd kertje...

Sun Microsystems

A Sun már tavaly megjelent saját Linux disztribúciójával, ami a Red Hat 7.2-re épül, bővülve néhány eszközmeghajtó frissítésével, biztonsági kiegészítésekkel és erős terméktámogatással. Ám most úgy fest, a kaliforniai cég már nem sokáig fejleszti saját Linuxát, aminek oka az, hogy túlságosan költséges a saját disztribúció fenntartása. Jóval olcsóbb megoldásnak tűnik, ha egy ismert Linux csomagot alakíttatnak kissé át saját kívánalmaiknak megfelelően – magával a disztribúció fejlesztőjével. Erre a két legnagyobb linuxos cégnek, a Red Hatnak és a SuSE-nak van esélye – bár előbbivel mindig is szorosabb volt a Sun kapcsolata.

- wwws.sun.com/software /linux

GNOME-ba drótozott iroda

Ximian.com

A főként GNOME-os alkalmazások fejlesztéséről ismert Ximian már eddig is azok kegyeit próbálta elnyerni, akik a Linuxot irodai rendszerként használják. A most készülő Ximian Desktop 2 (XD2) több olyan újdonsággal fog megjelenni, ami kimondottan az irodai felhasználást segíti. Ezek közül a legjelentősebb az lesz, hogy a fejlesztők a GNOME 2 grafikus felhasználói környezetbe integrálják az OpenOffice-.org irodai programcsomagot.

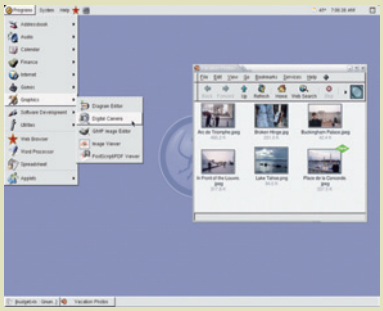

Ximian Desktop – irodaLinux

Az ígéretek szerint az integrációnak számos előnye lesz – például nagyon gyorsan fog elindulni az irodai csomag, az OpenOffice.org teljes egészében belesimul a GNOME-ba: az ikonok, színek, fontok is ugyanolyanok lesznek. Persze nem csupán egyszerű beépítés várható, az irodai csomag tudását bővítik a GNOME VFS – Filesystem Abstraction library-vel, így például az OpenOffice .orgból meg lehet majd nyitni NFS vagy SMB szerveren tárolt dokumentumokat. A Ximian Desktop megjelenése még az első félévben várható.

- www.ximian.com
- www.gnome.org /~michael/XimianOOo /img0.html
- http://developer.gnome .org/doc/API/gnome-vfs/

A nyílt forrás irányába

Novell

Már tavaly ősszel lehetett hallani arról, hogy a Novell némi irányváltással közeledni fog a Linux felé. A pletykák mára valósággá váltak, ugyanis a 2005-ben megjelenő NetWare 7 már nemcsak a Novell kernelre, hanem Linux kernelre is elkészül. A bejelentést Jack Messman, a cég elnöke tette a BrainShare 2003 fejlesztői konferencián. „Nem arról van szó, hogy eldobjuk a NetWare-t, hanem arról, hogy kibővítjük a Linuxszal" – mondta a Novell elnöke.

A várhatóan nyáron megjelenő NetWare-verzió is komoly lépés a nyílt forrás világa felé, aminek erős bizonyítéka a hálózati operációs rendszer csomagjában helyet kapó Apache webszerver, MySQL adatbázisszerver, PHP scriptnyelvkezelő. A nyílt forráskódú fejlesztések támogatásának újabb bizonyítéka, hogy a Novell beindította a Novell Forge webhelyet, ahonnan letölthetők, módosíthatók a nyilvánossá tett forráskódok.

A Novell már elkészült, illetve fejlesztés alatt lévő nyílt forrású projektjei is kikerülnek a webhelyre – például DSML-támogatás eDirectoryhoz, Nsure UDDI Server. Emellett ötletek, tapasztalatok is gazdát cserélhetnek az új webhelyen.

- www.novell.com /brainshare/
- www.novellbrainshare .com/
- www.novell.com /products/netware /beta.html
- http://forge.novell.com

Matatós programok

A számítógépen végzett munka egyik legfontosabb területe a tárolóeszközökön található file-ok, könyvtárak kezelése. E célra több program is létezik, de mindegyikük valamely klasszikus megoldás nyomdokain halad.

Siposs Zoltán

Körülnéztünk a Nagy Internetfelhőben, mi is található ebben a témakörben. Végül meglehetősen vegyes érzelmekkel fejeztük be a kutatást. Fő lelőhelyünk, a Source-forge.net tartalmaz néhány projektet, de ezek többsége sajnos két-három éve nem mutat jelentős aktivitást; a jónak tűnő kezdeményezések is megmaradtak a gyerekcipőben, tele hiányosságokkal és hibákkal. E fejlesztések nem tanúskodnak túl nagy fantáziáról, nincsenek bennük igazán eredeti ötletek.

A funkcióbillentyűkhöz rendelt műveletek általában a klasszikus Norton Commander kiosztásait követik, akárcsak a képpaneles megjelenítés. Általános gyakorlat, hogy a fejlesztők a grafikus felületet célozzák meg, az ehhez szükséges eszközkészlet a Qt, a GTK vagy a TCL/TK kínálatából kerül ki. A konzolra készített alkalmazások szinte említésre se méltók, közülük egyedül a Midnight Commander, a linuxos világ nagy öregje az egyedüli, amely valóban használható. Kezdjük is rögtön ezzel az ismertetést.

Midnight Commander

A Midnight Commandert valószínűleg mindenki ismeri, aki egy kicsit is közelebbi kapcsolatba került a Linuxszal. Konzolos üzemelésre tervezték, tehát használható grafikus felület nélkül és egy Xterminal ablakban is. Egérrel is kényelmesen kezelhető mindkét felületen.

E pillanatban a 4.6.0-s verziója a legfrissebb, forráskódja letölthető a program webhelyéről. Gyakorlatilag minden Linux terjesztés tartalmazza, igaz, némileg régebbi kiadását, de ez mit sem von le értékéből és használhatóságából. A Midnight Commander kezelése és képességei a Norton Commandert mintázzák, persze a linuxos környezethez igazítva.

Miután az *mc* paranccsal elindítjuk az alkalmazást, a jól ismert kétpaneles kép fogad minket. Felül a menüsor, alul a funkcióbillentyűk leírása és egy parancssor látható. A szokásos file-műveletek mindegyike egyszerű billentyűleütéssel aktiválható, a másolástól az átnevezésen keresztül a jogosultságok beállításáig, linkek létrehozásáig.

A Midnight Commander olyan nagyszerű további szolgáltatásokkal rendelkezik, mint a file-ok keresése, a könyvtárgyorslista, helyi menük készítése, tömörített archívumok kezelése és nem utolsósorban az igen jól használható FTP-kliens. Mindezek mellé számtalan apróbb és nagyobb paramétert állítgathatunk tetszés szerint, az egész program működését saját igényeinkhez alakíthatjuk.

A Midnight Commandert valószínűleg még nagyon sokáig nem fogja más, hasonló alkalmazás kiütni a nyeregből, mert megbízhatósága és használhatósága stabil – mindezzel magas rangot vívott ki felhasználói előtt.

Maradjunk továbbra is a Norton Commandert mímelő megoldások körében, de nézzünk egy példát a grafikus megvalósításra is! Az efféle file-kezelők fejlesztői gyakran hivatkoznak összehasonlításként a Windows Commanderre vagy újabb nevén Total Commanderre. Ha azonban e programok gyökereit kutatjuk, mindig meg kell említenünk mellettük a Norton Commandert is mint stílusalapítót.

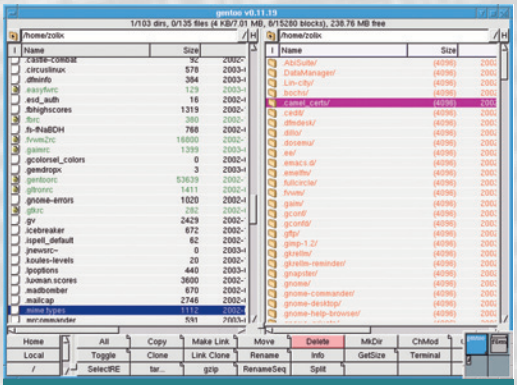

Gentoo: egyszerű, de nagyszerű

Gentoo

A Gentoo tehát egy újabb kétpaneles Norton-klón, grafikus felületen, megjelenítő motorja a GTK+. Jelenleg elérhető legújabb verziója a 0.11.34-es. Ez is jelzi, hogy a program még közel sincs készen, említett verziója 2002 szeptemberében jelent meg. Szerzője ANSI C nyelven írta, és külön érdekessége, hogy egy Amigára írt DirectoryOpus nevű file-kezelő ihlette, még külalakja is némileg hasonló az amigás program külleméhez. Mivel grafikus felületre készült, színes ikonokkal teszi átláthatóbbá az egyes könyvtárak tartalmát.

A Gentoo szolgáltatásai igazából alapszintűek, de mindent megtehetünk a

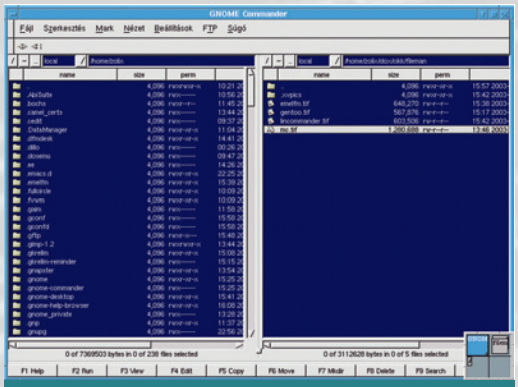

GNOME Commander

Info

- Midnight Commander: www.ibiblio.org/mc/
- Gentoo: www.obsession.se/gentoo/
- emelFM: http://emelfm.sourceforge.net/
- Linux Commander: www.algonet.se/~skeleton/linuxcmd/
- GNOME Commander: www.nongnu.org/gcmd/
- xfm: www.musikwissenschaft.uni-mainz.de/~ag/xfm/
- dfm: www.kaisersite.de/dfm/
- ROX Desktop: http://rox.sourceforge.net/

file-okkal, amire szükségünk lehet. A műveleteket egy vagy egyszerre több kijelölt file-on is elvégezhetjük. A kijelölés reguláris kifejezések alapján is történhet, ami például a sok apró file-ból álló könyvtárak esetén kellemes tulajdonság.

A program konfigurálása kényelmes, kattintgatós módon történik, és szinte az egész kezelőfelületet, illetve a program működésének minden részletét testre szabhatjuk. De tanulmányozzuk át az eredeti beállításokat, mielőtt teljesen összekuszáljuk őket, mert nekünk sikerült majdnem használhatatlanná tennünk a programot a kísérletek során.

A Gentoo parancsgombjainak számát tetszés szerint megválaszthatjuk, azokhoz bármilyen parancsot rendelhetünk, így a file-kezelő mellé egy kézre álló indítópultot is kaphatunk, ami a rendszeres napi feladatok elvégzésekor nyújthat kényelmet.

Aki szeretné maga fordítgatni a forráskódot, bátran töltse le a fejlesztő webhelyéről, aki pedig csak használni szeretné, megtalálhatja rpm és deb csomagok formájában az elkészített binárisokat.

Találtunk még több, hasonló képességű programocskát, de nincs sok különbség közöttük – hacsak az nem, hogy egyik-másik jobban sikerült, vagy legalábbis szebb, mint a többi. Csak megemlíteném őket; a képeket nézve olvasóink eldönthetik, érdemes-e kipróbálni valamelyiket vagy sem.

● *emelFM:* egyszerűen kezelhető, jól beállítható, modulárisan bővíthető program. Régebben már bemutattuk olvasóinknak, azóta nem túl sokat változott. Legtöbb hasznos lehetősége a jobb kattintásra előugró menükben van elrejtve, így első pillantásra nem is hinné az ember, mennyi mindent tud a program. Bár számomra kissé kényelmetlennek tűnt, egy próbálkozást megér.

● *Linux Commander:* még meglehetősen alapjáraton üzemelő, de határozottan ígéretes darab. Reméljük, fejlesztőjének sikerült linuxos felületen a Total Commander nyomdokaiba lépnie. Az biztos, hogy még sokat kell dolgozni rajta, de érdemes figyelemmel kísérnünk a program alakulását.

● *GNOME Commander:* ez az a program, amely küllemben a leginkább hasonlít ősatyjára, a Norton Commander Windows alá írt változatára. Működésében, használatában is igen közel áll hozzá. Az egyik legszebb darab a file-kezelők között. Van beépített FTP-kliense, ami gyors, kényelmes, csak éppen semmiféle proxyt nem kezel. Persze ez Linux alatt nem jelenthet problémát! Mindenképpen ajánlott a kipróbálása – nem csak GNOME-rajongóknak!

A grafikus felületre készített file-kezelők másik csoportja inkább a Microsoft-féle Explorer működési stílusát favorizálja, beleértve a sajátos, integrált munkaasztal-környezetet is. Így viselkedik a KDE alatt a Konqueror, a GNOME mellé gyártott Nautilus, de a gmc, vagyis a Midnight Commander GNOME alá írt grafikus

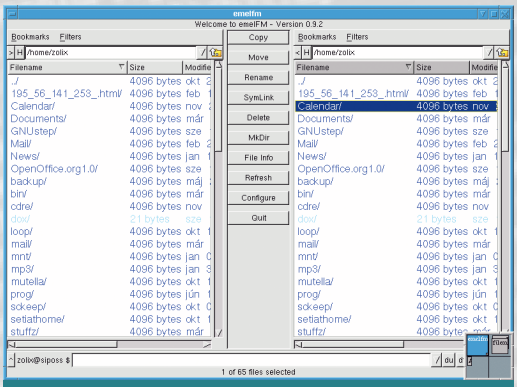

emelFM: a leghasznosabb dolgok elsőre rejtve maradnak

változata is. Másokat is megragadott ez a megjelenési forma, és született néhány többé-kevésbé használható alkotás.

X File Manager

Az xfm egy file- és alkalmazáskezelő, amely kissé alternatív módon, de mindent tud, amit egy ilyen jellegű programtól elvárhatunk. Programindító főablakában elhelyezhetjük gyakran használt eszközeink parancsikonját, a file- és könyvtárablakokban a háttértárolók tartalmát kezelhetjük. Megjeleníthetjük file-jainkat fastruktúrában, ikon és szöveges lista formájában. A megnyitott ablakok között húzd és ejtsd módszerrel mozgathatjuk, másolhatjuk a dokumentumokat. Az xfm a file-rendszerek felcsatolását és leválasztását is automatikusan el tudja végezni.

Desktop File Manager

A röviden dfm névre hallgató alkalmazás az xfm-hez jócskán hasonló képességekkel bír. A minimális ablakkezelőkhöz (twm, fvwm stb.) tervezték, a parancsikonokat így nem külön ablakban, hanem a munkaasztalon jeleníti meg. Helyi menüből játszi könnyedséggel adhatunk hozzá újabb indítóikonokat, kedvünkre váltogathatunk a könyvtárak nézetei között, az anyagmozgatás szintén a húzd és ejtsd elvén működik. Teljesen és könyvtáranként testre szabhatjuk a megjelenítési tulajdonságokat, színeket, a háttér képét. Ha Windowshoz szokott a kedves felhasználó, ám gépe erőforrásai nem bírják el a KDE vagy a GNOME igényeit, a dfm is jó választás lehet, ha csak alapszolgáltatásokra van szükség.

Az Explorer stílusában létezik még néhány tervezet az xfm és a dfm mellett, de használhatóságuk nem bizonyult megfelelőnek.

ROX-Filer

Külön kategóriát képvisel a ROX munkaasztal-környezet, amelynek file-kezelőjét valószínűleg sok olvasónk ismeri már. Cikkünk terjedelme nem engedi, hogy a teljes programcsomagot bemutassuk, de a témába vágóan ejtsünk néhány szót a rendszer file-kezelőjéről.

A ROX-Filer GTK+ alapokra építkezik, ami helyből biztosítja a szép külalakot. Bár ez inkább szubjektív vélemény, hiszen a Qt, a KDE alapja sem csúnyább, csak más. A ROX-Filer az Explorer jellegű működés mellett rendelkezik minden korszerű tulajdonsággal. Helyzetérzékeny menük segítik a munkát, a file-műveletek a háttérben zajlanak, így nem akadályozzák feleslegesen a felhasználót. A ROX-Filernek igen hatékony keresője van, kényelmes betekintést nyújt a tömörített file-okba, és

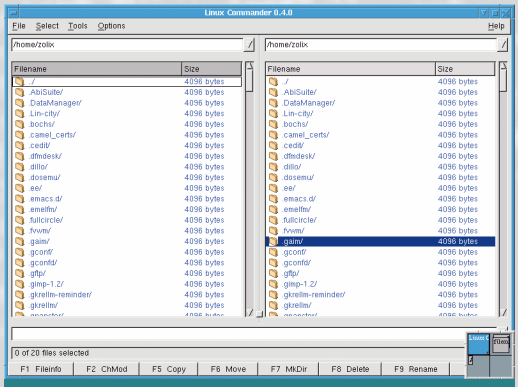

Linux Commander

leegyszerűsíti a file-rendszerek fel- és lecsatolását. Szinte minden porcikáját kedvünkre konfigurálhatjuk, még a menüpontokhoz rendelt gyorsbillentyűket is átírhatjuk.

●

Azt hiszem, mindkét stílus kedvelői – a Norton és az Explorer jellegű programok hívei egyaránt – találhatnak maguknak segítőtársat. A választék persze nem túl nagy, sajnos a fejlesztők egy részéből menet közben elillant a lelkesedés. Mindenesetre akad alternatíva, és nap mint nap születhetnek újabb tervezetek.

Nem szóltunk a különleges csemegékről, például azokról a file-kezelőkről, melyek háromdimenziós útvesztőként tárják elénk a lemezek tartalmát. Az ilyen jellegű programokat nem véletlenül hagytuk ki. Tessék csak kipróbálni őket – érdekesek ugyan az első öt percben, de dolgozni velük képtelenség.

SuSE jobbat!

Április végétől kapható a kaméleonos terjesztés legfrissebb változata. Mivel még a hivatalos megjelenés előtt kaptuk meg kipróbálásra a terméket, a SuSE jellemző, szépen megtervezett dobozát csak képen láthattuk, csakúgy, mint a kézikönyveket. Véleményünket mégis egyszerű összefoglalni: kiváló!

Siposs Zoltán

A dokumentáció hiányáért kellőképpen kárpótolt az a kellemesen használható rendszer, ami telepítés után fogadott minket. Sőt, már a telepítés is élmény volt, egyszerűségét és sebességét tekintve.

A YaST2, a SuSE jól ismert és kedvelt beállító-telepítő eszköze eddig soha nem tapasztalt sebességgel működik. Aki eddig is kedvelte ezt az eszközt, ezután valószínűleg imádni fogja. Kényelmesen válogathatunk a telepítési források között, az online frissítést pedig már az első bejelentkezés előtt is igénybe vehetjük. Így biztosak lehetünk benne, hogy amikor birtokba vesszük újonnan telepített rendszerünket, az addig felfedezett hibák és biztonsági rések már javításra kerültek. Az automatikus hardverfelismerés gyakorlatilag feleslegessé tette a kézi beállításokat, még a tesztgép „összevissza" integrált alaplapi eszközeit is hiba nélkül használatba vette. A későbbi finomhangolások, mint például a képernyő felbontásának megváltoztatása csupán néhány egérkattintást igényeltek.

Felbontás után telepítendő!

Turkáljunk!

A Linux az Linux, mint mondani szokás, így egy-egy terjesztést az tesz egyedivé, mi az a plusz, amit készítői hozzátesznek, és milyen alkalmazásokat csomagolnak az operációs rendszer lelke mellé. A SuSE a konfigurációs programok és a munkaasztal integrációja során már bizonyított. Ezek után élvezettel vetettük bele magunkat a közel kétezer programot tartalmazó csomagrengetegbe. A szinte minden disztribúcióban fellelhető egyedek mellett olyan alkalmazásokat is találhatunk, melyek ritkábban, vagy egyáltalán nem bukkannak fel más kiadások telepítőlemezein.

info

www.suselinux.hu

Mi sem természetesebb, hogy először a játékgyűjteményt böngésztük végig, és örömmel állapítottuk meg, hogy találtunk mindent, mi szem-szájnak ingere. Logikai és táblás játékokat, ügyességünket, autóvezetési és harci felkészültségünket próbára tevő példányokat találtunk szép számmal.

Irodai programok terén úgy tűnik, hogy – bár több fejlesztés is igyekszik elnyerni a felhasználók kegyeit– az OpenOffice.org még mindig a csúcson van. Olyannyira, hogy a SuSE Linux 8.2-ben a magyar nyelvű 1.0.2 verzió mellett kapunk egy gyorsindító alkalmazást is, valamint olyan együttműködést a munkaasztallal, amit eddig csak a Windows alatt használt változatnál tapasztalhattunk.

A másik közkedvelt alkalmazási terület a multimédia, azon belül is napjaink legkeresettebb programjai, a különféle videolejátszók és -szerkesztők. A SuSE Linux használói nem ütköznek nehézségekbe, ha DVD-t néznének, vagy akár a családi felvételeiket szeretnék megvágni. Ez utóbbi feladatra kiválóan alkalmas a MainActor nevű videoszerkesztő. Az Audacity többsávos hangrögzítőt pedig valószínűleg a zenészek fogják előszeretettel használni, főleg, ha kellő méretű háttértárolóval rendelkeznek. A multimédia körébe tartoznak továbbá a különféle grafikai megoldások. A szinte kötelező Gimp mellett 3D-s alkotások készíthetők a Blenderrel, a Kooka lapolvasó szoftver pedig OCR-támogatást, kézírás-felismerést is nyújt.

Hálózatos és kommunikációfüggő világunkban egy ilyen volumenű rendszertől joggal várhatók el a színvonalas szolgáltatások. A SuSE Linux. 8.2 e téren sem vall szégyent. Az elsősorban asztali gépeket érintő ISDN-kapcsolat, a mobilgépek tulajdonosai számára elengedhetetlen profilválasztó és vezeték nélküli hálózatok támogatása, a fax és üzenetrögzítő képességek szintén megtalálhatók kínálatában.

Verziószámok

Sokan szeretik tudni, hogy a folyamatos fejlesztés alatt álló tervezetek közül éppen melyik állapot került be egy-egy kiadásba. Az ő kedvükért álljon itt néhány szám, a fontosabb „alkatrészeket" illetően. A rendszermag 2.4.20, a grafikus motor, az XFree86 a 4.3 jelzést viseli. A felettük futó nagyobb munkaasztal-környezetek közül a KDE 3.1.1, a GNOME 2.2 változata került a csomagokba. A forráskódból építkezők a gcc 3.3-mal készíthetnek binárisokat. A Java-támogatást a Sun Java 1.4.1-es motorja biztosítja.

Mínuszok?

Akár hiszik, akár nem, a SuSE Linux 8.2-ben eddig nem sikerült olyan hibát felfedeznünk, ami hátráltatta volna a napi teendőinket. Szépséghibára sem bukkantunk a feltelepített rendszerben, kivéve azt az igazán apró dolgot, hogy telepítéskor, ha 1024x768-as felbontást és magyar nyelvet választunk, akkor sajnos nem a megfelelő kódlapot követő betűkészletet használja a telepítő, így egyes hosszú ékezetes betűk helyett kis négyzeteket láthatunk. A műveletek azonban így is hiba nélkül lezajlottak, és a procedúrát lezáró „Kalandra fel!" felirat után egy remek rendszer tárult a szemünk elé. Természetesen akadnak olyan programok, elsősorban játékok, melyek úgymond „szeretnek" elszállni, de ez független mindenféle disztribúciótól. Az ilyen jelenséggel kapcsolatos hibabejelentéseket az adott alkalmazás súgójában megadott e-mail címre illik küldeni! A rendszer stabilitását és biztonságát szinten tartani, sőt emelni a rendszeresen megjelenő frissítések letöltésével és telepítésével lehet és egyben ajánlott. A SuSE erre is kínál kényelmes, praktikus megoldást, amit, ha van internetelérésünk, illik igénybe venni!

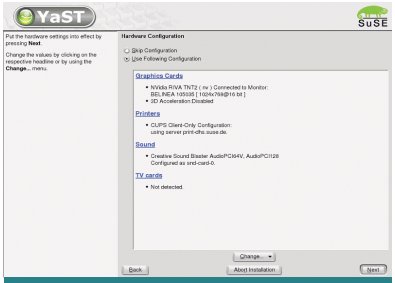

A telepítő is teljesen grafikus

Győri Ferenc, Sponga Tamás

Meglepő fordulat

Morpheus, Grokster, RIAA

Évek óta folyik a file-cserélő hálózatok elleni hadjárat. A lemezkiadók szövetsége által megfogalmazott kifogá-

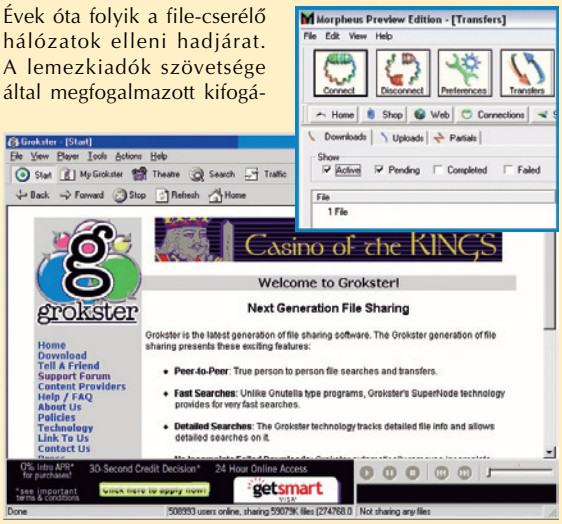

A győztesek: Grokster és Morpheus

sok között a legjelentősebb az, hogy a felhasználók illegálisan csereberél(het)nek zene- és videofile-okat. Néhány ismertebb file-cserélő hálózatot már sikerült leállíttatni, illetve átalakíttatni – egy-egy bírósági végzéssel.

Az amerikai szövetségi bíróság azonban legutóbb elutasította a Morpheus és a Grokster bezárására irányuló kérést. A meglepetésként ható döntés indoklása: nem lehet megállapítani, hogy a szolgáltatást illegális vagy legális tevékenységre használják-e. A jogkövető ítéletben mindenki maga felel azért, amit tesz, így a file-cserélő hálózatok mentesültek a felhasználók tevékenységének megítélésétől.

A bíró szerint ezek a hálózatok olyanok, mint egy otthoni videorögzítő, amit lehet használni legális és illegális felvételek készítésére is. A mostani döntés kicsit hasonló az 1984-ben történtekhez, akkor ugyanis a bíróság kimondta, hogy a Sony Betamax rendszerű videofelvevőket nem lehet betiltani, mivel azok használhatók legális felvételek készítésére is.

A lemezkiadók és filmstúdiók természetesen benyújtják fellebbezésüket.

- www.riaa.org/
- www.morpheus.com/

18 éven aluliakat Postal 2-vel nem szolgálunk ki!

Interactive Software Federation of Europe

Az elmúlt években nagyon sok vélemény hangzott el arról, hogy az erőszakos cselekményeket tartalmazó játékprogramok milyen hatást gyakorolnak a tizenévesekre. Az egyik legfőbb ütközési pont az a kérdés, miszerint a brutális játékok kiválthatnak-e erőszakosságot a fiatalkorúakból.

Ahogy a televíziós műsoroknál, úgy a videojátékoknál is szándékoznak bizonyos korhatárrendszert bevezetni Európában, melynek célja, hogy megvédje a gyerekeket a káros hatásoktól.

A Pan European Game Information (PEGI) a következő korhatárokat fogja kijelölni: 3, 7, 12, 16, 18 év. A korhatárt a játékszoftver dobozán, jól látható helyen tüntetnék fel, némi kiegészítő magyarázattal. A PEGI-t nem minden európai állam kívánja bevezetni – Németország ragaszkodik saját rendszeréhez, míg például Finnország módosítani kívánja a PEGI leírásait a bevezetés előtt. Már csak az a kérdés, hogyan fogják betartani a korhatárokat – gondoljunk

Ártani talán nem árt – de használ a korhatárt feltüntető matrica? (Ez Gamer's Hell-es kép, mi nem is játszottunk ám ezzel, becsszó!)

csak a mozik és videotékák „szigorú" rendszerére, a televízió képernyőjén díszelgő korhatárt jelző számokra vagy a „18 éven aluliakat szeszes itallal nem szolgálunk ki!" feliratokra...

- www.isfe-eu.org/

Madárház

Mozilla.org

Már beszámoltunk arról, hogy a Mozilla Project égisze alatt egy új, kisebb erőforrás-igényű, XUL interface-re épülő keresztplatformos böngésző fejlesztése kezdődött, Phoenix néven. A jelenleg 0.5-ös állapotban lévő böngésző első verziója (0.1) tavaly szeptemberben jelent meg, az elnevezéssel azonban akadt egy kis gond: a BIOS-fejlesztéseiről ismert Phoenix Technologies kifogásolta a készülő böngésző nevét. Néhány hónapos huzavona után megszületett az új elnevezés: Firebird. A név még be sem tudott kerülni a köztudatba, máris újabb probléma jelentkezett: a Firebird név sem szabad, mert egy nyílt forrású, a Borland InterBase adatbázis-kezelőjének forráskódjára épülő szoftver viseli. A böngésző fejlesztői azonban nem akarnak újabb nevet keresni, mondván: a két azonos nevű alkalmazás teljesen más jellegű, így nem is zavarhatják egymást.

- www.mozilla.org/projects/phoenix/
- http://firebird.sourceforge.net

Netezés repülőjeggyel

Lufthansa German Airlines

A repülőgépeken sokáig korlátozták az elektromos eszközök használatát, mivel vannak köztük olyanok, melyek zavart okozhatnak a gépek irányítási rendszerében. Csakhogy ez a mai, technokrata világban egyrészt nevetséges kifogás, másrészt elfogadhatatlan sok üzletember számára. A német Lufthansa légitársaság erre alkalmas Boeing gépein idén január óta folyik a kísérleti üzem, amiben netelérést biztosítanak az utasoknak a Connexion by Boeing technológia felhasználásával.

A hagyományos PC-vel a földi körülményekhez hasonlóan igénybe vehető netes szolgáltatásokat a lassan befejeződő tesztüzem alatt ingyenesen lehet használni. A cég nyilatkozata szerint eddig átlagosan 50-80 utas élt a netezés lehetőségével alkalmanként, a legnépszerűbb a streaming videó szolgáltatás volt, ami nagyban köszönhető a 3 Mbit/s-os tempónak.

A Lufthansa illetékesei úgy nyilatkoznak, hogy nincs olyan ok, ami miatt ne lehetne bevezetni a netelérést a repülőgépeken. A Connexion by Boeing riválisa, a Tenzing Communications és a Tenzing fő részvényese, az Airbus szintén készen áll a repülés közben biztosított internetelérés megvalósítására.

- http://cms.lufthansa.com/pre/de/en/homepage_Noframes/0,4449,0-0-605242,00.html
- www.connexion-byboeing.com/
- www.airbus.com/prehome.asp
- www.tenzing.com

Cenzúra helyett

Kína

Kína vezetése igencsak fél az ország lakóinak „megrontásától”, ezért cenzúrázzák, illetve szűrik az internetet. Egy amerikai felmérés szerint nagyjából 19 ezer webhelyet blokkolnak Kínában, köztük természetesen a népszerű keresőoldalakat is.

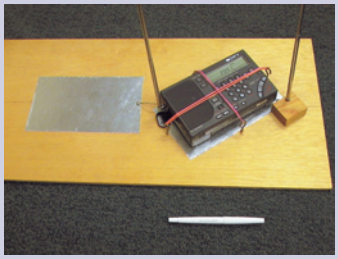

Az éterben is lehet a rádióadások zavarását csökkenteni...

Az International Broadcasting Burreau internetes cenzúra ellen fellépő egységének vezetője, Ken Berman elmondása szerint az IBB által sugárzott netes rádióadások – például az Amerika Hangja, a Szabad Európa Rádió, a Szabad Ázsia Rádió stb. – mindegyikét gátolják Kínában.

Ennek kivédésére félhivatalos alapokon már elkészült egy olyan szoftver, amivel a kínai netezők hozzáférhetnek bármilyen webhelyhez a világhálón. A Windows XP és Windows 2000 alatt futó SSL-alapú program kis alagutat fúr a kínai tűzfalakon, így próbálja kijuttatni a felhasználót a cenzúra nélküli netre. A program használatához pontos leírás található a Peacefire webhelyén.

- www.ibb.gov/
- http://peacefire.org/circumventor/simple-circumventor-instructions.html

Egyenlőtlen harc

Madonna

Az online file-cserélők elleni harcba – nagyon látványos körülmények közepette – több ismert popsztár is beszállt már. Emlékezhetünk például a Metallica nyílt hadüzenetére, ami hatalmas visszhangot váltott ki.

Most Madonna gondolta úgy, hogy lépéseket tesz a file-cserélők ellen, saját dalaira utaló fileokat rakott fel dalcserélő hálózatokra – ezekben a file-okban helyezte el üzenetét. A bájos, „Mit képzelsz, mi a ****-t művelsz” üzenetre a válasz sem késett. Crackerek hamarosan tudatták Madonnával, mit képzelnek, ugyanis lecserélték a művésznő webhelyének nyitóoldalát e rövid üzenetre, valamint elhelyezték ott a vadonatúj dalok immár valódi változatának (illegálisan) letölthető linkjeit.

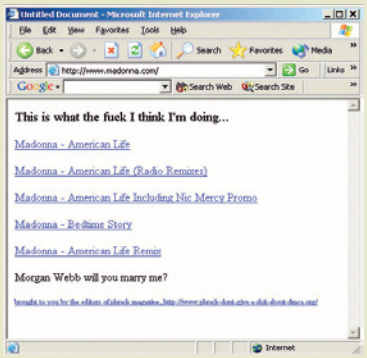

Aki másnak vermet ás...

Tény: Madonna magára haragította a netes közönség egy részét, mivel nyilvánvaló, hogy magánakciója inkább új albumát népszerűsítő reklámfogás, mintsem komoly eredmény az illegális letöltések megakadályozására.

- www.madonna.com

Ésszel él az ember

DMCA

Massachusetts és Texas állam bővítést javasolt a – már amúgy is vitatott – DMCA (Digital Millenium Copyright Act) jogszabályhoz, amely börtönnel bünteti minden olyan technológia használatát, ami segít elrejteni az internetfelhasználás helyét a szolgáltató (no és persze a hatóságok) elől.

Ki mer még számítógéphez nyúlni?

A remek, átgondolt javaslat nyomán a jövőben tilos lenne tűzfalat használni, vagy házilag megosztani egy internetelérést. Sőt, ezekből adódóan a Windows és a Linux használata is börtönnel büntetendő lenne, mert azok is tartalmaznak efféle tiltott technológiát.

Házi öldöklés

Novalogic, EA

A világpolitikai események sokféle szempontból befolyásolják az embereket, így a játékeladásokra is komoly hatást gyakorolnak. Az iraki háború hatása nyilvánul meg abban, hogy háborús játékok ugrottak az eladási listák élére márciusban és április elején.

Népszerű az összes játék, melyben önjelölt Rambóként harcolhatunk (A Gamer's Hell képei)

Április első hetében a NovaLogic játékát, a Delta Force: Black Hawk Down-t vásárolták meg legtöbben. A második helyen a Command & Conquer: Generals, míg a harmadikon a Battlefield 1942 (illetve a kiegészítő csomag: Road to Rome) állt. (Bár utóbbi a második világháborúban játszódik, így népszerűségének oka csupán az, hogy ennyire jó!)

A fejlesztők és a kiadók igyekeznek kihasználni a helyzetet, így az SCi máris bejelentette a kuwaiti válságról készített játék, a Conflict: Desert Storm folytatását, az Activision pedig hamarosan megjelenteti XX. századi háborús konfliktusokat feldolgozó Call to Duty című játékát.

- www.activision.com
- www.novalogic.com/games/DFBHD/
- www.callofduty.org/

A net jobbik feléről

Fele sem igaz

● A világ legőszintébb reklámja címre is esélyes lehet az a kisfilm, amely bemutatja, hogy a családba éppen csak befogadott fóka hogyan követel máris többletkiadásokat a mit sem sejtő családtól, saját jóléte érdekében.

● Az Amerikai Hanglemezipari Szövetség végre megoldást talált a szakma kiesett éves bevételének visszaszerzéséhez. Legújabb perük vádlottjai – a hamisítás nyilvánvaló nagykutyái – négy diák, akik olyan keresőprogramot használtak, amivel akár illegális zenét is le lehet tölteni.

● Szakértők szerint az EU-csatlakozásért indított reklámkampány sikeresnek ítélhető, mivel az eredetileg informatív célú plakátokat kreatív netezők több száz alkalommal használták paródiáik készítéséhez.

● A lemezkiadók nemzetközi szövetsége figyelmeztetést intézett a világ felsőoktatási rendszereihez, hogy az illegális file-csere túlterheli az intézetek erőforrásait. De ha az nem is, a tőlük érkező DoS-támadás már biztosan...

● Illetékes helyről még nem kommentálták azt az értesülést, miszerint Muhammad Szaid asz-Szahaf állásajánlatot kapott a Paksi Atomerőművet üzemeltető cégtől.

Később többet fizetünk

Jupiter Research

A webhelyek jó része ingyenes, ha pedig fizetős oldalra akadunk, a legtöbb esetben kilépünk onnan. A Jupiter Research szerint azonban a fizetős szolgáltatások gyors bővülése miatt egyre többször találkozunk majd ilyen webhelyekkel.

2003-ban az európaiak nagyjából 9 százaléka tekint meg olyan webhelyet, amiért fizetni kell, ám a piackutató cég szerint ez az arány 27 százalékra fog növekedni 2007-re.

A következő években a jelenleg is érvényes trend folytatódik, jórészt a felnőtteknek szóló oldalak lesznek népszerűek, de rohamosan csökken majd ezek részesedése, növekedni fog viszont az online játszható játékok, multimédiás szolgáltatások aránya (50%), jelentős lesz a szöveges, illetve képes alapú tartalom (25%) is.

➪ www.jupiterresearch.com

Opera for Mac – igen vagy nem...

Opera Software

Az Opera böngésző több platformra készül. Az új, hetedik verziót alapjaitól írták újra, és már a 7.10-es verziónál tart Windowson, illetve a 7.10-es bétánál Linuxon. A MacOS-re fejlesztett Opera 7 körül azonban van egy kis bizonytalanság, ugyanis az Apple saját böngészőt fejleszt, Safari néven – ami jelenleg béta 2 állapotban van.

A hír erősen csökkentette az Opera Software fejlesztőinek elszántságát, a böngésző fejlesztésére irányuló alkotói kedv megcsappant, bár az utolsó bejelentés szerint tovább dolgoznak a MacOS-re szánt változaton – főként azért is vannak könnyebb helyzetben, mint az Opera előző verzióinál, mert az Opera 7 kódja egyszerűbben portolható a különböző operációs rendszerekre. Jelenleg az Opera 6 érhető el MacOS-re, de hamarosan megjelenik az első Opera 7 is – bár időpontot nem közöltek még.

➪ www.opera.com/products/desktop/index.dml?platform=mac
➪ www.apple.com/safari/

Bevállalom, brádör!

Irodalmi Rádió

Ha igazi értelmiségi lennék, most sirathatnám a közerkölcsöt, a jövőképet és a televíziózást a középszerűséget sem elérő emberek villámkarrierje miatt. Bár nem vagyok értelmiségi, örömmel tölt el, hogy – ha már a tévéműsorokban nincs jelentős változás – a netrádiók köre bővült, méghozzá a kultúra irányába. Az Irodalmi Rádió hitvallása szerint az adó „célja az irodalom ápolása és terjesztése. Magyar, külföldi, klasszikus, kortárs, profi és amatőr irodalom egyaránt megtalálható műsorunkon; versek, prózák, megzenésített versek, lírai dallamok adják az alapot, de célunk bármely embertársunk olyan gondolatait közzétenni, amelyben a közösség számára is értékek lehetnek." Nemes vállalkozás, és mivel az irodalomban is akad éppen elég erőszak és szexualitás, még akár sikeres is lehet...

➪ www.szinhaz.hu/irodalmiradio/
➪ www.szinhaz.hu

A nagyvilág Szalacsija

Muhammad Szaid asz-Szahaf

Távol álljon tőlem, hogy egy fegyveres konfliktussal viccelődjek – de minden helyzetben akadnak kiemelkedő egyéniségek. Ilyen személy az iraki tájékoztatási miniszter is, aki szófordulataival, erős hitével, valamint a tények és – az esetenként tőle 50-100 méterre zajló – események laza semmibevételével hamar belopta magát a netezők tíz-, sőt talán százezreinek szívébe.

A miniszter rövid időn belül a humor első számú forrásává vált az angolszász régióban, ám korántsem lenézett, diktatórikus elemként. A rajongók internetes webhelyek tucatjain fejezik ki odaadásukat asz-Szahaf iránt, a maguk furcsa módján, a miniszter 1-1 mondása máris szállóigévé vált.

A balsorsú exminiszter egyelőre képtelen megadni magát az angol és amerikai csapatoknak (mivel a körözött iraki vezetőket tartalmazó kártyacsomagból hiányzik az arca), ám az internetes rajongói webhelyek jutalmat ajánlanak megmentőinek.

➪ www.welovetheiraqi-informationminister.com
➪ http://croqueweb.com/fan/
➪ www.croqueweb.com/download2.html
➪ www.whitehouse.org/initiatives/posters/index.asp

Spamstop!

Szövetségi Kereskedelmi Bizottság

Két nap alatt több mint százhetvenezer kaliforniai adta bizonyságát, mennyire elege van a telefonon keresztül érkező hirdetésekből. A szám bizonyítható, mivel ennyien iratkoztak fel a Szövetségi Kereskedelmi Bizottság webhelyén, ahol letiltható a telefonszám direktmarketingre történő felhasználása. Azok kedvéért, akik nem hisznek a szemüknek, még egyszer: a listára felírt számokra tilos kéretlen hirdetéseket küldeni. És mivel egy korábbi rendelet nyomán minden kéretlen reklámért 11 dolláros büntetés sújtja a spam küldőjét, várhatóan kevesek merik majd megkockáztatni, hogy felhasználják a frissen kapott telefonszámokat.

Talán az idehaza leginkább e-mailen szaporodó spamáradatnak is véget lehetne vetni hasonló módszerrel, de más reklám sújtotta területeken is bevezethetnék, hogy a büntetési tétel ne törpüljön el a törvénytelen tevékenységből befolyt összeg mellett...

Novell

Zen-csomag

A Novell bejelentette a Novell ZENworks alapjaira épülő új, teljes körű rendszerfelügyeleti csomagját, amely számos ZENworks felügyeleti terméket foglal magában bonyolult hálózatok kezeléséhez. A megoldás platformtól függetlenül a hálózat minden elemének – asztali gépek, szerverek és kézieszközök – egységes kezelésére használható az eszközök teljes élettartamán keresztül, így egyszerre mérsékli a bonyolultságot és a hálózati felügyelet költségeit.

Az integrált csomag tartalmazza a Novell iFolder szolgáltatást az adatkezeléshez és a Miramar Systems cég Desktop DNA szolgáltatását a személyes beállítások áthelyezéséhez, továbbá a ZENworks for Desktops rendszert az asztali számítógépek, a ZENworks for Servers szolgáltatást a szerverek és a ZENworks for Handhelds eszközt a kéziszámítógépek kezeléséhez.

Az új, teljes körű rendszerfelügyeleti csomag olyan tanácsadó, bevezetési és támogatási szolgáltatásokat tartalmaz a ZENworks termék mellett, melyek az informatikai folyamatok automatizálását és az eszközök optimális kihasználását teszik lehetővé a meglévő beruházások legjobb kiaknázása érdekében. A megoldás gyors elemzést, a szoftverhasználat követését, valamint az operációs rendszer migrációját automatizáló kiforrott képességeket kínál. Emellett kezelhetővé teszi a fejlett informatikai szolgáltatásokat, például a sűrűn utazók által használt hordozható eszközök változó igényeinek kiszolgálását.

A ZENworks támogatja az Active Directory címtárakat is a Novell eDirectory mellett; több platformon futtatható, beleértve a Linux, Windows, Solaris, NetWare, Palm OS, Windows CE, Pocket PC és RIM BlackBerry rendszereket.

- Novell Magyarország
  ☎ 489-4600
- www.novell.hu
- www.novell.com /products/resourcemgt

EMC

Új generációs online tárolási megoldás

Az EMC Corporation bemutatta az EMC Centera Compliance Edition tartalomcímzésű tárolórendszerét (content addressed storage, CAS), amelyet kifejezetten az egyre szigorúbb nyilvántartás-megőrzési szabályozásokkal összhangban fejlesztettek.

Az EMC Centera CAS-t a rögzített tartalom, illetve a fix adatok – dokumentumképek, e-mailek, röntgenfelvételek és egészségügyi nyilvántartások – felügyeletével, tárolásával kapcsolatos feladatokra tervezték. Megjelenése óta a Centera lett az EMC leggyorsabban növekvő termékcsaládja, amely több díjat nyert, és széles körű elismerést vívott ki mint a tartalom hitelességét elsőként garantálni tudó online archiváló tárolási adathordozó, amely többletköltségek nélkül bővíthető több száz terabyte-ig.

A termékcsaláddal össze-

Az EMC Centera Compliance Edition segít a nyilvántartásokra vonatkozó előírások betartásában

függő legfrissebb fejlesztés, a Centera Compliance Edition a szabályozott digitális információvagyon hosszú távú megőrzésére és azonnali visszakeresésére optimalizált biztonságos, online tárolóeszközök következő generációja.

Az EMC ezzel egy időben bemutatta a Centera képességeinek és kapacitásának jobb kihasználását lehetővé tevő Content Parity Protectiont (CPP), valamint a replikációfelügyelet továbbfejlesztését, amellyel a felhasználók irányelveket állíthatnak be a rögzített tartalom tükrözéséhez.

- EMC Magyarország Kft.
  ☎ 238-9900
- Icon Számítástechnikai Rt.
  ☎ 452-1250
- www.icon.hu
- www.emc.com

KJK-Kerszöv

Politikai csatározások digitális rögzítése

Hamarosan a világon egyedülálló módon válhat követhetővé a törvényhozási munka és a jogalkotás folyamata hazánkban. A CompLex CD Jogtár szerkesztői ugyanis azt tervezik, hogy a most megjelenő két korongon a 2002-ben megválasztott parlament jegy-

Joganyag és jogalkotás együtt, egy helyen

zőkönyveit és az országgyűlés ezekkel kapcsolatos történéseit rögzítik, a későbbiekben viszont folyamatosan feldolgozzák az előző ciklusok összes rendelkezésre álló iratát.

A CompLex CD Jogtár *Törvényhozás, vita* című adatbázisában a 2002-ben megválasztott új országgyűlés jogalkotási jegyzőkönyvei és ezzel kapcsolatos más, nyilvános és közérdekű dokumentumai találhatók. A szerkezet: benyújtott törvényjavaslat, hozzá kapcsolódó bizottsági viták jegyzőkönyvei, általános vita (plenáris ülés). Utóbbi tovább bontható: miniszteri, előterjesztői expozé, bizottsági többségi és kisebbségi vélemények, frakciók vezérszónoklatai, képviselői hozzászólások, majd az elfogadott törvény és indokolása. Az anyag a 2002. május 21-én elfogadott, minisztériumokról szóló törvénnyel kezdődik, és a 2003. március 28-án kihirdetett adómódosító törvénnyel zárul.

A jog iránt kevésbé, de a politika iránt annál inkább érdeklődőknek könnyebbséget jelenthet a digitalizált tartalom, mert a teljes szövegben szabadszavas keresést végezhetünk, a jogszabályokhoz pedig közvetlen hivatkozások (linkek) visznek. A kiadó tervei szerint nemcsak az újonnan elfogadásra kerülő törvényekkel egészül majd ki a CD, hanem időben visszafelé is – vázolta az elképzeléseket dr. Jablonszky László, a jogtár főszerkesztője.

A szerkesztő vélekedése szerint a CD a hazai jogi, politikai kultúra és háttér jobb megértése, megismerése felé is jelentős előrelépés, hiszen akár egy-egy politikus felszólalásai, hozzászólásai is mindenki számára egyszerűen összegyűjthetővé, visszakeresheté, így akár számon kérhetővé válhatnak. Nyomon követhető lesz a jogalkotó egyértelmű szándékán túl az is, ha egy jogalkotási folyamat nem halad megfelelően, vagy pártharcok áldozatává válik.

- KJK-Kerszöv Kft.
  ☎ 464-5656
- complex@kjk-kerszov.hu
- www.kerszov.hu

Intel, mmO2

Vezeték nélküli „forradalom”

Az Intel és az mmO2 (O2) együttműködési megállapodást kötött a vezeték nélküli eszközök, illetve a hozzájuk kapcsolódó alkalmazások fejlesztésének és piaci bevezetésének felgyorsítása céljából.

A mobiltelefonok és kéziszámítógépek képességeit egyetlen lapkán ötvöző PXA800F processzor az Intel Personal Internet Client Architecture kulcseleme

A két cég további hardver- és szoftverszállítókkal közösen dolgozik azoknak a vezeték nélküli készülékekhez szánt üzleti és otthoni alkalmazásoknak az optimalizálásán, amelyek technikai hátterét a beszédcélú kommunikációt és az internetes hozzáférési képességeket ötvöző, vezeték nélküli kézieszközök fejlesztési modelljeként szolgáló Intel Personal Internet Client Architecture (Intel PCA) adja.

A program részeként az Intel az O2-vel választja ki és optimalizálja az Intel-alapú, vezeték nélküli eszközöket használó ügyfelek számára kínált szoftvereket.

Az optimalizált alkalmazásokat az O2 Revolution mobilértékesítési szolgáltatásának közvetítésével juttatják majd el a felhasználókhoz. A tervek szerint még az idén beinduló szolgáltatás keretében az O2 portálján regisztrált ügyfelek különféle szórakoztató, utazási, üzleti, egészségügyi, játék- és referenciaalkalmazásokat szerezhetnek be mobil eszközeikhez.

Mindkét vállalat saját fejlesztési partnereivel együtt munkálkodik a vezeték nélküli eszközök és optimalizált alkalmazások fejlesztésének és bevezetésének felgyorsításán.

Az Intel egyre bővülő fejlesztői hálózata, az Intel PCA Developer Network az Intel PCA-alapú mobiltelefonok, PDA-k és egyéb mobil internetes eszközök, alkalmazások megtervezéséhez nyújt fejlesztési, műszaki és marketingtámogatást az érintett vállalatok számára.

A hálózat 4500 tagja több mint 750 hardver- és szoftvertervezési megoldáshoz kap szabad hozzáférést.

Az Európa vezető mobilfejlesztési programjai közé sorolt sourceO2 csapata az Intel XScale technológiájával készült processzorokra épülő, vezeték nélküli eszközökhöz dolgoz ki multimédiás tartalmat, alkalmazásokat és szolgáltatásokat.

- http://developer.intel.com/
- www.mmo2.com

Microsoft

Védett Wi-Fi-hozzáférés

A Microsoft bejelentette, hogy ingyenesen letölthető a Windows XP egy frissítése, amely védett Wi-Fi-hozzáférést (Wi-Fi Protected Access, WPA) tesz lehetővé – ez a Wi-Fi Alliance új, szabványos biztonsági megoldása vezeték nélküli hálózatokhoz.

Az új megoldás a vezetékessel egyenértékű adatvédelmi (Wired Equivalent Privacy, WEP) szabványt váltja fel, robusztusabb adattitkosítási és hálózati hitelesítési módszereket biztosít, így a korábbinál magasabb szintű védettséget érhetnek el, akik a Windows XP vezeték nélküli szolgáltatásait használják.

A WPA-hozzáférés két fronton – az adattitkosítás és a felhasználók hitelesítése terén – veszi fel a küzdelmet a veszélyekkel.

Az adatok titkosítását azáltal javítja, hogy új metódussal, automatikusan hozza létre és továbbítja a titkosítási kulcsokat. Az adatok így a legutolsó bitig egyedi kulccsal kerülnek titkosításra, nagymértékben javítva a biztonságot.

A megoldás az adatok integritását is ellenőrzi, vagyis a támadók nem tudják módosítani a kommunikáció során továbbított adatcsomagokat.

A WPA a felhasználók vállalati szintű hitelesítése terén is előrelépést jelent: a hálózat minden felhasználóját hitelesíti, de az idegen hálózatokról csatlakozókat távol tartja.

A biztonságot érintő új fejlesztéseknek köszönhetően bővül a Windows XP-be épített Wi-Fi szolgáltatások köre, megvalósítva ezzel az operációs rendszer tervezésekor kitűzött egyik fő célt, miszerint a vezeték nélküli hálózati összeköttetés használatát a lehető legegyszerűbbé kell tenni.

A Wi-Fi technológiát az ágazat legnagyobb szereplői népszerűsítik (képünkön a Nokia), de széles körű elterjedésének a biztonsággal kapcsolatos aggályok mindeddig gátat szabtak

A Windows XP automatikus konfigurálást biztosít, azaz a felhasználók egyetlen kattintással csatlakozhatnak a Wi-Fi-hálózatokhoz, ami nagy előrelépést jelent a Windows operációs rendszer korábbi verzióihoz képest.

A WPA-hozzáférés a 802.11i szabvány irányába is továbblép, amelynek a definiálása jelenleg folyik, az IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) vezeték nélküli helyi hálózati szabványosítási munkacsoportjában.

A Gartner Dataquest előrejelzése szerint a vezeték nélküli helyi hálózat (W-LAN) elterjedtsége az üzleti életben használatos hordozható PC-k körében 2000-ben mindössze 9%-os volt, 2003 végére azonban el fogja érni az 50%-ot, 2007 végére pedig várhatóan a 90%-ot is meghaladja.

A Windows XP WPA-hozzáférést támogató frissítését a vállalati és otthoni felhasználók ingyen letölthetik a lenti webcímről.

- Microsoft Szoftver Információ
  2-MSINFO (267-4636)
- msinfo@microsoft.hu
- http://microsoft.com/downloads/

IBM

Intelligens Tivoli

Az IBM Tivoli három termékét intelligens önvezérlő képességekkel – többek között tárolóhálózat- és tárolókapacitás-kezelővel, valamint adatvédelmi szoftverekkel – bővítette, amelyeknek köszönhetően a vállalatok hatékonyabbá, egyszersmind költségkímélőbbé tehetik adattárolási megoldásaikat.

A Storage Area Network Manager 1.2 a vállalatok heterogén tárolási környezetét felügyeli és kezeli, beleértve a tárolóhálózat (SAN) állapotának önálló megfigyelését. Vállalati szintű skálázhatóságot kínál, szabványalapú eszközfelismeréssel és az adatok célszerű elrendezésének képességével bír, egyszerűsítve a SAN kezelését.

A Storage Resource Manager 1.2 szükség szerint újabb tárolókapacitás automatikus felkínálásával biztosítja az alkalmazások hozzáférhetőségét, és kiszolgálja a file-rendszerek helyigényét. Ez az önállóság csökkenti az adminisztrációs terheket és lehetővé teszi, hogy a technikai személyzet magasabb szintű feladatokra összpontosíthasson.

A Storage Manager 5.2 az IBM Tivoli adatvédelmi tárolószoftvereinek zászlóshajója, amely egész hálózatra kiterjedő megoldást kínál a tároláskezelés és az adatvédelem terén egyaránt.

Magas szintű adatvédelmet nyújt kevesebb adatmozgással, valamint alacsonyabb szalag- és sávszélesség-igénye révén egyszerűbbé teszi a tárolás adminisztrációját.

Új lehetőségei között szerepel a csupasz vas helyreállítása a Microsoft Windows XP és .NET számára, a bővített alkalmazás- és platformtámogatás, valamint a hatékonyabb SAN-kezelés az automatikus konfiguráció segítségével.

A Tivoli többek között a SAN- és tárolókapacitás-kezelővel, valamint adatvédelmi szoftverekkel foglalkozik

- www-5.ibm.com/hu/products/sw/tivoli/
- www.ibm.com/tivoli

Kerio

Kisebb hálózatok védelme

A Tiny Software tűzfalfejlesztő céget megvásárló – elsősorban kis- és középvállalatoknak szánt biztonsági megoldásairól ismert – Santa Clara-i Kerio három új szoftverrel jelentkezett.

A Kerio WinRoute Firewall 5 a Cobion content filter segítségével szűri a HTTP- és FTP-alapú hálózati forgalmat, a Stateful packet filter segítségével pedig állapottartó csomagszűrők állíthatók fel. Számos vírusirtó szoftverrel – többek között a Sophos, a McAfee és az F-Secure megfelelő termékeivel – együtt használható, támogatja a virtuális magánhálózatokat, és együttműködik a Microsoft Active Directoryval, amelyből kinyeri a felhasználók adatait, így azokat nem kell külön a levelezőrendszerbe is felvenni. További megvásárolható kiegészítése a Cobion Orange Filter, amellyel a webhelyek különböző kategóriákba sorolhatók és letilthatók.

A Kerio MailServer 5.6 biztonságos levelezést nyújtó, összetett termék, amely a SpamAssassin technológiára épülő heurisztikus spamblokkoló képességgel rendelkezik. További védelmi mechanizmusaival képes védekezni az érvényes e-mail címek kiderítésére használatos, Directory Harvest Attack típusú támadások ellen. Számos antivírus termékkel működik együtt, támogatja a POP3, IMAP, SMTP protokollokat. Windows mellett Linux (RedHat) platformon is futtatható. A Kerio Network Monitor 2 segítségével a felhasználó monitorozhatja az internetes kapcsolatokat és a hálózati forgalmat, az eredményt pedig különböző típusú diagramok formájában jelenítheti meg.

Kerio MailServer 5.6: heurisztikus spamgyilkoló technológiával

A Kerio WinRoute Firewall 5 tízfelhasználós licence nettó 83 ezer Ft, 50 felhasználóra nettó 193 ezer, a Cobion Orange Filter ára nettó 69, illetve 273 ezer Ft. A Kerio MailServer 5.6 húszfelhasználós csomagjának ára nettó 109 ezer Ft, 60 felhasználó esetén nettó 161 ezer Ft.

- Tőzsér és Máriás Szoftver Iroda Kft. ✆ 484-0045
- info@swoffice.org
- www.swoffice.org

Computer Associates

Változás- és konfigurációkezelés

A Computer Associates (CA) bejelentette, hogy már kapható hatékony szoftverkonfiguráció-kezelő programja, az AllFusion Harvest Change Manager (AllFusion Harvest CM), amely az IBM WebSphere Studio 5.0-ban megírt üzleti alkalmazások összehangolt, gyors átadását teszi lehetővé. Az AllFusion Harvest CM alkalmazásával a fejlesztők kiemelten fontos változáskezelő feladataikat a WebSphere Studio környezetből közvetlenül hajthatják végre, megvalósítva a változások kezelésének hatékony felügyeletét. Az AllFusion Harvest CM 5-ös verziója egyéb fontos fejlesztőplatformok széles körét, köztük a Microsoft Visual Studio .NET-et és a Sybase PowerBuildert is támogatja, de illeszkedik a nyílt forráskódú Eclipse 2.0 platformba is. Az ismétlődő folyamatok meghatározásával és automatizálásával, illetve a szoftverfejlesztő folyamat egyes szakaszaiban felügyeleti és elszámoltatási lehetőség biztosításával az AllFusion Harvest CM a fejlesztett alkalmazások minőségét és a fejlesztőcsapatok hatékonyságát egyaránt növeli. Az AllFusion Harvest CM az egyik eleme a CA AllFusion változáskezelő programcsomagjának, amely a változások felügyeletéhez, az összetettség kezeléséhez és az informatika változáskezelő folyamatainak automatizálásához biztosít korszerű megoldásokat. Társmegoldásai közé tartozik az AllFusion Change Manager Enterprise Workbench és az AllFusion Endevor Change Manager.

- Computer Associates Magyarország ✆ 374-9600
- budapest@ca.com
- http://ca.com/offices/hungary/

Magyarország digitális térképe

A digitális térképek remek navigációs eszközök, egyetlen hátulütőjük van csak: az áruk. Ám ha van internetkapcsolatunk, a Webhu Kft. jóvoltából ingyen – és legálisan – férhetünk hozzá Magyarország elektronikus atlaszához.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Váratlanul kapunk egy címet, és nem tudjuk, hol keressük? Netán egy településre volnánk kíváncsiak, de nincs kéznél az autóatlasz? Internetkapcsolaton keresztül könnyen megoldhatjuk az efféle problémákat.

A www.terkepcentrum.hu oldalait fellapozva első látásra egy nem túl igényes, ám annál hasznosabb webhelyet ismerünk meg.

Egyszerű keresőmezőket kitöltve adhatjuk meg, hogy melyik település térképét szeretnénk megnézni (a fellelhető 3150 településtérkép közül), melyik helység nevének feliratát akarjuk megkeresni a térképen, illetve melyik Budapesten lévő utcára vagyunk kíváncsiak. Némi (le)töltögetés után megpillanthatjuk a választott helyszínt a térképek megszokott sematikus ábrázolásában.

Háromféle térképet választhatunk: szabadon nagyíthatót, három részből állót és az autóatlasz.

Az első kettő gyakorlatilag ugyanaz, de a szabadon nagyíthatón egyszerre nagyobb területet is beláthatunk, míg az utóbbi – például Budapesten belül – három térképen jeleníti meg a keresett helyet: a város, a kerület és a közvetlen környék térképrészletén.

A megjelenő térképen leolvashatjuk a keresett helység, utca földrajzi koordinátáit, illetve ezeket beírva a megadott pontra ugorhatunk.

Ha települést keresünk, az atlasz jelenik meg, amely megfelelő részletességgel, a megszokott úthálózati rajzzal mutatja be a helység környékét, illetve az oldal bal felső sarkában láthatjuk a kinagyított részlet hozzávetőleges helyét Magyarország egyszerűsített ábráján.

A részletezett képet nagyíthatjuk, kicsinyíthetjük, kinyomtathatjuk, sőt akár link formájában saját weboldalunkra is kirakhatjuk, de ismerőseinknek, üzletfeleinknek is elküldhetjük e-mailben.

A www.terkepcentrum.hu kiegészítő szolgáltatásaiban megtekinthetjük egyes megyéink térképét, szemügyre vehetjük a választási eredményeket bemutató térképeket, illetve egy színezős játékkal üthetjük el az időt. A játékban négy színnel kell besatírozni a megjelenő térkép egyes területeit, vigyázva arra, hogy két szomszédos térség ne legyen azonos színű. Ellenfelünk a számítógép.

A webhely segítségével nemcsak hazánkban, hanem Európában is tájékozódhatunk. Rákattintással nagyíthatjuk a térségeket, illetve földrajzi koordináta alapján kereshetünk térképrészleteket.

Bár a www.terkepcentrum.hu külleme egyszerű, kezelhetősége és hasznos mivolta miatt mindenkinek ajánlom, aki kíváncsi egy-egy település, illetve utca hollétére.

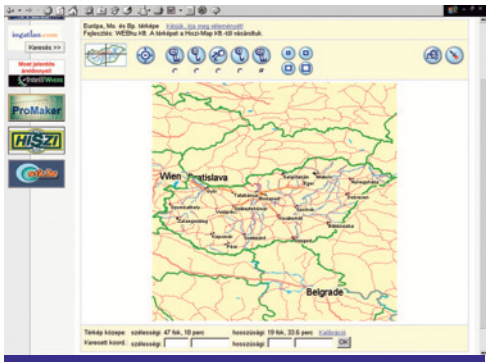

Magyarország egyszerűen. A navigálógombokat fent találjuk

Budapest három részletben

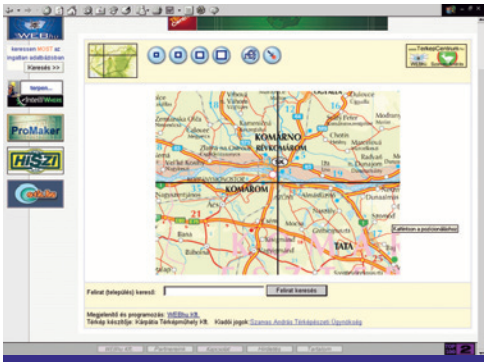

Komárom az atlaszban. Itt kereshetünk településeket, térképfeliratokat

info

- www.terkepcentrum.hu

Más hazai térképek:

- http://lazarus.elte.hu/moterkep/mb.htm
- www.mek.iif.hu/porta/szint/egyeb/terkep
- www.navisys.hu/aeromap
- www.mapnet.hu

Dudás Zoltán

Netgear MA101

Olcsó, USB portra csatlakozó Wireless LAN kliens

A Netgear méltán híres kiváló eszközeiről. Ezt bizonyítja a szerkesztőségünkbe érkezett kifejezetten olcsó, USB portra illeszthető vezeték nélküli helyi hálózati (Wireless LAN) kliense is. A készülék igényes dobozából USB kábelt, német nyelven írott dokumentációt és reklámanyagot, a telepítő CD-t és persze az eszközt emelhettük ki.

A képernyő jobb alsó sarkában, az óránál felbukkan egy számítógépet ábrázoló kis ikon, amely zöld, ha kapcsolatba lépünk egy másik WLAN eszközzel – ellenkező esetben pirosan virít. Kétszer az ikonra kattintva előhívhatjuk a beállítóprogramot, melynek használata egyezik a karácsonyi tesztünkben elhangzottakkal (➪ Éteri kommunikáció USB-n keresztül – PC Magazin, 2003/1/124).

Netgear MA101: olcsó kommunikáció az éteren át

A WLAN klienst Windows 98SE-n próbáltuk ki, telepítése nem okozott gondot. A CD-n angol nyelvű dokumentációt is leltünk, de itt találhatjuk a konfigurálóprogram telepítőjét is. Miután befejeztük a telepítést, USB porton keresztül csatlakoztathatjuk.

A Netgear terméke felismeri a csatlakozót, de mivel még nem volt rákötve a gépünkre, a meghajtóprogram lelőhelyét meg kellett mutatnunk neki Windows 98 alatt. Windows XP-hez a gyártó webhelyéről külön meghajtóprogramot tölthetünk le. A szokásos újrabootolás után (ezt többször nem kell végrehajtani, mert a hálózati beállítások csak egyszer módosulnak a telepítés során) máris igénybe vehetjük a készülék szolgáltatásait.

A Netgear eszköze az IEEE 802.11b szabvány szerint működik, Wi-Fi minősítésű, legfeljebb 11 Mbit/s sebességű adatávitellel kommunikál. Szükség esetén bekapcsolhatjuk a WEP titkosítást, mely 40/64 és 128 bites kódolással működtethető.

A Netgear MA101 Wireless USB Adapter ajánlott bruttó végfelhasználói ára 17 300 Ft, a garancia 1 év.

➪ Access Point Kft.
✆ 219-5345
➪ www.accespoint.hu
➪ www.netgear.com

Klondike WAP Browser 1.5

PC-s WAP-böngésző

A legújabb mobilkészülékek szinte mindegyike el tudja érni a WAP szabványnak megfelelő webhelyeket, oldalakat – sajnos a PC-kre ez nem jellemző.

Ennek egy oka lehet: a csökkentett alkalmazási lehetőségek. De ha mégis megtetszik egy WAP-os oldal, használjuk a Klondike WAP-böngészőjét!

Telepítés után a hagyományos böngészőknél megszokott felület fogad. Az eszköztárban felleljük a vissza-, illetve előreléptető gombokat, az oldalfrissítés és a letöltés megállításának lehetőségét, illetve a kezdőlapot előhívó ikont. Itt nyithatjuk meg a keresőt, a kedvenceket, illetve azonnal nyomtathatjuk is a megjelenített oldalt.

A felső menüsort böngészve ráakadhatunk ugyanezekre, illetve lehetőségünk van a megjelenített webhely forráskódját meglesni, elmenteni WML file-ba, és háromféle betűméret közül választhatjuk ki a számunkra megfelelőt. Ha van proxyszerverünk, a beállításoknál megadhatjuk az adatait, illetve a kezdőlap és a keresőoldal címét.

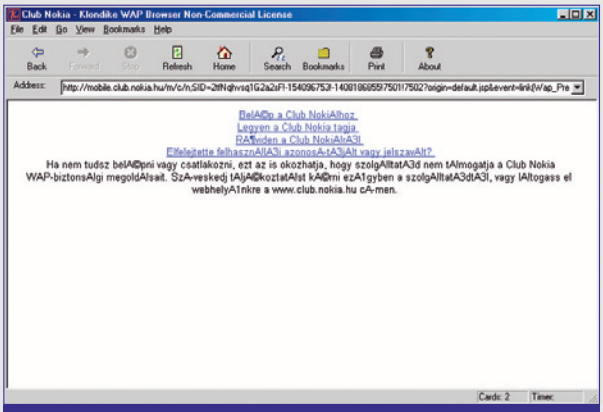

Klondike: a WAP-os böngésző immár 1.5-ös verziója

A program kisebb hátránya, hogy nem tud megjeleníteni képeket, a magyar ábécével sem boldogul, illetve nem tudjuk kijelölni a megjelenített szöveget későbbi felhasználásra.

A Klondike WAP Browser 1.5 magáncélú felhasználás esetén ingyenes, letölthető a készítők webhelyéről.

➪ http://apachesoftware.com/Browser.html

Popup Zero Pro 7.0

Felbukkanó átkok ellenszere

Számos webhely reklámból tartja el magát. Látványos – és roppant idegesítő – ismertetőjegyük az úgynevezett pop-up (előugró) ablakok használata. Olykor annyi jelenik meg egyszerre (egymást ugrasztják elő), hogy egy idő után gépünk belerokkan a terhelésbe – ettől véd a Popup Zero Pro programocska.

Telepítés után azonnal beépül a rendszerünkbe, és akkor aktiválja magát, ha elindítunk egy böngészőt. Kompatibilis az Internet Explorer 5.01-es, 5.5-ös és 6.0-s, a Netscape 6.2-es és 7.0-s, valamint az AOL 7.0-s és 8.0-s verziójával.

A Popup Zero Pro állapotát kis ikon jelzi az óra mellett. Bal gombbal rákattintva engedélyezhetjük, illetve tilthatjuk az előugró ablakok működését. A program öt fokozatra állítható: abszolút, magas, „default”, alacsony szintű tiltásra, illetve teljes engedélyezésre (nem gátolva az ablakok előugrását). A program különlegessége, hogy nemcsak az internetes ablakokat tudjuk szabályozni vele, hanem a Windows NT/2000/XP rendszerekben jelenlévő Messenger szolgáltatást is (amely nem összekeverendő az MSN-nel). Ezenkívül beépített cookie-kezelője is van, amivel a letöltött sütiket tudjuk kordában tartani manuálisan.

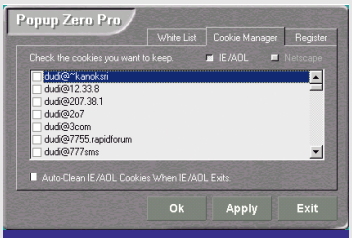

Popup Zero Pro: ...és a pop-up ablakok száma zéró

A 15 napig használható mintaprogram letölthető a készítők webhelyéről. A próbaidő lejártával meg kell vásárolnunk a progit, ára 19,95 USD.

➪ www.pcssafe.com/index.html

Hely a neten

Az internet tökéletes információforrás. Ahhoz, hogy a nagyvilág rólunk is tudjon, magunkat – vagy cégünket – sem árt hirdetni. Ez némi költséggel járhat, ám ha betartjuk a megfelelő játékszabályokat, számos ingyenes webtárhely-szolgáltató áll rendelkezésünkre. 6 magyar cég szolgáltatását vizsgáltuk.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Ha egyszer nekiveselkedünk egy webhely készítésének, és netán sikeresen be is fejezzük, érdemes a nyilvánosság elé tárni művünket. Nem szükséges mindjárt több ezer forintot költeni rá – pláne, ha a webhely tartalma magánjellegű –, elhelyezhetjük ingyenesen is.

Első lépésben felkerestük a szolgáltatók webhelyét, hogy információkat gyűjtsünk azokról.

A Segítségekből és a GYIK (gyakran ismételt kérdések) rovatból többé-kevésbé elegendő információt kaptunk a szolgáltatás menetéről. Mindegyik vállalkozásról elmondható, hogy szabályzata nem pár soros. Ennek oka, hogy sokan visszaélnek a helyzettel, törvényben nem megengedett adatokat is elhelyeznek az oldalakon. Szerencsére már nem kell jogi útra terelni az eseteket: a szerződésben a szolgáltatók kikötik, hogy teljhatalmuk van az elhelyezett oldalak felett: kérdés nélkül törölhetik a gyanúsnak vélt adatokat.

Miután elfogadtuk a szabályzatot, rövid űrlapot kell kitöltenünk. Az egyes szolgáltatók kérdéseit a táblázatban tekinthetik meg olvasóink. Néha személyesebb információk után is kutatnak a cégek, ezt az általuk készített statisztika miatt végzik. Természetesen mindegyik szolgáltató hangsúlyozza, hogy az adatokat harmadik félnek nem adja tovább. A regisztráció pontozása a kérdések jellegétől függött: ha túl kíváncsiskodó volt az adatlap, illetve nehézkesen ment a hibák javítása, pontlevonás járt. A súgó osztályozásakor mind a kérdőív segítségét, mind a szolgáltatás használatának leírását figyelembe vettük.

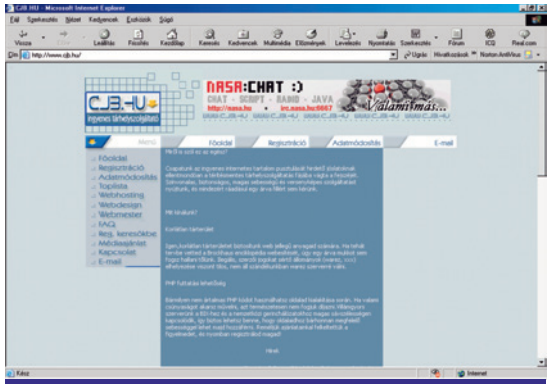

A CJB főoldalán megtalálhatjuk a miértekre és hogyanokra adott válaszokat

Egyre népszerűbbek a WAP-szabványnak megfelelő webhelyek, nagyon kevés szolgáltató akadt, amelynél nem tudtunk elérni ilyen jellegű szolgáltatást. Az is előfordult, hogy a szolgáltató nem hívta fel rá külön a figyelmet a súgóban, ám webhelye alkalmas volt WAP site-ok kezelésére.

Egyre divatosabb az úgynevezett SMS Web szolgáltatás. Lényege, hogy bizonyos oldalakat, adatokat jelszóval védhetünk a nyilvánosságtól: csak azok férnek hozzá – korlátozott ideig –, akik tárhelyszolgáltatónk felé emelt díjas SMS-t küldenek. A bevételből a webhely elhelyezője is részesül, így pénzt is kereshetünk weboldalainkkal.

Némelyik cég számos egyéb szolgáltatást is nyújt: például nyithatunk fórumot, biztosíthatunk chatelési lehetőséget webhelyünkön. Táblázatunkban azok a szolgáltatások, lehetőségek szerepelnek, amelyeket a szolgáltatók közvetlenül nyújtanak, illetve amelyek általuk támogatott külső szolgáltatók alkalmazásai. Utóbbiakról a tárhelyszolgáltatók elmagyarázzák, hogyan illeszthetők be.

E-mail szolgáltatást is majdnem minden cég nyújt; a levelezőprogramok egy részét POP3-as szerverről, némelyiket csak webes felületről üzemeltetik.

A korlátozott tárhelyet nyújtók közül több is lehetőséget biztosít további terület használatára, bizonyos körülmények között. A táblázatban feltüntettük a feltételeket, de olvasóinknak javasoljuk, nézzenek utána e kikötéseknek az adott cég webhelyén is, mert állandóan változnak mind a tarifák, mind a lehetőségek. És most lássuk a versenyzőket!

CJB

A CJB nem csupán ingyenes tárterület-szolgáltatással foglalkozik, számos fizetős lehetőséget is kínál (megjegyzem, nem ez az egyedüli). Bár a szolgáltató korlátlan tárhelyet biztosít, a nem a webhelyhez tartozó file-okat, illetve az 1 Mbyte-nál nagyobb nem szerves file-okat azonnal törli. Leendő webhelyünket kizárólag FTP kliensekkel tölthetjük fel, ahogy azt a regisztráció kitöltése után megtudtuk.

A FreeSite azonnal ránk akarja tukmálni az SMS Webet

Info

Ingyenes webhelyek és internetes szolgáltatások tárháza:

- www.indygo.hu/Ingyenes_Dolgok/ingyenes_dolgok.html
- www.wahoo.hu/index/2957
- http://aula.online.hu/int.html

Az UltraWeb

A mezőnyből kimaradt az UltraWeb. Ennek oka az, hogy a szolgáltató cikkünk írása közben frissítette a rendszerét. E lapunk megjelenésekor azonban már minden bizonnyal működtetni fogja – új szolgáltatásokkal. Megtudtunk némi információt az új lehetőségekről: 3 választható reklámtípus, PHP-, MySQL-, WAP-támogatás, mintegy tizenötszörösére növelt tárterület és még sorolhatnám. Konkrét adatokkal akkor tudunk szolgálni, ha ismét elindul az UltraWeb.
➪ www.uw.hu

Lehetőségünk van PHP scriptek futtatására, ám ezenfelül a CJB semmi különlegest nem nyújt. Minderről megfelelő információt kapunk a gyakran ismételt kérdéseknél, azaz a GYIK-ban (amit angolosan FAQ-nak neveznek). Módunkban áll az emelt díjas SMS-ek küldőit jelszóval ellátni, akik csak ezzel tudnak belépni oldalainkra.

FreeSite

A szolgáltató kissé rástartolt az SMS Webre. A szabad tárhelyek mérete mindössze 10 Mbyte, míg a védetteké 500 Mbyte, amely 20 Gbyte-ig bővíthető. A FreeSite súgója fenomenális, mindenre részletesen kitér, tanácsokat ad WAP-os tartalmak kezelésére és még sorolhatnám.

A FreeSite oldalain csak az adminisztratív dolgokat tudjuk elintézni (SMS Web, levelesláda, képtár igénybevétele, adatmódosítás stb.), saját webhelyünk feltöltését kizárólag FTP klienssel tudjuk elvégezni. Az emelt díjas SMS-t küldők számára külön könyvtárakban helyezhetjük el az adatokat. Elsősorban azoknak ajánlom a szolgáltatást, akik pénzt szeretnének keresni webhelyükkel.

FreeWeb

A FreeWeb elméletileg korlátlan tárhelyet kínál. Ez így jól hangzik, ám ha figyelmesen elolvassuk a feltételeket, máris kiderül egy-két csalafintaság. A korlátozások célja, hogy feleslegesen ne tudjunk elterpeszkedni (például 500 Mbyte felett akkor kapunk további helyet, ha napi látogatóink száma eléri az igényelt terület megabyte-jainak számát).

A korlátlan tárhely lehetősége vonzó lehet illegális adatokat kezelők számára. Hogy a szolgáltató elkerülje az ebből eredő gondokat, egyéb szabályokat, szankciókat is bevezetett. Ilyen például a file-méret korlátozása (azok a file-ok, melyek nem webes jellegűek, nem haladhatják meg az 1 Mbyte-os méretet), illetve a figyelmeztetés nélküli megszüntetés. Ez utóbbit nemcsak a FreeWeb alkalmazza a szabályokat megszegők ellen. CGI és PHP scripteket futtathatunk, ám itt is rendkívül szigorú korlátozások vannak (➪ http://freeweb.hu/gyik.fw).

A regisztráció során a szabályzat elolvasása után lejjebb találjuk meg a kérdőívet. Weboldalaink adatait kizárólag FTP klienssel tudjuk feltölteni. Lehetőségünk van SMS Web szolgáltatásra is. Kétféle díjazású SMS-t tudnak küldeni a látogatók, cserébe 1–23 óráig és 1–4 napig érvényes belépési kódot kaphatnak. A határidőt mi tudjuk beállítani.

Nexusék 55 megával álltak sorba

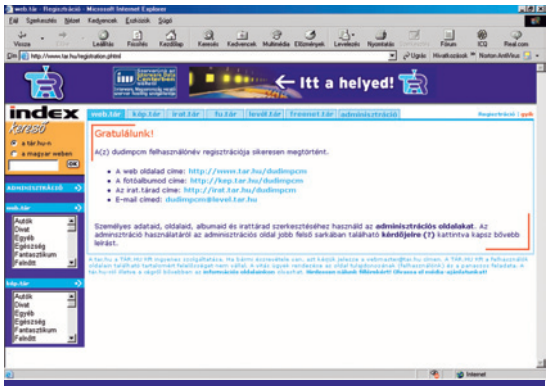

A Tár, amely csak látszólag tar

Nexus

A Pannonline.hu Rt. által készített ingyenes webtárszerver 55 Mbyte-nyi adat tárolására ad lehetőséget személyenként. A regisztráció kissé részletesebben kérdez rá (főként a statisztikai résznél) a személyes dolgokra, illetve ha a kitöltés közben hibázunk valahol, nem köti orrunkra a hiba pontos helyét, csupán figyelmeztet.

A szolgáltatáshoz járó postafiókhoz kizárólag webes felületen keresztül juthatunk hozzá. Tárterületünket nem bővíthetjük, egyéb szolgáltatásokat sem tudunk igénybe venni – hacsak magunk ki nem fejlesztünk párat. A Nexus súgója tömör, ám kielégítő.

Tár

A Tár webhelyére korlátlan adatmennyiséget pakolhatunk, ám a file-ok maximális mérete 6 Mbyte lehet. A regisztrációs adatlap alig több mint tucat kérdésből áll (köztük például a

A félgigás FreeWeb lehetőségei

Extra vagy nem extra?

Tesztünk elkészülte után az Extrát fenntartó Telnet tartozásai miatt a BIX lekapcsolta a céget az internetről. Jelenleg a szervereket üzemben tartó Network Solution az Interware-től vásárolja a sávszélességet, így pár óra kiesés után újra elérhetővé váltak az érintett weboldalak. Mivel jelen cikkünk írásakor bizonytalan az Extra további sorsa, így tesztünkből kivettük a rá vonatkozó részeket.

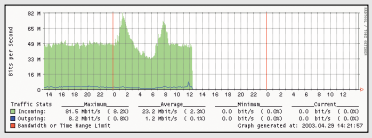
A BIX megelégelte a tartozásokat, és látványosan leállította a Telnet kapcsolatát

Fontosabb adatok

Szolgáltató	CJB	FreeSite
A szolgáltató webhelye	www.cjb.hu	www.freesite.hu
A fenntartó cég	CJB	D.C.Lax Kommunikáció
A fenntartó webcíme	www.cjb.hu	www.lax.hu
E-mail cím működési rendellenesség jelzéséhez, javaslatokhoz	info@cjb.hu; madar@softnet.hu	mail@freesite.hu
Regisztráció		
Különleges szoftveres feltételek	❍	❍
Kötelező adatok	felhasználói név, már meglévő e-mail cím, név, életkor, jelszó, jelszó megerősítése, webhely címe, kategóriája, rövid leírása	felhasználói név, jelszó, jelszó megerősítése, levelezési jelszó, vezeték- és keresztnév, már meglévő e-mail cím, város, hírlevél fogadása, webhely címe, rövid leírása, kulcsszavak, téma
Statisztikai célokra megadható adatok	név, életkor	cím, telefonszám, bemutatkozó kép
Jelszó minimális hossza	4 karakter	4 karakter
Érvényesítés	azonnali (e-mailt küld)	e-mailben küldött jelszó
Szolgáltatások **, kötelezettségek		
Kötelező reklámok típusa	FrameSet	FrameSet
Maximális tárterület (ami még ingyenes, illetve nem kötődik különleges feltételekhez)	korlátlan	10 Mbyte
1 file maximális mérete	nem web jellegű: 1 Mbyte	❍
Futtatható-e CGI és PHP?	●	❍
Feltöltés FTP-n keresztül	●	●
FTP cím, port	ftp.cjb.hu, 21	ftp.freesite.hu, 221
Feltöltés weben keresztül	❍	❍
Saját host átirányítása	❍	❍
E-mail szolgáltatás jár hozzá?	❍	●
WAP	❍	●
Vendégkönyv	❍	❍
Fórum	❍	❍
Nyilvános látogatottság számlálója	❍	❍
Dátum, óra	❍	❍
Űrlap	❍	❍
Saját hírlevél	❍	❍
Egyéb különleges, ingyenes szolgáltatások	❍	hasznos linkek a súgóban
Díjazásos szolgáltatások		
További tárhely	❍	SMS Web (napi látogatottságtól függ)
Reklámmentes felület	webhosting igénylésénél	❍
Domain regisztráció (a webhelyünkre)	webhosting igénylésénél	❍
SMS Web	●	●
A PC Magazin értékelése		
Regisztráció (maximum 10 pont)	10 pont	9 pont
Súgó, illetve GYIK (maxumim 5 pont)	4 pont	5 pont

*: Kötelező kitölteni. **: Maga a szolgáltató nyújtja, vagy utal rá, miként kell használni.*

weboldalak háttérszíne hexadecimális kódban) – a súgó tökéletes útmutatót ad a kitöltéshez.

Lehetőségünk van kizárólag képek feltöltésére is, továbbá adatok megosztására (erre szintén érvényes a file-méret 6 Mbyte-os korlátozása), az adatok 14 napig maradnak fenn.

A Tár is kínál e-mail szolgáltatást. A szabályzatban kiköti: ha 90 napon belül nem látogatja meg a készítő az adminisztrációs oldalt, törlődik a rendszerből – persze erről a Tár egy héttel előbb értesíti az illetőt. FTP-s és webes feltöltés is lehetséges, továbbá itt is kitömöríthetünk csomagolt (Zip) file-okat helyben.

A képes albumon, illetve az „irattáron" kívül lehetőségünk van egy belső chat appletet (javás kisalkalmazást) is használni oldalainkon. A GYIK részletekbe menően kivesézi a lehetőséget, itt tudhatjuk meg azt is, hogy PHP és CGI alkalmazásokat nem futtathatunk a szerveren, illetve külföldről nem érhető el a tartalom. A Tár WAP-os oldalakat is támogat.

X3

Az X3 40 Mbyte-nyi tárhelyet biztosít számunkra, ezen belül a file-méretek korlátlanok. A szolgáltatáshoz járó, POP3 szerint működő postafiók 3 Mbyte-nyi levelet tud fogadni.

Lehetőségünk van saját fórum, vendégkönyv, szavazás és hírlevél készítésére is, ehhez a szolgáltató úgynevezett építőkockákat nyújt.

A regisztráció során a statisztikai adatokat is kötelező kitölteni (szerintem ezekkel csak hamis információkat fognak kapni). Amint befejeztük az űrlap kitöltését, máris rendelkezésünkre áll a tárterület a megadott jelszóval.

Aktiválni nem kell, de kapunk egy értesítő e-mailt, melyben számos hasznos információt is olvashatunk. PHP programocskák futtatására lehetőségünk van, persze a korlátozó intézkedések itt is életbe lépnek. A díjazásos szolgáltatásokat csak úgy tudjuk

	FreeWeb	Nexus	TÁR.HU Kft.	X3
	www.freeweb.hu	www.nexus.hu	www.tar.hu	free.x3.hu
	SWI Kommunikációs Kft.	Pannonline.hu Rt.	TÁR.HU Kft.	X3 Internet Stúdió
	www.true.hu	www.pannonline.hu	www.tar.hu/abouttar.phtml	www.x3.hu
	info@freeweb.hu	info@nexus.hu; segitseg@nexus.hu; hiba@nexus.hu	webmaster@tar.hu	webmaster@x3.hu
	❍	cookie-k működését engedélyezni kell; Java és Javascript futtatható legyen	❍	❍
	születési év, név, felhasználói név (ami a webhely címe is egyben), már létező e-mail cím, webhely címe, leírása, elsődleges kategóriája	felhasználói név, jelszó, jelszó megerősítése, emlékeztető, vezeték- és keresztnév, nem, ország, város, irányítószám, születési dátum	felhasználói név, jelszó, jelszó megerősítése, vezeték- és keresztnév, kor, nem, ország, város	felhasználói név (ami a webhely címe is egyben), jelszó, jelszó megerősítése, jelszó-emlékeztető kérdés és válasz, már létező e-mail cím, kategória, webhely leírása
	webhely másodlagos és harmadlagos kategóriája, mobiltelefon van-e (szolgáltató szerint), autó van-e, dohányzás, családi állapot, iskolai végzettség, foglalkozás, havi nettó jövedelem, érdeklődési kör	lakcím, telefon, már meglévő e-mail cím, végzettség, foglalkozás, internet-hozzáférés, érdeklődési kör, honnan hallottunk a Nexusról, szeretnénk-e hírlevelet kapni	lakóhely (utca), telefonszám, már meglévő e-mail cím	születési idő (év, hó), nem, lakóhely (megye), végzettség, beosztás, foglalkozási szektor, érdeklődési kör, nettó havi jövedelem (egész háztartás), internet-hozzáférés *
	5 karakter	1 karakter	4 karakter	4 karakter
	e-mailben küldött jelszó	azonnali	azonnali	azonnali (e-mailt küld)
	FrameSet	PopUp	FrameSet	FrameSet
	500 Mbyte	55 Mbyte	korlátlan	40 Mbyte
	nem web jellegű: 1 Mbyte, MP3: 2 Mbyte	❍	6 Mbyte	❍
	●	❍	❍	●
	●	❍	●	●
	ftp.freeweb.hu, 21	❍	ftp.tar.hu, 21	ftp.x3.hu, 21
	❍	●	●	❍
	???	❍	❍	●
	●	●	●	●
	❍	●	●	●
	●	❍	❍	●
	●	❍	❍	●
	●	❍	❍	●
	❍	❍	❍	❍
	●	❍	❍	● (csak szavazás)
	❍	❍	❍	●
	❍	Zip file-ok kicsomagolása a tárterületen belül	Zip file-ok tárterületen belüli kicsomagolása, képtár, adattár	❍
	napi látogatottságtól függ	❍	alaphelyzetben korlátlan	webhosting igénylésénél
	6238 Ft	❍	❍	webhosting igénylésénél
	magyar: 8832 Ft/év, nemzetközi: 8438 Ft/év	❍	❍	webhosting igénylésénél
	●	❍	❍	❍
	10 pont	8 pont	10 pont	7 pont
	4 pont	3 pont	5 pont	4 pont (e-mailben kapjuk)

igénybe venni, ha előfizetünk a teljes webhostingra. Bár a szolgáltató nem veri nagy dobra, WAP-os oldalakat is meg tud jeleníteni szerverük.

Melyiket a hatból?

A kérdés jogos, a döntés nehéz, hiszen mindegyik szolgáltató ingyen „árulja” portékáját. A döntés során így kénytelenek voltunk csak a minőséggel és a jelleggel törődni. Különdíjat érdemel az X3, mert a legtöbb kisebb szolgáltatást nyújtja a felhasználók számára, így nincs szükség magas fokú programozói tudásra ahhoz, hogy például saját hírlevele legyen webhelyünknek. Sajnos „csupán” 40 Mbyte-nyi tárterületet ad ingyen.

Vásárlási Ajánlatot nem adtam, hiszen itt gyakorlatilag nincs szó vásárlásról.

A teszt győztese a FreeWeb lett, amely mind a kínált tárhely méretével (alapból 500 Mbyte, melyet bizonyos feltételek mellett ingyen bővíthetünk), mind szolgáltatásaival igen szép eredményt ért el.

X3, ami nem ugyan az, mint az xxx!

Netmegosztás

Régebben szokás volt, hogy egy internetelérést külön számítógéppel osszanak szét. Sokan még ma is ezt pártolják, ám ott, ahol nincs szakavatott informatikus (például otthon, kisirodákban), mindenképpen a hardveres útvonalválasztók (routerek) használata javallott. Különösen, ha vezeték nélküli hálózatot is igénybe szeretnénk venni.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Akik a számítógépes átjárót javasolják, azzal érvelnek, hogy mindent ízlés szerint lehet konfigurálni, és általában többre képes egy gép, mint egy egyszerű „doboz”. Ám e módszernek két hátulütője van: megfelelő szakértelem és szinte folyamatos felügyelet kell hozzá – ugyanis egy komplett gépben több dolog elromolhat, különösen a mozgó alkatrészek.

Otthonra és kisebb irodákba inkább a hardveres útvonalválasztókat javaslom. Szerkesztőségünkbe a Netgear két routere érkezett, ezeket vettük górcső alá.

RP614

Az egyszerűbb RP614-ben beépített switch van, amelyen négy 10/100-as Ethernet port található. E mellé jár a WAN-csatoló, amelyre DSL vagy kábelmodemet köthetünk. Az útvonalválasztó belső DHCP szerverrel rendelkezik, így ha gépünket automatikus IP-beállításra állítjuk, megkapja a készüléktől a szükséges paramétereket.

RP614, az olcsó útvonalválasztó

Ezek után nincs más dolgunk, mint a böngészőt előhívni, és az útvonalválasztó helyi hálózati IP címét (alapesetben 192.168.0.1) beírva – a megfelelő név és jelszó megadása után – máris tudjuk konfigurálni az eszközt. A *Basic Settings* pont alatt adhatjuk meg a hálózati (LAN és WAN) beállításokat, itt dönthetjük el például, hogy használunk-e PPPoE-t vagy sem.

A szűrőkkel webhelyek, illetve alkalmazások adatforgalmát gátolhatjuk, loggolhatjuk (port, illetve belső célállomás alapján). E-mailben kérhetünk értesítést bizonyos eseményekről a log-file elküldésével.

Az RP614 képes a NAT-ra (Network Adress Transolation), így belső hálózatról működtetett szerverekhez az internetről is hozzá lehet férni. Ha változó IP címmel rendelkezünk, használhatunk dinamikus DNS szolgáltatást a www.DynDNS.org segítségével. Statikus útvonalakat is megadhatunk, illetve szükség esetén távoli hozzáférést engedélyezhetünk útvonalválasztónkhoz.

Az RP614-hez mellékelt CD-n lévő HTML- és Flash-alapú útmutató érthetően és roppant látványosan mutatja be a szükséges teendőket. Emellett találunk egy listát a legtöbb alkalmazás és játék által használt csatlakozókról, amelyek feltétlenül hasznosak lehetnek a portátadáshoz (port-forwarding). A listát a Netgear oldalain folyamatosan frissítik. A CD-n fellelhetjük továbbá az Adobe Acrobat Reader 5.0.5-ös verzióját és a Zero Knowledge által készített Freedom tűzfalat. Az RP614 dobozában egy UTP kábelt és egy kis állványt találunk, amellyel szűk helyen függőleges helyzetbe tudjuk állítani a készüléket.

FM114P

Az FM114P nagyságrendekkel többet tud, mint kistestvére. A négy portot tartalmazó 10/100-as switch itt is megtalálható, ebből az egyik csatlakozót kapcsoló segítségével tudjuk állítani – lehet sima vagy uplink.

Az FM114P tartalmaz nyomtatószerver-lehetőséget is, amellyel párhuzamos porttal rendelkező nyomtatókat oszthatunk meg a készüléken keresztül, helyi hálózaton lévő gépeink között. Hab a tortán a Wireless-lehetőség: az eszköz beépített 802.11b szabványt támogató access pointtal rendelkezik, így az internetet nemcsak vezetékes hálózaton, hanem az éteren keresztül kapcsolódó kliensek között is megoszthatjuk.

Az RP614-hez hasonlóan ezt is böngészőn keresztül tudjuk konfigurálni. A kistestvér képességei az FM114P-ben is megvannak.

Persze bővített tudáshoz bővített konfigurálási lehetőségek járnak: a *Wireless* menüpontban tudjuk megadni a vezeték nélküli helyi hálózati (W-LAN) azonosítót (SSID), a csatornát, a titkosítás módját (WEP), illetve más lehetőségeket (például hogy képezzen-e áthidalást az Ethernettel és a Wireless-szel kapcsolódó gépek között).

Említést kell tenni még a diagnosztikáról is. Azon kívül, hogy megtekinthetjük a készülék állapotát, nyomkövetési (trace route) és pingelési lehetőséggel is felruházták az eszközt.

A célprogramja a merevlemezünkre letöltött file-ból frissíthető.

A hatótávolságot sajnos nem tudtuk kipróbálni, de a dokumentáció szerint szobában (falakkal elválasztva) 11 Mbit/s-on 30 méter, külső térben – 1 Mbit/s-os átviteli sebesség mellett – 457 méter.

Az FM114P dobozában fellelt CD a dokumentációt, a már megismert felhasználói programokat, illetve a Windowshoz való nyomtatószerver-drivert tartalmazza.

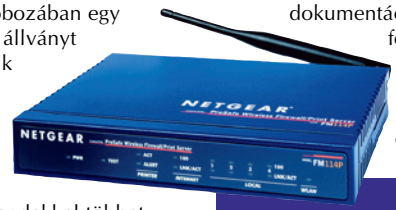

FM114P, a négyes kapcsolat: internet, Ethernet, W-LAN és nyomtató

Az eszközhöz mellékeltek továbbá antennát, UTP kábelt, illetve többoldalas nyomtatott telepítési útmutatót.

Az RP614-es ajánlott bruttó végfelhasználói ára 21 800 Ft, az FM114P útvonalválasztóé 48 600 Ft. Mindkét termékre 3 év garanciát ad a forgalmazó.

info

- www.netgear.co.uk
- www.netgear.com
- www.accesspoint.hu
- Access Point Kft. ✆ 219-53-45

Erdős Márton, Sponga Tamás

P800 a nappaliban

PsiNT

A lakásban található szórakoztatóelektronikai eszközök jó részéhez, de más elektromos készülékek közül is sokhoz van távirányító. Idővel a lakás minden pontjára jut egy-két darab belőlük. Pedig az iPaq

Fióknyi távirányító helyett egyetlen P800-as

PDA-hoz már régóta használható olyan szoftver, ami távirányítót varázsol a kézigépből.

A nemrég megjelent SonyEricsson P800-as eszköz hamar népszerű lett, így eljött az ideje annak, hogy sokoldalúbbá tegyék. A PsiNT (mint a Symbian OS régi barátja) hamarosan kiadja az Infrared Remote Control for P800 (irRemote) szoftvert. A távirányító „gombjai" a P800 érintésérzékeny kijelzőjén rajzolódnak ki, többek között televízió, CD-lejátszó, hifi készülékek, videomagnó, DVD-lejátszó távvezérlésére teszik alkalmassá a smartphone-t.

Az irRemote sok ismert és kevésbé ismert gyártó szórakoztatóelektronikai eszközével képes megértetni magát, elég említeni az Aiwa, Akai, Blaupunkt, Crown termékeit – és hol van még az ábécé vége!

A PsiNT a későbbiekben a még szélesebb (ha lehet, teljes) támogatottságra törekszik – ehhez a PsiNT kéri, hogy a felhasználók jelezzék vissza a cégnek, mely készülékeket nem képes irányítani az irRemote. A szoftver jelenleg béta állapotban van, de a kiadónál már előrendelhető a végleges változat 20 dollárért.

➪ www.psiloc.com /?id=prod&nrp=85

Motormánia

Motorola

A világ csodamotorjai közül még mindig a Harley-Davidson *a* motorkerékpár,

Motorola V60i – Born to be wiiiiiiiiild!

ami ráadásul idén ünnepli századik születésnapját.

Erre az ünnepi alkalomra a Motorola kissé átalakította a V60-as modell külsejét. A fekete és ezüstszínben pompázó készülékek a motorkerékpárok színvilágát idézik, az összefüggést a készülékekbe gravírozott Harley embléma teszi ennél is nyilvánvalóbbá. A különleges V60i-t a Harley-Davidson-márkakereskedőknél lehet beszerezni.

➪ http://tcg.motorola.com /journeymoto/

Zsebüzenet

Symbian, America Online

Egyre több cég (például a Samsung, Siemens, Nokia, Fujitsu, SonyEricsson, Panasonic, Motorola, Psion) választja mobilkészüléséhez a Symbian nyílt platformját. Az interaktív szolgáltatásokra szakosodott America Online is úgy döntött, csatlakozik a Symbian Platinum programhoz. Ennek keretében fogja elkészíteni az AOL az Instant Messenger és az ICQ üzenetküldő szoftvereket, illetve egy prediktív szövegbevitelre alkalmas programot Symbian OS alá. Az AOL szoftvereinek megjelenési idejéről még nincs információ.

➪ www.symbian.com
➪ www.aol.com

Újabb felvonás

Opera Software

Az Opera Software böngészője komolyan megbolygatta az Internet Explorer által uralt területet – a PC-k világában. Úgy fest, kézigépeken az Opera túlszárnyalja eddigi sikereit: népszerűbb lesz, mint bármely más böngésző, mivel igen jól kezelhető, gyors alkalmazás.

A norvég cég stratégiája kiváló, mert a piac kis szeletét elfoglaló eszközökhöz (például Nokia 9210 Communicator, Sharp Zaurus SL-5000D, Psion Revo+) is kínálja programját, de a paletta szélesítése nem áll meg, mivel készítik az Opera Nokia 7650 és 3650 smartphone-okon futó Symbian Series 60 platformra szánt változatát.

Az új Opera együttműködik a februárban bemutatott Small-Screen Rendering technológiával, amivel a nagy felbontású képernyőkre optimalizált weboldalak is jól mutatnak az apró kijelzőkön.

A teljes web a Nokia telefonokon

Az új böngésző az összes mai szabványt támogatja: HTML 4.01, ECMA-262, JavaScript 1.5, XHTML 1.0 és 1.1, XHTML Basic, XHTML MP, CSS 1 és 2, CSS MP, WML 1.3, WCSS, cHTML, HTTP 1.0 és 1.1, SSL 3/TLS 1.0, Unicode (UTF-16). E sorok megjelenésekor már letölthető lesz a 14 napos próbaváltozat, a hamarosan megjelenő teljes verzió ára a bevezető időszakban 20, a későbbiekben 39 dollár lesz.

➪ www.opera.com /products/smartphone/

Képbe jön

Sagem

A francia Sagem készülékei nem túl ismertek hazánkban, noha a cég a magyar mobilpiacon már rég jelen van – igaz, inkább az alsó kategóriában. Még a Cebiten mutatták be az myX-6 típusjelű készüléket, amit felsőkategóriásnak szánnak – vetélytársai a Nokia 7650, a Sharp GX-10, a Panasonic GD87.

Sagem myX-6 – felsőkategóriás versenyző

A 110x46x22 mm-es myX-6 106 grammjába belefért egy VGA felbontású digitális fényképezőgép is. A myX-6 128x160 képpontos kijelzőjén 65 ezer szín jelenhet meg. 2,3 Mbyte-os memóriájában tárolhatjuk a képeket, csengőhangokat, játékokat, telefonkönyvet. 1.2.1-es beépített WAP-böngészője van, és tartalmaz GPRS Class 10-támogatást is.

A készülék további fontosabb ismérvei: hifi minőségű hang, cserélhető elő- és hátlap, MMS-, EMS-küldés és -fogadás. Az amerikai kontinensen háromsávos változatban, míg Európában csak 900/1800-as változatban kerül forgalomba. Ára 300 és 400 euró között várható.

➪ www.sagem.com/en/

Hibrid ikrek

Group Sense PDA

A hongkongi székhelyű Group Sense tavaly decemberben írta alá a PalmOS licencelésére vonatkozó szerződést a PalmSource-szal. A cég most két új smartphone-t jelentett be egymás után, elsőként a 48x100x21 mm-es és 130 gramm tömegű Zircont, melynek érdekessége, hogy alsó része körül „széttekerhető". A Zircon után néhány nappal a hagyományosan nyitható Onyxet mutatta be a cég.

Különös testvérek

Mindkét smartphone-ban 33 MHz-es Motorola DragonBall processzor dolgozik, operációs rendszerük a PalmOS 4.1. Mindkét készülék memóriáját 16 Mbyte RAM és 4 Mbyte flash ROM alkotja (be kell érnünk ennyivel, mert memóriabővítő csatlakozót nem építettek a gépekbe), 160x240 képpontos, 2,2 colos kijelzőjük 260 000 különböző szín megjelenítésére képes, míg a beépített digitális fényképezőgép 352x288 képpont felbontású.

A PDA-val egybeépített telefonok 900 és 1800 MHz-en üzemelő GPRS készülékek. A ma elterjedt szolgáltatásokat nyújtják: SMS-t, MMS-t küldhetünk, illetve fogadhatunk, 1.2-es WAP-böngészővel kutakodhatunk. A 900 mAh-s Lítium-polimer akku 2 óra beszélgetésre, illetve 100 órás készenlétre elegendő energiát biztosít. Az ikrek Ázsiában 2003 első félévében jelennek meg, Európában a harmadik negyedévben lesznek kaphatók.

➪ www.gspda.com/

Mobilvideó

BTexact

A streaming technológia egyik hiányossága éppen abból adódik, amit a lejátszás érdekében építettek bele: az adatok letöltésének és tárolásának folyamatából, azaz a pufferelésből.

A British Telecommunications égisze alatt működő BTexact legújabb technológiájával GPRS adatátvitelre képes mobiltelefonnal játszható le minden streamvideó, mégpedig akadás- és szaggatásmentesen. A Fastnetsnek elnevezett megoldással a kiválasztott streamvideó minimális késéssel indul, majd a lejátszás folyamatosan zajlik – nincsenek hosszabb-rövidebb leállások, amikor a puffer töltődik.

A BTexact bemutatóján még akkor sem torpant meg a lejátszás, amikor csökkent a sávszélesség – csupán a kép minősége lett gyengébb. A Fastnets rendszer figyelte a GPRS-kapcsolat sávszélességét, folyamatosan alkalmazkodott a maximálisan áttölthető adatmennyiséghez, így a lejátszott videoanyag másodpercenként megjelenő képkockáinak száma 6 és 25 között változott. A Fastnets technológia bevezetése, esetleges elterjedése tovább késleltetheti az amúgy is igen lassan beinduló 3G-s mobilrendszereket.

➪ www.btexact.com/
➪ www.groupbt.com

Kőkorszaki Gameboy

Atari

A 27 éves Benjamin Heckendorn – kihasználva az ebédszünetek nyugalmát – elképesztő barkácsolásba kezdett, aminek eredménye (eddig) 39 ősrégi belsővel felvértezett kéziszámítógép. Az Atari 2600-as modelljének 1977-ben gyártott alkatrészeire épülő gépeken leginkább a korabeli „oldschool" játékok futnak. Nosztalgiázni szerető felhasználók máris hősnek kiáltották ki Benjamint, aki VCSp elnevezésű gépének példányait darabonként 600 dollárért bocsátja áruba.

Sajnos a régi időkben még nem igazán törődtek az alacsony fogyasztással, ezért a készülékek a feltöltött, lítium-ionos, Sony videokamera-akkumulátorral is csak két órán keresztül üzemelnek.

Életmentő injekció

Sonicblue

A kis hazánkban kiváló MP3-lejátszóiról ismert Sonicblue sajnálatos módon csődbe jutott. Szerencsére akadtak cégek, amelyek felismerték a fejlesztőgárda zsenialitását, és megvásárolták az egyes részlegeket.

Két, hifi termékeket gyártó társaság, a Denon és a Marantz vásárolta meg a Rio és a ReplayTV divíziót. A 36 millió dollárt érő Sonicblue teljes raktárkészlete, tőkéje, szabadalmai és szerződései a D&M Holdinghoz kerültek. Szerencsére a vásárlás célja nem a felhalmozott értékek elsorvasztása volt, a cég továbbra is forgalmazni fogja a már megismert termékeket, valamint újakkal is előrukkol.

A szerződésen még meg sem száradt a tinta, máris üdvözölhetjük a legújabb, SU30 névre hallgató MP3 walkmant. Az USB kulcs méretű eszközt 128 vagy 256 Mbyte memóriával vásárolhatjuk meg és egyszerűen, USB portba illesztve tölthetjük fel MP3 vagy WMA formátumú zenével. A mindössze 37 gramm tömegű készülék kék háttérvilágítású kijelzőt, FM rádióvevőt is kapott, a beépített lítium-ion akkunak köszönhetően 14 órás lejátszásra alkalmas.

Az új generáció

Nagyobb bőrönd

PalmSource

A legnépszerűbb palmtop operációs rendszernek, a PalmOS-nek van egy óriási hiányossága: legfeljebb 16 Mbyte lehet a gép használható belső memóriája. Ezt még a teljesen újraírt PalmOS 5-ben sem változtatták meg – eddig.

Mivel a multimédiás alkalmazások nagy iramban terjednek, a külső bővítések nem mindig tűnnek jó megoldásnak. Az operációs rendszert fejlesztő PalmSource ezért bejelentette, hogy a PalmOS következő, 5.2.1-es verziójával már nemcsak 16, de akár 128 Mbyte belső memória is kezelhető lesz.

A PalmSource szerint már halaszthatatlan volt a belső memória növelése, mivel sokan igénylik a multimédiás és a nagyobb méretű, üzleti alkalmazások futtatásának, illetve az ezzel járó megnövekedett adatmennyiség tárolásának lehetőségét.

➪ www.palmsource.com /developers/

Nokia

Zene a fülnek

A kifejezetten zenehallgatásra tervezett Nokia 3300 mobiltelefon a tervek szerint 2003 második negyedévében – várhatóan e sorok közzétételével egy időben – kerül forgalomba Európában, Afrikában és a Távol-Keleten.

A muzikális készülék hordozható zenelejátszót (MP3 /AAC), sztereó FM rádiót, beépített hangszórót, digitális felvevőt, eredeti zenét felidéző fejlett csengőhangokat, valamint továbbfejlesztett üzenetküldő és játékszolgáltatásokat kínál egyetlen, GSM 900/1800 hálózaton működő eszközben.

Nokia 3300: digitális zenelejátszó, FM rádió, továbbfejlesztett csengőhangok és beépített hangfal

A készüléken található új zenegomb segítségével a zenei szolgáltatások gyorsan és egyszerűen elérhetők. A mobiltelefonhoz tartozó audiokezelő szoftver segítségével a zenefile-ok könnyen átmásolhatók a PC-ről.

A Nokia 3300 támogatja a valódi zenét idéző csengőhangokat, így a felhasználó dalok részleteit, természetes zajokat és speciális effektusokat egyaránt használhat erre a célra.

Ezek az ún. valódi dallamok (True Tones) a Nokia 3300 kereskedelmi bevezetése után a Nokia zenei szolgáltatásainak részét képezik majd. A dallamok alapja az Adaptive Multi-Rate Wideband (AMR-WB) technológia, melyet a 3GPP (harmadik generációs partnerségi projekt) a GSM és a harmadik generációs vezeték nélküli WCDMA alkalmazások szélessávú kodekjeként választott ki.

A Nokia 3300 tervezésénél ugyan a zenehallgatás élményére helyezték a hangsúlyt, a készülékkel a felhasználók játszhatnak, multimédiás üzeneteket küldhetnek és csatlakozhatnak az internetre is.

Az ergonomikus játékirányító gombokat és a készülék más kezelőszerveit kétkezes használatra tervezték, így a 128x128 képpontos, színes kijelző nyújtotta látvány révén a felhasználó kényelmesen játszhat a telefonon, amelyben gyárilag telepített Java-alapú játékok is találhatók.

A felhasználó játék közben a sztereó fülhallgatón át kényelmesen hallgathatja a zenelejátszót, vagy a sztereó FM-rádiót.

A Nokia 3300 zenetelefonon Pop-Port csatlakozó található, így UBS kábel használható a zenefile-ok átviteléhez.

Az eladási csomagban található készülék alapfelszerelésként 64 Mbyte MMC memóriakártyával rendelkezik, és számos Xpress-on színes előlap kapható hozzá.

A Nokia 3300 térfogata 115 cm^3, tömege 125 gramm.

A felhasználók legfeljebb 11 órán át hallgathatják a zenelejátszót, míg a sztereó FM rádió 9 órán át működik az akkuról, amely 3 óra beszélgetést, illetve legfeljebb 270 óra készenléti időt biztosít.

- www.nokia.hu
- www.club.nokia.hu

Mitac

PDA-k a magyar piacon

A Sved Informatika Rt. megkezdte a tajvani Mitac kéziszámítógépeinek nagykereskedelmét Magyarországon. A termékcsaládot alkotó PDA-k közül a legújabb és legnagyobb teljesítményű modell, a Mio 338 Plus jelenik meg elsőként a hazai piacon.

A Mio 338 Plus lelke egy 400 MHz-es Intel XScale processzor 64 Mbyte flash ROM-mal és 40 Mbyte RAM-mal karöltve. Kijelzője 3,5 colos, 16 bites színes TFT LCD, 240x320 pixeles felbontással. A gépen SD/MMC bővítőhely található, így tárolókapacitása memóriakártyával növelhető, illetve más, szabványos, SD-alapú eszközök is csatlakoztathatók az SDIO slotba.

A Mio 338 Plus fizikai mérete 122x77x11 mm, tömege pedig mindössze 118 gramm. Áramellátását egy 900 mAh-s, újratölthető lítium-ion akkumulátor adja, ami a gyártó szerint nagyjából 8 órányi folyamatos használatot tesz lehetővé, vagy 14 nap készenléti időt biztosít. A tenyérgéphez USB-bölcső jár.

A Mio 338 Plus ajánlott végfelhasználói ára nettó 100 ezer Ft lesz.

- Sved Informatika Rt.
  469-8000
- www.sved.hu
- www.mitac.com

Metrowerks, Siemens

CodeWarrior eszközök SX1 mobiltelefonhoz

A Siemens Mobile, valamint a CodeWarrior hardver- és szoftverfejlesztő eszközöket és szolgáltatásokat szállító Metrowerks a Londonban megrendezett Symbian Exposium keretében jelentette be a készlet CodeWarrior Wireless Development Kit for Symbian OS, Siemens SX1 Edition változatát.

A készlet segítségével a fejlesztők Symbian-alapú alkalmazásokat és játékokat fejleszthetnek a Series 60-ra épülő SX1 intelligens mobiltelefonra, illetve mindazokra az eszközökre, amelyek az SX1-hez hasonlóan a Nokia szoftverplatformját futtatják.

A felhasználóbarát fejlesztői környezetet nyújtó készletben megtalálható a CodeWarrior Development Studio for Symbian OS v2, Personal Edition, valamint a Series 60 SDK for Symbian OS legfrissebb verziója is.

A csomagban helyet kapott egy Siemens SX1 smartphone is, így a fejlesztők mindent egyben kapnak kézhez alkalmazások írásához, hibák kiszűréséhez, a teszteléshez és a futtatáshoz. A készlet speciális, licencenként 1150 dolláros áron kerül forgalomba az év harmadik negyedében, a megrendeléseket a Metrowerks augusztus első hetétől fogadja.

A Siemens munkatársa egy SX1-re fejlesztett avatart – virtuális személyt – mutat be. A kijelzőn látható fiatalember elmagyarázza, miként használható a készülék, és gesztikulál SMS küldése közben

- www.metrowerks .com/4/siemens/
- www.siemens-mobile.de

Acer TravelMate 803 LCi

Tökéletes útitárs

Nagy Zoltán

Megérkezett az első Intel Centrino processzorral felszerelt noteszgép szerkesztőségünkbe, ráadásul egy régen látott, de újraéledő márka képviselte a legújabb mobiltechnológiát. Az Acer korábban ismert volt a noteszgépek iránt érdeklődők körében, ma pedig – egy kis szünet után – ismét az élvonalba tartozik, amit az általunk kipróbált TravelMate is bizonyít.

A gép külsejében a szürke a domináns szín, de ezt megtöri az elöl lévő sötét, ívelt plexiüveg, ami már sejteti az egyelőre ritka, de dicsérendő megoldást, hogy az infravörös port a gép elején van – ezzel könnyen csatlakoz- tathatunk hozzá mobiltele-font vagy mondjuk tenyérgépet.

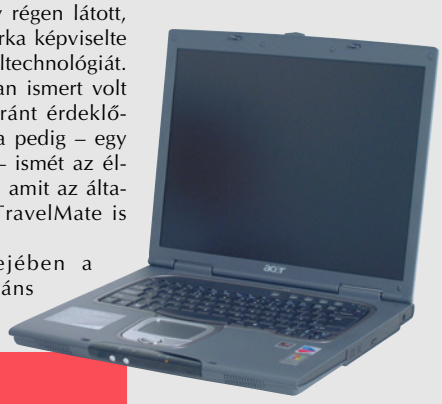

Acer TravelMate 803 LCi

A legjobb az lett volna, ha elöl és hátul is van infravörös port (láttunk már erre példát), de ne legyünk telhetetlenek.

Szembetűnő a billentyűzet enyhén ívelt kialakítása, ami noteszgépen elsőként itt segíti elő az egészséges kéztartást, emellett szép, egyedi látványt nyújt.

A Windows gombokat is tartalmazó billentyűzet felett található a főkapcsoló és négy külön nyomógomb fontos alkalmazások azonnali eléréséhez.

A billentyűzet alatt fémszínű keretben található az egér feladatait ellátó érintőpad, két gombbal és egy négyirányú görgetőgombbal.

Az optikai meghajtó – jelen esetben QSI gyártmányú DVD-olvasó/CD-író kombó – egy Acer Mediabay nevű foglalatban található, aminek előnye, hogy a meghajtót akár üzem közben is ki lehet cserélni másik típusúra. Igaz, a kombó meghajtót már aligha kell másra cserélni, legfeljebb az opcióként kérhető DVD-RW-re. Egy Type II-es PC Card foglalat és négy USB 2.0 aljzat várja a külső egységek csatlakoztatását.

A gép lelke a már említett Intel Centrino, aminek része az 1,6 GHz-es Intel Pentium M processzor, az Intel 855PM lapkakészlet, valamint az Intel Pro/Wireless 2100 drót nélküli hálózati interface. A CPU 1 Mbyte L2-es gyorsítótárral van felszerelve, ami jókora löketet ad a processzor teljesítményének, ahogy a mérési adatok is mutatják.

A jelentős teljesítményt szolgálja a 266 MHz-es DDR SDRAM, valamint a 400 MHz-es PSB buszsebesség is. Az energiatakarékos működést az Enhanced Intel Speedstep technológia alkalmazása segíti, ez több lépésben képes szabályozni a processzor órajelét, a terhelésnek és az akkumulátor fennmaradó kapacitásának megfelelően. Ennek is köszönhető, hogy a gép a tesztek során akkumulátorról 285 percig, vagyis 15 perc híján 5 órán át volt képes üzemelni.

A videochip is a sebesség megszállottjainak kedvence lesz, hiszen az Ati Radeon 9000-es grafikus processzor kiváló teljesítményre képes, és teljes mértékben kihasználja a 4x AGP, illetve a 64 Mbyte DDR memória előnyeit. A videochip támogatja a két képernyős üzemmódot: a beépített megjelenítő, a külső monitor és az S-Video kimenetre csatlakoztatott tévé közül választhatjuk ki, melyik kettőn jelenjen meg kép.

A gyártó figyelmet fordított a biztonságos adatkezelésre is, amit a PC Card foglalat alatt található SmartCard foglalat segít.

A géphez két chipkártyát is mellékelnek, amelyeket több biztonsági szinten alkalmazhatunk. A legszigorúbb fokozat a PlatinumPAS, amely már a gép bootolását is a kártya meglétéhez köti. A PlatinumSecure szint az operációs rendszerhez való hozzáférést szabályozza, míg a PlatinumKey a helyi, vagy távoli kiszolgálókhoz tartozó felhasználónevek és jelszavak tárolását, előhívását teszi lehetővé.

Egy géphez legfeljebb öt kártyát lehet regisztrálni, ami a legtöbb esetben elég, hiszen noteszgépről van szó (ritka eset, hogy egy gépet többen használjanak).

A kártyához jelszót kell rendelni, amit csak háromszor téveszthetünk el – utána a kártyát és azzal együtt a felhasználót kizárja a rendszer.

A gép alaptartozékának tekinthető biztonsági rendszer lehetővé teszi, hogy például egy cégvezető nyugodt szívvel adhassa ki kezéből gépét karbantartásra, szervizelésre, illetéktelenek nem juthatnak hozzá a fontos adatokhoz.

A hardveralapú védelmet legfeljebb gyári szervizben lehet kiiktatni, természetesen csak az arra jogosult felhasználó kérésére.

A TravelMate 803 LCi bruttó ára 1,6 GHz-es processzorral (ezt teszteltük) 756 125 Ft, 1,3 GHz-essel 562 375 Ft, 1 év garancia mellett. A gép mellé jár Norton Antivirus, Cyberlink PowerDVD és NTI CD Maker szoftver is.

- HRP ✆ 452-4666
- www.hrp.hu
- www.acer.hu

Felszereltség

1,6 GHz-es Intel Centrino processzor, 512 Mbyte DDR SDRAM, Ati Radeon 9000 videochip 64 Mbyte DDR SDRAM-mal, 15 colos, 1400x1500 képpont felbontású TFT képernyő, 40 Gbyte-os Toshiba merevlemez; kombinált QSI CD-RW/DVD-meghajtó, 1 Type II-es PC Card foglalat, Winmodem, 100 Mbit/s-os Ethernet csatoló, párhuzamos port, négy USB 2.0 port, egy IEEE-1394-es port, infravörös port, külső monitor- és tévécsatlakozó, SmartCard foglalat, magyar billentyűzet. Mérete 330x272x30 mm, tömege 2,7 kg.

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 285 perc
3D Mark 2001: 7358 3D mark
PCMark 2002 – CPU score: 5258 pont
PCMark 2002 – Memory score: 4901 pont

Asus L4000H

Kékesszürke eminenciás

Nagy Zoltán

Az L4000H sorozat az Asus azon új termékei közé tartozik, amelyek még a Centrino előtti időkből származnak. Így a gép központi egysége „csak” egy Pentium 4 M CPU, ami azért tisztességes teljesítményt produkál egy átlagos felhasználó számára. A 2 GHz-es processzorhoz 512 Kbyte L2-es gyorsítótár kapcsolódik,

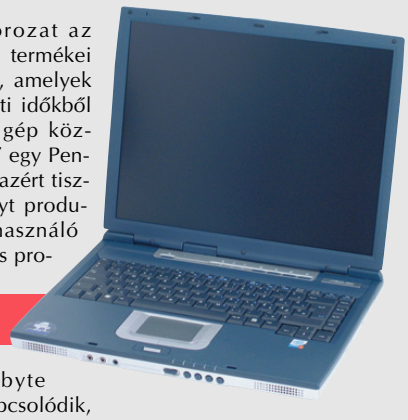

Asus L4000H

a processzoroldali buszórajel 400 GHz.

A gép másik alappillére a SiS 650-es chipkészlete, amivel elérték, hogy viszonylag kedvező ár mellett is elfogadható maradjon a 3D-s teljesítmény, vagyis mód van 3D-s grafikát megjelenítő játékok, alkalmazások futtatására.

A tobzódást némileg befolyásolja a főmemóriából kihasított videomemória-szelet, aminek méretét a BIOS beállítóprogramjával lehet szabályozni.

A SiS 650 lehetővé teszi két monitor használatát is – a beépített 15 colos TFT mellett külső monitor vagy tévé köthető a gépre.

A gép elülső élén találjuk a hangcsatlakozókat – a mikrofon csatlakozója mellett vonalszintű bemenetet is építettek a gépbe, ami szokatlan, de nem haszontalan.

A CD-lejátszó üzemmódválasztó kapcsolója, a CD-vezérlő gombok csoportja és a hangszórók is itt helyezkednek el.

Az érintőpad alatt, a két egérgomb között valódi görgő található, ami nagy segítség azoknak, akik egyébként nem szeretik az érintőpadot és a más gépeken gombokkal megoldott görgetést.

USB 2.0-s aljzatból mindjárt négy van, érdekes elosztásban: három a gép egyik oldalán, egy a másikon. A szokatlan megoldások sorát növeli, hogy két IEEE-1394-es portot vehetünk igénybe arra az esetre, ha csatlakoztatni kívánt eszközeink egyike sem fűzhető láncba.

Az Asus mindig saját hőelvezető rendszert tervezett és épített gépeibe, nincs ez másként most sem. Az ADTD II elnevezésű megoldás célja, hogy a gép üzemét csendesebbé tegye: kevesebb hűtőventilátort alkalmaz, illetve a meglévőket sem pörgeti annyira. Ez a körülményekhez képest (2 GHz-es processzor) sikerült is, bár csodát még az Asus sem tehet.

Az L4000H-ért bruttó 446 625 Ft-ot kell fizetni, 2 év garancia jár hozzá. Kapunk a gép mellé Cyberlink Power Director 2.1 Me, Ahead Nero 5.5.10.3 és AsusDVD XP programot is.

- Sowah ✆ 350-4539
- www.asus.com/products/notebook/l4000h/overview.htm

Felszereltség

2 GHz-es Intel Pentium 4 M processzor, 256 Mbyte DDR SDRAM; SiS 650 chipkészlet integrált, osztott memóriás videoalrendszerrel, 14,1 colos, 1024x768 képpont felbontású TFT képernyő, 40 Gbyte-os IBM merevlemez, Toshiba DVD-meghajtó, egy Type II-es PC Card foglalat, Winmodem, 100 Mbites Ethernet csatoló, infravörös port, két IEEE-1394-es port, négy USB 2.0 csatlakozó, egy párhuzamos port, egy PS/2 aljzat. Mérete 336x275x36 mm, tömege 3 kg.

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 155 perc
3D Mark 2001: 1343 3D mark
PCMark 2002 – CPU score: 4733 pont
PCMark 2002 – Memory score: 3790 pont

ECS Desknote Green 732

Zöld jelzést kapott

Nagy Zoltán

Az ECS Desknote a hazai paletta új, zöld – pontosabban sötétszürke – színfoltja.

A gép külső borítása szakított az alsó kategóriában megszokott ezüstszínű műanyaggal, és meg kell hagyni, jól áll neki az új küllem.

A héj alatt asztali gépekben használatos Pentium 4 processzor kapott helyet, amely 2,4 GHz-en pörög, de ha ennél több kell, akkor legfeljebb 2,8 GHz-esre lehet cserélni.

A PSB 533 MHz-es, ami ritka egy noteszgépben.

Hogy tovább kedveskedjünk a sebesség őrültjeinek: a videochip egy Ati Mobility Radeon 8500-as, ami ugyan nem a legújabb, de még így is felveszi a versenyt az asztali rendszerekkel. Gyors megjelenítéssel nagyképűsködik a gép, amit szó szerint kell érteni a 15 colos TFT képernyő miatt.

ECS Desknote Green 732

A jelek szerint általánossá válik a noteszgépeken a négy USB csatlakozó megléte, hiszen itt is ennyi van, természetesen a gyorsabb, 2.0-s fajtából.

Az aljzatok használatát kissé nehézkessé teszi, hogy egy kupacban találhatók – így át kell gondolni, hogyan helyezhetünk el esetenként több dugót úgy, hogy elférjenek egymás mellett (főleg ha van köztük memóriakulcs is).

A gyártó vette magának a bátorságot, és elhagyta a PS/2-es aljzatot – igaza is van, gyakorlatilag minden egér illeszthető USB bemenetre, felesleges ragaszkodni a régi technológiához.

A gépben található kombó meghajtó DVD korongokat is kiválóan kezel, az élményt pedig fokozza, hogy a hangot változatlan, digitális formában rá lehet kötni egy külső dekóderre.

Ha mi magunk készítünk digitális videofelvételt, azt könnyen feltölthetjük a 30 Gbyte-os merevlemezre későbbi szerkesztés céljából.

A teljesítmény adatai meggyőzőek, a gép a sok számítást igénylő, illetve intenzív 3D-s grafikai műveleteket végző alkalmazásokat egyaránt ki tudja szolgálni, ennek azonban nagy ára van.

Nem a boltban fizetendő összegre gondolok, hanem a használat közben fellépő zajra, amit a gép hűtése okoz.

De ha már az árat érintettük: a noteszgép teljesítményéért a bruttó 391 875 Ft nem számít soknak.

A garancia egy év, a géphez az Ahead Nero 5.5 szoftvert is megkapjuk.

- ✆ Pulsar 219-0395
- www.pulsar.hu/desknote/

Felszereltség

2,4 GHz-es Intel Pentium 4A processzor, 512 Mbyte DDR SDRAM, Ati Mobility Radeon 8500 videochip 64 Mbyte memóriával, 15 colos, 1024x768 képpont felbontású TFT képernyő, 30 Gbyte-os IBM merevlemez, kombinált QSI CD-RW/DVD-meghajtó, egy Type II-es PC Card foglalat, négy USB 2.0 csatlakozó, párhuzamos port, IEEE-1394-es port, külső monitor- és tévécsatlakozó, Winmodem, 100 Mbites Ethernet csatoló, infravörös port, digitális hangkimenet. Mérete 332x281x40 mm, tömege 3,4 kg.

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 144 perc
3D Mark 2001: 6991 3D mark
PCMark 2002 – CPU score: 5747 pont
PCMark 2002 – Memory score: 5119 pont

Kaputelefon és bébicsősz

A Motorobot nem Aszimov androidja, nem emberszerű, karjai sincsenek, sőt még csak nem is mozog. Egy aprócska fehér doboz, ami a háztartási eszközök, épületgépészeti berendezések vagy éppen a garázskapu távvezérlését teszi lehetővé, ugyanakkor azonnal jelenti, ha a lakásriasztó működésbe lép.

Branyiczky Gábor

Nem minden előzmény nélkül való a Motorola G18 GSM/GPRS modulja kivételével teljes egészében magyar fejlesztésű és építésű szerkezet. A Motorobot édestestvére a SafetyPhone névre keresztelt autós biztonsági rendszernek. Az autó helyzetét GPS koordinátákkal pontosan lejelentő és tulajdonos kezébe távolról aktiválható biztonsági eszközöket adó lopásgátló megoldás sikere után egyenes út vezetett az ingatlan biztonságát mobiltelefonon ellenőrizhetővé és felügyelhetővé tevő eszközig.

A hazai fejlesztőknek azonban nem állt meg a lendülete a lakásriasztóhoz kapcsolódó, a zónák beriasztásáról azonnali, SMS-ben vagy hívásban tájékoztatást adó jelzőeszköz hardverének és szoftverének kidolgozásánál. A nevében szereplő robot titulusra azzal szolgál rá a készülék, hogy egymástól függetlenül kezelhető inputjaira egymástól igen eltérő végberendezések csatlakoztathatók, így a háztartási készülékek és épületgépészeti berendezések jó része távvezérelhetővé, a mobiltelefonok nemzetközi használhatóságának köszönhetően, akár a világ túlsó oldaláról is utasíthatóvá válhat.

A Motorola magyarországi képviseletén tartott bemutatón két megoldást is láthattunk. A biztonságtechnikai felhasználás érdekes példája a kaputelefon összekapcsolása az ingatlantulajdonos(ok) mobiltelefonjával, ami a kapunál csengető személyben azt az érzést kelti, mintha a háziak otthon tartózkodnának. A csengőgomb megnyomására azonnal hívást kezdeményező Motorobot összekapcsolja a kaputelefon mikrofonját és hangszóróját a memóriájában megadott telefonszámmal, a hívásazonosítás révén pedig a tulajdonos már a csörgéskor tisztában van vele, hogy a lakása „hívja”, így nem telefonbeszélgetésnek megfelelően jelentkezik be, hanem úgy, ahogy azt a kaputelefonnal kezdi. Abban az esetben pedig, ha valamely családtag hazaér, egyetlen gombnyomással kikapcsolhatja a kaputelefon távfelügyeletét, amiről természetesen SMS üzenetben értesítést küld a telefonra a Motorobot.

A Motorobottal is sok funkciót lehet ellátni

Távkapcsoló üzemmódját garázskapu vezérlésével szemléltették. A Motorobot telefonszámára a kapunyitást jelentő kódot elküldve a készülék egy parancsot küld a garázs- vagy kertkaput vezérlő szerkezet felé. Azontúl, hogy a lemerült vagy valahol ottfelejtett távirányító sem akadályozhatja meg a tulajdonost a bejutásban, a mobiltelefonos irányítás azt is lehetővé teszi, hogy ne kelljen otthon várni az egyes szolgáltatókat, amelyekben kellőképpen megbízik ehhez a tulajdonos. A kaputelefonos megoldással karöltve, akár a város, akár a világ túlsó feléről be lehet engedni a kertbe az előre megbeszéltek alapján érkező iparost.

Ez a megoldás, ami a riasztó felügyelet-vezérlése mellett elsőként került kialakításra a Motorobot szoftverében, nem csak, sőt nem elsősorban a magánszemélyek érdeklődését keltette fel. Az építőipar igen élénk figyelmet tanúsít a mélygarázzsal épülő társas- és irodaházakban a több száz kapunyitó kiosztásánál jóval olcsóbb lehetőség iránt. A hagyományos infrás vagy rádiós távvezérlők használatát egyáltalán nem akadályozó Motorobot portásként való felhasználása biztonsági szempontból is egyszerűbb, hiszen ha bármilyen okból kódcsere szükséges, nem kell begyűjteni a távirányítókat az átprogramozáshoz, pusztán a Motorobotot kell átállítani, és a tulajdonosokat egy SMS-ben tájékoztatni az új kódról. Mivel a készülék képes az utasítást hívás és SMS formátumban is fogadni, a telefontulajdonos saját szolgáltatójának és tarifacsomagjának megfelelően a legolcsóbb megoldást választhatja. Hívásként az egész esemény nem tart tovább 2-3 másodpercnél, így a rövid hívást nem számlázó tarifacsomagok esetében ingyenesen is megúszható.

Ötletnek, fejlesztési iránynak nincsenek híján a fejlesztők, hiszen termék után érdeklődő magánszemélyek is számos ötletet vetnek fel, és olyan iparágak is érdeklődnek a GSM és GPRS rendszerben megvalósítható távfelügyelet iránt, mint a tűzvédelem vagy a mezőgazdaság, persze a maguk speciális elvárásaival. További fejlesztési irányokat és kapcsolati lehetőségek egész garmadáját nyitja majd meg a még az idén megjelenő Motorola G20 terminál, ami nemcsak méretében kisebb a most használt G18-as ipari modulnál, hanem szolgáltatási köre és fejlesztői környezete a GSM, GPRS szabványokon túl IP-alapú kommunikációval is kiegészül.

Mivel a Motorobot mindenféle speciális csatoló nélkül képes arra, hogy 2-240 volt közötti feszültséggel ki-be kapcsoljon berendezéseket, a légkondicionáló, a kazán, a kerti vagy szobai öntözőrendszer, vagy éppen a kávéfőző vezérlése csupán beállítás és a készüléket a Motorobottal összekapcsoló drótok kérdése. A telepítés és beállítás azonban – éppen a nagy szabadság miatt – szakember feladata. Az egyelőre kis szériás gyártásra számolva kialakított 99 000 Ft-os nettó kiskereskedelmi árat a jövőben befolyásolhatja a hazai mobilszolgáltatók érdeklődése, pontosabban az, ha a Motorobot bekerül készülékajánlataikba. Ráadásul a berendezésnek, akárcsak a SafetyPhone szolgáltatásnak, nem állítanak korlátot az országhatárok, mert miként az autós biztonsági rendszer, úgy a Motorobot után is heves érdeklődés mutatkozik külföldön, kiváltképpen tőlünk keletebbre.

info

- A.B.S. ✆ 302-79-00
- www.motorola.hu/motorobot.php
- www.ditec.hu
- www.safetyphone.hu

Sponga Tamás

Számító-gép-járművek

Allied Business Intelligence Inc.

Új autó vásárlásakor lassan természetesnek tűnik, hogy az alapfelszereltségű járműben blokkolásgátló, légzsák, fedélzeti számítógép, motorszabályzó elektronika és számtalan egyéb berendezés van, melyek megbízható működése mögött egy-egy célszámítógép dolgozik.

Ez a tendencia gyorsulni fog, ahogy az Allied Business Intelligence Inc. piackutató cég állítja: az autókba szánt félvezetők piacának 2002. évi 12,3 milliárd dolláros forgalma 17 milliárdosra fog növekedni 2007-re. A mostani „megszokott" területek mellett nagyobb figyelmet fognak kapni a gépkocsi karosszériájával, alvázával, menettulajdonságaival kapcsolatos berendezések – például az elektronikusan szabályozott menetstabilizátorok, felfüggesztések, illetve kereknyomást ellenőrző rendszerek.

➪ www.alliedworld.com/

Mindenütt jó, de...

Infineon Technologies

Európa második legnagyobb lapkagyára, a müncheni székhelyű Infineon Technologies azt tervezi, hogy a cégközpontot elköltözteti Németországból. Az indok: Németországban túlságosan magasak az adók, illetve az ország gazdasági helyzete nem mutat javulást, évek óta stagnál.

Az, hogy hová települ át a cégközpont, még nincs eldöntve. Ha Európában maradnak, valószínűleg Svájcba költöznek, de szóba került Ázsia és az Egyesült Államok is. A végső döntéssel várnak a pénzügyi év végéig, szeptemberig. Németországban csak akkor maradnak, ha a gazdasági körülmények javulnak (vagy jelentős adókedvezményhez jut a cég) – az Infineon az utóbbi két évben ugyanis veszteséggel zárt.

Régi dicsőségünk...

➪ www.infineon.com

Összeesküvés-elmélet

Intel

A 2001. szeptember 11-i események okozta felbolydult világban ma is keresik azokat, akik valamilyen kapcsolatban állhatnak, vagy állhattak a terroristákkal.

Március 20-án szövetségi ügynökök letartóztatták a 38 éves Mike Hawasht, az Intel egyik fejlesztőjét, akit azzal vádol az Amerikai Igazságügyi Minisztérium, hogy 2001-ben azért utazott Kínába, hogy onnan Afganisztánba menjen harcolni a tálibok oldalán.

A családjával az oregoni Hillsboróban élő Mike Hawash az Intel Multimedia Extensions (MMX) utasításkészletet kifejlesztő csoportjának vezetője volt, illetve dolgozott MMX-emulátorok, MPEG dekóderek fejlesztésén is, továbbá társszerzője volt a „DirectX, RDX, RSX and MMX Technology: A Jumpstart Guide to High Performance APIs" című könyvnek.

Mike munkatársai és főnökei nem hiszik el a vádakat, ennek nyomatékosítására készítették a „Free Mike Hawash" weboldalt is.

➪ www.freemikehawash.org/index.html

A jövő chipjei

Sony

A Sony háza tájáról folyamatosan szivárognak ki hírek a következő években megjelenő eszközökről, technológiákról. Az egyre többet emlegetett Playstation 3 játékkonzol teljesítményéről, vagy akár külsejéről még szinte semmit sem tudni, ám többször szóba került a „Cell" fejlesztési kódnevű új lapka, amit az IBM, a Toshiba és a Sony fejleszt közös erővel. A Sony elnökhelyettese szerint a Cell lesz a broadband szolgáltatásokra képes hálózatok alapja, így a cél az, hogy a Sony saját eszközein kívül más gyártók termékeiben is felhasználják majd az új lapkát. A szórakoztató-elektronikai óriás az április 1-jén kezdődő pénzügyi évben már 1,6 milliárd dollárt kíván költeni a Nagaszakiban épülő lapkagyárra, ahol majd 2005-ben (legkésőbb 2006-ban) elkezdődhet a Cell előállítása. Olyan hírek is érkeznek, melyek szerint a Playstation 3 piacra dobásával nem várják meg a Cell elkészültét, az ugyanis 2007-nél előbb nem lesz gyártásra kész. Jelenlegi információk szerint a Playstation 3 viszont 2005-ben, legkésőbb 2006 első felében a boltok polcain lesz.

Ötlet a Playstation 3 külsejére egy Playstation-rajongótól

Névcserés támadás – kényszerűségből

Legend Holdings, Lenovo, Lian Xiang

Az utóbbi években több vállalatnak is megváltoztatták a nevét annak reményében, hogy más piacokat is képes legyen meghódítani, az adott területen jobban hangzó névvel. Most Kína legnagyobb PC-gyártója döntött úgy, hogy kicsi számára az ázsiai piac, terjeszkednie kell más földrészek felé. Ennek érdekében a Legend Holdings nevet Lenovóra változtatja, mivel a Legend sok helyen bejegyzett márkanév. Ezentúl a cég Ázsián kívülre kerülő termékeire írják a Lenovo márkanevet, de megmarad a hazai Lian Xiang név is. A cég a névváltozással együtt azt is közölte, hogy szeretné megnégyszerezni értékesített termékeinek számát a következő öt évben.

➪ www.legend-holdings.com/

Magosítás

Intel

A processzorok fejlődése mindenképpen a 64 bites változatok felé tart, az Itanium első sorozatának bukása ellenére is. Az AMD Opteron megjelenésével az Intel lépéskényszerbe került, így nagyobb sebességre kapcsol, legalábbis jövőbeni terveinek megszellőztetésével.

2005-ben kíván megjelenni első olyan chipjével, amelyben két processzormag van. A Montecito teljesítménye nagyjából 2-szer, 3-szor nagyobb lesz, mint az idén megjelenő Madisonnak – 18 Mbyte L3 gyorsítótárral.

2006-ban, de legkésőbb 2007-ben mutatkozik be a Tanglewood, ami az idei év legnagyobb teljesítményű IA-64-es processzorához képest nagyjából tízszer fog jobban teljesíteni – elméletileg. A Tanglewoodba legalább négy processzormag lesz beépítve, és az L3 gyorsítótára is tovább növekszik.

Cisco Systems

Díjazott partnerek

A Cisco Systems Magyarország negyedik alkalommal osztotta ki az Év Magyarországi Cisco Partnere-díjat, amelyet idén 9 különböző kategóriában ítélt oda azoknak a cégeknek, amelyek ismereteikkel, tapasztalatukkal és munkájukkal leginkább hozzájárultak a közös sikerek eléréséhez.

Az év rendszerintegrátori díját a Synergon Informatika Rt.-nek ítélte a vállalat, kormányzati, pénzügyi és távközlési szektorokban elért kiemelkedő teljesítményéért. Ugyancsak a Synergon Informatika Rt.-t választották az év AVVID (Architecture for Voice, Video and Integrated Data) partnerévé az IP telefónia hálózat és a biztonsági megoldások terén megvalósított sikeres projektek – köztük a legnagyobb hazai IP telefónia rendszer telepítése – elismeréseként. Az év disztributora címet a Számalk Kereskedőház Rt. kapta. A vállalat különösen a kis- és középvállalatoknak nyújtott hálózati megoldásainak és a munkatársak képzésére fordított kiemelkedő figyelemnek köszönhetően kapta az elismerést. Az értéknövelt szolgáltatást nyújtó viszonteladók közül az SCI-Network Rt. végzett az élen, mindenekelőtt az IP telefónia értékesítése terén elért eredményei miatt.

Az év stratégiai partnere a Hewlett-Packard Magyarország lett. A HP Cisco technológián alapuló intelligens épületi megoldásai és stratégiai technológiák terén szerzett szakértelme, valamint budapesti székhelyén létrehozott, Cisco megoldásokat felvonultató kompetenciaközpontja révén nyerte el a díjat. Hangátviteli szolgáltatások terén a Getronics Magyarország nyújtotta a legkiválóbb teljesítményt, mindenekelőtt az IP telefónia és vezeték nélküli megoldások hálózati integrációjával.

Az év SMB (kis- és középvállalati) partnere címet az Axelero Rt. érdemelte ki a Ciscóval közösen kidolgozott és a piacra bevezetett kis- és középvállalati szolgáltatáscsomagokért. A vevők elégedettségéért folytatott munkában az S&T Magyarország Kft. ért el kiemelkedő sikereket, mindenekelőtt a pénzügyi és távközlési szektorban. A szolgáltatók kategóriájában az Enternet Rt. nyerte el a díjat, a Cisco vezeték nélküli hálózati technológiáján alapuló, előremutató internetes szolgáltatásaiért.

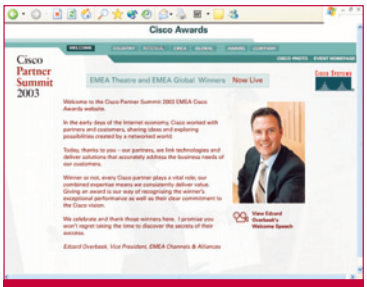

A Cisco-díj idei európai, közel-keleti és afrikai nyerteseit bemutató webhely

- www.ciscoawards.com/partnersummit2003/
- www.cisco.com/hun/

IBM

Grid a CERN-nek

Az IBM és az Európai Nukleáris Kutatási Szervezet (CERN) bejelentette, hogy az IBM csatlakozik a CERN adatgrid-technológiák fejlesztésével foglalkozó kutatóműhelyéhez (Openlab for DataGrid Applications) egy gridalapú számítástechnikára épülő, nagy teljesítményű adatkezelő rendszer megalkotása céljából.

Az IBM Storage virtualizációs és file-kezelő technológiája kulcsszerepet kap ebben az együttműködésben, melynek célja, hogy egy, a jelenlegieknél lényegesen nagyobb adatfilerendszer létrehozásával segítséget nyújtson a tekintélyes részecskefizikai kutatóintézet tudósainak az anyag és a világegyetem természetére vonatkozó alapvető kérdések megválaszolásában.

Az IBM Research ötletéből született Storage Tank nagyszámú adat kezelését teszi lehetővé skálázhatóság, nagy teljesítmény és megfelelő elérhetőség mellett, egyetlen file-névtartomány használatával, függetlenül attól, hogy az adatok hol és milyen operációs rendszeren találhatók. Az IBM és a CERN közösen dolgozik a Storage Tank továbbfejlesztésén, hogy az képes legyen kezelni és a világ bármely pontjáról hozzáférhetővé tenni az elképesztő mennyiségű – évente több milliárd gigabyte-nyi – adatot, melyet a CERN-nél épülő Large Hadron Collider (LHC) 2007-től várhatóan generálni fog.

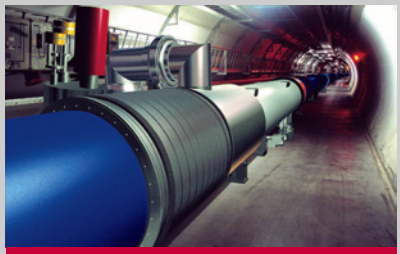
Az épülő Large Hadron Collider alagútjának számítógéppel létrehozott képe

Az LHC egy új generációs részecskegyorsító, melynek feladata, hogy laboratóriumi körülmények között modellezze a közvetlenül az ősrobbanást követő állapotokat, és segítsen a kutatóknak megérteni a világegyetem keletkezésének első pillanatait.

IVSZ

A hazai informatika EU-integrációja

Miután Magyarország EU-tagsága biztossá vált, az Informatikai Vállalkozások Szövetsége a legfontosabb feladatának tartja 2003-ban, hogy a szövetség tagjainak erejét, együttes tudását és az érdekképviselet előnyeit minden tag számára egyformán elérhetővé és felhasználhatóvá tegye, és felgyorsítsa az információs társadalom térhódítását Magyarországon, hogy az ICT szakma az integráció nyertesévé váljon.

A szövetség épp ezért programtervét úgy alakította ki, hogy elősegítse az IVSZ erős, megkerülhetetlen érdekszövetséggé válását, illetve ösztönözze az IVSZ-t abban, hogy az államigazgatás, valamint az EU magyar informatikai szakértői bázisává fejlődjön, továbbá kialakítsa és támogassa a kormányzat informatikáért tett erőfeszítéseit a döntéshozó és -előkészítő testületekben való részvétellel.

Az IVSZ ugyanakkor a jövőben erősen koncentrál a belső kommunikációra, a szakmai klub jelleg erősítésére, a tagok közti párbeszéd hatékonyabbá tételére, főként a Budapesten kívüli vállalkozások felzárkóztatására fokuszáló operatív programmal, illetve a szakcsoport- és projektmunka hatékony koordinálásával.

Az 1994-ben alakult, ma már több mint 260 kis- és középvállalkozást, valamint multinacionális informatikai céget tömörítő IVSZ tagjai a több mint másfél milliárd dollárosra becsült hazai infokommunikációs iparág mintegy 85%-át képviselik. A tagok által foglalkoztatott közel 30 ezer magasan képzett szakember meghatározó tényezője a hazai intellektuális tőkeállománynak. Az elmúlt években az IVSZ nemcsak Magyarországon vívott ki szakmai tekintélyt, hanem az Európai Unió ágazati központjában is megalapozta csatlakozás utáni jó pozícióit.

- Informatikai Vállalkozások Szövetsége ✆ 343-4583
- ivsz@ivsz.hu
- www.ivsz.hu

Ugyanaz a CERN-munkaközösség tehát, amely 1990-ben feltalálta a világhálót, most az internet egy új alkalmazási területének (a gridalapú számítástechnika) fejlesztésén dolgozik, amely megteremti a technológiai hátteret az LHC rendkívüli adatfeldolgozási igényeinek kiszolgálásához. 2005-re a CERN és az IBM együttműködésében várhatóan akár egy petabyte (egymillió gigabyte) adatmennyiség kezelése valósulhat meg, ami 20 millió papírral teli iratszekrény, 500 millió floppy vagy 1,5 millió CD-ROM tárolási kapacitásával lesz egyenértékű.

A szerződés részeként az IBM Almaden Research Center (San José, Kalifornia) és a Haifa Research Lab (Haifa, Izrael) több vezető tároláskezelési szakembere működik majd együtt a CERN nemzetközi kutatóműhelyének teamjével a Storage Tank kiterjesztésén, hogy az alkalmazkodni tudjon a rendkívüli igényű IT-környezet követelményeihez.

Az IBM a CERN rendelkezésére bocsátja a rendszer eredeti, 20 terabyte-os, nagy teljesítményű lemezes tárolókapacitását, továbbá hat Linux-alapú szervert.

A támogatásban részt vesz az IBM svájci vállalata is.

- www.research.ibm.com
- www.cern.ch

BalaBit, VirusBuster

Az év innovatív üzleti megoldása

Stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Zorp tűzfal-technológiát fejlesztő BalaBit és a vírusvédelmi rendszereket fejlesztő VirusBuster. A két magyar tulajdonú cég megosztva nyerte el az Év innovatív megoldása elnevezésű díjat az Informatika a hatékonyságért címmel az MTA székházában megrendezett konferencián.

A rendezvény fővédnöke az Informatikai és Hírközlési Minisztérium és a Vezető Informatikusok Szövetsége, kiemelt szakmai támogatója pedig az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) volt.

A megállapodás értelmében a BalaBit és a VirusBuster a jövőben felhasználja egymás technológiáját kereskedelmi termékeiben.

A technológiai szövetséget a piaci igény hívta életre, a felhasználók ugyanis előnyben részesítik az összetett biztonsági megoldásokat a több forrásból származó védelmi rendszerekkel szemben. A két magyar cég reményei szerint technológiáik összekapcsolásával olyan megoldásokat tudnak kínálni, amelyek a nemzetközi versenyben is megállják helyüket.

A két vállalat szóvivője szerint az általuk követett út mintaértékű lehet minden magyar cég számára, amely fejlett technológiát birtokol. Egy gyorsan reagáló, feltörekvő technológiai szövetség komoly versenytársa lehet a nyugati szoftverházaknak, különösen, ha a szövetség tagjai fejlesztési, illetve marketingstratégiájukat is összehangolják.

A Zorp tűzfal teljesen új architektúrájú szoftver, melyet a nagyvállalati környezet biztonsági elvárásai szerint fejlesztettek. A VirusBuster víruskereső motorja nemzetközileg is elismert, megbízható, innovatív technológiai megoldásokra épül, ezzel garantálva a tökéletes biztonságot. XML-alapú kommunikációs felülete folytán platformfüggetlen, egyszerűen integrálható, moduláris megoldás.

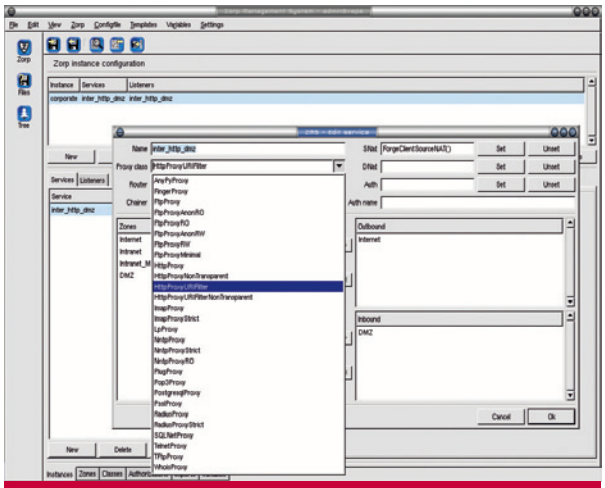

A Zorp tűzfal grafikus kezelőfelülete

- www.balabit.hu
- www.virusbuster.hu

Samsung

Tízmillió tévékészülék

A Samsung jászfényszarui gyárában elkészült a 10 milliomodik tévékészülék, amelyet ünnepélyes keretek között dr. Csillag István gazdasági és közlekedési miniszter vett át Kyu Dam Chótól, a jászfényszarui gyár és a Samsung Electronics Magyar Rt. elnökétől. A Samsung 1989 óta elkötelezett Magyarország iránt: az elmúlt tizennégy évben közel 12 milliárd forintos beruházással létrehozta a világ egyik legmodernebb és Európa legnagyobb televíziógyárát Jászfényszarun, ahol ma 1200 alkalmazottat foglalkoztat, és évente 2,6 millió készüléket gyárt 125 milliárd forint értékben. Az összesen 88 ezer négyzetméteren – 27 ezer négyzetméteres beépített területen – elterülő jászfényszarui gyár 10-15 ezer tévékészülék legyártására képes naponta. A magyarországi forgalom 6,7 milliárd forint volt 2002-ben, míg az export meghaladta a 118 milliárd forintot.

A Samsung Electronics Magyar Rt. 100%-os tulajdonában lévő jászfényszarui gyárból Európába – Angliába, Olaszországba, Franciaországba, Németországba, Hollandiába, Spanyolországba, Portugáliába, Svédországba – szállítanak televíziókat, emellett a gyár ellátja a hazai piacot is. Magyarországon a normál képcsöves, 21-29 colos tévék fogynak a legnagyobb számban, de a Samsung sikereket arat a teljesen sík képcsöves készülékek területén is. A cég a jövőben Magyarországon is piacot szeretne teremteni a legfejlettebb technológiájú LCD tévéknek. Ezek közül jelenleg a Samsung 40 colos LCD tévéje a hazai piacon kapható legnagyobb készülék, de 15, 17, 22 és 29 colos modellek is szerepelnek.

Dr. Csillag István gazdasági és közlekedési miniszter (jobbról) vette át Kyu Dam Chótól, a jászfényszarui gyár és a Samsung Electronics Magyar Rt. elnökétől a 10 milliomodik nálunk gyártott tévékészüléket

A 10 milliomodik Magyarországon gyártott tévékészülék megünneplésére a Samsung több vásárlói akciót is indított. Május 31-ig rendkívül alacsony áron lehet hozzájutni a Samsung televízióihoz, az akció ideje alatt vásárlók között pedig 9 videokamera és egy 15 colos LCD televízió kerül kisorsolásra.

- Samsung Electronics Magyar Rt. ✆ 453-1180
- info@samsung.hu
- www.samsung.hu

Infrastruktúra plusz

Három éve, hogy a HP – akkor még Compaq – Magyarország keretében működő Új Generációs Infrastruktúra, azaz új nevén Technológia és Infrastruktúra Szakértői Központ megkezdte működését Budapesten. Ez a három év egybeesett az ágazat recessziójával, aminek izgalmait a tavalyi cégegyesítés fokozta. Rajki Pétert, a szakértői központ vezetőjét a hálózatokkal és a kapcsolódó korszerű technológiákkal szemben támasztott elvárások változásáról kérdeztük.

Rajki Péter

Kis Endre

Megalakításakor a szakértői központ azt a fő feladatot kapta a Compaq európai vezetésétől, hogy a kelet-európai, közel-keleti és afrikai (EMEA) térséget alkotó 95 országban működő leányvállalatoknak, illetve üzleti partnereknek támogatást nyújtson a fejlett hálózati, internetes és hálózatfelügyeleti – összefoglaló néven új generációs infrastruktúra – megoldások és a hozzájuk fűződő biztonsági szolgáltatások szállításában.

A központ – összhangban a legfejlettebb piacokon uralkodó trendekkel – folyamatosan bővítette palettáját a hálózati és internetes technológiák vezető szállítóinak termékeivel. Olyan területeken kínált megoldásokat, illetve nyújtott támogatást, mint a legújabb technológiák és eszközök integrálása a hagyományos hálózati infrastruktúrába, az IP telefónia és a rá épülő telefonos ügyfélszolgálati megoldások, a vezeték nélküli hálózatok, a rendszer- és alkalmazásfelügyelet, a Tru64 Unix és OVMS platformra épülő IT-infrastruktúra megoldások, a hálózati és alkalmazási biztonságtechnika felülvizsgálata és korszerű megoldásai, továbbá az intelligens épületek kialakítása és üzemeltetése.

A hálózatépítés egzotikuma

A budapesti központ szakembereihez az elmúlt 3 évben több mint 200 külföldi megkeresés érkezett a térség országaiból, emellett több mint 40 alkalommal a térség határain kívülről is – például az Egyesült Államokból, Japánból, Indiából – kértek segítséget, tanácsot. Nemzetközi tevékenysége mellett a központ a hazai felhasználóknak javasolt hálózati megoldások kidolgozását, megvalósítását is támogatta.

– A megkeresések alapján képet alkothatunk az adott ország gazdaságának aktuális állapotáról is – mondja Rajki Péter. – Kezdetben a legtöbb kérés Törökországból, Szaúd-Arábiából és a Perzsa-öböl más országaiból érkezett, a második vonalat ebben az értelemben Görögország, Izrael, Oroszország, Szlovákia és Észak-Afrika jelentette. A 2001-ben még listavezető török megkeresések száma 2002-ben átmenetileg csökkent, de 2002 közepe óta ismét nőni kezdett. Az Izraelből érkező felkérések száma azonban – amely a múltban jelentős volt – továbbra is csökken. A volt Jugoszlávia utódállamaiban és a Balkán-félsziget többi részén a HP-vel való egyesülésig a Compaq magyarországi leányvállalata fővállalkozóként vitte az ilyen projekteket, a Compaq e területért felelős müncheni központjának megbízásából.

– A közel-keleti térségből elsősorban hálózatkorszerűsítéssel, vezeték nélküli hálózatok építésével, továbbá rendszer- és hálózati biztonságtechnikával kapcsolatos beruházások kapcsán kértek tőlünk támogatást. A környező országok köréből Macedóniát emelném ki, ahová telekommunikációs, pénzügyi és állami intézmények számára szállítottunk informatikai biztonságtechnikai és hálózati megoldásokat. Bulgáriában egy jelentős távközlési cég informatikai biztonságtechnikai rendszerének kialakításában vettünk részt, az Albán Nemzeti Bank világbanki projektjének keretében pedig korszerűsíteni kellett a központi bank hálózatát, különös tekintettel az internetes és a biztonságtechnikai megoldásokra. Horvátországban és a balti államokban – szintén a távközlés és a bankszektor területén – több hálózati biztonságtechnikai megoldás tervezésében segítettük partnereinket, a megvalósításban is támogatva őket. Az orosz és az ukrán piacon ugyancsak a helyi partnereink által állami intézmények és bankok megbízásából végzett, hagyományos hálózattervezési munkát támogattuk.

– Nigériában, Marokkóban és Togóban zajló korábbi projektjeink lezárása után az Afrikai Fejlesztési Bank Elefántcsontpart fővárosában, Abidjanban található központjának hálózatkorszerűsítésére írtak ki pályázatot, amit ottani partnerünk a mi technikai megoldásunkkal nyert meg 2002 nyarán. A helyszíni kivitelezéshez is segítségünket kérte, de tekintettel az ország jelenlegi helyzetére más utat választottunk. A megoldás lényeges részeit a HP egyik franciaországi ügyfélközpontjában közösen implementáljuk, és partnerünket felkészítjük arra, hogy Abidjanban újratelepítse és üzemeltesse a rendszert, amit távolról segíteni fogunk.

Rajki Péter szerint a térségben megvalósuló megoldások iparági megoszlása annyiban változatlan, hogy továbbra is a távközlési és a pénzügyi szektor a legnagyobb megrendelő, de az államigazgatási intézmények IT-megoldások iránti kereslete számottevően nőtt.

– Átalakulnak az igények is – szól a szakértői központ vezetője. – Ma már nem az a legmeggyőzőbb érv, miszerint a mi megoldásunk a technológia csúcsa. Az a döntő, hogy a felhasználó a bevezetés, majd a működtetés során mekkora összeget takaríthat meg. Lehet, hogy ez a megtakarítás nem a bevezetendő IT-technológiában jelentkezik – amely lehet drágább, de akkor jóval többet is tud –, hanem az ügyfél tevékenységének folyamataiban mutatkozik meg. Ügyfélkapcsolat-felügyelet (CRM), vezeték nélküli hálózat, mobilitás, biztonság, épületfelügyelet, kármegelőzés: ezek azok a területek, amelyeken a megfelelő IT-megoldás közvetlen és közvetett anyagi előnyökhöz juttathatja felhasználóját.

Szakértői központ a HP színeiben

A Compaq Magyarország keretében létrehozott szakértői központ a 2002 közepén bekövetkezett cégegyesítés eredményeként a HP magyar leányvállalatának és világméretű szervezetének részévé vált. Az általa lefedett régió Ausztriával és Svájccal bővült, míg a Baltikum más területi besorolást kapott.

– Központunk helyzete annyiban változott, hogy a HP-nek ebben a témában

már volt egy szakértői-támogatói infrastruktúrája a térségben – mondja Rajki Péter. – Míg korábban a Compaq Magyarország a „legjobb tanuló” volt ebben az osztályban, addig a HP Magyarország egyike az 5-6 legjobb tanulónak a térségben. Meg kellett találnunk a helyünket ebben a felállásban, méghozzá úgy, hogy mindenki nyerjen. A HP régióban dolgozó szakembereivel a térség cégegyesítés után felmerült igényei alapján együtt alakítjuk ki a szakértői támogatási struktúrát, illetve a fejlesztési terveket. Így az értékesítőcsapatokat segítő információk az általunk kezelt közös intranetes oldalakra kerülnek fel.
A budapesti szakértői központot összekötöttük a genfi HP Invent Centerrel, így az ottani termékeket, bemutatókat Budapesten is lehet használni, míg a mi fejlesztéseink Genfben is eljutnak az odalátogató ügyfelekhez. A HP szervezetén belül jobban eloszlik a szaktudás, így mindig azokat a kollégákat vonjuk be egy-egy projekten dolgozó csapatunkba, akik a terület legjobb szakértői. Munkánk valójában nem korlátozódik a régióra, hanem globalizálódik. A japán dohánykonszern Montreálban, Szentpétervárott és Kuala Lumpurban található call centereinek IP telefóniás megoldására írt ki tendert, amelyre a megoldást angol és svájci kollégákkal együtt készítettük. Egy ausztrál egyetemi campus hálózati infrastruktúrájának bővítéséhez is kértek tőlünk véleményt, amit nemcsak Ausztráliában olvashatnak majd, hanem a HP egész világra kiterjedő szakértői szervezetében mindenki. Az információ, a tapasztalat forog, cserélődik, méghozzá virtuális magánhálózaton keresztül, mivel a technológiát nemcsak fejlesztjük és értékesítjük, hanem használjuk is munkánk során. Kivételezett helyzetünk tehát megszűnt, de az együttműködés folytán tevékenységünket magasabb szinten folytatjuk.

– A térségben lévő leányvállalatok száma a cégegyesítés következtében megduplázódott. A projektekbe bevont munkatársak száma a technológia fejlődésének függvényében változik. Az alaphálózat-építés felől az értékhozzáadott szolgáltatások irányába haladunk: 2002-ben az IP telefónia, ügyfélszolgálati központok és a vezeték nélküli hálózatok irányába nyitottunk. Ötfős IT-biztonságtechnikai csapatunk –, amely az egyesülés során bővült egy, a régi csapatot kiegészítő speciális tudású, magasan kvalifikált szakemberrel – a HP égisze alatt is régiószerte megbecsülésnek örvend. Minden hálózatfejlesztési projekt kezdetekor javasoljuk az ügyfél meglévő infrastruktúrájának felmérését. Erre kidolgoztunk egy módszertant, amit hálózatfejlesztéskor az egész térségben használnak. Hasonló megközelítést javaslunk az IT-biztonságtechnika területén is: olyan technológiát fejlesztettünk ki, amely lehetővé teszi, hogy az adott országban dolgozó kollégák (akik nem feltétlenül specialistái a szakterületnek) elvégezzék a helyszíni felmérést, és az összegyűjtött adatokat biztonságosan elküldjék hozzánk. Miután kiértékeltük az eredményeket, véleményt, ajánlásokat, majd megoldási javaslatokat adunk. Immár proaktívan lépünk fel, IT-biztonsági irányelveket, stratégiát dolgozunk ki a szervezetek számára – ahol kell – EU-konform módon. A világban zajló események tanúsítják, hogy erre milyen nagy szükség van: jobb és olcsóbb megelőzni a bajt.

– A Compaq korábban a rendszer- és alkalmazásfelügyelet terén harmadik féltől származó megoldásokkal dolgozott. A cégegyesítés folytán a HP olyan világvezető technológiáit vehettük fel a palettánkra, mint az OpenView megoldások, vagy a HP-UX platform. Felügyeleti megoldásokkal foglalkozó csapatunk nagy tapasztalattal és referenciákkal bír a hálózat-, szerver-, desktop-, alkalmazás-, adatbázis-, tárolóeszköz-, felhasználó- és szolgáltatás-felügyeleti megoldások területén, valamint az IT-konszolidáció, a katasztrófatűrő és mentési rendszerek tervezése és kialakítása, továbbá a SAN-tervezés terén is.

– Az intelligens épületfelügyelettel már a Digital, majd a Compaq időszaka óta foglalkozunk Magyarországon; olyan nagy projekteken dolgoztunk, mint az ELTE lágymányosi Infoparkban álló épületeinek, a Hallgatói Információs Központ építményének, vagy legutóbb a Nyíregyházi Főiskola campusának felügyelete (⇨ BuilDog Nyíregyházán – PC Magazin, 2003/3/132). Ezek alapja saját BuilDog megoldásunk, amely az épületek elektromos, épületgépészeti (például tűz-, elárasztásjelző, behatolás ellen védekező), illetve távközlési eszközeinek intelligens integrált, sőt öntanuló vezérlését valósítja meg, létesítménygazdálkodási szolgáltatásokkal kiegészítve. A HP i-Building és i-Hotel koncepciója ugyanakkor az épületfelügyelet informatikai és helpdesk oldalára összpontosít, a kettő tehát jól illeszkedik egymáshoz. (E sorok közzétételével egy időben EMEA szinten is sor kerül a BuilDog HP termékként történő bejelentésére, amiről következő számunkban hírt adunk – a szerk.)

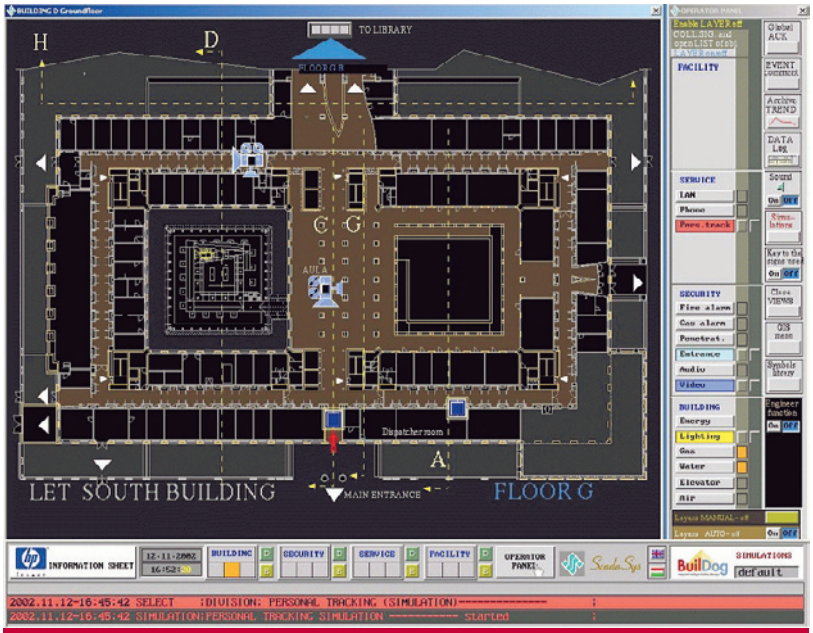

A biztonsági kamerák felügyelete a BuilDog intelligens épületvezérlő megoldásban

A budapesti központ hároméves teljesítményének elismeréseként a HP EMEA szintű vezetése további forrásokat kíván a technológia és infrastruktúra szakterületének szolgálatába állítani, egységesítve az EMEA szintű fejlesztéseket és az emberi-erőforrás-gazdálkodást. A kifejezett támogatás eredményeként a szakértői központ további korszerű eszközökhöz jut és újabb fejlesztésekbe foghat, amelyek bármelyik piacon megállják majd a helyüket. Nem sokkal lapunk megjelenése elött, májusban a szakértői központ a Németvölgyi útról a HP Magyarország székhelyére, a lágymányosi Infoparkba költözik.

– Átstrukturáljuk a rendszert – mondja Rajki Péter –, egyúttal minden hőt és zajt „termelő” eszköz rackekbe, egy látványosabb környezetbe, üvegfallal leválasztott terembe kerül. Minden költözés a megújulás lehetőségét is magában hordozza, az ember megválhat a felesleges, nosztalgiából őrzött dolgoktól és helyet teremthet az újnak.

Üzleti megoldások a Microsofttól

Pascal Hureau, a Gartner Benelux államok, Franciaország és Svájc alkotta régiójának igazgatója az üzleti alkalmazások területén uralkodó irányzatokról tartott előadást a Microsoft Magyarország budapesti konferenciáján, ahol interjút adott magazinunknak.

Kis Endre

A Microsoft Magyarország megoldásszállítóként mutatkozott be az idén első alkalommal megrendezett Microsoft Üzleti Megoldások elnevezésű szakmai tanácskozásán. A rendezvény közönsége, a mintegy 400 közép- és nagyvállalati döntéshozó – felső-, illetve IT-vezető – közelebbről is megismerkedhetett a szoftvercég legfiatalabb üzletágának számító Microsoft Business Solutions portfóliójával, többek között az Axapta és a Navision vállalatirányítási rendszerekkel.

A résztvevők emellett az alkalmazásintegráció, az üzleti intelligencia, az intranetek és portálok, valamint a dokumentumkezelés területén megvalósított megoldásokat bemutató esettanulmányokon keresztül vizsgálhatták, hogy a fejlett technológiákban rejlő lehetőségek kiaknázásával miként juthatnak üzleti előnyhöz.

Pascal Hureau, a Gartner Benelux államok, Franciaország és Svájc alkotta régiójának igazgatója a tanácskozás plenáris részében tartott előadásában azokról a stratégiákról beszélt, amelyek a barátságtalan gazdasági környezetben, a költségek csökkentésére irányuló törekvések közepette is hozzásegíthetik a vállalatot versenyképességének megőrzéséhez, a jövőbeni sikerek megalapozásához. A Gartner saját felmérésének eredményeit összegezve áttekintést adott azokról a problémákról, amelyek az európai IT-menedzserek körében vezetik a teendők listáját – a szűk költségvetéstől az alkalmazásintegráción át az adatbiztonságig. Olyan jövőképet vázolt fel, amelyben a vállalatok egyszerű elektronikus adatcsere helyett webszolgáltatások útján kommunikálnak egymással, a szállítóktól pedig egyre több vertikális, az egyes ágazatok sajátságaihoz illeszkedő megoldást várnak. Arra is felhívta a figyelmet, hogy a cégeknek értékközpontú szemléletmódot érdemes kialakítaniuk IT-beruházásaikkal összefüggésben is.

Magyar PC Magazin: *Erre milyen esélyt lát Kelet-Közép-Európában, ahol az árérzékenység minden más megfontolást háttérbe szorít?*

Pascal Hureau: Ezt a térséget területüket tekintve kis országok, potenciálisan kis piacok alkotják, amelyeken talán nehezebb nagyban gondolkodni. De Magyarországon fejlett a munkakultúra, az emberek készek keményen dolgozni, amire szükség is lesz annak érdekében, hogy a magyar vállalatokat szorosabban integrálják az Európai Unió piacával, miközben nagyobb önállóságra is szert kell tenniük – ami csak látszólagos ellentmondás: a nyugat üzleti kultúrájának jobb megértésére és a rendelkezésre álló tapasztalatok hasznosítására kell törekedni.

Egy üzleti megoldás ára nem azonos a puszta bevezetés költségeivel. Ha a megoldással hatékonyabbá és ésszerűbbé tehető a vállalat tevékenysége, az kiadásokat takarít meg a cégnek, ugyanakkor versenyképessége, tehát bevételei is nőhetnek – mindezt érdemes mérlegelni, mielőtt egy megoldást pusztán az ára miatt választanánk.

Pascal Hureau, a Gartner Benelux államok, Franciaország és Svájc alkotta régiójának igazgatója

MPCM: *Előadásában a vállalati alkalmazásintegráció céljaként a virtuális cégek létrehozását jelölte meg. A dotkom-összeomlás utórezgései még el sem ültek: mit ért a vállalatok virtualizálása alatt?*

Hureau: Ezek nagyon is valós, de a hálózatok köré épülő, a fejlett technológia révén egymással szerteágazóan kommunikáló vállalatok. A virtuális cégek immár nem elszigetelten működnek, hanem az értéklánc mentén integrálják és kiterjesztik üzleti folyamataikat a beszállítóikra, a partnereikre és az ügyfeleikre egyaránt.

MPCM: *Milyennek ítéli a Microsoft mint újonnan belépő megoldásszállító helyzetét ezen a piacon?*

Hureau: Az integrációs megoldások legnagyobb szállítói azok az élvonalbeli vállalatok, amelyek a platformot és az üzleti alkalmazásokat is képesek szállítani, mint az IBM, a Microsoft, a PeopleSoft és az Oracle. Az IBM volt az első a piacon, a Microsoft pedig a középvállalatok piacán rendelkezik jó pozíciókkal – ami nagy lehetőség, hiszen ezek a vállalatok ugyanazt a technológiát, ugyanazokat a megoldásokat igénylik, mint a nagyok. A Microsoft Business Solutions ágazat létrehozatalával a Microsoft a fogyasztói, végfelhasználói piac – és a szervertermékek – mellett ezen a területen is szállítóként kíván megjelenni, amihez hosszú utat kell még megtenni. Portfóliójában ugyanakkor megtalálhatók a szükséges elemek, amelyeket a cél érdekében átfogó megoldássá kell integrálnia.

Pascal Hureau szerint a .NET technológiának 100 felhasználóig egyértelmű előnye van ezen a piacon, 100 és 1000 alkalmazott között a vállalatok választhatnak – és valószínűleg mind a kettőre szükségük lesz –, 1000 felhasználó felett pedig a Java a nyerő. A két technológia kiegészíti egymást, és a megfelelő vállalatmérethez, csoporthoz a megfelelő technológiát érdemes választani, így felügyelhető a beruházások költségvetése és elkerülhetők a technológia használatából eredő frusztrációk.

A piac szereplői egy további kihívással is szembesülnek: a vállalatok egyre kifejezettebb igényt mutatnak a vertikális megoldások, sőt alkalmazások tekintetében, amelyek kimondottan az adott tevékenységi területre lettek szabva. Ezért azt tapasztaljuk majd, hogy a szállítók fejlesztései a vertikális piacokon való megjelenésre irányulnak, a szoftvercégek és az IT-szolgáltatásokat nyújtó vállalatok között pedig szövetségek köttetnek, egyesülések mennek végbe.

A webszolgáltatásokra épülő integrációs megoldások piaca a Gartner szerint 2004 után érik majd be. A technológia széles körben hozzáférhető lesz már 2004-ben is, de a gazdasági környezet 2005 elején válhat ismét érezhetően barátságosabbá.

Amadeus – rendezői változat

Salieri és Mozart

Tóth Tamás

Zeneszerző élettörténetét bemutatni nehéz feladat: kényesen kell egyensúlyozni a száraz, hiteles adatok és a szerzői fantázia határmezsgyéjén. Peter Schaffer vette a bátorságot, hogy Wolfgang Amadeus Mozart életét ne a hagyományos módon, hanem egy mára szinte elfelejtett kortárs komponista, Salieri szemszögéből mutassa be. Schaffer drámája így szembeállítja Mozart tehetségét Salieri szorgalmával, a szellemi nagyságot a kisstílű hatalomvággyal. A darab megfilmesítésére Milos Forman vállalkozott – nem kis sikerrel, hiszen a közel háromórás filmet 1985-ben 11 Oscar-díjra jelölték. Nyolc szobrocskát meg is kapott – köztük a legjobb filmnek járót. Ezen a DVD-n a mozikban bemutatottnál körülbelül húsz perccel hosszabb, digitálisan felújított rendezői változatot nézhetjük meg kitűnő kép- és hangminőséggel. A két lemezen sajnos nem kapunk sok extrát. Ami érdeklődésünkre tarthat számot, az a második lemezen található egyórás *Így készült...* kisfilm, amiből megismerhetjük Milos Forman ars poeticáját, érdekességeket tudhatunk meg a film forgatásának körülményeiről, valamint nyilatkoznak a szereplők és a készítők arról, mit is jelentett nekik részt venni egy ilyen grandiózus mű elkészítésében.

Mozart életének minden percét a komponálásnak szenteli. Vagy mégsem?

Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Dolby Surround: angol
Feliratok: magyar, angol
Képarány: 16:9
Hossz: 173 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 6000 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★☆☆

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította.
➪ NetPiac Kft. ✆ 267-3547
➪ www.netpiac.hu

Száll a kakukk fészkére – extra változat

Akkor most ki itt a bolond?

Tóth Tamás

McMurphy, a kisstílű bűnöző börtön helyett elmegyógyintézetbe csukatja magát. De hamarosan rájön arra, hogy az intézmény többi betege, akik nem tettetésből kerültek a falak mögé, nem bolondabbak embertársaiknál, csak másabbak: nem tudják úgy kezelni saját gondjaikat, ahogyan azt a „normális" emberek teszik. Ráadásul a gyógyítással megbízottak valójában csak fegyelmezni és kordában tartani szeretnék a társaságot, s ezzel nem sokat javítanak a „betegek" állapotán. McMurphy – a maga módján – megpróbál segíteni társain, felrázni őket minden lehetséges módon, ám kísérlete tragédiába torkollik.

Ken Kesey világhírű regényének filmváltozatát Milos Forman készítette. A művet kilenc kategóriában jelölték Oscar-díjra, amiből ötöt be is gyűjtött. Forman a legjobb rendezésért járó szobrocskát vehette át, a legjobb film kategória díjáért pedig – mint a film producere – a fiatal Michael Douglas mondhatott köszönő szavakat a színpadon.

A film rendezői változata két lemezen jelent meg: az elsőn a film mellett helyet kapott az audiokommentár, a szereplők, készítők és a díjak felsorolása, a második korongon pedig megnézhetjük a rendezői változatból is kimaradt jeleneteket, valamint az *Így készült...* kisfilmet.

Azt hiszem, McMurphy valamiért ideges...

Dolby Digital 5.1: angol
Monó: német, spanyol
Feliratok: magyar, angol, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, horvát, izlandi, lengyel, német, norvég, olasz, portugál, spanyol, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 128 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5330 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★☆☆ Extra: ★★★☆☆

Szeretni bolondulásig

Egy igazán őrült szerelem

Weisz Tamás

Angelique (Audrey Tautau), a fiatal, tehetséges festő életét új szerelem tölti ki. Szinte minden gondolata Loïc-é (Samuel Le Bihan), a betegek körében is népszerű orvosé, aki jelen pillanatban nem csak hogy nős, de hamarosan apa is lesz. De állhat-e bármi szerelmük útjába? Angelique szerint nem. A (majdnem) szokványos történet a film felénél azonban váratlan fordulatot vesz, és ugyanazt a történetet megnézhetjük teljesen más szemszögből is.

Angelique képei természetesen a szerelemről szólnak

A 26 éves Laetitia Colombani rendezőnő saját írását vitte vászonra – olyan rutinnal, mintha ez már a sokadik filmje lenne (korábban csak két rövidfilmet készített).

A DVD-kiadásra az eredeti francia hang mellé egy DTS és egy Dolby Digital 5.1-es magyar szinkron került fel, amelyekhez magyar, angol vagy francia feliratot választhatunk. Sajnos az extrák között werkfilmet nem találunk, pedig érdekes lett volna megtudni, hogyan készültek a film egyes jelenetei a különböző nézőpontokból. Így kénytelenek vagyunk megelégedni öt kimaradt jelenettel és két alternatív befejezéssel – melyeket a rendezőnő kommentálásával (magyar felirattal) is megtekinthetünk, megtudhatjuk, melyik miért maradt ki végül –, valamint a *Szeretni bolondulásig* mozis és tévés előzetesével, illetve négy másik film ajánlójával.

DTS: magyar
Dolby Digital 5.1: magyar, francia
Felirat: magyar, angol, francia
Képarány: 16:9
Hossz: 91 perc
Kiadó: UGC-Fox Distribution
Ár (bruttó): 5490 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★☆☆

Brian élete

A biblikus Monty Python

Tóth Tamás

Monty Python repülő cirkuszának e mutatványa a bibliai időkbe kalauzol bennünket: megtudhatjuk, milyen alapvető hasonlóságokat mutatott a nászáreti Brian és Jézus élete, ezért nem csoda, ha a napkeleti bölcsek is összekeverték őket. Ebből az alaphelyzetből kiindulva ismerhetjük meg a római rabiga alatt nyögő júdeaiak, a mindenkit idegesítő szamaritánusok, a minden jöttmentben prófétát látó jeruzsálemiek és az elnyomó rómaiak egyetlen, igaz és hiteles történetét. Artúr király szent legendája után Jézus még szentebb életét ily módon bemutatni nem veszélytelen, de az abszurd humor prófétáinak ez is bejött! Kifiguráznak mindent és mindenkit, aki éppen akkor ott volt a Szentföldön, illetve arra járt, így „Brian élete" olyan botrányosan viccesre sikeredett, hogy több országban betiltották, miközben a közönség megválasztotta minden idők legviccesebb filmjének.

Igazából egyetlen extra szerepel a lemezen, egy 50 perces werkfilm, mely ugyanolyan kacagtató, mint a film.

Brian szent szandálja, avagy ne veszítsd el a lábbelidet, ha nem akarsz próféta lenni!

A pythonosok szövegeléséből sajnos nem lehet megtudni, mikor beszélnek komolyan, mikor tódítanak oly sületlenségeket, mint ide Jeruzsálem.

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Digital 5.0: magyar
Mono: német
Feliratok: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, hindi, holland, horvát, izlandi, lengyel, német, norvég, olasz, portugál, svéd, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 90 perc
Kiadó: Columbia/TriStar
Ár (bruttó): 5990 Ft

Kép: ★★★☆☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★☆☆

Sztárom a párom – extra változat

Modern mese felnőtteknek

Weisz Tamás

London belvárosától csak pár percnyi sétára van Notting Hill.

Lehet nemet mondani egy ilyen mosolyra?

Ebben a sajátos hangulatú városrészben él és vezeti saját kis útikönyvboltját William Thacker. Anna Scott, Hollywood ünnepelt csillaga legújabb filmjének angliai bemutatója miatt érkezett Londonba. E két ember számos tekintetben távol áll egymástól, ám egy pohár narancslé sok mindent meg tud változtatni. De lehet-e jövője egy ilyen kapcsolatnak?

A *Sztárom a párom* 2000 decemberében már megjelent DVD-n nálunk is, ám ezúttal egy valóban extraváltozattal lehetünk gazdagabbak. Az első lemezen „csak" a filmet találjuk DTS és 5.1-es magyar, illetve angol hangsávokkal – nem csoda, hogy az extrákat külön korongon kellett elhelyezni.

Az *Így készült a film* és a *Forgatás reflektorfényben* című werkfilmek főként a történetet és a szereplőket mutatják be, míg a „címszereplőt", Notting Hillt külön háromperces rövidfilmből ismerhetjük meg. Az egyik legérdekesebb jelenet (az évszakokon átívelő séta) készítéséről külön kisfilm készült. A forgatásról Hugh Grant és a „B-tekercsek" jóvoltából kapunk ízelítőt. A lemezen találunk még hat kihagyott jelenetet, egy zenés fotógalériát, három videoklipet és a film előzeteseit.

DTS: magyar, angol
Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Felirat: magyar
Képarány: 16:9
Hossz: 119 perc
Kiadó: Polygram
Ár (bruttó): 5990 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Indul a bakterház

Vigyázz, ha jön a vonat!

Tóth Tamás

Regős Bendegúzt (Olvasztó Imre) anyja – némi rábeszélés után – elküldi a lókupechez (Haumann Péter), de a fiúnak nincs ínyére a tőzsérélet, így megszökik a kereskedőtől. Útja során összeismerkedik a falusi bakterral (Koltai Róbert), aki befogadja házába, munkát ajánl neki koszt és kvártély ellenében – ekkor kezdődnek a vidám bonyodalmak. Hol a tehenek legeltetése körül támad némi gond, hol az egyre kevesebb kosztot próbálja meg kiegészíteni mindenféle módon Bendegúz. A kalandok egészen addig tartanak, míg fel nem bukkan a lókupec, és az ereszd-el-a-hajam menyegzővel egybekötött gombóccsata eredményeképpen tényleg elindul a bakterház. A Rideg Sándor regényéből készült tévéfilm a magyar filmtörténet egyik klasszikusává vált – ekkora sikerre még a szerzők sem számítottak. A DVD-kiadás kedvéért digitálisan felújították a teljes filmet, ez sokat javított a kép és a hang minőségén.

Kendnek is sűrű a levese?

Újabban a magyar filmekhez is sok extrát kapunk, így van ez ebben az esetben is. A rendezői kommentár, a szerzők bibliográfiája és filmográfiája mellett megnézhetjük Koltai Róbert visszaemlékezését is. Nem véletlen, hogy részleteket láthatunk a rendező *Ábel a rengetegben* című filmjéből is, hiszen a két kamasz élete sok rokon vonást mutat.

Dolby Stereo: magyar
Felirat: –
Képarány: 4:3
Hossz: 67 perc
Kiadó: Mokép
Ár (bruttó): 5000 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★☆☆☆ Extra: ★★★★☆

Tovább az Abszol úton

Valószínűleg senkinek sem kell bemutatnunk Harry Pottert, a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola másodikos – vagy ha a könyvsorozatot nézzük, negyedikes – tanulóját. Történetét mindenki, még a muglik is jól ismerik. Nemrégiben megjelent az életét bemutató filmsorozat második részének DVD-változata, amely majdnem olyan varázslatos lett, mint a történet, amiről szól.

Weisz Tamás

A Titkok Kamrájának két lemeze – hasonlóan az első részhez – nagyon szép kivitelű, digipack csomagolásban kapott helyet. Az első korong legnagyobb részét maga a film foglalja el. A 2,35:1 arányú anamorf kép kristálytiszta, éles, nagyon szépek a színei. Az eredeti hang és a magyar szinkron egyaránt Dolby Digital 5.1EX hangrendszerű, dinamikájukra, térhatásukra nem lehet egy rossz szavunk sem.

A film mellé csak a szereplők és a készítők rövid, szöveges felsorolása, illetve az első és a második rész előzetese került. Utóbbi érdekessége: ez az egyetlen olyan darab a két korongon, amely nem szinkronizált és felirat sincsen hozzá.

Extrák hosszú sora

Ha a második lemezt a lejátszóba helyezzük, újabb csoda részesei lehetünk. A magyarul megszólaló (olykor bakizó) menüben navigálva sok érdekes helyre látogathatunk Roxfort falain belül – sőt azon kívül is.

Megnézhetünk 19 kimaradt vagy rövidebbre vágott jelenetet. E körülbelül 17 percnyi anyagban további kalandokat láthatunk a Zsebpiszok közben, illetve megtudhatjuk, mi volt Lockhart tanár úr első röpdolgozatának témája – azt hiszem, nem lesz nagy meglepetés. És ha már szóba került Gilderoy Lockhart: betekinthetünk az új, sötét varázslatok kivédése tanár osztálytermébe is, ahol a „professzor" képei mellett megtekinthetjük bizonyítványait, okleveleit és az általa feladott kötelező olvasmányokat.

A *Roxforti pillanatok* című részben találjuk a legtöbb érdekességgel szolgáló extrákat. Meghallgathatunk egy negyedórás beszélgetést, amely Joanne Kathleen Rowling írónővel és Steve Kloves forgatókönyvíróval készült – megtudhatjuk, hogyan dolgoznak együtt, illetve miért indult munkakapcsolatuk kissé nehezen. Jóval rövidebben, de a szereplők is elmondják véleményüket a filmről, illetve a forgatásról. A diákokon és a tanárokon kívül szót kap még Lucius Malfoy, Mr. és Mrs. Weasley, a Dursley házaspár, Hagrid, sőt Argus Frics is.

A *Látványtervek galériájá*ban rajzokat és festményeket nézhetünk meg, melyek Dobbyt, a kígyót, a kelta tündérmanókat, Aragort, a mandragórákat és Fawkest, a főnixet ábrázolják. Albus Dumbledore szobájába két módon is betérhetünk. Interaktív sétát tehetünk (ezalatt olyan részeket is megleshetünk, amelyek csak a

Ismerjük meg Roxfort történetét és történelmét!

későbbi epizódokban kapnak szerepet), illetve megtekinthetünk egy negyedórás werkfilmet, amelyből – sok egyéb mellett – kiderül, hogyan építették fel és rendezték be a professzor irodáját.

A bátrabbak megpróbálhatnak lejutni a Titkok Kamrájába, majd kijutni onnan, vagy az elvarázsolt Forddal visszarepülhetnek Roxfortba a Tiltott Rengetegből. Kevésbé merészeknek inkább azt javaslom, készítsenek saját fotómontázst Colin sötétkamrájában található képekből, vagy sétáljanak egyet az Abszol úton, ahol bizonyos boltokba be is kukkanthatnak.

Végül mindenki ellenőrizheti, mennyire pontosan figyelte meg a diákok, illetve tanárok varázslatait.

Figyeld a hangom!

És ezzel még nincs vége az extráknak! Ha a második lemezt a DVD-ROM lejátszóba helyezzük, és telepítjük a korongon lévő InterActual Playert, további meglepetések várnak ránk – feltéve, hogy gépünkön megtalálható a QuickTime és a Shockwave legújabb verziója, vagy van internet-hozzáférésünk. Ha mindez teljesül, egy mikrofon – és némi angoltudás – birtokában hangunkkal vezérelhetjük a kalandozást a DVD-ROM kínálta lehetőségek között.

Az érdeklődők napra pontos betekintést nyerhetnek a Roxfort Boszorkány- és Varázslóképző Szakiskola történelmébe (993-as alapításától), de a fő hangsúly természetesen a legutóbbi két év nem mindennapi kalandjaira helyeződik. A már említett játékok mellett továbbiakat is találunk itt (tologatós, puzzle, speciális memória), sőt az Electronic Arts Harry Potter-játékát is kipróbálhatjuk, továbbá telepíthetjük a film képkockáiból készült képernyővédőt.

Élvezetes szórakozás kinyomtatni és összerakni Roxfort nagytermének térbeli modelljét (látványos dísze lesz szobánknak), emellett találunk még 3-3 hajtogatós posztert és labirintust is a csomagban.

Dolby Digital 5.1EX: magyar, angol
Felirat: magyar, angol, horvát, szerb, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 154 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5990 Ft
➪ www.harrypotter.com

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★★
Extra: ★★★★★

Ide a kezeslábassal!

Manapság a PC-s játékostársadalom nincs elkényeztetve jobbnál jobb ügyességi és platformjátékokkal. Sőt, kicsit szárazabban fogalmazva azt is mondhatnám: egy kezemen meg tudom számolni az utóbbi években megjelent valamirevaló ugrálós-gyűjtögetős programokat. A Rayman 3 megjelenésével viszont új hajnal kél e stílus kedvelőire.

Hunor (hunor@ipma.hu)

Már a demó kipróbálásakor sejtettem, hogy hamarosan egy nagyon kellemes játékkal leszünk gazdagabbak, és szerencsére nem kellett csalódnom. A Rayman 3: Hoodlum Havoc teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

A harmadik rész elején Rayman és legjobb barátja, Globox az igazak álmát alussza, amikor egy fekete színű és sötét lelkületű lum (ezek az apró, repülő lények szolgáltatják Rayman világában a hangulatvilágítást) – nevezetesen André – nekiáll rendetlenkedni, és magához hasonlóvá változtatja az összes útjába kerülő lumocskát. Ezek aztán szépen megkopasztják a bundás-gyapjas állatokat, és az ily módon szerzett textilipari alapanyagból hoodlumokat, azaz gonosz, puskával felszerelt, egy farmer és egy madárijesztő keverékének tűnő lényeket „szőnek". De két dudás nem fér meg egy csárdában, így aztán a hoodlumok elrabolják és bebörtönzik a világ bennszülött lakóit, a zenemániás és kissé ütődött teensie-ket, akiket természetesen nekünk kell kiszabadítanunk a győzelemhez vezető rögös úton.

Test(le)építés

Rayman testfelépítése szerencsére (bár ez csak nézőpont kérdése – lásd a játék intróját) fikarcnyit sem változott. Az egyébként kissé bugyuta – de helyenként, főleg az átvezető videók alkalmával igen szórakoztató – történet előrehaladtával összesen négyféle kézre, illetve egyetlen fejre applikálható agyafúrt szerkezettel kerülhetünk közelebbi kapcsolatba. Ezek használata minden helyszínen magától értetődő, kezelésüket a perc törtrésze alatt el lehet sajátítani. Csak egyetlen tényezőre kell odafigyelnünk: a felvett cuccok korlátozott ideig használhatók, ezért aztán senki se számítson arra, hogy a vasököl megszerzés után sima ügy lesz az aktuális pályarész. A ketyerék csak ott bukkannak fel, ahol ténylegesen szükség van rájuk, ott is általában először rejtve vannak a szem elől, és csak bizonyos cselekedet végrehajtása (például egy teensie kiszabadítása, egy nagyobb kaliberű ellenség kiütése stb.) után férhetünk hozzájuk. Én a rakétát

Mi rotyog a kondérban?

találtam a legötletesebbnek, amellyel másképp elérhetetlen kapcsolókat aktivizálhatunk, és néha megtisztíthatjuk magunk előtt az utat.

Maestro, zenét!

A Rayman 3 egyik meghatározó eleme a zene, illetve annak különböző irányzatai. Egyrészt a világok (összesen kilenc van) különböző stílust képviselnek zenében, látványban egyaránt, így a változatosságot illetően nem lehet egy rossz szavunk sem. Másrészt a világok között egy Frequency nevű, a szivárvány minden színében pompázó fényalagúton kell végiggördeszkáznunk – ezek a pályák viszont eléggé nehézre sikerültek, így az első néhány nekifutás alkalmával garantáltan a mellettünk repülő Globox karjában kötünk ki.

Két hordóval kérek!

Globox barátunk hordószámra issza a szilvalevet, mivel a játék elején a szájába repülő – és azóta a gyomrában rakoncátlankodó – Andrét csak így tudja lenyugtatni kissé. Globox a töméntelen ivás következtében alaposan felpuffad, és felszállás közben buborékokat böffent fel, amiken feljuthatunk addig elérhetetlen helyekre.

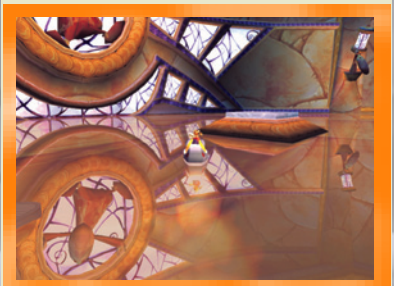
Csodaszép utazás a cipőben

A játék képi világa fantasztikusan jól eltalált, az életünket megkeseríteni szándékozó hoodlumok és más egyéb szörnyetegek kinézete és animációja akár egy modern rajzfilmben is elmenne. De leginkább a főellenségek „karaktere" fog mosolyt csalni arcunkra, én az elsőnél percekig meg se mozdultam, csak figyeltem a „lépegető" idétlen mozgáskultúráját.
A későbbiekben egy boszorkánnyal is összefuthatunk, aki mindenáron békává akar minket változtatni – őt úgy tudjuk legyőzni, ha az üstjében fortyogó bájitalból rálöttyentünk egy keveset. Ilyenkor a banya békává változik, mi meg körbe-körbe kergethetjük az üst körül.

A Rayman 3 gépigénye egyáltalán nem túlzó, megelégszik egy 600 MHz-es Pentium III processzorral, 128 Mbyte memóriával és egy GeForce256-os videokártyával, persze aki nagyobb felbontásban és jobb részletességgel akar játszani, annak nem árt egy 1 GHz-es processzor és egy GeForce3-as kártya.

Mindent összevetve: rég nem szórakoztam ilyen jól, mindenkinek ajánlom a programot, aki szereti a hasonló stílusú játékokat – nem hiszem, hogy csalódni fog a Raymanben.

Megyek is – mintha egy rabságban sínylődő teensie segélykiáltását hallanám...

info

- www.ubi.com
- www.rayman3.com

Újra szól a hatlövetű

A Tomb Raider-sorozat már 1996 óta előkelő helyet foglal el a PC-s akciójátékok között. Az eladott példányok száma pillanatok alatt meghaladta a milliót, jelentős bevételt biztosítva a kiadónak. A LucasArts elemzőinek is feltűnhetett ez a tekintélyes összeg, s hosszas töprengés után kitalálták: ők is előrukkolnak valami hasonlóval.

Mocsy (mocsy@lpma.hu)

A téma adva volt, hiszen dr. Indiana „Indy" Jones már bizonyított a kalandjátékokban, csak egy megfelelő 3D-s motor kellett a professzor alá, és kezdődhetett a Tomb Raider porig alázása. Az eredmények ugyan kissé elmaradtak a várttól, de ez nem tántorította el a készítőket: négy év várakozás után leakaszthatjuk a szögről az ostort, a puha kalapot, felcsatolhatjuk a hatlövetűt, és indulhatunk új kalandjaink felé.

Az Emperor's Tomb története 1935-ben játszódik (közvetlenül az Indiana Jones és a végzet temploma című film eseményei előtt). Egy híres, de évszázadok óta elveszettnek hitt kínai varázstárgy, a Sárkány szíve áll a középpontban, ezt próbálja megkeresni a professzor.

A kincset azonban mások – gengszterek, náci titkos ügynökök – is szeretnék megkaparintani, ráadásul egy titokzatos (és gyönyörű) nindzsa hölgy is dolgozik az ügyön. Indynek tehát bőven lesz tennivalója, sőt abban is biztosak lehetünk, hogy a kaland végére a titokzatos (és egyre gyönyörűbb) nindzsa hölggyel közelebbről is megismerkedik majd hősünk.

Egyszer a fejedet fogod elhagyni...

A játék xboxos változata már hónapokkal ezelőtt megjelent, látszik, hogy a fejlesztés párhuzamosan folyt. Egy az egyben átvették a konzolos változat mentési rendszerét, bizonyos helyeken tudunk csak menteni, szerencsére ezekből elegendő áll rendelkezésünkre, így váratlan haláleseteknél nem kell túl sok részt újrajátszanunk.

Pró és kontra

Sajnos a grafikus motor hagy némi kívánnivalót maga után, hiszen a játék az Xboxon nagy sikert arató Buffy the Vampire Slayer motorját használja. Az idő vasfoga azonban kikezdte a Buffy motorját, az Unreal Warfare motorja mellett sajnos nem rúg labdába. Szerencsére a zene még mindig John Williams klasszikus filmzenéjére épül, ebben Lucasék jelen pillanatban verhetetlenek.

Remek lett viszont a harcrendszer, ezt mindenképp erényként kell említenünk. A rengeteg fegyver mellett (ostor, revolver, gránátok, szigonypuska, rögzített gépfegyver stb.) hétköznapi tárgyakat is bevethetünk harc közben. A bunyók során tehát előkerülnek egyszerű használati tárgyak is, nem ritka, hogy széket vagy asztalt törünk szét szerencsétlen ellenfelünk hátán, vagy egy üres borosüveggel altatjuk el a jobb sorsra érdemes gazfickókat. Nem maradhatott ki a pusztakezes harc sem, Indiana Jones barátunk mindig is előnyben részesítette saját öklét, de nem riadt vissza olyan piszkos trükktől sem, mint az ellenség lefejelése. Fontos szerepet kapott az Indy-filmek jelképe, az ostor is: szakadékokon juthatunk át vele, segítségével lefegyverezhetjük az ellenfeleket, sőt a haramiák nyakára csavarva még magunkhoz is ránthatjuk a delikvenseket.

A kék sarokban: Indiana Jones professzor (kalapban)

Míg a játék előző részében (Indiana Jones and the Infernal Machine, 1999) inkább a kaland dominált, addig az Emperor's Tombban az akcióelemekre került a hangsúly. A logikai feladványok nem lassítják le túlzottan a játékmenetet, sokkal idegesítőbbek viszont az ugrálós-ügyességi részek, amelyekben elegendő egyetlen hibás mozdulat, s máris a mélyben találjuk magunkat. A rengeteg helyszínből álló játék ritmusa rendkívül pergő, soha nem érezzük úgy, hogy leülne az akció.

A program végigjátszása sajnos nem tart tovább 10 óránál, bár manapság ez az időtartam nem mondható rövidnek. Az újrajátszás nem jelent túl nagy élményt, és a játék jellegéből adódóan nincs lehetőségünk se online, se többjátékos üzemmódra.

Az akciót harmadik nézetből látjuk (third person shooter), a konzolos változat miatt az irányítás első nekifutásra kicsit szokatlan lesz, de idővel hozzászokhatunk.

Aki szereti az Indy-filmeket és a jó akciójátékokat, biztosan nem fog csalódni kedvenc régész-professzorunk legújabb kalandjaiban.

Info

➪ www.lucasarts.com

Csodálatos állatvilág

Kis ízelítők az állatok világából

Tóth Tamás

Az állatvilág valóban csodálatos: egyedei benépesítették földünk szinte minden zugát, alkalmazkodtak az eltérő éghajlati és növényzeti viszonyokhoz.

Ez a rozmár nem boroz már!

Az emlősök közül kiemelkedő ember az utóbbi néhány száz évben már tudományos szemmel is osztályozta az állatokat, adott nekik tudományos nevet a jól bevált hétköznapi mellé, megmérte hosszukat, tömegüket, és az utóbbi évtizedekben készített róluk állóés mozgóképeket egyaránt.

Az Informania Kft. rövid áttekintést – mondhatni kóstolót – kínál ebből a hatalmas munkából. A négy CD-n az emlősökkel, a halakkal, a madarakkal, a hüllőkkel és a kétéltűekkel ismerkedhetünk meg. Az egyes állatok betűrendben követik egymást. Többnyire a magyar elnevezéssel találkozunk, de olykor feltűnik néhány latin név is (például Aepyceros melampus, azaz: impala). Az állatok nevére kattintva részletes leírást olvashatunk az egyedek előfordulási helyéről, méreteiről, táplálkozási szokásairól. Sok állatról színes fényképeket is találhatunk a CD-ken, de sajnos több közismert állat fotója hiányzik. Nem értem, hogy a kiadó miért nem szerzett be legalább egy képet a bálnáról, a zsiráfról vagy az elefántról! A kiegészítések (teszt, játék) aranyosak, de sokat nem tesznek hozzá a kiadványokhoz.

Ár (bruttó): 1990 Ft/lemez

- Kiadó: Informania Digitalmedia Kft. ✆ 476-8880
- www.informania.hu

Tartalom: ★★☆☆☆ **Tálalás:** ★★★★☆

Virágaink

Tavaszi szél vizet áraszt

Tóth Tamás

A XX. század elején két komoly mű is született, amely Magyarország virágos növényeivel foglalkozik – két eltérő aspektusból. 1903-ban jelent meg Hoffmann Károly német nyelvű műve, a Magyarország virágos növényei, Wagner János fordításában, amely Carl Linné osztályozását követve mutatja be hazánk flóráját.

A könyv 67 színes tábláján 375, a szövegekbe ágyazott fekete-fehér képeken további 582 növényt tanulmányozhatunk.

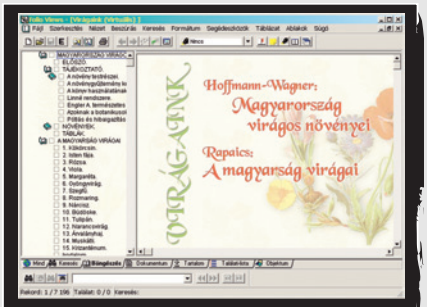

Variációk egy témára

Maga a kötet 1265 növényt ismertet tudományos igényességgel.

Wagner János nem csupán fordította a művet, de árnyalta, ki is egészítette, hiszen Magyarország növényvilága nagymértékben eltér Németországétól.

Rapaics Raymund – aki egyszerre volt botanikus és művelődéstörténész – a növényvilág művelődéstörténeti vonatkozásait és a magyar virágkultuszt mutatja be A Magyarság virágai című művében.

Sorra veszi a jellegzetes magyar virágokat, majd az adott virág bemutatásából kiindulva foglalja össze egy-egy korszak fő gondolatait. Így jutunk el a honfoglaló magyarok tarsolylemezén található palmetta-motívumoktól a népies árvalányhajig, a lovagkor szűzies violájától a ma is oly divatos muskátliig.

Az Arcanum Adatbázis most egy lemezen adta közre a két munkát.

Míg az első mű a kor természettudományos szintjén foglalja össze a virágos növényekről alkotott ismereteinket, addig a második megpróbál a virág, mint növény külső megjelenése mögé tekinteni – sikerrel.

Ár (bruttó): 5600 Ft

- Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft. ✆ 481-0900
- www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★☆ **Tálalás:** ★★★★☆

Szókincs

Szóhalmozó

Weisz Tamás

Egy új nyelv elsajátításának egyik legnehezebb és talán legfontosabb területe a szavak tanulása. Az idők folyamán nagyon sok különböző technikát, eljárást dolgoztak ki, amelyek ebben próbálnak segíteni a tanulóknak. Ezek közül az egyik az úgynevezett Henrikson-féle tanulási módszer – ennek egy gyakorlati megvalósítása ez a szókincsfejlesztő program.

Ha lassan is, de gyülnek a szavak a ládákban – és elménkben

A Szókincs CD segít abban, hogy játékosan tanuljunk meg 888 angol szót. Na nem egyszerre, hanem naponta tízettízet, így ezt a mennyiséget körülbelül 3-4 hónap alatt sajátíthatjuk el. Arról pedig, hogy valóban tudjuk-e a szavakat, a rendszeres és módszeres kikérdezés segítségével győződhetünk meg. Miután a program megmutatta a tíz új szót, és mi rákattintottunk a *Már tudom* gombra, kezdődhet az ellenőrzés. A véletlenszerűen megjelenő magyar vagy angol szavak párját kell begépelnünk (sajnos szinonimákat és elgépeléseket a program nem vesz figyelembe).

Ha jó a válasz, a szó egy ládával (Londonban telefonfülkével, a tengerparton kagylóval) arrébb kerül, ha nem, marad a helyén. A célunk az, hogy az összes szó eljusson az utolsó ládába, ahol vigyáznunk kell rájuk, mert az innen ellenőrzésre kerülő szavak hiba esetén visszamennek a szókincsládába, és kezdődhet elölről a velük történő ismerkedés.

Ár (bruttó): 3500 Ft

- Kiadó: InterWord Kft. ✆ 06-88-562-521
- www.szokincs.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★★★☆

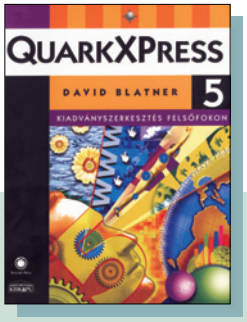

David Blatner

QuarkXPress 5

Tizennégy évnyi programozói munka után, 2001-ben hagyta ott a Quark Inc. céget egyik alapítója, Tim Gill, hogy a hódeszkázásnak szentelje életét – de a program fejlődését továbbra is figyelemmel kísérte. Az előszó írójaként kezdetben csak egy langyos ajánlót akart összedobni, de ahogy átrágta magát a több mint ezeroldalas szövegen, megdöbbent, ugyanis a könyv szerzője, David Blatner, sokkal részletesebben ír a QuarkXPressről, mint a hivatalos kézikönyv: a naprakész információk mellett számos olyan tippet és trükköt is bemutat, ami máshol nem került dokumentálásra.

A könyv valóban teljességre törekszik. Először a program általános áttekintése, majd a dokumentumszerkezet kialakítása kerül terítékre. Ebből megtudjuk, mire való a QuarkXPress: nyomdakész termékek létrehozására számítógép segítségével. Ezután kerül csak sor az alapvető ismeretek bemutatására (például szövegek, képek elhelyezése és formázása), végül a nyomtatással kapcsolatos kérdéskörrel ismerkedhetünk meg. Természetesen mindezt olyan mélységben, hogy a kezdőktől a profikig mindenki megtalálhatja a számára szükséges információt. Bár a QuarkXPress alapvetően nyomdai termékek előállításában segédkezik, egy fejezetet szenteltek az internetes publikációk témakörének is.

A magyar kötet kiadója ügyelt arra, hogy a billentyűparancsok a magyar billentyűzethez igazítva is szerepeljenek a mellékletben, továbbá egyedi megoldásokat is ajánl az olvasóknak ott, ahol a nyelvi különbségek miatt eltérően kell használni a QuarkXPresst – például elválasztás, idézőjelek esetén.

Tóth Tamás

Kiskapu 2002, 1049 oldal, 14 000 Ft

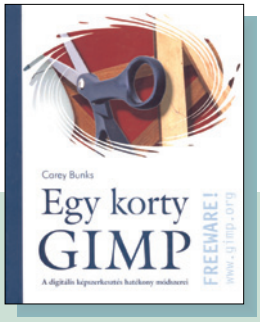

Carey Bunks

Egy korty GIMP

A GIMP-et (GNU Image Manipulation Program) a kaliforniai Berkeley Egyetem két hallgatója, Spencer Kimball és Peter Mattis készítette 1995-ben. Más projektek fejlesztőihez hasonlóan ők sem sejtették, hogy művük mekkora karriert fut majd be. Carey Bunks könyve – amelyből helyenként nagyon is kitűnik, hogy a szerző programozó – ezt a szabadon letölthető és terjeszthető képszerkesztő programot igyekszik bemutatni az érdeklődőknek.

Az első oldaltól az utolsóig színes kötet első fele a program alapjait és használatát ismerteti, az első fejezet a GIMP alapjaival – a program beállítóablakaival, ezek specialitásaival, illetve néhány alapművelettel, lehetőséggel – foglalkozik. Ezt követi a GIMP rétegeit – ahogy a szerző fogalmaz: alapvető építőköveit – alaposan kitárgyaló rész. Itt megtanulhatunk mindent, amit a rétegekről és kezelésükről tudni érdemes. A következő két fejezet a kijelöléseket és a maszkokat, és a létrehozásukhoz, módosításukhoz szükséges eszközöket mutatja be. A program alapjait bemutató rész utolsó fejezete a színterekkel (RGB, HSV, CMY és CMYK), az „összhatásmódokkal" (Merge mode, Blend mode stb.) és az átlátszósággal foglalkozik.

A könyv második fele konkrét példákon keresztül mutatja be a GIMP használatát a gyakorlatban. A megszerzett tudásra építve kicsit mélyebben foglalkozik a képek retusálásával és javításával, a montázsok előállításával (hableány, panorámakép stb.), különféle trükkökkel (árnyékok, lyukasztás, látványos feliratok stb.) és végül webes grafikák (animációk, image mappek) készítésével.

Weisz Tamás

Tipotex 2002, 342 oldal, 6200 Ft

Jan P. Cibula – Simon Kägi – Sebastian Michel

Macromedia Flash MX

A Macromedia termékét, a Flash MX-et talán nem kell bemutatnunk a weblapok fejlesztésével foglalkozó szakembereknek. Akár hobbiból, akár munka gyanánt áll neki valaki honlapot fejleszteni, idővel megismerkedik a Macromedia termékcsaládjának valamely tagjával – és ráérez arra, hogyan lehet tetszetős, korszerű webes tartalmat készíteni egyszerűen.

A Flash MX elsősorban az interaktív elemek gyártásában nyújt segítséget: „okos" gombok, menük, multimédiás anyagok HTML-kódba illesztésekor szinte elengedhetetlen a használata. A svájci szerzőhármas könyve ehhez a munkához ad hasznos tanácsokat. Többször hivatkoznak a Flash korábbi változatához készített kiadványukra, így leginkább az újdonságokra helyezik a hangsúlyt.

A 28 fejezet téma és bonyolultság szerint követi egymást, így jutunk el a Flash MX kezelőfelületének és eszközeinek bemutatásától „A gyűrűk ura" játékig, ami ebben az esetben kevésbé bonyolult, mint Tolkien művének cselekménye.

Bármely fejezetről is legyen szó, nagyon sok jól használható ötletet, tippet és tanácsot olvashatunk, hiszen a szerzők hitvallása szerint példákon át lehet a legtöbbet tanulni. Nos, e kötetnél adott a lehetőség erre, ráadásul a CD-mellékleten megtalálhatjuk a példák szabadon felhasználható forráskódját is.

A dinamikus weboldalak elkészítésénél a PHP tökéletes partnere a Flashnek. E kapcsolat rövid bemutatására is szántak egy fejezetet a szerzők.

Tóth Tamás

Extra-Plan Kft. 2002, 453 oldal, CD-melléklettel, 5800 Ft

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Lemezszemle, Szoftver, Linux)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Szakma)
Nagy Zoltán
(Mobil)
Weisz Tamás
(Korongok és kötetek)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció,
Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Dvorák Bence, Győri Ferenc
Tesztlaborvezető:
Rixer György
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Olvasószerkesztő:
Alt Krisztián
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42–44., I. emelet. Levelezési
cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

Terjesztési adatok

2002. IV. negyedévi terjesztett
példányszám a MATESZ által
auditálva 23 657
A MATESZ 2003. I. negyedévi
gyorsjelentése alapján a
terjesztett példányszám 17 470
Magazinunk e havi száma
23 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a G.F.H. Kft., a Magyar
Terjesztés-ellenőrző Szövetség
(MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft.
közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

Hirdetésfelvétel

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő
gondozását kötelességünknek
érezzük, de tartalmukért
felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti
Hírlap-kereskedelmi Rt.
és a Magyar Lapterjesztő Rt.
regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
**Fehér Ildikó, Kerbolt Pál,
Mura Eszter**
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben:
IPMA-Service Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300
Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám),
egész évre (12 szám) 9996 Ft
(30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá
hírlapkézbesítőknél
és a Hírlap-előfizetési Irodában
(Bp. Lehel u. 10/A, levélcím:
HELIR, Budapest 1900),
átutalással a HELIR
11991102-02102799
pénzforgalmi jelzőszámra,
ezenkívül Budapesten a Magyar
Posta Rt. LHI kerületi
ügyfélszolgálati irodáin, vidéken
a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám),
fél évre: 4998 Ft (6 szám),
egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés
a Magyar PC Magazin
szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása,
utánnyomása, sokszorosítása
és adatrendszerekben való
tárolása kizárólag a kiadó
engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket
szabadalmi vagy más
védettségre való tekintet nélkül
használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

HIRDETŐINK

2F 2000	11
Acotec	31
Amstel	33
Canon	B/2
Codra	69
ComputerBooks	141
Digitcam	93
DIT Digitáltechnika	41
Gamaxnet	89
Gemofis	89
Herta	9
Keszo	89
KJK-Kerszöv	63
Komel	39
LG	B/4
Libra	43
MC-CD	89
Minolta	79
MK Trading	47
Napfény	B/3
Next Software	41
Provimax	97
P-Trade	21
P-Trade	23
Pulsar Hungary	45
Qwerty	59
Ramiris	13
Samsung	14
Samsung	15
Topsoft	143
Virus Buster	54–55
Vision	22
VTCD	145

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Következő számunk 2003. június 18-tól kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

JÚLIUS

HARDVER

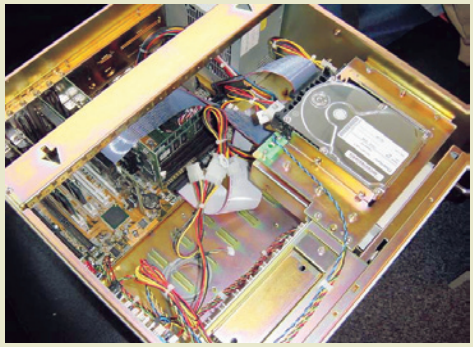

Az idő igaza

Az emberek többsége nem cserélgeti háromhavonta a gépét, sem abban az alkatrészeket – már ha valami nem kényszeríti rá. Összefoglalónkban értékeljük olyan a hardverek működését, melyeket hónapok, esetleg évek óta használunk. Azaz a tartósságot teszteljük...

SZOFTVER

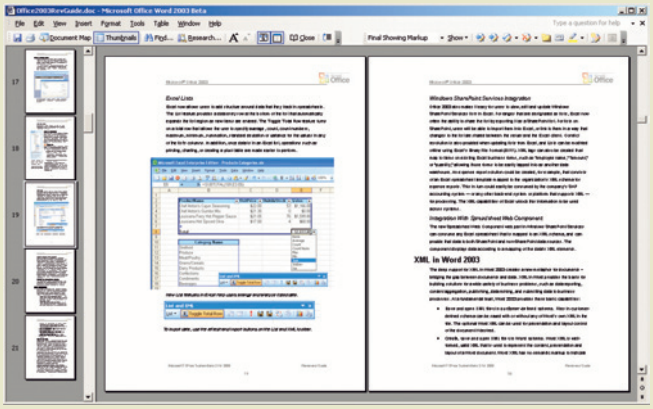

Csoportmunka az irodában

Amikor e sorok megjelennek, nagy valószínűséggel már befejeződik a Microsoft Office bétatesztelésének egyik fordulója. Bár a csomag megjelenése elhúzódhat, már a bétából is kiderül egy s más...

KOMMUNIKÁCIÓ

Variációk vezeték nékül

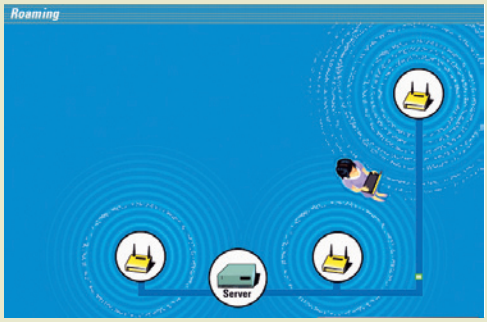

Ugyan a vezeték nélküli helyi hálózat (Wireless LAN) kiépítésének ára a hagyományos UTP kábeles Ethernet hálózatéhoz képest igencsak borsos, rugalmassága és könnyű bővíthetősége gondolkodóba ejti a cégek vezetőit és az otthoni felhasználókat. A fejlesztőcégek számos szabványt dolgoztak ki a vezeték nélküli kommunikációs hálózat működésére.

További témáink

Számítógép borítékban

A Palm kéziszámítógépek a noteszgépek és a menedzserkalkulátorok közé ékelődött, egyre nagyobb képességekkel bíró eszközök. Elterjedésüket aránylag apró termetüknek és roppant kényelmes kezelésüknek köszönhetik. Bemutatunk négy modellt.

Gyorsítunk

A SuSE Linux legfrissebb, 8.2-es verziója rengeteg újdonságot tartogat mindenki számára. Cikkünkben felhasználói szemszögből mutatunk be pár hasznos kisalkalmazást, amelyek segítségünkre lehetnek a rendszer karbantartásában és a mindennapi munkában egyaránt.

Robotkisasszony

Ha manapság felhívunk egy intézményt, céget, általában egy robotnéni hangjába ütközünk. Lehet, hogy ez sokakat idegesít, de számos előnye is van: megkönnyíti az operátorok dolgát, az ügyfelek pedig gyorsabban elérik a szükséges információkat vagy a megfelelő szakértőket.

Windows-buherálás felsőfokon

Még a Windows XP megjelenése előtt fedeztem fel egy ügyes kis rendszerbuheráló programot, az Xteq System X-Setupot, amely a Windows-babráló segédprogramok királyának számít.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.